

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/20

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 13. ožujka 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 13. ožujka 2025. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Ivu Milatića i Gorana Romeka.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/64
URBROJ: 50301-05/14-25-9

Zagreb, 13. ožujka 2025.

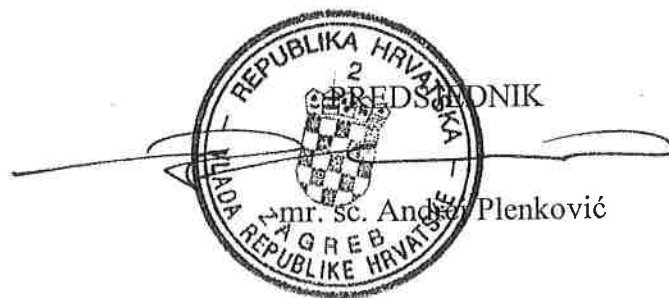
PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njejoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Ivu Milatića i Gorana Romeka.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU
TOPLINSKE ENERGIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, ožujak 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU TOPLINSKE ENERGIJE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Zakon o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, br. 80/13. i 14/14.) je zakon kojim se uređuje tržište toplinske energije, a koji se primjenjuje od 28. lipnja 2013. kada je zamijenio tadašnji Zakon o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom („Narodne novine“, br. 42/05. i 20/10.).

Krajem kolovoza 2014. donesena je Uredba o dopuni Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 102/14.), a početkom rujna 2015. Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 95/15.). Naime, Uredbom o dopuni Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 102/14.) se omogućilo da dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom obavlja djelatnost kupca toplinske energije do sklapanja ugovora o potrošnji toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika i gospodarskog subjekta koji je registriran za obavljanje djelatnosti kupca, kako bi se nastavila isporuka toplinske energije i postigla sigurnost, pouzdanost i kontinuiranost opskrbe toplinskom energijom.

Uredbom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 95/15.) uređivana su područja koja se odnose na: obavljanje proizvodnje toplinske energije od strane udruga, analizu troškova i koristi te kriterije kod izgradnje novih proizvodnih postrojenja, odlučivanje suvlasnika o ugradnji zasebnih mjerila toplinske energije i razdjelnika, upravljanje i održavanje dijela unutarnjih instalacija od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do ulaza u samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca, postupak isključenja zgrade iz toplinskog sustava, provođenje upravnog i inspeksijskog nadzora, uključujući i kontrolu ugradnje uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije, rok za sklapanje ugovora o potrošnji, određivanje novčanih kazni te rok za obveznu ugradnju uređaja za regulaciju protoka toplinske energije i uređaja za mjerenje u novim zgradama.

Zakonom o tržištu toplinske energije određuju se prava i obveze u obavljanju energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, opskrbe toplinskom energijom i distribucije toplinske energije te tržišne djelatnosti kupca toplinske energije, kao i mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distribucijske mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.

Tijekom primjene Zakona o tržištu toplinske energije, od strane potrošača i udruga za zaštitu potrošača, energetske subjekata, kupaca toplinske energije, instalatera uređaja za lokalnu razdiobu topline te nadležnih institucija (ministarstvo nadležno za energetiku, Hrvatska energetska regulatorna agencija), uočeni su nedostaci koji su se u prvom redu odnosili na ugradnju razdjelnika/mjerila toplinske energije i problematiku obračuna te zaštitu prava krajnjeg kupca, ali i druga pitanja koja stvaraju poteškoće funkcioniranju i razvoju toplinskih sustava: obavljanje djelatnosti kupca, održavanje unutarnjih instalacija i zasebnih mjerila toplinske energije, preinake na unutarnjim instalacijama, izdvajanje, odnosno isključenje iz toplinskih sustava i dr.

Ove izmjene i dopune Zakona predlažu se kako bi se zakonodavni okvir Republike Hrvatske uskladio s izmjenama regulatornog okvira Europske unije u području energetske učinkovitosti nastalih donošenjem Direktive (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Direktiva 2018/2002). Direktiva 2018/2002 posebno ističe važnost pitanja individualnog mjerenja i obračunavanja potrošnje toplinske energije. Kako bi se ostvarila transparentnost obračunavanja za pojedinačnu potrošnju toplinske energije i time olakšala provedba zasebnog mjerenja, države članice moraju osigurati transparentna i javno dostupna nacionalna pravila o raspodjeli troškova grijanja, hlađenja i potrošnje tople vode u kućanstvu, u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama. Uz transparentnost mjerenja i obračunavanja potrošnje toplinske energije, države članice u kontekstu implementacije odredbi o troškovima pristupa informacijama o mjerenju, obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i potrošnju toplu vodu, mogu razmotriti poduzimanje mjera za jačanje tržišnog natjecanja u pružanju usluga zasebnog mjerenja i time pomoći osiguravanju da svi troškovi koje snose krajnji korisnici budu razumni. Ovim izmjenama i dopunama Zakona postavljaju se temelji za daljnje uređenje ovih pitanja kroz podzakonske propise kojima će se ista detaljno razraditi.

Osim toga, ovim izmjenama i dopunama Zakona uvažava se i Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2018/2001) te se osigurava tranzicija postojećih toplinskih sustava u visokoučinkovite toplinske sustave s visokim udjelom toplinske energije proizvedene iz obnovljivih izvora.

Ovim izmjenama i dopunama Zakona Republika Hrvatska unaprjeđuje svoj zakonodavni okvir s ciljem postizanja ciljeva obnovljivih izvora energije u grijanju i hlađenju te ciljeva energetske učinkovitosti postavljenih u Integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu, koji je usvojen sukladno Uredbi (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te

stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, i Direktivi (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL 231, 20/09/2023, p. 1–111), Direktivi 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21. 12. 2018.) i Direktivi (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023).

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći:

Stoga je intencija predloženih izmjena i dopuna Zakona o tržištu toplinske energije otklanjanje navedenih nedostataka odnosno uređenje sljedećih pitanja, kako bi se omogućilo uredno funkcioniranje i transparentnost te daljnji razvoj tržišta toplinske energije i to:

- pojašnjenje određenih stručnih pojmova koji se koriste u Zakonu kako bi se izbjegle nejasnoće u njegovoj primjeni
- razdvajanje individualnih troškova toplinske energije od zajedničkih troškova toplinske energije koji se smatraju redovnim održavanjem zgrade/građevine i plaćaju se iz zajedničke pričuve suvlasnika. Naime, unutarnje instalacije - zajedničke instalacije grijanja unutar pojedine zgrade/građevine se smatraju bitnim građevinskim dijelom iste te svi suvlasnici (krajnji kupci) imaju zajedničko vlasništvo na unutarnjim instalacijama, kao i vezana prava i obveze koje proizlaze iz Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, br. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12. i 152/14.) i Uredbe o održavanju zgrada („Narodne novine“, broj 64/97.). U tom smislu se smatra da se pojedini suvlasnici ne mogu izuzeti iz obveza koje proizlaze iz troškova nastalih pogonom zajedničkog dijela zgrade – unutarnjih instalacija. Iz tog razloga predviđa se podjela ukupnih troškova toplinske energije na individualne troškove toplinske energije i zajedničke troškove toplinske energije
- primjena mjera energetske učinkovitosti kod grijanja krajnjih kupaca i namjensko trošenje sredstava kroz naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja kao svojevrsan poticaj za ugradnjom lokalnih uređaja za razdiobu topline ili zasebnih mjerila toplinske energije, samo za one krajnje kupce koji to još nisu učinili ili imaju ugrađene navedene uređaje, ali ih ne koriste
- reorganizacija djelatnosti kupca s obzirom na naplatu ukupnih troškova toplinske energije, a s time i povezivanje nadzora nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije i zasebnih mjerila toplinske energije
- zaštita prava krajnjeg kupca u odnosu na postupanje kupca, odnosno pravo na prigovor, uvođenje prekršajne sankcije u slučaju ne odgovaranja na isti te povezivanje inspekcijanskog nadzora s time, u vidu otklanjanja nepravilnosti u obavljanju djelatnosti
- uređenje sustava ugradnje, očitavanja i održavanja uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije odnosno zasebnih mjerila toplinske energije
- uređenje postupka isključenja zgrade/građevine, odnosno izdvajanja svih suvlasnika iz toplinskog sustava. Daljnjim provođenjem odredbi Zakona o tržištu toplinske energije u smislu uvođenja individualnog mjerenja i termostatskih ventila, svaki krajnji kupac bit će i dalje u mogućnosti da se u svakom trenutku „izdvoji“ iz toplinskog sustava zatvaranjem termostatskog ventila, odnosno samoinicijativnim prekidom korištenja

sustava grijanja unutar zgrade/građevine. Kada krajnji kupac prekine koristiti sustav grijanja u bilo kojem trenutku, na uređaju za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije se neće bilježiti individualna potrošnja toplinske energije za njegovu samostalnu uporabnu cjelinu i ista neće biti naplaćena. Na ovaj način krajnji kupci mogu utjecati na individualnu potrošnju toplinske energije u svom stanu/poslovnom prostoru, te slobodno odlučiti o opskrbi toplinskom energijom. Također, dopušteno je isključenje cijele zgrade/građevine uz ispunjavanje zakonom propisanih uvjeta. Kako je Zakon jasno deklarirao da su izgradnja i razvoj centralnih toplinskih sustava kao i njihovo održavanje i korištenje od interesa za Republiku Hrvatsku te da se toplinski sustavi smatraju bitnim elementom energetske učinkovitosti i od interesa su za postizanje ciljeva energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj, ovime će se otkloniti mogućnost narušavanja funkcionalnosti i učinkovitosti toplinskih sustava uslijed isključenja pojedinih korisnika

- uvođenje mjerila s daljinskim očitanjem u skladu sa zakonodavstvom Europske unije
- ukidanje prekršajnih novčanih kazni za krajnje kupce koji nisu ugradili uređaje za lokalnu razdiobu toplinske energije
- određivanje nadležnosti inspekcije nadležne za sektor toplinarstva
- donošenje pravilnika kojima će se urediti: tehnički zahtjevi za ugradnju, rad, očitavanje i održavanje uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnika) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije i za radove koje je potrebno prethodno obaviti na zgradi/građevini te organizacija provedbe predmetnih aktivnosti uključujući preporučenu cijenu za naknadu za kupca toplinske energije i podloge na temelju kojih se izračunava naknada za kupca toplinske energije te raspodjela troškova, obračun, izdavanje računa i naplata troškova za toplinsku energiju
- omogućavanje pristupa toplinskim sustavima proizvođačima toplinske energije iz obnovljivih izvora energije ili otpadne topline i hladnoće.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 204. i članka 206. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23.) predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku radi:

- potpunog preuzimanja Direktive (EU) 2018/2002 o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti zbog čijeg je ne preuzimanja Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak zbog povrede prava, koji je trenutno u fazi Obrazloženog mišljenja
- rješavanja otvorenih pitanja odnosno otklanjanja svih prepreka u okviru pregovora za članstvo Republike Hrvatske u OECD-u s ciljem pristupanja OECD-u u skladu s planiranim rokom

- ispunjavanja mjere iz III. Akcijskog plana za liberalizaciju tržišta usluga u skladu s predviđenim rokom
- ispunjavanje obaveza u području toplinarstva prema Direktivi (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) i Direktivi (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 u obveznom roku
- usklađivanje s odredbama Zakona o upravljanju i održavanju zgrada („Narodne novine“, broj 152/24.) kako bi se spriječili ili otklonili veći poremećaji u gospodarstvu te neopravdano stvorili dodatni troškovi usluga koji bi se prenijeli na krajnjeg korisnika.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 1.

U Zakonu o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, br. 80/13., 14/14., 102/14., 95/15., 76/18. i 86/19.) članak 2. mijenja se i glasi:

„(1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive:

- Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije i dopuni te naknadnom ukidanju Direktive 2001/77/EZ i Direktive 2003/30/EZ (SL L 140, 5. 6. 2009.)
- Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske svojstvima zgrada (preinaka) (SL L 153, 18. 6. 2010.)
- Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.)
- Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL 231, 20/09/2023, p. 1–111)
- Direktiva 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21. 12. 2018.)
- Direktiva (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023).

(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

- Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/826 od 4. ožujka 2019. o izmjeni priloga VIII. i IX. Direktivi 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu sadržaja sveobuhvatnih procjena potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje i
- Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredbi (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1999) u dijelu koji se odnosi na energetske učinkovitost.“.

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

„(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetske sektor.“

(2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. centralni toplinski sustav – toplinski sustav koji se sastoji od proizvodnog postrojenja toplinske energije i distribucijske mreže
2. distribucijska mreža – vrelovodna, toplovodna i/ili parovodna mreža, od obračunskog mjernog mjesta proizvođača toplinske energije do obračunskog mjernog mjesta kupca, duljine veće od 2000 metara i ima priključeno više od 500 samostalnih uporabnih cjelina
3. distribucijsko područje – područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave za koje se daje koncesija za distribuciju toplinske energije ili koncesija za izgradnju distribucijske mreže
4. distribucija toplinske energije – razvod toplinske energije distribucijskom mrežom radi isporuke toplinske energije kupcu, isključujući opskrbu toplinskom energijom
5. distributer toplinske energije – energetska subjekt koji obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu
6. djelatnost kupca toplinske energije – djelatnost različita od energetske djelatnosti, a obuhvaća usluge određene člankom 11. ovoga Zakona
7. energenti – smatraju se ulazne količine plina, naftnih derivata, ugljena, obnovljivih izvora energije i sl. za transformaciju u toplinsku energiju
8. energetska subjekt – pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetske djelatnosti i ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti
9. Hrvatska energetska regulatorna agencija – (u daljnjem tekstu: Agencija) – nezavisan regulator energetske djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti
10. individualni troškovi toplinske energije – troškovi utvrđeni na mjesečnom računu za krajnjeg kupca koji se sastoje od troškova za isporučenu toplinsku energiju za samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca
11. instalacije krajnjeg kupca – instalacije grijanja u samostalnoj uporabnoj cjelini od radijatorskog ventila, uključujući radijatorski ventil i radijator u slučaju vertikalnog razvoda, odnosno instalacije grijanja za samostalnu uporabnu cjelinu od zasebnog mjerila toplinske energije, uključujući zasebno mjerilo toplinske energije
12. kogeneracija – proizvodno postrojenje za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u jedinstvenom procesu
13. korisnik distribucijske mreže – svaka fizička ili pravna osoba koja predaje toplinsku energiju u, odnosno preuzima toplinsku energiju iz distribucijske mreže
14. korištenje za pretežito poslovnu uporabu – smatra se kada količina toplinske energije za grijanje prostora, za vlastite potrebe, od strane krajnjeg kupca koji nije kućanstvo, iznosi manje od pedeset posto ukupno utrošene toplinske energije
15. kotlovnica – proizvodno postrojenje za proizvodnju toplinske energije, uključujući proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije i kogeneraciju, za transformaciju ulazne količine energenta i/ili energije koje je dio samostalnog, zatvorenog ili centralnog toplinskog sustava, koje sadrži strojeve i uređaje s povećanim opasnostima
16. krajnji kupac – pravna ili fizička osoba koja kupuje toplinsku energiju za vlastite potrebe od kupca toplinske energije na temelju obračuna toplinske energije
17. kućanstvo – krajnji kupac koji kupuje toplinsku energiju za potrošnju u samostalnoj uporabnoj cjelini, ako se u toj samostalnoj uporabnoj cjelini ne obavlja registrirana gospodarska i druga djelatnost

18. kupac toplinske energije – pravna ili fizička osoba koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/građevine obavlja djelatnost kupca toplinske energije u samostalnom, zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu
19. kupac toplinske energije u poteškoćama – kupac toplinske energije koji za razdoblje od najmanje 50 dana nije ispunio dospelje novčane obveze prema energetske subjektima ili nije ispunio svoje obveze prema krajnjem kupcu
20. ministar – ministar nadležan za energetiku
21. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku
22. mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima iz područja mjeriteljstva i tehničkim uvjetima distributera toplinske energije, radi obračuna toplinske energije
23. mjerilo za zgradu/građevinu – mjerilo toplinske energije za svaku zgradu/građevinu posebno, nalazi se u toplinskoj podstanici, smješteno je iza zajedničkog mjerila toplinske energije, služi za raspodjelu troškova toplinske energije, vlasništvo je svih suvlasnika zgrade/građevine
24. mjesto razgraničenja – mjesto na kojem prestaje nadležnost jednog energetske subjekta i prelazi na drugog energetske subjekta ili kupca
25. naknada za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije – naknada koja se sastoji od troškova za obavljanje djelatnosti kupca koja se plaća iz zajedničke pričuve suvlasnika zgrade/građevine
26. naknada za poticanje učinkovitosti grijanja – naknada koja se sastoji od troškova za primjenu mjera učinkovitosti grijanja krajnjih kupaca koji nisu ugradili uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebna mjerila toplinske energije ili imaju ugrađene navedene uređaje, ali ih ne koriste odnosno kojima se raspodjela troškova toplinske energije ne radi prema očitavanju uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona i koja se vodi na posebnom analitičkom knjigovodstvenom računu za zajednicu suvlasnika
27. nazivna ulazna snaga – najveća moguća ulazna snaga postrojenja
28. obračunsko mjerno mjesto – mjesto razgraničenja na kojem se nalazi mjerilo toplinske energije
29. ogrjevna sezona – dio kalendarske godine u kojem se osigurava pogonska spremnost toplinskog sustava za isporuku toplinske energije za grijanje
30. opskrba toplinskom energijom – energetska djelatnost koja završava mjestom razgraničenja između opskrbljivača i kupca toplinske energije, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom
31. opskrbljivač toplinskom energijom – energetske subjekt koji je registriran za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, koji u centralnom toplinskom sustavu kupuje toplinsku energiju od proizvođača toplinske energije te sklapa ugovor o distribuciji s distributerom toplinske energije i prodaje toplinsku energiju kupcima toplinske energije, a u zatvorenom toplinskom sustavu kupuje ulazne količine energenta za transformaciju u toplinsku energiju i isporučuje toplinsku energiju kupcu toplinske energije radi obračuna toplinske energije
32. ovlaštenu predstavnik suvlasnika – fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora

33. priključna snaga – najveća dopuštena snaga koju predaje proizvodno postrojenje za transformaciju u vanjske instalacije ili distribucijsku mrežu, odnosno dopuštena snaga toplinske energije koju iz vanjskih instalacija ili distribucijske mreže može preuzeti kupac toplinske energije na mjestu razgraničenja, a propisana je termoenergetskom suglasnošću
34. proizvodno postrojenje – svako postrojenje koje energent ili energiju pretvara u toplinsku energiju, poput kotlovnica, dizalica i/ili izmjenjivača topline
35. proizvodnja toplinske energije – proizvodno postrojenje za transformaciju, ulazne količine energenta, u toplinsku energiju ukupno instalirane snage veće od 2 MW, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona
36. proizvođač toplinske energije – pravna ili fizička osoba koja je od Agencije dobila dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona
37. prosječna godišnja ulazna snaga – omjer ukupne godišnje energije dovedene postrojenju i ukupnog broja radnih sati u godini
38. razdjelnik – uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije izmjerene na zajedničkom mjerilu toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu
39. samostalni toplinski sustav – toplinski sustav koji obuhvaća jednu zgradu/građevinu koja se sastoji od više samostalnih uporabnih cjelina i kojoj se isporučuje toplinska energija, a koji nema vanjski razvod cijevi
40. toplinska energija – proizvedena energija nastala u proizvodnom postrojenju za transformaciju, sa svrhom zagrijavanja prostora i zagrijavanja potrošne tople vode ili energija korištena u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ili za hlađenje prostora
41. toplinska podstanica – sklop uređaja za cirkulaciju i regulaciju odavanja topline koji su sastavni dio unutarnjih instalacija krajnjih kupaca, a nalazi se unutar zgrade/građevine
42. toplinska stanica – dio distribucijske mreže koji služi za transformaciju, regulaciju i/ili cirkulaciju medija za prijenos toplinske energije
43. toplinski sustav – tehnički sustav koji se sastoji od uređaja i opreme za proizvodnju toplinske energije, unutarnjih i vanjskih instalacija ili distribucijske mreže te omogućuje opskrbu toplinskom energijom, a može biti samostalni, zatvoreni ili centralni toplinski sastav
44. troškovi priključne snage – troškovi utvrđeni snagom iz termoenergetske suglasnosti zgrade/građevine, odnosno, ako ne postoji termoenergetska suglasnost, utvrđuje se primjenom faktora 50 W/m^3 grijanog prostora uz uvjet da tako utvrđena priključna snaga ne može biti veća od tehničkih mogućnosti distribucijske mreže i nazivnih vrijednosti opterećenja priključka, uključujući i mjerila toplinske energije
45. učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja – sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja, odnosno centralni toplinski sustav i zatvoreni toplinski sustav koji koristi energiju iz obnovljivih izvora, otpadnu toplinu, toplinu dobivenu kogeneracijom, visokoučinkovitom kogeneracijom ili kombinaciju takve energije i topline sukladno članku 4. stavku 6. ovoga Zakona
46. ukupni troškovi toplinske energije – troškovi koji se sastoje od individualnih troškova toplinske energije i zajedničkih troškova toplinske energije
47. ulazna snaga – energija koja se dovodi postrojenju u jedinici vremena
48. unutarnje instalacije – zajedničke instalacije krajnjih kupaca od obračunskog mjernog mjesta do radijatorskog ventila u samostalnoj uporabnoj cjelini u slučaju vertikalnog razvoda, odnosno do zasebnog mjerila toplinske energije, uključujući instalacije, radijatorske ventile i radijatore u zajedničkim dijelovima zgrade/građevine

49. upravitelj zgrade – osoba koja raspolaže sredstvima zajedničke pričuve, pod uvjetima i na način utvrđenim ugovorom sklopljenim između njega i zajednice suvlasnika sukladno zakonu kojim se uređuje upravljanje zgradama
50. vanjske instalacije – razvod cijevi vrelovodne, toplovodne i/ili parovodne mreže koje povezuju zgrade/građevine s jednom ili više kotlovnica u zatvorenom toplinskom sustavu
51. visokoučinkovita kogeneracija – kogeneracija određena zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije i visokoučinkovita kogeneracija
52. zajednica suvlasnika – pravna osoba koju čine vlasnici posebnih dijelova zgrade sukladno zakonu kojim se uređuje upravljanje i održavanje zgrada
53. zajedničko mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, služi za obračun isporučene toplinske energije,
54. zajednička potrošnja zgrade/građevine – potrošnja toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije umanjena za ukupni iznos potrošene toplinske energije izmjerene na zasebnim mjerilima toplinske energije ili određena kao dio izmjerene toplinske energije na zajedničkom mjerilu primjenom modela za raspodjelu i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju kod zgrada/građevina u kojima su ugrađeni uređaji za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, koja se plaća iz zajedničke pričuve suvlasnika
55. zajednički troškovi toplinske energije – troškovi utvrđeni na mjesečnom računu za upravitelja zgrade/građevine koji se sastoje od fiksnih troškova te sadržavaju naknadu za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije, naknadu za obavljanje djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, troškove priključne snage te zajedničke potrošnje zgrade/građevine uključujući i potrošnju toplinske energije za zajedničke dijelove zgrade/građevine, pri čemu se podmirenje zajedničkih troškova toplinske energije smatra redovnim održavanjem zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i upravljanja zgradom, a troškovi su prikazani na računu upravitelja zgrade kao odvojena stavka od drugih stavaka koje naplaćuje upravitelj zgrade i plaćaju se iz zajedničke pričuve
56. zasebno mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini
57. zatvoreni toplinski sustav – toplinski sustav koji obuhvaća više industrijskih i/ili stambeno-poslovnih zgrada/građevina, koje počinje mjestom preuzimanja ulaznog energenta za proizvodnju toplinske energije do mjesta razgraničenja s kupcem, a uključuje mjerila toplinske energije i vanjske instalacije, koje su kraće od 2000 metara i ima priključeno manje od 500 samostalnih uporabnih cjelina.“.

Članak 3.

U članku 4. iza stavka 4. dodaju se stavci 5., 6., 7., 8., 9. i 10. koji glase:

„(5) Radi ostvarivanja interesa Republike Hrvatske sudionici na tržištu toplinske energije dužni su planirati tehničke mjere kojima će povisiti udio obnovljivih izvora energije i otpadne topline i hladnoće za indikativna 2,2 postotna boda kao godišnji prosjek izračunat za razdoblja od 2021. do 2030., polazeći od udjela energije iz obnovljivih izvora energije i otpadne topline i hladnoće u centralnim i zatvorenim toplinskim sustavima u 2020. u Republici Hrvatskoj izraženu kao postotak konačne bruto potrošnje energije prilagođene uobičajenim klimatskim uvjetima.

(6) Kako bi se osigurala učinkovitija potrošnja primarne energije i povećao udio energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem koji ulazi u mrežu, učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja je sustav koji ispunjava sljedeće kriterije:

1. do 31. prosinca 2027., mora koristiti najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline

2. od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2034., mora koristiti najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline, 50 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, 80 % topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom ili barem kombinaciju takve termalne energije koja ulazi u mrežu u kojoj je udio energije iz obnovljivih izvora najmanje 5 %, a ukupni udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 50 %

3. od 1. siječnja 2035. do 31. prosinca 2039., mora koristiti najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline ili 50 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili je to sustav u kojem je ukupan udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 80 % i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iznosi najmanje 35 %

4. od 1. siječnja 2040. do 31. prosinca 2044., mora koristiti najmanje 75 % energije iz obnovljivih izvora, 75 % otpadne topline ili 75 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili je to sustav koji koristi najmanje 95 % energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline i topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iznosi najmanje 35 %

5. od 1. siječnja 2045. do 31. prosinca 2049., mora koristiti najmanje 75 % energije iz obnovljivih izvora, 75 % otpadne topline ili 75 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline

6. od 1. siječnja 2050. na dalje, mora koristiti samo energiju iz obnovljivih izvora, samo otpadnu toplinu ili samo kombinaciju energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline.

(7) U slučaju izgradnje toplinskog sustava za centralizirano grijanje i hlađenje ili značajne rekonstrukcije postrojenja za proizvodnju toplinske energije sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, kako bi se toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja smatrao učinkovit, u trenutku kad taj sustav započne s radom isti mora pored uvjeta iz stavka 6. ovoga članka zadovoljiti i sljedeće uvjete:

1. nema povećanja korištenja fosilnih goriva, osim prirodnog plina, u postojećoj proizvodnji toplinske energije u odnosu na prosječnu godišnju potrošnju prethodne tri kalendarske godine punog rada prije rekonstrukcije sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja i

2. novi energent za proizvodnju toplinske energije u tom sustavu nije fosilno gorivo, osim prirodnog plina, do 2030.

(8) Proizvođač toplinske energije i distributer toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu, odnosno proizvođač toplinske energije i opskrbljivač toplinskom energijom u zatvorenom toplinskom sustavu, s priključnom snagom većem od 5 MW, koji nije učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja, dužan je izraditi plan za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem, do 31. prosinca 2025. i svakih pet godina nakon toga, koje dostavljaju Agenciji na odobrenje, a sadržava mjere i

kriterije za postizanje učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja sukladno stavku 6. točkama 2. do 5. ovoga članka.

(9) Agencija će o davanju odobrenja iz stavka 8. ovoga članka odlučiti rješenjem najkasnije u roku od 60 dana od predaje urednog zahtjeva za odobravanje plana za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem.

(10) Protiv rješenja Agencije iz stavka 9. ovoga članka nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“.

Članak 4.

U članku 5. iza stavka 8. dodaju se novi stavci 9. i 10. koji glase:

„(9) Jedinice lokalne samouprave s više od 35 000 stanovnika moraju izraditi planove za grijanje i hlađenje na način i pod uvjetima određenim u propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost.

(10) U planovima iz stavka 9. ovoga članka, jedinice lokalne samouprave dužne su razmotriti zamjenu proizvodnog postrojenja na fosilna goriva i razvoj novih, i priključenje na postojeće učinkovite sustave centraliziranog grijanja i hlađenja.“.

Dosadašnji stavci 9. i 10. postaju stavci 11. i 12.

Članak 5.

U članku 6. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Udruge koje imaju svojstvo pravne osobe, određeno zakonom kojim se uređuju udruge mogu obavljati energetska djelatnost iz stavka 1. ovoga članka temeljem rješenja iz stavka 3. ovoga članka kojim se dozvoljava udrugama obavljanje te djelatnosti sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor pod uvjetima određenim za fizičke osobe.“.

Članak 6.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„(1) Djelatnost kupca toplinske energije obavlja pravna ili fizička osoba, koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/građevine, koja se sastoji od više samostalnih uporabnih cjelina, na zajedničkom obračunskom mjernom mjestu, kupuje energent za proizvodnju toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu, odnosno kupuje toplinsku energiju od opskrbljivača toplinske energije u zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu.

(2) Djelatnost kupca toplinske energije je različita od energetske djelatnosti i obuhvaća stručno upravljanje, rukovanje i održavanje unutarnjih instalacija, izvještavanje i edukaciju krajnjih kupaca, organizaciju i nadzor nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije i zasebnih mjerila toplinske energije, isporuku toplinske energije, obračun i naplatu isporučene toplinske energije, obračun i naplatu naknade za poticanje učinkovitosti grijanja i izdavanje računa krajnjem kupcu u zgradi/građevini u samostalnom, zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu radi naplate individualnih troškova toplinske energije i naknade za poticanje učinkovitosti grijanja, na

temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, sklopljenim s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika, te izdavanje računa upravitelju zgrade na temelju ugovora sklopljenim s upraviteljem zgrade radi naplate zajedničkih troškova toplinske energije.

(3) Kupac toplinske energije mjesečno obračunava i naplaćuje krajnjem kupcu individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja, te mjesečno obračunava i naplaćuje upravitelju zgrade zajedničke troškove toplinske energije.

(4) Ako krajnji kupci nemaju upravitelja zgrade, individualni troškovi isporučene toplinske energije i naknada za poticanje učinkovitosti grijanja, te zajednički troškovi toplinske energije obračunavaju se i naplaćuju krajnjim kupcima prema udjelu površine samostalne uporabne cjeline u ukupnoj površini svih samostalnih uporabnih cjelina priključenih na zajedničko mjerilo toplinske energije.

(5) Obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka na tržištu toplinske energije provodi se i organizira u skladu s potrebama krajnjih kupaca u Republici Hrvatskoj za postizanjem sigurne, pouzdane i kvalitetne isporuke toplinske energije u odnosu na:

1. pristup toplinskom sustavu
2. primjenu slobodno ugovorene cijene
3. dostupnost informacija
4. kvalitetu usluge
5. zaštitu okoliša
6. zaštitu zdravlja, života i imovine građana
7. mjere za zaštitu krajnjih kupaca toplinske energije
8. povećanje korištenja obnovljivih izvora energije
9. ostale slučajeve utvrđene odredbama ovoga Zakona.

(6) Odluka o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s pravnom ili fizičkom osobom koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije, donosi se isključivo temeljem odluke natpolovične većine glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

(7) Na temelju odluke iz stavka 6. ovoga članka ovlašteni predstavnik suvlasnika sklopiti će ugovor o potrošnji toplinske energije s pravnom ili fizičkom osobom koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije, a koji se smatra sklopljenim sa svim krajnjim kupcima unutar zgrade/građevine.

(8) Ako se odluka iz stavka 6. ovoga članka ne donese do 10. rujna tekuće godine, ovlašteni predstavnik suvlasnika podnosi zahtjev za isporukom toplinske energije dosadašnjem opskrbljivaču toplinskom energijom u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno

upravitelju zgrade u samostalnom toplinskom sustavu, do 15. rujna tekuće godine i o tome obavještava suvlasnike.

(9) U slučaju podnošenja zahtjeva iz stavka 8. ovoga članka, ugovor o potrošnji toplinske energije smatra se sklopljenim s dosadašnjim opskrbljivačem u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upraviteljem zgrade u samostalnom toplinskom sustavu, danom primitka zahtjeva za isporukom toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika. Opskrbljivač u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upravitelj zgrade u samostalnom toplinskom sustavu su u obvezi prihvatiti zahtjev za isporukom toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika.

(10) Na temelju ugovora iz stavka 9. ovoga članka opskrbljivač toplinske energije u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upravitelj zgrade u samostalnom toplinskom sustavu, uz naknadu za obavljanje djelatnosti opskrbe, ima pravo i na naknadu za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije, s obzirom da je isti uz djelatnost opskrbe toplinskom energijom, odnosno upravitelja zgrade, dužan obavljati i djelatnost kupca toplinske energije.

(11) Odluka iz stavka 6., odnosno zahtjev iz stavka 8. ovoga članka, donosi se za razdoblje ne kraće od jedne godine, uz mogućnost produljenja trajanja odluke, odnosno zahtjeva.

(12) U slučaju da zajednica suvlasnika nema ovlaštenog predstavnika suvlasnika, odluku iz stavka 6. ovoga članka podnosi jedan od suvlasnika na temelju pisane suglasnosti koja treba biti potpisana od natpolovične većine suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, odnosno jedan od suvlasnika podnosi zahtjev iz stavka 8. ovoga članka. Opskrbljivač u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upravitelj zgrade u samostalnom toplinskom sustavu su u obvezi prihvatiti zahtjev za isporukom toplinske energije od strane jednog od suvlasnika, a koji se podnosi na temelju pisane suglasnosti koja treba biti potpisana od natpolovične većine suvlasnika.

(13) Ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja djelatnost kupca za više samostalnih toplinskih sustava ili energetske djelatnost iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona ili neku drugu registriranu djelatnost, obvezna je voditi odvojeno analitičko knjigovodstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, za svaku zgradu/građevinu, u skladu s člankom 46. stavkom 3. ovoga Zakona.

(14) Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je u obavljanju svoje djelatnosti postupati u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona i pravilnicima iz članka 33. stavaka 14. i 15. ovoga Zakona.

(15) Agencija provodi nadzor nad primjenom općih uvjeta iz stavka 14. ovoga članka.

(16) Kupac toplinske energije dužan je sklopiti ugovor s osobom koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona radi obračuna isporučene toplinske energije, nadzora nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(17) Kupac toplinske energije dužan je sklopiti ugovor s upraviteljem zgrade radi izdavanja računa i naplate zajedničkih troškova toplinske energije.

(18) Međusobni ugovorni odnosi iz stavaka 7., 9., 16. i 17. ovoga članka te obveze i odgovornosti kupca toplinske energije, upravitelja zgrade i osobe koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona uređuju se pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

(19) Upravitelj zgrade na mjesečnom računu kojim se tereti zajednička pričuva je dužan iskazati zajedničke troškove toplinske energije kao odvojenu stavku od drugih stavaka koje naplaćuje iz zajedničke pričuve.

(20) Kupac toplinske energije je dužan voditi odvojeno analitičko knjigovodstvo za naplatu naknade za poticanje učinkovitosti grijanja, sukladno zakonu kojim se uređuje računovodstvo, te je akumulirana sredstva dužan čuvati ne više od pet godina nakon čega ih krajnji kupci moraju utrošiti namjenski sukladno članku 33. stavku 13. ovoga Zakona.

(21) Naknadu za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije određuje kupac toplinske energije pomoću financijskog modela određivanja preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije prema pravilniku iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona, a obračunava se krajnjim kupcima prema suvlasničkim udjelima.

(22) Kupac toplinske energije dužan je jednom godišnje, do 1. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu, dostaviti pisano izvješće o svom poslovanju unutar određene zgrade/građevine svim vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina unutar te zgrade/građevine.

(23) Kupac toplinske energije dužan je uz mjesečni račun ili na internetskoj stranici kupca toplinske energije, objaviti informacije o energetskej učinkovitosti i udjelu obnovljive energije u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu u kojem obavlja djelatnost u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona.

(24) Informacije o udjelu energije iz obnovljivih izvora iz stavka 23. ovoga članka, izražavaju se barem kao postotak konačne bruto potrošnje energije u grijanju i hlađenju dodijeljene krajnjim kupcima određenog toplinskog sustava, uključujući informacije o tome koliko je energije potrošeno za isporuku jedne toplinske jedinice krajnjem kupcu.“.

Članak 7.

Iza članka 11. dodaju se naslovi iznad članka i članci 11.a, 11.b, 11.c i 11.d koji glase:

„Informacije o obračunu i potrošnji toplinske energije

Članak 11.a

(1) Kupac toplinske energije je dužan na mjesečnim računima za individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja ili zajedno s računima krajnjih kupaca, krajnjim kupcima u jasnom i razumljivom obliku, poštujući pravila o zaštiti podataka, staviti na raspolaganje sljedeće informacije o:

1. važećim stvarnim cijenama i ukupnim troškovima toplinske energije

2. upotrijebljenom energentu za proizvodnju toplinske energije i povezanim godišnjim emisijama stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje kupce koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centralnih toplinskih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju na obračun

3. usporedbi sadašnje potrošnje toplinske energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, u grafičkom obliku i prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu kada je sezona grijanja ili hlađenja

4. kontaktnim podacima organizacija krajnjih kupaca, Agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih kupaca i tehničkim specifikacijama uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije tih krajnjih kupaca

5. postupcima podnošenja prigovora iz članka 11.b ovoga Zakona ili alternativnim mehanizmima za rješavanje sporova

6. usporedbi s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca

(2) U slučaju izdavanja elektroničkih računa, usporedba iz stavka 1. točke 6. ovoga članka, može biti dostupna na internetskim stranicama kupca toplinske energije, pri čemu poveznica na tu stranicu mora biti navedena na računima.

(3) Kupac toplinske energije je dužan dati informacije o emisijama stakleničkih plinova iz stavka 1. točke 2. ovoga članka samo krajnjim kupcima spojenim na centralni toplinski sustav čija je ulazna snaga veća od 20 MW.

(4) Informacije iz stavka 1. ovoga članka također mogu biti dostupne na internetskim stranicama kupca toplinske energije i ažurirati se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje.

(5) Kupac toplinske energije je dužan osigurati da krajnji kupci svoje račune i informacije o obračunu iz ovoga članka dobivaju besplatno i da imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.

Prigovor krajnjeg kupca

Članak 11.b

(1) Kupac toplinske energije je dužan omogućiti krajnjem kupcu podnošenje pisanog prigovora u svojim poslovnim prostorijama i bez odgađanja pisanim putem potvrditi njegov primitak.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s radom kupca toplinske energije i ispostavljenim računima za krajnjeg kupca.

(3) Osim obveze iz stavka 1. ovoga članka, kupac toplinske energije je dužan krajnjem kupcu omogućiti podnošenje prigovora putem pošte ili elektroničke pošte.

- (4) Kupac toplinske energije je dužan u poslovnim prostorijama i na svojim službenim internetskim stranicama vidljivo istaknuti obavijest o načinu podnošenja prigovora iz stavaka 1. i 3. ovoga članka.
- (5) Kupac toplinske energije je dužan u pisanom obliku odgovoriti na prigovor krajnjeg kupca iz stavaka 1. i 3. ovoga članka u roku od 15 dana od dana zaprimanja prigovora.
- (6) Kupac toplinske energije je dužan voditi i čuvati evidenciju prigovora krajnjih kupaca iz stavaka 1. i 3. ovoga članka i odgovore na prigovore iz stavka 5. ovoga članka godinu dana od dana primitka pisanog prigovora krajnjeg kupca.
- (7) Kupac toplinske energije koji pruža uslugu djelatnosti kupca toplinske energije mora održavati kvalitetu usluge u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona i pravilima struke.
- (8) Ako kupac toplinske energije u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnosti iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona u nekoj drugoj državi članici Europske unije, tada razina obavljanja djelatnosti koju pruža u Republici Hrvatskoj mora biti najmanje iste kvalitete kao i razina obavljanja djelatnosti koju pruža u drugim državama članicama Europske unije.
- (9) Podatke o obavljanju djelatnosti u nekoj drugoj državi članici Europske unije iz stavka 8. ovoga članka kupac toplinske energije je dužan dostaviti svake godine u svom izvještaju Agenciji.
- (10) Na sva ostala pitanja vezana uz zaštitu krajnjih kupaca koja nisu uređena ovim Zakonom, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje područje zaštite potrošača.

Registar kupca toplinske energije

Članak 11.c

- (1) Svaka pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije upisuje se u registar kupaca toplinske energije koji vodi Agencija.
- (2) Registar iz stavka 1. ovoga članka mora minimalno sadržavati sljedeće podatke: naziv kupca, OIB i adresu kupca, grad u kojem kupac toplinske energije obavlja svoju djelatnost, broj zgrada/građevina u kojima kupac toplinske energije obavlja svoju djelatnost te druge bitne podatke.
- (3) Podaci o kupcu iz registra iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se na internetskim stranicama Agencije.
- (4) Pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije dužna je o svakoj promjeni podataka iz registra iz stavka 1. ovoga članka i o prestanku obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije, obavijestiti Agenciju u roku od osam dana od promjene podataka i prestanka obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije.
- (5) Osim obveze iz stavka 4. ovoga članka, pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije dužna je jednom godišnje, do 31. ožujka tekuće godine, dostaviti podatke o obavljanju djelatnosti kupca toplinske energije Agenciji u prethodnoj godini, u skladu

s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

Osnovna ugovorna prava

Članak 11.d

(1) Svi krajnji kupci na zajedničkom obračunskom mjernom mjestu imaju pravo da im toplinsku energiju osigurava kupac toplinske energije, na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, bez obzira na to u kojoj je državi članici Europske unije taj kupac toplinske energije registriran, pod uvjetom da on poštuje pravila obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije određena ovim Zakonom.

(2) Krajnji kupci imaju pravo na sklapanje ugovora o potrošnji toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 7. ovoga Zakona, u kojem su navedeni:

1. podaci o kupcu toplinske energije uključujući i adresu i kontakt kupca toplinske energije
2. usluge koje se pružaju i ponuđene razine kvalitete usluge
3. vrste ponuđenih usluga održavanja unutarnjih instalacija uključenih u ugovor za koje se ne plaćaju dodatne naknade, osim naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije
4. način na koji se mogu dobiti najnovije informacije o svim primjenjivim tarifama, naknadama i drugim stavkama od kojih se sastoji račun
5. trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanak ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade
6. bilo koja naknada ili povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune
7. metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 11.a stavkom 1. točkom 5. ovoga Zakona
8. informacije koje se odnose na prava krajnjih kupaca iz članka 11.b ovoga Zakona, uključujući informacije o obradi prigovora i sve informacije o obračunu i potrošnji toplinske energije iz članka 11.a ovoga Zakona, koje su jasno priopćene na računu ili na mrežnim stranicama kupca toplinske energije
9. druge obveze i odgovornosti kupca toplinske energije i krajnjih kupaca iz pravilnika o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Uvjeti obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije za zgradu/građevinu moraju biti poštteni i unaprijed dobro poznati, a informacije vezane za uvjete pružanja djelatnosti kupca toplinske energije moraju biti pružene krajnjim kupcima prije sklapanja ugovora o potrošnji toplinske energije.

(4) Krajnji kupci dobivaju sažetak ključnih ugovornih uvjeta, uključujući cijene i tarife, napisan razumljivo sažetim i jednostavnim jezikom.

(5) Kupac toplinske energije dužan je, na pisani zahtjev krajnjeg kupca, na transparentan način i bez dodatne naplate, krajnjem kupcu dati kopiju ugovora i jasne informacije o primjenjivim cijenama i tarifama i standardnim uvjetima obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije i

uvjetima u pogledu pristupa uslugama grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu i njihove uporabe.

(6) Kupac toplinske energije dužan je krajnje kupce obavijestiti o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta te o njihovom pravu na raskid ugovora o potrošnji toplinske energije.

(7) Kupac toplinske energije dužan je izravno i pravodobno, na transparentan i razumljiv način, obavijestiti krajnje kupce o svakoj promjeni naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije koja se slobodno ugovara te o razlozima, preduvjetima i opsegu promjene, najkasnije 14 dana prije, a kad je riječ o krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo, najkasnije 30 dana prije stupanja promjene na snagu.

(8) Krajnji kupci mogu slobodno raskinuti ugovor o potrošnji toplinske energije ako ne prihvaćaju nove ugovorne uvjete ili promjenu cijene naknade za djelatnost kupca toplinske energije koja se slobodno ugovara, a o kojoj ih je obavijestio kupac toplinske energije na način i u roku određenim stavkom 7. ovoga članka.

(9) Kupci toplinske energije su dužni krajnjim kupcima ponuditi izbor načina plaćanja, pri čemu se ponuđenim načinima plaćanja ne smije provoditi neopravdana diskriminacija među kupcima, te svaka razlika u naknadama povezanim s načinima plaćanja ili sustavima predujmova mora biti objektivna, nediskriminacijska, proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje kupac toplinske energije snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili naknada u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet.

(10) Sukladno stavku 9. ovoga članka krajnji kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova ne smiju u tim sustavima biti stavljeni u nepovoljan položaj.

(11) Kupac toplinske energije je dužan krajnjim kupcima ponuditi poštene i transparentne uvjete obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije koji su napisani jednostavnim i nedvosmislenim jezikom te ne smiju sadržavati neugovorne prepreke za korištenje prava krajnjih kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija.

(12) Krajnji kupci moraju biti zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih metoda prodaje.

(13) Kupac toplinske energije dužan je sve relevantne informacije o ugovoru potrošnji toplinske energije krajnjem kupcu s invaliditetom dati u pristupačnom formatu.

(14) Krajnji kupac koji je nezadovoljan kvalitetom usluge kupca toplinske energije ima pravo podnijeti prigovor sukladno članku 11.b ovoga Zakona.“

Članak 8.

U članku 12. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Samostalni toplinski sustav s proizvodnim postrojenjem koje koristi obnovljive izvore energije može biti zajednica obnovljive energije u skladu s propisima koji uređuju područje obnovljivih izvora energije.“

Članak 9.

U članku 15. stavku 9. riječi: „sukladno odredbama propisa kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti“, brišu se.

U točki 1. riječi: „ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW“ zamjenjuju se riječima: „ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW“.

U točki 2. riječi: „ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW“ zamjenjuju se riječima: „ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW“.

Točka 3. mijenja se i glasi:

„3. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira industrijsko postrojenje, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 8 MW kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije“.

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira uslužni objekt, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 7 MW, kao što su postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i terminali za ukapljeni prirodni plin, kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije“.

Iza točke 4. briše se točka, stavlja se zarez i dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira podatkovni centar, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW, uključujući, ali ne ograničavajući se na tehničku izvedivost, troškovnu učinkovitost i učinak na energetske učinkovitost i lokalnu potražnju za toplinskom energijom, uključujući sezonsku varijaciju, u pogledu iskorištavanja otpadne topline za ispunjavanje ekonomski opravdane potražnje i povezivanja tog postrojenja na centralni toplinski sustav ili učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja.“

U stavku 10. riječi: „iz stavka 9. točke 2., 3. i 4. ovoga članka“, zamjenjuju se riječima: „iz stavka 9. točaka 3. i 4. ovoga članka“.

U stavku 11. riječi: „točke 3. i 4.“ brišu se.

Stavak 12. mijenja se i glasi:

„(12) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik, kojim se uređuju metodologija i polazne pretpostavke, potreba provođenja analiza koristi i troškova za procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, a koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, u smislu izvora i troškova te

najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem te se definiraju postupci za potrebnu analizu.“.

Iza stavka 13. dodaje se novi stavak 14. koji glasi:

„(14) Podatkovni centri s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW koriste otpadnu toplinu ili druge primjene za iskorištavanje otpadne topline, osim ako mogu dokazati da to nije tehnički ili gospodarski izvedivo u skladu s analizom troškova i koristi iz stavka 9. ovoga članka.“.

Dosadašnji stavak 14. postaje stavak 15.

U dosadašnjem stavku 15., koji postaje stavak 16., broj: „14.“ zamjenjuje se brojem: „15.“.

Iza stavka 16. dodaju se stavci 17. i 18. koji glase:

„(17) Kada se na temelju procjene iz članka 17. ovoga Zakona i analize koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja, čije su koristi veće od troškova, investitor je dužan primijeniti rezultate analize koristi i troškova i napraviti postrojenje na način da bude visokoučinkovita kogeneracija i učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja u skladu sa stavcima 2. i 9. ovoga članka.

(18) Analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka i iz članka 17. stavka 5. ovoga Zakona može biti sastavni dio procjena utjecaja na okoliš sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša i prirode.“.

Članak 10.

U članku 16. stavku 2. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. sigurnosti elektroenergetskog i toplinskog sustava, postrojenja i prateće opreme,“.

Točka 2. mijenja se i glasi:

„2. alternativnih rješenja za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta, kao što su rješenja za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije,“.

Točka 11. mijenja se i glasi:

„11. doprinosa proizvodnog kapaciteta u ostvarivanju općeg cilja Europske unije od najmanje 32 % udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Europskoj uniji u 2030., u okviru ispunjavanja međunarodnih obveza Republike Hrvatske za područje energetike i u skladu s propisima koji čine pravnu stečevinu Europske unije i“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Pri odabiru energetskog rješenja, pri odlučivanju o izgradnji proizvodnih postrojenja, izgradnja proizvodnog postrojenja visokoučinkovite kogeneracije na obnovljive izvore energije i korištenje otpadne topline za ostvarivanje uštede primarne energije u toplinskom sustavu ima prednost u odnosu na ostala proizvodna postrojenja i mogućnost državne potpore sukladno zakonu kojim se uređuju državne potpore.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Pri odabiru energetskeg rješenja u postupku izdavanja energetskeg odobrenja u obzir se uzima:

1. ishod sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju iz članka 17. ovoga Zakona i
2. ishod analize koristi i troškova iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona.“.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Ministarstvo prikuplja informacije o dostupnim količinama topline za opskrbu toplinskom energijom i parametrima topline, broju planiranih radnih sati svake godine i geografskim lokacijama postrojenja sukladno dostavljenim analizama troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona. Ti se podaci objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva, uz poštovanje njihove moguće osjetljivosti.“.

Članak 11.

Članak 17. mijenja se i glasi:

„(1) Radi poticanja poboljšanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje, na prijedlog ministra Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o usvajanju sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj.

(2) Sveobuhvatna procjena potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka sadrži sve elemente određene pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.

(3) Vlada Republike Hrvatske sveobuhvatnu procjenu iz stavka 1. ovoga članka ažurira svaki puta kada se donese novi integrirani nacionalni energetske i klimatske plan ili njegova izmjena i/ili dopuna jer je sveobuhvatna procjena sastavni dio integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskeg plana.

(4) Ministarstvo je obvezno u pripremi planova za grijanje i hlađenje, sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1. ovoga članka, te politikama i mjerama, uključiti dionike na koje utječu ti planovi, sveobuhvatna procjena, politike i mjere, istodobno osiguravajući da se ne otkrivaju niti objavljuju trgovinske tajne ili poslovne tajne koje su utvrđene kao takve.

(5) Za potrebe sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovoga članka provodi se analiza troškova i koristi za čitavo državno područje koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, a koja pridonosi lakšem utvrđivanju, u smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem, uzimajući u obzir načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s propisom koji uređuje područje energetske učinkovitosti.

(6) Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovoga članka i analize troškova i koristi iz stavka 5. ovoga članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, Ministarstvo je obvezno poduzeti odgovarajuće mjere za razvoj infrastrukture za učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja, za poticanje

razvoja postrojenja za iskorištavanje otpadne topline, među ostalim u industrijskom sektoru, i za omogućavanje razvoja visokoučinkovite kogeneracije i uporabe grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije.

(7) Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovoga članka i analize troškova i koristi iz stavka 5. ovoga članka ne utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, uključujući administrativne troškove provedbe analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona, Ministarstvo, zajedno s tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, može izuzeti postrojenja iz zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 5. ovoga članka.

(8) Ministarstvo donosi politike i mjere kojima se osigurava da se ostvari potencijal utvrđen u sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1. ovoga članka, koje sadrže elemente određene pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka, te obavješćuje o tim politikama i mjerama u okviru ažuriranja integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana i izvješća o napretku provedbe integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se određuje sadržaj i elementi analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona i stavka 5. ovoga članka i sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 12.

U članku 20. stavku 1. točki 1. iza riječi: „propisana“ dodaju se riječi: „pravilnikom o“.

Članak 13.

U članku 27. iza točke 20. briše se točka, stavlja se zarez i dodaje se točka 21. koja glasi:

„21. proizvođače iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće priključiti ili ponuditi priključenje na distribucijsku mrežu, ukoliko je ukupna priključna snaga distribucijske mreže veća od 25 MW, na temelju nediskriminirajućih kriterija, sukladno mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona, ako mora zadovoljiti potražnju novih krajnjih kupaca i zamijeniti ili proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju toplinske energije.“.

Članak 14.

U članku 29. stavku 1. točki 4. podtočki 6. iza riječi: „u skladu s“ dodaju se riječi: „pravilnikom o“.

Iza točke 4. briše se točka, stavlja se zarez i dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. odbiti pristup proizvođaču iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće:

- u slučaju nedostatka kapaciteta zbog drugog proizvođača iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće koji je već priključen,
- ukoliko ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključenje i ne osigurava pouzdan i siguran rad toplinskog sustava,

- ukoliko bi omogućavanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje troškova toplinske energije krajnjim kupcima u odnosu na postojeće troškove toplinske energije,
- ako je postojeći sustav učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja.“.

Članak 15.

U članku 31. stavku 2. iza riječi: „snage na distribucijskoj mreži“, stavlja se zarez i dodaju se riječi: „odbijanjem isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava“.

Članak 16.

Naslov iznad članka 32. mijenja se i glasi: „Pravilnik o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, Pravilnik o općim uvjetima za isporuku toplinske energije i Mrežna pravila za distribuciju toplinske energije“.

U članku 32. stavak 1. mijenja se i glasi:

(1) Upravno vijeće Agencije, uz prethodno pribavljeno mišljenje distributera toplinske energije te aktivnih opskrbljivača toplinskom energijom, donosi pravilnik o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom.“.

U stavku 2. riječi: „Općim uvjetima“ zamjenjuju se riječima: „Pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom“.

Iza točke 7. briše se točka, stavlja se zarez i dodaje se točka 8. koja glasi:

„8. pravo pristupa i pristupni vod, razvoj i održavanje vanjskih instalacija u zatvorenom toplinskom sustavu.“.

U stavku 3. riječi: „opće uvjete za isporuku toplinske energije“ zamjenjuju se riječima: „pravilnik o općim uvjetima za isporuku toplinske energije“.

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4. međusobni ugovorni odnosi između upravitelja zgrade, kupca toplinske energije i osobe koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona i kupca toplinske energije,“.

Iza točke 16. briše se točka, stavlja se zarez i dodaje se točka 17. koja glasi:

„17. postupanje Agencije u slučaju poremećaja cijena kojima se određuju ukupni troškovi toplinske energije, na tržištu.“.

Članak 17.

Članak 33. mijenja se i glasi:

„(1) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u zgradi/građevini radi racionalnijeg korištenja energije ugrađuju uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) u samostalnoj uporabnoj cjelini ili zasebna mjerila toplinske energije, koja se mogu daljinski očitati.“.

(2) Obračun individualnih troškova toplinske energije temelji se na rezultatima očitavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, obračun individualnih troškova toplinske energije temelji se na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka nije dostavila očitavanje za određeno obračunsko razdoblje ili krajnji kupac nije dostavio samoočitavanje sukladno stavku 9. ovoga članka.

(4) Ako se ugrade uređaji za mjerenje potrošnje toplinske energije iz stavka 1. ovoga članka, tada se razlika podataka potrošnje toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije i mjerilu za zgradu /građevinu i razlika podataka potrošnje toplinske energije na mjerilu za zgradu/građevinu i podataka potrošnje toplinske energije izmjerene na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama dijeli na sve samostalne uporabne cjeline sukladno odluci natpolovične većine glasova suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

(5) U svim zgradama/građevinama se primjenjuje postupak izračuna toplinske energije iz stavka 4. ovoga članka ako postoji razlika između potrošnje između zajedničkog mjerila toplinske energije i mjerila za zgradu/građevinu i izmjerene potrošnje toplinske energije na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama.

(6) Kod donošenja odluke o ugradnji zasebnih mjerila toplinske energije u zgradi/građevini potrebna je suglasnost kvalificirane većine suvlasnika, a kod donošenja odluke o ugradnji uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije suglasnost natpolovične većine suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

(7) Za sve samostalne uporabne cjeline koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije sukladno stavku 1. ovoga članka, raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temelji se dijelom na očitanjima uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.

(8) Uređaje iz stavka 1. ovoga članka očitava i odgovara za očitavanje osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka sukladno pravilniku iz stavka 14. ovoga članka i dostavlja ih kupcu toplinske energije radi obračuna troškova toplinske energije i informiranja krajnjih kupaca sukladno članku 11.a ovoga Zakona.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, krajnji kupac može sam dostaviti očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka na način određen pravilnikom iz stavka 14. ovoga članka.

(10) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja sukladno pravilniku iz stavka 14. ovoga članka ukoliko radi samo uslugu očitavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka, ima pravo naplatiti krajnjim kupcima uslugu očitavanja sukladno uvjetima iz pravilnika iz stavka 14. ovoga članka.

(11) Krajnji kupci imaju pravo promijeniti osobu koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja sukladno pravilniku iz stavka 14. ovoga članka ukoliko ne obavlja uslugu prema pravilima iz pravilnika iz stavka 14. ovoga članka.

(12) Krajnjim kupcima koji ne ugrade odnosno ne koriste ugrađene uređaje iz stavka 1. ovoga članka odnosno iste uklone, onesposobe ili su neispravni kupac toplinske energije obračunava i naplaćuje naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja, u skladu s pravilnikom iz stavka 15. ovoga članka.

(13) Sredstva prikupljena iz naknade za poticanje učinkovitosti grijanja iz stavka 12. ovoga članka uplaćuju se na račun kupca toplinske energije sukladno članku 11. stavku 20. ovoga Zakona, kupac toplinske energije je dužan ta sredstva čuvati na računu ne duže od pet godina nakon čega se ista moraju utrošiti namjenski za poboljšanje energetske učinkovitosti u korištenju toplinske energije u zgradi/građevini krajnjih kupaca, sukladno zakonu kojim se uređuje graditeljstvo i energetska učinkovitost, te sukladno nacionalnim programima energetske obnove zgrada, i krajnji kupci mogu ta sredstva koristiti bilo kada i prije isteka roka od pet godina, za poboljšanje energetske učinkovitosti u korištenju toplinske energije u zgradi/građevini.

(14) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuju tehnički zahtjevi za ugradnju, rad, očitavanje, održavanje i kontrolu ispravnosti uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona, kojim se uređuje:

1. strojarški radovi koje je potrebno obaviti na zgradi/građevini prethodno ili prilikom ugradnje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona
2. organizacija provedbe aktivnosti ugradnje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona
3. ugradnja, rad i održavanje sustava za daljinsko očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona
4. kvaliteta usluge obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije, odnosno ispravno održavanje unutarnjih instalacija u zgradama/građevinama
5. tehnički, financijski i administrativno – poslovni uvjeti kvalificiranosti za obavljanje djelatnosti ugradnje, očitavanja i održavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona
6. očitavanje, održavanje i kontrola ispravnosti uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona
7. pod kojim uvjetima krajnji kupci mogu promijeniti osobu koja se bavi ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka
8. financijski model određivanja preporučene naknade za uslugu očitavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka i
9. sustav ovlašćivanja i nadzora izvođača radova ugradnje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona.

(15) Ministar donosi pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju kojim se uređuje:

1. modeli raspodjele, obračun i naplata ukupnih troškova toplinske energije u toplinskim sustavima koja uključuje energiju za grijanje i hlađenje samostalnih uporabnih cjelina i zajedničkih dijelova zgrade/građevine i pripremu potrošne tople vode
2. očitavanje sustava za daljinsko očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33.a ovoga Zakona
3. financijski model određivanja naknade za poticanje učinkovitosti grijanja
4. financijski model određivanja preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije i

5. davanje informacija krajnjim kupcima o energetskej učinkovitosti i udjelu energije iz obnovljivih izvora.

(16) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka dužna je sklopiti ugovor s kupcem toplinske energije radi obračuna isporučene toplinske energije, nadzora nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 18.

Iza članka 33. dodaje se naslov iznad članka i članak 33.a koji glasi:

„Uređaji s daljinskim očitanjem

Članak 33.a

(1) Distributer toplinske energije zadužen je da zgrada/građevina bude izvedena na način da su uređaj za regulaciju protoka toplinske energije, uređaj za mjerenje potrošnje toplinske energije odnosno zajedničko mjerilo toplinske energije i uređaj za mjerenje potrošne tople vode ugrađeni u svim toplinskim stanicama i podstanicama.

(2) Distributer toplinske energije dužan je u skladu s mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona u centralnom toplinskom sustavu i kupac toplinske energije u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona u zatvorenom i samostalnom toplinskom sustavu, opremiti zajednička obračunska mjerna mjesta uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije i uređajima za mjerenje potrošne tople vode koji se mogu daljinski očitati i osigurati sustav za daljinsko očitavanje tih uređaja.

(3) Kupci toplinske energije dužni su u skladu s pravilnicima iz članka 33. stavaka 14. i 15. ovoga Zakona osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje mjerila za zgradu/građevinu u svim toplinskim sustavima.

(4) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona dužna je osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, u svim toplinskim sustavima u skladu s pravilnicima iz članka 33. stavaka 14. i 15. ovoga Zakona.

(5) Krajnji kupci dužni su u zgradi/građevini u kojoj su suvlasnici, u toplinskim podstanicama ugraditi mjerilo za zgradu/građevinu, koje se može daljinski očitati, u svim toplinskim sustavima u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona.

(6) Priključenje na distribucijsku mrežu za distribuciju toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu, priključenje na zatvoreni toplinski sustav i izgradnja samostalnog toplinskog sustava, izvest će se na način da u zgradi/građevini svaka samostalna uporabna cjelina ima zasebno mjerilo toplinske energije za svaku samostalnu uporabnu cjelinu te odvojen vodomjer za mjerenje potrošnje tople vode i vodomjer za mjerenje potrošnje hladne vode, te mjerilo za zgradu/građevinu, koji se mogu daljinski očitati.“.

Članak 19.

U članku 34. iza stavka 8. dodaju se stavci 9. i 10. koji glase:

„(9) Opskrbljivač plinom u obvezi javne usluge dužan je opskrbljivati plinom proizvođače toplinske energije u zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu, odnosno kupca toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu po reguliranim uvjetima u količinama potrebnim za proizvodnju toplinske energije za opskrbu krajnjeg kupaca iz kategorije kućanstva.

(10) Proizvođač toplinske energije u zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu, odnosno kupac toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu imaju pravo kupnje plina po reguliranim uvjetima, u količinama potrebnim za proizvodnju toplinske energije za opskrbu krajnjeg kupaca iz kategorije kućanstva, od opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom određenog odlukom Hrvatske energetske regulatorne agencije za distribucijsko područje na kojemu se nalaze proizvodni objekti.“

Članak 20.

U članku 35. stavku 1. iza riječi: „dozvole“ dodaje se riječ: „Agencije.“

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka za zgradu/građevinu unutar zatvorenog, odnosno centralnog toplinskog sustava može obavljati i djelatnost kupca toplinske energije, ako ovlaštenu predstavnik suvlasnika podnese odluku o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s kupcem toplinske energije, u skladu sa člankom 11. stavkom 6. ovoga Zakona, odnosno zahtjev za isporukom toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 8. ovoga Zakona.“

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. do 8. koji glase:

„(3) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je proizvođače iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće priključiti ili ponuditi priključenje na mrežu u zatvorenom toplinskom sustavu, ukoliko je ukupna priključna snaga mreže veća od 25 MW, na temelju nediskriminirajućih kriterija, ako mora zadovoljiti potražnju novih krajnjih kupaca i zamijeniti ili proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju toplinske energije.

(4) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka, u zatvorenom toplinskom sustavu, ima pravo odbiti pristup proizvođaču iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće:

- u slučaju nedostatka kapaciteta zbog drugog proizvođača iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće koji je već priključen
- ukoliko ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključenje i ne osigurava pouzdan i siguran rad toplinskog sustava
- ukoliko bi omogućivanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje troškova toplinske energije krajnjim kupcima u odnosu na postojeće troškove toplinske energije
- ako je postojeći sustav učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja.

(5) Opskrbljivač toplinskom energijom dužan je u slučaju odbijanja pristupa sustavu donijeti rješenje s razlozima odbijanja pristupa sustavu.

(6) Protiv rješenja opskrbljivača toplinskom energijom iz stavka 5. ovoga članka dopuštena je žalba koja se izjavljuje Agenciji.

(7) Nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(8) Opskrbljivač toplinskom energijom koji odbije pristup sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovome članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.“.

Članak 21.

U članku 36. stavku 7. iza riječi: „utvrđenim“ dodaju se riječi: „pravilnikom o“.

Članak 22.

U članku 37. stavku 2. iza riječi: „uređuju“ dodaju se riječi: „pravilnikom o“.

U stavku 3. iza riječi: „usklađeni s“ dodaju se riječi: „pravilnikom o“.

Članak 23.

U članku 44. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Uslugu upravljanja i održavanja dijela unutarnjih instalacija u zgradi/građevini od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do ulaza u samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca dužan je obavljati kupac toplinske energije.“.

U stavku 3. riječi: „općih uvjeta“ zamjenjuju se riječima: „pravilnika o općim uvjetima“.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. do 11. koji glase:

„(5) Krajnji kupac ne može obavljati preinake na unutarnjim instalacijama i instalacijama krajnjeg kupca, na zajedničkom mjerilu toplinske energije bez suglasnosti kupca toplinske energije i opskrbljivača toplinskom energijom.

(6) Krajnji kupac ne može obavljati preinake na uređajima iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona bez suglasnosti kupca toplinske energije i opskrbljivača toplinskom energijom.

(7) Kupac toplinske energije i opskrbljivač toplinskom energijom daju suglasnost iz stavka 5. ovoga članka ukoliko je temeljem projektne dokumentacije unutarnjih instalacija i instalacija krajnjih kupaca te procjene tehničkih mogućnosti zgrade/građevine to moguće.

(8) Promjenom okolnosti za davanje suglasnosti iz stavka 5. ovoga članka ili protekom roka od godine dana od dana izdavanja ove suglasnosti ista se smatra nevažećom.

(9) Ovlašteni predstavnik suvlasnika, odnosno krajnji kupci dužni su distributeru toplinske energije i kupcu toplinske energije omogućiti nesmetan pristup toplinskim podstanicama i stanicama radi upravljanja uređajima i instalacijama smještenim unutar zgrade/građevine.

(10) Procjenu tehničkih mogućnosti iz stavka 7. ovoga članka smije izraditi samo ovlašteni projektant.

(11) Radove na preinakama i rekonstrukciji unutarnjih instalacija i instalacija krajnjih kupaca smije izvoditi samo pravna ili fizička osoba ovlaštena za takvu vrstu radova.“.

Članak 24.

Naslov iznad članka 45. i članak 45. mijenjaju se i glase:

„Isključenje iz toplinskog sustava

Članak 45.

(1) Pojedinačno izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz toplinskog sustava nije dopušteno.

(2) Isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava dopušteno je uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

1. podnošenje zahtjeva za isključenje zgrade/građevine od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika na temelju prethodno postignute suglasnosti svih krajnjih kupaca na zajedničkom mjerilu toplinske energije, za izdvajanje svih samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine

2. izrada glavnog projekta isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava te ugradnje novog učinkovitijeg sustava grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode koji je temeljen na obnovljivim izvorima energije od strane projektanta, odnosno ovlaštenog inženjera odgovarajuće struke, s izračunom potrošnje primarne energije za sustav grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode i troškovno — optimalnom analizom usporedbe sadašnjeg sustava grijanja s tehničkim rješenjem znatno učinkovitijeg sustava temeljenog na obnovljivim izvorima energije, sukladno propisima koji uređuju gradnju

3. izrada prikaza izvedivosti dostupnih visokoučinkovitih alternativnih sustava opskrbe energijom sukladno propisima iz područja gradnje

4. pribavljene suglasnosti svih ovlaštenih predstavnika suvlasnika zgrada/građevina koje su priključene na zatvoreni toplinski sustav, u slučaju isključenja zgrade/građevine iz zatvorenog toplinskog sustava

5. toplinski sustav iz kojeg se traži isključenje nije učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja ili nema odobren plan iz članka 4. stavka 8. ovoga Zakona.

(3) Zahtjev za isključenje zgrade/građevine iz centralnog toplinskog sustava podnosi se distributeru toplinske energije koji je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od predaje urednog zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Zahtjev za isključenjem zgrade/građevine iz zatvorenog toplinskog sustava podnosi se opskrbljivaču toplinskom energijom koji je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od predaje urednog zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Trošak isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava sukladno stavku 2. ovoga članka snosi zajednica suvlasnika.

(6) Strana nezadovoljna odlukama iz stavaka 3. i 4. ovoga članka može izjaviti prigovor Agenciji.

(7) Agencija je dužna poduzeti mjere iz svoje nadležnosti te bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela.

(8) Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama, može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“

Članak 25.

U članku 46. stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5., 6. i 7. postaju stavci 4., 5. i 6.

Članak 26.

U članku 48. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(2) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode inspektori opreme pod tlakom Državnog inspektorata.

(3) Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspeksijskog nadzora utvrdi da energetske subjekt odnosno kupac toplinske energije ne obavlja energetske djelatnosti, odnosno djelatnost kupca, a krajnji kupac toplinske energije ne postupa u skladu s odredbama ovoga Zakona, upravitelj zgrade ne obavlja djelatnost u skladu s odredbama ovoga Zakona, osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ne obavlja djelatnost u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim ovlaštenja sukladno općim propisima, ima ovlaštenje rješenjem:

1. narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje
2. zabraniti obavljanje energetske djelatnosti ako nije pribavljena dozvola za obavljanje pojedine energetske djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona
3. zabraniti obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije ako kupac toplinske energije nije upisan u registar iz članka 11.c ovoga Zakona
4. zabraniti gradnju proizvodnog postrojenja ako nije ostvareno pravo na izgradnju proizvodnog postrojenja sukladno članku 9. ovoga Zakona
5. zabraniti radove na ugradnji uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ako takve radove izvodi izvođač koji ne ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom propisu
6. narediti obustavu daljnje gradnje ili korištenja proizvodnog postrojenja, odnosno obustavu opskrbe energijom ili korištenje energije, ako se oprema za proizvodno postrojenje ne proizvodi, a takva postrojenja ne koriste, ne grade ili ne održavaju sukladno odobrenoj ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima te ako zbog toga

postoji neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost proizvodnih postrojenja, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina

7. zabraniti obavljanje djelatnosti osobi koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, ako ne obavlja djelatnost prema uvjetima iz pravilnika iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona

8. zabraniti obavljanje djelatnosti upravitelju zgrade, ako ne sklopi ugovor s kupcem toplinske energije.“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) O žalbi protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka odlučuje unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.“.

Članak 27.

Iza članka 48. dodaje se članak 48.a koji glasi:

„Članak 48.a

(1) Agencija nadzire provođenje odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te uredbi Europske unije čija se provedba osigurava ovim Zakonom, osim u slučajevima koji po posebnim propisima spadaju u nadležnost drugih tijela.

(2) Agencija provodi postupak nadzora sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti.

(3) Položaj stranke u postupku nadzora u smislu ovoga Zakona imaju energetske subjekti, kupci toplinske energije, krajnji kupci, osobe koje su ovlaštene baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, upravitelji zgrada i druge pravne ili fizičke osobe protiv kojih Agencija vodi postupak koji je u njezinoj nadležnosti.

(4) Ako se nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propis donesen na temelju ovoga Zakona, Agencija može:

1. nadležnom tijelu podnijeti optužni prijedlog sukladno prekršajnom propisu
2. izdati prekršajni nalog
3. podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog djela
4. poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlaštena poduzeti i izvršiti na temelju ovoga Zakona i propisa kojim se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti.“.

Članak 28.

Članak 49. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je kupac toplinske energije ako:

1. sklopi ugovor o potrošnji toplinske energije s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika bez postojanja odluke iz članka 11. stavka 7., odnosno zahtjeva iz stavka 8. ovoga Zakona

2. se ne upiše u registar kupaca toplinske energije pri Agenciji sukladno članku 11.c stavku 1. ovoga Zakona
3. ne obavlja svoju djelatnost kupca toplinske energije u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 14. i člankom 32. stavkom 3. ovoga Zakona
4. ne vodi računovodstveno razdvajanje djelatnosti, odnosno analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 11. stavku 13., članku 13. stavku 5., članku 14. stavku 3., odnosno članku 46. ovoga Zakona
5. ne dostavi podatke i informacije sukladno odredbama članka 11. stavka 22., članka 11.a i članka 11.c stavaka 2., 4. i 5. ovoga Zakona
6. ne naplaćuje, odnosno ne primjenjuje naknadu za obavljanje djelatnosti kupca za svakog krajnjeg kupca u zgradi/građevini sukladno odredbama članka 11. stavka 21. ovoga Zakona
7. ne odgovori u pisanom obliku na prigovor krajnjeg kupca u roku od 15 dana od dana izjavlivanja prigovora u skladu s člankom 11.b stavkom 5. ovoga Zakona
8. ne primjenjuje kvalitetu usluge obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije, odnosno ako neispravno održava unutarnje instalacije u zgradama/građevinama u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. točke 4. ovoga Zakona
9. ne koristi toplinsku energiju, pod uvjetima, na način i za namjenu utvrđenu sukladno članku 36. stavku 6. ovoga Zakona
10. koristi toplinsku energiju suprotno uvjetima utvrđenim pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije u skladu s člankom 36. stavkom 7. ovoga Zakona
11. ne omogući ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima sukladno članku 36. stavku 9. ovoga Zakona
12. obavlja preinake na unutarnjim instalacijama bez prethodnog obavještanja distributera i opskrbljivača toplinske energije iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona
13. ne omogući pristup poslovnim knjigama sukladno članku 47. ovoga Zakona
14. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona
15. ne uskladi svoje poslovanje, odnosno ne organizira obavljanje svoje djelatnosti sukladno članku 53. stavcima 3. i 9. ovoga Zakona
16. ne ugradi uređaje iz članka 33.a stavka 2. ovoga Zakona u zatvorenom toplinskom sustavu i samostalnom toplinskom sustavu u rokovima utvrđenim ovim Zakonom

17. ne osigura sustav za daljinsko očitavanje iz članka 33.a stavka 3. ovoga Zakona u rokovima utvrđenim ovim Zakonom,

18. ako ne primjenjuje modele raspodjele i obračun isporučene toplinske energije u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. točke 1. ovoga Zakona

19. ako ne primjenjuje mjerila za određivanje naknade za poticanje učinkovitosti grijanja i za određivanje preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. točaka 3. i 4. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je kupac toplinske energije.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi kupca toplinske energije.

(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi koja je kupac toplinske energije, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti kupca toplinske energije, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

(5) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se fizičkoj osobi koja je kupac toplinske energije, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti kupca toplinske energije, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.“.

Članak 29.

Iza članka 49. dodaju se članci 49.a, 49.b i 49.c koji glase:

„Članak 49.a

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je energetska subjekt ako:

1. obavlja energetska djelatnost bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti u skladu s člankom 6. stavkom 3. ovoga Zakona

2. ne koristi građevine temeljem dokaza o vlasništvu ili prava korištenja iz ugovora o zakupu te drugog ugovora sklopljenog s vlasnikom građevine i/ili opreme za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije sukladno članku 9. stavku 2. ovoga Zakona

3. ne osigura tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje sazna od drugih energetskih subjekata i kupca u skladu s člankom 10. ovoga Zakona

4. ne osigura stručno upravljanje, rukovanje i održavanje zatvorenim toplinskim sustavom u skladu s člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona

5. opskrbu toplinskom energijom kupaca toplinske energije, u zatvorenom toplinskom sustavu obavlja više opskrbljivača suprotno odredbi članka 13. stavka 3. ovoga Zakona

6. ne prati odvojeno troškove proizvodnje toplinske energije od ostalih energetske djelatnosti, a koji su vezani uz isporuku električne, odnosno toplinske energije, sukladno planiranim količinama potrebnim za isporuku sukladno odredbi članka 15. stavka 6. ovoga Zakona
7. proizvodna postrojenja koja se namjeravaju graditi ne udovoljavaju kriterijima, utvrđenim u postupku izdavanja energetske odobrenja sukladno članku 16. stavku 1. ovoga Zakona
8. obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije bez sklopljenog ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije ili ugovora o koncesiji za izgradnju energetske objekata za distribuciju toplinske energije, odnosno obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije na području za koje je s drugim energetskim subjektom sklopljen ugovor o koncesiji sukladno članku 19. stavku 1. ovoga Zakona
9. distributer toplinske energije ne ispunjava svoje obveze iz članka 27. ovoga Zakona
10. ne izradi plan razvoja toplinske distribucijske mreže u skladu sa Strategijom energetske razvoja i Programom provedbe Strategije energetske razvoja te planovima i programima jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije sukladno članku 28. stavku 1. ovoga Zakona
11. plan razvoja distribucijske mreže ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona
12. ne dostavi informacije o provođenju plana razvoja distribucijske mreže jedinicama lokalne samouprave sukladno planovima i programima jedinice lokalne i područne samouprave donesenim te planom razvoja distribucijske mreže sukladno članku 28. stavku 4. ovoga Zakona
13. neosnovano odbije pristup distribucijskoj mreži suprotno članku 29. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona
14. ne dostavi stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa u skladu s člankom 29. stavkom 2. ovoga Zakona
15. ne postupa u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije i mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. ovoga Zakona
16. ne osigura da su uvjeti ugovora o opskrbi kupca toplinske energije koje nudi usklađeni s općima aktima iz članka 32. ovoga Zakona, a sukladno članku 37. stavku 3. ovoga Zakona
17. obavlja energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom bez dozvole Agencije, suprotno odredbi članka 35. stavka 1. ovoga Zakona
18. ne izradi i na primjeren način javno ne objavi standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi kupca toplinske energije s unaprijed utvrđenim uvjetima sukladno članku 37. stavku 4. ovoga Zakona
19. sklopi ugovor o opskrbi kupca toplinske energije koji ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 37. stavka 5. ovoga Zakona
20. ne poduzme mjere, unutar 24 sata, za ponovnu uspostavu opskrbe kupca koji je podmirio svoje dospelje obveze, odnosno bez odgađanja ne podnese zahtjev distributeru toplinske

energije za ponovnu uspostavu opskrbe toplinskom energijom u skladu s člankom 38. stavkom 4. ovoga Zakona

21. ne uspostavi opskrbu kupca toplinske energije, unutar 24 sata, ako se utvrdi da je kupcu toplinske energije neutemeljeno obustavljena opskrba toplinskom energijom u skladu s člankom 38. stavkom 5. ovoga Zakona

22. ugovor o prodaji toplinske energije sklopi bez prethodne suglasnosti distributera toplinske energije suprotno odredbi članka 39. stavka 2. ovoga Zakona

23. priključi građevinu na distribucijsku mrežu bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina suprotno odredbi članka 42. stavka 1. ovoga Zakona

24. za obavljanje energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga ne primjenjuje iznose tarifnih stavki na temelju tarifne metodologije u skladu s člankom 15. stavkom 5., člankom 27. točkom 17. te člankom 34. ovoga Zakona

25. ne omogući pristup poslovnim knjigama sukladno članku 47. ovoga Zakona

26. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona

27. ne uskladi svoje poslovanje, odnosno ne organizira obavljanje svoje djelatnosti sukladno članku 53. stavcima 2., 3. i 9. ovoga Zakona

28. ne vodi računovodstveno razdvajanje djelatnosti, odnosno analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 13. stavku 5., članku 14. stavku 3., odnosno članku 46. ovoga Zakona

29. ne izradi i ne primijeni plan za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem sukladno članku 4. stavku 8. ovoga Zakona

30. ne ugradi uređaje iz članka 33.a stavka 2. ovoga Zakona u centralnom toplinskom sustavu u rokovima utvrđenim ovim Zakonom,

31. kao dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom ne postupi po zahtjevu za isporukom toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika u centralnom ili zatvorenom toplinskom sustavu, sukladno članku 11. stavku 9. ovoga Zakona

32. kao dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom ne postupi po zahtjevu za isporukom toplinske energije od strane jednog od suvlasnika u centralnom ili zatvorenom toplinskom sustavu, sukladno članku 11. stavku 12. ovoga Zakona

33. neosnovano odbije pristup zatvorenom distribucijskom sustavu suprotno članku 35. stavku 4. ovoga Zakona

34. ako isključi zgradu/građevinu iz toplinskog sustava bez ispunjavanja uvjeta ili suprotno uvjetima iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je energetska subjekt.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je energetska subjekt .

(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi koja je energetska subjekt, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju energetske djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

(5) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se fizičkoj osobi koja je energetska subjekt, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju energetske djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

Članak 49.b

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ako:

1. ne obavlja svoju djelatnost u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona

2. ne obavlja svoju djelatnost u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona

3. ne sklopi ugovor s kupcem toplinske energije u skladu s člankom 33. stavkom 16. ovoga Zakona

4. ne dostavi ili ne dostavi točne podatke o očitavanju uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona kupcu toplinske energije sukladno pravilniku iz članka 33. stavka 14. ovoga Zakona

5. ne odgovori pravodobno na upit kupca toplinske energije vezano uz prigovor krajnjeg kupca iz članka 11.b ovoga Zakona sukladno pravilniku iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona

6. ne osigura sustav za daljinsko očitavanje iz članka 33.a stavka 4. ovoga Zakona u rokovima utvrđenim ovim Zakonom

7. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi osobe koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi koja je osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

(5) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se fizičkoj osobi koja je osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

Članak 49.c

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je upravitelj zgrade ako:

1. ne sklopi ugovor s kupcem toplinske energije radi izdavanja računa i naplate zajedničkih troškova toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 17. ovoga Zakona,
2. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona
3. ne postupi po zahtjevu za isporukom toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika u samostalnom toplinskom sustavu, sukladno članku 11. stavku 9. ovoga Zakona
4. ne postupi po zahtjevu za isporukom toplinske energije od strane jednog od suvlasnika u samostalnom toplinskom sustavu, sukladno članku 11. stavku 12. ovoga Zakona
5. ako na mjesečnom računu kojim se tereti zajednička pričuva ne iskaže zajedničke troškove toplinske energije kao odvojenu stavku od drugih stavaka koje naplaćuje iz zajedničke pričuve, sukladno članku 11. stavku 19. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi upravitelja zgrade.

(3) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se upravitelju zgrade, koji je počinio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.“.

Članak 30.

Članak 50. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako obavlja preinake na unutarnjim instalacijama i instalacijama krajnjeg kupca, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, bez suglasnosti kupca toplinske energije i opskrbljivača toplinskom energijom, sukladno članku 44. stavku 5. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako uslugu upravljanja i održavanja dijela unutarnjih instalacija u zgradi/građevini ne obavlja osoba iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj ovlašteni predstavnik suvlasnika ako se zgrada/građevina isključila iz zajedničkog toplinskog sustava, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nije ispunila uvjete iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. i 6. ovoga članka pravna osoba koja je krajnji kupac.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako ne omogući ovlaštenim osobama pristup unutarnjim instalacijama radi utvrđivanja neovlaštenog korištenja toplinske energije sukladno članku 36. stavku 9. ovoga Zakona i pravilniku o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. točke 9. ovoga Zakona.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako je pojedinačno izdvojila svoju samostalnu uporabnu cjelinu iz toplinskog sustava protivno članku 45. stavku 1. ovoga Zakona.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako ne omogući ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima sukladno članku 36. stavku 9. ovoga Zakona.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, br. 80/13., 14/14., 102/14., 95/15., 76/18. i 86/19.) dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(2) Pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost iz članka 3. stavka 2. točke 6., koji je izmijenjen člankom 2. ovoga Zakona, obvezna je organizirati obavljanje te djelatnosti, sukladno odredbama članka 6. ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(3) Zajednica suvlasnika dužna je donijeti odluku iz članka 6. ovoga Zakona, do 15. rujna 2025. za ogrjevnu sezonu 2025./2026.

(4) Ovlašteni predstavnici suvlasnika i gospodarski subjekt koji su registrirani za obavljanje djelatnosti iz članka 3. stavka 2. točke 6., koji je izmijenjen člankom 2. ovoga Zakona, sklapaju ugovor o potrošnji toplinske energije iz članka 6. ovoga Zakona, do 15. rujna 2025., ako isti već nije sklopljen.

(5) Ovlašteni predstavnici suvlasnika i gospodarski subjekt koji su registrirani za obavljanje djelatnosti iz članka 3. stavka 2. točke 6., koji je izmijenjen člankom 2. ovoga Zakona, dužni su ugovore o potrošnji toplinske energije iz članka 6. ovoga Zakona, sklopljene

do dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(6) Ako zajednica suvlasnika ne donese odluku iz članka 6. ovoga Zakona, odnosno ovlaštenu predstavnicu suvlasnika i gospodarski subjekt koji su registrirani za obavljanje djelatnosti iz članka 3. stavka 2. točke 6., koji je izmijenjen člankom 2. ovoga Zakona, ne sklope odnosno ne usklade ugovore o potrošnji iz članka 6. ovoga Zakona, sukladno stavcima 3., 4. i 5. ovoga članka, poslove kupca toplinske energije za predmetnu zgradu/građevinu obavljat će dosadašnji opskrbljivač toplinske energije u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu, odnosno upravitelj zgrade u samostalnom toplinskom sustavu, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(7) Kupci toplinske energije dužni su, u skladu s člankom 33.a stavkom 3. ovoga Zakona, koji je dodan člankom 18. ovoga Zakona, osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje mjerila za zgradu/građevinu u svim toplinskim sustavima, do 1. siječnja 2027.

(8) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u skladu s člankom 17. ovoga Zakona, ugrađuju uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) u samostalnoj uporabnoj cjelini ili zasebna mjerila toplinske energije, do 1. siječnja 2027.

(9) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitavanjem i održavanjem uređaja iz članka 17. ovoga Zakona, dužna je, u skladu s člankom 33.a stavkom 4., koji je dodan člankom 18. ovoga Zakona, osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, u svim toplinskim sustavima, do 1. siječnja 2026.

(10) Krajnji kupci dužni su ugraditi mjerilo za zgradu/građevinu koje se može daljinski očitati, u skladu s člankom 33.a stavkom 5. ovoga Zakona, koji je dodan člankom 18. ovoga Zakona, u svim toplinskim sustavima, do 1. siječnja 2027.

(11) Energetski subjekti, kupac toplinske energije, gospodarski subjekt koji ugrađuju i očitavaju uređaje iz članka 17. ovoga Zakona i članka 18. ovoga Zakona te upravitelj zgrade dužni su uspostaviti međusobne obvezne odnose, odnosno sklopiti ugovore, u skladu s odredbama ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(12) Opskrbljivač toplinskom energijom, kupac toplinske energije, osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitavanjem i održavanjem uređaja iz članka 17. ovoga Zakona te upravitelj zgrade dužni su uskladiti svoje poslovanje s pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 16. ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(13) Odredbe članka 34. stavaka 9. i 10., koji su dodani člankom 19. ovoga Zakona, stupaju na snagu prestankom važenja uredbe kojom se uređuje otklanjanje poremećaja na domaćem tržištu energije.

(14) Kupac toplinske energije i opskrbljivač toplinskom energijom dužni su uskladiti ugovor o opskrbi kupca toplinske energije iz članka 37. Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, br. 80/13., 14/14., 102/14., 95/15., 76/18. i 86/19.), s odredbama ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

(15) Distributer toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu i kupac toplinske energije u zatvorenom i samostalnom toplinskom sustavu, dužni su, u skladu s člankom 18. ovoga Zakona, ugraditi na svim zajedničkim obračunskim mjernim mjestima u toplinskim stanicama i podstanicama uređaje za mjerenje potrošnje toplinske energije i uređaje za mjerenje potrošne tople vode koji se mogu daljinski očitati, do 1. siječnja 2027.

(16) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja dužna je sklopiti ugovor s kupcem toplinske energije iz članka 33. stavka 16., koji je izmijenjen člankom 17. ovoga Zakona, do 1. siječnja 2026.

Članak 32.

(1) Upravni postupci započeti na temelju Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, br. 80/13., 14/14., 102/14., 95/15., 76/18. i 86/19.) nastaviti će se i dovršiti sukladno odredbama toga zakona.

(2) Prekršajni postupci započeti na temelju Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, br. 80/13., 14/14., 102/14., 95/15., 76/18. i 86/19.) nastaviti će se i dovršiti sukladno odredbama toga zakona.

Članak 33.

(1) Vlada Republike Hrvatske će donijeti odluku iz članka 17. stavka 1., koji je izmijenjen člankom 11. ovoga Zakona, najkasnije do 1. srpnja 2026.

(2) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 15. stavka 12., koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona, pravilnik iz članka 17. stavka 9., koji je izmijenjen člankom 11. ovoga Zakona i pravilnike iz članka 33. stavaka 14. i 15., koji su izmijenjeni člankom 17. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Upravno vijeće Agencija će pravilnike iz članka 32. stavaka 1. i 3., koji je izmijenjen člankom 16. ovoga Zakona, uskladiti s odredbama ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Agencija će Registar kupca toplinske energije iz članka 11.c, koji je dodan člankom 7. ovoga Zakona, uskladiti s odredbama ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju („Narodne novine“, br. 99/14., 27/15. i 124/15.) ostaje na snazi do stupanja na snagu pravilnika iz članka 33. stavka 15., koji je izmijenjen člankom 17. ovoga Zakona.

(6) Opći uvjeti za opskrbu toplinskom energijom („Narodne novine“, broj 35/14.) i Opći uvjeti za isporuku toplinske energije („Narodne novine“, br. 35/14. i 129/15.) ostaju na snazi do stupanja na snagu pravilnika iz članka 32. stavaka 1. i 3., koji je izmijenjen člankom 16. ovoga Zakona.

Članak 34.

Ministarstvo gospodarstva će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti vrednovanje ovoga Zakona.

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim se člankom utvrđuje transpozicija relevantnih novih odnosno izmijenjenih i dopunjenih direktiva i uredbi Europske unije.

Uz članak 2.

Ovim se člankom jasnije definiraju pojedini izrazi kao i određuju novi pojmovi s ciljem pojašnjavanja pojedinih odnosa u području toplinarstva, u skladu s odredbama ovoga Zakona. Dodani novi pojmovi su važni radi usklađivanja sa zahtjevima Direktive (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (Tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21.12.2018.) za razdvajanje troškova toplinske energije na zajedničke i individualne unutar zgrade/građevine.

Uz članak 3.

U članku 4. iza stavka 4. dodaju se novi stavci kojima se određuje da sudionici na tržištu planiraju mjere kojima će povisiti udio obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja te poboljšati učinkovitost sustava. Distributeri, opskrbljivači i/ili proizvođači toplinske energije u zatvorenim i centralnim toplinskim sustavima koji nisu učinkoviti prema kriterijima koji su definirani u propisima iz područja energetske učinkovitosti dužni su izraditi plan povećanja učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora. U samostalnim toplinskim sustavima kupac toplinske energije dužan je izraditi analizu troškova i koristi zamjene energenta i primjene mjera energetske učinkovitosti, uključujući i mogućnost spajanja na zatvoreni ili centralni toplinski sustav gdje postoji.

Uz članak 4.

Zakonom o tržištu toplinske energije je propisano da su izgradnja i razvoj centralnih toplinskih sustava i proizvodnja toplinske energije u kogeneracijskim postrojenjima na visokoučinkovit način, kao i njegovo održavanje i korištenje, od interesa za Republiku Hrvatsku. Navedenu obvezu treba prenijeti na jedinice lokalne samouprave kao obvezu priključenja novih potrošača na centralne toplinske sustave, gdje god je to moguće, kako se ne bi događalo da se nove zgrade spajaju na plinsku mrežu iako je toplinska distribucijska mreža centralnog toplinskog sustava u blizini. Priključenje novih korisnika na toplinske sustave (ukoliko u blizini postoji toplovodna mreža) ovom odredbom postaje prioritet na lokalnoj razini.

Uz članak 5.

Ovim se člankom uređuje da udruge koje imaju svojstvo pravne osobe, određeno zakonom kojim se uređuju udruge, mogu obavljati energetske djelatnosti temeljem rješenja sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor pod uvjetima određenim za fizičke osobe.

Uz članak 6.

Ovim člankom dodaje se novi članak 11. Zakona kojim se detaljnije opisuje djelatnost kupca toplinske energije, usluge koje on pruža, naplata troškova za toplinsku energiju te sklapanje ugovora o potrošnji toplinske energije, ugovora između kupca toplinske energije i osobe koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, te ugovora između kupca toplinske energije i upravitelja zgrade. Ovim se člankom preuzimaju odredbe Direktive 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018.

o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2018.) prema kojoj potrošač toplinske energije mora jednom godišnje biti informiran o energetske učinkovitosti i udjelu obnovljivih izvora energije u sustavima centraliziranog grijanja i hlađenja čiji je korisnik.

Uz članak 7.

Ovim člankom uređuje se koje informacije o obračunu i potrošnji toplinske energije kupac toplinske energije mora dati krajnjim kupcima, postupak podnošenja i rješavanja prigovora krajnjeg kupca i registar kupca toplinske energije. Krajnji kupac može podnijeti prigovor na rad kupca toplinske energije i ispostavljene račune. Uređuju se i osnovna ugovorna prava između krajnjih kupca i kupca toplinske energije sukladno članku 21. Direktive (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL 231, 20/09/2023, p. 1–111).

Uz članak 8.

Ovim člankom se određuje da samostalni toplinski sustav koji koristi proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije može biti zajednica obnovljive energije.

Uz članak 9.

Ovim se člankom određuje da procjena potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju i analiza koristi i troškova utvrđuju potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja čije su koristi veće od troškova. U slučaju pozitivne analize troškova potrebno je izgraditi postrojenje visokoučinkovite kogeneracije i uporabiti za grijanja i hlađenja, otpadnu toplinu i obnovljive izvore energije a sve prema pravilniku kojim se uređuju metodologija i polazne pretpostavke.

Uz članak 10.

Ovim se člankom određuje da kriteriji u postupku izdavanja energetske odobrenja sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije trebaju uzeti u obzir sveobuhvatnu procjenu potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju, te analizu koristi i troškova, kao i ispuniti druge zahtjeve određene odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 11.

Ovim se člankom određuje se da u cilju sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/826 od 4. ožujka 2019. o izmjeni priloga VIII. i IX. Direktivi 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu sadržaja sveobuhvatnih procjena potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje, a radi poticanja poboljšanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje, na prijedlog ministra Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o usvajanju sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj te da navedenu sveobuhvatnu procjenu ažurira u slučaju donošenja novog integriranog nacionalnog energetske i klimatskog plana ili njegovih izmjena i/ili dopuna.

Uz članak 12.

Ovim se člankom usklađuje naziv podzakonskog akata.

Uz članak 13.

Distributeru toplinske energije nalaže se još jedna obveza radi usklađivanja s Direktivom (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz

obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023).

Uz članak 14.

Distributeru toplinske energije nalaže se još jedno pravo radi usklađivanja s Direktivom (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023). Ovim se člankom usklađuje i naziv podzakonskog akata.

Uz članak 15.

Ovim se člankom određuje da se prigovor može podnijeti uz već određene situacije koje uključuju: odbijanje priključka na distribucijsku mrežu, uvjete priključenja na distribucijsku mrežu, određivanje naknade za priključenje i/ili povećanje priključne snage na distribucijskoj mreži i dr. i odbijanje isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava.

Uz članak 16.

Ovim se člankom određuje postupanje Hrvatske energetske regulatorne agencija sukladno pravilima za koja se primjenjuju za tijela javne uprave. Ovim se člankom usklađuje naziv podzakonskih akata.

Uz članak 17.

Ovim se člankom predviđa ugradnja uređaja za mjerenje potrošnje toplinske energije. Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini (suvlasnici, krajnji kupci) mogu odlučiti hoće li ugraditi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (tzv. razdjelnike koji se nalaze na svakom radijatoru) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije (tzv. zasebna mjerila toplinske energije koja se nalaze ispred ulaza u samostalnu uporabnu cjelinu). Ovim člankom daje se mogućnost suvlasnicima (krajnjim kupcima) da odluče (odluka većine) na koji način će plaćati troškove zajedničke potrošnje toplinske energije u zgradi/građevini uključujući i potrošnju toplinske energije za zajedničke prostore zgrade/građevine. Člankom je određeno da je za ugradnju zasebnih mjerila toplinske energije potrebna suglasnost kvalificirane većine suvlasnika s obzirom da se radi o preinaci unutarnjih instalacija grijanja zgrade/građevine i premašuje okvir redovitog upravljanja sukladno Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14). Za ugradnju tzv. razdjelnika potrebna je suglasnost natpolovične većine suvlasnika kako bi se ostvarila što veća funkcionalnost sustava i energetske uštede, te pravednija raspodjela isporučene toplinske energije. Što je veći postotak ugrađenih razdjelnika u zgradi/građevini, to je bolja mogućnost uvida u vlastitu potrošnju i racionalizacija potrošnje toplinske energije što je u skladu s preporukom Europske komisije u zelenoj tranziciji. Cilj odredbe je transparentnija i pravednija raspodjela troškova te provedba obračuna stvarne potrošnje i optimalna veza između očitavanja i obračuna tako da se potaknu i stanari i zgrada na učinkovito ponašanje i da se ne remeti ravnoteža u njihovim interesima. Onim suvlasnicima koji imaju ugrađene razdjelnike i zasebna mjerila toplinske energije raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temeljit će se sukladno očitavanjima tih uređaja. Kako bi se upravo ti suvlasnici koji imaju ugrađene razdjelnike ili zasebna mjerila toplinske energije doveli u ravnopravan položaj naspram onih suvlasnika koji nemaju ugrađene razdjelnike ili zasebna mjerila toplinske energije ili su razdjelnike uklonili, odnosno onesposobili i ne koriste ih, kupac toplinske energije će obračunavati naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja. Svaki suvlasnik koji nema ugrađene uređaje za mjerenje potrošnje toplinske energije ima mogućnost ugraditi bilo razdjelnike bilo

zasebno mjerilo toplinske energije i time prestaje biti obveznik plaćanja predmetne naknade. Kako bi sustav ugradnje, održavanja i očitavanja uređaja za mjerenje potrošnje toplinske energije bio reguliran, te kako bi krajnji kupci dobili više povjerenja u sustav, određuje se donošenje novih pravilnika kojima će se regulirati tehnički uvjeti za ugradnju, očitavanje, održavanje i kontrolu ispravnosti razdjelnika ili zasebnih mjerila toplinske energije, te ispravno održavanje instalacija, odnosno utvrdit će se modeli raspodjele i obračuna isporučene toplinske energije, način raspodjele i obračuna ukupnih troškova toplinske energije u toplinskim sustavima te kriteriji i mjerila za utvrđivanje naknade za poticanje učinkovitosti grijanja, te preporučena cijena naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije. S obzirom da se želi postići namjensko trošenje sredstava prikupljenih iz naknade za poticanje učinkovitosti grijanja za poboljšanje energetske učinkovitosti u korištenju toplinske energije u toplinskim sustavima u zgradi/građevini, određuje se da će sredstva prikupljena iz naknade za poticanje učinkovitosti grijanja postati sredstva zgrade/građevine koje će kupac toplinske energije uplatiti na račun zajedničke pričuve suvlasnika kod upravitelja zgrade/građevine. Na taj način, suvlasnici koji nemaju ugrađene razdjelnike ili zasebna mjerila toplinske energije će iste moći ugraditi na trošak zajedničke pričuve ukoliko se donese takva odluka na razini zgrade. Jednako tako, se na razini zgrade može odlučiti da se ta sredstva usmjere prema nekoj drugoj mjeri energetske učinkovitosti ili u obnovljive izvore energije.

Uz članak 18.

Ovim se člankom dodaje novi članak „Uređaji s daljinskim očitanjem“ te uvodi obveza distributera odnosno kupca toplinske energije da opremi zajednička obračunska mjerna mjesta uređajima koja se mogu daljinski očitati i na taj način osigura sustav koji omogućava daljinsko očitavanje zasebnih mjerila toplinske energije i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije. Također, normira se transparentniji način obračuna na način da je ustanovljena obveza distributera da u toplinskoj podstanici ugradi uređaje s daljinskim očitanjem koji omogućuju da se isporučena toplinska energija mjeri odvojeno na obračunskom mjernom mjestu za grijanje i na obračunskom mjernom mjestu za pripremu potrošne tople čime se osigurava se primjena Direktive o energetske učinkovitosti.

Uz članka 19.

Prenesene odredbe Uredbe o dopuni Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 86/19.) i Uredbe o dopuni Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 76/18.). Ovim su odredbama osigurava sigurnosti opskrbe toplinskom energijom krajnjim kupcima toplinske energije iz kategorije kućanstva odnosno osiguravaju im se ista prava koja imaju kupci prirodnog plina iz kategorije kućanstva.

Uz članak 20.

Ovim se člankom utvrđuje da energetske subjekt za zgradu/građevinu unutar zatvorenog, odnosno centralnog toplinskog sustava može obavljati i djelatnost kupca, ako ovlaštenu predstavnik suvlasnika podnese odluku o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s kupcem, odnosno zahtjev za isporukom toplinske energije. Također, ovim se člankom u hrvatsko zakonodavstvo transponiraju odredbe Direktive (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023).

Uz članak 21.

Ovim se člankom usklađuje naziv podzakonskog akata.

Uz članak 22.

Ovim se člankom usklađuje naziv podzakonskog akata.

Uz članak 23.

Ovim se člankom utvrđuju uvjeti za obavljanje preinaka na unutarnjim instalacijama. Krajnji kupac može obavljati preinake na unutarnjim instalacijama samo uz prethodno pribavljenu suglasnost kupca toplinske energije i opskrbljivača temeljenu na projektnoj dokumentaciji unutarnjih instalacija te procjene tehničkih mogućnosti zgrade/građevine izrađenih od strane projektanta odnosno ovlaštenog inženjera odgovarajuće struke.

Uz članak 24.

Ovim se člankom dodaje novi naslov iznad članka 45. Zakona „Isključenje iz toplinskog sustava“ te novi članak 45. kojim se uređuju uvjeti pod kojima se zgrada/građevina isključuje iz toplinskog sustava. Sukladno Direktivi 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2018.) kod stambenih kompleksa isključivanjem iz sustava može se koristiti samo na razini cijele zgrade. Ovim se člankom utvrđuje da je isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava moguće uz prethodno pribavljenu suglasnost svih krajnjih kupaca na zajedničkom mjernom mjestu te izrađen glavni projekt isključenja i ugradnje novog učinkovitijeg sustava grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode. Glavni projekt, u skladu s propisima iz područja gradnje, mora sadržavati prikaz izvedivosti dostupnih visokoučinkovitih alternativnih sustava opskrbe energijom.

Uz članak 25.

Briše se stavak 4. koji je davao obveze kupcu toplinske energije u vidu izrade izvješća koje dostavlja potrošačima, tj. krajnjim kupcima u svakoj zgradi te se ta odredba izmijenjeno prenosi u članak 11. koji određuje djelatnost kupca toplinske energije i ista odmah usklađuje s člankom 24. Direktive 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2018.).

Uz članke 26. i 27.

Ovim člancima uređuju se odredbe Zakona o provođenju inspekcijskog nadzora.

Uz članak 28.

Ovim člankom usklađuju se prekršajne odredbe Zakona.

Uz članak 29.

Ovim člankom dodaju se novi članci 49.a, 49.b i 49.c kojima se propisuju prekršajne odredbe vezane uz dopunu zakona.

Uz članak 30.

Ovim člankom usklađuju se prekršajne odredbe Zakona.

Uz članak 31.

Ovim člankom se utvrđuju rokovi za usklađenje sa Zakonom.

Uz članak 32.

Ovim člankom uređuje se da se postupci započeti po važećem Zakonu o tržištu toplinske energije nastavljaju i završavaju sukladno istome.

Uz članak 33.

Ovim člankom utvrđuju se rokovi za donošenje novih, odnosno usklađenje postojećih propisa.

Uz članak 34.

Ovim člankom propisuje se da će Ministarstvo gospodarstva u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti vrednovanje ovoga Zakona.

Uz članak 35.

Ovim člankom uređuje se stupanje Zakona na snagu.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Primjena pravne stečevine EU

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive:

- Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije i dopuni te naknadnom ukidanju Direktive 2001/77/EZ i Direktive 2003/30/EZ (SL L 140, 5. 6. 2009.)
- Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske svojstvima zgrada (preinaka) (SL L 153, 18. 6. 2010.) i
- Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.),

Značenje pojedinih izraza

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetske sektor.

(2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. centralni toplinski sustav – toplinski sustav koji se sastoji od proizvodnog postrojenja toplinske energije i distribucijske mreže,
2. distribucijska mreža – vrelovodna, toplovodna i/ili parovodna mreža, od obračunskog mjernog mjesta proizvođača toplinske energije do obračunskog mjernog mjesta kupca, duljine veće od 2000 metara i ima priključeno više od 500 samostalnih uporabnih cjelina,
3. distribucijsko područje – područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave za koje se daje koncesija za distribuciju toplinske energije ili koncesija za izgradnju distribucijske mreže,
4. distribucija toplinske energije – razvod toplinske energije distribucijskom mrežom radi isporuke toplinske energije kupcu, isključujući opskrbu toplinskom energijom,
5. distributer toplinske energije – energetske subjekt koji obavlja energetske djelatnost distribucije toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu,
6. djelatnost kupca toplinske energije – djelatnost različita od energetske djelatnosti, a obuhvaća stručno upravljanje, rukovanje, održavanje unutarnjih instalacija, isporuku toplinske energije radi obračuna toplinske energije te izdavanje računa krajnjem kupcu u zgradi/građevini u samostalnom, zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu, na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, sklopljenim s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika,
7. energenti – smatraju se ulazne količine plina, naftnih derivata, ugljena, obnovljivih izvora energije i sl. za transformaciju u toplinsku energiju,
8. energetske subjekt – pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetske djelatnosti i ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti,
9. Hrvatska energetske regulatorna agencija – (u daljnjem tekstu: Agencija) – nezavisne regulator energetske djelatnosti osnovane posebnim zakonom i s ovlastima propisanim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetske sektor i regulacija energetske djelatnosti,

10. kogeneracija – proizvodno postrojenje za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u jedinstvenom procesu,
11. korisnik distribucijske mreže – svaka fizička ili pravna osoba koja predaje toplinsku energiju u, odnosno preuzima toplinsku energiju iz distribucijske mreže,
12. korištenje za pretežito poslovnu uporabu – smatra se kada količina toplinske energije za grijanje prostora, za vlastite potrebe, od strane krajnjeg kupca koji nije kućanstvo, iznosi manje od pedeset posto ukupno utrošene toplinske energije,
13. kotlovnica – proizvodno postrojenje, uključujući i kogeneraciju, za transformaciju ulazne količine energenta u toplinsku energiju koje je dio samostalnog, zatvorenog ili centralnog toplinskog sustava,
14. krajnji kupac – pravna ili fizička osoba koja kupuje toplinsku energiju za vlastite potrebe od kupca na temelju obračuna toplinske energije,
15. kućanstvo – krajnji kupac koji kupuje toplinsku energiju za potrošnju u samostalnoj uporabnoj cjelini, ako se u toj samostalnoj uporabnoj cjelini ne obavlja registrirana gospodarska i druga djelatnost,
16. kupac toplinske energije – pravna ili fizička osoba koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/građevine obavlja djelatnost kupca u samostalnom, zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu,
17. kupac toplinske energije u poteškoćama – kupac toplinske energije koji za razdoblje od najmanje 50 dana nije ispunio dospelje novčane obveze prema energetske subjektima ili nije ispunio svoje obveze prema krajnjem kupcu,
18. ministar – ministar nadležan za energetiku,
19. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku,
20. mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima iz područja mjeriteljstva i tehničkim uvjetima distributera toplinske energije, radi obračuna toplinske energije,
21. mjesto razgraničenja – mjesto na kojem prestaje nadležnost jednog energetske subjekta i prelazi na drugog energetske subjekta ili kupca,
22. obračunsko mjerno mjesto – mjesto razgraničenja na kojem se nalazi mjerilo toplinske energije,
23. ogrjevna sezona – dio kalendarske godine u kojem se osigurava pogonska spremnost toplinskog sustava za isporuku toplinske energije za grijanje,
24. opskrba toplinskom energijom – energetska djelatnost koja završava mjestom razgraničenja između opskrbljivača i kupca, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom,
25. opskrbljivač toplinskom energijom – energetske subjekt koji je registriran za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, koji u centralnom toplinskom sustavu kupuje toplinsku energiju od proizvođača toplinske energije te sklapa ugovor o distribuciji s distributerom toplinske energije i prodaje toplinsku energiju kupcima, a u zatvorenom toplinskom sustavu kupuje ulazne količine energenta za transformaciju u toplinsku energiju i isporučuje toplinsku energiju kupcu radi obračuna toplinske energije,
26. ovlaštenu predstavnik suvlasnika – fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora,
27. priključna snaga – najveća dopuštena snaga koju predaje proizvodno postrojenje za transformaciju u vanjske instalacije ili distribucijsku mrežu, odnosno dopuštena snaga toplinske energije koju iz vanjskih instalacija ili distribucijske mreže može preuzeti kupac toplinske energije na mjestu razgraničenja, a propisana je termoenergetskom suglasnošću,

28. proizvodnja toplinske energije – proizvodno postrojenje za transformaciju, ulazne količine energenta, u toplinsku energiju ukupno instalirane snage veće od 2 MW, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona,
29. proizvođač toplinske energije – pravna ili fizička osoba koja je od Agencije dobila dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona,
30. razdjelnik – uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije izmjerene na zajedničkom mjerilu toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu,
31. samostalni toplinski sustav – toplinski sustav preko kojeg se jednoj zgradi/građevini koja se sastoji od više samostalnih uporabnih cjelina isporučuje toplinska energija radi obračuna toplinske energije,
32. toplinska energija – proizvedena energija nastala u proizvodnom postrojenju za transformaciju, sa svrhom zagrijavanja prostora i zagrijavanja potrošne tople vode ili energija korištena u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ili za hlađenje prostora,
33. toplinska podstanica – sklop uređaja za cirkulaciju i regulaciju odavanja topline koji su sastavni dio unutarnjih instalacija krajnjih kupaca, a nalazi se unutar zgrade/građevine,
34. toplinska stanica – dio distribucijske mreže koji služi za transformaciju, regulaciju i/ili cirkulaciju medija za prijenos toplinske energije,
35. toplinski sustav – tehnički sustav koji se sastoji od uređaja i opreme za proizvodnju toplinske energije, unutarnjih i vanjskih instalacija ili distribucijske mreže te omogućuje opskrbu toplinskom energijom, a može biti samostalni, zatvoreni ili centralni toplinski sastav,
36. unutarnje instalacije – instalacije od obračunskog mjernog mjesta do radijatorskog ventila, odnosno ventila trošila u samostalnoj uporabnoj cjelini, uključujući radijator i druga ogrijevna tijela u zajedničkom dijelu zgrade/građevine,
37. vanjske instalacije – razvod cijevi vrelovodne, toplovodne i/ili parovodne mreže koje povezuju zgrade/građevine s jednom ili više kotlovnica u zatvorenom toplinskom sustavu,
38. zajedničko mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu na ulazu u zgradu/građevinu,
39. zajednička potrošnja – potrošnja toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije kupca umanjena za ukupni iznos potrošene toplinske energije izmjerene na zasebnim mjerilima toplinske energije,
40. zasebno mjerilo toplinske energije – uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini,
41. zatvoreni toplinski sustav – toplinski sustav koji obuhvaća više industrijskih i/ili stambeno-poslovnih zgrada/građevina, koje počinje mjestom preuzimanja ulaznog energenta za proizvodnju toplinske energije do mjesta razgraničenja s kupcem, a uključuje mjerila toplinske energije i vanjske instalacije, koje su kraće od 2000 metara i ima priključeno manje od 500 samostalnih uporabnih cjelina.

II. INTERES REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 4.

(1) Izgradnja i razvoj centralnih toplinskih sustava i proizvodnja toplinske energije u kogeneracijskim postrojenjima na visokoučinkovit način, kao i njihovo održavanje i korištenje, od interesa su za Republiku Hrvatsku.

(2) Toplinski sustavi smatraju se bitnim elementom energetske učinkovitosti i od interesa su za postizanje ciljeva energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj.

(3) Korištenje obnovljivih izvora energije kao izvora toplinske energije od interesa je za Republiku Hrvatsku.

(4) U interesu je za Republiku Hrvatsku poticati razvoj i korištenje novih, inovativnih i održivih tehnologija u sektoru energetike. Kroz postupak javne nabave robe, usluga i radova vodit će se računa o otvaranju tržišta inovativnim rješenjima.

Članak 5.

(1) Sudionici na tržištu toplinske energije dužni su planirati i poduzimati mjere za sigurnu opskrbu toplinske energije u skladu s aktima iz članka 32. ovoga Zakona, propisanim standardima opskrbe toplinskom energijom te su odgovorni za sigurnost opskrbe u okviru obavljanja svoje djelatnosti.

(2) Distributer toplinske energije dužan je, na zahtjev jedinica lokalne samouprave, dostaviti sljedeće podatke: o ponudi i potražnji toplinske energije na svom području, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijskog sustava na području na kojem mu je dodijeljena koncesija za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(3) Jedinica lokalne samouprave, na temelju podataka iz stavka 2. ovoga članka dostavljenih od strane svih distributera na svome području, analizira i predlaže poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona.

(4) Jedinice lokalne samouprave dužne su poticati, planirati i odobriti izgradnju toplinskih sustava te u skladu s mjerama energetske učinkovitosti osigurati prednost centralnim toplinskim sustavima pri izgradnji te kada je to svrsishodno, osigurati priključenje zatvorenih toplinskih sustava na centralne toplinske sustave.

(5) Jedinice lokalne samouprave dužne su planirati i odobriti izgradnju zatvorenih ili samostalnih toplinskih sustava na područjima i u objektima gdje gospodarski nije isplativa izgradnja centralnih toplinskih sustava.

(6) Jedinice lokalne samouprave dužne su planirati razvoj toplinskih sustava ako se na njihovu području nalaze kogeneracije ili ako na svom području razvijaju kogeneracije na obnovljive izvore energije.

(7) Jedinice lokalne samouprave dužne su prilikom izrade dokumenata prostornog uređenja dati prednost izgradnji i razvoju distribucijske mreže, koja bi se koristila za zadovoljavanje potrebe kućanstava, poslovnih potrošača i industrije toplinskom energijom te o istom pribaviti suglasnost Ministarstva, odnosno ureda državne uprave u županiji, odnosno upravnog tijela Grada Zagreba nadležnog za poslove energetike.

(8) Jedinice lokalne samouprave dužne su u slučaju kupca toplinske energije u poteškoćama, na svome području, odrediti drugog kupca toplinske energije, do odabira novog kupca od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika sukladno članku 11. stavku 5. ovoga Zakona.

(9) Ministarstvo je odgovorno za praćenje odnosa između ponude i potražnje na tržištu toplinske energije, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude toplinske energije,

planiranje izgradnje i razvoja dodatnih kapaciteta centralnih toplinskih sustava te predlaganje i poduzimanje mjera u slučaju proglašenja kriznog stanja.

(10) Ministarstvo, na temelju godišnjeg izvješća jedinica lokalne samouprave, podnosi izvješće Vladi Republike Hrvatske o stanju i mjerama koje treba poduzeti radi razvoja centralnih toplinskih sustava.

III. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Članak 6.

(1) Energetske djelatnosti u smislu ovoga Zakona su:

1. proizvodnja toplinske energije,
2. opskrba toplinskom energijom i
3. distribucija toplinske energije.

(2) Energetske djelatnosti iz stavka 1. točke 1. i 2. ovog članka obavljaju se kao tržišne djelatnosti, a energetska djelatnost iz stavka 1. točke 3. ovog članka obavlja se kao javna usluga.

(3) Pravne i fizičke osobe mogu obavljati energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: dozvola) sukladno zakonu kojim se uređuje energetska sektor, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom.

IV. DJELATNOST KUPCA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 11.

(1) Djelatnost kupca obavlja pravna ili fizička osoba koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/građevine, koja se sastoji od više samostalnih uporabnih cjelina, kupuje energent za proizvodnju toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu, odnosno kupuje toplinsku energiju od opskrbljivača toplinske energije u zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu.

(2) Obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka na tržištu toplinske energije provodi se i organizira u skladu s potrebama krajnjih kupaca u Republici Hrvatskoj za postizanjem sigurne, pouzdane i kvalitetne isporuke toplinske energije u odnosu na:

1. pristup toplinskom sustavu,
2. primjenu slobodno ugovorene cijene,
3. dostupnost informacija,
4. kvalitetu usluge,
5. zaštitu okoliša,
6. zaštitu zdravlja, života i imovine građana,
7. mjere za zaštitu krajnjih kupaca toplinske energije,
8. ostale slučajeve utvrđene odredbama ovoga Zakona.

(3) Ovlašteni predstavnik suvlasnika podnosi odluku o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s kupcem pravnoj ili fizičkoj osobi iz stavka 1. ovoga članka, za obavljanje djelatnosti

kupca, isključivo temeljem odluke većine glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

(4) Ako se ne može postići odluka iz stavka 3. ovoga članka, takvu odluku će donijeti sud, na zahtjev bilo kojeg od suvlasnika, u izvanparničnom postupku, ako nema spora tko su suvlasnici ili o veličini njihovih suvlasničkih dijelova sukladno zakonu kojim se uređuje vlasništvo.

(5) Na temelju odluke iz stavka 3., odnosno stavka 4. ovoga članka, ovlaštenu predstavnik suvlasnika sklopiti će ugovor o potrošnji toplinske energije s pravnom ili fizičkom osobom iz stavka 1. ovoga članka, koji se smatra sklopljenim sa svim krajnjim kupcima unutar zgrade/građevine.

(6) Odluka iz stavaka 3 i 4. ovoga članka donosi se za razdoblje ne kraće od jedne godine, uz mogućnost produljenja trajanja odluke.

(7) Ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja djelatnost kupca za više samostalnih toplinskih sustava ili energetske djelatnost iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona ili neku drugu djelatnost sukladno nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, obvezna je voditi odvojeno analitičko knjigovodstvo, u skladu s propisom koji uređuje računovodstvo, za svaku zgradu/građevinu, u skladu s člankom 46. stavkom 3. ovoga Zakona.

(8) Svaka pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u registar kupaca toplinske energije koji vodi Agencija. Registar mora minimalno sadržavati sljedeće podatke: naziv kupca, OIB i adresu kupca, grad u kojem kupac toplinske energije obavlja svoju djelatnost, broj zgrada/građevina u kojima kupac toplinske energije obavlja svoju djelatnost te druge bitne podatke. Podaci o kupcu iz registra objavljuju se na internetskim stranicama Agencije.

(9) Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je o svakoj promjeni podataka iz registra iz stavka 8. ovoga članka obavijestiti Agenciju u roku od osam dana od promjene podataka.

(10) Osim obveze iz stavka 8. ovoga članka, pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je jednom godišnje, do 30. listopada, dostaviti podatke o broju zgrada/građevina u kojima obavlja djelatnost kupca, broju samostalnih uporabnih cjelina u kojima obavlja djelatnost kupca, energetske učinkovitosti kotlovnice, odnosno toplinske podstanice unutar zgrade/građevine u kojima obavlja djelatnost kupca te ostalim elementima bitnim za praćenje potrošnje toplinske energije Agenciji koja vodi evidenciju kupaca toplinske energije.

(11) Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je u obavljanju svoje djelatnosti postupati u skladu s općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

(12) Agencija provodi nadzor nad primjenom općih uvjeta iz stavka 11. ovoga članka.

Samostalni toplinski sustav

Članak 12.

(1) Samostalni toplinski sustav sastoji se od kotlovnice, mjerila toplinske energije i unutarnjih instalacija, a kojim upravlja i održava ga kupac toplinske energije iz članka 11. ovoga Zakona.

(2) U samostalnom toplinskom sustavu cijene isporučene toplinske energije krajnjim kupcima slobodno se utvrđuju u skladu s tržišnim uvjetima.

(3) Za kupca toplinske energije koji u samostalnom toplinskom sustavu kao energent za proizvodnju toplinske energije koristi plin, a proizvedenu toplinsku energiju isporučuje kućanstvu, primjenjuju se odredbe opskrbe u obvezi javne usluge sukladno odredbama zakona kojim se uređuje plinski sektor.

Članak 15.

(1) Proizvođač toplinske energije je pravna ili fizička osoba koja je od Agencije ishodila dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije. Za proizvodnju toplinske energije u toplinskom sustavu u kotlovnica čija je instalirana proizvodna snaga veća od 2 MW obvezno je ishoditi dozvolu Agencije za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije.

(2) Energetski subjekt koji koristi energetski objekt kogeneracije i koristi otpad, biorazgradive dijelove otpada ili obnovljive izvore energije za proizvodnju toplinske energije na gospodarski primjeren način, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i gospodarenje otpadom, može steći status povlaštenog proizvođača električne i toplinske energije. Pravne ili fizičke osobe koje su stekle status povlaštenog proizvođača električne i toplinske energije iz kogeneracije temeljem zakona kojim se uređuje tržište električne energije dužne su ishoditi dozvolu za proizvodnju toplinske energije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Radi učinkovitog korištenja energenata u kogeneracijskim postrojenjima, a uz istodobno zadovoljenje potrebe kupaca za toplinskom energijom, planirana proizvodnja električne energije uvjetovana istodobnom potrošnjom toplinske energije za grijanje i/ili hlađenje ima prioritet prihvata u elektroenergetskoj mreži.

(4) Energetska djelatnost proizvodnje toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu smatra se javnom uslugom do trenutka kada udio proizvodnje određenog proizvođača toplinske energije bude manji od 60% potrebe za toplinskom energijom centralnog toplinskog sustava, kada će se ova energetska djelatnost obavljati kao tržišna djelatnost.

(5) Do nastupanja uvjeta iz stavka 4. ovoga članka, proizvođač toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu dužan je primijeniti iznos tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije na temelju metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor i regulacija energetske djelatnosti, te ih na primjeren način javno objaviti i to najmanje 15 dana prije početka primjene.

(6) Proizvođač toplinske energije iz stavka 2. ovoga članka, u zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu, dužan je odvojeno pratiti troškove proizvodnje toplinske energije od ostalih energetske djelatnosti, a koji su vezani uz isporuku električne, odnosno toplinske energije, sukladno planiranim količinama potrebnim za isporuku.

(7) Proizvođač toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu dužan je distributeru i opskrbljivaču toplinske energije dostavljati podatke o količini isporučene toplinske energije najmanje jedanput mjesečno.

(8) Proizvođač toplinske energije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužan je Agenciji dostaviti podatke o visini ostvarenih troškova proizvodnje toplinske energije i planskim troškovima za naredno godišnje razdoblje najkasnije do 30. travnja tekuće godine.

(9) Analiza koristi i troškova sukladno odredbama propisa kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti provest će se u sljedećim slučajevima kada se:

1. planira novo proizvodno postrojenje za proizvodnju električne i toplinske energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi osiguranja rada postrojenja kao visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja;

2. u značajnoj mjeri radi rekonstrukcija postojećeg proizvodnog postrojenja za proizvodnju električne i toplinske energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi njegove pretvorbe u visokoučinkovitu kogeneraciju;

3. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira industrijsko postrojenje s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW u kojem se proizvodi otpadna toplina na korisnoj temperaturnoj razini kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline radi udovoljavanja gospodarski opravdanoj potražnji, uključujući putem kogeneracije i priključivanja tog postrojenja na zatvorene i centralne toplinske sustave;

4. planiraju novi zatvoreni i centralni toplinski sustavi ili ako se u postojećim zatvorenim i centralnim toplinskim sustavima planira novo proizvodno postrojenje za proizvodnju energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW ili ako se u značajnoj mjeri rekonstruira takvo postojeće postrojenje kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline iz susjednih industrijskih postrojenja.

(10) Postavljanje opreme za hvatanje ugljikovog dioksida, proizvedenog u postrojenju za proizvodnju toplinske energije radi njegovog geološkog skladištenja sukladno propisima kojima se uređuje područje rudarstva i ugljikovodika, ne smatra se značajnim ulaganjem, odnosno rekonstrukcijom iz stavka 9. točke 2., 3. i 4. ovoga članka.

(11) Za slučajeve iz stavka 9. točke 3. i 4. ovoga članka potrebno je osigurati da se analiza koristi i troškova napravi u suradnji s distributerom toplinske energije, odnosno opskrbljivačem u zatvorenom toplinskom sustavu koji postoji na području određene jedinice lokalne samouprave.

(12) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik. Kada se analiza koristi i troškova provodi za potrebe procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, temelji se na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem.

(13) Proizvodna postrojenja koja se izuzimaju od odredbe stavka 9. ovoga članka su:

1. proizvodna postrojenja za proizvodnju električne i toplinske energije koja se koriste kod vršnih opterećenja i postrojenja za proizvodnju rezervne električne energije za koja se planira da će raditi manje od 1500 radnih sati godišnje kao tekući prosjek u razdoblju od pet godina na temelju postupka provjere Agencije i kojim se osigurava ispunjavanje ovog kriterija za izuzeće;

2. nuklearne elektrane;

3. proizvodna postrojenja koja su smještena u blizini mjesta geološkog skladištenja, odobrenog u skladu s propisima kojima se uređuje područje rudarstva i ugljikovodika.

(14) Agencija će odlukom odrediti pragove, iskazane kao iznos dostupne korisne otpadne topline, potražnju za toplinskom energijom ili udaljenosti između industrijskih postrojenja i zatvorenih ili centralnih toplinskih sustava radi izuzimanja pojedinačnih postrojenja iz odredaba stavka 9. točaka 3. i 4. ovoga članka i postupak provjere iz stavka 13. točke 1. ovoga članka.

(15) Ministarstvo je dužno obavijestiti Europsku komisiju o izuzećima usvojenima na temelju odluke Agencije iz stavka 14. ovoga članka, kao i o svim njihovim naknadnim izmjenama.

Članak 16.

(1) Proizvodna postrojenja mogu graditi pravne ili fizičke osobe ako proizvodna postrojenja koja namjeravaju graditi udovoljavaju kriterijima utvrđenim u postupku izdavanja energetskeg odobrenja sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije.

(2) Kriteriji za postupak izdavanja energetskeg odobrenja za građenje proizvodnih postrojenja su javni, a temelje se na načelima objektivnosti, transparentnosti i nepristranosti radi osiguranja:

1. pouzdanosti i sigurnosti toplinskog sustava,
2. konkurentnosti proizvodnih postrojenja,
3. zaštite javnog zdravlja i sigurnosti,
4. kriterija zaštite okoliša i osiguranja trajne kontrole utjecaja na okoliš,
5. odgovarajućeg korištenja zemljišta i lokacije,
6. odgovarajućeg korištenja javnog zemljišta,
7. energetske učinkovitosti,
8. primjene određene vrste primarne energije,
9. tehničke, ekonomske i financijske sposobnosti podnositelja zahtjeva,
10. usklađenosti s mjerama koje se poduzimaju glede obveza javne usluge i zaštite krajnjih kupaca,
11. doprinosa proizvodnog kapaciteta u ostvarenju ukupnog cilja udjela energije iz obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti u bruto krajnjoj potrošnji energije u 2020. godini u Europskoj uniji, u okviru ispunjavanja međunarodnih obveza Republike Hrvatske za područje energetike i u skladu s propisima koji čine pravnu stečevinu Europske unije i
12. doprinosa proizvodnog kapaciteta u relativnom smanjenju emisija.

(3) Pri odabiru energetskeg rješenja, pri odlučivanju o izgradnji proizvodnih postrojenja, izgradnja proizvodnog postrojenja kogeneracije na obnovljive izvore energije i/ili koji kao ulazni energent koriste otpad ima prednost u odnosu na ostala proizvodna postrojenja.

(4) U slučaju proizvodnje toplinske energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije iz jednostavnih građevina određenih propisima o prostornom uređenju i gradnji, za gradnju ili izvođenje radova na takvim građevinama se ne izdaje energetskeg odobrenje.

(5) Pravilnik o tehničkim uvjetima za proizvodna postrojenja za proizvodnju toplinske energije propisuje ministar, u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva.

Potencijal za učinkovitost u grijanju i hlađenju

Članak 17.

(1) Radi većeg korištenja nacionalnog potencijala toplinske energije za grijanje i hlađenje Vlada Republike Hrvatske donijet će program korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju.

(2) Procjena nacionalnih potencijala za grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati:

1. opis mogućnosti razvoja sustava toplinske energije za grijanje i hlađenje temeljem povećanja potrošnje energije i/ili obnove postojeće infrastrukture;

2. predviđanje kako će se navedena potrošnja promijeniti u sljedećih 10 godina, uzimajući posebno u obzir razvoj potražnje u zgradama i različitim industrijskim sektorima;

3. kartu Republike Hrvatske s područjima na kojoj su, uz istodobno očuvanje komercijalno osjetljivih informacija, utvrđena:

- mjesta potrošnje toplinske energije za grijanje i hlađenje, što uključuje općine i gradove sa stupnjem izgrađenosti od najmanje 0,3 i industrijske zone s ukupnom godišnjom potrošnjom toplinske energije za grijanje i hlađenje većom od 20 GWh,

- postojeća i planirana infrastruktura za centralizirano grijanje i hlađenje,

- moguća mjesta opskrbe toplinskom energijom za grijanje i hlađenje, uključujući postrojenja za proizvodnju električne energije s ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije većom od 20 GWh, postrojenja za spaljivanje otpada i postojeća i planirana kogeneracijska postrojenja u kojima se upotrebljavaju tehnologije iz propisa koji uređuje područje energetske učinkovitosti i postrojenja za zatvorene i centralne toplinske sustave;

4. utvrđivanje potražnje za toplinskom energijom za grijanje i hlađenje koja se može zadovoljiti visokoučinkovitom kogeneracijom, uključujući mikrokogeneraciju u stambenom sektoru, u zatvorenim i centralnim toplinskim sustavima;

5. utvrđivanje potencijala za dodatnu visokoučinkovitu kogeneraciju, također putem preuređenja postojećih i izgradnje novih proizvodnih i industrijskih postrojenja ili drugih pogona koji proizvode otpadnu toplinu;

6. utvrđivanje potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za zatvoreni i centralni toplinski sustav;

7. strategije, politike i mjere koje se mogu usvojiti do 2020. i 2030. radi ostvarenja potencijala iz točke 5. ovoga stavka kako bi se udovoljilo potražnji iz točke 4. ovoga stavka, uključujući, prema potrebi, prijedloge za:

- povećanje udjela kogeneracije u potrošnji toplinske energije za grijanje i hlađenje te u proizvodnji električne energije. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje

izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji radi osiguranja optimalne usklađenosti ponude i potražnje za toplinskom energijom za grijanje i hlađenje,

- razvoj infrastrukture za učinkovite zatvorene i centralne toplinske sustave kako bi se omogućio razvoj visokoučinkovite kogeneracije i upotreba toplinske energije za grijanje i hlađenje iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije,

- poticanje postavljanja novih toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije i industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina na lokacijama na kojima će se oporabiti maksimalni iznos raspoložive otpadne topline radi udovoljavanja postojećoj ili predviđenoj potražnji za grijanjem i hlađenjem,

- poticanje uspostavljanja novih stambenih zona ili novih industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na lokacijama gdje raspoloživa otpadna toplina, kako je utvrđeno u sveobuhvatnoj procjeni, može pridonijeti udovoljavanju njihovoj potražnji za grijanjem i hlađenjem. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji radi osiguranja optimalne usklađenosti ponude i potražnje toplinske energije za grijanje i hlađenje,

- poticanje priključivanja toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina, postrojenja za spaljivanje otpada i drugih pogona za proizvodnju energije iz otpada na zatvorene i centralne toplinske sustave,

- poticanje priključivanja stambenih zona i industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na zatvorene i centralne toplinske sustave;

8. udio visokoučinkovite kogeneracije i utvrđeni potencijal te napredak ostvaren u skladu s propisima koji uređuju područje energetske učinkovitosti;

9. procjenu očekivane uštede energenta;

10. procjenu mjera javne potpore grijanju i hlađenju, ako su usvojene, s godišnjim proračunom i utvrđivanje mogućih elemenata potpore. Time se ne dovodi u pitanje zasebna obavijest o programima javne potpore za procjenu potpora.

(3) U mjeri u kojoj je to primjereno sveobuhvatna se procjena može sastojati od skupa regionalnih ili lokalnih planova i strategija.

(4) Za potrebe procjene iz stavka 1. ovoga članka analiza troškova i koristi se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti u skladu s analizom iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona. Analiza troškova i koristi pridonosi lakšem utvrđivanju, u smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem.

Članak 20.

(1) Osim kriterija određenih zakonom kojim se uređuje područje koncesija, kriteriji na kojima davatelj koncesije za distribuciju toplinske energije temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude, osobito su:

1. kvaliteta usluge i pouzdanosti isporuke toplinske energije propisana općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom,
2. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju toplinske energije i koncesiju za izgradnju distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije,
3. ukupna visina ulaganja, a koja se odnosi na razvoj distribucijske mreže za područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave gdje postoji distribucijska mreža,
4. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje,
5. estetske, funkcionalne i ekološke osobine distribucijske mreže koja se gradi, odnosno usluge distribucije toplinske energije koja se pruža,
6. planirani iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s tarifnom metodologijom,
7. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove,
8. kvaliteta i održivost plana održavanja i vođenja distribucijske mreže sukladno propisima koji uređuju područje obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije,
9. plan i opseg razvoja distribucijske mreže,
10. sposobnost za ostvarivanje koncesije koja ukazuje na dugoročnu održivost ponuditelja za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji u predviđenom razdoblju, koja se potvrđuje ovjerenom pisanom izjavom potencijalnog koncesionara da raspolaže dovoljnim financijskim sredstvima ili pisanom izjavom kreditne institucije da će potencijalni koncesionar moći osigurati dovoljna financijska sredstva za izgradnju distribucijske mreže.

(2) Kriteriji na kojima davatelj koncesije za izgradnju distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude jesu:

1. kvaliteta radova i opreme na izgradnji distribucijske mreže, koja osigurava kvalitetu usluge i pouzdanosti isporuke toplinske energije propisanu mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije,
2. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju toplinske energije i koncesije za izgradnju distribucijske mreže,
3. ukupna visina ulaganja, a koja se odnosi na izgradnju distribucijske mreže,
4. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje,

5. estetske, funkcionalne i ekološke osobine distribucijske mreže koja se gradi, odnosno usluge distribucije toplinske energije koja se pruža,

6. planirani iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s tarifnom metodologijom,

7. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove,

8. plan održavanja i vođenja distribucijske mreže sukladno zakonskim i podzakonskim propisima koji se odnose na obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije,

9. kvaliteta i održivost plana i opsega razvoja distribucijske mreže koji uključuje terminski plan izvođenja radova i/ili rokovi završetka radova na izgradnji distribucijske mreže te datum početka obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije i

10. sposobnost za ostvarivanje koncesije koja ukazuje na dugoročnu održivost ponuditelja za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji u predviđenom razdoblju, koja se potvrđuje ovjerenom pisanom izjavom potencijalnog koncesionara da raspolaže dovoljnim financijskim sredstvima ili pisanom izjavom kreditne institucije da će potencijalni koncesionar moći osigurati dovoljna financijska sredstva za izgradnju distribucijske mreže.

(3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je nakon javnog otvaranja ponuda, a prije donošenja izvršne odluke o davanju koncesija, dostaviti sve ponude za dobivanje koncesije Agenciji.

(4) Agencija je dužna u roku od 15 (petnaest) dana od dana zaprimanja ponuda za dobivanje koncesije dostaviti svoje mišljenje jedinici lokalne samouprave o ispunjavanju kriterija iz stavka 1. točke 6., odnosno stavka 2. točke 6. ovoga članka ponuđača za dobivanje koncesije, izraženih u ponudama za dobivanje koncesije.

(5) Agencija je dužna u roku od 15 (petnaest) dana od dana zaprimanja ponuda za dobivanje koncesije dostaviti izvješće jedinici lokalne samouprave o dosadašnjem radu i ispunjavanju obveza distributera, ako je isti obavljao energetske djelatnosti distribucije toplinske energije, do trenutka objave natječaja za davanje koncesije.

Članak 27.

Distributer toplinske energije dužan je:

1. upravljati i održavati, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati sigurnu, pouzdanu i učinkovitu distribucijsku mrežu

2. primjenjivati najbolja iskustva stečena u praksi radi postizanja sigurnosti opskrbe i raspoloživosti distribucijske mreže,

3. priključiti na distribucijsku mrežu zgradu/građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete iz ovog Zakona, mrežnih pravila za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka

5. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina,
4. osigurati korisnicima priključenim na distribucijsku mrežu kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke toplinske energije propisanu mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
5. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa distribucijskom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
6. uspostaviti povjerenstvo za reklamacije obzirom na pristup sustavu i korištenje sustava sukladno odredbama zakona kojima se uređuje područje zaštite potrošača kao i nezavisni mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova,
7. nabavljati toplinsku energiju za potrebe vođenja sustava na transparentan i nediskriminirajući način,
8. na razini distribucijske mreže osigurati mjerenje potrošnje toplinske energije i očitavanje mjerila toplinske energije, u skladu s mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
9. izraditi plan razvoja distribucijske mreže, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju distribucijske mreže trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe toplinskom energijom,
10. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju distribucijske mreže u prethodnoj godini,
11. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće distributera za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti distribucijske mreže, kvaliteti usluge i pouzdanosti isporuke toplinske energije, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta distribucijske mreže, održavanju opreme sustava, ispunjavanju ostalih dužnosti i ostvarivanju prava iz ovoga Zakona te sigurnosti i učinkovitosti distribucijske mreže,
12. davati informacije korisnicima distribucijske mreže u skladu s mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
13. davati informacije jedinicama lokalne samouprave za izradu procjena buduće potrošnje, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijske mreže na svom području te predlaganje i poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona,
14. korisnicima distribucijske mreže, čija je oprema priključena na distribucijsku mrežu davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave distribucije toplinske energije i očekivanom smanjenju kapaciteta distribucijske mreže, sukladno mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona,
15. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju svoje djelatnosti,

16. održavati mjerila toplinske energije te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika distribucijske mreže, u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima,

17. primijeniti iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije na temelju metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojime se uređuje energetski sektor i regulacija energetskih djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti i to najmanje 15 dana prije početka primjene,

18. voditi brigu o energetskej učinkovitosti te zaštititi prirode i okoliša,

19. voditi evidenciju svih mjesta predaje toplinske energije u distribucijsku mrežu i preuzimanja toplinske energije iz distribucijske mreže, uključivo evidenciju kojem opskrbljivaču pripada pojedini kupac toplinske energije,

20. periodički, prema dinamici, opsegu i načinu koji određuje Agencija, dostavljati podatke koje zatraži Agencija, a osobito o:

- tehničkim podacima distribucijske mreže,
- pogonskim događajima na distribucijskom sustavu,
- priključcima na distribucijski sustav,
- podacima vezanim za zaštitu potrošača.

Članak 29.

(1) Distributer toplinske energije ima pravo:

1. odbiti pristup na distribucijski sustav u slučaju nedostatka kapaciteta, tehničke nemogućnosti pristupa, ekonomske neisplativosti, mogućeg ugrožavanja potreba postojećih korisnika distribucijske mreže, onemogućavanja izvršavanja obveze javne usluge i drugim slučajevima, osim ako to nije predvidio u svojoj ponudi,

2. kupovati toplinsku energiju po reguliranim uvjetima radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja distribucijske mreže, vlastite potrošnje, nadoknade gubitaka toplinske energije u distribucijskom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka,

3. uspostaviti i osigurati rad vlastite elektroničke komunikacijske mreže za nadzor, mjerenje i automatizaciju distribucijske mreže,

4. ograničiti ili prekinuti ugovorenu distribuciju toplinske energije na određeni rok:

- u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti,
- radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije distribucijske mreže,

- radi otklanjanja kvarova na distribucijskom sustavu,
- kada uređaji priključeni na distribucijsku mrežu preuzimaju toplinsku energiju na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu,
- u slučaju neovlaštene potrošnje i neovlaštene distribucije toplinske energije,
- u slučajevima kad se opskrbljivač, odnosno kupac toplinske energije ne pridržava svojih ugovornih obveza, u skladu s općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom,
- po nalogu opskrbljivača toplinskom energijom, u slučaju da su za to osigurani tehnički preduvjeti.

(2) Distributer toplinske energije dužan je, u slučaju odbijanja pristupa sustavu, dostaviti stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa.

(3) Protiv odluke distributera toplinske energije iz stavka 2. ovoga članka dopuštena je žalba koja se izjavljuje u roku od 15 dana od dana zaprimanja rješenja o odbijanju pristupa sustavu ili na uvjete pristupa sustavu.

(4) Agencija je dužna donijeti odluku u roku od 60 dana od dana podnošenja žalbe. Odluka Agencija je izvršna, a nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

(5) Distributer toplinske energije koji odbije pristup sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovom članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.

Članak 31.

(1) Strana nezadovoljna radom distributera toplinske energije može izjaviti prigovor Agenciji sve dok traje radnja ili propuštanje radnje distributera toplinske energije.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s odbijanjem priključka na distribucijsku mrežu, uvjetima priključenja na distribucijsku mrežu, određivanjem naknade za priključenje i/ili povećanje priključne snage na distribucijskoj mreži te primjenom metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije.

(3) Agencija je dužna poduzeti mjere iz svoje nadležnosti te bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela. Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama, može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

Opći uvjeti za opskrbu toplinskom energijom, Opći uvjeti za isporuku toplinske energije i
Mrežna pravila za distribuciju toplinske energije

Članak 32.

(1) Agencija, uz prethodno pribavljeno mišljenje distributera toplinske energije, te aktivnih opskrbljivača toplinskom energijom, donosi opće uvjete za opskrbu toplinskom energijom.

(2) Općim uvjetima iz stavka 1. ovoga članka uređuju se:

1. međusobni ugovorni odnosi između proizvođača, distributera i opskrbljivača toplinske energije,
2. obveze i odgovornosti proizvođača, distributera i opskrbljivača toplinske energije,
3. uvjeti ograničenja i obustave opskrbe toplinske energije,
4. uvjeti obračuna i naplate toplinske energije,
5. postupak promjene opskrbljivača,
6. mjere zaštite krajnjih kupaca,
7. uvjeti kvalitete i sigurnosti opskrbe toplinskom energijom.

(3) Agencija donosi opće uvjete za isporuku toplinske energije, kojima se uređuju:

1. međusobni ugovorni odnosi između opskrbljivača i kupca toplinske energije,
2. obveze i odgovornosti opskrbljivača i kupca toplinske energije,
3. uvjeti ograničenja i obustave isporuke toplinske energije,
4. uvjeti obračuna i naplate toplinske energije
5. obveze i odgovornosti kupca toplinske energije i krajnjih kupaca,
6. ugovorni odnosi između kupca toplinske energije i krajnjih kupaca,
7. investicije, rekonstrukcije i održavanje proizvodnih postrojenja i unutarnjih instalacija,
8. pristup mjerilima toplinske energije i instalacijama priključka,
9. postupak kod neovlaštenog korištenja toplinske energije,
10. postupak u slučaju tehničkih i drugih poremećaja u opskrbi toplinskom energijom, postupak kod preraspodjele toplinske energije za krajnjeg kupca,
11. postupak kod isključenja cijele zgrade/građevine iz toplinskog sustava,
12. mjere zaštite krajnjih kupaca,
13. postupak promjene kupca toplinske energije,
14. način informiranja krajnjih kupaca o potrošnji i troškovima toplinske energije,
15. obveza kupca toplinske energije da obavijesti krajnje kupce o svakoj promjeni cijena/naknade/tarifa koje utvrđuju nadležna tijela i/ili energetske subjekti, a koji ulaze u konačnu cijenu toplinske energije,
16. pravo na raspolaganje podacima o potrošnji, uključujući pravo i uvjete prosljeđivanja podataka drugom kupcu toplinske energije, bez naknade.

(4) Kupac toplinske energije u obavljanju svoje djelatnosti dužan je primijeniti opće uvjete iz stavka

3. ovoga članka.

(5) Agencija, uz prethodno pribavljeno mišljenje distributera toplinske energije te aktivnih opskrbljivača toplinskom energijom, donosi mrežna pravila za distribuciju toplinske energije, kojima se posebno uređuje sljedeće:

1. opis distribucijske mreže,
2. razvoj, građenje i održavanje distribucijske mreže,
3. upravljanje i nadzor nad distribucijskom mrežom,
4. prava i dužnosti distributera toplinske energije i korisnika distribucijske mreže,
5. uvjeti mjerenja, isporučene toplinske energije,
6. objava podataka i razmjena informacija,

7. kvaliteta usluge i sigurnost isporuke toplinske energije,
 8. mjere zaštite korisnika distribucijske mreže,
 9. neovlašteno korištenje toplinske energije
 10. naknada štete.
- (6) Distributer toplinske energije u obavljanju svoje energetske djelatnosti dužan je primijeniti mrežna pravila iz stavka 5. ovoga članka.

Ugradnja uređaja

Članak 33.

- (1) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dužni su radi racionalnijeg korištenja energije ugraditi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije.
- (2) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje ugradnja uređaja iz stavka 1. ovoga članka te modeli raspodjele i obračuna toplinske energije, način raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima.
- (3) Radove na ugradnji uređaja iz stavka 1. ovoga članka može izvoditi isključivo izvođač koji ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom propisu.
- (4) Ako se ugrade uređaji za mjerenje potrošnje toplinske energije iz stavka 1. ovoga članka, tada se razlika podataka potrošnje toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije i podataka potrošnje toplinske energije izmjerene na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama dijeli na sve samostalne uporabne cjeline sukladno odluci većine glasova suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.
- (5) U svim zgradama/građevinama se primjenjuje postupak izračuna toplinske energije iz stavka 4. ovoga članka ako postoji razlika između potrošnje između zajedničkog mjerila toplinske energije i izmjerene potrošnje toplinske energije na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama.

Članak 34.

- (1) Za obavljanje energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona Agencija određuje iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije na temelju tarifne metodologije, a u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor i regulacija energetskih djelatnosti.
- (2) Utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu novih i za povećanje priključnog kapaciteta postojećih energetskih subjekata i kupaca toplinske energije propisuje se metodologijom za utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor i regulacija energetskih djelatnosti.
- (3) Agencija je dužna metodologije, naknade i iznose tarifnih stavki iz stavaka 1. i 2. ovoga članka javno objaviti na svojim internetskim stranicama najmanje 15 dana prije početka primjene.

(4) Iznos tarifnih stavki za obavljanje energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka ovisi o opravdanim troškovima obavljanja te energetske djelatnosti na određenom distribucijskom području.

(5) Za obavljanje energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona cijena se slobodno ugovara.

(6) Cijene usluga energetske djelatnosti iz stavka 5. ovoga članka energetski subjekti mogu utvrditi jedinstveno na razini energetskog subjekta za sve kupce toplinske energije ili sukladno uvjetima tržišta za svako distribucijsko područje zasebno.

(7) Iznimno, cijene usluge energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije utvrđuju se u skladu s metodologijom za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije koju donosi Agencija u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor i regulacija energetske djelatnosti, do ispunjenja uvjeta za otvaranje tržišta toplinske energije propisanih odredbama ovoga Zakona.

(8) Iznimno od odredbi stavaka 1. i 7. ovoga članka, cijena usluge energetske djelatnosti iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona, pretežito za poslovnu upotrebu, određuje se slobodno, odnosno ugovorno.

VIII. OPSKRBA TOPLINSKOM ENERGIJOM

Članak 35.

(1) Energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom može obavljati tu energetske djelatnosti na temelju dozvole.

(2) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka za zgradu/građevinu unutar zatvorenog, odnosno centralnog toplinskog sustava može obavljati i djelatnost kupca, ako ovlaštenu predstavnik suvlasnika podnese odluku o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s kupcem, u skladu s člankom 11. stavcima 3., 4. i 5. ovoga Zakona, tom energetskom subjektu.

Članak 36.

(1) Krajnji kupac uživa zaštitu u smislu pouzdane, dostupne i dostatne isporuke toplinske energije.

(2) Krajnji kupci koji koriste toplinsku energiju pretežito za poslovnu upotrebu samostalno ugovaraju poslovne uvjete opskrbe toplinskom energijom, na tržišnim principima, s opskrbljivačem.

(3) U slučaju tehničkih i drugih poremećaja u isporuci toplinske energije čiji uzrok nije na postrojenjima krajnjeg kupca, krajnji kupac ima pravo na otklanjanje tih poremećaja u najkraćem roku.

(4) Najkraći rok u kojem je energetski subjekt, odnosno kupac obavezan otkloniti poremećaje u isporuci toplinske energije krajnjem kupcu smatra se rok u kojem se najbrže može otkloniti poremećaj, u skladu s normama o izvođenju odgovarajućih radova, a najduže 24 sata od

zaprimanja obavijesti o poremećaju, osim u iznimnim slučajevima kada to objektivno nije moguće učiniti u tom roku.

(5) Poremećajima u isporuci toplinske energije iz stavka 3. ovoga članka ne smatraju se prekidi koji su rezultat primjene mjera ograničenja isporuke koje se poduzimaju u slučaju poremećaja na tržištu toplinske energije.

(6) Kupac toplinske energije je obvezan koristiti toplinsku energiju pod uvjetima, na način i za namjenu utvrđenu odredbama ovoga Zakona, zakonom kojim se uređuje energetska sektor, sukladno aktima iz članka 32. ovoga Zakona, kao i drugim propisima.

(7) Zabranjeno je korištenje toplinske energije suprotno uvjetima utvrđenim općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona.

(8) Kada distributer toplinske energije utvrdi da kupac toplinske energije neovlašteno koristi toplinsku energiju, dužan je, bez odgađanja, isključiti ga s distribucijske mreže i podnijeti prijavu nadležnom tijelu.

(9) Kupac toplinske energije i krajnji kupac dužni su omogućiti ovlaštenim osobama nadležnih energetskih subjekata pristup mjerilima toplinske energije i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi:

1. očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili

2. obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospelje obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima.

(10) Za opskrbljivača koji u zatvorenom, odnosno centralnom toplinskom sustavu kao ulazni energent za proizvodnju toplinske energije koristi plin, primjenjuju se odredbe opskrbe u obvezi javne usluge sukladno odredbama zakona kojim se uređuje plinski sektor.

Članak 37.

(1) Prava i obveze između opskrbljivača toplinskom energijom i kupca toplinske energije uređuju se ugovorom o opskrbi kupca.

(2) Zaključenje i sadržaj ugovora o opskrbi kupca detaljnije se uređuju općim uvjetima za isporuku toplinske energije, u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje područje energije.

(3) Svaki opskrbljivač dužan je osigurati da su uvjeti ugovora o opskrbi kupca koje nudi usklađeni s općim uvjetima za isporuku toplinske energije. Uvjeti ugovora moraju biti napisani jasnim i razumljivim rječnikom. Svaki opskrbljivač mora osigurati da su kupci zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.

(4) Svaki opskrbljivač dužan je izraditi i na primjeren način javno objaviti standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi kupca s unaprijed utvrđenim uvjetima. Svaki opskrbljivač je obavezan na primjeren način javno objaviti naknade i cjenik usluga.

(5) Svaki opskrbljivač je obavezan zaključiti ugovor o opskrbi s kupcem u pisanom obliku. Ugovor o opskrbi kupca mora minimalno sadržavati:

1. identitet i adresu opskrbljivača,
2. usluge koje pruža opskrbljivač, uključujući vrijeme početka i kvalitetu opskrbe,
3. vrste ponuđenih usluga održavanja,
4. način dobivanja informacija o važećim cijenama i naknadama, uključujući i o naknadama za održavanje,
5. trajanje ugovora o opskrbi kupca, uvjete za obnavljanje i raskid ugovora o opskrbi kupca ili prestanak pružanja usluga,
6. postojanje bilo kojeg prava na raskid ugovora,
7. način utvrđivanja naknade u slučaju nepoštivanja ugovorene razine kvalitete usluga.

(6) Odredbe ugovora o opskrbi kupca moraju biti poštene te na jasan, jednostavan i nedvojbena način obuhvaćati prava i obveze opskrbljivača i kupca, a svaki opskrbljivač mora osigurati da su njihovim kupcima uvjeti poznati unaprijed. Obavijesti o uvjetima ugovora opskrbljivač kupcima mora pružiti prije njegova zaključivanja. Ako se ugovor zaključuje putem posrednika, obavijest se također mora dati prije zaključenja ugovora.

(7) Ugovorom o opskrbi kupca ne može se kupcu uskratiti ili otežati pravo na raskid odnosno otkaz ugovora o opskrbi kupca zbog korištenja prava na promjenu opskrbljivača, niti se mogu nametati dodatne financijske obveze po toj osnovi.

(8) Opskrbljivač može zaključivati ugovore o opskrbi kupca koji mogu ugovarati opskrbu pod posebnim uvjetima prodaje, ali je u tom slučaju obavezan postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj kupaca toplinske energije na tržištu toplinske energije.

(9) Opskrbljivač je dužan obavljati svoju energetska djelatnost sukladno općim aktima iz članka 32. ovoga Zakona.

Unutarnje instalacije

Članak 44.

(1) Uslugu upravljanja i održavanja unutarnjih instalacija u zgradi/građevini do ulaza u samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca dužan je obavljati kupac toplinske energije.

(2) Kupac toplinske energije je dužan distributeru toplinske energije, odnosno opskrbljivaču toplinske energije omogućiti pristup unutarnjim instalacijama te ga pravodobno izvještavati o svim eventualnim smetnjama pri preuzimanju isporučene toplinske energije.

(3) Ako kupac toplinske energije obavlja preinake na unutarnjim instalacijama, mora o tome obavijestiti distributera i opskrbljivača toplinske energije. O preinakama na unutarnjim instalacijama kupac je dužan osobito se pridržavati odredbi općih uvjeta za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Osim osoba iz stavka 1. ovoga članka uslugu upravljanja i održavanja unutarnjih instalacija u toplinskim sustavima može obavljati i druga pravna osoba ako kupac toplinske energije s tom pravnom osobom sklopi ugovor.

Izdvajanje iz toplinskog sustava

Članak 45.

(1) Iznimno od odredbi članaka ovoga Zakona, krajnji kupac, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, može se izdvojiti iz zajedničkog toplinskog sustava uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

1. ishodenje pisane suglasnosti za izdvajanje s toplinskog sustava temeljem odluke većine glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika unutar zgrade/građevine,

2. nakon pribavljene suglasnosti iz točke 1. ovoga stavka, pisanu suglasnost za izdvajanje iz zajedničkog toplinskog sustava ovlaštenu predstavnik suvlasnika dužan je ovjeriti i dostaviti kupcu,

3. radovi za izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz zajedničkog toplinskog sustava smatraju se jednostavnim radovima koji se mogu izvoditi bez lokacijske dozvole i akta kojim se odobrava građenje, a u skladu s glavnim projektom, izrađenim po ovlaštenom inženjeru,

4. izvođenje radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava može izvoditi izvođač koji ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom zakonu,

5. nakon izvedbe radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava izvođač je obavezan izraditi izvješće o izvedenim radovima i dati pisanu izjavu da su izvedeni radovi sukladni glavnom projektu i pravilima struke za ovu vrstu radova,

6. po završetku radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava i njihovu pregledu, projektant glavnog projekta obavezan je dati izjavu da su izvedeni radovi sukladni glavnom projektu i pravilima struke za ovu vrstu radova,

7. izjave izvođača i projektanta čuva upravitelj zgrade/građevine i obvezni su dio obavijesti opskrbljivaču energije o izdvajanju samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava,

8. nakon provedenog postupka izdvajanja potrebno je izvijestiti opskrbljivača toplinske energije. Izvješćivanje i dostava dokumentacije iz točke 7. ovog stavka obveza je kupca.

(2) Isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava moguće je uz podnošenje zahtjeva ovlaštenog predstavnika suvlasnika, na temelju prethodno postignute suglasnosti svih krajnjih kupaca na zajedničkom mjerilu toplinske energije, za izdvajanje svih samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine te uz prethodnu suglasnost distributera i opskrbljivača toplinskom energijom.

(3) Krajnji kupac iz stavka 1. ovoga članka dužan je plaćati sve troškove osim troškova toplinske energije za svoju samostalnu uporabnu cjelinu.

Računovodstveno razdvajanje djelatnosti

Članak 46.

- (1) Energetski subjekt koji obavlja djelatnost iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona dužan je računovodstveno razdvojiti djelatnosti radi primjene načela nediskriminacije korisnika toplinskog sustava, izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja i međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao tržišne i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge.
- (2) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je izraditi, objaviti i dati na reviziju godišnje financijske izvještaje. Revizija godišnjega financijskog izvještaja mora potvrditi da se poštivalo načelo nediskriminacije korisnika toplinskog sustava i izbjegavanja međusobnog subvencioniranja energetskih djelatnosti u sektoru toplinarstva koje se obavljaju kao tržišne djelatnosti i energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge. Godišnji financijski izvještaji moraju sadržavati podatke o transakcijama s povezanim energetskim subjektima.
- (3) Kupac toplinske energije dužan je voditi analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu odvojeno.
- (4) Kupac toplinske energije dužan je jednom godišnje, pismeno dostaviti izvješće o svom poslovanju unutar određene zgrade/građevine svim vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina unutar te zgrade/građevine kao i dostavljati podatke potrebne za vođenje registra kupaca iz članka 11. stavka 8. ovoga Zakona Agenciji. Kupac je dužan izvješće dostaviti vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina najkasnije do 1. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (5) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka, dužan je utvrditi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva.
- (6) Distributer toplinske energije dužan je u svojim poslovnim knjigama, odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost distribucije toplinske energije od drugih energetskih i ostalih djelatnosti.
- (7) Opskrbljivač toplinske energije dužan je u svojim poslovnim knjigama odvojeno voditi podatke koji se odnose na djelatnost opskrbe toplinske energije i djelatnosti kupca toplinske energije.

IX. NADZOR

Članak 48.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Državni inspektorat i drugi inspektori iz područja svoje nadležnosti te drugi državni službenici, kada to odredi ministar.
- (3) Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da energetski subjekt ne obavlja energetsku djelatnost, a krajnji kupac toplinske energije ne koristi toplinsku energiju u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim ovlaštenja sukladno općim propisima, ima ovlaštenje rješenjem:
 1. narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje,
 2. zabraniti obavljanje energetske djelatnosti ako nije pribavljena dozvola za obavljanje pojedine energetske djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona,
 3. zabraniti obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije ako kupac toplinske energije nije upisan u registar iz članka 11. stavka 8. ovoga Zakona,

4. zabraniti gradnju proizvodnog postrojenja ako nije ostvareno pravo na izgradnju proizvodnog postrojenja sukladno članku 9. ovoga Zakona,
5. zabraniti radove na ugradnji uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ako takve radove izvodi izvođač koji ne ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom propisu,
6. narediti obustavu daljnje gradnje ili korištenja proizvodnog postrojenja, odnosno obustavu opskrbe energijom ili korištenje energije, ako se oprema za proizvodno postrojenje ne proizvodi, a takva postrojenja ne koriste, ne grade ili ne održavaju sukladno odobrenoj ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima te ako zbog toga postoji neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost proizvodnih postrojenja, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina.

X. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 49.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je kupac, odnosno fizička osoba koja je energetska subjekt ako:
1. obavlja energetska djelatnost bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti u skladu s člankom 6. stavkom 3. ovoga Zakona,
 2. ne koristi građevine temeljem dokaza o vlasništvu ili prava korištenja iz ugovora o zakupu te drugog ugovora sklopljenog s vlasnikom građevine i/ili opreme za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije sukladno članku 9. stavku 2. ovoga Zakona,
 3. ne osigura tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje sazna od drugih energetskih subjekata i kupca u skladu s člankom 10. ovoga Zakona,
 4. sklopi ugovor o potrošnji toplinske energije s kupcem toplinske energije bez postojanja odluke iz članka 11. stavka 3., odnosno stavka 4. ovoga Zakona (članak 11. stavak 5.),
 5. se ne upiše u registar kupaca toplinske energije pri Agenciji sukladno članku 11. stavku 8. ovoga Zakona,
 6. ne obavlja svoju djelatnost u skladu s općim uvjetima za isporuku toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 11. ovoga Zakona,
 7. ne osigura stručno upravljanje, rukovanje i održavanje zatvorenim toplinskim sustavom u skladu s člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona,
 8. opskrbu toplinskom energijom kupaca toplinske energije, u zatvorenom toplinskom sustavu obavlja više opskrbljivača suprotno odredbi članka 13. stavka 3., odnosno članku 34. stavku 3. ovoga Zakona,
 9. ne prati odvojeno troškove proizvodnje toplinske energije od ostalih energetskih djelatnosti, a koji su vezani uz isporuku električne, odnosno toplinske energije, sukladno planiranim količinama potrebnim za isporuku sukladno odredbi članka 15. stavka 6. ovoga Zakona,
 10. proizvodna postrojenja koja se namjeravaju graditi ne udovoljavaju kriterijima, utvrđenim u postupku izdavanja energetske odobrenja (članak 16. stavak 1.),
 11. obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije bez sklopljenog ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije ili ugovora o koncesiji za izgradnju energetskih objekata za distribuciju toplinske energije, odnosno obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije na području za koje je s drugim energetskim subjektom sklopljen ugovor o koncesiji (članak 19. stavak 1.),
 12. distributer toplinske energije ne ispunjava svoje obveze iz članka 27. ovoga Zakona,
 13. ne vodi računovodstveno razdvajanje djelatnosti, odnosno analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 11. stavku 7., članku 13. stavku 5., članku 14. stavku 3., odnosno članku 46. ovoga Zakona,

14. ne dostavi podatke, odnosno ne dostavi podatke na zahtjev sukladno odredbama članka 5. stavka 2., članka 11. stavka 9., odnosno stavka 10., članka 15. stavka 7., odnosno stavka 8. te članka 30. ovoga Zakona,
15. ne izradi plan razvoja toplinske distribucijske mreže u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te planovima i programima jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije sukladno članku 28. stavku 1. ovoga Zakona,
16. plan razvoja distribucijske mreže ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona,
17. ne dostavi informacije o provođenju plana razvoja distribucijske mreže jedinicama lokalne samouprave sukladno planovima i programima jedinice lokalne i područne samouprave donesenim te planom razvoja distribucijske mreže (članak 28. stavak 4.)
18. neosnovano odbije pristup distribucijskoj mreži suprotno članku 29. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona,
19. ne dostavi stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa u skladu s člankom 29. stavkom 2. ovoga Zakona,
20. ne postupa u skladu s općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, općim uvjetima za isporuku toplinske energije i mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. ovoga Zakona,
21. ne koristi toplinsku energiju, pod uvjetima, na način i za namjenu utvrđenu sukladno članku 36. stavku 6. ovoga Zakona,
22. koristi toplinsku energiju suprotno uvjetima utvrđenim općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije u skladu s člankom 36. stavkom 7. ovoga Zakona,
23. ne omogućiti ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima (članak 36. stavak 9.),
24. ne osigura da su uvjeti ugovora o opskrbi kupca toplinske energije koje nudi usklađeni s općima aktima iz članka 32. ovoga Zakona (članak 37. stavak 3.),
25. obavlja energetska djelatnost opskrbe toplinskom energijom bez dozvole Agencije, suprotno odredbi članka 35. stavka 1. ovoga Zakona,
26. ne izradi i na primjeren način javno ne objavi standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi kupca toplinske energije s unaprijed utvrđenim uvjetima sukladno članku 37. stavku 4. ovoga Zakona,
27. sklopi ugovor o opskrbi kupca toplinske energije koji ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 37. stavka 5. ovoga Zakona,
28. ne poduzme mjere, unutar 24 sata, za ponovnu uspostavu opskrbe kupca koji je podmirio svoje dospjele obveze, odnosno bez odgađanja ne podnese zahtjev distributeru toplinske energije za ponovnu uspostavu opskrbe toplinskom energijom u skladu s člankom 38. stavkom 4. ovoga Zakona,
29. ne uspostavi opskrbu kupca, unutar 24 sata, ako se utvrdi da je kupcu neutemeljeno obustavljena opskrba toplinskom energijom u skladu s člankom 38. stavkom 5. ovoga Zakona,
30. ugovor o prodaji toplinske energije sklopi bez prethodne suglasnosti distributera toplinske energije suprotno odredbi članka 39. stavka 2. ovoga Zakona,
31. priključi građevinu na distribucijsku mrežu bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina suprotno odredbi članka 42. stavka 1. ovoga Zakona,

32. uslugu upravljanja i održavanja unutarnjih instalacija u zgradi/građevini ne obavlja osoba iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona,
33. obavlja preinake na unutarnjim instalacijama bez prethodnog obavještanja distributera i opskrbljivača toplinske energije (članak 44. stavak 3.),
34. za obavljanje energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga ne primjenjuje iznose tarifnih stavki na temelju tarifne metodologije u skladu s člankom 15. stavkom 5., člankom 27. točkom 17. te člankom 34. ovoga Zakona,
35. ne omogućiti pristup poslovnim knjigama sukladno članku 47. ovoga Zakona,
36. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona,
37. ne uskladi svoje poslovanje, odnosno ne organizira obavljanje svoje djelatnosti u propisanom roku, sukladno članku 53. stavcima 2., 3. i 9. ovoga Zakona,
38. ne donese odluku u propisanom roku, sukladno članku 53. stavcima 4. i 10. ovoga Zakona,
39. ne sklopi ugovor u propisanom roku, sukladno odredbama članka 53. stavcima 5., 8. i 11. ovoga Zakona,
40. ne dostave podatke u propisanom roku, sukladno odredbama članka 53. stavcima 6. i 7. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba, odnosno pravna osoba koja je energetski subjekt.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u fizičkoj, odnosno pravnoj osobi te u energetskom subjektu.
- (4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se energetskom subjektu, odnosno kupcu toplinske energije, koji je počinio dva ili više prekršaja iz stavka 1. ovoga članka ili koji u razdoblju od godine dana ponovi dva ili više puta prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti, odnosno djelatnosti u trajanju do godine dana, a odgovornoj osobi energetskog subjekta, odnosno kupca toplinske energije može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja istih poslova u trajanju do godine dana.

Članak 50.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako obavlja preinake na unutarnjim instalacijama, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nema odobrenje kupca.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako ne ugradi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili uređaje za mjerenje potrošnje toplinske energije u svoju samostalnu uporabnu cjelinu sukladno članku 33. ovoga Zakona, odnosno ne ugradi ih u propisanom roku sukladno članku 52. ovoga Zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako se izdvojila iz zajedničkog toplinskog sustava, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nije ispunila uvjete iz članka 45. stavka 1. ovoga članka.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka pravna osoba koja je krajnji kupac.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je kupac toplinske energije ako je isključila zgradu/građevinu iz toplinskog sustava, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, bez prethodne suglasnosti svih krajnjih kupaca u zgradi/građevini, odnosno bez pribavljanja prethodne suglasnosti distributera i opskrbljivača toplinskom energijom u tom toplinskom sustavu.
- (6) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka pravna osoba koja je krajnji kupac toplinske energije.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako ne plaća troškove sukladno članku 45. stavku 3. ovoga Zakona.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka pravna osoba koja je krajnji kupac.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s
prijedlogom propisa**
 - **Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa**

OBRAZAC	
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Standardni obrazac izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću prijedlog zakona o izmjeni zakona o tržištu toplinske energije, s Konačnim prijedlogom zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo gospodarstva
Svrha dokumenta	<p>Zakonom o tržištu toplinske energije određuju se prava i obveze u obavljanju energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, opskrbe toplinskom energijom i distribucije toplinske energije te tržišne djelatnosti kupca toplinske energije, kao i mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distribucijske mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.</p> <p>Osim toga, ovim izmjenama i dopunama Zakona uvažava se i Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (dalje u tekstu: Direktiva 2018/2001) te se osigurava tranzicija postojećih toplinskih sustava u visokoučinkovite toplinske sustave s visokim udjelom toplinske energije proizvedene iz obnovljivih izvora.</p> <p>Ovim izmjenama i dopunama Zakona Republika Hrvatska unaprjeđuje svoj zakonodavni okvir s ciljem postizanja ciljeva obnovljivih izvora energije u grijanju i hlađenju te ciljeva energetske učinkovitosti postavljenih u Integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu, koji je usvojen sukladno Uredbi (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća. .</p>
Datum dokumenta	9.prosinac 2024.
Verzija dokumenta	Prva
Vrsta dokumenta	Nacrt Prijedloga Zakon
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o tržištu toplinske energije, s Konačnim prijedlogom zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	

Naziv tijela nadležnog za izradu nacрта	Ministarstvo gospodarstva
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacрта?	Predstavnici zainteresirane javnosti bili su uključeni putem javnog savjetovanja, dok je nacrt prijedloga Zakona o tržištu toplinske energije, s Konačnim prijedlogom zakona izradilo Ministarstvo gospodarstva.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o tržištu toplinske energije, s Konačnim prijedlogom zakona bio je objavljen na internetskoj stranici Središnjeg državnog portala (savjetovanje.gov.hr) u trajanju od 30 dana i to od 19.12.2024. do 19.1.2025. sukladno odredbi članka 16. Zakona o procjeni učinaka propisa („Narodne novine“, broj 44/17). Zainteresirana javnost mogla je dostavljati svoja mišljenja odnosno primjedbe 30 dana.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	E.ON PLIN D.O.O. ZA OPSKRBU PLINOM ADA PAVLIĆ-COTTIERO ČEDOMIR TATALOVIĆ ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA ZAPAD-STAN DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA GRADITELJSTVO IVICA DŽEBA TOMISLAV ŠEREG HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA MARIO MARKOVIĆ RINALDA PETANI-PAŽIN
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Nalazi se u posebnom dokumentu
Troškovi provedenog savjetovanja	Nije bilo troškova prilikom provedbe savjetovanja.

Izvešće o provedenom savjetovanju - Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o tržištu toplinske energije, s Konačnim prijedlogom zakona

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1 1 uvodni dio	E.ON PLIN D.O.O. ZA OPSKRBU PLINOM	<p>Definiranje uloga sudionika Novi Zakon o tržištu toplinske energije mora jasno definirati uloge svih sudionika te precizno razgraničiti odgovornosti kako bi se izbjegli pravni i operativni nesporednosti. Također, važno je da zakon jasno utvrdi rokove za implementaciju mjera i obveza, uz odgovarajuće posljedice i sankcije za nepoštivanje tih obveza.</p> <p>Transparentnost cijena i naknada Posebnu pozornost treba posvetiti transparentnosti u formiranju i obračunu cijena toplinske energije, kao i naknada koje korisnici plaćaju. Ovaj pristup omogućit će bolju informiranost korisnika i povećati njihovo povjerenje u sustav toplinske energije.</p> <p>Izmjena ili razjašnjenje odredbi Smatramo da je potrebno brisati ili jasnije definirati članak 36. stavak 10. i članak 12. stavak 3. zbog mogućnosti dvosmislenog tumačenja i pogrešnog razumijevanja: 1. Članak 36(10): Za opskrbljivača koji u zatvorenom, odnosno centralnom toplinskom sustavu koristi plin kao ulazni energent za proizvodnju toplinske energije, trebale bi se primjenjivati odredbe opskrbe u obvezi javne usluge, sukladno zakonu koji uređuje plinski sektor. 2. Članak 12(3): Za kupca toplinske energije koji u samostalnom sustavu koristi plin kao energent za proizvodnju toplinske energije, a proizvedenu energiju isporučuje kućanstvu, također se trebaju primjenjivati odredbe opskrbe u obvezi javne usluge, prema zakonu koji uređuje plinski sektor.</p> <p>Ujednačavanje terminologije Preporučujemo da se u cijelom Zakonu ujednači terminologija, kako bi se izbjegla moguća pogrešna tumačenja. Posebno se to odnosi na pojmove „opskrbljivač“ i „opskrbljivač toplinskom energijom“, koji bi trebali biti jasno razdvojeni i precizno definirani kako bi se osigurala dosljednost u primjeni Zakona.</p> <p>Praćenje provedbe zakona i definiranje jasnih rokova Predlažemo da se uvede mehanizam praćenja provedbe Zakona, uključujući redovite izvještaje o njegovoj učinkovitosti i eventualnim problemima u primjeni. Ovaj mehanizam omogućit će pravovremeno prepoznavanje izazova i omogućiti prilagodbe zakona u budućnosti. Pored transparentnosti cijena, važno je organizirati obrazovne kampanje ili informacijske kanale za korisnike toplinske energije, kako bi se poboljšalo njihovo razumijevanje sustava, prava i obveza. To bi im pomoglo da donose bolje informirane odluke o potrošnji i korištenju toplinske energije.</p>	Ne prihvaća se	<p>Zakon o tržištu toplinske energije navodi djelatnosti u području toplinarstva. Druga područja energetike nisu sastavni dio rješenja u ovom zakonu.</p> <p>Navođenje opskrbljivača u kontekstu zakona o tržištu toplinske energije znači opskrbu toplinskom energijom krajnjeg kupca. Osim krajnjeg kupca u području toplinske energije upravo postoji i kupac toplinske energije kao subjekt koji u ime zajednice odnosno većeg broja krajnjih kupaca koristi nečije usluge. Kako je kupac nastao prije uvođenja termina energetske zajednice možemo se raditi usporedba da bi kupac toplinske energije u nekim dijelovima svojih aktivnosti mogao biti energetska zajednica toplinske energije. Ova usporedba služi samo u cilju približavanja termina a nikako se ne treba uzimati ti kao zamjena za energetska zajednicu.</p> <p>Kada se govori u zakonu o toplinarstvu tada je opskrbljivač je opskrbljivač toplinskom energijom. Tako da npr u članku 36. stavku 10 se navodi odredbe za opskrbljivača toplinske energije koji koristi plin kao energent za proizvodnju toplinske energije a njegova uloga u plinskom sustavu je kupac plina koji ima karakteristike kupca plina iz kategorije kućanstva. Tako da u sustavu toplinarstva je opskrbljivač jer opskrbljuje toplinskom energijom krajnje kupce a u sustavu plina je on kupac kategorije kućanstvo s obzirom da kupuje plin za potrebe kućanstava, a kućanstva je on opskrbljivač toplinskom energijom.</p> <p>Na ekvivalentni način je i uloga kupca toplinske energije u samostalnom sustavu u odnosu na plin odnosno toplinsku energiju.</p>
2	ADA PAVLIĆ-COTTIERO	Na temelju Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 85/15, 69/22, 86/23), članak 11., stavak 2., te na temelju Smjernica za primjenu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, koje je izdala Vlada Republike Hrvatske (str.15, točka 6.2.) na javnom savjetovanju je obavezno navesti njegove autore, odnosno sastav radne skupine koja je izradila nacrt Zakona, što ovdje nedostaje.	Ne prihvaća se.	Navedena je e mail adresa za slanje primjedbi. Radna skupina nije osnovana.
3	ČEDOMIR TATALOVIĆ	. ODVAJANJE KRAJNJEG KUPCA „Pojedinačno izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz toplinskog sustava nije dopušteno.“.....!???	Primljeno na znanje	Primjedbe se odnose na podzakonske akte odnosno pojedinačne Odluke koji nisu sastavni dio objave na e savjetovanju.

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>Kako sad? Jel to živimo u Sjevernoj Koreji? Pa Zakon o zaštiti potrošača (NN 19/22 i 59/23, čl. 77-86) regulira jednostrani raskid ugovora, a u članku 84 se spominje i raskid ugovora o isporuci toplinske energije. Znači, dopušteno je. Ljudi žive u zgradama rađenim šezdesetih i sedamdesetih godina prošlog stoljeća sa starim sustavom grijanja, cijene grijanja su bile pristupačne i nije postojao jeftiniji način grijanja od tzv. centralnog grijanja, na toplanu. Međutim, u ovom stoljeću, cijene grijanja su postale teret brojnim građanima. O razlozima ne bih, ali – svaki građanin, tj. krajnji korisnik ima pravo naći alternativni način grijanja i ne ovisiti o toplaninom haraču. Još je člankom 30 Općih uvjeta za opskrbu toplinskom energijom (NN129/2006) bilo spomenuto izdvajanje, ali uz stopostotnu suglasnost susjeda. U tom je članku rečeno da je izdvojeni dužan plaćati sve troškove osim troškova energije i fiksne mjesečne naknade. Tada je bilo jasno da izdvojeni ne plaća ništa, ali nije dolazilo zbog masovnog izdvajanja jer nije bilo moguće skupiti 100% potpisa. Uvijek netko fali, u inozemstvu je, nije upisano vlasništvo ili neće iz čiste napasti potpisati. Taj akt nije više na snazi, ali je izdvajanje regulirano člankom 45 Zakona o tržištu toplinske energije i skupljenim 50% potpisa. U članku 45 stav zadnji je pisalo – „Krajnji kupac je dužan plaćati sve troškove osim troškova toplinske energije za svoju samostalnu uporabnu cjelinu.“ Znači, izdvojeni ne plaća troškove toplinske energije samostalne uporabne cijeline. Pitao sam pismeno Heru – „Što čini troškove toplinske energije samostalne uporabne cijeline“? U odgovoru (KL.: 310-02/14-02/81) od 30.7.2014. HERA mi odgovori: „Ukupni troškovi toplinske energije za krajnjeg kupca u centralnom toplinskom sustavu sastoje se od troškova snage, troškova energije, naknade za opskrbu i naknade za djelatnost kupca toplinske energije. Znači, spomenute su sve stavke sa računa za grijanje, pa je jasno da ako se ne plaćaju troškovi toplinske energije svoje samostalne uporabne cijeline, da se ne plaća ništa. Osim toga i u Pravilniku o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (NN 99/14) postoji i definicija ukupnih troškova (isporučena energija i priključna snaga). Naknada za kupca i opskrbu tim pravilnikom još nije postojala, a uvedena je Uredbom iste godine, bolje rečeno- ultimatumom, uz prijetnju obustave grijanja, jer stanari nisu htjeli potpisati ugovor na novi namet koji povećava paušal 20%. Neki idiot je smatrao da će problem riješiti zabranom odvajanja, i valjda zamjenom stana, pa da penzioneri koji nisu u stanju plaćati grijanje od čega paušal iznosi preko pola iznosa, odu u stan gdje nema centralnog, a to su većinom stanovi bez lifta, s grijanjem na drva. Pa neka idu svaki dan sa kantom drva na četvrti kat pješke. Neki će reći, pa ne moraju se grijati na centralno. Neka smanje grijanje i neće koristiti toplansko grijanje. Da, ali – traže da se plaća paušal koji se plaća cijele godine i koji iznosi više od pola cijene. Znači, ne koristiš uslugu, a naplaćivali bi? Neće ići. Ako se moglo do sada dopuštati odvajanje, nema razloga za ovakvu radikalnu promjenu, jer se u sustavu tehnički promijenilo nije ništa. Odvajanje nije postalo masovno, a eventualni razlozi poremećaja sustava su se ionako mogli nadoknaditi ionako zakonski predviđenim određivanjem zakupljene snage za zgradu. Zakon o zaštiti potrošača čl. 77-86 opisuju jednostrani raskid ugovora o isporuci toplinske energije. Kad se ugovor raskida, onda više niste u obavezi iz ugovora.</p> <p>. MJERAČI POTROŠNJE Jedna od nakana donošenja Zakona o tržištu toplinske energije je poslovanje po tržišnom principu. Međutim, u hrvatskoj praksi i trenutku u kom živimo (a bit će tako dugi niz godina) tržišni princip prodaje toplinske energije izgleda ovako: „Evo, imate prilike birati između više najljepših jabuka. Tu su vam na</p>		<p>Prema Zakonu o upravljanju i održavanju zgrada, definiran je pojam „zgrada“. Zgrada je cjelina. Ako je zgrada sa toplinskim sustavom onda je to sustav za sve suvlasnike.</p> <p>Obveza ugradnja uređaja – razdjelnika ili zasebnih mjerila je naložena direktivom o energetske učinkovitosti, te je isto država obvezna prenijeti u nacionalno zakonodavstvo.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>pladnju, pa izaberite koju hoćete"! Vi gledate pladanj i koliko god gledali vidite samo jednu jabuku. Znači, nemate izbora, već morate prihvatiti ono što vam nude, a to je jedna toplana, jedna cijena. Ako nećete, ne možete ništa, jer vam po novom ne daju ni izdvojiti se. Koliko imate pravo bilo što odlučivati, bilo je viđeno kod potpisivanja ugovora o kupcu i opskrbi, gdje je vlada donijela Uredbu po kojoj u slučaju da krajnji kupac ne potpiše, on svejedno stupa na snagu sa cijenama koje jednostrano odredi proizvođač. Distributeri razdjelnika su našli zlatnu koku od kako postoji ovaj zakon. Veza između čelnih ljudi toplinarstva i dvije vodeće razdjelničke firme je preočita.</p> <p>Opskrbiti na stotine tisuća domaćinstava razdjelnicima koji su uvozna roba, te još ugovoriti dugogodišnje očitavanje istih, te promjena tih aparatića svakih 10 godina, zvuči kao jedna od najprofitabilnijih poslova od osamostaljenja Hrvatske.</p> <p>Prema nekim procjenama, radi se o 750.000 stanova. Ako računamo da je prosječna cijena razdjelnika po stanu 2700 kuna, dolazimo do cifre od 2.025.000.000 kuna (dvije milijarde!) Još toj cifri valja pribrojati godišnju cijenu obračuna mjerenja od 120 kuna (750,000x 120= 90.000.000.</p> <p>Ista firma prodaje, ugrađuje i naplaćuje mjerenje? Što se tiče samog mjerenja, nešto je regulirano Zakonom o zaštiti potrošača, čl. 24 st 3, al koga briga za to.</p> <p>Zašto se toliko malo radi na forsiranju preinaka vertikalna i ugradnji mjerača pred svaki stan? Zato što je skuplje?</p> <p>Naravno da je skuplje, jer kao prvo nije isto iako su „stručnjaci“ rekli da je jedina razlika između razdjelnika i kalorimetra u tom što su kalorimetri puno skuplji. Ne može se ugraditi kalorimetri u starim zgradama?</p> <p>Kako to da je od 8000 stanova u Karlovcu npr. njih preko 30% ugradilo kalorimetre i napravilo sve one komplicirane zahvate iako se radi o starim zgradama, rađenim za Juge.</p> <p>Vertikalne cijevi grijanja koje prolaze kroz stanove nisu pod kontrolom, troše punom snagom. Tih cijevi više nema, pa tako ni nekontrolirane potrošnje ako se izvrše potrebne preinake za ugradnjom kalorimetra. Razvoj poduzetništva je u tom pravcu slab jer ga koče razni „stručnjaci“ koji tvrde da kalorimetre nije moguće ugraditi, te da je to isto kao razdjelnici, samo skuplje. Razdjelnici su uvozni.</p> <p>Imamo ljude koji to mogu napraviti, radi se o bravarima, monterima centralnog grijanja, zidarima. Da se razumijemo, kod razdjelnika ne postoji mjerna jedinica, već impulsi. Čelni ljudi toplana barataju s izrazom da su impulsi „bezdimenzionalna veličina“. Naime, postoji Zakon o mjeriteljstvu i pripadajući pravilnik. Impulsi nisu priznata mjerna jedinica i nema ih na popisu. Zašto, pa zato što ih je najbolje opet prikazati s jabukama. Npr. imate 5 jabuka. Ne možete jabuku prikazati kao mjernu jedinicu zato što sve jabuke nisu jednako teške. Ponekad vam se dogodi da jedan mjesec dobijete veći račun, a manje impulsa nego onaj mjesec s više impulsa. Sigurni ste jedino kad pogasite jedan mjesec sve radijatore pa vam pokaže nula potrošnju, da nećete platiti više od paušala. Članak 24 st 3 Zakona o zaštiti potrošača govori o prodaji javnih usluga po potrošnji, što nije moguće precizno utvrditi u slučaju razdjelnika. Prije su čak stavljali kompliciranu formulu na svaki račun, što je bilo u suprotnosti s transparentnošću i zdravim razumom $(K-ex(1-1,25xL/A)x(uRxH/l+uPOVxC(A-L))$. Formulu su maknuli, a obračunava se - otprilike. Direktiva EU br. 32/2006, 27/2012 . Prva kaže da države moraju osigurati mogućnost mjerenja stvarne potrošnje energije, te se naplata mora temeljiti na stvarnoj potrošnji i sve mora biti prikazano na jasan i razumljiv način, što očigledno nije tako.</p> <p>Stanovi s razdjelnicima ovise jedan o drugom jer su povezani direktno okomitim vertikalama kroz skoro sve prostorije, pa je potrebno provjeriti potrošnju povezujući parametre, ali vi ne možete dobiti podatke za sve stanove i provjeriti račun po impulsima i kwh jer vam ne daju, unatoč aktu koji to dopušta. Osim toga, kod razdjelnika je nemoguće sklopiti ugovor s pojedincem, jer se on i ne može raskinuti, nije moguće npr. isključiti pojedinca s grijanja.</p> <p>. KUPAC, OPSKRBLJIVAČ, DISTRIBUTER</p> <p>U biti to sve obavlja sama toplana, za koju je rečeno da je u 90% hrvatskih gradova jedna jedina. Nema sumnje da će spretni poduzetnici shvatiti da se dobrim vezama, te praktički samo sa registriranim poduzećem, adresom i kompjuterom (ne treba ni to) netko ugovoriti dobar posao, a ako se što</p>		

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>zakomplicira, postoje podizvođači. Tako je u NN 102/14 donijeta Uredba o dopuni zakona koja se odnosila na djelatnost tzv. Kupca. Ono što je opisano da radi Kupac, do tada se plaćalo pričuvom. Kad se baci računica, ispada da svaka zgrada u prosjeku nije u 30 godina imala toliko troška koliko bi ubuduće imala godišnje, ako potpiše ugovor s kupcem, koji je naravno – sama toplana. Ovom izmjenom se sve prebacuje na plaćanje iz pričuve, što bi, ako se bude uzimao isti harač, značilo da će se povećati pričuva? Ili će se apetiti Kupca morati smanjiti? . TOPLA VODA U stvari bi trebalo donijeti dva zakona koja bi regulirala navedene djelatnosti. Zašto, pa zato što nisu u istom položaju stanari koji imaju u paketu usluga toplu vodu i grijanje i oni koji imaju samo grijanje. Oni koji imaju i toplu vodu, lakše shvaćaju i prihvaćaju plaćanje paušala, koji iznosi polovicu harača. Također, instalacije su prilično različite, kao i tarife. Npr. Zagrebačke toplane su termoelektrane, proizvode struju, grijanje je nusproizvod, pa je i jeftinije grijanje. DISTRIBUCIJA Prema članku 19 pravo na distribuciju ima potencijalni distributer koji zadovoljava uvjete, a prema članku 24 rok za koncesiju je 20 do 30 godina, o čemu odlučuje Ilna uprava? Znači, ako se nađe netko tko bi u međuvremenu poklonio gradu atomsku toplanu sa fuzijskim reaktorom i besplatnim grijanjem, krajnji kupci bi i dalje morali plaćati skupo grijanje jer su vezani godinama na staru rastrošnu toplanu? Sve navedeno bi trebao biti razlog preinaka ovog zakona jer su izmjene loše zamišljene, nisu u duhu zaštite potrošača niti u skladu temeljnih ljudskih prava.</p>		
4	ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR	<p>Predložene izmjene i dopune usklađene su s Direktivom o energetske učinkovitosti, konkretno njezinim inačicama iz 2012. (2012/27/EU) i 2018. godine (2018/2002). No, ističemo da nova Direktiva 2023/1791 o energetske učinkovitosti (EED3), koja je stupila na snagu u listopadu 2023. godine i koju države članice moraju transponirati u nacionalno zakonodavstvo do listopada ove 2025. godine, donosi nove obveze koje se izravno odnose na sustave daljinskog grijanja (centralne i zatvorene sustave). Konkretno, radi se o člancima 25. i 26. EED3. Čl. 25. pobliže uređuje pitanje sveobuhvatne procjene potencijala za energetske učinkovitost u grijanju i hlađenju te donosi obveze planiranja učinkovitog grijanja i hlađenja na razini jedinica lokalne samouprave. Ovo su izuzetno važne odredbe za daljnji razvoj sustava daljinskog grijanja u RH te se predlaže da se one na odgovarajući način integriraju u ovoja prijedlog izmjena i dopuna. Nadalje, čl. 26. EED3 donosi kriterije učinkovitosti za daljinske sustave grijanja, koji se progresivno moraju ispunjavati kako bi se do 2050. godine osigurala dekarbonizacija istih. Važno je da se ovi kriteriji prenesu u predmetni Zakon, kako bi energetske subjekti u toplinarstvu pravodobno planirali svoje aktivnosti s ciljem udovoljavanja ovim kriterijima. Čl. 26. EED3 donosi i nove zahtjeve za analize troškova i koristi kod izgradnje i rekonstrukcije toplinskih sustava, kao što je snižavanje pragova za obveznu provedbu CBA, uključivanje podatkovnih centara, LNG terminala i industrijskih postrojenja u obvezu izrade CBA. Navedeno ima utjecaja i postupak dobivanja energetske odobrenja. Osim uvažavanja odnosno transponiranja čl.25. i čl.26. EED3 u predmetni Zakon, također ističemo i da Direktiva (EU) 2023/2413 o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001 u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora (RED3) u svom članku 27. postavlja zahtjeve za korištenje OIE u centraliziranim toplinskim sustavima, kriterije za izdvajanje iz sustava te informiranju kupaca. Zahtjeve za informiranjem kupaca postavlja i EED3, kao i zahtjeve u pogledu mjerenja i obračunavanja potrošnje toplinske energije (članci 14-16, 18. i 20 te Aneks IX). Predlažemo da se navedene odredbe novih direktiva EED3 i RED3 razmotre te integriraju u ovaj prijedlog izmjena i dopuna Zakona o tržištu toplinske energije, jer donose izravne obveze subjektima u području toplinarstva.</p>	Prihvaća se.	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije biti će usklađen s navedenim Direktivama.

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
5	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Novi Prijedlog zakona, koji se trenutno nalazi na javnom savjetovanju, predstavlja dugo iščekivani iskorak u sektoru toplinarstva, u kojem značajne promjene nisu zabilježene gotovo cijelo desetljeće. Grupacija za toplinarsku djelatnost HGK pozdravlja donošenje ovog Zakona, no naglašava važnost realnog postavljanja rokova te usklađivanja s drugim zakonskim aktima koji su povezani s ovim Zakonom.</p> <p>Grupacija posebno pozdravlja odredbu o zabrani pojedinačnog izdvajanja samostalnih uporabnih cjelina krajnjih kupaca iz toplinskog sustava. Međutim, postavlja se pitanje što će biti s onim stanovima koji su se isključili prema dosadašnjim zakonima. Ovo pitanje zahtijeva hitno rješenje, a predlaže se da se takvi stanovi ponovno uključe u sustav grijanja u roku od dvije godine nakon stupanja zakona na snagu, ili podredno da se za takve stanove jasno propiše da su u obvezi sudjelovati u zajedničkim troškovima energije i snage kao i ostali krajnji kupci na obračunskom mjernom mjestu.</p> <p>Jedan od važnijih aspekata Prijedloga zakona jest povezanost sa Zakonom o upravljanju zgradama, s obzirom na to da se mnoge odgovornosti prebacuju na upravitelje. Ova dva zakona moraju biti usklađena kako bi se izbjegla kolizija i dvojakost u tumačenju odredbi. Ključno je jasno definirati nadležnosti i osigurati da upravitelji budu uključeni u izradu konačnog Prijedloga zakona.</p> <p>Jedna od trenutno problematičnih odredbi jest nejasna definicija unutarnjih instalacija. Iz Prijedloga nije jasno tko je odgovoran za koji dio sustava. Toplinske tvrtke predlažu da podstanice budu u njihovom vlasništvu, što bi omogućilo redovito održavanje i povećanje učinkovitosti, a da se nedvojbeno propiše da su od podstanice do trošila u stanu nadležni upravitelji. Trenutno, tijekom energetske obnove zgrada, podstanice se često zanemaruju, a predložene izmjene mogle bi osigurati njihovo redovito održavanje.</p> <p>Jedan od prijedloga odnosi se na usklađivanje naziva toplinskih sustava s EU standardima. Dok EU prepoznaje samo centralni toplinski sustav (CTS) u Hrvatskoj se daljinsko grijanje dijeli na: centralni toplinski sustav (CTS) i zatvoreni toplinski sustav (ZTS). Ovo usklađivanje bi olakšalo implementaciju zakona i njegovo povezivanje s EU direktivama.</p> <p>Prijedlogom je između ostalog potrebno pojasniti da li se pod uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije smatraju i vodomjeri potrošne tople vode s obzirom da i oni služe za raspodjelu energije za zagrijavanje potrošne tople vode.</p> <p>Uzimajući u obzir sve predložene zakonske izmjene, tvrtke u sektoru toplinarstva suočit će se s ozbiljnim izazovima vezanim uz nedostatak radne snage, što će rezultirati nužnošću zapošljavanja novih djelatnika. Ovaj proces predstavlja izniman izazov u današnje vrijeme, s obzirom na sveprisutnu potražnju za kvalificiranim kadrom na tržištu rada, kao i ograničenu dostupnost stručnjaka s odgovarajućim kompetencijama i iskustvom.</p> <p>Energetski subjekti dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona, do 1. kolovoza 2025. godine, smatramo da je takva odredba nerealna, te predlažemo da rok za usklađivanje poslovanja s ovim Zakonom bude 6 do 8 mjeseci nakon stupanja na snagu svih podzakonskih akata koji su nužni za provedbu ovoga Zakona. Naime, primjena Prijedloga zakona zahtijeva promjenu sustava cjelokupnog sustava obračuna toplinske energije što zahtijeva duži vremenski period za provedbu postupka javne nabave za angažiranje informatičkih i drugih usluga koje će omogućiti poslovnom subjektu obvezniku Prijedloga zakona prilagodbu novim odredbama. Ističemo kako je za pripremu tehničke dokumentacije za postupke javne nabave potrebno donijeti sve podzakonske akte koji su navedeni u ovom Prijedlogu zakona kako bi se ista mogla pripremiti. Stoga apeliramo na nadležno ministarstvo da razmotri realnije rokove.</p> <p>Izgradnja i razvoj centraliziranih sustava grijanja, kao i proizvodnja toplinske energije iz obnovljivih izvora energije i u visokoučinkovitim kogeneracijskim postrojenjima, od strateškog su interesa za Republiku Hrvatsku. Centralizirani toplinski sustavi ključni su za postizanje energetske učinkovitosti u zgradarstvu te</p>	Djelomično usvojeno	<p>Navedeno je detaljnije uređeno u prijelaznim i završnim odredbama.</p> <p>Kad je krajnji kupac isključen, bilo odlukom distributera, bilo sudskom odlukom koja je postala pravomoćna, ne može se ponovno uključiti snagom zakona.</p> <p>Usklađenost s Zakonom koji uređuje područje upravljanja zgradama je detaljnije doručeno u ovom prijedlogu.</p> <p>Unutarnje instalacije su jasnije određene novom izmjenom i dopunom Zakona mijenjajući čl. 3. st. 2. točku 36. koja sada glasi: „36. unutarnje instalacije – zajedničke instalacije krajnjih kupaca od obračunskog mjernog mjesta do radijatorskog ventila u samostalnoj uporabnoj cjelini u slučaju vertikalnog razvoda, odnosno do zasebnog mjerila toplinske energije, uključujući instalacije, radijatorske ventile i radijatore u zajedničkim dijelovima zgrade/građevine,“ Također je, člankom 44. st. 1. određeno da je uslugu upravljanja i održavanja dijela unutarnjih instalacija u zgradi/građevini od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do ulaza u samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca dužan obavljati kupac toplinske energije. Nazivi toplinski sustava ostaju isti kao i do sada CTS, ZTS i STS te su odredbe direktiva (EED3 i RED 3) koje se odnose na daljinsko grijanje transponirane. Uveden je i novi pojam sukladno direktivama, a to je (49.) učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja – sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja, odnosno centralni toplinski sustav i zatvoreni toplinski sustav koji koristi energiju iz obnovljivih izvora, otpadnu toplinu, toplinu dobivenu kogeneracijom ili kombinacija takve energije i topline sukladno članku 4. stavku 6. ovog Zakona.“ Uređaj za lokalnu razdiobu (razdjelnik) je uređaj različit od vodomjera za PTV.</p> <p>Djelatnost kupca t.e. je uvedena još 2013. godine na način da to bude nova tržišna djelatnost, ne energetska. Osnovna misao</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>predstavljaju jedan od prioriteta hrvatske energetske politike. Zakonodavni okvir stoga mora biti jasan, precizan i nedvosmislen kako bi omogućio uspješnu provedbu i modernizaciju sektora toplinarstva.</p>		<p>uvođenja jest bila potreba da zajedničkim instalacijama grijanja (unutarnjim instalacijama) u zgradi napokon upravlja netko stručan, a to je upravo kupac t.e.</p> <p>Od tada do ove izmjene se nije ništa promijenilo vezano uz stručno upravljanje unutarnjim instalacijama u zgradi. To već 12 godina radi kupac t.e.</p> <p>Ovom izmjenom ZOTTE su se samo povećali obveze kupca, no osnovna djelatnost da stručno upravlja unutarnjim instalacijama koje su u vlasništvu krajnji kupaca mora ostati.</p> <p>Prema ZOTTE, kupac t.e. šalje godišnji izvještaj o stanju unutarnjih instalacija u zgradi u kojem navede što sve treba popraviti/zamijeniti do iduće sezone grijanja, daje svoj stručni izvještaj.</p> <p>Na ovaj način ZOTTE je usklađen i sa zakonom o upravljanju i održavanju zgrada jer prema Zakonu o upravljanju i održavanju zgrada suvlasnici u sklopu redovnog održavanja u zgradi moraju održavati i zajedničke instalacije grijanja.</p> <p>Čl. 24. Redovito održavanje su aktivnosti koje se obavljaju redovito radi ispunjavanja obveza propisanih važećim propisima te održavanja zajedničkih dijelova zgrade u funkcionalnom stanju u skladu s izjavom izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine, tehničkim uputama i specifikacijama, normama ili prema očitj potrebi odnosno uobičajeno razumnoj potrebi.</p> <p>(2) Redovito održavanje obuhvaća: 1. servisne preglede,.....uključujući uređaj za povećanje pritiska vode, kanalizaciji, uključujući prepumpne uređaje, plinskoj instalaciji, instalaciji centralnog grijanja...</p> <p>Upravo ovaj članak omogućava suvlasnicima da temeljem stručnog upravljanja kupca t.e. suvlasnici preko upravitelja angažiraju nekog tko će im izvesti radove vezane uz grijanje u zgradi, ukoliko to već ionako ne izvede kupac iz naknade za obavljanje djelatnosti kupca. To nije ništa novo, tako se već radi 12 godina.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
				<p>Produženi su rokovi u prijelaznim i završnim odredbama.</p> <p>Posebno posvećena pažnja u prelaznim odredbama kako bi se dali primjereni rokovi svim energetske subjektima i Agenciji.</p>
6	ZAPAD-STAN DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA GRADITELJSTVO	<p>Predlažemo izmjenu prije svega izmjenu članka 6. na način da upravitelj zgrade ne mora nužno zakonom biti određen kao kupac toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu, već da odredba glasi da upravitelj može biti kupac toplinske energije ukoliko o tome sklopi ugovor sa zajednicom suvlasnika. Naime, do sada su najčešće opskrbljivači bili i kupci toplinske energije pa je nejasno zašto bi za zatvorene sustave ta obveza morala već zakonom prijeći na upravitelja. Pogotovo zbog toga što je obveza kupca brinuti se o održavanju samostalnih toplinskih sustava. Dakle, naše je stajalište da bi se to pitanje trebalo riješiti tako da se uzme u obzir volja ugovornih strana, a ne da se upraviteljima nameće obavljanje dodatne djelatnosti koju nikada nije obavljao i za koju velika većina upravitelja nema odgovarajućeg stručnog kadra, ni znanja ili iskustva u obavljanju takve vrste poslova.</p> <p>Pored toga, a još važnije, ističemo da je nametanje obveze upravitelju da se bavi djelatnošću kupca neustavno, obzirom da krši temeljnu slobodu poduzetništva. Naime, izbor djelatnosti kojom će se poduzetnik baviti je najosnovnija tržišna sloboda.</p> <p>Kako su upravitelji trgovačka društva, bez obzira na svoje osnivače, nametanje obavljanja određene djelatnosti za koju upravitelj nije registriran, u ovom slučaju „pretvaranje“ upravitelja koji je registriran za poslove upravljanja u kupca toplinske energije, što je sasvim druga djelatnost je eklatantno kršenje osnovnih tržišnih sloboda jer djelatnost kupca toplinske energije nema nikakve veze s upraviteljevom osnovnom djelatnošću.</p> <p>U tom smislu predlažemo da se u čl. 6. izmijene stavci 7., 9., 10.</p> <p>Pored toga predlažemo da se razmotri uklanjanje ili izmjena svih odredaba koje su usmjerene na to da se u sredstvima zajedničke pričuve akumuliraju sredstva prikupljena iz naknade za poticanje učinkovitosti grijanja. To je u koliziji sa Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, a koji je organski zakon, tj. zakon višeg ranga.</p> <p>Naime, zakonom je propisano da su sredstva zajedničke pričuve vezana zajednička imovina svih koji su suvlasnici nekretnine, namijenjena za pokriće troškova održavanja nekretnine, a ne za poboljšavanje učinkovitosti grijanja, obzirom da je to vrlo nejasan cilj te je nejasno što uopće treba obuhvaćati.</p>	Ne prihvaća se.	<p>Upravitelj zgrade ne mora nužno biti kupac toplinske energije. Kupac je onaj koga suvlasnici izaberu. No, ako ga ne izaberu na vrijeme, onda je po sili zakona u CTS-u i ZTS-u kupac opskrbljivač, a u STS-u je kupac upravitelj, a sve kako krajnji kupci ne bi ostali bez grijanja.</p> <p>U STS-u nema opskrbljivača toplinskom energijom, te ako se krajnji kupci ne mogu dogovoriti tko će biti njihov kupac, onda je određeno da to bude upravitelj.</p> <p>S obzirom da je potrebo omogućiti da svaka zgrada ima kupca toplinske energije kojoj je on potreban obaveza je potrebno dodijeliti dok račun može bit vezan s OIBom zgrade i račun može se vezati na zgradu kao nositelja s obzirom da zgrade dobivaju OIB.</p> <p>Zajednički troškovi su troškovi koji služe za pružanje usluge (kupca, opskrbe, distribucije) cijeloj zgradi (zajednici suvlasnika/svim krajnjim kupcima). To su i troškovi energije za zajedničke dijelove zgrade ako postoje radijatori u zajedničkim dijelovima zgrade.</p> <p>Povezali smo ih s terminologijom iz Zakona o upravljanju i održavanju zgrada iz razloga da se isti mogu plaćati iz zajedničke pričuve suvlasnika. Jer oni defacto i jesu troškovi za usluge koje koriste svi suvlasnici.</p> <p>Pa smo zato i odijelili zajedničke troškove od individualnih. Jer su individualni troškovi samo oni koji se tiču pojedinca i njegovog prostora/stana. A to je energija za njegov stan i naknada za učinkovitost ako nije ugradio razdjelnike ili zasebna mjerila.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
7	IVICA DŽEBA	<p>Zgrade građene 60.-tih i 70.-tih godina prošlog stoljeća su rađene uz pretpostavku da se cijela zgrada jednoliko grije. Stoga je i razvod instalacija centralnog grijanja vertikalna a ne horizontalna. Prilikom kupnje nekretnine na cijenu nije utjecao položaj stana iz aspekta grijanja. Ovakvim prijedlogom zakona s obavezom ugradnje razdjelnika direktno se utječe na vlasništvo odnosno na cijenu nekretnina, što se po Ustavu može raditi samo u izvanrednim okolnostima, a ovo to nije.</p> <p>Stalno naglašavanje da se pomoću razdjelnika raspoređuju troškovi za isporučenu toplinsku energiju prema vlastitoj potrošnji su najobičnija neistina. Na potrošnju ne utječe samo položaj stana, što je vezano uz energetske neučinkovite fasade, neki su i podovi, stropovi i unutarnji zidovi najčešće bez ikakve izolacije pa se toplina prelijeva iz jednog stana u drugi. Drugim riječima, netko plaća veću potrošnju za grijanje ako su okolni stan ili stanovi prazni ili negrijani.</p> <p>Isto tako, ostavljajući slobodan izbor između 10% i 50% bez ikakvog kriterija za raspodjelu troškova na dosadašnji način prema površini stanova, jasno je da se o točnosti potrošnje toplinske energije ne može govoriti.</p> <p>Institut dvostrukog kažnjavanja, kakav je do sada bio u ovom zakonu prisutan, pravno je neopravdan. Uz to, jedna od tih kazni za neugrađivanje razdjelnika je bila dvostruka prosječna potrošnja po m² stana, što je u normalnim okolnostima nemoguće potrošiti. Prema tome, ti „neposlušni“ suvlasnici su plaćali i dio troškova suvlasnicima koji su ugradili razdjelnike koji su time bili nagrađeni.</p> <p>I uz sve to, dio suvlasnika je dobivao račune s obračunom prema razdjelnicima u tako velikom iznosu da to nisu mogli potrošiti uzimajući u obzir snagu radijatora i da rade punom snagom stalno.</p> <p>Mišljenja onih suvlasnika, koji imaju stanove okružene drugim grijanim stanovima, imaju vjerojatno manje račune od onih čiji su stanovi na sjevernoj strani zgrade, na vrhu ili dnu zgrade ili su okruženi negrijanim stanovima. Ovisno o broju jednih i drugih stambenih jedinica može prevladavati mišljenje ZA ili PROTIV razdjelnika. Međutim, ovdje se ne smije trpjeti teror većine nad manjinom jer to nije u duhu pravde i pravednosti obračuna. Da su autori ovog zakona i pripadajućeg pravilnika samo malo pogledali kako su to riješile neke druge uređenije europske zemlje, ovakvih problema ne bi ni bilo. Tamo, gdje su razdjelnici uopće i prihvaćeni, uvedeni su popravni koeficijenti koji govore koliko toplinske energije treba potrošiti u stanovima na raznim pozicijama u zgradi da bi se zagrijali na istu temperaturu. Budući pretpostavljam da su autori našeg zakona i pravilnika visokoobrazovani ljudi koji znaju strane jezike, nažalost mogu samo pretpostaviti da su u nekakvom interesnom suglasju s toplinarskim lobijem.</p> <p>Jedina mjera koja je opravdana obzirom na potrebu očuvanja klime jest energetska obnova zgrada. I umjesto da se bavite razdjelnicima usmjerite napore da se što više zgrada u što kraćem vremenskom roku energetske obnovi. Nemate pravo jednu nepravdu nadomjestiti drugom, a to kod nas traje desetak godina. Nitko pametan ne bi ugrađivao razdjelnike ako živi u šatoru. Valjda bi najprije izgradio kvalitetnu kuću koja će ga štiti od niskih temperatura iz okoline.</p>	Ne prihvaća se	<p>Sve navedeno je mišljenje odnosno nije navedeni članka na koji se odnosi primjedba. Navođenje da su zgrade građene 60tih i 70 tih smatramo nepotrebnim s obzirom da u dosadašnjem vijeku takvih objekata trebalo odraditi uređivanje odnosno rekonstrukcije. Smatramo da obnova zgrada je obaveza koju trebaju napraviti vlasnici tih objekata i da također treba uključivati i obnovu sustava za grijanja te se moglo postupno možda uvesti i sustav mjerenja toplinske energije po svakoj samostalnoj uporabnoj jedinici te ne bi bilo potrebe za razdjelnicima.</p> <p>Zakonom se u pravni poredak RH uvode propisi doneseni na razini cijele EU koje je RH dužna transponirati.</p> <p>Donošenjem 2 nova pravilnika uredit će se tehnički zahtjevi za ugradnju, rad, očitavanje, održavanje i kontrolu ispravnosti razdjelnika, radove koje je potrebno prethodno obaviti na zgradi/građevini, te organizacija provedbe tih aktivnosti, ispravno održavanje instalacija toplinskih sustava u zgradama/građevinama i uvjete za obavljanje djelatnosti ugradnje i sustav ovlašćivanja i nadzora izvođača radova ugradnje tih uređaja. Propisat će se modeli raspodjele i obračuna isporučene toplinske energije koja uključuje energiju za grijanje i hlađenje samostalnih uporabnih cjelina i zajedničkih dijelova zgrade/građevine, pripremu potrošne tople vode, način raspodjele i obračuna ukupnih troškova toplinske energije u toplinskim sustavima uključujući kriterije i mjerila za utvrđivanje naknade za poticanje učinkovitosti grijanja i kriterije za određivanje preporučene cijene za naknadu za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije, kao i način davanja informacija krajnjim kupcima o energetske učinkovitosti i udjelu energije iz obnovljivih izvora.</p>
8	TOMISLAV ŠEREG	<p>Pravna sigurnost temelj je opstanka države i uređenog društva, kao što je država temelj opstanka naroda na svom teritoriju. Nositelji vlasti Republike Hrvatske, međutim, kao da smatraju svoj vlastiti narod najvećim neprijateljem države.</p> <p>Zakonodavna vlast Republike Hrvatske od kad je uspostavljena neodgovorna je u osiguravanju stabilnog pravnog okvira. Umjesto toga, građani, ali i poduzeća, suočeni su s neprestanim nepredvidljivim promjenama osnovnih okvira unutar kojih moraju planirati čak i srednjeročnu budućnost i uspostavljati međusobne odnose. Time i sami narodni zastupnici u vlasti čine život svojih sugrađana nepredvidivim, nesigurnim i traumatizirajuće stresnim. Ovo je problem koji proizlazi iz odnosa naroda prema svojoj</p>	Primljeno na znanje	<p>Navedeno nije povezano sa odredbama zakona. Osim ciljeva koji proizlaze iz Ugovora potrebno je i osiguravati primjenu ciljeva gospodarske i energetske politike te u tom pogledu potrebno je i održavati odnosno revitalizirati sve oblike</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>političkoj odgovornosti kao izvora vlasti.</p> <p>Suvlasnici koji su kupili stan u zgradi izgrađenoj danas, prihvatili su međusobne odnose potpisivanjem međuvlasničkog ugovora danas i imaju svi i pravo i obvezu živjeti u toj zgradi u tim odnosima i za 40 godina, ma kako da se u budućnosti budu razvijali materijali, građevinske norme, a pogotovo politički ciljevi i prateći zakoni. Osim ako suvlasnici sami ne sklope aneks na taj ugovor po svojoj slobodnoj volji. Suvlasnici koji kupuju energiju i račun za kupljenu energiju uredno podmiruju nisu postali ničiji neprijatelji zato što su se politički ciljevi ili tehnički standardi promijenili 40 godina nakon što su oni investirali u svoje udjele odgovorno uzevši u obzir sva mjerila za koja ne samo da su znali, nego su uopće i mogli znati. Smatratih ih danas odgovornima ili ih privilegirati, bilo prema državi kroz taksaciju ili izostanak taksacije, ili jedne prema drugima kroz zakonski prisilnu promjenu njihovih međusobnih odnosa i troškova, zbog neuzimanja u obzir mjerila koja jučer nisu postojala primjer je krajnje neodgovornosti zakonodavne vlasti Republike Hrvatske prema osiguravanju sigurnog, stabilnog i mirnog življenja i društvenih odnosa.</p> <p>Nadajmo se da će narodni zastupnici prepoznavati u budućnosti da se Sabor i zakonodavna vlast u Ustavu spominju prvi i da kao najizravniji predstavnici načela da vlast proizlazi iz naroda nisu odgovorniji interesima svojih političkih rukovoditelja nego su odgovorni društvu i svome narodu iz kojega dolaze.</p>		
9	ČEDOMIR TATALOVIĆ	<p>. ODVAJANJE KRAJNJEG KUPCA „Pojedinačno izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz toplinskog sustava nije dopušteno.“.....!??? Kako sad? Jel to živimo u Sjevernoj Koreji? Pa Zakon o zaštiti potrošača (NN 19/22 i 59/23, čl. 77-86) regulira jednostrani raskid ugovora, a u članku 84 se spominje i raskid ugovora o isporuci toplinske energije. Znači, dopušteno je. Ljudi žive u zgradama rađenim šezdesetih i sedamdesetih godina prošlog stoljeća sa starim sustavom grijanja, cijene grijanja su bile pristupačne i nije postojao jeftiniji način grijanja od tzv. centralnog grijanja, na toplanu. Međutim, u ovom stoljeću, cijene grijanja su postale teret brojnim građanima. O razlozima ne bih, ali – svaki građanin, tj. krajnji korisnik ima pravo naći alternativni način grijanja i ne ovisiti o toplanim haraču. Još je člankom 30 Općih uvjeta za opskrbu toplinskom energijom (NN129/2006) bilo spomenuto izdvajanje, ali uz stopostotnu suglasnost susjeda. U tom je članku rečeno da je izdvojeni dužan plaćati sve troškove osim troškova energije i fiksne mjesečne naknade. Tada je bilo jasno da izdvojeni ne plaća ništa, ali nije dolazilo zbog masovnog izdvajanja jer nije bilo moguće skupiti 100% potpisa. Uvijek netko fali, u inozemstvu je, nije upisano vlasništvo ili neće iz čiste napasti potpisati. Taj akt nije više na snazi, ali je izdvajanje regulirano člankom 45 Zakona o tržištu toplinske energije i skupljenim 50% potpisa. U članku 45 stav zadnji je pisalo – „Krajnji kupac je dužan plaćati sve troškove osim troškova toplinske energije za svoju samostalnu uporabnu cjelinu.“ Znači, izdvojeni ne plaća troškove toplinske energije samostalne uporabne cijeline. Pitao sam pismeno Heru – „Što čini troškove toplinske energije samostalne uporabne cijeline“? U odgovoru (KL.: 310-02/14-02/81) od 30.7.2014. HERA mi odgovori: „Ukupni troškovi toplinske energije za krajnjeg kupca u centralnom toplinskom sustavu sastoje se od troškova snage, troškova energije, naknade za opskrbu i naknade za djelatnost kupca toplinske energije. Znači, spomenute su sve stavke sa računa za grijanje, pa je jasno da ako se ne plaćaju troškovi toplinske energije svoje samostalne uporabne cijeline, da se ne plaća ništa. Osim toga i u Pravilniku o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (NN 99/14) postoji i definicija ukupnih troškova (isporučena energija i priključna snaga).</p>	Ne prihvaća se	<p>Navedeno primjedba ukazuje na nedovoljnu brigu o zgradama u prošlom razdoblju. Navoditi da su zgrade građene u šezdesetim i sedamdesetim godinama prošlog stoljeća samo ukazuje na nedovoljnu brigu vlasnika ili onih koji su stanovali s obzirom da promjene u sustavu grijanja nisu rađene u dužem vremenskom razdoblju te ih je već prije trebalo zamijeniti odnosno unaprijediti .</p> <p>Europske direktive (RED 3 i EED3) koje se prenose u hrvatsko zakonodavstvo jasno određuju u kojim slučajevima je moguće isključenje iz toplinskog sustava, koji se uređaji moraju ugrađivati radi obračuna potrošnje toplinske energije, koje informacije se pružaju krajnjim kupcima i dr. Te su direktive prenesene u ZOTTE ovom izmjenom i dopunom.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>Naknada za kupca i opskrbu tim pravilnikom još nije postojala, a uvedena je Uredbom iste godine, bolje rečeno- ultimatumom, uz prijetnju obustave grijanja, jer stanari nisu htjeli potpisati ugovor na novi namet koji povećava paušal 20%.</p> <p>Neki idiot je smatrao da će problem riješiti zabranom odvajanja, i valjda zamjenom stana, pa da penzioneri koji nisu u stanju plaćati grijanje od čega paušal iznosi preko pola iznosa, odu u stan gdje nema centralnog, a to su većinom stanovi bez lifta, s grijanjem na drva. Pa neka idu svaki dan sa kantom drva na četvrti kat pješke.</p> <p>Neki će reći, pa ne moraju se grijati na centralno. Neka smanje grijanje i neće koristiti toplansko grijanje. Da, ali – traže da se plaća paušal koji se plaća cijele godine i koji iznosi više od pola cijene. Znači, ne koristiš uslugu, a naplaćivali bi? Neće ići.</p> <p>Ako se moglo do sada dopuštati odvajanje, nema razloga za ovakvu radikalnu promjenu, jer se u sustavu tehnički promijenilo nije ništa. Odvajanje nije postalo masovno, a eventualni razlozi poremećaja sustava su se ionako mogli nadoknaditi ionako zakonski predviđenim određivanjem zakupljene snage za zgradu. Zakon o zaštiti potrošača čl. 77-86 opisuju jednostrani raskid ugovora o isporuci toplinske energije. Kad se ugovor raskida, onda više niste u obavezi iz ugovora.</p> <p>. MJERAČI POTROŠNJE</p> <p>Jedna od nakana donošenja Zakona o tržištu toplinske energije je poslovanje po tržišnom principu. Međutim, u hrvatskoj praksi i trenutku u kom živimo (a bit će tako dugi niz godina) tržišni princip prodaje toplinske energije izgleda ovako: „Evo, imate prilike birati između više najljepših jabuka. Tu su vam na pladnju, pa izaberite koju hoćete!“ Vi gledate pladanj i koliko god gledali vidite samo jednu jabuku. Znači, nemate izbora, već morate prihvatiti ono što vam nude, a to je jedna toplana, jedna cijena. Ako nećete, ne možete ništa, jer vam po novom ne daju ni izdvojiti se. Koliko imate pravo bilo što odlučivati, bilo je viđeno kod potpisivanja ugovora o kupcu i opskrbi, gdje je vlada donijela Uredbu po kojoj u slučaju da krajnji kupac ne potpiše, on svedjedno stupa na snagu sa cijenama koje jednostrano odredi proizvođač. Distributeri razdjelnika su našli zlatnu koku od kako postoji ovaj zakon. Veza između čelnih ljudi toplinarstva i dvije vodeće razdjelničke firme je preočita.</p> <p>Opskrbiti na stotine tisuća domaćinstava razdjelnicima koji su uvozna roba, te još ugovoriti dugogodišnje očitavanje istih, te promjena tih aparatića svakih 10 godina, zvuči kao jedna od najprofitabilnijih poslova od osamostaljenja Hrvatske.</p> <p>Prema nekim procjenama, radi se o 750.000 stanova. Ako računamo da je prosječna cijena razdjelnika po stanu 2700 kuna, dolazimo do cifre od 2.025.000.000 kuna (dvije milijarde!) Još toj cifri valja pribrojati godišnju cijenu obračuna mjerenja od 120 kuna (750,000x 120= 90.000.000.</p> <p>Ista firma prodaje, ugrađuje i naplaćuje mjerenje? Što se tiče samog mjerenja, nešto je regulirano Zakonom o zaštiti potrošača, čl. 24 st 3, al koga briga za to.</p> <p>Zašto se toliko malo radi na forsiranju preinaka vertikalna i ugradnji mjerača pred svaki stan? Zato što je skuplje?</p> <p>Naravno da je skuplje, jer kao prvo nije isto iako su „stručnjaci“ rekli da je jedina razlika između razdjelnika i kalorimetra u tom što su kalorimetri puno skuplji. Ne može se ugraditi kalorimetri u starim zgradama?</p> <p>Kako to da je od 8000 stanova u Karlovcu npr. njih preko 30% ugradilo kalorimetre i napravilo sve one komplicirane zahvate iako se radi o starim zgradama, rađenim za Juge.</p> <p>Vertikalne cijevi grijanja koje prolaze kroz stanove nisu pod kontrolom, troše punom snagom. Tih cijevi više nema, pa tako ni nekontrolirane potrošnje ako se izvrše potrebne preinake za ugradnjom kalorimetra. Razvoj poduzetništva je u tom pravcu slab jer ga kočé razni „stručnjaci“ koji tvrde da kalorimetre nije moguće ugraditi, te da je to isto kao razdjelnici, samo skuplje. Razdjelnici su uvozni.</p> <p>Imamo ljude koji to mogu napraviti, radi se o bravarima, monterima centralnog grijanja, zidarima. Da se razumijemo, kod razdjelnika ne postoji mjerna jedinica, već impulsi. Čelni ljudi toplana barataju s izrazom da su impulsi „bezdimenzionalna veličina“. Naime, postoji Zakon o mjeriteljstvu i pripadajući</p>		

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>pravilnik. Impulsi nisu priznata mjerna jedinica i nema ih na popisu. Zašto, pa zato što ih je najbolje opet prikazati s jabukama. Npr. imate 5 jabuka. Ne možete jabuku prikazati kao mjernu jedinicu zato što sve jabuke nisu jednako teške. Ponekad vam se dogodi da jedan mjesec dobijete veći račun, a manje impulsa nego onaj mjesec s više impulsa. Sigurni ste jedino kad pogasite jedan mjesec sve radijatore pa vam pokaže nula potrošnju, da nećete platiti više od paušala. Članak 24 st 3 Zakona o zaštiti potrošača govori o prodaji javnih usluga po potrošnji, što nije moguće precizno utvrditi u slučaju razdjelnika. Prije su čak stavljali kompliciranu formulu na svaki račun, što je bilo u suprotnosti s transparentnošću i zdravim razumom $(K-ex(1-1,25xL/A) \times (uRxH/l + uPOVxC(A-L))$. Formulu su maknuli, a obračunava se - otprilike. Direktiva EU br. 32/2006, 27/2012. Prva kaže da države moraju osigurati mogućnost mjerenja stvarne potrošnje energije, te se naplata mora temeljiti na stvarnoj potrošnji i sve mora biti prikazano na jasan i razumljiv način, što očigledno nije tako.</p> <p>Stanovi s razdjelnicima ovise jedan o drugom jer su povezani direktno okomitim vertikalama kroz skoro sve prostorije, pa je potrebno provjeriti potrošnju povezujući parametre, ali vi ne možete dobiti podatke za sve stanove i provjeriti račun po impulsima i kwh jer vam ne daju, unatoč aktu koji to dopušta. Osim toga, kod razdjelnika je nemoguće sklopiti ugovor s pojedincem, jer se on i ne može raskinuti, nije moguće npr. isključiti pojedinca s grijanja.</p> <p>. KUPAC, OPSKRBLJIVAČ, DISTRIBUTER</p> <p>U biti to sve obavlja sama toplana, za koju je rečeno da je u 90% hrvatskih gradova jedna jedina. Nema sumnje da će spretni poduzetnici shvatiti da se dobrim vezama, te praktički samo sa registriranim poduzećem, adresom i kompjuterom (ne treba ni to) netko ugovoriti dobar posao, a ako se što zakomplicira, postoje podizvođači.</p> <p>Tako je u NN 102/14 donijeta Uredba o dopuni zakona koja se odnosila na djelatnost tzv. Kupca. Ono što je opisano da radi Kupac, do tada se plaćalo pričuvom.</p> <p>Kad se baci računica, ispada da svaka zgrada u prosjeku nije u 30 godina imala toliko troška koliko bi ubuduće imala godišnje, ako potpiše ugovor s kupcem, koji je naravno – sama toplana.</p> <p>Ovom izmjenom se sve prebacuje na plaćanje iz pričuve, što bi, ako se bude uzimao isti harač, značilo da će se povećati pričuva? Ili će se apetiti Kupca morati smanjiti?</p> <p>. TOPLA VODA</p> <p>U stvari bi trebalo donijeti dva zakona koja bi regulirala navedene djelatnosti.</p> <p>Zašto, pa zato što nisu u istom položaju stanari koji imaju u paketu usluga toplu vodu i grijanje i oni koji imaju samo grijanje.</p> <p>Oni koji imaju i toplu vodu, lakše shvaćaju i prihvaćaju plaćanje paušala, koji iznosi polovicu harača. Također, instalacije su prilično različite, kao i tarife. Npr. Zagrebačke toplane su termoelektrane, proizvode struju, grijanje je nusproizvod, pa je i jeftinije grijanje.</p> <p>DISTRIBUCIJA</p> <p>Prema članku 19 pravo na distribuciju ima potencijalni distributer koji zadovoljava uvjete, a prema članku 24 rok za koncesiju je 20 do 30 godina, o čemu odlučuje lokađe Ina uprava?</p> <p>Znači, ako se nađe netko tko bi u međuvremenu poklonio gradu atomsku toplanu sa fuzijskim reaktorom i besplatnim grijanjem, krajnji kupci bi i dalje morali plaćati skupo grijanje jer su vezani godinama na staru rastrošnu toplanu?</p> <p>Sve navedeno bi trebao biti razlog preinaka ovog zakona jer su izmjene loše zamišljene, nisu u duhu zaštite potrošača niti u skladu temeljnih ljudskih prava.</p>		
10	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Grupacija za toplinarsku djelatnost HGK :</p> <p>Razdvajanje individualnih troškova toplinske energije od zajedničkih troškova toplinske energije koji se smatraju redovnim održavanjem zgrade/građevine i plaćaju se iz zajedničke pričuve suvlasnika mora se detaljno pojasniti i potkrijepiti izračunom odnosno propisati Pravilnikom na koji će se način određivati zajednička potrošnja.</p> <p>Nejasno je što se želi postići razdvajanjem troškova na zajedničke i individualne, na koji način će ovo doprinijeti povećanju energetske učinkovitosti zgrade, a time i toplinskog sustava. Uvođenjem u priču i</p>	Primljeno na znanje	<p>Detaljno će se odrediti u Pravilniku. Cilj uvođenja naknade za učinkovitost grijanja je da se krajnje kupce ne kažnjava prekršajnim kaznama jer nisu ugradili uređaje, već da se sredstva iz naknade akumuliraju na posebnom računu suvlasnika iz kojeg oni onda namjenski mogu to potrošiti upravu za ugradnju tih uređaja u dogledno vrijeme. Obveze koje Hrvatska ima prema Direktivama se moraju poštivati, samo</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>upravitelje zgrada samo bi se zakomplicirao obračun i naplata, te stvorili dodatni troškovi jer upravitelji ovaj posao ne bi radili besplatno. Ovo smatramo nepotrebnim, ne treba miješati troškove grijanja s održavanjem zajedničkog dijela instalacije grijanja u zgradi, to ne može pridonijeti povećanju energetske učinkovitosti. Ide se k individualizaciji troškova grijanja (zasebna mjerila i razdjelnici), a ovime se dio fiksnih troškova želi prikazati zajedničkim iako su oni u stvari suma individualnih fiksnih troškova svake samostalne uporabne cjeline i kao takve ih treba obračunavati i na računu iskazivati zajedno s troškovima energije za svaki SUC zasebno kao i do sada.</p>		<p>moramo stvoriti model koji je krajnjim kupcima najmanje neprihvatljiv. Mišljenja smo da je bolje akumulirati sredstva suvlasnika za njih same nego plaćati kazne.</p> <p>Zajednički troškovi su troškovi koji služe za pružanje usluge (kupca, opskrbe, distribucije) cijeloj zgradi (zajednici suvlasnika/svim krajnjim kupcima). To su i troškovi energije za zajedničke dijelove zgrade ako postoje radijatori u zajedničkim dijelovima zgrade. Povezali smo ih s terminologijom iz Zakona o upravljanju i održavanju zgrada iz razloga da se isti mogu plaćati iz zajedničke pričuve suvlasnika. Jer oni defacto i jesu troškovi za usluge koje koriste svi suvlasnici. Pa smo zato i odijelili zajedničke troškove od individualnih. Jer su individualni troškovi samo oni koji se tiču pojedinca i njegovog prostora/stana. A to je energija za njegov stan i naknada za učinkovitost ako nije ugradio razdjelnike ili zasebna mjerila.</p>
11 članak ,1	ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR	Predlažemo transpoziciju i odredbi novih direktiva koje se izravno tiču toplinarstva (prema danom općem komentaru).	Prihvaća se	Biti će usklađeno.
12 članak 2	ADA PAVLIĆ-COTTIERO	<p>Stavak 36. nejasno je napisan. Ako se željelo nabrojati sve zajedničke instalacije zgrade, taj članak je u kontradikciji s čl. 18 Zakona o upravljanju i održavanju zgrada (NN 152/2024), u kojem stoji:</p> <p>„Zajednički dijelovi i uređaji zgrade..... (21) zajedničke instalacije centralnog grijanja i centralne pripreme tople vode do radijatorskog ventila odnosno ventila trošila u posebnom dijelu zgrade (22) radijatori i druga grijača tijela u zajedničkom dijelu zgrade“, dakle, niti u slučaju vertikalnog razvoda, trošila i ventili u samostalnoj uporabnoj jedinici se ne mogu smatrati zajedničkim.</p> <p>Stavci 42., 47. i 48. su u kontradikciji sa čl. 28 Zakona o upravljanju i održavanju zgrada, stavak 9 (NN 152/2024), u kojem stoji:</p> <p>„(9) Sredstva zajedničke pričuve koriste se za provedbu aktivnosti iz godišnjeg programa održavanja zajedničkih dijelova zgrade odnosno višegodišnjeg programa održavanja i upravljanja zgradom, a posebice za pokriće troškova redovitog održavanja, hitnih i nužnih popravaka, poboljšica, osiguranja zgrade, naknade za rad upravitelju zgrade, naknade za rad predstavnika suvlasnika, nabave alata za čišćenje i održavanje, kao i sitnog potrošnog materijala, za plaćanje zajedničkih troškova od potrošnje električne energije, otplate zajma za financiranje troškova redovitog održavanja, za potrebe vođenja upravnih i sudskih postupaka te za odvjetničke troškove zastupanja.“</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iz navedenog slijedi da se nikakvi troškovi grijanja ne mogu plaćati iz pričuve. 2. Iz pričuve se ne smiju plaćati nikakvi individualni troškovi suvlasnika, pa tako ni dio računa suvlasnika koji se odnosi na plaćanje naknada za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije, to je trošak kojeg mora snositi svaki suvlasnik individualno. 3. Također, ako se dio računa svakog suvlasnika koji se odnosi na plaćanje naknada za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije bude plaćao iz pričuve, to će značiti da se iz pričuve automatski plaća 	Primljeno na znanje	<p>Određbe iz zakona kojim se uređuje područje upravljanja zgrada vezano uz zajedničke instalacije bit će usklađeno s odredbama izmjena i dopuna zakona o tržištu toplinske energije.</p> <p>Kupac toplinske energije je osoba koja je stručna upravljati unutarnjim instalacijama u zgradi.</p> <p>Unutarnje instalacije iz ZOTTE su usklađene s pojmom zajedničke instalacije iz Zakona o upravljanju i održavanju zgrada.</p> <p>36. unutarnje instalacije – zajedničke instalacije krajnjih kupaca od obračunskog mjernog mjesta do radijatorskog ventila u samostalnoj uporabnoj cjelini u slučaju vertikalnog razvoda, odnosno do zasebnog mjerila toplinske energije, uključujući instalacije, radijatorske ventile i radijatore u zajedničkim dijelovima zgrade/građevine,</p> <p>Prema ZOTTE, kupac t.e. šalje godišnji izvještaj o stanju unutarnjih instalacija u zgradi u kojem navede što sve treba popraviti/zamijeniti do iduće sezone grijanja, daje svoj stručni izvještaj.</p> <p>Na ovaj način ZOTTE je usklađen i sa zakonom o upravljanju i održavanju zgrada jer prema</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>taj dio računa onih suvlasnika koji ne plaćaju račune. Time je zakonodavac osigurao sigurnu (ali nelegalnu) naplatu dijela računa Kupcu, a oštetio zajednicu suvlasnika koja će biti prisiljena plaćati tuđe račune.</p>		<p>Zakonu o upravljanju I održavanju zgrada suvlasnici u sklopu redovnog održavanja u zgradi moraju održavati I zajedničke instalacije grijanja.</p> <p>Čl. 24. Redovito održavanje su aktivnosti koje se obavljaju redovito radi ispunjavanja obveza propisanih važećim propisima te održavanja zajedničkih dijelova zgrade u funkcionalnom stanju u skladu s izjavom izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine, tehničkim uputama i specifikacijama, normama ili prema očitoj potrebi odnosno uobičajeno razumnoj potrebi.</p> <p>(2) Redovito održavanje obuhvaća: 1. servisne preglede,.....uključujući uređaj za povećanje pritiska vode, kanalizaciji, uključujući prepumpne uređaje, plinskoj instalaciji, instalaciji centralnog grijanja...</p> <p>Upravo ovaj članak omogućava suvlasnicima da temeljem stručnog upravljanja kupca t.e. suvlasnici preko upravitelja angažiraju nekog tko će im izvesti radove vezane uz grijanje u zgradi, ukoliko to već ionako ne izvede kupac iz naknade za obavljanje djelatnosti kupca.</p> <p>To nije ništa novo, tako se već radi 12 godina.</p> <p>Primjerice, Kupac t.e. ode u TS I primjeti da izmjenjivač topline treba zamijeniti novim. On o tome izvijesti suvlasnike I oni preko upravitelja iz zajedničke pričuve plate novi izmjenjivač topline.</p> <p>Ili pak, ako izmjenjivač topline treba samo isprati, to radi kupa t.e. jer to ulazi u njegov posao koji je ugovoren sa suvlasnicima u ugovoru o potrošnji topline energije I to će suvlasnicima kupac napraviti iz naknade za obavljanje djelatnosti kupca.</p>
13	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK:</p> <p>Točka 36. Definiciju pojma unutarnje instalacije potrebno je uskladiti s člankom 18. Zakona o upravljanju i održavanju zgrada (NN 152/24) prema kojemu je definirano sljedeće: Zajedničke instalacije centralnog grijanja i centralne pripreme tople vode do radijatorskog ventila odnosno ventila trošila u posebnom dijelu zgrade, odnosno u samostalnoj uporabnoj cjelini. Navedena definicija ne razgraničava unutarnje instalacije krajnjih kupaca od unutarnjih instalacija u vlasništvu svih krajnjih kupaca te je nejasno što kupac toplinske energije treba održavati. Stoga, molimo za detaljno definiranje pojmova instalacije krajnjeg kupca (u obvezi održavanja od strane</p>	Djelomično prihvaćeno.	<p>Urediti će se na primjerni način.</p> <p>U pravilniku ćemo detaljno odrediti način obračuna toplinske energije.</p> <p>Definicije ćemo uskladiti kako ste predložili.</p> <p>Unutarnje instalacije iz ZOTTE su usklađene s pojmom zajedničke instalacije iz Zakona o upravljanju i održavanju zgrada.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>krajnjeg kupca) i zajedničke instalacije (u obvezi održavanja od strane kupca toplinske energije).</p> <p>Točka 39. Sukladno važećem Pravilniku o načinu raspodjele i obračunu troškova toplinske energije u modelu 3EG i propisanoj formuli ne postoji izračun za zajedničku potrošnju u zgradama/građevinama koji imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije. Također, navedeni propis u čl. 2 st. 2 u točki 8 definira pojam zajedničke potrošnje.</p> <p>Točka 42. potrebno je uskladiti s člankom 11. stavkom 24 ovog prijedloga Zakona u kojem se navodi naplata naknade od krajnjeg kupca. Potrebno je definirati slučajeve u kojem su na jedno zajedničko mjerilo toplinske energije spojeni krajnji kupci u više različitih ulaza, a svaki ulaz ima svog upravitelja zgrade.</p> <p>Točka 43. Predlažemo promjenu formulacije: Naknada za poticanje učinkovitosti grijanja - naknada koja se sastoji od troškova za primjenu mjera učinkovitosti grijanja krajnjih kupaca kojima se raspodjela troškova toplinske energije ne vrši prema očitaju zasebnih mjerila ili uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.</p> <p>Točka 46. Predlažemo brisati "odnosno krajnjih kupaca" iz razloga što nisu svi suvlasnici krajnji kupci toplinske energije u zgradi/građevini.</p> <p>Točka 47. Predlažemo jednoznačno i precizno definirati koja se točno potrošnja toplinske energije definira na pričuvi, odnosno zajednička potrošnja, budući je isto nejasno. Navedeno je potrebno uskladiti s ZOUZ (NN 152/24). Naime, svi troškovi navedeni pod zajedničkim troškovima ne bi trebali ulaziti pod zajedničke troškove jer ne spadaju u redovno održavanje zgrade sukladno odredbama ZOUZ (NN 152/24). Troškovi snage obuhvaćaju fiksne troškove distribucije i proizvodnje toplinske energije koji nisu direktno povezani s održavanjem zgrade/građevine nego se odnose prvenstveno na troškove proizvodnih postrojenja i distributivne mreže. Također, pojam fiksnih troškova trebao bi se obrisati jer u navedene troškove ubačeni su varijabilni troškovi i to: zajednička potrošnja zgrade/građevine uključujući i potrošnju toplinske energije za zajedničke prostore zgrade/građevine. Slijedom navedenog, ističemo kako bi se iznosi za pričuvi mijenjali svaki mjesec, te bi upravitelji trebali izdavati račune svaki mjesec prema krajnjim kupcima što je dodatni novi trošak. Ovršne postupke protiv krajnjih kupaca zbog dugovanja za isporučenu toplinsku energiju bi provodili i upravitelj zgrade i kupac toplinske energije, a vjerojatno i kupac toplinske energije protiv upravitelja zgrade ili ovlaštenog predstavnika zgrade kada se ne bi plaćali zajednički troškovi u cijelosti.</p> <p>Točka 48. U daljnjim predloženim izmjenama Zakona u individualne troškove se ubraja i naknada za djelatnosti kupca.</p>		<p>36. unutarne instalacije – zajedničke instalacije krajnjih kupaca od obračunskog mjernog mjesta do radijatorskog ventila u samostalnoj uporabnoj cjelini u slučaju vertikalnog razvoda, odnosno do zasebnog mjerila toplinske energije, uključujući instalacije, radijatorske ventile i radijatore u zajedničkim dijelovima zgrade/građevine,</p> <p>Naknada za djelatnost kupca ide pod zajedničke troškove t.en.</p> <p>Zajednički troškovi su troškovi koji služe za pružanje usluge (kupca, opskrbe, distribucije) cijeloj zgradi (zajednici suvlasnika/svim krajnjim kupcima). To su i troškovi energije za zajedničke dijelove zgrade ako postoje radijatori u zajedničkim dijelovima zgrade.</p> <p>Pa smo zato i odijelili zajedničke troškove od individualnih. Jer su individualni troškovi samo oni koji se tiču pojedinca i njegovog prostora/stana. A to je energija za njegov stan i naknada za učinkovitost ako nije ugradio razdjelnike ili zasebna mjerila.</p>
14	IVICA DŽEBA	<p>Uz stavak 47. - Prebacivanje naplate ovih troškova iz pričuve je najobičnije pogodovanje toplinarskom lobiju da se lakše naplate za svoje usluge. Ostavljaju suvlasnicima da sami tuže ostale suvlasnike koji ne plaćaju pričuvi. Postupci su dugotrajni i teško naplativi. U mojoj zgradi imamo izgubljeni iznos za pričuvi veći od 150.000 eura, a sve po hrvatskim zakonima! Zbog čega bih ja kao krajnji kupac imao takvu obavezu? Nisam ju imao niti u trenutku kupovine stana i ne želim to ni sada. Spreman sam platiti svoj dio koji mi pripada po suvlasničkom udjelu ali nipošto da plaćam za drugoga. To je isto kao da mi Konzum, Spaar i ostali trgovački lanci nalažu da moram obavezno platiti najam za njihove trgovine i osoblje bez obzira kupovao ja u tim trgovinama ili ne.</p>	Ne prihvaća se.	Mehanizmi utuživanja / ovrhe su poznati upraviteljima, i isti moraju postupati po njima.

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
15	IVICA DŽEBA	Uz stavak 39. - Kako će se određivati ta zajednička potrošnja u zgradama gdje se ugrađuju razdjelnici? Sada je taj dio između 10% i 50% bez ikakvog kriterija. Ako se samo tako „pogađa“ kolika je ta potrošnja, kako govoriti o „točnosti“ potrošnje toplinske energije u samostalnim uporabnim jedinicama?	Ne prihvaća se.	Navedeni kriterij će bit razrađeni u pravilniku koji se donosi nakon zakona i zato je navedeno donošenje pravilnika.
16	IVICA DŽEBA	Uz stavak 36. - Ovo je u suprotnosti sa člankom 18. netom donesenog Zakona o upravljanju i održavanju zgrada.	Ne prihvaća se.	Uređeno sukladno primjedbi broj 12 i 13.
17	IVICA DŽEBA	Uz stavak (6) - I do sada su u većini zgrada Kupci bili i opskrbljivači toplinskom energijom. Dakle, tako je opskrbljivač toplinskom energijom prodavao sam sebi toplinsku energiju da bi opet taj isti subjekt to naplaćivao krajnjem kupcu. I tako će to vjerojatno biti i nadalje. Čemu onda cijeli ovaj cirkus? Ako je igdje to zaživjelo (i to koliko čujem ne posebno uspješno) su mali zatvoreni sustavi centralnog grijanja.	Ne prihvaća se.	Određeno je način obavljanja djelatnosti ukoliko nije izabran kupac toplinske energije.
18	MARIO MARKOVIĆ	<p>U obrazloženju uz ovaj članak predlagatelj je između ostalog naveo da su dodani novi pojmovi koji su važni radi usklađivanja sa zahtjevima Direktive (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (Tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21.12.2018.) za razdvajanje troškova toplinske energije na zajedničke i individualne unutar zgrade/građevine.</p> <p>Na poveznici https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2018.328.01.0210.01.HRV&toc=OJ%3AL%3A2018%3A328%3ATOC nalazi se navedena Direktiva, citiram članak 9.b Direktive:</p> <p>„Zasebno mjerenje i raspodjela troškova za grijanje i hlađenje te toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja ili centralni izvor hlađenja ili se opskrbljuju iz sustava za centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje pojedinačna brojila ugrađuju se radi mjerenja potrošnje toplinske energije, energije za hlađenje ili tople vode u kućanstvu u svakoj jedinici ako je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito u smislu razmjernosti u odnosu na potencijalne uštede energije.</p> <p>Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili ako nije troškovno učinkovita za mjerenje potrošnje topline u svakoj jedinici, upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako dotična država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito. U tim se slučajevima mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje opće kriterije, metodologije i/ili postupke kako bi se utvrdili uvjeti tehničke neizvedivosti i troškovne neučinkovitosti.</p> <p>2. U novim zgradama s više stanova i u stambenim dijelovima novih višenamjenskih zgrada koje su opremljene centralnim izvorom grijanja za toplu vodu u kućanstvu ili koje se opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja, pojedinačna brojila, neovisno o stavku 1. prvom podstavku, postavljaju se za toplu vodu u kućanstvu.</p> <p>3. Ako se zgrade s više stanova ili višenamjenske zgrade opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja ili centraliziranog hlađenja ili ako u takvim zgradama prevladavaju vlastiti zajednički sustavi grijanja ili hlađenja, države članice osiguravaju da imaju transparentna, javno dostupna nacionalna pravila za raspodjelu troškova potrošnje grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu u takvim zgradama kako bi osigurale transparentnost i točnost izračunavanja individualne potrošnje. Prema potrebi takva pravila uključuju smjernice za način raspodjele troškova energije koja se upotrebljava za sljedeće:</p> <p>(a) toplu vodu u kućanstvima;</p> <p>(b) toplinu koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora, ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima;</p> <p>(c) za potrebe grijanja ili hlađenja stanova.“</p> <p>Kako Direktiva kratko i jasno navodi, citiram: „toplinu koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora, ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima“ iz odredbi točaka 42., 45., 47. i 48., a naročito točke 47. može se zaključiti da se želi naknadu za djelatnost opskrbe toplinskom energijom, naknadu za djelatnost kupca toplinske energije i troškove priključne snage za proizvodnju i</p>	Djelomično prihvaćeno.	<p>Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije biti će usklađen s navedenim Direktivama. Važno je razumjeti terminologiju direktiva i uskladiti je s izričajem zakona o tržištu toplinske energije jer direktive i zakon ne koriste istu terminologiju i tu može doći do pogrešnih tumačenja građana.</p> <p>Promijenjeno je na kvalificiranu većinu za ugradnju zasebnih mjerila jer bi to išlo od investicijsko održavanje.</p> <p>Pojam: „32. toplinska energija – proizvedena energija nastala u proizvodnom postrojenju za transformaciju, sa svrhom zagrijavanja prostora i zagrijavanja potrošne tople vode ili energija korištena u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ili za hlađenje prostora,“ uključuje i energiju za grijanje prostora i PTV, tako da je to skupni pojam za oboje i kada se piše „troškovi za isporučenu toplinsku energiju“ pod to se podrazumijeva oba pojma, ovisno o tome što krajnji kupac koristi.</p> <p>(6) Kod donošenja odluke o ugradnji zasebnih mjerila toplinske energije u zgradi/građevini potrebna je suglasnost kvalificirane većine suvlasnika, a kod donošenja odluke o ugradnji uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije suglasnost natpolovične većine suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>distribuciju toplinske energije, koje se iskazuju na individualnim računima za toplinsku energiju krajnjim kupcima, odnosno suvlasnicima posebnih dijelova zgrade, prebaciti sa individualnog računa na račun zajedničke pričuve zgrade, odnosno na sve suvlasnike zgrade.</p> <p>Ukoliko je to točno, suvlasnici će morati povećati pričuvu za taj iznos kao i za onaj dio iznosa onih suvlasnika koji inače ne plaćaju pričuvu. Naime, poznato mi je da veliki kupac toplinske energije u Zagrebu ima problem s naplatom računa za toplinsku energiju od pojedinih krajnjih kupaca toplinske energije (suvlasnika posebnih dijelova zgrade). Stoga će najjednostavniji pristup biti da se dio dugovanja prebaci na zajedničku pričuvu, odnosno suvlasnike posebnih dijelova.</p> <p>Stoga predlažem da se točka 47. izmijeni sukladno članku 9.b Direktive i tada bi točka 47. glasila: 47. zajednički troškovi toplinske energije su troškovi za proizvodnju i distribuciju toplinske energije, snage za proizvodnju i distribuciju toplinske energije te naknade za djelatnost opskrbe i djelatnost kupca toplinske energije za toplinsku energiju koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora, ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima.</p> <p>Smatram da je u točki 47. potrebno eksplicitno navesti „ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima“, jer članak 13. ovog prijedloga Zakona kao i obrazloženje uz članak 13. nisu dovoljno precizni u tom smislu, odnosno jesu li ili nisu suvlasnici dužni ugraditi razdjelnike i na radijatore u zajedničkim prostorima.</p> <p>S tim u vezi, napomenuo bih da je pogrešna odredba članka 13. stavak 4. prijedloga Zakona u dijelu koji se odnosi na 100% suglasnosti o ugradnji zasebnih mjerila. Naime, odredbama članka 4. stavak 1. točka 6. Zakona o upravljanju i održavanju zgrada (NN br. 152/2024) propisano je maksimalno 80% suglasnosti.</p> <p>U članku 14. prijedloga Zakona navodi se da se dodaje novi članak 33.a (Uređaji s daljinskim očitanjem) koji propisuje da se u toplinskoj podstanici ugrade uređaji s daljinskim očitanjem koji će omogućiti da se isporučena toplinska energija mjeri odvojeno na obračunskom mjernom mjestu za grijanje i na obračunskom mjernom mjestu za pripremu potrošne tople čime će se osigurati primjena Direktive o energetske učinkovitosti.</p> <p>Međutim, nije razvidno kako će se primijeniti odredbe članka 9.b Direktive u odnosu na individualnu potrošnju tople vode u kućanstvima, jer se u članku 2. točka 48. prijedloga Zakona individualni troškovi toplinske energije definiraju kao „troškovi utvrđeni na računu za krajnjeg kupca koji se sastoje od troškova za isporučenu toplinsku energiju za samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca“, odnosno nije razvidno kako će se plaćati trošak tople vode.</p> <p>U tom smislu, predlažem da se točka 48. dopuni s riječima „ za pripremu tople vode“</p> <p>Tada bi točka 48. glasila:</p> <p>48. individualni troškovi toplinske energije – troškovi utvrđeni na računu za krajnjeg kupca koji se sastoje od troškova za pripremu tople vode i troškova za isporučenu toplinsku energiju za samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca.“.</p>		<p>Zajednički troškovi su troškovi koji služe za pružanje usluge (kupca, opskrbe, distribucije) cijeloj zgradi (zajednici suvlasnika/svim krajnjim kupcima). To su i troškovi energije za zajedničke dijelove zgrade ako postoje radijatori u zajedničkim dijelovima zgrade.</p> <p>Pa smo zato i odijelili zajedničke troškove od individualnih. Jer su individualni troškovi samo oni koji se tiču pojedinca i njegovog prostora/stana. A to je energija za njegov stan i naknada za učinkovitost ako nije ugradio razdjelnike ili zasebna mjerila.</p> <p>Podrazumijeva se da ako stubišta i hodnici nisu opremljeni radijatorima da nema energije koju primaju.</p> <p>U ZOTE pojam toplinska energija podrazumijeva i grijanje, hlađenje i PTV.</p> <p>toplinska energija – proizvedena energija nastala u proizvodnom postrojenju za transformaciju, sa svrhom zagrijavanja prostora i zagrijavanja potrošne tople vode ili energija korištena u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ili za hlađenje prostora,</p>
19 članak 3	ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR	Kriterije učinkovitosti u skaldu s odredbama čl. 26. Direktive 2023/1791 o energetske učinkovitosti trebalo bi definirati u ovom Zakonu.	Prihvaća se	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije biti će usklađen s Direktivama.
20	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK:</p> <p>U članku 3. stavku 5. potrebno je definirati koji točno sudionici na tržištu toplinske energije imaju ovu obvezu. Logično je da ova obveza ide prema proizvođačima toplinske energije kako bi ih se poticalo da povećavaju udio obnovljivih izvora u proizvodnji toplinske energije. Učinkovitost toplinskog sustava je definirana ovisno o karakteru izvora koje proizvođači koriste u proizvodnji toplinske energije (udjelu obnovljivih izvora, otpadne topline, kogeneracije, visokoučinkovite kogeneracije).</p> <p>Ističemo kako su sudionici na tržištu toplinske energije i krajnji kupci koji ne mogu utjecati na ovu mjeru.</p> <p>Nadalje, smatramo kako ovaj stavak krivo definira željeni udio obnovljivih izvora energije. Ukoliko se</p>	Prihvaća se	Proizvođači toplinske energije u svojim proizvodnim postrojenjima, kupac toplinske energije je dužan u samostalnom toplinskom sustavu tražiti udio u energentima oie.
		Nadalje, smatramo kako ovaj stavak krivo definira željeni udio obnovljivih izvora energije. Ukoliko se	Ne prihvaća se	

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>grade nova OIE postrojenja ona u trenutku ulaska u pogon zamjenjuju određeni postotak proizvodnje iz postojećih postrojenja te samim time nije moguće godinu za godinom povećati udio za 1%. Predlažemo da se odredi željeni udio OIE u 2030. godi u odnosu na 2020. godinu za svaki energetski subjekt.</p> <p>Uz navedeno smatramo kako bi trebalo definirati na što se odnosi povećanje udjela OIE, na energetski subjekt ili na pojedini CTS budući da je iz ovog stavka to nejasno.</p> <p>Stavak 6.</p> <p>Učinkovitost toplinskog sustava je definirana ovisno o karakteru izvora koji se koriste u proizvodnji toplinske energije (udjelu obnovljivih izvora, otpadne topline, kogeneracije, visokoučinkovite kogeneracije). Koliko distributer može utjecati na to? Distributer može donijeti plan povećanja učinkovitosti za distribucijski sustav, ali to neće doprinijeti učinkovitosti toplinskog sustava ako proizvođač ne poveća udio obnovljivih izvora, otpadne topline i visokoučinkovite kogeneracije u proizvodnji toplinske energije.</p> <p>Toplinske podstanice (ili barem primarni dio podstanice s izmjenjivačem topline) trebaju biti dio distribucijske mreže što bi omogućilo distributeru sustavno ulaganje u nove podstanice s opremom za daljinsko očitavanje, nadzor i upravljanje radom podstanice. To bi, uz provođenje ostalih mjera od kojih je najznačajnija revitalizacija toplinskih mreža, doprinijelo povećanju učinkovitosti distribucijskog toplinskog sustava.</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p>	<p>Zakon nije dokument u kojemu se nalaze navedeni svi subjekti koji to trebaju napraviti može se urediti na način da planu provedbe ili akcijskom planu za NECP se nalazi takova odredba i takav popis.</p> <p>Isto ulazi u plan.</p> <p>Distributer je nadležan za mrežu kojom se distribuira toplinska energija te on može i treba planirati smanjenje gubitaka u mreži čime povećava energetsku učinkovitost mreže dok proizvođač je dužan za povećanje učinkovitosti postrojenja za proizvodnju. U zatvorenom toplinskom sustavu ne postoji distributer nego opskrbljivač koji može biti i proizvođač su ujedno zaduženi za proizvodnju i održavanje mreže te također mogu imati obavezu energetske učinkovitosti.</p> <p>Navedena odredba je povezana sa rednim brojem 27 i unutar rješavanja te primjedbe je riješeno na traženi način sa rokom da se to napravi.</p>
21	IVICA DŽEBA	Uz stavak 5. - U uvodnom dijelu potrebno je definirati tko su sve sudionici na tržištu toplinske energije.	Ne prihvaća se	Uređeno na drugi način vidi redni broj 20.
22 članak 4	ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR	Prema Direktivi 2023/1791 o energetskoj učinkovitosti JLS-i imaju obvezu izrade planova za grijanje i hlađenje pa bi i tu obvezu trebalo navesti te je povezati s planiranjem aktivnosti za poboljšanje energetske učinkovitosti, što je obveza prema Zakonu o energetskoj učinkovitosti.	Prihvaća se	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije biti će usklađen s Direktivama.
23	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Grupacija za toplinarsku djelatnost HGK:</p> <p>Predlaže se u nastavku stavka dodati „te primijeniti sustav za koji se analizom utvrdi da je energetski najoptimalniji“</p> <p>Nadalje, JLS-ovi bi trebali prilikom izrade dokumentacije u obzir uzimati postojeće CTS-ove.</p>	Djelomično prihvaćeno .	Navedenim se daje jasna naznaka a jedinca lokalne samouprave pri donošenju planova investitori trebaju napraviti analizu te su isti dužni primijeniti energetski optimalno rješenje.
24 članak 6	ADA PAVLIĆ-COTTIERO	<p>U članku 4. nije jasno koja je uloga ovlaštenog predstavnika. Da li se njemu obračunavaju i naplaćuju troškovi, da li on računa površine (na temelju čega)? Kod izrade ovog Zakona očito se nije pridržavalo zakonske odredbe iz Zakona o hrvatskom jeziku (NN 14/2024), članak 10., stavak 1. po kojem se treba osigurati jezično uređenje (lektoriranje) normativnih akata na hrvatskom standardnom jeziku.</p> <p>Uz članke 6., 7., 8 i 12: Zašto se uopće traži suglasnost suvlasnika? Budući da svaka zgrada može koristiti usluge samo jednog kupca toplinske energije u svakom će slučaju, dali suvlasnici suglasnost ili ne, ugovor biti „pasivno“ sklopljen.</p>	Ne prihvaća se	<p>Uloga predstavnika suvlasnika određena je zakonom iz područja upravljanja i održavanja zgrada i ovim zakonom u dijelu koji se odnosi na sklapanje ugovora o potrošnji toplinske energije s kupcem toplinske energije.</p> <p>Zgrada kao cjelina ima jednog Kupca ali na tržištu ima više kupaca te se može birati između postojećih registriranih kupaca koji to žele.</p>
25	ADA PAVLIĆ-COTTIERO	Uz stavak 3: Osim što je naplata troškova grijanja iz pričuve u kontradikciji sa čl. 28 Zakona o upravljanju i održavanju zgrada, stavak 9 (NN 152/2024), gubitak nemalog iznosa iz pričuve znatno će umanjiti sredstva koja su mnogim zgradama nužno potrebna za obnovu, mnoge starije zgrade nisu desetljećima dobro održavane, a čak i da jesu, uređaji i građevinski elementi trebaju se nakon više desetljeća mijenjati (ravni krov, dizala, instalacije itd). U situaciji inflacije, a i bez nje teško će biti podizati iznos pričuve pa će posljedica primjene ovog Zakona biti još teže održavanje zgrada.	Ne prihvaća se.	Zajednička pričuva su novčana sredstva namijenjena održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i upravljanju zgradom odnosno dijelom zgrade.

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
				<p>Podmirenje zajedničkih troškova toplinske energije smatra se redovnim održavanjem zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i upravljanja zgradom, jasno su prikazani na računu upravitelja zgrade kao odvojena stavka od drugih stavaka koje naplaćuje upravitelj zgrade plaćaju se iz zajedničke pričuve.</p> <p>To dvoje nije u koliziji.</p>
26	ADA PAVLIĆ-COTTIERO	<p>Zašto i kako se obavljanje energetske djelatnosti na tržištu toplinske energije treba provoditi uz poštivanje načela tržišnog natjecanja? Naime, tržišno natjecanje podrazumijeva „stalnu „bitku“ između većeg ili manjeg broja konkurenata u ponudi određenih proizvoda i usluga za što veći broj kupaca tih proizvoda i usluga, a radi ostvarivanja poslovnih ciljeva u obliku dobiti i većeg tržišnog udjela“ (AZT, https://www.aztn.hr/trzisno-natjecanje/). Za energetske djelatnosti na tržištu toplinske energije upravo je karakteristično da ne postoje konkurenti, kao što postoje npr. u području elektroenergetike. U Republici Hrvatskoj još nije zabilježeno da su npr. dvije toplane gradile svoju infrastrukturu do pojedinih zgrada i tako bile u konkurentskoj poziciji te da su krajnji korisnici igdje mogli birati između dva ili više izvora toplinske energije. Ako je proizvođač, distributer, opskrbljivač i kupac ista tvrtka, kao što je npr. slučaj s HEP Toplinarstvom, kako je opravdano i uopće pravno izvedivo da proizvođač sam od sebe kupuje toplinsku energiju? Pri tome nije jasno koja je razlika između opskrbljivača i kupca? Zašto dva puta ista tvrtka kupuje od same sebe i sve to naplaćuje krajnjem kupcu?</p>	Ne prihvaća se.	<p>U slučaju proizvodnje distribucije i opskrbljivača u toplinskoj energiju u Zagrebu proizvodnju obavlja HEP proizvodnja, dok HEP Toplinarstvo radi na distribuciji i za sada jedini u opskrbi. Mogućnost je za sve topline da se priključe na postojeću mrežu HEP Toplinarstva i to znači da tada može bit više proizvođača toplinske energije. Ne grade se dvije topline i mreže nego obje se priključuju na jedinstvenu mrežu. Upravo je cilj da sa objektima koji koriste obnovljive izvore ili neki drugi energent npr bio plinsko postrojenje mogu se priključiti na toplinski sustav HEP-a sa svojim postrojenjem.</p>
27	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK:</p> <p>Predlažemo izmjenu članak 6. stavka 1. "Djelatnost kupca toplinske energije obavlja pravna ili fizička osoba, koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrada/građevina, koje se sastoje od više samostalnih uporabnih cjelina, a koje su spojene na zajedničku toplinsku podstanicu, kupuje energent za proizvodnju toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu, odnosno kupuje toplinsku energiju od opskrbljivača toplinskom energijom u zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu."</p> <p>U većini slučajeva u centralnim i zatvorenim toplinskim sustavima je na istu toplinsku podstanicu tj. isto obračunsko mjerno mjesto spojeno više zgrada/građevina koje mogu imati različite upravitelje zgrada. Nema svaka zgrada/građevina svoje obračunsko mjerno mjesto (svoju podstanicu) i to treba uzeti u obzir. Smatramo kako se treba propisati da sve zgrade/građevine spojene na isto obračunsko mjerno mjesto i koje imaju zajedničku toplinsku podstanicu moraju imati istog kupca toplinske energije.</p> <p>U stavku 2. predlažemo u tekstu u dijelu "rukovanje i održavanje unutarnjih instalacij" ubaciti riječ „dijela“ na način da tekst glasi: „...rukovanje i održavanje dijela unutarnjih instalacija,...“.</p> <p>Ovim Zakonom je potrebno definirati pojam „organizacija i nadzor nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije i zasebnih mjerila toplinske energije“ iz razloga što je nejasno koje poslove taksativno obuhvaćaju navedeni pojmovi, odnosno obuhvaća li navedeno samo poslove nadzora nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja ili i samu ugradnju, očitanje i održavanje navedenih uređaja za regulaciju i zasebnih mjerila.</p> <p>Navedene aktivnosti do sada nisu bile u sklopu djelatnosti kupca toplinske energije te je za preuzimanje navedene obveze potreban duži vremenski period za prilagodbu poslovanja (financijski i organizacijski). Nameće se i pitanje potrebe provedbe javne nabave za dio ovih aktivnosti? Nadalje, na koji način će</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p>	<p>Samostalni toplinski sustav je sustav koji opskrbljuje jednu zgradu građevinu. U samostalnom sustavu postoji u principu kotlovnica koja je u prizemlju ili na vrhu zgrade i korisit se samo za tu zgradu. Samostalni sustav nije npr dvije ili tri zgrade jedna do druge i gdje u jednoj zgradi se nalazi kotlovnica a toplinska energija se odvodi i u susjedne zgrade, to je zatvoreni distribucijski sustav. U zatvorenom sustavu treba bit mjerenje u podstanici odnosno u svakoj zgradi. Kada je se govori o zatvorenom ili centralnom sustavu toplinska energija se dovodi do zgrade u zgradi mora biti mjerilo</p> <p>Prijedlog više zgrada na jednoj mjerno regulacijskoj opremi je u potpunosti suprotan ciljevima učinkovitog korištenja energije i pojedinačnog uređenja zgrade sukladno propisima o energetske učinkovitosti. Zgrada koja je obnovljena i zgrada koja nije obnovljena ne smiju imati jedno mjerilo jer nema mogućnosti da se ispravno primjeni energetska učinkovitost odnosno rekonstrukcija zgrade ne daje potpuni i pravilnu prednost onoj zgradi koja je investirala u energetske obnovu.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>kupac toplinske energije to nadzirati ako nema mogućnost uvida u programiranje razdjelnika, očitavanje i kontinuirano praćenje rada uređaja? Navedene aktivnosti potrebno je detaljno razraditi u provedbenim propisom iz čl. 33. st 8. ovog prijedloga Zakona.</p> <p>Stoga predlažemo definirati što uključuje ova odredba i na koji bi točno način toplinarska tvrtka trebala vršiti isto, odnosno izvršavati nadzor nad radom tvrtke koja ugrađuje razdjelnike ili kalorimetre. Tko će biti odgovaran za pravilno očitavanje uređaja i tko je dužan umjeravati iste? Hoće li toplinarska tvrtka u tom slučaju odgovarati i na prigovore krajnjih kupaca, koji su zapravo vezani uz djelatnost tvrtke koja ugrađuje razdjelnike ili kalorimetre?</p> <p>Stavak 3. Pojam zajedničkih troškova toplinske energije potrebno je uskladiti s regulativom iz Zakona za upravljanje i održavanje zgrada.</p> <p>Stavak 4. Potrebno je jasno i nedvosmisleno propisati kome se naplaćuju troškovi - krajnjim kupcima ili predstavniku suvlasnika. Ukoliko se navedeni svi fiksni troškovi i naknade obračunaju i izda se račun predstavniku suvlasnika tada se u slučaju ne plaćanja istog pokreće prisilna naplata putem ovrhe i tereti se privatna imovina predstavnika suvlasnika (novčana sredstva, imovina, pokretnine) za troškove koji su do sada bili raspoređeni na sve krajnje kupce. Potrebno uskladiti s regulativom Zakona za upravljanje i održavanje zgrada. Navedenim zakonom nije predviđeno poslovanje zgrade bez upravitelja. Te smatramo da je ovaj članak kao takav suvišan. Ovakvim načinom raspodjele troškova snage po m2 u nepovoljnijem položaju su zgrade koje su energetske obnovljene u odnosu na one koje nisu, a nalaze se na istom obračunskom mjernom mjestu (nakon obnove one imaju manju priključnu toplinsku snagu po jedinici površine). Kod zgrada koje imaju različite visine stropova, a spojene su na isto obračunsko mjerno mjesto ide se u korist zgrada s višim stropovima. Slična je situacija i u stambeno-poslovnim zgradama jer su poslovni prostori uglavnom viši od stambenih. Treba predvidjeti mogućnost iskazivanja ovih troškova i po snazi.</p> <p>Smatramo da su riječi "ovlaštenom predstavniku suvlasnika" suvišne u predmetnom stavku.</p> <p>Iz članka 6. stavka 5. predlaže se brisati točku 1. „Pristup toplinskom sustavu“ jer navedeno spada u djelatnost distributera, a ne kupca toplinske energije. Primjena slobodno ugovorene cijene iz točke 2. ovog stavka, kao takva nije slobodno ugovorena cijena jer se naknada za obavljanje djelatnosti kupca donosi prema kriteriju za određivanje preporučene cijene sukladno pravilniku iz članka 33. stavka 9. ovog Zakona.</p> <p>Stavak 6. Molimo pojašnjenje što u slučaju kada zgrada/građevina ima npr. 5 ulaza i ima više ovlaštenih predstavnika, da li se većina odnosi na većinu na cijeloj toplinskoj stanici, ili većinu po ulazima pa će ulaz koji ima većinu po suvlasničkim dijelovima nositi i većinu suvlasnika? Trebalo bi biti većine glasova suvlasnika na svakom od ulaza koji su spojeni na isto obračunsko mjerno mjesto. Problematično je kako će upravitelj zgrade za neki ulaz obračunavati zajedničke troškove grijanja kroz pričuvu ako nema za to pristanak većine suvlasnika s tog ulaza.</p> <p>Stavak 8. Potrebno je uskladiti ovlasti koje ima predstavnik suvlasnika sa ovlastima istoga iz ZOUO (NN 125/24). Definirati potrebu sklapanja ugovora između opskrbljivača i krajnjih kupaca u tom slučaju, da li će isto biti definirano Općim uvjetima za isporuku toplinske energije.</p>	<p>Prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se ovo je bitno</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p>	<p>„Ministar donosi pravilnik kojim se uređuju tehnički zahtjevi za ugradnju, rad, očitavanje, održavanje i kontrolu ispravnosti uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33a. ovoga Zakona, radove koje je potrebno prethodno obaviti na zgradi/građevini, te organizacija provedbe tih aktivnosti, ispravno održavanje instalacija toplinskih sustava u zgradama/građevinama, uvjete za obavljanje djelatnosti ugradnje, očitavanja i održavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka i članka 33a. ovoga Zakona odnosno tko može biti osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka i na koji način je krajnji kupci mogu promijeniti, kao i uvjeti naplate usluge očitavanja tih uređaja i sustav ovlašćenja i nadzora izvođača radova ugradnje tih uređaja.“</p> <p>Zajednička pričuva su novčana sredstva namijenjena održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i upravljanju zgradom odnosno dijelom zgrade. Podmirenje zajedničkih troškova toplinske energije smatra se redovnim održavanjem zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i upravljanja zgradom, jasno su prikazani na računu upravitelja zgrade kao odvojena stavka od drugih stavaka koje naplaćuje upravitelj zgrade plaćaju se iz zajedničke pričuve.</p> <p>Ako nema upravitelja, iako to nije mogućnost zakona o upravljanju i održavanju zgrada, no ako ga nema, onda kupac toplinske energije šalje račun krajnjim kupcima, a ne upravitelju, jer ga nema.</p> <p>Ovom izmjenom i dopunom Zakona o tržištu toplinske energije i podtakonskim propisima će se napokon urediti tržište ugrađivača razdjelnika koji će biti stavljeni pod nadzor kupca toplinske energije jer kupac t. en. je taj koji šalje račune.</p> <p>Već sada postoji obveza sklapanja ugovora između predstavnika suvlasnika i kupca toplinske energije. Taj se ugovor zove ugovor o potrošnji toplinske energije.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>U stavku 9. nužno je definirati potrebu sklapanja ugovora između opskrbljivača i krajnjih kupaca, u tom slučaju, da li će isto biti definirano Općim uvjetima za isporuku toplinske energije? Upitno je da li je za ovakav pravni posao dovoljan samo Zakon ili je potrebno i sklapanje posebnog ugovora temeljem kojeg bi se mogli dobiti svi podaci o krajnjim kupcima potrebni za ovaj poslovni odnos. Molimo za pojašnjenje odredbe.</p> <p>Stavak 12. Potrebno je jasno propisati kako će se postupati u slučaju kada se ne donese odluka o odabiru kupca toplinske energije u slučaju kada ovlaštenu predstavnik suvlasnika ili jedan od suvlasnika ne podnesu zahtjev za isporukom toplinske energije opskrbljivaču/upravitelju. Obustavlja li se u tom slučaju isporuka toplinske energije zgradi/građevini? Ako se ne obustavi isporuka, kako će se ispostavljeni računi? Kome se u tom slučaju fakturiraju troškovi iz stavka 4 ovog članka ako nema upravitelja i predstavnik suvlasnika? Također, navedeno je potrebno uskladiti s ovlastima koje ima predstavnik suvlasnika sukladno ZOOU (NN 125/24). Molimo za pojašnjenje.</p> <p>U stavku 21. predlaže se izmjena riječi „dužan“ s riječi „može“, a kako bi se ostavila mogućnost kupcu toplinske energije samostalno obavljanje tog dijela poslova. Upitan je i način na koji će kupac to nadzirati ako nema mogućnost uvida u programiranje razdjelnika, očitavanje i kontinuirano praćenje rada? To bi svakako trebalo biti predviđeno Pravilnikom iz članka 33. stavka 8. ovog prijedloga Zakona. Većina trenutnih kupaca toplinske energije su obveznici javne nabave. U tom slučaju objavit će se natječaji na koji će se moći javiti samo jedan ponuditelj. Da li postoji ponuditelj koji može pokriti 80% tržišta toplinske energije koje trenutno drži najveća toplinarska tvrtka u RH? Također, što će biti s postojećim sklopljenim ugovorima između tvrtki koje su ugradile uređaje iz članka 33. stavka 1. ovog Zakona i krajnjih kupaca?</p> <p>Stavak 22. Svi rokovi navedeni u prijedlogu Zakona se trebaju uskladiti sa ZOOU (NN125/24) kako bi toplinarske tvrtke dobile pristup podacima o upraviteljima s kojima je potrebno sklopiti ugovore: Što u slučaju kada zgrada/građevina nema jednog upravitelja već su isti različiti na pojedinim ulazima? Hoće li se u tim slučajevima sklapati ugovor sa svakim upraviteljem pojedinačno, a zgrada bi trebala biti jedna energetska cjelina? Što je s poslovnim zgradama s više samostalnih uporabnih cjelina, koje nemaju upravitelja niti predstavnika suvlasnika? Što će se dogoditi ukoliko upravitelj zgrade/građevine odbija sklopiti ugovor s kupcem toplinske energije? Računi bi se trebali izdavati za svaku pojedinu zgradu/građevinu i raspodijeliti na pojedine krajnje kupce prema njihovim suvlasničkim udjelima (ne udjelima u svim zgradama/građevinama). Nadalje tvrtke raspolažu podacima o grijanim površinama koje ne odgovaraju površinama na temelju kojih se izračunavaju suvlasnički udjeli.</p> <p>Molimo za pojašnjenje navedenoga.</p> <p>Stavak 24. Navedeno je u koliziji sa stavkom 2. ovog članka u kojem je propisano: „...te izdavanje računa upravitelju zgrade/građevine radi naplate fiksnih troškova obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije u zgradi/građevini, troškova priključne snage i troškove zajedničke potrošnje zgrade/građevine.“ Ujedno je u koliziji i sa člankom. 2. stavak 42. ovog prijedloga Zakona.</p> <p>Iz ovog članka potrebno je manknuti naknadu za obavljanje kupca jer je ona definirana u članku 2. stavak</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Primljeno na znanje</p> <p>Primljeno na znanje</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Riješeno na drugi način</p>	<p>Problem dvije zgrade na jednom mjerilu se rješava kroz sustav obveze ugradnje mjerila kod svake zgrade usput navodimo da obveza mjerenja kod svake zgrade je bila i u Uredbi sa zakonskom snagom koja je donesena 2015 godine, te nije nova odredba te zbog toga je i kraći rok za njezinu primjenu.</p> <p>Ako suvlasnici nisu odabrali kupca t.e., onda se zahtjev podnosi dosadašnjem opskrbljivaču u CTS-u i upravitelju u STS-u.</p> <p>Članak 11. 12) U slučaju da zajednica suvlasnika nema ovlaštenog predstavnika suvlasnika, odluku iz stavka 6. podnosi jedan od suvlasnika na temelju pisane suglasnosti koja treba biti potpisana od natpolovične većine suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, odnosno jedan od suvlasnika podnosi zahtjev iz stavka 8. ovoga članka.</p> <p>Zakon o upravljanju i održavanju zgrada određuje da ukoliko zgrada nema upravitelja da će JLS odrediti tim suvlasnicima prinudnog upravitelja. To bi značilo da ne može postojati situacija da zajednica suvlasnika nema upravitelja, ima ga ali je on prinudni upravitelj ako oni sami ne mogu donijeti odluku.</p> <p>Kupac t.e. i upravitelj će sklopiti međusobni ugovor kojim će urediti svoje obveze.</p> <p>Zakonski je riješeno ako nema kupca toplinske energije, ako nema predstavnika suvlasnika, i ako nema upravitelja.</p> <p>Za ne postupanje po ovom zakonu (kao i za svaki drugi zakon) postoje prekršajne kazne i institucije koje nadziru primjenu zakona.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>42. i 47. ovog Zakona, kao naknada koja se naplaćuje iz sredstva zajedničke pričuve.</p> <p>Stavak 25. Kao što je to navedeno i u članku 3 stavku 47., te stavku 4. ovog članka nisu svi navedeni troškovi fiksni (troškovi zajedničke potrošnje). Potrebno je uskladiti s regulativom Zakona za upravljanje i održavanje zgrada. Molimo pojašnjenje članka, odnosno precizno definirati što je fiksni trošak djelatnosti kupca.</p> <p>Stavak 26. Postavlja se pitanje je li kupac toplinske energije tržišna ili regulirana djelatnost ukoliko propis definira preporučene cijene za naknadu za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije. predmetni stavak je u koliziji s člankom 2. stavkom 42 ovog Zakona.</p> <p>Također, prema članku 2. stavak 42. i 47., naknada za obavljanje djelatnosti kupca se naplaćuje iz pričuve, a ne od krajnjih kupaca kako je ovdje navedeno.</p>	<p>Xxxxxxxx</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Djelomično se prihvaća</p>	<p>Ponovljeno pitanje prethodno odgovoreno.</p> <p>Navedeno je primjer koji treba u praksi odraditi a nije pitnje teksta zakona. Navedeno treba biti riješeno sukladno usvojenim pravilima te sada nije moguće unaprijed dati rješenje.</p> <p>Navedene odredbe su analizirane te je napravljeno usklađivanje među istima.</p> <p>Navedeno je uređeno na drugi način.</p> <p>Navedeno u dijelu gdje se iznosi mišljenje ne komentira se dok je za ostalo obavljena provjera tj analiza.</p>
28	IVICA DŽEBA	Uz stavak 8. - I do sada su u većini zgrada Kupci bili i opskrbljivači toplinskom energijom. Dakle,tako je ispadalo da je opskrbljivač toplinskom energijom prodavao sam sebi toplinsku energiju da bi opet taj isti subjekt to naplaćivao krajnjem kupcu. I tako će to vjerojatno biti i nadalje. Čemu onda cijeli ovaj cirkus? Ako je igdje to zaživjelo (i to koliko čujem ne posebno uspješno) su mali zatvoreni sustavi centralnog grijanja.		Navedeno predstavlja komentar te se ovdje ne komentira.
29	IVICA DŽEBA	Uz stavak 4. - Ako se krajnjim kupcima iz stavka (4) može isporučivati pojedinačno račun za navedene troškove u ovom stavku, nema nikakvog opravdanja da se to ne radi i u zgradama gdje postoji upravitelj. Tu se evidentno radi o pogodovanju Kupcu na štetu suvlasnika kako bi se Kupac lakše naplatio za svoje usluge. Time se nasilno mijenja odnos suvlasnika u trenutku kupovine stana i davatelja usluga – u ovom slučaju Kupca.	Ne prihvaća se	Navedeni stavak uređuje situacije koje nebi trebale bit uobičajene te bi trebale predstavljati izuzetke do trenutka kada sustav u potpunosti bude primjenjiv.
30 članak 7.	RINALDA PETANI-PAŽIN	Kupci toplinske energije u samostalnim toplinskim sustavima koji kao energent koriste plin nisu u potpunosti zaživjeli. Navodno 70% samostalnih toplinskih sustava u RH i nema kupca toplinske energije, već nju obavlja opskrba nekim svojim vidom ugovora. Postojeći zakon predviđa da se za odabir kupca toplinske energije traži 51% suglasnosti suvlasnika, a mrežna pravila 68.(14-20) predviđaju scenarij kad suvlasnici nisu odabrali kupca. Ovaj scenarij opskrba i distribucija ne žele postupiti po ovom članku mrežnih pravila. Novi zakon niti ne traži suglasnost suvlasnika za odabirom kupca toplinske energije. Od 44 registrirana kupca toplinske energije pola od njih nije aktivno, ima tu i start up ova, gubitaša itd. Suvlasnici u zgradama(većinom izgrađenih do 80 tih godina) se nametanjem kupaca toplinske energije dovode u nepovoljan položaj iz razloga što neki od kupaca nude isključivo fakturiranje toplinske energije ne obrazlažući metodologiju izračuna niti cijene niti metodologije izračuna troškova naknade. Ponude kupca toplinske energije najčešće niti ne sadržavaju djelatnost kupca koja mu je predviđena, (održavanje sustava) a suvlasnici te djelatnosti i plaćaju mimo kupca ovlaštenim tvrtkama direktno (očitanje razdjelnika, kotlovničara.... Na kraju ispada da kupac toplinske energije isključivo obavlja slanje računa za toplinsku energiju, čime se pogoduje opskrbi u smanjenju operativnih troškova slanja računa i naravno naplate istih. Zaključeno, potrebno je ostaviti varijantu da je potrebna natpolovična suglasnost stanara i ukoliko je nema da se predvidi opcija.	Ne prihvaća se	Navedeno predstavlja komentar i odnosi se na praksu primjene što nije cilj ovog dokumenta .
31	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK: Stavak 1. Potrebno je propisati rok u kojem je moguće uložiti prigovor, kao i taksativno navesti razloge zbog kojih je moguće uložiti prigovor, a u vezi su s radom kupca toplinske energije i ispostavljenim računima za krajnjeg kupca, obzirom da se radi o širokom pojmu poslovanja.	Ne prihvaća se	Stavak 2 točno navodi za što se podnosi prigovor.

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
				(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s radom kupca toplinske energije i ispostavljenim računima za krajnjeg kupca.
32	IVICA DŽEBA	Uz stavak 8. - I do sada su u većini zgrada Kupci bili i opskrbljivači toplinskom energijom. Dakle, tako je ispadalo da je opskrbljivač toplinskom energijom prodavao sam sebi toplinsku energiju da bi opet taj isti subjekt to naplaćivao krajnjem kupcu. I tako će to vjerojatno biti i nadalje. Čemu onda cijeli ovaj cirkus? Ako je igdje to zaživjelo (i to koliko čujem ne posebno uspješno) su mali zatvoreni sustavi centralnog grijanja.	Ne prihvaća se	Navedeno predstavlja komentar i odnosi se na praksu primjene što nije cilj ovog dokumenta
33 članak 8	ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR	Treba uvažiti odredbe Direktive 2023/1791 o energetske učinkovitosti, čl. 26., koje se odnose na analizu troškova i koristi.	Prihvaća se	Uvažit će se.
34	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	Grupacija za toplinarsku djelatnost HGK moli pojašnjenje članka 8. stavka 16. jer je navedena odredba nejasna.	Ne prihvaća se	Navedeno je jasno napisano i određuje tko, kada i na koji način treba postupiti.
35 članak 9	ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR	Potrebno je uvažiti odredbe Direktive 2023/1791 o energetske učinkovitosti, čl. 26. koje se odnose na postupke izdavanja odobrenja.	Prihvaća se	Uvažit će se.
36 članak 10	ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR	Potrebno je uvažiti odredbe Direktive 2023/1791 o energetske učinkovitosti, čl. 25.	Prihvaća se	Uvažit će se.
Članak 11 37	IVICA DŽEBA	Stavak (8) - I do sada su u većini zgrada Kupci bili i opskrbljivači toplinskom energijom. Dakle, tako je ispadalo da je opskrbljivač toplinskom energijom prodavao sam sebi toplinsku energiju da bi opet taj isti subjekt to naplaćivao krajnjem kupcu. I tako će to vjerojatno biti i nadalje. Čemu onda cijeli ovaj cirkus? Ako je igdje to zaživjelo (i to koliko čujem ne posebno uspješno) su mali zatvoreni sustavi centralnog grijanja.	Ne prihvaća se	Kupac toplinske energije je uveden kada je vlasništvo nad toplinskim podstanicama vraćeno krajnjim kupcima te je uočena potreba za stručnim upravljanjem unutarnjim instalacijama grijanja u zgradi.
38	IVICA DŽEBA	Stavak (4) - Ako se krajnjim kupcima iz stavka (4) može isporučivati pojedinačno račun za navedene troškove u ovom stavku, nema nikakvog opravdanja da se to ne radi i u zgradama gdje postoji upravitelj. Tu se evidentno radi o pogodovanju Kupcu na štetu suvlasnika kako bi se Kupac lakše naplatio za svoje usluge. Time se nasilno mijenja odnos suvlasnika u trenutku kupovine stana i davatelja usluga – u ovom slučaju Kupca.	Ne prihvaća se	Navedeno nije predmet promjene ovog zakona.
39 članak 12	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	Grupacija za toplinarsku djelatnost HGK: Stavak 1. S obzirom da se pod Agencijom podrazumijeva isključivo HERA (Hrvatska energetska regulatorna agencija) u zakonu je potrebno primijeniti jedninu riječi. Jasno precizirati hoće li se donijeti pravilnik o općim uvjetima ili opći uvjeti. U vezi stavka 3. postavlja se pitanje hoće li se donijeti pravilnik o općim uvjetima ili opći uvjeti.	Prihvaća se.	Novi nazivi za dosadašnje akte. Pravilnik o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, Pravilnik o općim uvjetima za isporuku toplinske energije
40 članak 13	ADA PAVLIĆ-COTTIERO	Uz članak 1: Javne usluge smiju se naplaćivati samo na temelju podataka dobivenih iz mjernih uređaja. Razdjelnici nisu mjerni uređaji, ne baždare se, krajnji kupac nema nikakvu mogućnost kontrole nad njima, podložni su manipuliranju i varanju, nije jasno kako se mjeri podno grijanje, itd, itd, javnosti su već dobro poznati svi nedostaci i nezakonitosti u vezi razdjelnika. Nadalje, korištenjem razdjelnika kao mjerila potrošnje postiže se da pojedini stanovi imaju trajno puno veću potrošnju od identičnih susjednih stanova jer se nalaze na nepovoljnijim položajima u zgradi. Time se bitno zadire u vrijednost privatnog vlasništva. Uz stavak 7: Za koja poboljšanja energetske učinkovitosti u korištenju toplinske će se koristiti sredstva prikupljena iz naknade za poticanje učinkovitosti grijanja? Za većinu zgrada, a naročito za nebudere sredstva potrebna za kompletnu energetske obnovu su ogromna te navedena prikupljena sredstva neće biti ni približno dovoljna. Pojedini manji zahvati na zgradama, kao što su djelomična termoizolacija nemaju smisla jer neće utjecati na potrošnju energije grijanja. Izmjene vanjske stolarije su diskutabilne jer su	Ne prihvaća se	I sada se javna usluga obračunava na temelju podataka dobivenog iz mjernog uređaja – a to je zajedničko mjerilo toplinske energije, na obračunskom mjernom mjestu i zasebno mjerilo toplinske energije. Svi drugi uređaji iza njega služe za raspodjelu troškova. Stavak 7 govori da sredstva se trebaju u računovodstvu voditi na način da su jasna namjenska sredstva po svakoj pojedinoj zgradi i po namjeni.

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		mnogi suvlasnici već na svoj trošak izmijenili vanjsku stolariju pa ne bi bilo pravedno da se ova sredstva daju samo pojedinim suvlasnicima koji još to nisu učinili. Cijeli sustav instalacija grijanja je Kupac dužan održavati i popravljati. Dakle, za što se uopće mogu koristiti navedena prikupljena sredstva? Treba li ih Upravitelj izdvojiti na poseban račun da se s vremenom ne pomiješaju s ostalim sredstvima?		
41	ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR	Osigurati da su preneseni svi zahtjevi direktiva vezani uz mjerenje i obračunavanje i informiranje krajnjih kupaca.	Prihvaća se	Uvažit će se
42	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK:</p> <p>Stavak 1. Za pojam "uređaj za regulaciju odavanja topline" potrebno je koristiti definiciju iz Pravilnika o raspodjeli i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju, te istu definirati i u članku 3. stavka 2. ovog Zakona. Pod pojmom „mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije“ potrebno je koristiti termin zasebna mjerila toplinske energije u skladu s člankom 3. stavkom 2. točka 40.</p> <p>Osim toga, moli se pojašnjenje da li se pod uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije smatraju i vodomjeri potrošne tople vode s obzirom da i oni služe za raspodjelu energije za zagrijavanje potrošne tople vode.</p> <p>Stavak 2. Mišljenja smo kako je pravednije ostaviti mogućnost odabira modela načina raspodjele troška samim suvlasnicima. Potrebno je definirati način na temelju kojeg se vrši fakturiranje upraviteljima zgrada, te sastavne dijelove samog računa. Riječ „uređaji“ za mjerenje potrošnje toplinske energije zamijeniti riječima „zasebna mjerila“</p> <p>Nadalje, u stavku 1 ovog članka propisano je da su vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u zgradi/građevini dužni su radi racionalnijeg korištenja energije ugraditi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu, dok se u stavku 2. ovog članka koristi izričaj ako se ugrade uređaji za mjerenje potrošnje toplinske energije iz stavka 1. ovoga članka. Molimo pojašnjenje da li je ugradnja uređaja obvezna ili ne?</p> <p>Stavak 3. Riječ „uređaji“ za mjerenje potrošnje toplinske energije zamijeniti riječima „zasebna mjerila“.</p> <p>Stavak 4. Potrebno je definirati što je sa zgradama/građevinama gdje sada nije takva situacija tj. nemaju sve samostalne uporabne cjeline ugrađena zasebna mjerila. Trenutno su takve situacije propisane važećim Pravilnikom o načinu raspodjele i obračunu troškova toplinske energije u kojem se cijela zajednička potrošnja tereti na suvlasnike koji nisu ugradili zasebna mjerila toplinske energije, a što se sada predviđa ovim prijedlogom Zakona prebaciti na sve suvlasnike preko upravitelja i računa pričuve.</p> <p>Stavak 6. Predlaže se u članku 13. stavku 6. iza riječi „onesposobe“ dodati riječ " ili su oni neispravni".</p> <p>Stavak 7. Predlaže se riječ „prikupljena“ zamijeniti s riječi „naplaćena“. Definirati kojom dinamikom kupac toplinske energije treba uplaćivati navedena sredstva na račun pričuva. Također, molimo da se prilikom utvrđivanja preporučene cijene za naknadu za djelatnost kupca toplinske energije uzme u obzir i troškovi platnog prometa.</p> <p>Stavak 9.</p>	Ne prihvaća se	<p>Riješeno na drugi način s obzirom da navedeno se prvenstveno odnosi na odavanje topline što smatramo da je vezano uz pojam grijanja odnosno korištenje toplinske energije za grijanje prostora.</p> <p>Međusobni ugovorni odnosi kupca i upravitelja biti će navedeni u njihovom međusobnom ugovoru sukladno ZOTTE i pravilniku o općim uvjetima za isporuku topl. en. donesenom na temelju ZOTTE.</p> <p>Smatramo da upravo rješavanje navedenog treba biti dio podzakonskog propisa dok zakon ne treba opterećivati detaljima</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		Ukoliko država regulira preporučene cijene za naknadu za djelatnost kupca toplinske energije tada ista prestaje biti tržišna i postaje regulirana. Također, što će biti ukoliko preporučena cijena za naknadu za djelatnost kupca toplinske energije neće pokrivati stvarne troškove kupca toplinske energije?		
43	IVICA DŽEBA	<p>Uz stavak (6) - Ugradnja razdjelnika nije sama po sebi mjera energetske učinkovitosti već ponašanje krajnjeg kupca u smislu racionalnog korištenja energije. Između ostalog to znači da se treba ugraditi kvalitetna vanjska stolarija, prostorije ne trebaju pregrijavati što se postiže ugradnjom termostatskih ventila, ne prekrivati radijatore, držati prozore zatvorenim osim kad se prostorije provjetravaju i slično – sve što ovaj zakon ne navodi. Zbog krajnje lošeg sadržaja Pravilnika o raspodjeli troškova za isporučenu toplinsku energiju dio krajnjih kupaca, koji se ponaša odgovorno u smislu energetske učinkovitosti, plaća znatno veće račune za grijanje (neki čak i fizički nerealno visoke) od nekih drugih, koji se ne ponašaju odgovorno, ali imaju samostalnu uporabnu cjelinu okruženu drugim grijanim prostorima. Prema tome, ugradnja razdjelnika i pristanak na obračun potrošnje prema impulsima s razdjelnika nije mjera energetske učinkovitosti. Stoga se zbog neugradnje razdjelnika i odluke da se obračun potrošnje ne provodi prema impulsima s razdjelnika ne može i ne smije kažnjavati obračunom naknade za poticanje energetske učinkovitosti. To je prema ovim izmjenama i dopunama zakona praktično kažnjavanje za nešto za što krajnji kupac nije kriv dok se one krajnje kupce, koji se ne ponašaju u smislu racionalnog korištenja energije ostavlja bez takve kazne. Najvećim dijelom gledajući pojedinačne slučajeve, krajnji kupac ne pristaje na ugradnju razdjelnika i obračunu prema njima jer unatoč odgovornom ponašanju troše više od dvostruke prosječne potrošnje toplinske energije, najvećim dijelom zbog položajnosti stana. Time su praktično svi krajnji kupci s lošom položajnošću stanova (stanovi na najgornjem katu, stanovi u prizemlju i iznad prolaza, na sjevernoj strani zgrade, ako se stanovi oko njih ne griju) majorizirani od onih čiji stanovi su okruženi drugim grijanim stanovima. To je prije svega i protuustavno jer se time direktno zadire u privatno vlasništvo i utječe na cijenu takvih stanova na tržištu. Čak da su takvi krajnji kupci u manjini, zbog toga ne smiju biti terorizirani od većine kao što je to u svim ostalim životnim područjima u demokratskim društvima. Da su autori ovih izmjena i dopuna samo pročitali neki pravilnik iz mnogo demokratski uljuđenijih zemalja od Hrvatske znali bi koliko su u krivu. Ne ulazeći u razloge zašto je Njemačka davnih godina uvela razdjelnike (ali puno jeftinije), koji su bitno drugačiji od onih u Hrvatskoj, iz njihovog pravilnika je vidljivo da se zbog položajnosti stana onima u najnepovoljnijoj poziciji dopušta i do dvostruko veća prosječna potrošnja toplinske energije u odnosu na one stanove smještene između grijanih stanova (u kojima se i zimi ne smije temperatura smanjit na manje od 19 stupnjeva). A Pravilnik za raspodjelu troškova za isporučenu toplinsku energiju nije na listi zakonodavnih aktivnosti Ministarstva gospodarstva za 2025. godine pa prema tome ostaje isti kao do sada. Dakle, Vlada ovim prijedlogom izmjena i dopuna odustaje od nerealno visokih kazni (koje nikada i nikome nisu naplaćene) za one koji nisu ugradili razdjelnike, a uvodi nešto što naziva naknadom za energetske učinkovitost, a s tom energetske učinkovitošću nema nikakve veze.</p> <p>Najveći problem ovog zakona i pripadajućeg pravilnika od njegovog prvog donošenja do danas je što su to vrlo loše napravili isti ljudi koji to rade i danas. Autore tih varijanti zakona i pravilnika Vlada ne želi otkriti, a oni se sami neće o tome izjasniti pred hrvatskom javnosti. Inzistiranjem na ovakvim rješenjima je zapravo čuvanje vlastitih pozicija bez obzira na štetu koju su već do sada nanijeli brojnim hrvatskim građanima, a dozvoljava im se da to čine i dalje. Paralelno s tim, Ustavni sud 10 godina nije u stanju donijeti svoj sud o zahtjevu za ocjenom ustavnosti i zakonitosti samog zakona i pripadajućeg pravilnika, što je po mom mišljenju skandalozno!</p>	Ne prihvaća se	Navedeno upravo predstavlja argumente koji govore u prilog navedenom rješenju jer ovaj zakon upravo daje samo okvir unutar kojega se treba nalaziti uređaji. Ujedno pozivamo da kada bude javna rasprava o navedenom pravilniku koji treba urediti detaljno navedeno područje.
44	IVICA DŽEBA	Uz stavak 2. - Ovo je neusklađeno sa člankom 3, točka 39.	Primljeno na znanje	Uskladit će se.
45	IVICA DŽEBA	Uz stavak 9. - Budući pravilnik još ne postoji, potrebno je voditi računa da se ne radi o dvostrukom kažnjavanju za neugrađivanje razdjelnika jer je to u sadašnjem zakonu i pravilniku prisutno.	Primljeno na znanje	Kod izrade pravilnika će bit također e savjetovanje.
46	IVICA DŽEBA	Uz stavak 8. - Varanje s razdjelnicima je vrlo lako moguće na štetu ostalih suvlasnika. I to se ne može spriječiti. To je velika mana ovakvog načina raspodjele troškova za isporučenu toplinsku energiju.	Primljeno na znanje	Tijekom javne rasprave za pravilnik treba predložiti načine zaštite
47	IVICA DŽEBA	Uz stavak 7. - Treba izrijekom navesti da se ova sredstva mogu koristiti samo za one radove na povećanju energetske učinkovitosti koje daju korist SVIM suvlasnicima. Da se ne bi mijenjali prozori i slično pojedinim suvlasnicima u njihovim samostalnim uporabnim cjelinama.	Uređeno na drugi način	Sredstva prikupljena iz naknade za poticanje učinkovitosti grijanja se moraju utrošiti namjenski za poboljšanje energetske učinkovitosti u

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
				korištenju toplinske energije u zgradi/građevini krajnjih kupaca, sukladno propisima iz područja graditeljstva i energetske učinkovitosti.
48	IVICA DŽEBA	Uz stavak 5. - Treba pisati da se raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temelji DIJELOM na očitanjima uređaja za lokalnu razdiobu.	Prihvaća se	(7) Za sve samostalne uporabne cjeline koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije sukladno stavku 1. ovoga članka, raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temelji se dijelom na očitanjima uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.
49 članak 14	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK:</p> <p>Stavak 1. Definiciju „uređaja za regulaciju protoka toplinske energije“ potrebno je propisati u članku 3. stavku 2. ovog Zakona. Pojmove „uređaj za mjerenje potrošnje toplinske energije i uređaj za mjerenje potrošne tople vode „ zamijeniti s pojmom „zajedničko posebno mjerilo toplinske energije“ definiranog Pravilnikom o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju u članku 2.,stavku 2.,točci.11., te istu propisati u članku 3.stavku 2. ovog Zakona.</p> <p>Stavak 2. Dio rečenice „opremiti zajednička obračunska mjerna mjesta uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije i uređajima za mjerenje potrošne tople vode koji se mogu daljinski očitati“ zamijeniti s „opremiti uređaje iz stavka 1. ovog članka sa uređajima za daljinsko očitavanje“.</p> <p>Stavak 3. Naveden je krivi stavak iz članka 33. ovog Zakona, vjerojatno se misli na stavak 8. Potrebno je definirati što sve podrazumijeva ugradnja sustava, je li tu uključena i ugradnja modula za daljinsku komunikaciju na mjerilima gdje se to pokaže potrebnim i druge opreme. Navedeno nije moguće, s tehničke strane, osigurati od strane kupca toplinske energije jer isti nije vlasnik navedene opreme (i to zasebnih mjerila i razdjelnika). Obveza se može propisati samo vlasnicima odnosno krajnjim kupcima. Stoga predlažemo da se u svim predloženim izmjenama odredbi zakona definira točno razgraničenje djelatnosti toplinara i tvrtki koje ugrađuju razdjelnike ili kalorimetre te definirati prava i obveze istih.</p> <p>Nadalje, da li pod definiciju uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije krajnjih kupaca spadaju i vodomjeri za potrošnu toplu vodu krajnjih kupaca?</p>	Primljeno na znanje	Razdjelnici nisu vodomjeri.
Članak 17 50	ADA PAVLIĆ-COTTIERO	<p>Uz članak 5: Nije jasno što se podrazumijeva pod pojmom „preinaka“. Dakle, vlasnik stana ne može npr. zamijeniti obični ventil termostatskim (promjena funkcije) bez suglasnosti kupca i opskrbljivača. Koja je procedura traženja suglasnosti, dolazi li ovlaštena osoba na uviđaj prije preinake te na kontrolu nakon preinake? Nadalje, većina preinaka obavlja se u vrijeme praznjenja sustava, to se događa u svim zgradama u razdoblju kada nema grijanja, a sustavi ne smiju dugo biti prazni, tako da će kupci i opskrbljivači koji daju suglasnosti u tom razdoblju biti izuzetno opterećeni, trebalo bi propisati rok u kojemu su kupac i opskrbljivač dužni dati suglasnost, te ako je u tom roku ne izdaju, smatra se da je Krajnji kupac dobio suglasnost Također, treba li dobiti suglasnost kod hitnih intervencija gdje se stari element zamjenjuje novim koji najčešće može utjecati na funkciju sustava? U slučaju kada se treba isprazniti cijeli sustav u zgradi a sezona je grijanja, koliko će trajati procedura ishoda suglasnosti kupca i opskrbljivača, u kojem vremenu će zgrada biti bez grijanja?</p> <p>Uz stavak 7: Stavak je nejasno napisan: ukoliko je ŠTO moguće, dati suglasnost, izvršiti preinaku? Znači li to da je npr. za promjenu običnog ventila u termostatski ili povećanje radijatora ili trajno uklanjanje</p>	Primljeno na znanje	<p>Preinaka na unutarnjim instalacijama se misli samo na unutarnjim instalacijama zgrade – zajedničkih instalacija grijanja u zgradi. Ne i preinaka ventila radijatora. Ventil i radijator je vlasništvo krajnjeg kupca.</p> <p>Detalji u pravilnicima.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		radijatora potrebna projektna dokumentacija? Kod izrade ovog Zakona očito se nije pridržavalo zakonske odredbe iz Zakona o hrvatskom jeziku (NN 14/2024), članak 10., stavak 1. po kojem se treba osigurati jezično uređenje (lektoriranje) normativnih akata na hrvatskom standardnom jeziku.		
51	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK: Stavak 5. Definiciju „instalacija krajnjeg kupca“ propisati u članku 3. stavku 2. ovog Zakona. Osim toga potrebno je dodati da u slučaju promjene priključne toplinske snage i distributer treba izdati prethodnu termooenergetsku suglasnost i novu termooenergetsku suglasnost. Stavak 7. Isto kao i u stavku 5. ovog članka potrebno je dodati da u slučaju promjene priključne toplinske snage i distributer treba izdati prethodnu termooenergetsku suglasnost i novu termooenergetsku suglasnost.	Djelomično se prihvaća.	Dodana definicija instalacija krajnjeg kupca.
52	IVICA DŽEBA	Uz stavak 6. - Tu se može varati, a da se to ne može samo tako lako ustanoviti.	Ne prihvaća se.	Nejasan komentar.
53	IVICA DŽEBA	Uz stavak 5. - Kako će se to provesti? Periodičkim pregledima? Tko će to raditi? Nemoguće! Prema Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima to nije moguće.	Ne prihvaća se.	Nejasan komentar.
54 članak 18	ENERGETSKI INSTITUT HRVOJE POŽAR	Osigurati transpoziciju odredi novih direktiva o energtskoj učinkovitosti i OIE.	Prihvaća se	Biti će učinjeno.
55	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK: Stavak 1. Prije stupanja na snagu Zakona o tržištu toplinske energije neki stanovi su se izdvojili iz sustava toplinske energije, molimo za pojašnjenje što je s njihovim stečenim pravima tj. da li se i za te stanove obračunavaju fiksni troškovi i energija zajedničke potrošnje? Stavak 2. U stavku 2. točki 4. potrebno je na kraju dodati tekst: „odnosno, pribavljanje suglasnosti svih ovlaštenih predstavnika suvlasnika zgrada/građevina koje su priključene na istu toplinsku podstanicu tj. isto obračunsko mjerno mjesto u centralnom toplinskom sustavu u slučaju isključenja pojedine zgrade/građevine.	Primjeno na znanje.	Onaj tko se prethodno izdvojio se izdvojio prema tada važećem zakonu i dužan je plaćati sve osim troškova toplinske energije. I tako treba i dalje. Jer je dio sustava. Više nije dozvoljeno izdvajanje. Također, i dalje treba postupati po pravomoćnim sudskim odlukama vezanim za tu tematiku. Već piše: „1. podnošenje zahtjeva za isključenje zgrade/građevine od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika na temelju prethodno postignute suglasnosti svih krajnjih kupaca na zajedničkom mjerilu toplinske energije, za izdvajanje svih samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine, “ Ne treba duplo normirati.
Članak 20 56	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	Komentar Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK: U članku 20. stavku 3 predložimo riječi „ne koristi toplinsku energiju“ zamijeniti sa „ne postupa“. Potrebno je uz ove mjere nadležna tijela ovlastiti i za izricanje novčanih kazni sukladno navedenim odredbama.	Prihvaća se.	Zamijenjeno.
57	IVICA DŽEBA	Uz stavak 2. - Kako to mislite da će funkcionirati? Kad sam uputio upit Državnom inspektoratu da mi kaže koja inspekcija je mjerodavna za ugradnju i očitavanje razdjelnika nisu htjeli odgovoriti. Odgovorili su tek kad sam to zatražio preko Ureda premijera Plenkovića. Nažalost, i do sada nisu na tom polju radili baš ništa što je trebalo i to godinama.	Primljeno na znanje.	Uredit će se novim Pravilnikom.
Članak 21 58	ADA PAVLIĆ-COTTIERO	U članku 49. nedostaje kazna za kupca koji ne obavlja djelatnosti iz čl.11, st.2., osobito ako krajnji kupac prijavi nepravilnost u radu ili kvarove na sustavu grijanja, te u kojem roku kupac mora obaviti te djelatnosti. Također treba navesti i kojem tijelu takav događaj krajnji kupac treba prijaviti i zatražiti zaštitu svojih prava.	Primljeno na znanje.	Imamo prekršajne odredbe za kupca toplinske energije ako ne radi u skladu sa zakonom.

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
59	IVICA DŽEBA	<p>Uz stavak 5. - Treba uvesti novu kaznu za kupca ako na zahtjev krajnjeg kupca ne dostavi sve potrebne parametre na temelju kojih se vrši obračun potrošnje toplinske energije u samostalnoj uporabnoj jedinici. Isto vrijedi i ako se ti podaci ne dostave predstavniku suvlasnika na njegov zahtjev za svaku samostalnu uporabnu jedinicu posebno. Trenutno je situacija takva da tvrtke koje vrše obračun raspodjele potrošnje toplinske energije ne daju sve te tražene podatke. Računi moraju biti provjerivi i transparentni. Uvedite i kazne za trgovce razdjelnicima zbog dovođenja u zabludu krajnjih kupaca jer navode neistine. Evo nekoliko najsvježijih primjera:</p> <p>„Mjerilo s ugrađenim xxxxx radio modulom.“ – Razdjelnik nije mjerilo.</p> <p>„Osigurajte pravednu raspodjelu i ispravno obračunavanje potrošene toplinske energije“ – Po mnogočemu raspodjela s razdjelnicima nije pravedna.</p> <p>„Razdjelnici topline osiguravaju da svaki stanar plaća isključivo vlastitu potrošnju topline.“ – To nije točno. Dio potrošnje se ionako plaća po m2, a o grijanju susjednih stanova (ako nisu grijani) da i ne govorim.</p>	Djelomično se prihvaća.	<p>Dodan je novi članak 11.a „Informacije o obračunu i potrošnji toplinske energije</p> <p>Članak 11.a</p> <p>(1) Kupac toplinske energije je dužan na mjesečnim računima za individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja ili zajedno s računima krajnjih kupaca, krajnjim kupcima u jasnom i razumljivom obliku, poštujući pravila o zaštiti podataka, staviti na raspolaganje sljedeće informacije o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. važećim stvarnim cijenama i ukupnim troškovima toplinske energije; 2. upotrijebljenom energentu za proizvodnju toplinske energije i povezanim godišnjim emisijama stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje kupce koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centralnih toplinskih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju na obračun; 3. usporedbi sadašnje potrošnje toplinske energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, u grafičkom obliku i prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu kada je sezona grijanja ili hlađenja; 4. kontaktnim podacima organizacija krajnjih kupaca, Agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih kupaca i tehničkim specifikacijama uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije tih krajnjih kupaca; 5. postupcima podnošenja prigovora iz članka 11.b ovog Zakona ili alternativnim mehanizmima za rješavanje sporova, 6. usporedbi s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca. <p>(2) U slučaju izdavanja elektroničkih računa, usporedba iz stavka 1., točke 6. ovog članka, može biti dostupna na internetskim stranicama kupca toplinske energije, pri čemu poveznica na tu stranicu mora biti navedena na računima.</p> <p>(3) Informacije o emisijama stakleničkih plinova iz stavka 1., točke 2. ovog članka obvezno je dati samo krajnjim kupcima spojenim na centralni toplinski sustav čija je ulazna snaga veća od 20 MW.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
				<p>(4) Informacije iz stavka 1. ovog članka također mogu biti dostupne na internetskim stranicama kupca toplinske energije i ažurirati se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje.</p> <p>(5) Kupac toplinske energije je dužan osigurati da krajnji kupci svoje račune i informacije o obračunu iz ovog članka dobivaju besplatno i da imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.</p> <p>Dodane su nove kazne: Iza članka 49.a, dodaje se članak 49.b koji glasi: „(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2654,00 do 66361,00 EUR kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ako: 1. ne obavlja svoju djelatnost u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovog Zakona, 2. ne obavlja svoju djelatnost u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. ovog Zakona, 3. ne sklopi ugovor s kupcem toplinske energije radi obračuna isporučene toplinske energije, nadzora nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovog Zakona.</p>
Članak 22 60	IVICA DŽEBA	<p>Treba uvesti novu kaznu za kupca ako na zahtjev krajnjeg kupca ne dostavi sve potrebne parametre na temelju kojih se vrši obračun potrošnje toplinske energije u samostalnoj uporabnoj jedinici. Isto vrijedi i ako se ti podaci ne dostave predstavniku suvlasnika na njegov zahtjev za svaku samostalnu uporabnu jedinicu posebno. Trenutno je situacija takva da tvrtke koje vrše obračun raspodjele potrošnje toplinske energije ne daju sve te tražene podatke. Računi moraju biti provjerivi i transparentni. Uvedite i kazne za trgovce razdjelnicima zbog dovođenja u zabludu krajnjih kupaca jer navode neistine. Evo nekoliko najsvježijih primjera: „Mjerilo s ugrađenim xxxxx radio modulom.“ – Razdjelnik nije mjerilo. „Osigurajte pravednu raspodjelu i ispravno obračunavanje potrošene toplinske energije“ – Po mnogočemu raspodjela s razdjelnicima nije pravedna. „Razdjelnici topline osiguravaju da svaki stanar plaća isključivo vlastitu potrošnju topline.“ – To nije točno. Dio potrošnje se ionako plaća po m2, a o grijanju susjednih stanova (ako nisu grijani) da i ne govorim.</p>	Djelomično se prihvaća.	ISTO KAO PRETHODNI KOMENTAR
Članak 23 61	ADA PAVLIĆ-COTTIERO	<p>Uz stavak 1.: Znači li to da svaki krajnji kupac- suvlasnik stana riskira kaznu od 1.333- 6.666 E ako umjesto običnog ugradi termostatski ventil, ako stari umjesto starog radijatora stavi novi koji je drugačijih svojstava i parametara, ili recimo ukloni pokvareni radijator i uopće ne stavi novi jer mu ne treba? Uz stavak 2: Nije jasno kojeg dijela unutarnjih instalacija i koja fizička osoba će biti kažnjena ako uslugu upravljanja i održavanja dijela unutarnjih instalacija u zgradi/građevini ne obavlja kupac toplinske energije. Znači li to da krajnji kupac za svaki popravak unutar svog stana treba zvati kupca (vidi članak 2., stavak 36. ovog Zakona po kojemu su svi uređaji u vertikalnim sustavima zajednički) Također, ako netko izvan samostalne uporabne cjeline, npr. na stubištu popravi neki dio instalacije (npr. hitne intervencije poprave</p>	Ne prihvaća se.	<p>Ne. Nisu propisane prekršajne kazne za krajnje kupce.</p> <p>Krajnji kupci ne smiju sami raditi preinake na zajedničkim instalacijama zgrade vezanim uz sustav grijanja.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>ili uklone radijator na stubištu koji se i tako godinama ne koristi ali procuri), koja fizička osoba će biti kažnjena? Majstor koji je popravio, vlasnik tvrtke koja je popravila, najbliži susjed, predstavnik suvlasnika?</p> <p>Uz stavak 3: Kažnjavanje predstavnika suvlasnika za ovakav prijestup nije smisleno niti pravno opravdano jer predstavnik nije stručna osoba pa posljedično nije u stanju kontrolirati uvjete za isključenje za čije razumijevanje je potrebno stručno znanje. Nadalje, ovakvim prijetnjama visokim kaznama za predstavnike suvlasnika postići će se da će se još manje osoba odlučiti da obavlja tu nelaku zadaću. Poznato je da mnoge zgrade ne mogu naći predstavnika pa posljedično ovise o dobroj volji i poštenju Upravitelja kojega nitko ne kontrolira.</p>		<p>Određene su prekršajne kazne ako kupac toplinske energije ne radi djelatnost prema odredbama ovog zakona.</p> <p>Za hitne intervencije treba zvati kupca toplinske energije.</p> <p>Ne kažnjava se predstavnik suvlasnika za ništa.</p> <p>Novi zakon o održavanju i upravljanju zgrada propisuje odabir predstavnika i upravitelja.</p>
62	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK:</p> <p>Stavak 1. U članku 50. stavku 1. predlaže se uz kupca i opskrbljivača dodati potrebu davanja odobrenja i od strane distributera. Iznose novčanih kazni cijelog članka Zakona preračunati u valutu euro.</p> <p>Stavak 9. Stavak je nejasan s obzirom da je ovim prijedlogom Zakona isključena mogućnost izdvajanja. Što je s onima krajnjim kupcima koji su temeljem prethodnih i trenutno važećih zakonskih propisa izdvojeni?</p>	Djelomično se prihvaća	<p>S obzirom da nisu radovi na mreži operatora distribucijske mreže nije potrebna njegova suglasnost on treba samo dati jasne uvjete za opremu priključena na svoju mrežu kroz mrežna pravila i to imati javno objavljeni i naravno prethodno odobreno od Agencije.</p> <p>Onaj tko se prethodno izdvojio se izvio prema tada važećem zakonu i dužan je plaćati sve osim troškova toplinske energije. I tako treba i dalje. Jer je dio sustava. Više nije dozvoljeno izdvajanje.</p>
63 članak 24	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	<p>Komentari Grupacije za toplinarsku djelatnost HGK:</p> <p>Stavak 1. Predlažemo prolongaciju roka iz stavka 1 da se isti propiše na sljedeći način: „...do početka prve sezone grijanja nakon proteka 1 godine od donošenja svih akata predviđenih ovim Prijedlogom izmjena i dopuna ovog Zakona.“ Ili do 1. rujna 2027.</p> <p>Naime, primjena prijedloga Zakona zahtjeva promjenu sustava cjelokupnog sustava obračuna toplinske energije što zahtjeva duži vremenski period za provedbu postupka javne nabave za angažiranje informatičkih i drugih usluga koje će omogućiti poslovnom subjektu obvezniku prijedloga Zakona prilagodbu novim odredbama. Ističemo kako je za pripremu tehničke dokumentacije za postupke javne nabave potrebno donijeti sve podzakonske akte koji su navedeni u ovom prijedlogu zakona kako bi se ista mogla pripremiti.</p> <p>Stavak 2. Predlažemo prolongaciju roka iz stavka 2 da se isti propiše na sljedeći način: „...do početka prve sezone grijanja nakon proteka 1 godine od donošenja svih akata predviđenih ovim Prijedlogom izmjena i dopuna ovog Zakona.“ Ili do 1. rujna 2027.</p> <p>Naime, primjena prijedloga Zakona zahtjeva promjenu sustava cjelokupnog sustava obračuna toplinske energije što zahtjeva duži vremenski period za provedbu postupka javne nabave za angažiranje informatičkih i drugih usluga koje će omogućiti poslovnom subjektu obvezniku prijedloga Zakona prilagodbu novim odredbama. Ističemo kako je za pripremu tehničke dokumentacije za postupke javne nabave potrebno donijeti sve podzakonske akte koji su navedeni u ovom prijedlogu zakona kako bi se ista mogla pripremiti.</p> <p>Stavak 3.</p>	Ne prihvaća se	<p>Sve ove primjedbe imaju za cilj produljivanje ne primjene do rujna 2027 godine.</p> <p>Smatramo da stavljanje tako dugog roka je preveliko s obzirom da veći dio promjena je bilo potrebno odraditi već i prije nekoliko godina.</p> <p>Smatramo da kao i do sada na ovaj način bi se imalo vrijeme da se ništa ne napravi, odnosno u veoma ograničenom opsegu.</p> <p>Smatramo da ne primjena mnogih odredbi bi utjecala negativno na ispunjavanje ciljeva pojedinih potrebnih reformi jer postavljanje cilja da s npr na zgrada ima mjerilo je i preduvjet da se može što kvalitetnije i točnije imati podatke o pojedinačnoj potrošnji.</p> <p>Nadalje smatramo da ne ispunjavanje obaveza neće utjecati ne samo na pojedinačne ciljeve nego će i cijeli sustav biti još više u problemu odnosno neće doći do potrebne obnove i revitalizacije sustava.</p>

Redni broj	Korisnik	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		<p>Predlažemo prolongaciju roka iz stavka 3 da se isti propiše na sljedeći način: „...do početka prve sezone grijanja nakon proteka 1 godine od donošenja svih akata predviđenih ovim Prijedlogom izmjena i dopuna ovog Zakona.“ Ili do 1. rujna 2027.</p> <p>Stavak 4. Predlažemo prolongaciju roka iz stavka 4 da se isti propiše na sljedeći način: „...do početka prve sezone grijanja nakon proteka 1 godine od donošenja svih akata predviđenih ovim Prijedlogom izmjena i dopuna ovog Zakona.“ Ili do 1. rujna 2027.</p> <p>Stavak 5. Predlažemo prolongaciju roka iz st. 5 da se isti propiše na sljedeći način: „...do početka prve sezone grijanja nakon proteka 1 godine od donošenja svih akata predviđenih ovim Prijedlogom izmjena i dopuna ovog Zakona.“ Ili do 1. rujna 2027.</p> <p>Stavak 6. Stvatom 6. propisano je kako opskrbljivač toplinskom energijom sklapa ugovore o potrošnji toplinske energije u slučaju ako se isti ne sklopi s kupcem, međutim ističemo kako dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom nemaju podatke o krajnjim kupcima u višestambenim zgradama.</p> <p>Stavak 7. Predlažemo prolongaciju roka iz stavka 7. da se isti propiše na sljedeći način: „...do početka prve sezone grijanja nakon proteka 3 godine od donošenja svih akata predviđenih ovim Prijedlogom izmjena i dopuna ovog Zakona.“ Ili do 1. rujna 2030.</p> <p>Nadalje, molimo za pojašnjenje što daljinsko očitavanje podrazumjeva, na što se točno odnosi i koje obveze proizlaze za pojedinog subjekta.</p> <p>Stavak 8. Predlažemo prolongaciju roka iz stavka 8 da se isti propiše na sljedeći način: „...do početka prve sezone grijanja nakon proteka 1 godine od donošenja svih akata predviđenih ovim Prijedlogom izmjena i dopuna ovog Zakona.“ Ili do 1. rujna 2027.</p> <p>Naime, primjena prijedloga Zakona zahtjeva promjenu sustava cjelokupnog sustava obračuna toplinske energije što zahtjeva duži vremenski period za provedbu postupka javne nabave za angažiranje informatičkih i drugih usluga koje će omogućiti poslovnom subjektu obvezniku prijedloga Zakona prilagodbu novim odredbama. Ističemo kako je za pripremu tehničke dokumentacije za postupke javne nabave potrebno donijeti sve podzakonske akte koji su navedeni u ovom prijedlogu zakona kako bi se mogla ista pripremiti.</p> <p>Stavak 9. Predlažemo prolongaciju roka iz stavka 9 da se isti propiše na sljedeći način: „...do početka prve sezone grijanja nakon proteka 1 godine od donošenja svih akata predviđenih ovim Prijedlogom izmjena i dopuna ovog Zakona.“ Ili do 1. rujna 2027.</p> <p>Stavak 10. Predlažemo prolongaciju roka iz stavka 10 na 3 godine jer poslovni subjekti prema izrađenim poslovnim financijskim planovima za 2025. godinu nemaju osigurana financijska sredstva za provedbu navedenih odredbi. Provedba je moguća tek od 2026. godine.</p>		<p>Donošenje svih odnosno primjena svega od 1 rujna 2027 nije moguća s obzirom da pojedine aktivnosti ovise o drugim aktivnostima koje su navedene u članku. Sukladno dužem vremenu od očekivano za donošenje zakona može doći do korekcije termina za pojedine ali svakako prije 1 rujna 2027 godine.</p> <p>Pojedine primjedbe nadilaze funkciju javne rasprave nego čak spadaju u sustav konzultacija odnosno određivanja plana rada što svakako je predmet pojedinog subjekta odnosno nije djelatnost državne uprave.</p>
64 članak 26	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA	Grupacija za toplinarsku djelatnost HGK mišljenja je kako se predloženi Zakon može početi primjenjivati samo nakon donošenja svih pravilnika temeljem ovog prijedloga Zakona. Većina odredbi trenutno važećih podzakonskih akata u suprotnosti s predloženim odredbama ovog Zakona.	Ne prihvaća se	Rasprava o pojedinom prijedlogu propisa može bit tek kada je na snazi propis na temelju koje se isti donosi.

Izvješće o provedenom savjetovanju - OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	ČEDOMIR TATALOVIĆ	PRILOG 4.:	<p>Svrha ovih izmjena su provođenja nerazumnih direktiva EU vezanih uz sprječavanje posljedica klimatskih promjena. Novi američki predsjednik izražava skepsu prema utjecaju čovjeka na klimatske promjene, kao i mogućeg utjecaja čovjeka na sprječavanje posljedica i tu je u pravu. Mi se zalijećemo slijepo potpisivati ugovore i obaveze koje diriraju ne tako dobronamjerni EU moćnici koji pokazuju svoju glupost iz dana u dan.</p> <p>Više nema olovnog benzina ni parnih lokomotiva, kao ni termoelektrana na ugljen koji bi kao mogli utjecati na ozon i CO2. Zašto bi naša siromašna zemlja morala dodatno plaćati harač i strane investicije tzv. zelene energije?</p> <p>Sustav trgovanja CO2 je naplaćivanje harača toplinama ne po eventualnom zagađenju kojeg ni nema kad je plin u pitanju, već po snazi postrojenja.</p> <p>Toplane uostalom ne griju više na mazut, već na plin, što znatno manje utječe na zagađenje.</p> <p>Npr. karlovačka toplana u tu svrhu mora odvajati 20% dobiti što ih dovodi na rub poslovanja, koje nastoje ispraviti poskupljenjem usluge.</p> <p>Da bi centralno grijanje bilo rentabilno u cijelom svijetu, ono mora biti regulirano od strane vlasti. Mora postojati pozitivno poslovanje, ali tek toliko da pokrije troškove.</p> <p>Svaka dodatna stavka čini grijanje nedostupnim širokom pučanstvu.</p>	Nije prihvaćen	<p>Navedeni komentar je uzet u razmatranje te nas potiče da se značajnije pridonese objašnjavanju posljedica klimatskih promjena i da iste imaju značajan utjecaj na život i rad ljudi te na sve gospodarske aktivnosti.</p> <p>Potrebna je uključenost svih kako bi se osigurao gospodarski razvoj na održivi način i sa što manjim utjecajem na našu prirodu i okoliš.</p> <p>Sustav kada onaj koji zagađuje okoliš treba da plati smatra se jedim od temeljnih načela koja treba prihvatiti u daljnjem gospodarskom razvoju.</p>

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu.

Rok: I. kvartal 2025.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci članak 194.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 315, 14.11.2012.)

32012L0027

- Članci 1., 2., 3., 5., 6., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 18., 19., 20. i 24. Prilozi 3., 7., 9., 11., 12. i 13. preuzeto: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21)
- Članak 14. preuzeto: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19)
- Članak 16. preuzeto: Pravilnik o osobama ovlaštenim za energetske certifikiranje, energetske pregled zgrade i redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi (NN 73/15, 133/15, 60/20, 78/21)
- Članak 21. preuzeto: Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (NN 98/21, 30/22, 96/23)
- Prilog 1. preuzeto: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023)

- Prilozi 1. i 2. preuzeto: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije (NN 28/2023)
- Prilog 4. preuzeto: Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (NN 98/2021)
- Članak 8. Prilog 6. preuzeto: Pravilnik o energetske pregledu zgrade i energetske certificiranju (NN 88/17, 90/20, 1/21, 45/21)
- Prilog 10. preuzeto: Uredba o sustavu jamstva podrijetla energije (NN 28/2023)
- Članak 8. Prilog 6. preuzeto: Pravilnik o energetske pregledu za velika poduzeća (NN 123/15, 5/20, 97/21)
- Članci 8., 13. i 18. preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti (NN 40/2025)
- Članak 14. preuzeto: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 110/19)

Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21.12.2018.)

32018L2001

- Članci 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23. i 24. Prilog 1. preuzeto: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023)
- Članci 2., 3., 7., 25., 26., 27., 28., 29. i 30. Prilog 9. preuzeto: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21)
- Članci 2., 15. i 18. preuzeto: Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19)
- Članci 2., 25., 27. i 28. preuzeto: Pravilnik o mjerama za poticanje korištenja biogoriva u prijevozu (NN 88/21)
- Članci 2., 25., 29., 30. i 31. Prilozi 5., 6. i 8. preuzeto: Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (NN 88/21)
- Članci 3., 7., 19. i 29. Prilozi 2., 6. i 7. preuzeto: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije (NN 28/2023)
- Članci 15. i 18. preuzeto: Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinske zaštiti u zgradama (NN 128/15, 70/18, 73/18, 86/18, 102/20)
- Članci 2., 16. i 19. preuzeto: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/21, 83/23)
- Članak 18. Prilog 4. preuzeto: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - fotonaponskih sustava (NN 56/15)
- Članak 18. Prilog 4. preuzeto: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - solarnih toplinskih sustava (NN 33/15, 56/15, 12/17)
- Članak 18. Prilog 4. preuzeto: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - manjih kotlova i peći na biomasu (NN 39/15, 56/15, 12/17)

- Članak 18. Prilog 4. preuzeto: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - plitkih geotermalnih sustava i dizalica topline (NN 56/15, 12/17)
- Članak 19. preuzeto: Uredba o sustavu jamstva podrijetla energije (NN 28/2023)
- Članak 28. preuzeto: Nacionalni okvir politika za uspostavu infrastrukture i razvoja tržišta alternativnih goriva u prometu (NN 34/17)
- Članak 28. preuzeto: Zakon o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (NN 120/16)
- Članak 28. preuzeto: Uredba o kvaliteti tekućih i naftnih goriva i načinu praćenja i izvješćivanja te metodologiji izračuna emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenih goriva i energije (NN 57/17)
- Članci 28. i 30. preuzeto: Pravilnik o načinu praćenja i izvješćivanja te metodologiji izračuna emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenih goriva i energije i načinu provođenja projekata smanjenja emisija nastalih istraživanjem i proizvodnjom nafte i plina (NN 131/2021)
- Članak 28. preuzeto: Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19)
- Članak 29. preuzeto: Zakon o šumama (NN 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20)
- Prilog 3. preuzeto: Pravilnik o utvrđivanju prosječnih energetske vrijednosti goriva (NN 88/21)
- Prilog 4. preuzeto: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 100/15, 111/18)
- Članak 2. preuzeto: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21)
- Članci 2., 3., 15., 18., 19., 21., 22. i 24. bit će preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (17.03.2025)
- Članci 29., 30. i 31. Prilog 5. bit će preuzeto: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (24.03.2025)

Direktiva (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21.12.2018.)

32018L2002

- Članak 1. Prilog 1. preuzeto: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21)
- Članak 1. preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti (NN 40/2025)
- Prilog 1. bit će preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti (NN 40/2025) (27.01.2025)
- Članak 1. preuzeto: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19)

- Članak 1. Prilog 1. preuzeto: Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (NN 98/21, 30/22, 96/23)
- Članak 1. bit će preuzeto: Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (26.05.2025)
- Prilog 1. preuzeto: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 110/19)
- Članak 1. preuzeto: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/21, 83/23)
- Članak 1. preuzeto: Zakon o tržištu plina (NN 181/18, 23/20)

Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/826 od 4. ožujka 2019. o izmjeni priloga VIII. i IX. Direktivi 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu sadržaja sveobuhvatnih procjena potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje (SL L 137, 23.5.2019.)

32019R0826

Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 231, 20.9.2023.)

32023L1791

- Članci 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 22., 23., 24., 25., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 35. i 36. Prilozi 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 15. bit će preuzeto: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)
- Članak 26. Prilog 12. bit će preuzeto: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (22.09.2025)
- Prilozi 10. i 11. preuzeto: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 110/19)
- Prilozi 13. i 14. bit će preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (14.07.2025)
- Članak 26. Prilog 10. preuzeto: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19)
- Prilozi 10. i 11. bit će preuzeto: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izradi analize troškova i koristi (04.08.2025)

Direktiva (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413)

32023L2413

- Članci 1., 2., 3. i 4. bit će preuzeto: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (22.09.2025)
- Članak 1. preuzeto: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19)

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Goran Romek

Državni tajnik

(potpis)

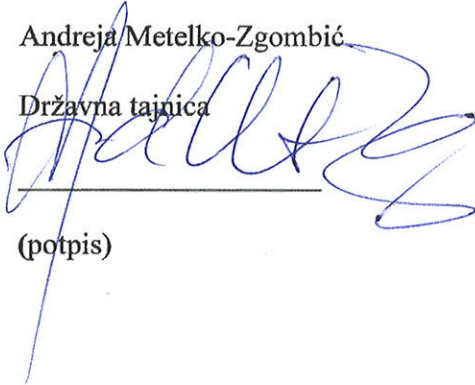

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica

(potpis)

(datum i pečat)

2/17
PR

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (Tekst značajan za EGP)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>POGLAVLJE I.</p> <p>PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE, DEFINICIJE I CILJEVI POVEĆANJA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI</p> <p>Članak 1.</p> <p>Predmet i područje primjene</p> <p>1. Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za poticanje energetske učinkovitosti u Uniji kako bi se osiguralo ostvarivanje krovnog cilja povećanja energetske učinkovitosti Unije za 20 % do 2020. i otvorio put daljnjim poboljšanjima energetske učinkovitosti nakon te godine.</p> <p>Njome se utvrđuju pravila čija je namjena otklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje neefikasnosti tržišta koje ograničavaju učinkovitost u opskrbi energijom i njezinoj uporabi i osigurava utvrđivanje okvirnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti do 2020.</p> <p>2. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi minimalni su zahtjevi i ne sprečavaju države članice da zadrže ili uvedu strože mjere. Takve su mjere u skladu s pravom Unije. Ako su nacionalnim zakonodavstvom predviđene strože</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 1.
--	--	---------------	--

<p>mjere, država članica obavještuje Komisiju o tom zakonodavstvu.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „energija” znači svi oblici energenata, goriva, toplinske energije, obnovljive energije, električne energije ili bilo koji drugi oblik energije kako je definirano u članku 2. točki (d) Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetske statistici (21);</p> <p>2. „potrošnja primarne energije” znači bruto kopnena potrošnja bez neenergetskog korištenja;</p> <p>3. „krajnja potrošnja energije” znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, kućanstva, usluge i poljoprivreda. Isključena je isporuka sektoru za pretvorbu energije i samoj energetske industriji;</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 4.</p>

<p>4. „energetska učinkovitost” znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije;</p> <p>5. „ušteta energije” znači količina uštedene energije utvrđena mjerenjem i/ili procjenjivanjem potrošnje prije i nakon provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz osiguravanje normalizacije vanjskih uvjeta koji utječu na potrošnju energije;</p> <p>6. „poboljšanje energetske učinkovitosti” znači povećanje energetske učinkovitosti kao rezultat promjena u tehnologiji, ponašanju i/ili gospodarstvu;</p> <p>7. „energetska usluga” znači fizička korist, prednost ili dobro dobiveno iz kombinacije energije s energetski učinkovitom tehnologijom ili djelovanjem, koje može uključivati rad, održavanje i kontrolu potrebne za pružanje usluge, koja se pruža na temelju ugovora i za koju je dokazano da u uobičajenim okolnostima dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koja se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti ili do ušteta primarne energije;</p> <p>8. „javna tijela” znači „javni naručitelji” kako je definirano u Direktivi 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o</p>			
--	--	--	--

<p>javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama (22);</p> <p>9. „središnja vlast” znači svi administrativni odjeli s nadležnošću na cijelom državnom području države članice;</p> <p>10. „ukupna korisna površina poda” znači površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta;</p> <p>11. „sustav gospodarenja energijom” znači skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj povećanja energetske učinkovitosti i strategija za njegovo ostvarivanje;</p> <p>12. „europska norma” znači norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu;</p> <p>13. „međunarodna norma” znači norma koju je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju te koja je stavljena na raspolaganje javnosti;</p> <p>14. „stranka obveznica” znači distributer energije ili poduzeće za maloprodaju energije za koje je obvezujući nacionalni sustav obveze energetske učinkovitosti iz članka 7.;</p>			
--	--	--	--

<p>15. „ovlaštena stranka” znači pravni subjekt na koji je vlada ili drugo javno tijelo prenijelo ovlasti za razvoj financijskog plana, njegovo upravljanje ili rad u ime vlade ili drugog javnog tijela;</p> <p>16. „stranka sudionica” znači poduzeće ili javno tijelo koje se obvezalo ostvariti određene ciljeve na temelju dobrovoljnog sporazuma ili je obuhvaćeno instrumentom nacionalne regulatorne politike;</p> <p>17. „provedbeno tijelo javne vlasti” znači tijelo na koje se primjenjuje javno pravo i koje je odgovorno za provedbu ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljika, financijskih planova i instrumenata, fiskalnih poticaja, standarda i normi, sustava označivanja energetske učinkovitosti, osposobljavanja ili obrazovanja;</p> <p>18. „mjera politike” znači regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti;</p>			
---	--	--	--

<p>19. „pojedinačna mjera” znači mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike;</p> <p>20. „distributer energije” znači fizička ili pravna osoba, uključujući operatora distribucijskog sustava, odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima;</p> <p>21. „operator distribucijskog sustava” znači „operator distribucijskog sustava” kako je definiran u Direktivi 2009/72/EZ odnosno Direktivi 2009/73/EZ;</p> <p>22. „poduzeće za maloprodaju energije” znači fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim kupcima;</p> <p>23. „krajnji kupac” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu krajnju potrošnju;</p> <p>24. „pružatelj energetske usluge” znači fizička ili pravna osoba koja isporučuje energetske usluge ili druge usluge za poboljšanje energetske učinkovitosti u objektima ili prostorijama krajnjeg kupca;</p> <p>25. „energetski pregled” znači sustavni postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada,</p>			
---	--	--	--

<p>industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti ušteda energije te izvješćivanja o rezultatima;</p> <p>26. „mala i srednja poduzeća” ili „MSP-ovi” znači poduzeća kako je definirano u glavi I. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (23); kategorija mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća sastoji se od poduzeća koja zapošljavaju manje od 250 osoba te čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR ili čija godišnja bilanca stanja ne prelazi 43 milijuna EUR;</p> <p>27. „ugovor o energetske učinku” znači ugovorni sporazum između korisnika i pružatelja mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, koji se provjerava i prati tijekom čitavog trajanja ugovora, pri čemu su ulaganja (radovi, opskrba ili usluge) u tu mjeru plaćena s obzirom na ugovorom dogovorenu razinu poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugi dogovoreni kriterij energetske učinka, kao što je financijska ušteda;</p> <p>28. „pametni sustav mjerenja” ili „inteligentni sustav mjerenja” znači elektronički sustav koji može mjeriti potrošnju energije pružajući više</p>			
---	--	--	--

<p>informacija od konvencionalnog brojila te prenositi i primati podatke koristeći se nekim oblikom elektroničke komunikacije;</p> <p>29. „operator prijenosnog sustava” znači „operator prijenosnog sustava” kako je definiran u Direktivi 2009/72/EZ odnosno „operator transportnog sustava” kako je definiran u Direktivi 2009/73/EZ;</p> <p>30. „kogeneracija” znači istodobna proizvodnja toplinske i električne ili mehaničke energije u istom postupku;</p> <p>31. „ekonomski opravdana potražnja” znači potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije;</p> <p>32. „korisna toplina” znači toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem;</p> <p>33. „električna energija iz kogeneracije” znači električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunana u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu I.;</p> <p>34. „visokoučinkovita kogeneracija” znači kogeneracija koja udovoljava kriterijima utvrđenim u Prilogu II.;</p>			
---	--	--	--

<p>35. „cjelokupna učinkovitost” znači godišnji iznos proizvodnje električne i mehaničke energije i proizvodnje korisne topline podijeljen s gorivom utrošenim za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije;</p> <p>36. „omjer električne i toplinske energije” znači omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, uz korištenje radnih podataka određene jedinice;</p> <p>37. „kogeneracijska jedinica” znači jedinica koja može raditi u kogeneracijskom pogonu;</p> <p>38. „mala kogeneracijska jedinica” znači kogeneracijska jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe;</p> <p>39. „mikrokogeneracijska jedinica” znači kogeneracijska jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kWe;</p> <p>40. „stupanj izgrađenosti” znači omjer između površine poda zgrade i površine zemljišta na određenom području;</p> <p>41. „učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje” znači sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja koji upotrebljava najmanje 50 % obnovljive energije, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline;</p>			
---	--	--	--

<p>42. „učinkovito grijanje i hlađenje” znači sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na ishodišni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi iz ove Direktive i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju;</p> <p>43. „učinkovito individualno grijanje i hlađenje” znači sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednaki utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju;</p> <p>44. „preuređenje u značajnoj mjeri” znači preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporedivu jedinicu;</p> <p>45. „agregator” znači pružatelj usluga potražnje koji kombinira više kratkotrajnih opterećenja potrošača</p>			
--	--	--	--

<p>za prodaju ili dražbu na organiziranim tržištima energije.</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Ciljevi povećanja energetske učinkovitosti</p> <p>1. Svaka država članica određuje okvirni nacionalni cilj povećanja energetske učinkovitosti na temelju potrošnje primarne energije ili krajnje potrošnje energije, uštede primarne ili krajnje energije ili energetske intenziteta. Države članice obavješćuju Komisiju o navedenim ciljevima u skladu s člankom 24. stavkom 1. i Prilogom XIV. dijelom 1. Pritom navedene ciljeve također iskazuju kao apsolutnu razinu potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u 2020. i objašnjavaju kako i na temelju kojih podataka su izračunale tu razinu.</p> <p>Pri određivanju navedenih ciljeva države članice uzimaju u obzir:</p> <p>(a) da potrošnja energije u Uniji 2020. ne smije biti veća od 1 474 Mtoe</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 4. stavak 2. točka 34. , članak 5., članak 8, članak 9.</p>

<p>primarne energije, odnosno 1 078 Mtoe krajnje energije;</p> <p>(b) mjere predviđene ovom Direktivom;</p> <p>(c) mjere usvojene s ciljem ostvarivanja nacionalnih ciljeva uštede energije donesenih u skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive 2006/32/EZ; i</p> <p>(d) druge mjere za poticanje energetske učinkovitosti u državama članicama i na razini Unije.</p> <p>Pri određivanju navedenih ciljeva države članice mogu također uzeti u obzir nacionalne okolnosti koje utječu na potrošnju primarne energije kao što su:</p> <p>(a) preostali troškovno učinkovit potencijal za uštedu energije;</p> <p>(b) razvoj i predviđanja u vezi s BDP-om;</p> <p>(c) promjene u izvozu i uvozu energije;</p> <p>(d) razvoj svih izvora obnovljive energije, nuklearne energije te hvatanja i skladištenja ugljika; i</p> <p>(e) pravodobno djelovanje.</p> <p>2. Komisija do 30. lipnja 2014. procjenjuje ostvareni napredak i vjerojatnost da će Unija ostvariti potrošnju energije od najviše 1 474 Mtoe primarne energije i/ili najviše 1 078 Mtoe krajnje energije u 2020.</p>			
--	--	--	--

<p>3. Pri provedbi preispitivanja iz stavka 2. Komisija:</p> <p>(a) zbraja nacionalne okvirne ciljeve povećanja energetske učinkovitosti koje su dostavile države članice;</p> <p>(b) procjenjuje može li se zbroj tih ciljeva smatrati pouzdanim pokazateljem ostvaruje li se cilj na razini cijele Unije prema planu, uzimajući u obzir ocjenu prvog godišnjeg izvješća u skladu s člankom 24. stavkom 1. i ocjenu nacionalnih akcijskih planova za energetske učinkovitost u skladu s člankom 24. stavkom 2.;</p> <p>(c) uzima u obzir dopunsku analizu proizišlu iz:</p> <p>i. procjene napretka u potrošnji energije te u potrošnji energije u odnosu na gospodarsku aktivnost na razini Unije, uključujući napredak u učinkovitosti opskrbe energijom u državama članicama koje svoje nacionalne okvirne ciljeve temelje na krajnjoj potrošnji energije ili uštedi krajnje energije, uključujući napredak zbog usklađivanja navedenih država članica s poglavljem III. ove Direktive;</p> <p>ii. rezultata oblikovanja modela u odnosu na buduća kretanja u potrošnji energije na razini Unije;</p>			
---	--	--	--

<p>(d) uspoređuje rezultate iz točaka od (a) do (c) s količinom potrošene energije potrebne kako u 2020. potrošnja energije ne bi prelazila 1 474 Mtoe primarne energije i/ili 1 078 Mtoe krajnje energije.</p>			
<p>POGLAVLJE II.</p> <p>UČINKOVITOST U UPORABI ENERGIJE</p> <p>Članak 4.</p> <p>Obnova zgrada</p> <p>Države članice uspostavljaju dugoročnu strategiju za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda stambenih i poslovnih zgrada, javnih i privatnih. Ta strategija obuhvaća:</p> <p>(a) pregled nacionalnog fonda nekretnina, prema potrebi na temelju statističkog uzorkovanja;</p> <p>(b) utvrđivanje troškovno učinkovitog pristupa obnovama ovisno o vrsti zgrade i klimatskoj zoni;</p> <p>(c) politike i mjere za poticanje troškovno učinkovitih velikih radova obnove zgrada, uključujući postupne velike radove obnove;</p> <p>(d) dalekovidnu perspektivu za usmjeravanje odluka pojedinaca,</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime u svom članku 54. stavak 1., briše ovaj članak direktive.</p>

<p>građevinske industrije i financijskih institucija o ulaganjima; (e)procjenu očekivane uštede energije i širih koristi koja se temelji na dokazima.</p> <p>Prva verzija strategije objavljuje se do 30. travnja 2014. i nakon toga ažurira svake tri godine te dostavlja Komisiji u sklopu nacionalnih akcijskih planova za energetske učinkovitost.</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Zgrade javnih tijela kao uzor</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 7. Direktive 2010/31/EU, svaka država članica osigurava da se od 1. siječnja 2014. 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti obnovi svake godine kako bi se ispunili barem minimalni zahtjevi energetske svojstava koje je odredila primjenom članka 4. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>Stopa od 3 % izračunava se na temelju ukupne površine poda zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti dotične države članice čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m² i koje 1. siječnja svake godine ne</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 8., članak 9., članak 11., članak 12., članak 21., članak 28. stavak 1. i stavak 4., članak 30., članak 41., članak 41.a, članak 43. stavak 5.</p>

<p>ispunjavaju nacionalne minimalne zahtjeve energetske svojstava određene primjenom članka 4. Direktive 2010/31/EU. Prag se od 9. srpnja 2015. smanjuje na 250 m².</p> <p>Ako država članica zahtijeva da se obveza obnove 3 % ukupne površine poda svake godine proširi na površinu poda u vlasništvu i uporabi administrativnih odjela ispod razine središnje vlasti, stopa od 3 % izračunava se na temelju ukupne površine poda zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti i navedenih administrativnih odjela dotične države članice čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m², odnosno od 9. srpnja 2015. veća od 250 m² i koje 1. siječnja svake godine ne ispunjavaju nacionalne minimalne zahtjeve energetske svojstava određene primjenom članka 4. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>Pri provedbi mjera za opsežnu obnovu zgrada središnje vlasti u skladu s prvim podstavkom, države se članice mogu odlučiti razmatrati zgradu u cjelini, uključujući njezinu ovojnicu, opremu, poslovanje i održavanje.</p> <p>Države članice zahtijevaju da se zgradama središnje vlasti s najnižim energetske svojstvima da prednost pri</p>			
--	--	--	--

<p>provedbi mjera povećanja energetske učinkovitosti ako je to troškovno učinkovito i tehnički izvedivo.</p> <p>2. Države članice mogu odlučiti da neće odrediti ili primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. na sljedeće kategorije zgrada:</p> <p>(a) zgrade koje su službeno zaštićene zbog toga što pripadaju posebno zaštićenom području ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske svojstava na neprihvatljiv način promijenio njihov značaj ili izgled;</p> <p>(b) zgrade koje su u vlasništvu oružanih snaga ili središnje vlasti i koje su namijenjene nacionalnoj obrani, osim pojedinačnih prostora za stanovanje ili uredskih zgrada za oružane snage i drugo osoblje koje zapošljavaju nadležna tijela za nacionalnu obranu;</p> <p>(c) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe.</p> <p>3. Ako država članica obnovi više od 3 % ukupne površine poda zgrada središnje vlasti u određenoj godini, višak može uračunati u godišnju stopu obnove bilo koje od prethodne ili sljedeće tri godine.</p>			
---	--	--	--

<p>4. Države članice mogu u godišnju stopu obnove zgrada središnje vlasti uračunati nove zgrade koje su u vlasništvu i uporabi kao zamjena za određene zgrade središnje vlasti srušene tijekom bilo koje od prethodne dvije godine ili zgrade koje su prodane, srušene ili stavljene izvan uporabe tijekom bilo koje od dvije prethodne godine zbog intenzivnije uporabe drugih zgrada.</p> <p>5. Za potrebe stavka 1. države članice do 31. prosinca 2013. uspostavljaju i objavljuju popis grijanih i/ili hlađenih zgrada središnje vlasti čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m², odnosno od 9. srpnja 2015. veća od 250 m², osim zgrada izuzetih na temelju stavka 2. Popis sadržava sljedeće podatke:</p> <p>(a) površinu poda u m²; i (b) energetska svojstva svake zgrade ili relevantne podatke o energiji.</p> <p>6. Na dovodeći u pitanje članak 7. Direktive 2010/31/EU, države se članice mogu odlučiti za alternativni pristup stavcima od 1. do 5. ovog članka te pritom poduzimaju druge troškovno učinkovite mjere, uključujući velike radove obnove i mjere za promjenu ponašanja korisnika zgrada, kako bi do 2020. ostvarile uštede energije u</p>			
---	--	--	--

<p>prihvatljivim zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti koje su barem jednake uštedama propisanim u stavku 1. i o kojima se izvješćuje na godišnjoj osnovi.</p> <p>Za potrebe alternativnog pristupa države članice mogu procijeniti uštede energije koje bi ostvarile primjenom stavaka od 1. do 4. koristeći se odgovarajućim standardnim vrijednostima za potrošnju energije u referentnim zgradama središnje vlasti prije i nakon obnove te na temelju procijenjene površine njihova fonda. Kategorije referentnih zgrada središnje vlasti reprezentativne su za fond takvih zgrada.</p> <p>Države članice koje se odluče za alternativni pristup do 31. prosinca 2013. obavješćuju Komisiju o alternativnim mjerama koje planiraju usvojiti i pokazuju kako namjeravaju ostvariti jednako poboljšanje energetske svojstava zgrada središnje vlasti.</p> <p>7. Države članice potiču javna tijela, uključujući tijela na regionalnoj i lokalnoj razini, i tijela za socijalno stanovanje na koja se primjenjuje javno pravo, uzimajući u obzir njihove odgovarajuće nadležnosti i administrativni ustroj, da:</p>			
---	--	--	--

<p>(a) donesu plan za energetska učinkovitost, koji može biti samostalan ili dio šireg klimatskog ili okolišnog plana i koji sadrži specifične ciljeve i djelovanja u vezi s uštedom energije i energetska učinkovitošću, kako bi slijedila primjer zgrada središnje vlasti utvrđen u stavcima 1., 5. i 6.;</p> <p>(b) uspostave sustav gospodarenja energijom, uključujući energetske preglede, u sklopu provedbe svog plana;</p> <p>(c) prema potrebi upotrebljavaju poduzeća za energetske usluge i ugovore o energetska učinku za financiranje obnove i provedbu planova s ciljem dugoročnog održavanja ili poboljšanja energetska učinkovitosti.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Kupnja od strane javnih tijela</p> <p>1. Države članice osiguravaju da središnja vlast kupuje samo proizvode, usluge i zgrade s visokim energetska svojstvima u mjeri u kojoj je to u skladu s troškovnom učinkovitošću, gospodarskom izvedivošću, širom održivošću, tehničkoma prikladnošću i dovoljnom razinom tržišnog natjecanja kako je navedeno u Prilogu III.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetska učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 31.</p>

<p>Obveza iz prvog podstavka primjenjuje se na ugovore za kupnju proizvoda, usluga i zgrada od strane javnih tijela u mjeri u kojoj je vrijednost takvih ugovora jednaka pragovima ili veća od pragova iz članka 7. Direktive 2004/18/EZ.</p> <p>2. Obveza iz stavka 1. primjenjuje se na ugovore oružanih snaga samo u mjeri u kojoj njezina primjena nije u suprotnosti s prirodom i primarnim ciljem aktivnosti oružanih snaga. Obveza se ne primjenjuje na ugovore za nabavu vojne opreme kako je definirano Direktivom 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama u području obrane i sigurnosti koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji (24).</p> <p>3. Uzimajući u obzir njihove odgovarajuće nadležnosti i administrativni ustroj, države članice potiču javna tijela, uključujući tijela na regionalnoj i lokalnoj razini, da slijede primjer središnje vlasti i kupuju samo proizvode, usluge i zgrade s visokim energetske svojstvima. Države članice potiču javna tijela da u slučaju javnog natječaja za ugovore o uslugama sa značajnim energetske sadržajem procijene mogućnost sklapanja</p>			
---	--	--	--

<p>dugoročnih ugovora o energetsom učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., pri kupnji paketa proizvoda koji je kao cjelina obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s Direktivom 2010/30/EU, države članice mogu zahtijevati da se prednost da zbirnoj energetske učinkovitosti u odnosu na energetske učinkovitost pojedinačnih proizvoda u sklopu tog paketa, odnosno kupnji paketa proizvoda koji je u skladu s kriterijem pripadnosti najvišem razredu energetske učinkovitosti.</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Sustavi obveze energetske učinkovitosti</p> <p>1. Svaka država članica uspostavlja sustav obveze energetske učinkovitosti. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., tim se sustavom osigurava da distributeri energije i/ili poduzeća za maloprodaju energije koji su imenovani strankama obveznicama u skladu sa stavkom 4. i koji posluju na državnom području pojedinačne države članice do 31. prosinca 2020. ostvare kumulativni cilj uštede energije u krajnjoj potrošnji.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Članak zamijenjen u Direktivi (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti.</p>

<p>Navedeni cilj mora biti barem jednak ostvarivanju novih ušteda svake godine od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. od 1,5 % godišnjeg opsega energije koji su svi distributeri energije ili sva poduzeća za maloprodaju energije prodali krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2013. Iz tog se izračuna djelomično ili potpuno može isključiti količina prodane energije upotrijebljene za promet.</p> <p>Države članice odlučuju kako će se izračunana količina novih ušteda iz drugog podstavka rasporediti tijekom razdoblja.</p> <p>2. Podložno stavku 3. države članice mogu:</p> <p>(a) napraviti izračun propisan stavkom 1. drugim podstavkom na temelju vrijednosti 1 % u 2014. i 2015., 1,25 % u 2016. i 2017. i 1,5 % u 2018., 2019. i 2020.;</p> <p>(b) izračuna isključiti cjelokupnu prodanu količinu ili dio prodane količine energije koja se upotrebljava u industrijskim djelatnostima navedenima u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ;</p> <p>(c) dopustiti da se uštede energije ostvarene u sektorima pretvorbe,</p>			
--	--	--	--

<p>distribucije i prijenosa energije, uključujući infrastrukturu za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, kao rezultat provedbe zahtjeva utvrđenih u članku 14. stavku 4., članku 14. stavku 5. točki (b) i članku 15. stavcima od 1. do 6. i 9. uračunaju u iznos uštede energije propisan stavkom 1.; i</p> <p>(d)uračunati u iznos uštede energije iz stavka 1. uštede energije proizišle iz novih pojedinačnih mjera koje se provode od 31. prosinca 2008. i nastavljaju ostvarivati učinak u 2020. te koje se mogu mjeriti i provjeriti.</p> <p>3. Primjena stavka 2. ne dovodi do smanjenja iznosa uštede energije iz stavka 1. za više od 25 %. Države članice koje primjenjuju stavak 2. o tome obavješćuju Komisiju do 5. lipnja 2014., uključujući elemente navedene u stavku 2. koje primjenjuju i izračun koji pokazuje njihov učinak na iznos uštede energije iz stavka 1.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje izračun uštede energije za ostvarivanje cilja u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom, za potrebe stavka 1. prvog podstavka svaka država članica na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija imenuje stranke obveznice između distributera energije i/ili poduzeća za maloprodaju</p>			
--	--	--	--

<p>energije koji posluju na njezinom državnom području, a može uključiti i distributere goriva za prijevoz i poduzeća za maloprodaju goriva za prijevoz koji posluju na njezinom državnom području. Stranke obveznice ostvaruju iznos uštede energije potreban za ispunjavanje obveze među krajnjim kupcima koje prema potrebi određuje država članica, neovisno o izračunu izrađenom u skladu sa stavkom 1., ili, ako države članice tako odluče, putem potvrđene uštede drugih stranaka kako je opisano u stavku 7. točki (b).</p> <p>5. Države članice izražavaju iznos uštede energije koji se zahtijeva od svake stranke obveznice kao krajnju potrošnju energije ili potrošnju primarne energije. Metoda odabrana za iskazivanje potrebnog iznosa uštede energije upotrebljava se i za izračun ušteda koje prijavljuju stranke obveznice. Primjenjuju se faktori konverzije utvrđeni u Prilogu IV.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da se uštede ostvarene na temelju stavaka 1., 2. i 9. ovog članka i članka 20. stavka 6. izračunavaju u skladu s Prilogom V. točkama 1. i 2. One uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se provjeravaju barem statistički značajan udio i reprezentativni uzorak</p>			
---	--	--	--

<p>mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke obveznice. To se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama obveznicama.</p> <p>7. U sklopu sustava obveze energetske učinkovitosti države članice mogu:</p> <p>(a) u nametnute obveze uštede uključiti zahtjeve sa socijalnim ciljem, uključujući i zahtjev da se dio mjera za povećanje energetske učinkovitosti provede kao prioritet u kućanstvima koja su pogođena energetskim siromaštvom ili u socijalnim stanovima;</p> <p>(b) dopustiti strankama obveznicama da u svoju obvezu uračunaju potvrđene uštede energije koje su ostvarili pružatelji energetske usluge ili druge treće osobe, uključujući kada stranke obveznice putem tijela koja je odobrila država ili putem tijela javne vlasti promiču mjere koje mogu, ali ne moraju uključivati formalna partnerstva i mogu se kombinirati s drugim izvorima financiranja. Ako to dopuste, države članice osiguravaju uspostavljanje jasnog i transparentnog procesa odobrenja koji je otvoren za sve sudionike na tržištu i čiji je cilj umanjiti troškove certifikacije;</p>			
---	--	--	--

<p>(c) dopustiti strankama obveznicama da uštede ostvarene u određenoj godini obračunaju kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine.</p> <p>8. Jednom godišnje države članice objavljuju ostvarene uštede energije prema strankama obveznicama ili prema podkategorijama stranaka obveznica i ukupno u okviru sustava.</p> <p>Države članice osiguravaju da stranke obveznice na zahtjev pruže:</p> <p>(a) zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrde bitne promjene u odnosu na prethodno dostavljene informacije); i</p> <p>(b) trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući prema potrebi profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca, uz očuvanje cjelovitosti i povjerljivosti privatnih ili poslovno osjetljivih informacija u skladu s primjenjivim pravom Unije.</p> <p>Takav se zahtjev upućuje najviše jednom godišnje.</p> <p>9. Kao alternativa uspostavljanju sustava obveze energetske učinkovitosti na temelju stavka 1., države se članice</p>			
--	--	--	--

<p>mogu odlučiti poduzeti druge mjere politike za ostvarivanje ušteda energije među krajnjim kupcima, pod uvjetom da te mjere politike ispunjavaju kriterije utvrđene u stavcima 10. i 11. Godišnji iznos nove uštede energije ostvarene takvim pristupom jednak je iznosu nove uštede energije propisane stavcima 1., 2. i 3. Države članice mogu kombinirati sustave obveza s alternativnim mjerama politike, uključujući nacionalne programe za energetska učinkovitost, pod uvjetom da očuvaju jednakovrijednost.</p> <p>Mjere politike iz prvog podstavka mogu uključivati, ali nisu ograničene na sljedeće mjere politike ili njihove kombinacije:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) poreze na energiju ili CO₂ koji za učinak imaju smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji;(b) financijske planove i instrumente ili fiskalne poticaje koji dovode do primjene energetski učinkovite tehnologije ili tehnika i koji za učinak imaju smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji;(c) propise ili dobrovoljne sporazume koji dovode do primjene energetski učinkovite tehnologije ili tehnika i koji za učinak imaju smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji;			
--	--	--	--

<p>(d)standarde i norme čiji je cilj poboljšanje energetske učinkovitosti proizvoda i usluga, uključujući zgrade i vozila, osim ako su obvezni i primjenjivi u državama članicama na temelju prava Unije;</p> <p>(e)sustave označivanja energetske učinkovitosti osim onih koji su obvezni i primjenjivi u državama članicama na temelju prava Unije;</p> <p>(f)osposobljavanje i obrazovanje, uključujući savjetodavne programe za energetiku, koji dovode do primjene energetski učinkovite tehnologije ili tehnika i koji za učinak imaju smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji.</p> <p>Države članice do 5. prosinca 2013. obavješćuju Komisiju o mjerama politike koje planiraju usvojiti za potrebe prvog podstavka i članka 20. stavka 6. u skladu s okvirom predviđenim u Prilogu V. točki 4. i navode kako namjeravaju ostvariti zahtijevan iznos uštede. U slučaju mjera politike iz drugog podstavka i članka 20. stavka 6., navedena obavijest pokazuje kako su ispunjeni kriteriji iz stavka 10. U slučaju mjera politike osim onih iz drugog podstavka ili članka 20. stavka 6., države članice objašnjavaju kako se ostvaruje jednaka razina uštede, praćenja i provjere. Komisija može predložiti</p>			
---	--	--	--

<p>izmjene u roku od tri mjeseca od obavijesti.</p> <p>10. Ne dovodeći u pitanje stavak 11., kriteriji za mjere politike poduzete u skladu sa stavkom 9. drugim podstavkom i člankom 20. stavkom 6. su sljedeći:</p> <p>(a) mjere politike predviđaju najmanje dva prijelazna razdoblja do 31. prosinca 2020. i dovode do ostvarivanja razine cilja utvrđene u stavku 1.;</p> <p>(b) definirana je odgovornost svake ovlaštene stranke, stranke sudionice ili provedbenog tijela javne vlasti, ovisno o tome koje je relevantno;</p> <p>(c) uštede energije koje se trebaju ostvariti utvrđene su na transparentan način;</p> <p>(d) iznos uštede energije koji se zahtijeva ili koji treba ostvariti mjerom politike iskazan je kao krajnja potrošnja energije ili kao potrošnja primarne energije na temelju faktora konverzije utvrđenih u Prilogu IV.;</p> <p>(e) uštede energije izračunavaju se pomoću metoda i načela predviđenih u Prilog V. točkama 1. i 2.;</p> <p>(f) ušteda energija izračunava se pomoću metoda i načela predviđenih u Prilogu V. točki 3.;</p> <p>(g) stranke sudionice osiguravaju godišnje izvješće o ostvarenim</p>			
--	--	--	--

<p>uštedama energije, osim ako to nije izvedivo, i objavljuju ga;</p> <p>(h) osigurano je praćenje rezultata i predviđene su odgovarajuće mjere u slučaju nezadovoljavajućeg napretka;</p> <p>(i) uspostavljen je nadzorni sustav koji također uključuje neovisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti; i</p> <p>(j) svake se godine objavljuju podaci o godišnjem kretanju ušteda energije.</p> <p>11. Države članice osiguravaju usklađenost poreza iz stavka 9. drugog podstavka točke (a) s kriterijima navedenima u stavku 10. točkama (a), (b), (c), (d), (f), (h) i (j).</p> <p>Države članice osiguravaju usklađenost propisa i dobrovoljnih sporazuma iz stavka 9. drugog podstavka točke (c) s kriterijima navedenima u stavku 10. točkama (a), (b), (c), (d), (e), (g), (h), (i) i (j).</p> <p>Države članice osiguravaju usklađenost drugih mjera politike iz stavka 9. drugog podstavka i nacionalnih fondova za energetska učinkovitost iz članka 20. stavka 6. s kriterijima navedenima u stavku 10. točkama (a), (b), (c), (d), (e), (h), (i) i (j).</p>			
---	--	--	--

<p>12. Države članice osiguravaju da se uštede energije u slučaju preklapanja učinka mjera politike ili pojedinačnih mjera ne uračunavaju dva puta.</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Energetski pregledi i sustavi gospodarenja energijom</p> <p>1. Države članice promiču među svim krajnjim kupcima dostupnost visokokvalitetnih energetskeg pregleda koji su troškovno učinkoviti i:</p> <p>(a) koje neovisno provode kvalificirani i/ili akreditirani stručnjaci u skladu s kvalifikacijskim kriterijima; ili</p> <p>(b) koje provode i nadziru neovisna tijela na temelju nacionalnog zakonodavstva.</p> <p>Energetske preglede iz prvog podstavka mogu provoditi unutarnji stručnjaci ili energetske revizori pod uvjetom da je predmetna država članica uspostavila sustav kojim se osigurava i provjerava njihova kakvoća, uključujući prema potrebi godišnji nasumični odabir barem</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetskeg učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 19., članak 41., članak 41.a, članak 23., i članak 8. 3. NAPEnU</p>
		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o energetskeg pregledu za velika poduzeća (NN 123/15, 5/20, 97/21) članak/članci Članak 4., članak 5., članak 6., članak 7. i članak 33.</p>
		<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o energetskeg pregledu zgrade i energetskeg certificiranju (NN 88/17, 90/20, 1/21, 45/21) članak/članci Članak 2., članak 16., članak 19. i članak 26.</p>

<p>statistički značajnog postotka svih energetskih pregleda koje su proveli.</p> <p>Kako bi se zajamčila visoka kakvoća energetskih pregleda i sustava gospodarenja energijom, države članice utvrđuju transparentne i nediskriminirajuće minimalne kriterije za energetske preglede na temelju Priloga VI.</p> <p>Energetski pregledi ne uključuju klauzule o zabrani prijenosa nalaza pregleda kvalificiranom/akreditiranom pružatelju energetskih usluga ako se korisnik tome ne protivi.</p> <p>2. Države članice razvijaju programe kojima potiču provedbu energetskih pregleda u MSP-ovima te naknadnu provedbu preporuka iz tih pregleda.</p> <p>Na temelju transparentnih i nediskriminirajućih kriterija i ne dovodeći u pitanje pravo Unije o državnim potporama, države članice mogu uspostaviti sustave potpore MSP-ovima, uključujući u slučaju sklapanja dobrovoljnih sporazuma, za pokrivanje troškova energetskog pregleda i provedbu troškovno visokoučinkovitih preporuka iz energetskih pregleda ako se provode predložene mjere.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti (27.01.2025)
--	--	---------------	--

<p>Države članice skreću pažnju MSP-ova, uključujući putem odgovarajućih posredničkih organizacija koje ih zastupaju, na konkretne primjere kako sustavi gospodarenja energijom mogu pomoći njihovom poslovanju. Komisija pomaže državama članicama pružajući im potporu pri razmjeni najboljih praksi u ovom području.</p> <p>3. Države članice također razvijaju programe za podizanje svijesti među kućanstvima o koristima takvih pregleda putem odgovarajućih savjetodavnih službi.</p> <p>Države članice potiču programe osposobljavanja za kvalifikaciju energetske revizora kojima se osigurava da je na raspolaganju dovoljan broj stručnjaka.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da u poduzećima koja nisu MSP-ovi energetski pregled na neovisan i troškovno učinkovit način provedu kvalificirani i/ili akreditirani stručnjaci ili da ga provedu i nadziru neovisna tijela na temelju nacionalnog zakonodavstva do 5. prosinca 2015. i najmanje svake četiri godine od datuma prethodnog energetskog pregleda.</p>			
---	--	--	--

<p>5. Smatra se da energetske preglede udovoljavaju zahtjevima iz stavka 4. ako se provode na neovisan način, u skladu s minimalnim kriterijima na temelju Priloga VI., i ako se provode prema dobrovoljnim sporazumima sklopljenima između organizacija dionika i imenovanog tijela te ako ih nadzire predmetna država članica, druga tijela na koja su nadležna tijela prenijela odgovarajuću odgovornost ili Komisija.</p> <p>Pristup sudionika na tržištu koji nude energetske usluge temelji se na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima.</p> <p>6. Poduzeća koja nisu MSP-ovi i koja provode sustav gospodarenja energijom ili sustav upravljanja okolišem, koji ovjerava neovisno tijelo u skladu s relevantnim europskim ili međunarodnim normama, izuzeta su od primjene zahtjeva iz stavka 4., pod uvjetom da države članice osiguraju da predmetni sustav upravljanja uključuje energetske preglede u skladu s minimalnim kriterijima na temelju Priloga VI.</p> <p>7. Energetske preglede mogu biti samostalni ili dio šire okolišne revizije. Države članice mogu zahtijevati da dio energetskog pregleda čini procjena</p>			
---	--	--	--

<p>tehničke i gospodarske izvedivosti priključenja na postojeću ili planiranu mrežu centraliziranog grijanja ili hlađenja.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje pravo Unije o državnim potporama, države članice mogu provesti programe poticaja i potpora za provedbu preporuka iz energetske pregleda i sličnih mjera.</p>			
<p>Članak 9.</p> <p>Mjerenje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima električne energije, prirodnog plina, centraliziranoga grijanja, centraliziranog hlađenja i tople vode u kućanstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.</p> <p>Takva pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama osiguravaju se prilikom:</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Članak brisan Uredbom (EU) 2018/1999.</p>

<p>(a) zamjene postojećeg brojila, osim ako je to tehnički neizvedivo ili troškovno neučinkovito u odnosu na dugoročnu procijenjenu potencijalnu uštedu;</p> <p>(b) postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta velikim radovima obnove kako je utvrđeno u Direktivi 2010/31/EU.</p> <p>2. Ako i u mjeri u kojoj primjenjuju inteligentne sustave mjerenja i uvode pametna brojila za prirodni plin i/ili električnu energiju u skladu s direktivama 2009/72/EZ i 2009/73/EZ, države članice:</p> <p>(a) osiguravaju da sustavi mjerenja krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu uporabe i da su ciljevi energetske učinkovitosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obveza sudionika na tržištu;</p> <p>(b) osiguravaju sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije o zaštiti podataka i privatnosti;</p> <p>(c) u slučaju električne energije i na zahtjev krajnjeg kupca, zahtijevaju od pružatelja usluga mjerenja da osiguraju da brojilo ili brojila mogu</p>			
--	--	--	--

<p>uzimati u obzir električnu energiju prenesenu u mrežu iz prostorija krajnjeg kupca;</p> <p>(d) osiguravaju da na zahtjev krajnjih kupaca podaci o mjerenu predaje i preuzimanja električne energije budu dostupni krajnjim kupcima ili trećoj osobi koja djeluje u ime krajnjeg kupca u lako razumljivom obliku koji se može koristiti za usporedbu ponuda pod jednakim uvjetima;</p> <p>(e) zahtijevaju da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenjem potrošnje energije.</p> <p>3. Ako se zgrada opskrbljuje grijanjem i hlađenjem ili toplom vodom iz mreže za centralizirano grijanje ili iz centralnog izvora koji opslužuje više zgrada, mjerilo toplinske energije ili tople vode postavlja se je na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke.</p> <p>U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja/hlađenja ili se opskrbljuju iz mreže za centralizirano grijanje ili centralnog izvora koji opslužuje više zgrada, brojila individualne potrošnje također se</p>			
---	--	--	--

<p>postavljaju do 31. prosinca 2016. za mjerenje potrošnje topline ili hlađenja ili tople vode za svaku jedinicu gdje je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito. Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili troškovno učinkovita, za mjerenje grijanja upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako predmetna država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito. U tom se slučaju mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline.</p> <p>Ako se višenamjenske zgrade opskrbljuju iz sustava centraliziranog grijanja ili hlađenja ili ako u takvim zgradama prevladavaju vlastiti zajednički sustavi grijanja ili hlađenja, države članice mogu uvesti transparentna pravila za raspodjelu troškova potrošnje topline ili tople vode u takvim zgradama kako bi osigurale transparentnost i točnost obračuna individualne potrošnje. Prema potrebi takva pravila uključuju smjernice za način raspodjele troškova grijanja i/ili tople vode koji se upotrebljavaju na sljedeće načine:</p> <p>(a) topla voda za potrebe kućanstva;</p>			
--	--	--	--

<p>(b) toplina koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora (ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima);</p> <p>(c) za potrebe grijanja stanova.</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Informacije o obračunu</p> <p>1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila iz direktiva 2009/72/EZ i 2009/73/EZ, države članice do 31. prosinca 2014. osiguravaju da su informacije o obračunu točne i temeljene na stvarnoj potrošnji, u skladu s Prilogom VII. točkom 1.1., za sve sektore obuhvaćene ovom Direktivom, uključujući distributere energije, operatore distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije, ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano.</p> <p>Ova se obveza može ispuniti pomoću sustava redovitog samoočitavanja od strane krajnjih kupaca prilikom kojeg krajnji kupci obavješćuju dobavljača energije o rezultatima očitavanja brojila. Obračun se temelji na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac nije dostavio rezultate očitavanja</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 18.</p>

<p>brojila za određeno obračunsko razdoblje.</p> <p>2. Brojilima postavljenima u skladu s direktivama 2009/72/EZ i 2009/73/EZ osiguravaju se točne informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.</p> <p>Dodatne informacije o prethodnoj potrošnji uključuju:</p> <p>(a)kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće. Podaci odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovitom obračunu; i</p> <p>(b)detaljne podatke u skladu s vremenom uporabe za bilo koji dan, tjedan, mjesec i godinu. Navedeni se podaci stavljaju na raspolaganje krajnjem kupcu putem interneta ili sučelja brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće.</p>			
--	--	--	--

<p>3. Neovisno o tome jesu li postavljena pametna brojila ili nisu, države članice:</p> <p>(a) zahtijevaju da, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o obračunu električne energije i prethodnoj potrošnji krajnjih kupaca, one na njihov zahtjev budu stavljene na raspolaganje pružatelju energetske usluga kojeg odredi krajnji kupac;</p> <p>(b) osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji;</p> <p>(c) osiguravaju da su uz račun dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili detaljno izvješće o trenutnim troškovima energije u skladu s Prilogom VII.;</p> <p>(d) mogu na zahtjev krajnjeg kupca odrediti da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje; U takvim slučajevima države članice osiguravaju da dobavljači izvora energije ponude fleksibilne aranžmane za stvarno plaćanje;</p> <p>(e) zahtijevaju da se informacije o troškovima energije i procjene</p>			
--	--	--	--

<p>troškova energije potrošačima daju na zahtjev, pravodobno i u lako razumljivom obliku, čime se potrošačima omogućuje usporedba ponuda pod jednakim uvjetima.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno te da podacima o svojoj potrošnji mogu pristupiti besplatno i na odgovarajući način.</p> <p>2. Neovisno o stavku 1., troškovi informacija o obračunu individualne potrošnje grijanja i hlađenja u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama raspodjeljuju se na neprofitnoj osnovi u skladu s člankom 9. stavkom 3. Troškovi proizišli iz dodjele ovog zadatka trećoj osobi, kao što je pružatelj usluga ili lokalni dobavljač energije, koji obuhvaća mjerenje, raspodjelu i obračun stvarne individualne potrošnje u takvim zgradama, mogu se prenijeti na krajnje</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Članak zamijenjen u Direktivi (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskej učinkovitosti.</p>

<p>kupce u mjeri u kojoj su takvi troškovi opravdani.</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Program za obavješćivanje i osnaživanje potrošača</p> <p>1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi male potrošače energije, uključujući kućanstva, potaknule na učinkovitu uporabu energije i olakšale im je. Navedene mjere mogu biti dio nacionalne strategije.</p> <p>2. Za potrebe stavka 1. navedene mjere uključuju jedan ili više elemenata navedenih pod točkom (a) ili (b):</p> <p>(a) niz instrumenata i politika za poticanje promjena u ponašanju koji mogu uključivati:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. fiskalne poticaje; ii. pristup financiranju, financijskoj potpori ili subvencijama; iii. pružanje informacija; iv. projekte koji služe kao primjer; 		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 7. i članak 23.</p>

<p>v. aktivnosti na radnom mjestu;</p> <p>(b) načine i sredstva za uključivanje potrošača i organizacija potrošača tijekom mogućeg uvođenja pametnih brojlara putem priopćenja o:</p> <p>i. troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije;</p> <p>ii. informacijama o mjerama za povećanje energetske učinkovitosti.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Sankcije</p> <p>Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenjivima u slučaju nepoštovanja nacionalnih odredaba donesenih u skladu s člancima od 7. do 11. i člankom 18. stavkom 3. te poduzimaju mjere potrebne za osiguravanje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice obavješćuju Komisiju o tim odredbama do 5. lipnja 2014., a o svim naknadnim izmjenama koje se na njih odnose obavješćuju je bez odlaganja.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 29., članak 36., članak 37., članak 38., članak 39., članak 40., članak 41.
		Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti (27.01.2025)

<p>POGLAVLJE III.</p> <p>UČINKOVITOST U OPSKRBI ENERGIJOM</p> <p>Članak 14.</p> <p>Poticanje učinkovitosti u grijanju i hlađenju</p> <p>1. Države članice do 31. prosinca 2015. provode sveobuhvatnu procjenu potencijala za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja koja sadrži informacije utvrđene u Prilogu VIII. i o tome obavješćuju Komisiju. Ako su već provele istovrsnu procjenu, o tome obavješćuju Komisiju.</p> <p>U sveobuhvatnoj se procjeni u potpunosti uzima u obzir analiza nacionalnih potencijala za visokoučinkovitu kogeneraciju provedena u skladu s Direktivom 2004/8/EZ.</p> <p>Na zahtjev Komisije procjena se ažurira i dostavlja Komisiji svakih pet godina. Svaki takav zahtjev Komisija podnosi najmanje godinu dana prije isteka roka.</p> <p>2. Države članice donose politike kojima se potiče da se na lokalnoj i regionalnoj razini vodi računa o mogućnostima uporabe učinkovitih sustava grijanja i</p>	<p>članak 11. kojim se mijenja članak 17. / za stavke 1.-3. članka 14. Direktive</p> <p>„(1) Radi poticanja poboljšanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje, ministar izrađuje sveobuhvatnu procjenu potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj, te Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o usvajanju sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj.</p> <p>(2) Sveobuhvatna procjena potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka sadrži sve elemente određene pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.</p> <p>(3) Ministar sveobuhvatnu procjenu iz stavka 1. ovoga članka ažurira svaki puta kada se donese novi integrirani nacionalni energetske i klimatski plan ili njegova izmjena i/ili dopuna jer je sveobuhvatna procjena sastavni dio integriranog nacionalnog energetske i klimatskog plana.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19) članak/članci Članak 15. i članak 17.</p>
--	--	----------------------------	--

<p>hlađenja, posebno onih temeljenih na visokoučinkovitoj kogeneraciji. U obzir se uzima potencijal za razvoj lokalnih i regionalnih tržišta toplinske energije.</p> <p>3. Za potrebe procjene iz stavka 1., države članice provode analizu troškova i koristi za svoje državno područje koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti u skladu s Prilogom IX. dijelom 1. Analiza troškova i koristi doprinosi lakšem utvrđivanju, u smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem. Navedena analiza troškova i koristi može biti dio procjene okoliša u skladu s Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (25).</p> <p>4. Ako se na temelju procjene iz stavka 1. i analize iz stavka 3. utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja čije su koristi veće od troškova, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za razvoj infrastrukture za učinkovito grijanje i hlađenje i/ili za omogućavanje razvoja visokoučinkovite kogeneracije i</p>	<p>(4) Ministarstvo je obvezno u pripremi planova za grijanje i hlađenje, sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1. ovoga članka, te politikama i mjerama, uključiti dionike na koje utječu ti planovi, sveobuhvatna procjena, politike i mjere, istodobno osiguravajući da se ne otkrivaju niti objavljuju trgovinske tajne ili poslovne tajne koje su utvrđene kao takve.</p> <p>(5) Za potrebe sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovoga članka provodi se analiza troškova i koristi za čitavo državno područje koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, a koja pridonosi lakšem utvrđivanju, u smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem, uzimajući u obzir načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s propisom koji uređuje područje energetske učinkovitosti.</p> <p>za dio stavka 3.</p> <p>„(12) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik, kojim se</p>		
---	--	--	--

<p>uporabe grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije u skladu sa stavcima 1., 5. i 7.</p> <p>Ako se na temelju procjene iz stavka 1. i analize iz stavka 3. ne utvrdi potencijal čije su koristi veće od troškova, uključujući administrativne troškove provedbe analize troškova i koristi iz stavka 5., predmetna država članica može izuzeti postrojenja iz zahtjeva utvrđenih u tom stavku.</p> <p>5. Države članice osiguravaju provedbu analize troškova i koristi u skladu s Prilogom IX. dijelom 2. ako se nakon 5. lipnja 2014.:</p> <p>(a) planira novo toplinsko postrojenje za proizvodnju električne energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi osiguranja rada postrojenja kao visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja;</p> <p>(b) u značajnoj mjeri preuređuje postojeće toplinsko postrojenje za proizvodnju električne energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi njegove pretvorbe u visokoučinkovitu kogeneraciju;</p> <p>(c) planira ili u značajnoj mjeri preuređuje industrijsko postrojenje s</p>	<p>uređuju metodologija i polazne pretpostavke, potreba provođenja analiza koristi i troškova za procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, a koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem te se definiraju postupci za potrebnu analizu.“.</p> <p>(18) Analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka i iz članka 17. stavka 5. ovoga Zakona može biti sastavni dio procjena utjecaja na okoliš sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša i prirode</p> <p>za stavak 4. članak 11 iz članak 17 stavci</p> <p>(6) Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovog članka i analize troškova i koristi iz stavka 5. ovog članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, Ministarstvo je</p>		
---	--	--	--

<p>ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW u kojem se proizvodi otpadna toplina na korisnoj temperaturnoj razini kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline radi udovoljavanja gospodarski opravdanoj potražnji, uključujući putem kogeneracije, i priključivanja tog postrojenja na mrežu za centralizirano grijanje i hlađenje;</p> <p>(d) planira nova mreža za centralizirano grijanje i hlađenje ili ako se u postojećoj mreži za centralizirano grijanje ili hlađenje planira novo postrojenje za proizvodnju energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW ili ako se u značajnoj mjeri preuređuje takvo postojeće postrojenje kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline iz susjednih industrijskih postrojenja.</p> <p>Postavljanje opreme za hvatanje ugljikovog dioksida proizvedenog u postrojenju za izgaranje s ciljem njegova geološkog skladištenja kako je predviđeno Direktivom 2009/31/EZ ne smatra se preuređenjem u smislu točaka (b), (c) i (d) ovog stavka.</p> <p>Države članice mogu zahtijevati da se analiza troškova i koristi iz točaka (c) i</p>	<p>obvezno poduzeti odgovarajuće mjere za razvoj infrastrukture za učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja, za poticanje razvoja postrojenja za iskorištavanje otpadne topline, među ostalim u industrijskom sektoru, i za omogućavanje razvoja visokoučinkovite kogeneracije i uporabe grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije.</p> <p>(7) Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovog članka i analize troškova i koristi iz stavka 5. ovog članka ne utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, uključujući administrativne troškove provedbe analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovog Zakona, Ministarstvo, zajedno s tijelima jedinica lokalne i regionalne uprave, može izuzeti postrojenja iz zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 5. ovog članka.</p> <p>(8) Ministarstvo donosi politike i mjere kojima se osigurava da se ostvari potencijal utvrđen u sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1.</p>		
---	---	--	--

<p>(d) provede u suradnji s poduzećima odgovornima za rad mreža za centralizirano grijanje i hlađenje.</p> <p>6. Države članice mogu iz stavka 5. izuzeti:</p> <p>(a) postrojenja za proizvodnju električne energije koja se koriste kod vršnih opterećenja i postrojenja za proizvodnju rezervne električne energije za koja se planira da će raditi manje od 1 500 radnih sati godišnje kao tekući prosjek u razdoblju od pet godina na temelju postupka provjere koji utvrđuju države članice i kojim se osigurava ispunjavanje ovog kriterija za izuzeće;</p> <p>(b) nuklearne elektrane;</p> <p>(c) postrojenja koja moraju biti smještena u blizini mjesta geološkog skladištenja odobrenog u skladu s Direktivom 2009/31/EZ.</p> <p>Države članice također mogu odrediti pragove, iskazane kao iznos dostupne korisne otpadne topline, potražnja za toplinskom energijom ili udaljenosti između industrijskih postrojenja i mreža za centralizirano grijanje, radi izuzimanja pojedinačnih postrojenja iz odredaba stavka 5. točaka (c) i (d).</p>	<p>ovog članka, koje sadrže elemente određene pravilnikom iz stavka 9. ovog članka, te obavješćuje o tim politikama i mjerama u okviru ažuriranja Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana i izvješća o napretku provedbe Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana.</p> <p>(9) Ministarstvo donosi pravilnik kojim se određuje sadržaj i elementi analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovog Zakona i stavka 5. ovog članka i Sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovog članka.“.</p> <p>stavak 5. djelomično promjenjen s obzirom da je u direktivi 2023/1791 promijenjeno u članku 9 kojime se mijenja članak 15 u stavku 9</p> <p>riječi: „sukladno odredbama propisa kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti“, brišu se.</p> <p>U točki 1. riječi: „ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW“ zamjenjuju se riječima:</p>		
---	--	--	--

<p>Države članice obavješćuju Komisiju o izuzećima usvojenima na temelju ovog stavka do 31. prosinca 2013. te o svim njihovim naknadnim izmjenama nakon toga.</p> <p>7. Države članice donose kriterije za odobrenje iz članka 7. Direktive 2009/72/EZ ili kriterije za istovjetnu dozvolu kako bi:</p> <p>(a)uzele u obzir ishod sveobuhvatne procjene iz stavka 1.;</p> <p>(b)osigurale ispunjavanje zahtjeva iz stavka 5.; i</p> <p>(c)uzele u obzir ishod analize troškova i koristi iz stavka 5.</p> <p>8. Države članice mogu na temelju kriterija za odobrenje i kriterija za dozvolu iz stavka 7. izuzeti pojedinačna postrojenja iz zahtjeva za provedbu opcija čije su koristi veće od troškova ako za to postoje imperativni pravni, vlasnički ili financijski razlozi. U tom slučaju dotična država članica Komisiji dostavlja svoju odluku s obrazloženjem u roku od tri mjeseca od dana donošenja.</p> <p>9. Stavci 5., 6., 7. i 8. ovog članka primjenjuju se na postrojenja obuhvaćena Direktivom 2010/75/EU ne dovodeći u pitanje zahtjeve te direktive.</p>	<p>„ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW“.</p> <p>U točki 2. riječi: „ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW“ zamjenjuju se riječima: „ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW“.</p> <p>Točka 3. mijenja se i glasi:</p> <p>„3. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira industrijsko postrojenje, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 8 MW kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije.“.</p> <p>Točka 4. mijenja se i glasi:</p> <p>„4. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira uslužni objekt, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 7 MW, kao što su postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i terminali za ukapljeni prirodni plin, kako bi se procijenilo</p>		
---	---	--	--

<p>10. Na temelju usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti iz Priloga II. točke (f), države članice osiguravaju da se podrijetlo električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije može jamčiti na temelju objektivnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija koje utvrđuje svaka država članica. One osiguravaju da je navedeno jamstvo o podrijetlu usklađeno sa zahtjevima i da sadrži najmanje informacije navedene u Prilogu X. Države članice uzajamno priznaju svoja jamstva o podrijetlu, isključivo kao dokaz informacija iz ovog stavka. Svako odbijanje priznavanja jamstva o podrijetlu kao takvog dokaza, posebno zbog razloga povezanih sa sprečavanjem prijevare, mora se temeljiti na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima. Države članice obavješćuju Komisiju o takvom odbijanju i razlozima. Kod odbijanja priznanja jamstva o podrijetlu, Komisija može donijeti odluku kojom obvezuje na priznanje stranu koja ga odbija, posebno s obzirom na objektivne, transparentne i nediskriminirajuće kriterije na kojima se takvo priznanje temelji.</p> <p>Komisija je ovlaštena putem delegiranih akata u skladu s člankom 23. ove Direktive preispitati usklađene</p>	<p>iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije.“.</p> <p>Iza točke 4. briše se točka, stavlja se zarez i dodaje se točka 5. koja glasi:</p> <p>„5. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira podatkovni centar, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW, uključujući, ali ne ograničavajući se na tehničku izvedivost, troškovnu učinkovitost i učinak na energetske učinkovitost i lokalnu potražnju za toplinskom energijom, uključujući sezonsku varijaciju, u pogledu iskorištavanja otpadne topline za ispunjavanje ekonomski opravdane potražnje i povezivanja tog postrojenja na centralni toplinski sustav ili učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja.“.</p> <p>Stavak 12. mijenja se i glasi:</p> <p>„(12) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik, kojim se uređuju metodologija i polazne pretpostavke, potreba provođenja analiza koristi i troškova za</p>		
---	---	--	--

<p>referentne vrijednosti učinkovitosti utvrđene u Provedbenoj odluci Komisije 2011/877/EU (26) na temelju Direktive 2004/8/EZ do 31. prosinca 2014.</p> <p>11. Države članice osiguravaju da je sva raspoloživa potpora kogeneraciji uvjetovana time da je proizvedena električna energija podrijetlom iz visokoučinkovite kogeneracije i da se otpadna toplina učinkovito upotrebljava za ostvarivanje ušteda primarne energije. Javna potpora kogeneraciji, proizvodnji centraliziranog grijanja i mrežama za centralizirano grijanje prema potrebi podliježe pravilima o državnim potporama.</p>	<p>procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, a koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem te se definiraju postupci za potrebnu analizu.“.</p> <p>Iza stavka 16. dodaju se stavci 17. i 18. koji glase: „(17) Kada se na temelju procjene iz članka 17. ovoga Zakona i analize koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja, čije su koristi veće od troškova, investitor je dužan primijeniti rezultate analize koristi i troškova i napraviti postrojenje na način da bude visokoučinkovita kogeneracija i učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja u skladu sa stalcima 2. i 9. ovoga članka.</p> <p>članak 11 kojime se mijenja članak 17 (8) Ministarstvo donosi politike i</p>		
--	---	--	--

mjere kojima se osigurava da se ostvari potencijal utvrđen u sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1. ovoga članka, koje sadrže elemente određene pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka, te obavješćuje o tim politikama i mjerama u okviru ažuriranja integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana i izvješća o napretku provedbe integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana.
(9) Ministar donosi pravilnik kojim se određuje sadržaj i elementi analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona i stavka 5. ovoga članka i sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka.

stavak 6. djelomično promjenjen s obzirom da je u direktivi 2023/1791 promijenjeno članak 10 kojim se mijenja članak 16.
. stavku 2. točka 1., 2. i 11. mijenjaju se i glase:
„1. sigurnosti elektroenergetskog i toplinskog sustava, postrojenja i prateće opreme,

2. alternativnih rješenja za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta, kao što su rješenja za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije, 11. doprinosa proizvodnog kapaciteta u ostvarivanju općeg cilja Europske unije od najmanje 32% udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Europskoj uniji u 2030. godini, u okviru ispunjavanja međunarodnih obveza Republike Hrvatske za područje energetike i u skladu s propisima koji čine pravnu stečevinu Europske unije, i“.

stavak 7.
U članku 16. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Pri odabiru energetskeg rješenja u postupku izdavanja energetskeg odobrenja u obzir se uzima:

1. ishod sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju iz članka 17. ovoga Zakona, i
2. ishod analize koristi i troškova iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona.“.

stavak 9.

članak 10 kojime se mijenja članak 16.

Dodaje se novi stavak 6. koji glasi:
„(6) Ministarstvo prikuplja informacije o dostupnim količinama topline za opskrbu toplinskom energijom i parametrima topline, broju planiranih radnih sati svake godine i geografskim lokacijama postrojenja sukladno dostavljenim analizama troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovog Zakona. Ti se podaci objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva, uz poštovanje njihove moguće osjetljivosti.“.

stavak 10 u OIE .

stavak 11.
članak 10 kojim se mijenja članak 16.

Stavak 3. mijenja se i glasi:
„(3) Pri odabiru energetskeg rješenja, pri odlučivanju o izgradnji proizvodnih postrojenja, izgradnja proizvodnog postrojenja visokoučinkovite kogeneracije na obnovljive izvore energije i korištenje otpadne topline za ostvarivanje uštede primarne

	<p>energije u toplinskom sustavu ima prednost u odnosu na ostala proizvodna postrojenja i mogućnost državne potpore sukladno zakonu kojim se uređuju državne potpore.“.</p>		
<p>Članak 15.</p> <p>Pretvorba, prijenos odnosno transport i distribucija energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela za energetiku vode računa o energetskej učinkovitosti pri provedbi regulatornih zadataka navedenih u direktivama 2009/72/EZ i 2009/73/EZ u vezi s njihovim odlukama o radu infrastrukture za plin i električnu energiju.</p> <p>Države članice posebno osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela za energetiku putem razvoja mrežnih tarifa</p>		<p>Djelomično preuzeto</p> <p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 110/19) članak/članci članak 4., članak 5.</p> <p>Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 14., članak 15., članak 16., članak 17.</p>

<p>i propisa u okviru Direktive 2009/72/EZ i uzimajući u obzir troškove i koristi svake mjere osiguraju poticaje za mrežne operatore da korisnicima mreže stave na raspolaganje usluge sustava i time im omoguće provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u kontekstu daljnjeg uvođenja pametnih mreža.</p> <p>Takve usluge sustava može odrediti operator sustava i one ne smiju imati negativan učinak na sigurnost sustava.</p> <p>Države članice za električnu energiju osiguravaju usklađenost propisa o mreži i mrežnih tarifa s kriterijima iz Priloga XI., uzimajući u obzir smjernice i kodekse razvijene na temelju Uredbe (EZ) br. 714/2009.</p> <p>2. Države članice do 30. lipnja 2015. osiguravaju:</p> <p>(a) provedbu procjene potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za plin i električnu energiju, posebno u vezi s prijenosom odnosno transportom, distribucijom, upravljanjem opterećenjem interoperabilnošću te priključivanjem na postrojenja za proizvodnju energije, uključujući mogućnosti pristupa za mikrogeneratore energije;</p>			
---	--	--	--

<p>(b) utvrđivanje konkretnih mjera i ulaganja za uvođenje troškovno učinkovitih poboljšanja energetske učinkovitosti u mrežnu infrastrukturu, uključujući rokove njihova uvođenja.</p> <p>3. Države članice mogu dopustiti komponente programa i struktura tarifa sa socijalnim ciljem za prijenos/transport i distribuciju energije iz mreže, uz uvjet da se svi narušavajući učinci na prijenosni/transportni i distribucijski sustav svedu na nužan minimum i da nisu nerazmjerni socijalnom cilju.</p> <p>4. Države članice osiguravaju ukidanje onih poticaja u tarifama prijenosa/transporta i distribucije koji su štetni za cjelokupnu učinkovitost (uključujući energetske učinkovitost) proizvodnje, prijenosa/transporta i distribucije energije te opskrbe njome ili onih koji mogu onemogućiti sudjelovanje u odgovoru na potražnju na tržištima uravnoteženja ili prilikom nabave pomoćnih usluga. Države članice osiguravaju da se mrežnim operatorima pružaju poticaji za poboljšanje učinkovitosti u planiranju i radu infrastrukture i, u okviru Direktive 2009/72/EZ, da tarife dobavljačima omogućuju poboljšanje sudjelovanja</p>			
---	--	--	--

<p>potrošača u učinkovitosti sustava, uključujući odgovor na potražnju, ovisno o nacionalnim okolnostima.</p> <p>5. Ne dovodeći u pitanje članak 16. stavak 2. Direktive 2009/28/EZ i uzimajući u obzir članak 15. Direktive 2009/72/EZ te potrebu za osiguravanjem kontinuiteta opskrbe toplinskom energijom, države članice osiguravaju da, podložno zahtjevima koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnost mreže temeljenima na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima koje određuju nadležna nacionalna tijela, operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava u okviru odgovornosti za dispečiranje proizvodnih postrojenja na svojem području:</p> <p>(a) jamče prienos i distribuciju električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije;</p> <p>(b) osiguravaju prioritetni ili zajamčen pristup mreži za električnu energiju iz visokoučinkovite kogeneracije;</p> <p>(c) pri dispečiranju postrojenja za proizvodnju električne energije osiguravaju prioritetno odašiljanje električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u mjeri u kojoj to dozvoljava siguran rad nacionalnog elektroenergetskog sustava.</p>			
---	--	--	--

<p>Države članice osiguravaju jasno i detaljno objašnjenje te objavljivanje pravila koja se odnose na rangiranje različitih prioriteta pristupa i odašiljanja dodijeljenih u njihovim elektroenergetskim sustavima. Pri osiguravanju prioriternog pristupa ili odašiljanja za visokoučinkovitu kogeneraciju, države članice mogu odrediti rangiranje između i unutar različitih vrsta obnovljive energije i visokoučinkovite kogeneracije te u svakom slučaju osiguravaju da prioriterni pristup ili odašiljanje za energiju iz različitih obnovljivih izvora energije nisu ometani.</p> <p>Pored obveza utvrđenih u prvom podstavku, operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Prilogu XII.</p> <p>Države članice mogu posebno olakšati priključivanje na mrežni sustav za električnu energiju iz visokoučinkovite kogeneracije proizvedenu u malim kogeneracijskim i mikrokogeneracijskim jedinicama. Države članice prema potrebi poduzimaju mjere kojima mrežne operatore potiču da usvoje proces jednostavnog obavješćivanja „postavi i obavijesti” za postavljanje</p>			
--	--	--	--

<p>mikrokogeneracijskih jedinica radi pojednostavljenja i skraćivanja postupka odobrenja za pojedinačne građane i instalatere.</p> <p>6. Podložno zahtjevima koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnosti mreže, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kojima osiguravaju da operatori visokoučinkovite kogeneracije mogu ponuditi usluge uravnoteženja i druge operativne usluge na razini operatora prijenosnih sustava ili operatora distribucijskih sustava ako je to tehnički i gospodarski izvedivo s obzirom na način rada visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja. Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava osiguravaju da su takve usluge uključene u proces nadmetanja za usluge koji je transparentan, nediskriminirajući i podložan kontroli.</p> <p>Države članice prema potrebi mogu od operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava zahtijevati da smanjivanjem pristojbi za priključenje i uporabu sustava potiču smještanje visokoučinkovite kogeneracije u blizini područja potražnje.</p> <p>7. Države članice mogu proizvođačima električne energije iz visokoučinkovite</p>			
--	--	--	--

<p>kogeneracije koji se žele priključiti na mrežu dozvoliti objavu poziva za podnošenje ponuda za radove priključivanja na mrežu.</p> <p>8. Države članice osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela za energetiku potiču izvore na strani potražnje, kao što je odgovor na potražnju, da osim u nabavi sudjeluju i na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima.</p> <p>Podložno tehničkim ograničenjima svojstvenima upravljanju mrežama, države članice osiguravaju da pri ispunjavanju zahtjeva za usluge uravnoteženja i pomoćne usluge operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava postupaju prema pružateljima odgovora na potražnju, uključujući agregatore, na nediskriminirajući način i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.</p> <p>Podložno tehničkim ograničenjima svojstvenima upravljanju mrežama, države članice potiču pristup odgovoru na potražnju i njegovo sudjelovanje na tržištima uravnoteženja, rezervi i drugih usluga sustava, između ostalog tako da od nacionalnih regulatornih tijela za energetiku ili, ako se to zahtijeva na temelju njihovih nacionalnih</p>			
---	--	--	--

<p>regulatornih sustava, od operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava zahtijevaju da u bliskoj suradnji s pružateljima usluga potražnje i potrošačima definiraju tehničke načine za sudjelovanje na navedenim tržištima u skladu s tehničkim zahtjevima tih tržišta i mogućnostima odgovora na potražnju. Takve specifikacije uključuju sudjelovanja agregatora.</p> <p>9. Pri izvješćivanju u skladu s Direktivom 2010/75/EU i ne dovodeći u pitanje njezin članak 9. stavak 2., države članice razmatraju uključivanje informacija o razinama energetske učinkovitosti postrojenja za izgaranje goriva s ukupnom nazivnom ulaznom toplinskom snagom od 50 MW ili više u svjetlu relevantnih najboljih dostupnih tehnika razvijenih u skladu s Direktivom 2010/75/EU i Direktivom 2008/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja (27).</p> <p>Države članice mogu poticati operatore postrojenja iz prvog podstavka na poboljšanje godišnjih prosječnih neto operativnih stopa.</p>			
---	--	--	--

<p>POGLAVLJE IV.</p> <p>HORIZONTALNE ODREDBE</p> <p>Članak 16.</p> <p>Raspoloživost kvalifikacijskih, akreditacijskih i certifikacijskih sustava</p> <p>1. Ako nacionalnu razinu tehničke kompetentnosti, objektivnosti i pouzdanosti smatra nedovoljnom, država članica do 31. prosinca 2014. osigurava da certifikacijski i/ili akreditacijski sustavi i/ili jednaki kvalifikacijski sustavi, uključujući prema potrebi odgovarajuće programe osposobljavanja, postanu ili budu dostupni za pružatelje energetske usluga i energetske preglede te za menadžere u području energetike i instalatere dijelova zgrada povezanih s energijom kako je definirano u članku 2. točki 9. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da su sustavi iz stavka 1. transparentni za potrošače, pouzdani i da doprinose nacionalnim ciljevima energetske učinkovitosti.</p> <p>3. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti certifikacijske i/ili akreditacijske sustave ili jednake kvalifikacijske sustave iz stavka 1. te surađuju jedna s drugom i s Komisijom</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o osobama ovlaštenim za energetske certificiranje, energetske preglede zgrada i redoviti pregled sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi (NN 73/15, 133/15, 60/20, 78/21) članak/članci Članak 1. i članak 2.</p>
---	--	----------------------	---

<p>na usporedbi sustava i njihovom priznavanju.</p> <p>Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za upoznavanje potrošača s dostupnošću kvalifikacijskih i/ili certifikacijskih sustava u skladu s člankom 18. stavkom 1.</p>			
<p>Članak 17.</p> <p>Obavješćivanje i osposobljavanje</p> <p>1. Države članice osiguravaju transparentnost informacija o dostupnim mehanizmima za energetske učinkovitost i financijskim i pravnim okvirima te njihovo opsežno širenje svim relevantnim sudionicima na tržištu, kao što su potrošači, građevinari, arhitekti, inženjeri, okolišni i energetske revizori i instalateri dijelova zgrada kako je definirano u Direktivi 2010/31/EU.</p> <p>Države članice potiču pružanje informacija bankama i drugim financijskim institucijama o mogućnostima sudjelovanja u financiranju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, također i putem uspostavljanja javno-privatnih partnerstava.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 7. i članak 23.</p>

<p>2. Države članice utvrđuju odgovarajuće uvjete kako bi tržišni operatori potrošačima energije mogli pružati odgovarajuće i ciljane informacije i savjete u vezi s energetsom učinkovitošću.</p> <p>3. Komisija preispituje učinak svojih mjera za potporu razvoju platformi, u okviru kojih, između ostalog, europska tijela za socijalni dijalog potiču programe osposobljavanja za energetske učinkovitost, i prema potrebi uvodi daljnje mjere. Komisija potiče europske socijalne partnere na raspravu o energetske učinkovitosti.</p> <p>4. Države članice, uz sudjelovanje dionika, uključujući lokalna i regionalna tijela, potiču odgovarajuće inicijative za informiranje, podizanje svijesti i osposobljavanje s ciljem obavješćivanja građana o koristima i praktičnim prednostima poduzimanja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.</p> <p>5. Komisija potiče razmjenu i opsežno širenje informacija o najboljim praksama energetske učinkovitosti u državama članicama.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 18.</p> <p>Energetske usluge</p> <p>1. Države članice promiču tržište energetske usluge i pristup tom tržištu za MSP-ove na sljedeće načine:</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 25. članak 26, članak 26.a, članak 27., članak 28., članak 29. članka 30., članka 30.a
<p>(a) širenjem jasnih i lako dostupnih informacija o:</p> <p>i. dostupnim ugovorima o energetskej usluzama i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčili uštede energije i prava krajnjih kupaca;</p> <p>ii. financijskim instrumentima, poticajima, financijskim potporama i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti;</p> <p>(b) poticanjem razvoja oznaka kakvoće, između ostalog putem trgovačkih udruženja;</p> <p>(c) stavljanjem na raspolaganje javnosti i redovitim ažuriranjem popisa dostupnih pružatelja energetskej usluge koji su kvalificirani i/ili certificirani i čije su kvalifikacije i/ili certifikacije u skladu s člankom 16. ili osiguravanjem sučelja putem kojeg pružatelji energetskej usluge mogu davati informacije;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti (27.01.2025)

<p>(d) podupiranjem javnog sektora u prihvaćanju ponuda energetske usluga, posebno za preuređenje zgrada, putem:</p> <p>i. osiguravanja obrazaca za ugovore o energetskom učinku koji uključuju najmanje stavke navedene u Prilogu XIII.;</p> <p>ii. pružanja informacija o najboljim praksama za ugovore o energetskom učinku, uključujući prema potrebi analizu troškova i koristi na temelju pristupa životnog vijeka;</p> <p>(e) osiguravanjem kvalitativnog pregleda u okviru nacionalnog akcijskog plana za energetske učinkovitost u vezi sa sadašnjim i budućim razvojem tržišta energetske usluga.</p> <p>2. Države članice podupiru pravilno funkcioniranje tržišta energetske usluga prema potrebi na sljedeće načine:</p> <p>(a) utvrđivanjem i objavljivanjem točaka za kontakt na kojima krajnji kupci mogu dobiti informacije iz stavka 1.;</p> <p>(b) prema potrebi poduzimanjem mjera za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka koje onemogućuju uvođenje ugovora o energetskom učinku i drugih modela usluga energetske učinkovitosti za</p>			
---	--	--	--

<p>utvrđivanje i/ili provedbu mjera za uštede energije;</p> <p>(c) razmatranjem uspostavljanja ili dodjele uloge neovisnog mehanizma, kao što je ombudsman, kako bi se osigurali učinkovito postupanje s pritužbama i izvansudsko rješavanje sporova proizišlih iz ugovora o energetske usluge;</p> <p>(d) omogućavanjem neovisnim posrednicima na tržištu da imaju ulogu u poticanju razvoja tržišta na strani potražnje i ponude.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da se distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije suzdrže od svih aktivnosti kojima se može onemogućiti potražnja za energetske usluge ili drugim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti ili njihova isporuka, ili spriječiti razvoj tržišta za takve usluge ili mjere, uključujući sprečavanje pristupa tržištu za konkurente ili zlorabu vladajućeg položaja.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 19.</p> <p>Druge mjere za poticanje energetske učinkovitosti</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje osnovna načela vlasničkog i stanarskog prava država članica, države članice ocjenjuju i prema potrebi poduzimaju odgovarajuće mjere za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka energetske učinkovitosti, posebno u vezi s:</p> <p>(a) podjelom poticaja između vlasnika i stanara zgrade ili između više vlasnika kako bi se osiguralo da se zbog činjenice da neće pojedinačno ostvariti sve koristi ili zbog nedostatka pravila za podjelu troškova i koristi između njih, uključujući nacionalna pravila i mjere kojima je uređen proces odlučivanja u nekretninama s više vlasnika, navedene stranke ne odvrate od ulaganja u poboljšanje učinkovitosti koje bi u protivnom proveli;</p> <p>(b) pravnim i regulatornim odredbama te administrativnim praksama koje se odnose na javnu nabavu te godišnji proračun i računovodstvo kako bi se osiguralo da se pojedinačna javna tijela ne odvrata od ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti i smanjenje troškova očekivanog</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 25., članak 26., članak 26.a, članak 27., članak 28., članak 29.</p>
--	--	----------------------	---

<p>životnog vijeka te od uporabe ugovora o energetske učinku i drugih mehanizama financiranja s trećim osobama na dugoročnoj ugovornoj osnovi.</p> <p>Takve mjere za uklanjanje prepreka mogu uključivati osiguravanje poticaja, stavljanje izvan snage ili izmjenu pravnih ili regulatornih odredaba ili donošenje smjernica i interpretativnih priopćenja ili pojednostavljenje administrativnih postupaka. Mjere se mogu kombinirati s odredbama o obrazovanju, osposobljavanju i posebnim informacijama te tehničkoj pomoći u vezi s energetske učinkovitošću.</p> <p>2. O ocjenjivanju prepreka i mjera iz stavka 1. Komisija se obavješćuje u prvom nacionalnom akcijskom planu za energetske učinkovitost iz članka 24. stavka 2. Komisija potiče razmjenu najboljih nacionalnih praksi s tim u vezi.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Nacionalni fond za energetske učinkovitost, financiranje i tehnička podrška</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 6.</p>

<p>unije, države članice olakšavaju uspostavljanje novih ili uporabu postojećih instrumenata financiranja za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti financiranja iz više izvora.</p> <p>2. Komisija prema potrebi izravno ili putem europskih financijskih institucija pomaže državama članicama pri uspostavljanju instrumenata financiranja i sustava tehničke podrške s ciljem povećanja energetske učinkovitosti u različitim sektorima.</p> <p>3. Komisija olakšava razmjenu najboljih praksi između nadležnih nacionalnih ili regionalnih tijela, na primjer putem godišnjih sastanaka regulatornih tijela, javnih baza podataka s informacijama o provedbi mjera u državama članicama i usporedbe zemalja.</p> <p>4. Države članice mogu uspostaviti nacionalni fond za energetske učinkovitost. Namjena tog fonda je pružanje podrške nacionalnim inicijativama za povećanje energetske učinkovitosti.</p> <p>5. Države članice mogu omogućiti da se obveze iz članka 5. stavka 1. ispunjavaju godišnjim doprinosima nacionalnom</p>			
--	--	--	--

<p>fondu za energetska učinkovitost u iznosu koji je jednak ulaganjima potrebnim za ispunjavanje navedenih obveza.</p> <p>6. Države članice mogu predvidjeti da stranke obveznice svoje obveze iz članka 7. stavka 1. mogu ispuniti u obliku godišnjeg doprinosa nacionalnom fondu za energetska učinkovitost u iznosu koji je jednak ulaganjima potrebnim za ispunjavanje navedenih obveza.</p> <p>7. Države članice mogu upotrebljavati svoje prihode od godišnjih emisijskih kvota u skladu s Odlukom br. 406/2009/EZ kako bi razvile inovativne mehanizme financiranja za praktičnu primjenu cilja poboljšanja energetske svojstava zgrada iz članka 5.</p>			
<p>Članak 21.</p> <p>Faktori konverzije</p> <p>Za potrebe usporedbe ušteda energije i pretvorbe u usporedivu jedinicu primjenjuju se faktori konverzije utvrđeni u Prilogu IV. osim ako je opravdana uporaba drugih faktora konverzije.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (NN 98/21, 30/22, 96/23) članak/članci Članak 4., Prilog I.</p>

<p>POGLAVLJE V.</p> <p>ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Članak 22.</p> <p>Delegirani akti</p> <p>1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 23. radi preispitivanja usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti iz članka 14. stavka 10. drugog podstavka.</p> <p>2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 23. kako bi tehničkom napretku prilagodila vrijednosti, metode izračunavanja, zadani koeficijent primarne energije i zahtjeve iz priloga I., II., III., IV., V., VII., VIII., IX., X. i XII.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Ovlaštenja Komisije
<p>Članak 23.</p> <p>Izvršavanje delegacije</p> <p>1. Ovlasti za donošenje delegiranih akata dodjeljuju se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.</p> <p>2. Ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 22. Komisiji se dodjeljuju na rok od pet godina od 4. prosinca 2012.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Neprimjenjivo

<p>3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 22. Odlukom o opozivu okončava se delegiranje ovlasti navedeno u toj odluci. Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan utvrđen u odluci. Ona ne utječe na valjanost bilo kojih delegiranih akata koji su već na snazi.</p> <p>4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 22. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće na njega ne uloži nikakav prigovor u roku od dva mjeseca od obavješćivanja Europskog parlamenta i Vijeća o tom aktu ili prije isteka tog roka ako Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da nemaju namjeru uložiti prigovor. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 24.</p> <p>Preispitivanje i praćenje provedbe</p> <p>1. Države članice od 2013. svake godine do 30. travnja izvješćuju o napretku u ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti u skladu s Prilogom XIV. dijelom 1. Izvješće može činiti dio nacionalnih programa reformi iz Preporuke Vijeća 2010/410/EU od 13. srpnja 2010. o općim smjernicama za gospodarske politike država članica i Unije (28).</p> <p>2. Do 30. travnja 2014. i zatim svake tri godine nakon toga države članice podnose nacionalne akcijske planove za energetske učinkovitost. Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost obuhvaćaju značajne mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i očekivane i/ili ostvarene uštede energije, uključujući uštede u opskrbi energijom te prijenosu i distribuciji energije kao i u njezinoj krajnjoj potrošnji, s ciljem ostvarivanja nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti iz članka 3. stavka 1. Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost dopunjeni su ažuriranim procjenama očekivane opće potrošnje primarne energije u 2020. i procijenjenim razinama potrošnje primarne energije u</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 8. i članak 9.
---	--	---------------	---

<p>sektorima navedenima u Prilogu XIV. dijelu 1.</p> <p>Komisija do 31. prosinca 2012. osigurava obrazac kao smjernicu za nacionalne akcijske planove za energetska učinkovitost. Taj se obrazac usvaja u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 26. stavka 2. Nacionalni akcijski planovi za energetska učinkovitost u svakom slučaju moraju uključivati informacije navedene u Prilogu XIV.</p> <p>3. Komisija ocjenjuje godišnja izvješća i nacionalne akcijske planove za energetska učinkovitost te procjenjuje u kojoj je mjeri određena država članica postigla napredak prema ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti predviđenih u članku 3. stavku 1. i prema provedbi ove Direktive. Komisija svoju procjenu šalje Europskom parlamentu i Vijeću. Komisija može na temelju svoje procjene izvješća i nacionalnih akcijskih planova za energetska učinkovitost dati preporuke državama članicama.</p> <p>4. Komisija prati učinak provedbe ove Direktive na direktive 2003/87/EZ, 2009/28/EZ i 2010/31/EU te na Odluku br. 406/2009/EZ, kao i na industrijske sektore, posebno na one koji su izloženi</p>			
---	--	--	--

<p>znatnom riziku od istjecanja ugljika kako je određeno u Odluci 2010/2/EU.</p> <p>5. Komisija preispituje stalnu potrebu za mogućnošću izuzeća utvrđenih u članku 14. stavku 6. prvi put tijekom procjene prvog nacionalnog akcijskog plana za energetske učinkovitost i zatim svake tri godine nakon toga. Ako preispitivanje pokaže da bilo koji od kriterija za navedena izuzeća više nije opravdan s obzirom na raspoloživost toplinskog opterećenja i stvarne uvjete rada izuzetih postrojenja, Komisija predlaže odgovarajuće mjere.</p> <p>6. Države članice u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu I. svake godine do 30. travnja Komisiji dostavljaju statističke podatke o nacionalnoj proizvodnji električne i toplinske energije iz visokoučinkovite i niskoučinkovite kogeneracije u odnosu na ukupnu proizvodnju toplinske i električne energije. One također dostavljaju godišnje statističke podatke o kogeneracijskim kapacitetima za proizvodnju toplinske i električne energije i gorivima za kogeneraciju te o proizvodnji i kapacitetima centraliziranoga grijanja i hlađenja u odnosu na ukupnu proizvodnju i kapacitete toplinske i električne energije. Države članice dostavljaju statističke</p>			
--	--	--	--

<p>podatke o uštedama primarne energije koje se postižu primjenom kogeneracije u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu II.</p> <p>7. Komisija do 30. lipnja 2014. Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja procjenu iz članka 3. stavka 2. kojoj prema potrebi prilaže prijedloge za daljnje mjere.</p> <p>8. Uzimajući u obzir zahtjeve utvrđene Direktivom 2004/18/EZ, Komisija do 5. prosinca 2015. preispituje učinkovitost provedbe članka 6. i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Tom se izvješću prema potrebi prilažu prijedlozi za daljnje mjere.</p> <p>9. Komisija do 30. lipnja 2016. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi članka 7. Tom se izvješću prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog za jednu ili više sljedećih namjena:</p> <p>(a) izmjenu krajnjeg datuma utvrđenog u članku 7. stavku 1.;</p> <p>(b) preispitivanje zahtjeva utvrđenih u članku 7. stavcima 1., 2. i 3.;</p> <p>(c) utvrđivanje dodatnih zajedničkih zahtjeva, posebno u vezi s pitanjima iz članka 7. stavka 7.</p>			
--	--	--	--

<p>10. Komisija do 30. lipnja 2018. procjenjuje napredak koji su države članice ostvarile u uklanjanju regulatornih i neregulatornih prepreka iz članka 19. stavka 1. Ta je procjena prema potrebi popraćena prijedlozima za daljnje mjere.</p> <p>11. Komisija objavljuje izvješća iz stavaka 1. i 2.</p>			
<p>Članak 25.</p> <p>Internetska platforma</p> <p>Komisija uspostavlja internetsku platformu za poticanje praktične provedbe ove Direktive na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Platforma pruža podršku razmjeni iskustava u vezi s praksama, sustavnim vrednovanjem, aktivnostima umrežavanja i inovativnim praksama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Neprimjenjivo</p>

<p>Članak 26.</p> <p>Odborski postupak</p> <p>1. Komisiji pomaže odbor. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.</p> <p>2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Neprimjenjivo
<p>Članak 27.</p> <p>Izmjene i stavljanja izvan snage</p> <p>1. Direktiva 2006/32/EZ stavlja se izvan snage od 5. lipnja 2014., osim njezinog članka 4. stavaka od 1. do 4. i priloga I., III. i IV., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za njezino prenošenje u nacionalno pravo. Članak 4. stavci od 1. do 4. i prilozi I., III. i IV. Direktive 2006/32/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2017.</p> <p>Direktiva 2004/8/EZ stavlja se izvan snage od 5. lipnja 2014., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za njezino prenošenje u nacionalno pravo.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Neprimjenjivo

<p>Upućivanja na direktive 2006/32/EZ i 2004/8/EZ smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XV.</p> <p>2. Članak 9. stavci 1. i 2. Direktive 2010/30/EU brišu se od 5. lipnja 2014.</p> <p>3. Direktiva 2009/125/EZ mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.Umeće se sljedeća uvodna izjava:</p> <p>„(35a) Direktivom 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske svojstvima zgrada (29) od država članica zahtijeva se da odrede zahtjeve energetske svojstava za dijelove zgrada koji čine dio ovojnice zgrade i zahtjeve sustava u pogledu ukupnih energetske svojstava, ispravnog postavljanja i odgovarajućeg dimenzioniranja, ugađanja i nadzora tehničkih sustava koji se postavljaju u postojećim zgradama. U skladu je s ciljevima ove Direktive da se u određenim okolnostima navedenim zahtjevima može ograničiti postavljanje proizvoda povezanih s energijom koji su u skladu s ovom Direktivom i</p>			
--	--	--	--

<p>njezinim provedbenim mjerama, pod uvjetom da takvi zahtjevi ne predstavljaju neopravdanu tržišnu prepreku.</p> <p>2. Na kraju članka 6. stavka 1. dodaje se sljedeća rečenica:</p> <p>„Time se ne dovode u pitanje zahtjevi energetske svojstava i zahtjevi sustava koje određuju države članice u skladu s člankom 4. stavkom 1. i člankom 8. Direktive 2010/31/EU.“</p>			
<p>Članak 28.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 5. lipnja 2014.</p> <p>Neovisno o prvom podstavku, države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člankom 4., člankom 5. stavkom 1. prvim podstavkom, člankom 5. stavkom 5., člankom 5. stavkom 6., člankom 7. stavkom 9. zadnjim podstavkom, člankom 14. stavkom 6., člankom 19. stavkom 2., člankom 24. stavkom 1. i člankom 24. stavkom 2. te Prilogom V. točkom 4. do datuma koji su u njima navedeni.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Prijelazne i završne odredbe Direktive.</p>

<p>One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p> <p>Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Prijelazne i završne odredbe Direktive.</p>
<p>Članak 30.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Prijelazne i završne odredbe Direktive.</p>

<p>PRILOG I.</p> <p>OPĆA NAČELA ZA IZRAČUN ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ KOGENERACIJE</p> <p>Dio I.</p> <p>Opća načela</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 51.
<p>Vrijednosti koje se koriste za izračun električne energije iz kogeneracije određuju se na temelju očekivanog ili stvarnog rada jedinice u uobičajenim pogonskim uvjetima. Kod mikrokogeneracijskih jedinica izračun se može temeljiti na potvrđenim vrijednostima.</p> <p>(a) Proizvodnja električne energije iz kogeneracije smatra se jednakom ukupnoj godišnjoj proizvodnji električne energije u jedinici mjereno na izlazu glavnih generatora;</p> <p>i. u kogeneracijskim jedinicama tipa (b), (d), (e), (f), (g) i (h) iz dijela II., cjelokupne godišnje učinkovitosti koju utvrđuju države članice, na razini od najmanje 75 %; i</p> <p>ii. u kogeneracijskim jedinicama tipa (a) i (c) iz dijela II., cjelokupne godišnje učinkovitosti koju utvrđuju države članice, na razini od najmanje 80 %.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (NN 28/2023) članak/članci Prilog I.

<p>(b) Kod kogeneracijskih jedinica cjelokupne godišnje učinkovitosti ispod vrijednosti iz točke (a) podtočke i. (kogeneracijske jedinice tipa (b), (d), (e), (f), (g) i (h) iz dijela II.) ili cjelokupne godišnje učinkovitosti ispod vrijednosti iz točke (a) podtočke ii. (kogeneracijske jedinice tipa (a) i (c) iz dijela II.) kogeneracija se izračunava u skladu sa sljedećom formulom:</p> $E\text{CHP} = H\text{CHP} \times C$ <p>pri čemu:</p> <p>ECHP označava količinu električne energije iz kogeneracije, C označava omjer električne i toplinske energije, HCHP označava količinu korisne topline iz kogeneracije (izračunanu u tu svrhu kao ukupna proizvodnja toplinske energije umanjena za svu toplinu proizvedenu u odvojenim kotlovima ili izravnim oduzimanjem pare iz parnoga generatora ispred turbine).</p> <p>Izračun električne energije iz kogeneracije mora se temeljiti na stvarnom omjeru električne i toplinske energije. Ako nije poznat stvarni omjer električne i toplinske</p>			
---	--	--	--

<p>energije kogeneracijske jedinice, mogu se, posebno u statističke svrhe, koristiti sljedeće zadane vrijednosti za jedinice tipa (a), (b), (c), (d), i (e) iz dijela II., uz uvjet da je izračunana kogeneracijska električna energija manja ili jednaka ukupnoj proizvodnji električne energije u jedinici:</p> <table data-bbox="143 491 633 1129"> <thead> <tr> <th data-bbox="143 491 421 523">Tip jedinice</th> <th data-bbox="443 491 633 635">Zadani omjer električne i toplinske energije, C</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="143 643 421 746">Kombinirani proces plinske i parne turbine</td> <td data-bbox="443 643 510 675">0,95</td> </tr> <tr> <td data-bbox="143 754 421 826">Protutlačne parne turbine</td> <td data-bbox="443 754 510 786">0,45</td> </tr> <tr> <td data-bbox="143 834 421 938">Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare</td> <td data-bbox="443 834 510 866">0,45</td> </tr> <tr> <td data-bbox="143 946 421 1050">Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline</td> <td data-bbox="443 946 510 978">0,55</td> </tr> <tr> <td data-bbox="143 1058 421 1129">Motor s unutarnjim izgaranjem</td> <td data-bbox="443 1058 510 1090">0,75</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ako države članice uvedu zadane vrijednosti za omjere električne i toplinske energije za jedinice tipa (f), (g), (h), (i), (j) i (k) iz dijela II., takve se zadane vrijednosti objavljuju i o njima se obavješćuje Komisija.</p>	Tip jedinice	Zadani omjer električne i toplinske energije, C	Kombinirani proces plinske i parne turbine	0,95	Protutlačne parne turbine	0,45	Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare	0,45	Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline	0,55	Motor s unutarnjim izgaranjem	0,75			
Tip jedinice	Zadani omjer električne i toplinske energije, C														
Kombinirani proces plinske i parne turbine	0,95														
Protutlačne parne turbine	0,45														
Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare	0,45														
Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline	0,55														
Motor s unutarnjim izgaranjem	0,75														

<p>(c) Ako se energetska udio utrošenoga goriva u postupku kogeneracije povraća u kemikalijama i reciklira, taj se udio može oduzeti iz utrošenoga goriva prije izračunavanja cjelokupne učinkovitosti iz točaka (a) i (b).</p> <p>(d) Države članice mogu odrediti omjer električne i toplinske energije kao omjer između električne energije i korisne topline u kogeneracijskom pogonu nižeg kapaciteta koristeći radne podatke određene jedinice.</p> <p>(e) Države članice mogu za potrebe izračuna u skladu s točkama (a) i (b) koristiti razdoblja izvješćivanja različita od jednogodišnjih.</p> <p>Dio II.</p> <p>Kogeneracijske tehnologije obuhvaćene ovom Direktivom</p> <p>(a) Kombinirani proces plinske i parne turbine</p> <p>(b) Protutlačne parne turbine</p> <p>(c) Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare</p> <p>(d) Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline</p> <p>(e) Motor s unutarnjim izgaranjem</p> <p>(f) Mikroturbine</p> <p>(g) Stirlingovi motori</p> <p>(h) Gorivne ćelije</p> <p>(i) Parni strojevi</p>			
--	--	--	--

<p>(j) Organski Rankineovi procesi (k) Sve druge vrste tehnologija ili njihove kombinacije obuhvaćene definicijom utvrđenom u članku 2. točki 30.</p> <p>Pri provedbi i primjeni općih načela za izračun električne energije iz kogeneracije, države članice upotrebljavaju detaljne smjernice utvrđene Odlukom Komisije 2008/952/EZ od 19. studenoga 2008. o uspostavljanju detaljnih smjernica za provedbu i primjenu Priloga II. Direktivi 2004/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (1).</p>			
<p>(1) SL L 338, 17.12.2008., str. 55.</p>			
<p>PRILOG II.</p> <p>METODOLOGIJA UTVRĐIVANJA UČINKOVITOSTI POSTUPKA KOGENERACIJE</p> <p>Vrijednosti koje se koriste za izračun učinkovitosti kogeneracije i ušteda primarne energije određuju se na temelju očekivanog ili stvarnog rada jedinice u uobičajenim pogonskim uvjetima.</p> <p>(a) Visokoučinkovita kogeneracija</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (NN 28/2023) članak/članci Prilog I.</p>

Za potrebe ove Direktive visokoučinkovita kogeneracija ispunjava sljedeće kriterije:

- kogeneracijskom proizvodnjom iz kogeneracijskih jedinica osiguravaju se uštede primarne energije izračunane u skladu s točkom (b) od najmanje 10 % u odnosu na referentne vrijednosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije,
- proizvodnja iz malih kogeneracijskih i mikrokogeneracijskih jedinica kojom se osiguravaju uštede primarne energije može se ubrojiti u visokoučinkovitu kogeneraciju.

(b) Izračun ušteda primarne energije

Iznos ušteda primarne energije dobivenih iz kogeneracijske proizvodnje definirane u skladu s Prilogom I. izračunava se prema sljedećoj formuli:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

pri čemu:

PES označava uštede primarne energije, CHP H_η označava učinkovitost toplinske energije iz kogeneracijske proizvodnje definiranu kao godišnja proizvodnja korisne topline podijeljena s utroškom

<p>goriva za proizvodnju zbroja korisne topline i električne energije iz kogeneracije, Ref $H\eta$ označava referentnu vrijednost učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske energije, CHP $E\eta$ označava učinkovitost električne energije iz kogeneracijske proizvodnje definiranu kao godišnja električna energija iz kogeneracije podijeljena s utroškom goriva za proizvodnju zbroja ukupne korisne topline i električne energije iz kogeneracije. Tamo gdje kogeneracijska jedinica proizvodi mehaničku energiju, godišnja električna energija iz kogeneracije može se povećati dodatnim elementom koji predstavlja količinu električne energije koja je jednaka količini mehaničke energije. Ovaj dodatni element ne predstavlja osnovu za pravo na izdavanje jamstava o podrijetlu u skladu s člankom 14. stavkom 10., Ref $E\eta$ označava referentnu vrijednost učinkovitosti za odvojenu proizvodnju električne energije.</p> <p>(c) Izračun ušteda energije pomoću alternativnog izračuna</p> <p>Države članice mogu izračunavati uštede primarne energije iz proizvodnje toplinske, električne i mehaničke energije kako je niže naznačeno bez primjene</p>			
--	--	--	--

<p>Priloga I. kako bi se iz istog postupka isključili oni dijelovi toplinske i električne energije koji nisu dobiveni kogeneracijom. Takva se proizvodnja može smatrati visokoučinkovitom kogeneracijom uz uvjet da ispunjava kriterije učinkovitosti iz točke (a) ovog Priloga i, za kogeneracijske jedinice električnog kapaciteta većeg od 25 MW, ako je cjelokupna učinkovitost iznad 70 %. Međutim, za izdavanje jamstva o podrijetlu i u statističke svrhe količina električne energije iz kogeneracije dobivena takvom proizvodnjom utvrđuje se u skladu s Prilogom I.</p> <p>Ako se uštede primarne energije za postupak izračunavaju alternativnom metodom kako je gore naznačeno, uštede primarne energije izračunavaju se pomoću formule iz točke (b) ovog Priloga tako da se „CHP $H\eta$” zamijeni s „$H\eta$” i „CHP $E\eta$” s „$E\eta$”, pri čemu:</p> <p>$H\eta$ označava učinkovitost toplinske energije postupka, definiranu kao godišnja proizvodnja topline podijeljena s utroškom goriva za dobivanje zbroja proizvodnje toplinske i električne energije,</p> <p>$E\eta$ označava učinkovitost električne energije postupka, definiranu kao godišnja proizvodnja električne energije</p>			
--	--	--	--

<p>podijeljena s utroškom goriva za dobivanje zbroja proizvodnje toplinske i električne energije. Tamo gdje kogeneracijska jedinica proizvodi mehaničku energiju, godišnja električna energija iz kogeneracije može se povećati dodatnim elementom koji predstavlja količinu električne energije koja je jednaka količini mehaničke energije. Ovaj dodatni element ne predstavlja osnovu za pravo na izdavanje jamstava o podrijetlu u skladu s člankom 14. stavkom 10.</p> <p>(d) Države članice mogu za potrebe izračuna u skladu s točkama (b) i (c) ovog Priloga koristiti razdoblja izvješćivanja različita od jednogodišnjih.</p> <p>(e) Kod mikrokogeneracijskih jedinica izračun ušteda primarne energije može se temeljiti na potvrđenim podacima.</p> <p>(f) Referentne vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije</p> <p>Usklađene referentne vrijednosti učinkovitosti sastoje se od matičnih vrijednosti diferenciranih prema relevantnim čimbenicima, uključujući godinu izgradnje i vrste goriva, i moraju se zasnivati na dokumentiranoj analizi uzimajući među ostalim u obzir podatke iz operativne uporabe u realnim</p>			
--	--	--	--

<p>uvjetima, mješavinu goriva i klimatske uvjete kao i primijenjene kogeneracijske tehnologije.</p> <p>Temeljem referentnih vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije u skladu s formulom utvrđenom u točki (b) određuje se operativna učinkovitost odvojene proizvodnje toplinske i električne energije koja se namjerava zamijeniti kogeneracijom.</p> <p>Referentne vrijednosti učinkovitosti izračunavaju se prema sljedećim načelima:</p> <ol style="list-style-type: none">1.za kogeneracijske jedinice usporedba s odvojenom proizvodnjom električne energije temelji se na načelu usporedbe istih kategorija goriva;2.svaka kogeneracijska jedinica uspoređuje se s najdostupnijom i ekonomski najopravdanijom tehnologijom za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije na tržištu u godini izgradnje kogeneracijske jedinice;3.referentne vrijednosti učinkovitosti za kogeneracijske jedinice starije od 10 godina utvrđuju se prema referentnim vrijednostima jedinica starih 10 godina;			
---	--	--	--

<p>4.referentne vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju električne i toplinske energije odražavaju klimatske razlike među državama članicama.</p>			
<p>PRILOG III.</p> <p>ZAHTJEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA PROIZVODE, USLUGE I ZGRADE KOJE KUPUJE SREDIŠNJA VLAST</p> <p>U mjeri u kojoj je to sukladno troškovnoj učinkovitosti, gospodarskoj izvedivosti, široj održivosti, tehničkoj prikladnosti i dovoljnoj razini tržišnog natjecanja, središnja vlast koja kupuje proizvode, usluge ili zgrade:</p> <p>(a) ako je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju Direktive 2010/30/EU ili povezane provedbene direktive Komisije, kupuje samo proizvode usklađene s kriterijem pripadnosti najvišem mogućem razredu energetske učinkovitosti s obzirom na potrebu za osiguravanjem dovoljne razine tržišnog natjecanja;</p> <p>(b) ako je proizvod koji nije obuhvaćen točkom (a) obuhvaćen provedbenom mjerom u okviru Direktive</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 28., članak 31.</p>

<p>2009/125/EZ koja je usvojena nakon stupanja na snagu ove Direktive, kupuje samo proizvode usklađene s referentnim vrijednostima za energetske učinkovitost koje su određene u toj provedbenoj mjeri;</p> <p>(c) kupuje uredsku opremu koja je obuhvaćena Odlukom Vijeća 2006/1005/EZ od 18. prosinca 2006. o sklapanju Sporazuma između Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Europske zajednice o usklađivanju programa za označivanje energetske učinkovitosti za uredsku opremu (1) i koja je usklađena sa zahtjevima energetske učinkovitosti koji nisu manje stroži od zahtjeva navedenih u Prilogu C Sporazumu koji je priložen toj Odluci;</p> <p>(d) kupuje samo gume koje su usklađene s kriterijem pripadnosti najvišem razredu energetske učinkovitosti s obzirom na potrošnju goriva kako je definirano Uredbom (EZ) br. 1222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre (2). Ovim se zahtjevom javna tijela ne sprečavaju u kupnji guma najvišeg razreda s obzirom na prijanjanje na mokroj podlozi ili vanjsku buku kotrljanja ako je to opravdano sigurnosnim</p>			
---	--	--	--

<p>razlozima ili razlozima javnog zdravlja;</p> <p>(e)u svojim pozivima za podnošenje ponuda za ugovore o uslugama zahtijevaju da za potrebe pružanja predmetnih usluga pružatelji usluga upotrebljavaju samo proizvode u skladu sa zahtjevima iz točaka (a) do (d) prilikom pružanja predmetnih usluga. Ovaj se zahtjev primjenjuje samo na nove proizvode koje pružatelj usluga kupuje djelomično ili u cijelosti za potrebe pružanja predmetnih usluga;</p> <p>(f)kupuje ili sklapa nove sporazume o najmu samo za zgrade koje ispunjavaju barem minimalne zahtjeve energetske svojstava iz članka 5. stavka 1. osim ako je namjena kupnje:</p> <p>i.provedba velike obnove ili rušenja;</p> <p>ii.u slučaju javnih tijela, ponovna prodaja zgrade, a ne njezina uporaba za potrebe javnog tijela; ili</p> <p>iii.očuvanje zgrade kao službeno zaštićene zgrade jer pripada posebno zaštićenom području ili zbog njezine posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti.</p> <p>Usklađenost s navedenim zahtjevima provjerava se putem energetske</p>			
---	--	--	--

certifikata iz članka 11. Direktive 2010/31/EU.																																																							
<p>(1) SL L 381, 28.12.2006., str. 24.</p> <p>(2) SL L 342, 22.12.2009., str. 46.</p>																																																							
<p>PRILOG IV.</p> <p>ENERGETSKI UDIO ODABRANIH GORIVA ZA KRAJNJU POTROŠNJU – TABLICA KONVERZIJE (1)</p> <table border="1" data-bbox="91 718 685 1433"> <thead> <tr> <th>Energetska roba</th> <th>kJ (neto kalorijska vrijednost (NCV))</th> <th>kgoe (NCV)</th> <th>kWh (NCV)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 kg koksa</td> <td>28 500</td> <td>0,676</td> <td>7,917</td> </tr> <tr> <td>1 kg kamenog ugljena</td> <td>17 200 — 30 700</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>0,733</td> <td>8,528</td> </tr> <tr> <td>1 kg briketa mrkog ugljena</td> <td>20 000</td> <td>0,478</td> <td>5,556</td> </tr> <tr> <td>1 kg crnog lignita</td> <td>10 500 — 21 000</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>0,502</td> <td>5,833</td> </tr> <tr> <td>1 kg mrkog ugljena</td> <td>5 600 — 10 500</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>0,134</td> <td>1,556</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>0,251</td> <td>2,917</td> </tr> <tr> <td>1 kg uljnog škriljevca</td> <td>8 000 — 9 000</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>0,191</td> <td>2,222</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>0,215</td> <td>2,500</td> </tr> </tbody> </table>	Energetska roba	kJ (neto kalorijska vrijednost (NCV))	kgoe (NCV)	kWh (NCV)	1 kg koksa	28 500	0,676	7,917	1 kg kamenog ugljena	17 200 — 30 700	—	—			0,733	8,528	1 kg briketa mrkog ugljena	20 000	0,478	5,556	1 kg crnog lignita	10 500 — 21 000	—	—			0,502	5,833	1 kg mrkog ugljena	5 600 — 10 500	—	—			0,134	1,556			0,251	2,917	1 kg uljnog škriljevca	8 000 — 9 000	—	—			0,191	2,222			0,215	2,500		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (NN 98/2021) članak/članci Prilog I.
Energetska roba	kJ (neto kalorijska vrijednost (NCV))	kgoe (NCV)	kWh (NCV)																																																				
1 kg koksa	28 500	0,676	7,917																																																				
1 kg kamenog ugljena	17 200 — 30 700	—	—																																																				
		0,733	8,528																																																				
1 kg briketa mrkog ugljena	20 000	0,478	5,556																																																				
1 kg crnog lignita	10 500 — 21 000	—	—																																																				
		0,502	5,833																																																				
1 kg mrkog ugljena	5 600 — 10 500	—	—																																																				
		0,134	1,556																																																				
		0,251	2,917																																																				
1 kg uljnog škriljevca	8 000 — 9 000	—	—																																																				
		0,191	2,222																																																				
		0,215	2,500																																																				

1 kg treseta	7 800 —	0,186	2,167		
	13 800	—	—		
		0,330	3,833		
1 kg briketa	16 000 —	0,382	4,444		
treseta	16 800	—	—		
		0,401	4,667		
1 kg ostatnog	40 000	0,955	11,111		
loživog ulja					
(teškog ulja)					
1 kg lakog	42 300	1,010	11,750		
loživog ulja					
1 kg motornog	44 000	1,051	12,222		
benzina					
(benzina)					
1 kg parafina	40 000	0,955	11,111		
1 kg ukapljenog	46 000	1,099	12,778		
naftnog plina					
1 kg prirodnog	47 200	1,126	13,10		
plina (2)					
1 kg ukapljenog	45 190	1,079	12,553		
prirodnog plina					
1 kg drva	13 800	0,330	3,833		
(25 %					
vlažnosti) (3)					
1 kg drvenih	16 800	0,401	4,667		
peleta/briketa					
1 kg otpada	7 400 —	0,177	2,056		
	10 700	—	—		
		0,256	2,972		
1 MJ dobivene	1 000	0,024	0,278		
topline					
1 kWh	3 600	0,086	1 (4)		
električne					
energije					

Izvor: Eurostat.			
<p>(1) Države članice mogu primjenjivati drukčije koeficijente konverzije ako se oni mogu opravdati.</p> <p>(2) 93 % metana.</p> <p>(3) Države članice mogu primjenjivati i druge vrijednosti ovisno o vrsti drva koje se najviše upotrebljava u odgovarajućoj državi članici.</p> <p>(4) Primjenjuje se ako se uštede energije izračunavaju s obzirom na primarnu energiju koristeći se pristupom odozdo prema gore na temelju krajnje potrošnje energije. Za uštede električne energije u kWh države članice mogu primjenjivati zadani koeficijent od 2,5. Države članice mogu primjenjivati drukčiji koeficijent pod uvjetom da ga mogu opravdati.</p>			
<p>PRILOG V.</p> <p>Zajedničke metode i načela za izračun učinka sustava obveza energetske učinkovitosti ili drugih mjera politike u skladu s člankom 7. stavcima 1., 2. i 9. i člankom 20. stavkom 6.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Zamijenjeno Direktivom (EU) 2018/2002.

<p>1. Metode za izračun ušteda energije u smislu članka 7. stavaka 1. i 2., članka 7. stavka 9. drugog podstavka točaka (b), (c), (d), (e) i (f) te članka 20. stavka 6.</p> <p>Stranke obveznice, stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbena tijela javne vlasti mogu upotrebljavati jednu ili više sljedećih metoda za izračun ušteda energije:</p> <p>(a) predviđene uštede na temelju rezultata prethodnih energetske poboljšanja u sličnim postrojenjima pod neovisnim nadzorom. Opći se pristup naziva „ex-ante”;</p> <p>(b) izmjerene uštede, pri čemu se uštede od uvođenja mjere ili paketa mjera utvrđuju bilježenjem stvarnog smanjenja u uporabi energije, uzimajući u obzir čimbenike kao što su aditivnost, zauzetost, razine proizvodnje i vremenske prilike koji mogu utjecati na potrošnju. Opći se pristup naziva „ex-ante”;</p> <p>(c) procijenjene uštede, pri čemu se upotrebljavaju tehničke procjene ušteda. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo ako je utvrđivanje pouzdanih izmjerenih podataka za određeno postrojenje teško ili nerazmjerno skupo, na primjer pri zamjeni kompresora ili električnog motora drukčijom</p>			
--	--	--	--

<p>vrijednošću KWh od one za koju postoje neovisne informacije o izmjerenim uštedama, ili ako procjene na temelju metodologija i referentnih vrijednosti utvrđenih na nacionalnoj razini provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci koji ne ovise o uključenim strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;</p> <p>(d)uštete utvrđene na temelju istraživanja kojima se utvrđuje odgovor potrošača na savjete, informativne kampanje, sustave označivanja, certifikacijske sustave i pametne mjerne sustave. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo za uštete proizišle iz promjena u ponašanju potrošača. Ne može se upotrebljavati za uštete proizišle iz provedbe fizičkih mjera.</p> <p>2.Pri utvrđivanju uštete energije za mjeru za poboljšanje energetske učinkovitosti u smislu članka 7. stavaka 1. i 2., članka 7. stavka 9. drugog podstavka točaka (b), (c), (d), (e) i (f) te članka 20. stavka 6. primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a)u obzir se mogu uzeti samo uštete koje prelaze sljedeće razine:</p>			
--	--	--	--

<p>i. standardne vrijednosti emisija Unije za nove osobne automobile i nova laka gospodarska vozila nakon provedbe Uredbe (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice s ciljem smanjivanja emisija CO₂ iz lakih vozila (1) odnosno Uredbe (EU) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nova laka gospodarska vozila kao dio integriranog pristupa Unije s ciljem smanjivanja emisija CO₂ iz osobnih i lakih gospodarskih vozila (2);</p> <p>ii. zahtjevi Unije u vezi s uklanjanjem određenih proizvoda povezanih s energijom s tržišta nakon provedbe provedbenih mjera u skladu s Direktivom 2009/125/EZ; i</p> <p>(b) kako bi se u obzir uzele klimatske razlike između regija, države članice mogu odlučiti prilagoditi uštede standardnoj vrijednosti ili uskladiti različite uštede energije s temperaturnim razlikama između regija;</p>			
--	--	--	--

<p>(c)aktivnosti stranke obveznice, stranke sudionice ili ovlaštene stranke moraju biti dokazivo značajne za ostvarivanje iskazane uštede;</p> <p>(d)na uštede proizišle iz pojedinačne mjere pravo može polagati samo jedna stranka;</p> <p>(e)pri izračunu ušteda energije uzima se u obzir njihov životni vijek. To se može provesti tako da se zbroje uštede koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom između datuma njezine provedbe i 31. prosinca 2020. Države članice mogu također usvojiti drugu metodu ako procijene da se njome može ostvariti barem jednaka ukupna količina ušteda. Ako upotrebljavaju druge metode, države članice osiguravaju da ukupni iznos ušteda energije izračunan pomoću tih drugih metoda ne prelazi iznos ušteda energije koji bi dobile kada bi uštede izračunale kao zbroj ušteda koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom između datuma njezine provedbe i 31. prosinca 2020. Države članice u svom prvom nacionalnom akcijskom planu za energetska učinkovitost u skladu s Prilogom XIV. ovoj Direktivi detaljno opisuju koje su druge metode upotrebljavale i kojim su odredbama</p>			
--	--	--	--

<p>osigurale ispunjavanje tog obvezujućeg zahtjeva za izračun; i</p> <p>(f) dopuštene su mjere koje pojedinačno ili zajednički provode stranke obveznice, stranke sudionice ili ovlaštene stranke i čiji je cilj dovesti do trajne transformacije proizvoda, opreme ili tržišta na višu razinu energetske učinkovitosti; i</p> <p>(g) pri poticanju uvođenja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti države članice osiguravaju održavanje norma kakvoće proizvoda, usluga i provedbe mjera. Ako takve norme ne postoje, države članice surađuju sa strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama na njihovom uvođenju.</p> <p>3. Pri utvrđivanju uštede energije na temelju mjera politike koje se primjenjuju u skladu s člankom 7. stavkom 9. drugim podstavkom točkom (a) primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a) u obzir se uzimaju samo uštede energije na temelju mjera oporezivanja koje prelaze minimalne razine oporezivanja primjenjive na goriva u skladu s Direktivom Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i</p>			
--	--	--	--

<p>električne energije (3) ili Direktivom Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (4);</p> <p>(b) za izračun učinka upotrebljavaju se najnoviji i reprezentativni službeni podaci o cjenovnoj elastičnosti; i</p> <p>(c) uštede energije ostvarene pratećim instrumentima porezne politike, uključujući fiskalne poticaje ili uplate u fond, obračunavaju se zasebno.</p> <p>4. Obavješćivanje o metodologiji</p> <p>Države članice do 5. prosinca 2013. Komisiju obavješćuju o predloženoj detaljnoj metodologiji za rad sustava obveze energetske učinkovitosti i za potrebe članka 7. stavka 9. i članka 20. stavka 6. Osim u slučaju poreza, takva obavijest uključuje pojedinosti o:</p> <p>(a) strankama obveznicama, strankama sudionicama, ovlaštenim strankama ili provedbenim tijelima javne vlasti;</p> <p>(b) ciljanim sektorima;</p> <p>(c) razini cilja uštede energije ili očekivanim uštedama koje se trebaju ostvariti u cijelom razdoblju i međurazdobljima;</p> <p>(d) trajanju razdoblja obveze i međurazdoblja;</p> <p>(e) kategorijama prihvatljivih mjera;</p>			
---	--	--	--

<p>(f) metodologiji izračunavanja, uključujući kako se određuju aditivnost i značajnost te koje se metodologije i referentne vrijednosti upotrebljavaju za tehničke procjene;</p> <p>(g) životnom vijeku mjera;</p> <p>(h) pristupu usvojenom za rješavanje pitanja klimatskih razlika unutar države članice;</p> <p>(i) normama kakvoće;</p> <p>(j) protokolima za praćenje i provjeru i kako se osigurava njihova neovisnost o strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;</p> <p>(k) revizijskim protokolima; i</p> <p>(l) kako se vodi računa o potrebi za ispunjavanjem zahtjeva iz članka 7. stavka 1. drugog podstavka.</p> <p>U slučaju poreza takva obavijest uključuje pojedinosti o:</p> <p>(a) ciljanim sektorima i segmentu poreznih obveznika;</p> <p>(b) provedbenom tijelu javne vlasti;</p> <p>(c) očekivanoj uštedi koju treba ostvariti;</p> <p>(d) trajanju porezne mjere i međurazdobljima; i</p> <p>(e) metodologiji izračunavanja, uključujući koja se cjenovna elastičnost upotrebljava.</p>			
---	--	--	--

<p>(1) SL L 140, 5.6.2009., str. 1.</p> <p>(2) SL L 145, 31.5.2011., str. 1.</p> <p>(3) SL L 283, 31.10.2003., str. 51.</p> <p>(4) SL L 347, 11.12.2006., str. 1.</p>			
<p>PRILOG VI.</p> <p>Minimalni kriteriji za energetske preglede uključujući energetske preglede koji se provode u sklopu sustava gospodarenja energijom</p> <p>Energetski pregledi iz članka 8. temelje se na sljedećim smjernicama:</p> <p>(a) zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i sljedivim radnim podacima o potrošnji energije i (za električnu energiju) profilima opterećenja;</p> <p>(b) obuhvaćaju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili skupina zgrada, tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja, uključujući prijevoz;</p> <p>(c) kada je to moguće, proizlaze iz analize troškova ciklusa trajanja umjesto iz jednostavnih razdoblja povrata kako bi se u obzir uzele dugoročne uštede,</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o energetsom pregledu zgrade i energetsom certificiranju (NN 88/17, 90/20, 1/21, 45/21) članak/članci Članak 1., članak 2., članak 16., članak 19. i članak 26.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o energetsom pregledu za velika poduzeća (NN 123/15, 5/20, 97/21) članak/članci Članak 4., članak 5., članak 6., članak 7. i članak 33., Prilog II

<p>preostale vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope;</p> <p>(d)razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobivanje pouzdane slike o cjelokupnim energetske svojstvima i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje.</p> <p>Energetskim se pregledima omogućuju detaljni i potvrđeni izračuni za predložene mjere s ciljem pružanja jasnih informacija o mogućim uštedama.</p> <p>Mora biti omogućena pohrana podataka koji se upotrebljavaju u energetske pregledima za povijesnu analizu i praćenje učinaka.</p>			
<p>PRILOG VII.</p> <p>Minimalni zahtjevi za obračun i informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje</p> <p>1. Minimalni zahtjevi za obračun</p> <p>1.1. Obračun na temelju stvarne potrošnje</p> <p>Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun se treba provoditi na temelju stvarne potrošnje najmanje jednom</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 18.</p>

<p>godišnje, a informacije o obračunu trebaju se staviti na raspolaganje najmanje svaka tri mjeseca na zahtjev ili ako su se potrošači odlučili za primanje obračuna u elektroničkom obliku, u suprotnom dva puta godišnje. Plin koji se koristi samo za kuhanje može se izuzeti iz ovog zahtjeva.</p> <p>1.2. Minimalne informacije koje račun mora sadržavati</p> <p>Države članice osiguravaju da su prema potrebi u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanima na distribucijskim stanicama krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stavljene sljedeće informacije:</p> <p>(a) sadašnje stvarne cijene i stvarna potrošnja energije;</p> <p>(b) usporedbe sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku;</p> <p>(c) kontaktne informacije organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim</p>			
---	--	--	--

<p>tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.</p> <p>Pored toga, kada je moguće i korisno države članice osiguravaju da se u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanim na distribucijskim stanicama krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stave usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije korisnika ili da se krajnjeg kupca uputi na navedene informacije.</p> <p>1.3. Savjeti u vezi s energetsom učinkovitošću koji su priloženi računima i druge povratne informacije za krajnje kupce</p> <p>U ugovorima, prilikom izmjena ugovora, u računima koje kupci primaju ili na internetskim stranicama namijenjenima pojedinačnim kupcima distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije obavješćuju svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim informacijama neovisnih centara za savjetovanje potrošača, energetske agencija ili sličnih institucija, uključujući njihove internetske adrese, gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, referentnim profilima za potrošnju</p>			
---	--	--	--

<p>energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.</p>			
<p>PRILOG VIII.</p> <p>Potencijal za učinkovitost u grijanju i hlađenju</p> <p>1.Sveobuhvatna procjena nacionalnih potencijala za grijanje i hlađenje iz članka 14. stavka 1. uključuje:</p> <p>(a) opis potražnje za grijanjem i hlađenjem;</p> <p>(b) predviđanje kako će se navedena potražnja promijeniti u sljedećih 10 godina, uzimajući posebno u obzir razvoj potražnje u zgradama i različitim industrijskim sektorima;</p> <p>(c) kartu državnog područja na kojoj je, uz istodobno očuvanje komercijalno osjetljivih informacija, utvrđeno sljedeće:</p> <p>i. mjesta potražnje za grijanjem i hlađenjem, uključujući;</p> <p>— općine i konurbacije sa stupnjem izgrađenosti od najmanje 0,3, i</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Zamijenjeno Delegiranom uredbom Komisije 2019/826.</p>

<p>—industrijske zone s ukupnom godišnjom potrošnjom grijanja i hlađena većom od 20 GWh;</p> <p>ii.postojeća i planirana infrastruktura za centralizirano grijanje i hlađenje;</p> <p>iii.moguća mjesta opskrbe grijanjem i hlađenjem, uključujući:</p> <p>—postrojenja za proizvodnju električne energije s ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije većom od 20 GWh, i</p> <p>—postrojenja za spaljivanje otpada,</p> <p>—postojeća i planirana kogeneracijska postrojenja u kojima se upotrebljavaju tehnologije iz Priloga I. dijela II. i postrojenja za centralizirano grijanje;</p> <p>(d)utvrđivanje potražnje za grijanjem i hlađenjem koja se može zadovoljiti visokoučinkovitom kogeneracijom, uključujući mikrokogeneraciju u stambenom sektoru, i centraliziranim grijanjem i hlađenjem;</p> <p>(e)utvrđivanje potencijala za dodatnu visokoučinkovitu kogeneraciju, također putem preuređenja postojećih i izgradnje novih proizvodnih i industrijskih</p>			
--	--	--	--

<p>postrojenja ili drugih pogona koji proizvode otpadnu toplinu;</p> <p>(f) utvrđivanje potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za centralizirano grijanje i hlađenje;</p> <p>(g) strategije, politike i mjere koje se mogu usvojiti do 2020. i 2030. s ciljem ostvarenja potencijala iz točke (e) kako bi se udovoljilo potražnji iz točke (d), uključujući prema potrebi prijedloge za:</p> <p>i. povećanje udjela kogeneracije u proizvodnji grijanja i hlađenja te u proizvodnji električne energije;</p> <p>ii. razvoj infrastrukture za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje kako bi se omogućio razvoj visokoučinkovite kogeneracije i uporaba grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije;</p> <p>iii. poticanje postavljanja novih toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije i industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina na lokacijama na kojima će se oporabiti maksimalni iznos raspoložive otpadne topline radi udovoljavanja postojećoj ili predviđenoj potražnji za grijanjem i hlađenjem;</p>			
---	--	--	--

<p>iv.poticanje uspostavljanja novih stambenih zona ili novih industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na lokacijama gdje raspoloživa otpadna toplina, kako je utvrđeno u sveobuhvatnoj procjeni, može doprinijeti udovoljavanju njihovoj potražnji za grijanjem i hlađenjem. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji s ciljem osiguravanja optimalne usklađenosti ponude grijanja i hlađenja i potražnje za njima;</p> <p>v.poticanje priključivanja toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina, postrojenja za spaljivanje otpada i drugih pogona za proizvodnju energije iz otpada na lokalnu mrežu za centralizirano grijanje ili hlađenje;</p> <p>vi.poticanje priključivanja stambenih zona i industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na lokalnu mrežu za centralizirano grijanje i hlađenje;</p>			
--	--	--	--

<p>(h)udio visokoučinkovite kogeneracije i utvrđeni potencijal te napredak ostvaren u skladu s Direktivom 2004/8/EZ;</p> <p>(i)procjenu očekivane uštede primarne energije;</p> <p>(j)procjenu mjera javne potpore grijanju i hlađenju, ako su usvojene, s godišnjim proračunom i utvrđivanje mogućih elemenata potpore. Time se ne dovodi u pitanje zasebna obavijest o programima javne potpore za procjenu državnih potpora.</p> <p>2.U mjeri u kojoj je to primjereno sveobuhvatna se procjena može sastojati od skupa regionalnih ili lokalnih planova i strategija.</p>			
<p>PRILOG IX.</p> <p>ANALIZA TROŠKOVA I KORISTI</p> <p>Dio 1.</p> <p>Opća načela analize troškova i koristi</p> <p>Priprema analize troškova i koristi u odnosu na mjere za poticanje učinkovitosti u grijanju i hlađenju kako je navedeno u članku 14. stavku 3. namijenjena je osiguravanju osnove za donošenje odluke o kvalificiranom određivanju prioriteta u pogledu ograničenih izvora na socijalnoj razini.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 15.</p>

<p>Analiza troškova i koristi može obuhvaćati procjenu projekta ili skupinu projekata za širu lokalnu, regionalnu ili nacionalnu procjenu s ciljem utvrđivanja troškovno najučinkovitije i najkorisnije mogućnosti grijanja ili hlađenja na određenom zemljopisnom području za potrebe planiranja toplinske energije.</p> <p>Analiza troškova i koristi za potrebe članka 14. stavka 3. uključuje gospodarsku analizu koja obuhvaća društvenogospodarske i okolišne čimbenike.</p> <p>Analiza troškova i koristi uključuje niže navedene korake i pitanja:</p> <p>(a) Određivanje granice sustava i zemljopisne granice</p> <p>Područjem primjene predmetne analize troškova i koristi određuje se relevantni energetska sustav. Zemljopisna granica obuhvaća prikladno dobro definirano zemljopisno područje, npr. određenu regiju ili područje metropole, kako bi se izbjegao odabir onih rješenja koja nisu optimalna za svaki slučaj pojedinačno.</p> <p>(b) Integrirani pristup mogućnostima u vezi s potražnjom i ponudom</p>			
---	--	--	--

<p>Pri analizi troškova i koristi u obzir se uzimaju, na temelju raspoloživih podataka, svi relevantni izvori opskrbe dostupni unutar granica sustava i zemljopisnih granica, uključujući otpadnu toplinu iz proizvodnje električne energije i industrijskih postrojenja i obnovljivu energiju, te svojstva i kretanja u vezi s potražnjom za grijanjem i hlađenjem.</p> <p>(c) Određivanje ishodišnog scenarija</p> <p>Ishodišni scenarij služi kao referentna točka na temelju koje se ocjenjuju alternativni scenariji.</p> <p>(d) Utvrđivanje alternativnih scenarija</p> <p>Razmatraju se sve relevantne alternative ishodišnom scenariju. Scenariji koji nisu izvedivi zbog tehničkih ili financijskih razloga, nacionalne regulacije ili vremenskih ograničenja mogu se isključiti u ranoj fazi analize troškova i koristi ako je to opravdano na temelju pažljivih, jasnih i dobro dokumentiranih razmatranja.</p> <p>U analizi troškova i koristi u obzir se trebaju uzeti samo mogućnosti visokoučinkovite kogeneracije, učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja ili opskrbe učinkovitim individualnim grijanjem i hlađenjem</p>			
---	--	--	--

<p>kao alternativni scenariji u odnosu na ishodišni scenarij.</p> <p>(e) Metoda izračunavanja veće koristi u odnosu na trošak</p> <p>i. Ocjenjuju se i uspoređuju ukupni dugoročni troškovi i koristi mogućnosti opskrbe grijanjem ili hlađenjem.</p> <p>ii. Kriterij za ocjenjivanje je neto sadašnja vrijednost.</p> <p>iii. Vremenski se okvir odabire tako da se uključe svi relevantni troškovi i koristi scenarija. Na primjer, odgovarajući vremenski okvir može biti 25 godina za plinsku elektranu, 30 godina za sustav centraliziranoga grijanja ili 20 godina za opremu za grijanje kao što su kotlovi.</p> <p>(f) Izračun i predviđanje cijena i druge pretpostavke za gospodarsku analizu</p> <p>i. Za potrebe analiza troškova i koristi države članice osiguravaju pretpostavke u vezi s cijenama glavnih ulaznih i izlaznih čimbenika i diskontnom stopom.</p> <p>ii. Diskontna stopa koja se u gospodarskoj analizi upotrebljava za izračun neto sadašnje vrijednosti odabire se u skladu s europskim ili nacionalnim smjernicama (1).</p> <p>iii. Države članice upotrebljavaju predviđanja u vezi s kretanjem</p>			
--	--	--	--

<p>nacionalnih, europskih ili međunarodnih cijena energije ako je to potrebno u njihovom nacionalnom i/ili regionalnom/lokalnom kontekstu.</p> <p>iv. Cijene koje se upotrebljavaju u gospodarskoj analizi odražavaju stvarne društvenogospodarske troškove i koristi i trebaju uključivati vanjske troškove, kao što su učinci na zdravlje i okoliš, u mjeri u kojoj je to moguće, odnosno ako tržišna cijena već postoji ili ako je uključena u europsku ili nacionalnu regulaciju.</p> <p>(g) Gospodarska analiza: popis učinaka</p> <p>U gospodarskoj se analizi uzimaju u obzir i svi relevantni gospodarski učinci.</p> <p>Države članice pri donošenju odluka mogu procijeniti i uzeti u obzir troškove i uštede energije u analiziranim scenarijima proizišle iz povećanja fleksibilnosti u opskrbi energijom te iz optimalnijeg rada elektroenergetskih mreža, uključujući izbjegnute troškove i uštede proizišle iz smanjenja ulaganja u infrastrukturu.</p>			
--	--	--	--

<p>Troškovi i koristi koji se uzimaju u obzir uključuju najmanje sljedeće:</p> <p>i.koristi</p> <ul style="list-style-type: none"> —vrijednost proizvodnje za potrošače (toplinska i električna energija), —u mjeri u kojoj je to moguće, vanjske koristi kao što su koristi za zdravlje i okoliš; <p>ii.troškove</p> <ul style="list-style-type: none"> —kapitalne troškove postrojenja i opreme, —kapitalne troškove povezanih energetske mreže, —varijabilne i fiksne operativne troškove, — troškove energije, —u mjeri u kojoj je to moguće, troškove u vezi s okolišem i zdravljem. <p>(h)Analiza osjetljivosti</p> <p>Uključuje se analiza osjetljivosti radi procjene troškova i koristi projekta ili skupine projekata na temelju različitih cijena energije, diskontnih stopa i drugih varijabilnih čimbenika sa značajnim učinkom na ishod izračuna.</p> <p>Države članice određuju nadležna tijela odgovorna za provedbu analiza troškova</p>			
--	--	--	--

<p>i koristi u skladu s člankom 14. Države članice mogu od nadležnih lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela ili operatora pojedinačnih postrojenja zahtijevati provedbu gospodarske i financijske analize. One osiguravaju detaljne metodologije i pretpostavke u skladu s ovim Prilogom i uspostavljaju i objavljuju postupke za gospodarsku analizu.</p> <p>Dio 2.</p> <p>Načela za potrebe članka 14. stavaka 5. i 7.</p> <p>Analizama troškova i koristi osiguravaju se informacije za potrebe mjera iz članka 14. stavaka 5. i 7.</p> <p>Ako se planira postrojenje namijenjeno samo proizvodnji električne energije ili postrojenje u kojem se neće iskorištavati otpadna toplina, izrađuje se usporedba između planiranog postrojenja ili planiranog preuređenja i istovjetnog postrojenja u kojem se proizvodi jednaka količina električne energije ili procesne topline, ali i iskorištava otpadna toplina i isporučuje toplinska energija putem visokoučinkovite kogeneracije i/ili mreža za centralizirano grijanje ili hlađenje.</p>			
--	--	--	--

<p>U procjeni se u okviru zadane zemljopisne granice uzima u obzir planirano postrojenje i sva odgovarajuća postojeća ili potencijalna mjesta potražnje za toplinskom energijom koja se iz njega mogu opskrbljivati, uzimajući u obzir racionalne mogućnosti (na primjer tehničku izvedivost i udaljenost).</p> <p>Granica sustava određuje se tako da uključuje planirano postrojenje i toplinska opterećenja, kao što su zgrade i tehnološki procesi. U okviru granica sustava za oba se slučaja određuju i uspoređuju ukupni troškovi pružanja toplinske i električne energije.</p> <p>Toplinska opterećenja uključuju postojeća toplinska opterećenja, kao što je industrijsko postrojenje ili postojeći sustav za centralizirano grijanje, a u gradskim područjima također toplinsko opterećenje i troškove koji bi nastali ako bi se skupini zgrada ili dijelu grada osigurala nova mreža za centralizirano grijanje i/ili ako bi se skupina zgrada ili dio grada priključili na takvu mrežu.</p> <p>Analiza troškova i koristi temelji se na opisu planiranog postrojenja i usporednog postrojenja, uključujući prema potrebi električne i toplinske kapacitete, vrstu goriva, planiranu uporabu i broj planiranih radnih sati</p>			
---	--	--	--

<p>godišnje, lokaciju i potražnju za električnom i toplinskom energijom.</p> <p>Za potrebe usporedbe u obzir se uzimaju potražnja za toplinskom energijom i vrste grijanja i hlađenja koja upotrebljavaju susjedna mjesta potražnje za toplinskom energijom. Usporedba obuhvaća infrastrukturne troškove planiranog i usporednog postrojenja.</p> <p>Analiza troškova i koristi za potrebe članka 14. stavka 5. uključuje gospodarsku analizu koja obuhvaća financijsku analizu koja odražava stvarne transakcije u novčanom toku iz ulaganja u pojedinačna postrojenja i iz njihova rada.</p> <p>Projekti s pozitivnim rezultatima analize troškova i koristi su projekti kod kojih zbroj diskontiranih koristi u gospodarskoj i financijskoj analizi prelazi zbroj diskontiranih troškova (veća korist od troškova).</p> <p>Države članice utvrđuju opća načela za metodologiju, pretpostavke i vremenski okvir za gospodarsku analizu.</p> <p>Države članice mogu od poduzeća odgovornih za rad toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih poduzeća, mreža za</p>			
--	--	--	--

<p>centralizirano grijanje i hlađenje ili drugih stranaka na koje utječe definirana granica sustava ili zemljopisna granica zahtijevati da dostave podatke koji će se upotrijebiti u procjeni troškova i koristi pojedinačnog postrojenja.</p>			
<p>(1) Kod nacionalne diskontne stope odabrane za potrebe gospodarske analize trebalo bi uzeti u obzir podatke koje dostavlja Europska središnja banka.</p>			
<p>PRILOG X.</p> <p>Jamstvo o podrijetlu za električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije</p> <p>(a) Države članice poduzimaju mjere kojima osiguravaju:</p> <p>i. da jamstvo o podrijetlu električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije:</p> <p>— proizvođačima omogućuje da dokažu da je električna energija koju prodaju proizvedena iz visokoučinkovite kogeneracije i u tu se svrhu izdaje kao odgovor na zahtjev proizvođača,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Uredba o sustavu jamstva podrijetla energije (NN 28/2023) članak/članci Članak 1. i članak 11.</p>

<p>—točno je, pouzdano i zaštićeno od prijevara, —izdaje se, prenosi i ukida u elektroničkom obliku; ii.da se ista jedinica energije iz visokoučinkovite kogeneracije uzima u obzir samo jedanput.</p> <p>(b)Jamstvo o podrijetlu iz članka 14. stavka 10. sadrži najmanje sljedeće informacije:</p> <p>i.identitet, lokaciju, vrstu i kapacitet (za toplinsku i električnu energiju) postrojenja u kojem se proizvela energija; ii. datume i mjesta proizvodnje; iii.donju kalorijsku vrijednost izvora goriva iz kojeg je proizvedena električna energija; iv.količinu i uporabu toplinske energije proizvedene zajedno s električnom energijom; v.količinu električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u skladu s Prilogom II. na koju se jamstvo odnosi; vi.uštede primarne energije izračunane u skladu s Prilogom II. na temelju usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti navedenih u Prilogu II. točki (f); vii.nazivnu električnu i toplinsku učinkovitost pogona;</p>			
---	--	--	--

<p>viii. je li i u kojoj mjeri postrojenje imalo koristi od potpore ulaganju;</p> <p>ix. je li i u kojoj mjeri jedinica energije imala koristi na bilo koji drugi način od nacionalnog programa potpore i vrstu programa potpore;</p> <p>x. datum od kojeg je postrojenje operativno; i</p> <p>xi. datum i zemlju izdavanja jedinstvenog identifikacijskog broja.</p> <p>Jamstvo o podrijetlu standardno vrijedi za 1 MWh. Odnosi se na neto proizvedenu električnu energiju koja se mjeri na granici stanice i isporučuje u mrežu.</p>			
<p>PRILOG XI.</p> <p>Kriteriji energetske učinkovitosti za regulaciju energetske mreže i za tarife elektroenergetske mreže</p> <p>1. Mrežne tarife odražavaju uštede troškova u mrežama ostvarene na strani potražnje, mjerama odgovora na potražnju i distribuiranom proizvodnjom energije, uključujući uštede od smanjenja troškova isporuke ili ulaganja u mrežu te optimalnijeg rada mreže.</p> <p>2. Regulacijom mreže i mrežnim tarifama mrežni operatori ili poduzeća za maloprodaju energije ne sprečavaju se da na raspolaganje stave usluge sustava</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 16.</p>

<p>za mjere odgovora na potražnju, upravljanje potražnjom i distribuiranu proizvodnju energije na organiziranim tržištima električne energije, posebno:</p> <p>(a) preusmjeravanje opterećenja krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije;</p> <p>(b) uštede energije na temelju odgovora energetske agregatora na potražnju distribuiranih potrošača;</p> <p>(c) smanjenje potražnje putem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje provode pružatelji energetske usluge, uključujući poduzeća za energetske usluge;</p> <p>(d) priključivanje i dispečiranje izvora proizvodnje energije na donjim naponskim razinama;</p> <p>(e) priključivanje izvora proizvodnje energije koji su bliže mjestu potrošnje; i</p> <p>(f) skladištenje energije.</p> <p>Za potrebe ove odredbe pojam „organizirana tržišta električne energije” uključuje izvanburzovna tržišta i burze električne energije za trgovanje električnom energijom, kapacitete, usluge uravnoteženja i</p>			
---	--	--	--

<p>pomoćne usluge u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i tržišta za isti dan.</p> <p>3. Mrežnim ili maloprodajnim tarifama može se poduprijeti dinamično određivanje cijena za mjere odgovora na potražnju krajnjih kupaca, kao što su:</p> <p>(a) tarife s obzirom na vrijeme uporabe; (b) određivanje cijena u vrijeme kritičnog opterećenja; (c) određivanje cijena u realnom vremenu; i (d) popusti u vrijeme vršnog opterećenja.</p>			
<p>PRILOG XII.</p> <p>ZAHTJEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA OPERATORE PRIJENOSNIH SUSTAVA I OPERATORE DISTRIBUCIJSKIH SUSTAVA</p> <p>Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava:</p> <p>(a) utvrđuju i objavljuju standardna pravila u vezi s pokrivanjem i podjelom troškova tehničke prilagodbe, kao što su priključci na mrežu i jačanje mreže, poboljšanjem rada mreže i nediskriminirajućom primjenom kodeksa o mreži potrebnih</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 17.</p>

<p>za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije;</p> <p>(b)svakom novom proizvođaču električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije koji se želi priključiti na sustav pružaju sveobuhvatne i potrebne informacije, uključujući:</p> <p>i.sveobuhvatnu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem na mrežu;</p> <p>ii.razuman i točan vremenski raspored za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenje na mrežu;</p> <p>iii.razumni okvirni vremenski raspored za svaki predloženi priključak na mrežu. Cjelokupni proces priključivanja na mrežu ne bi trebao trajati dulje od 24 mjeseca, vodeći računa o razumnoj praktičnosti i nediskriminaciji;</p> <p>(c)osiguravaju standardizirane i pojednostavljene postupke za priključivanje distribuiranih proizvođača energije iz visokoučinkovite kogeneracije kako bi olakšali njihovo priključivanje na mrežu.</p>			
---	--	--	--

<p>Standardna pravila iz točke (a) temelje se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima, a posebno se uzimaju u obzir svi troškovi i koristi povezani s priključivanjem navedenih proizvođača na mrežu. U pravilima mogu biti predviđene različite vrste priključaka.</p>			
<p>PRILOG XIII.</p> <p>Minimalne stavke koje treba uključiti u ugovore o energetske učinku sklopljene s javnim sektorom ili u povezane specifikacije javnog natječaja</p> <ul style="list-style-type: none"> —Jasan i transparentan popis mjera za poboljšanje učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s učinkovitošću koje treba ostvariti. —Zajamčene uštede koje treba ostvariti provedbom mjera iz ugovora. —Trajanje i ključne točke ugovora, uvjeti i otkazni rok. —Jasan i transparentan popis obveza svake ugovorne stranke. —Referentni datum(i) za utvrđivanje ostvarenih ušteda. —Jasan i transparentan popis koraka u provedbi mjere ili paketa mjera i prema potrebi povezanih troškova. 		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 25., članak 26., članak 26.a, članak 31.</p>

<ul style="list-style-type: none"> —Obveza potpune provedbe mjera iz ugovora i dokumentiranje svih promjena napravljenih tijekom provedbe projekta. —Propisi o uključivanju istovjetnih zahtjeva u sve podugovore s trećim osobama. —Jasan i transparentan prikaz financijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju stranaka u ostvarenim novčanim uštedama (odnosno naknada pružatelju usluga). —Jasne i transparentne odredbe o mjerenju i provjeri ostvarenih zajamčenih ušteda, provjeri kakvoće i jamstvima. —Odredbe u kojima se objašnjava postupak u slučaju promjene okvirnih uvjeta koji utječu na sadržaj i ishod ugovora (odnosno promjene cijene energije, intenziteta uporabe postrojenja). —Detaljne informacije o obvezama svake ugovorne stranke i o sankcijama za njihovo kršenje. 			
<p>PRILOG XIV.</p> <p>OPĆI OKVIR ZA IZVJEŠĆIVANJE</p> <p>Dio 1.</p> <p>Opći okvir za godišnja izvješća</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime u svom članku 54. stavak 1., briše ovaj članak direktive.</p>

<p>Godišnja izvješća iz članka 24. stavka 1. predstavljaju osnovu za praćenje napretka u ostvarivanju nacionalnih ciljeva za 2020. Države članice osiguravaju da izvješća sadrže najmanje sljedeće informacije:</p> <p>(a) procjenu sljedećih pokazatelja za prethodnu godinu (godinu X (1) - 2):</p> <p>i. potrošnje primarne energije;</p> <p>ii. ukupne krajnje potrošnje energije;</p> <p>iii. krajnje potrošnje energije prema sektoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> — industrija, — promet (prema potrebi uz podjelu na putnički i teretni promet), — kućanstva, — usluge; <p>iv. bruto dodane vrijednosti prema sektoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> — industrija, — usluge; <p>v. raspoloživog dohotka kućanstava;</p> <p>vi. bruto domaćeg proizvoda (BDP);</p> <p>vii. proizvodnje električne energije u termoelektranama;</p> <p>viii. proizvodnje električne energije u postrojenjima za kombiniranu proizvodnju toplinske i električne energije;</p>			
--	--	--	--

<p>ix.proizvodnje toplinske energije u termoelektranama;</p> <p>x.proizvodnje toplinske energije u postrojenjima za kombiniranu proizvodnju toplinske i električne energije, uključujući industrijsku otpadnu toplinu;</p> <p>xi.goriva utrošenog u termoelektranama;</p> <p>xii.putničkih kilometara (pkm) ako su ti podaci dostupni;</p> <p>xiii.tonskih kilometara (tkm) ako su ti podaci dostupni;</p> <p>xiv.kombiniranih prevezenih kilometara (pkm + tkm) ako nisu dostupni podaci za xii. i xiii.;</p> <p>xv. stanovništva.</p> <p>U sektorima u kojima je potrošnja energije stabilna ili u porastu, države članice analiziraju razloge i svoj ocjenu prilažu procjeni.</p> <p>Drugo i naknadna izvješća uključuju također točke od (b) do (e):</p> <p>(b)najnovije podatke o glavnim zakonodavnim i nezakonodavnim mjerama koje su provedene prošle godine i koje doprinose ostvarivanju ukupnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti za 2020.;</p> <p>(c)ukupnu površinu poda zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti države članice i s ukupnom korisnom</p>			
---	--	--	--

<p>površinom poda većom od 500 m², odnosno od 9. srpnja 2015. većom od 250 m² koje, do 1. siječnja godine u kojoj treba podnijeti izvješće, nisu ispunile zahtjeve energetske svojstava iz članka 5. stavka 1.;</p> <p>(d) ukupnu površinu poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti država članica koja je bila renovirana prošle godine kako je navedeno u članku 5. stavku 1. ili iznos uštede energije u prihvatljivim zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti kako je navedeno u članku 5. stavku 6.;</p> <p>(e) uštede energije ostvarene putem nacionalnih sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 7. stavka 1. ili alternativnih mjera usvojenih primjenom članka 7. stavka 9.</p> <p>Prvo izvješće također uključuje nacionalni cilj iz članka 3. stavka 1.</p> <p>Države članice u godišnja izvješća iz članka 24. stavka 1. mogu također uključiti dodatne nacionalne ciljeve. Oni se posebno mogu odnositi na statističke pokazatelje navedene u točki (a) ovog dijela ili njihove kombinacije, kao što je primarni ili krajnji energetske intenzitet ili sektorski energetske intenziteti.</p>			
--	--	--	--

<p>Dio 2.</p> <p>Opći okvir za nacionalne akcijske planove za energetske učinkovitost</p> <p>Nacionalnim akcijskim planovima za energetske učinkovitost iz članka 24. stavka 2. osigurava se okvir za razvoj nacionalnih strategija za energetske učinkovitost.</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost obuhvaćaju značajne mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i očekivane/ostvarene uštede energije, uključujući uštede u opskrbi energijom, prijenosu i distribuciji energije te njezinoj krajnjoj potrošnji. Države članice osiguravaju uključivanje najmanje niže navedenih informacija u nacionalne akcijske planove za energetske učinkovitost.</p> <p>1. Ciljevi i strategije:</p> <ul style="list-style-type: none"> — okvirni nacionalni cilj povećanja energetske učinkovitosti za 2020. kako je predviđeno člankom 3. stavkom 1., — nacionalni okvirni cilj uštede energije utvrđen u članku 4. stavku 1. Direktive 2006/32/EZ, — ostali postojeći ciljevi povećanja energetske učinkovitosti koji se 			
--	--	--	--

<p>odnose na cjelokupno gospodarstvo ili određene sektore.</p> <p>2.Mjere i uštede energije</p> <p>U nacionalnim akcijskim planovima za energetska učinkovitost pružaju se informacije o usvojenim mjerama ili mjerama koje se planiraju usvojiti radi provedbe glavnih elemenata ove Direktive i o povezanim uštedama.</p> <p>(a)Uštede primarne energije</p> <p>U nacionalnim akcijskim planovima za energetska učinkovitost navode se značajne mjere i aktivnosti poduzete s ciljem uštede primarne energije u svim sektorima gospodarstva. Za svaku se mjeru ili paket mjera/aktivnosti navode procjene očekivanih ušteda za 2020. i ušteda ostvarenih do trenutka izvješćivanja.</p> <p>Prema potrebi trebaju se pružiti informacije o drugim učincima/koristima mjera (smanjenju emisije stakleničkih plinova, poboljšanju kakvoće zraka, otvaranju radnih mjesta itd.) i proračunu za njihovu provedbu.</p> <p>(b)Ušteda krajnje energije</p>			
--	--	--	--

<p>Prvi i drugi nacionalni akcijski planovi za energetska učinkovitost uključuju rezultate u vezi s ispunjavanjem cilja uštede krajnje energije utvrđenog u članku 4. stavcima 1. i 2. Direktive 2006/32/EZ. Ako izračun/procjena ušteda prema mjeri nije dostupna, iskazuje se smanjenje energije na razini sektora kao rezultat (kombinacije) mjera.</p> <p>Prvi i drugi nacionalni akcijski planovi za energetska učinkovitosti također uključuju metodologiju mjerenja i/ili izračunavanja koja se upotrebljava za izračun ušteda energije. Ako se primjenjuje „preporučena metodologija” (2), nacionalni akcijski plan za energetska učinkovitost trebao bi sadržavati upućivanje na nju.</p> <p>3. Posebne informacije koje se odnose na ovu Direktivu</p> <p>3.1. Javna tijela (članak 5.)</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetska učinkovitost uključuju popis javnih tijela koja su razvila plan za energetska učinkovitost u skladu s člankom 5. stavkom 7.</p>			
--	--	--	--

<p>3.2.Obveze energetske učinkovitosti (članak 7.)</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost uključuju nacionalne koeficijente odabrane u skladu s Prilogom IV.</p> <p>Prvi nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost uključuje kratki opis nacionalnog sustava iz članka 7. stavka 1. ili alternativnih mjera usvojenih primjenom članka 7. stavka 9.</p> <p>3.3.Energetski pregledi i sustavi gospodarenja (članak 8.)</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost uključuju:</p> <p>(a)broj energetske pregleda provedenih u prethodnom razdoblju;</p> <p>(b)broj energetske pregleda provedenih u velikim poduzećima u prethodnom razdoblju;</p> <p>(c)broj velikih poduzeća na njihovim područjima uz naznaku broja onih na koje se primjenjuje članak 8. stavak 5.</p> <p>3.4.Poticanje učinkovitog grijanja i hlađenja (članak 14.)</p>			
--	--	--	--

<p>Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost uključuju procjenu napretka ostvarenog u provedbi sveobuhvatne procjene iz članka 14. stavka 1.</p> <p>3.5. Prijenos i distribucija energije (članak 15.)</p> <p>Prvi nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost i naknadna izvješća koja se podnose svakih 10 godina nakon toga uključuju provedene procjene, mjere i ulaganja utvrđene s ciljem iskorištavanja potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za plin i električnu energiju iz članka 15. stavka 2.</p> <p>3.6. Države članice u okviru nacionalnih akcijskih planova za energetske učinkovitost izvješćuju o mjerama poduzetima za omogućavanje i razvoj odgovora na potražnju kako je navedeno u članku 15.</p> <p>3.7. Raspoloživost kvalifikacijskih, akreditacijskih i certifikacijskih sustava (članak 16.)</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost uključuju informacije o raspoloživim kvalifikacijskim, akreditacijskim i certifikacijskim sustavima ili istovjetnim kvalifikacijskim</p>			
---	--	--	--

<p>sustavima za pružatelje energetske usluga, energetske preglede i mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti.</p> <p>3.8. Energetske usluge (članak 18.)</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost uključuju poveznicu na internetsku stranicu na kojoj se može pristupiti popisu ili sučelju pružatelja energetske usluga iz članka 18. stavka 1. točke (c).</p> <p>3.9. Druge mjere za poticanje energetske učinkovitosti (članak 19.)</p> <p>Prvi nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost uključuje popis mjera iz članka 19. stavka 1.</p>			
<p>(1) X = tekuća godina.</p> <p>(2) Preporuke o metodama za mjerenje i provjeru u okviru Direktive 2006/32/EZ o energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i energetske usluge.</p>			

<p>PRILOG XV.</p> <p>Korelacijska tablica</p> <p>Direktiva Ova Direktiva</p> <p>2004/8/EZ</p> <p>Članak 1. Članak 1. stavak 1.</p> <p>Članak 2. Članak 1. stavak 1.</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 30.</p> <p>(a)</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 32.</p> <p>(b)</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 31.</p> <p>(c)</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 33.</p> <p>(d)</p> <p>Članak 3. točke —</p> <p>(e) i (f)</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 35.</p> <p>(g)</p> <p>Članak 3. točka —</p> <p>(h)</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 34.</p> <p>(i)</p> <p>Članak 3. točka —</p> <p>(j)</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 36.</p> <p>(k)</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 37.</p> <p>(l)</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 39.</p> <p>(m)</p> <p>Članak 3. točka Članak 2. točka 38.</p> <p>(n)</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Neprimjenjivo</p>
--	--	--------------------------------------	----------------------

Članak 3. točka— (o) —	Članak 2. točke 40., 41., 42., 43. i 44.		
Članak 4. stavak 1.	Prilog II. točka (f) prva podtočka		
Članak 4. stavak 2.	Članak 14. stavak 10. drugi podstavak		
Članak 4. stavak 3.	—		
Članak 5.	Članak 14. stavak 10. prvi podstavak i Prilog X.		
Članak 6.	Članak 14. stavci 1. i 3., prilozi VIII. i IX.		
Članak 7. stavak 1.	Članak 14. stavak 11.		
Članak 7. stavci 2. i 3.	—		
Članak 8. —	Članak 15. stavak 5. Članak 15. stavci 6., 7., 8. i 9.		
Članak 9.	—		
Članak 10. stavci 1. i 2.	Članak 14. stavak 1. i članak 24. stavak 2., Prilog XIV. dio 2.		
Članak 10. stavak 3.	Članak 24. stavak 6.		
Članak 11. —	Članak 24. stavak 3. Članak 24. stavak 5.		
Članak 12. stavci 1. i 3.	—		
Članak 12. stavak 2.	Prilog II. točka (c)		
Članak 13.	Članak 22. stavak 2.		

Članak 14.	—		
Članak 15.	Članak 28.		
Članak 16.	—		
Članak 17.	Članak 29.		
Članak 18.	Članak 30.		
Prilog I.	Prilog I. dio II.		
Prilog II.	Prilog I. dio I. i dio II. zadnji podstavak		
Prilog III.	Prilog II.		
Prilog IV.	Prilog VIII.		
—	Prilog IX.		
Direktiva 2006/32/EZ	Ova Direktiva		
Članak 1.	Članak 1. stavak 1.		
Članak 2.	Članak 1. stavak 1.		
Članak 3. točka (a)	Članak 2. točka 1.		
Članak 3. točka (b)	Članak 2. točka 4.		
Članak 3. točka (c)	Članak 2. točka 6.		
Članak 3. točka (d)	Članak 2. točka 5.		
—	Članak 2. točke 2. i 3.		
Članak 3. točka (e)	Članak 2. točka 7.		
Članak 3. točke (f), (g), (h) i (i)	—		
—	Članak 2. točke od 8. do 19.		
Članak 3. točka (j)	Članak 2. točka 27.		
—	Članak 2. točka 28.		

Članak 3. točka (k)	—		
Članak 3. točka (l)	Članak 2. točka 25.		
—	Članak 2. točka 26.		
Članak 3. točka (m)	—		
Članak 3. točka (n)	Članak 2. točka 23.		
Članak 3. točka (o)	Članak 2. točka 20.		
Članak 3. točka (p)	Članak 2. točka 21.		
Članak 3. točka (q)	Članak 2. točka 22.		
Članak 3. točke (r) i (s)	—		
—	Članak 2. točke 24., 29., 44. i 45.		
—	Članak 3.		
—	Članak 4.		
Članak 4.	—		
Članak 5.	Članci 5. i 6.		
Članak 6. stavak 1. točka (a)	Članak 7. stavak 8. točke (a) i (b)		
Članak 6. stavak 1. točka (b)	Članak 18. stavak 3.		
Članak 6. stavak 2.	Članak 7. stavci 1., 5., 6., 7., 9., 10., 11. i 12.		
—	Članak 7. stavci 2. i 3.		
Članak 6. stavak 3.	Članak 18. stavak 2. točke (b) i (c)		
Članak 6. stavak 5.	—		

Članak 7.	Članak 17.			
Članak 8.	Članak 16. stavak 1.			
—	Članak 16. stavci 2. i 3.			
Članak 9. stavak 1.	Članak 19.			
Članak 9. stavak 2.	Članak 18. stavak 1. točka (d) podtočka i.			
—	Članak 18. stavak 1. točke (a), (b), (c), (d) podtočka ii. i (e)			
Članak 10. stavak 1.	Članak 15. stavak 4.			
Članak 10. stavak 2.	Članak 15. stavak 3.			
—	Članak 15. stavci 7., 8. i 9.			
Članak 11.	Članak 20.			
Članak 12. stavak 1.	Članak 8. stavak 1.			
Članak 12. stavak 2.	—			
—	Članak 8. stavci 2., 3., 4., 5., 6. i 7.			
Članak 12. stavak 3.	—			
Članak 13. stavak 1.	Članak 9.			
Članak 13. stavak 2.	Članak 10. i Prilog VII. točka 1.1.			
Članak 13. stavak 3.	Prilog VII. točke 1.2. i 1.3.			
—	Članak 11.			
—	Članak 12.			
—	Članak 13.			

—	Članak 15. stavci 1. i 2.			
—	Članak 18. stavak 2. točke (a) i (d)			
—	Članak 21.			
Članak 14. stavci 1. i 2.	Članak 24. stavci 1. i 2.			
Članak 14. stavak — 3.				
Članak 14. stavci 4. i 5.	Članak 24. stavak 3.			
—	Članak 24. stavci 4. i 7. do 11.			
—	Članak 22. stavak 1.			
Članak 15. stavak 1.	Članak 22. stavak 2.			
Članak 15. stavci 2., 3. i 4.	—			
—	Članak 23.			
—	Članak 25.			
Članak 16.	Članak 26.			
Članak 17.	Članak 27.			
Članak 18.	Članak 28.			
Članak 19.	Članak 29.			
Članak 20.	Članak 30.			
Prilog I.	—			
Prilog II.	Prilog IV.			
Prilog III.	—			
Prilog IV.	—			
Prilog V.	—			
Prilog VI.	Prilog III.			
—	Prilog V.			
—	Prilog VI.			
—	Prilog VII.			
—	Prilog XI.			

—	Prilog XII.			
—	Prilog XIII.			
—	Prilog XIV.			
—	Prilog XV.			

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (Tekst značajan za EGP.)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

		potpuno preuzet u odredbu prijedloga propisa?	
<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom Direktivom utvrđuje se zajednički okvir za promicanje energije iz obnovljivih izvora. Direktivom se postavlja obvezujući cilj Unije za ukupan udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije Unije u 2030. Direktivom se propisuju i pravila o financijskoj potpori za električnu energije iz obnovljivih izvora, o vlastitoj potrošnji takve električne energije, o upotrebi energije iz obnovljivih izvora za sektore grijanja, hlađenja i prometa, o regionalnoj suradnji država članica, međusobno, i s trećim zemljama, o jamstva o podrijetlu, o administrativnim postupcima i informacijama i osposobljavanju. Direktivom se također utvrđuju kriteriji održivosti i uštede emisije stakleničkih plinova za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Člankom 36. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora propisano je da države članice donose zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima od 2. do 13., člancima od 15. do 31. i člankom 37. te prilogima II. i III. I prilogima od V. do IX.

<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se relevantne definicije iz Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (22).</p> <p>Primjenjuju se i sljedeće definicije:</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 4.
<p>1. „energija iz obnovljivih izvora” ili „obnovljiva energija” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplina;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci članak 4.
<p>2. „energija iz okoliša” znači toplinska energija koja nastaje prirodnim putem i energija akumulirana u okolišu unutar ograničenog područja koja može biti skladištena u okolnom zraku, osim u ispušnom zraku, ili u površinskim vodama ili u kanalizacijskoj vodi;</p> <p>3. „geotermalna energija” znači energija pohranjena u obliku topline ispod krute zemljine površine;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) članak/članci članak 3.
<p>4. „konačna bruto potrošnja energije” znači energetske potrebe industriji, prometu, kućanstvima, sektoru usluga uključujući i javne usluge, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, potrošnja električne energije i topline koju upotrebljava energetske potrebe za proizvodnju električne energije, topline i goriva u prometu te gubitci električne energije i topline u distribuciji i prijenosu;</p> <p>5. „program potpore” znači svaki instrument, program ili mehanizam koji primjenjuje država članica ili skupina država članica kojim se potiče uporaba energije iz obnovljivih izvora smanjenjem troškova te energije, povećanjem cijene po kojoj se može prodati ili povećanjem količine nabavljene energije na temelju obveze povezane s obnovljivom energijom ili na drugi način, što uključuje, ali se ne ograničuje na, potporu za ulaganje, oslobađanje od poreza</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o mjerama za poticanje korištenja biogoriva u prijevozu (NN 88/21) članak/članci članak.3.

<p>ili njegovo smanjenje, povrat poreza, programe potpore za obveze povezane s obnovljivom energijom uključujući programe koji primjenjuju zelene certifikate i neposredne programe zaštite cijena uključujući tarife za opskrbu energijom te promjenjivo ili fiksno plaćanje premija;</p> <p>6. „obveza povezana s obnovljivom energijom” znači program potpore kojim se od proizvođača energije zahtijeva da u svoju proizvodnju uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora, kojim se od opskrbljivača energijom zahtijeva da u svoju isporuku uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora ili kojim se od potrošača energije zahtijeva da u svoju potrošnju uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora, što uključuje programe u okviru kojih se ti zahtjevi mogu ispuniti uporabom zelenih certifikata;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (NN 88/21) članak/članci članak 4.
<p>7. „financijski instrument” znači financijski instrument kako je definiran u članku 2. točki 29. Uredbe (EU, Euratom) br. 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća (23);</p> <p>8. „MSP” znači mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće kako je definirano člankom 2. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ (24);</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci Članak 4. stavak 2.
<p>9. „otpadna toplina i hladnoća” znači neizbježna toplina ili hladnoća proizvedena kao nusproizvod u industrijskim postrojenjima ili postrojenjima za proizvodnju energije, ili u uslužnom sektoru, koja bi bez pristupa sustavu centraliziranoga grijanja ili hlađenja neupotrijebljena bila rasuta u zrak ili vodu, ako je postupak kogeneracije proveden ili će biti proveden ili ako kogeneracija nije izvediva;</p> <p>10. „obnova kapaciteta” znači obnavljanje elektrana koje proizvode energiju iz obnovljivih izvora, uključujući potpunu ili djelomičnu zamjenu postrojenja ili pogonskih sustava i opreme za potrebe zamijene kapaciteta ili povećanja učinkovitosti ili kapaciteta postrojenja;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/21, 83/23) članak/članci Članak 2. stavak 38. Direktive u članku 7. stavku 1. točki 79. Zakona
<p>11. „operator distribucijskog sustava” znači operator kako je definiran u članku 2. stavku 6. Direktive 2009/72/EZ i u članku 2. točki 6. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (25);</p> <p>12. „jamstvo o podrijetlu” znači elektronički dokument čija je jedina svrha dokazati krajnjem korisniku da je određeni udio ili količina energije proizvedena iz obnovljivih izvora;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (17.03.2025)

<p>13. „preostala kombinacija izvora energije” znači ukupna godišnja kombinacija izvora energije za državu članicu, bez udjela obuhvaćenog poništenim jamstvima o podrijetlu;</p> <p>14. „potrošač vlastite obnovljive energije” znači krajnji korisnik koji djeluje u svojim prostorima smještenima unutar ograničenog područja ili, ako mu to dopuste države članice, u drugim prostorima, koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju ili skladišti ili prodaje električnu energiju iz obnovljivih izvora koju je sam proizveo, uz uvjet da potrošačima vlastite energije iz obnovljivih izvora koji nisu kućanstva te aktivnosti ne čine njihovu glavnu komercijalnu ili profesionalnu djelatnost;</p> <p>15. „potrošači vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički” znači skupina koja se sastoji od barem dva potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički u skladu s točkom 14. koji su smješteni u istoj zgradi ili stambenom kompleksu;</p> <p>16. „zajednica obnovljive energije” znači pravni subjekt:</p> <p>(a) koji je, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom, utemeljen na otvorenom i dobrovoljnom sudjelovanju, neovisan i pod stvarnim nadzorom dioničara ili članova smještenih u blizini projekata energije iz obnovljivih izvora kojih je taj pravni subjekt vlasnik ili ih on razvija;</p> <p>(b) čiji su dioničari ili članovi fizičke osobe, MSP-i ili lokalna tijela, uključujući općine;</p> <p>(c) čija je prvotna svrha pružiti okolišnu, gospodarsku ili socijalnu korist zajednice za svoje dioničare ili članove ili za lokalna područja na kojima djeluje, a ne financijska dobit.</p> <p>17. „ugovor o kupnji obnovljive energije” znači ugovor na temelju kojeg je fizička ili pravna osoba pristala kupiti električnu energiju iz obnovljivih izvora izravno od proizvođača električne energije;</p> <p>18. „uzajamno trgovanje (peer-to-peer)” energijom iz obnovljivih izvora znači prodaja energije iz obnovljivih izvora među sudionicima tržišta putem ugovora s unaprijed utvrđenim uvjetima kojima se uređuje automatsko izvršavanje i rješavanje transakcije izravno među sudionicima tržišta ili neizravno putem ovjerene treće strane koja sudjeluje na tržištu, poput agregatora. Pravom na uzajamno trgovanje ne dovode se u pitanje prava i</p>			
---	--	--	--

<p>obveze uključenih strana kao što su krajnji korisnici, proizvođači, opskrbljivači ili agregatori;</p> <p>19. „centralizirano grijanje” ili „centralizirano hlađenje” znači distribucija toplinske energije u obliku pare, vruće vode ili pothlađenih tekućina iz centralnih ili decentraliziranih izvora proizvodnje putem mreže u više zgrada ili na više lokacija radi uporabe za zagrijavanje ili hlađenje prostora ili procesa;</p> <p>20. „učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje” znači učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje kako je definirano u članku 2. točki 41. Direktive 2012/27/EU;</p> <p>21. „visokoučinkovita kogeneracija” znači visokoučinkovita kogeneracija kako je definirana u članku 2. točki 34. Direktive 2012/27/EU;</p> <p>22. „energetski certifikat” znači energetski certifikat kako je definiran u članku 2. točki 12. Direktive 2010/31/EU;</p> <p>23. „otpad” znači otpad kako je definiran u članku 3. točki 1. Direktive 2008/98/EZ, isključujući tvari koje su namjerno modificirane ili kontaminirane radi prilagodbe ovoj definiciji;</p> <p>24. „biomasa” znači biorazgradiv dio proizvoda, otpada i ostataka biološkog podrijetla iz poljoprivrede, uključujući tvari biljnog i životinjskog podrijetla, iz šumarstva i s njima povezanih proizvodnih djelatnosti, uključujući ribarstvo i akvakulturu, te biorazgradiv udio otpada, uključujući industrijski i komunalni otpad biološkog podrijetla;</p> <p>25. „poljoprivredna biomasa” znači biomasa proizvedena u poljoprivredi;</p> <p>26. „šumska biomasa” znači biomasa proizvedena u šumarstvu;</p> <p>27. „goriva iz biomase” znači plinovita i kruta goriva proizvedena iz biomase;</p> <p>28. „bioplin” znači plinovita goriva proizvedena iz biomase;</p> <p>29. „biološki otpad” znači biološki otpad kako je definiran u članku 3. točki 4. Direktive 2008/98/EZ;</p> <p>30. „područje nabave” znači geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podatci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni da se procijeni rizik u pogledu svojstava održivosti i zakonitosti šumske biomase;</p>			
---	--	--	--

<p>31. „obnova šume“ znači ponovna uspostava šumske sastojine prirodnim ili umjetnim načinima nakon uklanjanja prethodne sastojine sječom ili zbog prirodnih uzroka, uključujući vatru i oluju;</p> <p>32. „tekuće biogorivo“ znači tekuće gorivo koje se upotrebljava za energetske svrhe, osim za promet, uključujući električnu energiju i energiju za grijanje i hlađenje, proizvedeno iz biomase;</p> <p>33. „biogorivo“ znači tekuće biogorivo namijenjeno uporabi u prometu proizvedeno iz biomase;</p> <p>34. „napredna biogoriva“ znači biogoriva koja su proizvedena od sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX.;</p> <p>35. „goriva iz recikliranog ugljika“ znači tekuća i plinovita goriva proizvedena iz tekućih ili krutih tokova otpada neobnovljiva podrijetla koji nisu prikladni za uporabu materijala u skladu s člankom 4. Direktive 2008/98/EZ ili plin iz obrade otpada i ispušni plin neobnovljiva podrijetla koji su proizvedeni kao neizbježni i nisu namjerna posljedica proizvodnog procesa u industrijskim postrojenjima;</p> <p>36. „obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu“ znači tekuća ili plinovita goriva koja se upotrebljavaju u prometu, a koja nisu biogoriva ni bioplin, čiji energetska sadržaj potječe iz obnovljivih izvora energije koji nisu biomasa;;</p> <p>37. „biogoriva, tekuća biogoriva i biogoriva iz biomase s niskim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta“ znači biogoriva, tekuća biogoriva i biogoriva iz biomase čije su sirovine proizvedene u okviru programa kojima se izbjegavaju učinci premještanja biogoriva, tekućih biogoriva i biogoriva iz biomase koja se temelje na kulturama za proizvodnju hrane i hrane za životinje putem poboljšanih poljoprivrednih praksi, kao i putem uzgoja kultura na područjima koja prethodno nisu upotrebljavana za uzgoj kultura i koja su proizvedena u skladu s kriterijima održivosti za biogoriva, tekuća biogoriva i biogoriva iz biomase navedenima u članku 29.;</p> <p>38. „opskrbljivač gorivom“ znači subjekt koji opskrbljuje tržište gorivom odgovoran za prolaz goriva kroz točku kontrole kojoj podliježe trošarinska roba ili, u slučaju električne energije, ili ako se ne plaća trošarina, ili ako je propisno utemeljeno, bilo koje drugo relevantno tijelo koje imenuje država članica;</p>			
---	--	--	--

<p>39. „kulture bogate škrobom” znači kulture koje se sastoje uglavnom od žitarica, bez obzira na to koriste li se isključivo zrna ili se koristi cijela biljka, kao u slučaju zelenog kukuruza, gomolja i korjenastih kultura, poput krumpira, čičoka, slatkih krumpira, manioke i jama, te izdanaka korijenja, poput taroa i cocoyama;</p> <p>40. „kulture za proizvodnju hrane i hrane za životinje” znači kulture bogate škrobom, šećerne kulture ili uljarice proizvedene na poljoprivrednom zemljištu kao glavne kulture, isključujući ostatke, otpad ili lignocelulozni materijal i međuusjevi, kao što su postrni usjevi i pokrovni usjevi, uz uvjet da uporaba takvih međuusjeva ne dovodi do potražnje za dodatnim zemljištem;</p> <p>41. „lignocelulozni materijal” znači materijal koji se sastoji od lignina, celuloze i hemiceluloze, poput biomase dobivene iz šuma, drvenih energetske kulture i šumskih industrijskih ostataka i otpada;</p> <p>42. „neprehrambeni celulozni materijali” znači sirovine koje se uglavnom sastoje od celuloze i hemiceluloze te imaju manji udio lignina od lignoceluloznog materijala; što uključuje ostatke kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje, poput slame, kukuruznih stabljika, pljeve i ljusaka, travnate energetske kulture s malim udjelom škroba, poput ljulja, proso trave, trave Miscanthus, divovske trske, pokrovnih usjeva prije i nakon glavnih usjeva, kulture za ugar, industrijske ostatke, uključujući ostatke kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje nakon ekstrakcije biljnih ulja, šećera, škroba i proteina, te materijal od biološkog otpada, kada se kulture za ugar i pokrovne usjeve smatraju kao privremeni, kratkoročno zasijani pašnjaci koji obuhvaćaju kombinaciju trave i mahunarki s malim udjelom škroba kako bi se dobila stočna hrana za stoku i poboljšala plodnost tla radi dobivanja većih prinosa ratarskih glavnih usjeva;</p> <p>43. „ostatci” znači tvar koja nije konačni proizvod koji je neposredan cilj proizvodnog postupka; ona nije primarni cilj proizvodnog postupka i postupak nije bio namjerno izmijenjen radi njezine proizvodnje;</p> <p>44. „ostatci iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva” znači ostatci koji su izravno proizvedeni u okviru djelatnosti poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva, a koji ne uključuju ostatke iz povezanih industrija ili prerade;</p>			
--	--	--	--

<p>45. „stvarna vrijednost” znači ušteda emisije stakleničkih plinova za neke ili za sve faze specifičnog proizvodnog procesa biogoriva, tekućeg biogoriva ili goriva iz biomase izračunana u skladu s metodologijom iz dijela C Priloga V. ili dijela B Priloga VI.;</p> <p>46. „tipična vrijednost” znači procjena emisija stakleničkih plinova i uštede emisija stakleničkih plinova za proces dobivanja određenog biogoriva, tekućeg biogoriva ili goriva iz biomase, koja je reprezentativna za potrošnju Unije;</p> <p>47. „zadana vrijednost” znači vrijednost koja proizlazi iz tipične vrijednosti primjenom prethodno utvrđenih faktora i koja se, pod okolnostima navedenim u ovoj Direktivi, može primjenjivati umjesto stvarne vrijednosti.</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Obvezujući opći cilj Unije za 2030.</p> <p>1. Države članice zajednički osiguravaju da udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj konačnoj bruto potrošnji energije u Uniji 2030. bude najmanje 32 %. Komisija procjenjuje taj cilj kako bi do 2023. godine podnijela zakonodavni prijedlog za njegovo povećanje u slučaju daljnjih znatnih smanjenja troškova proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, radi ispunjenja međunarodnih obveza Unije za dekarbonizaciju, kada je to potrebno, ili ako je takvo povećanje opravdano znatnim smanjenjem potrošnje energije u Uniji.</p> <p>2. Države članice određuju nacionalne doprinose kako bi skupno ostvarile obvezujući opći cilj Unije iz stavka 1. ovog članka kao dio svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s člancima od 3. do 5. i s člancima od 9. do 14. Uredbe (EU) 2018/1999. Pri izradi nacрта integriranih</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 7.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci članak 7.

<p>nacionalnih energetske i klimatskih planova države članice mogu u obzir uzeti formulu iz Priloga II. toj Uredbi.</p> <p>Ako na temelju ocjene nacrt integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova dostavljenih u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2018/1999 Komisija zaključi da su nacionalni doprinosi država članica nedovoljni za skupno ostvarivanje obvezujućeg općeg cilja Unije, ona slijedi postupak utvrđen u člancima 9. i 31. te uredbe.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije (NN 28/2023) članak/članci članak 4.
<p>3. Države članice osiguravaju da su njihove nacionalne politike, uključujući obveze koje proizlaze iz članaka od 25. do 28. ove Direktive te njihovi programi potpora osmišljeni uzimajući u obzir hijerarhiju otpada, kako je utvrđeno člankom 4. Direktive 2008/98/EZ, kako bi izbjegle pretjerani učinci narušavanja tržišta sirovina. Države članice ne dodjeljuju potporu za energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu putem spaljivanja otpada ako nisu ispunjene obveze odvojenog prikupljanja iz te direktive.</p> <p>4. Od 1. siječnja 2021. udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije svake države članice ne smije biti manji od osnovnog udjela navedenoga u trećem stupcu tablice u dijelu A Priloga I. ovoj Direktivi. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale usklađenost s osnovnim udjelom. Ako država članica ne održi svoj osnovni udio prema mjerenju tijekom bilo kojeg jednogodišnjeg razdoblja, primjenjuje se i članak 32. stavak 4. prvi i drugi podstavak Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>5. Komisija podupire visoke ambicije država članica okvirom koji se sastoji od poboljšane upotrebe sredstava Unije, uključujući dodatna sredstva za olakšavanje pravedne tranzicije regija s visokim razinama ugljika prema povećanju udjela energije iz obnovljivih izvora, posebice financijskih instrumenata, ponajprije u sljedeće svrhe:</p> <p>(a) smanjenja troškova kapitala za projekte energije iz obnovljivih izvora;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovite kogeneracije (17.03.2025)

<p>(b) razvoja projekata i programâ za integraciju obnovljivih izvora energije u energetske sustav, za povećanje fleksibilnosti energetskeg sustava, za održavanje stabilnosti mreže i za upravljanje zagušenjima mreže;</p> <p>(c) razvoja prijenosne i distribucijske mrežne infrastrukture, inteligentnih mreža, objekata za skladištenje i međupovezanost, radi postizanja cilja elektroenergetske međupovezanosti od 15 % do 2030., kako bi se u sustavu električne energije povećala tehnički izvediva i ekonomski prihvatljiva razina obnovljive energije;</p> <p>(d) jačanja regionalne suradnje država članica međusobno i s trećim zemljama putem zajedničkih projekata, zajedničkih programa potpore i otvaranja programa potpore za obnovljivu električnu energiju proizvođačima koji se nalaze u drugim državama članicama.</p> <p>6. Komisija uspostavlja posredničku platformu radi potpore državama članicama koje se koriste mehanizmom suradnje u doprinosu obvezujućem općem cilju Unije iz stavka 1.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Programi potpore za energiju iz obnovljivih izvora</p> <p>1. Kako bi se postigao ili premašio cilj Unije iz članka 3 stavka 1. i doprinos svake države članice tom cilju utvrđen na nacionalnoj razini za uporabu energije iz obnovljivih izvora, države članice mogu primjenjivati programe potpore.</p> <p>2. Programima potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora potiče se integracija električne energije iz obnovljivih izvora u tržište električne energije na tržišno utemeljen način kojim se prate zbivanja na tržištu, uz izbjegavanje nepotrebnih narušavanja tržišta električne energije, te uzimajući u obzir moguće troškove integracije sustava i stabilnost mreže.</p> <p>3. Programi potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora oblikuje se tako da se električna energija iz obnovljivih izvora maksimalno integrira u</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci Članci 16., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26.</p>

<p>tržište električne energije i da se osigura da proizvođači energije iz obnovljivih izvora odgovaraju na tržišne cjenovne signale i uvećaju svoje tržišne prihode.</p> <p>U tu svrhu, a uzimajući u obzir neposredne programe zaštite cijena, potpora se daje u obliku tržišne premije, koja bi, među ostalim, mogla biti promjenjiva ili fiksna.</p> <p>Države članice mogu izuzeti mala postrojenja i demonstracijske projekte iz ovog stavka, ne dovodeći u pitanje primjenjivo pravo Unije o unutarnjem tržištu.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da se potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora pruža na otvoren, transparentan, kompetitivan, nediskriminirajući i troškovno učinkovit način.</p> <p>Države članice mogu od natječajnih postupaka izuzeti mala postrojenja i demonstracijske projekte.</p> <p>Države članice mogu razmotriti uspostavu mehanizama za osiguravanje regionalne diversifikacije kod uporabe obnovljive električne energije, posebno s ciljem osiguravanja troškovno učinkovite integracije u sustav.</p> <p>5. Države članice mogu ograničiti natječajni postupak na posebne tehnologije ako bi otvaranje programa potpore svim proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora dovelo do rezultata koji nije optimalan, uzimajući u obzir:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) dugoročan potencijal određene tehnologije; (b) potrebu za postizanjem diversifikacije; (c) troškove integracije u mrežu; (d) ograničenja i stabilnosti mreže; (e) za biomasu, potrebu izbjegavanja distorzija tržišta sirovina. <p>6. Ako se potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora dodjeljuje putem natječajnog postupka, kako bi osigurale visoku stopu realizacije projekata, države članice:</p>			
---	--	--	--

<p>(a) utvrđuju i objavljuju nediskriminirajuće i transparentne kriterije na temelju kojih se ispunjavaju uvjeti za natječajni postupak te utvrđuju jasne datume i pravila za provedbu projekta;</p> <p>(b) objavljuju informacije o prijašnjim natječajnim postupcima, uključujući stopu realizacije projekata.</p> <p>7. Kako bi se povećala proizvodnja energije iz obnovljivih izvora u najudaljenijim regijama i na malim otocima, države članice mogu prilagoditi programe financijske potpore projektima u tim područjima kako bi se uzeli u obzir troškovi proizvodnje povezani s posebnim uvjetima izoliranosti i ovisnosti o vanjskim izvorima.</p> <p>8. Do 31. prosinca 2021. i svake tri godine nakon toga Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o uspješnosti potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora pružene putem natječajnih postupaka u Uniji, analizirajući posebno sposobnost da se natječajnim postupcima:</p> <p>(a) postigne smanjenje troškova;</p> <p>(b) postigne tehnološki napredak;</p> <p>(c) postignu visoke stope realizacije;</p> <p>(d) osigura nediskriminirajuće sudjelovanje malih aktera i lokalnih vlasti, ako je primjenjivo;</p> <p>(e) ograniči učinak na okoliš;</p> <p>(f) osigura lokalna prihvaćenost;</p> <p>(g) osigura sigurnost opskrbe i integracija u mrežu.</p> <p>9. Ovim se člankom ne dovode u pitanje članci 107. i 108. UFEU-a.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 5.</p> <p>Otvaranje programa potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora</p> <p>1. Države članice u skladu s člancima od 7. do 13. ove Direktive imaju pravo odlučiti u kojoj će mjeri poduprijeti električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se proizvodi u drugoj državi članici. Međutim, države članice mogu otvoriti sudjelovanje u programima potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora proizvođačima iz drugih država članica uz uvjete utvrđene u ovom članku.</p> <p>Pri otvaranju sudjelovanja u programima potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora države članice mogu omogućiti da je potpora za indikativni udio kapaciteta obuhvaćenog novim potporama ili proračuna dodijeljenog za tu svrhu svake godine otvorena proizvođačima smještenima u drugim državama članicama.</p> <p>Takvi indikativni udjeli mogu u svakoj godini iznositi najmanje 5 % u razdoblju od 2023. do 2026. te najmanje 10 % u razdoblju od 2027. do 2030. ili, u slučaju da su manji od tih vrijednosti, na razini međupovezanosti dotičnih država članica u bilo kojoj godini.</p> <p>Radi stjecanja dodatnog iskustva u provedbi, države članice mogu organizirati jedan ili više pilot-programa u kojima je potpora otvorena proizvođačima smještenima u drugim državama članicama.</p> <p>2. Države članice mogu zatražiti dokaz fizičkog uvoza električne energije iz obnovljivih izvora. U tu svrhu države članice mogu ograničiti sudjelovanje u programima potpore proizvođačima smještenima u državama članicama s kojima postoji izravna veza putem interkonekcijskih vodova. Međutim, države članice ne smiju promijeniti ili na drugi način utjecati na prekozonske rasporede i dodjelu kapaciteta zbog proizvođača koji sudjeluju u prekograničnim programima potpore. Prekogranični prijenosi električne energije utvrđuju se isključivo na temelju rezultata dodjele kapaciteta u skladu s pravom Unije o unutarnjem tržištu električne energije].</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 11.</p>
---	--	----------------------	---

<p>3. Ako država članica odluči otvoriti sudjelovanje u programima potpore proizvođačima smještenima u drugim državama članicama, relevantne države članice dogovaraju se o načelima takvog sudjelovanja. Takvim dogovorima pokrivaju se najmanje načela dodjele električne energije iz obnovljivih izvora koja je predmet prekogranične potpore.</p> <p>4. Komisija, na zahtjev relevantnih država članica, pomaže državama članicama tijekom cijelog postupka pregovora i pri utvrđivanju aranžmana za suradnju pružanjem informacija i analize, uključujući kvantitativne i kvalitativne podatke o izravnim i neizravnim troškovima i koristima suradnje, kao i pružanjem smjernica i stručnog tehničkog znanja. Komisija može poticati ili olakšati razmjenu najboljih praksi te izrađivati obrasce za sporazume o suradnji kako bi olakšala natječajni postupak. Komisija do 2025. mora procijeniti troškove i koristi od uporabe električne energije iz obnovljivih izvora u Uniji u skladu s ovim člankom.</p> <p>5. Komisija do 2023. provodi ocjenu provedbe ovog članka. U okviru te ocjene procjenjuje se potreba za uvođenjem obveze za države članice da djelomično otvore sudjelovanje u svojim programima potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora proizvođačima smještenima u drugim državama članicama s ciljem otvaranja od 5 % do 2025. te otvaranja od 10 % do 2030.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Stabilnost financijske potpore</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje prilagodbe potrebne za poštovanje Članaka 107. i 108. UFEU-a, države članice osiguravaju da se razina potpore pružena projektima energije iz obnovljivih izvora i popratni uvjeti ne revidiraju na način kojim se negativno utječe na prava dodijeljena u skladu s njima i kojim se narušava gospodarska održivost projekata koji su već ostvarili korist od potpore.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 18.</p>

<p>2. Države članice mogu prilagoditi razinu potpore u skladu s objektivnim kriterijima, pod uvjetom da su takvi kriteriji utvrđeni u izvornim modelima programa potpore.</p> <p>3. Države članice objavljuju dugoročan raspored kojim se predviđa očekivana dodjela potpore, obuhvaćajući, kao referentnu točku, barem sljedećih pet godina ili, u slučaju ograničenja u vezi s planiranjem proračuna, sljedeće tri godine, uključujući okvirni vremenski raspored, učestalost natječajnog postupka prema potrebi, očekivani kapacitet i proračun ili najveći mogući jedinični iznos potpore čije se dodjele očekuju, kao i očekivane prihvatljive tehnologije, ako je primjenjivo. Taj raspored ažurira se svake godine ili prema potrebi kako bi se u njemu odrazila najnovija kretanja na tržištu ili očekivana dodjela potpore.</p> <p>4. Države članice najmanje svakih pet godina procjenjuju djelotvornost svojih programa potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora i njihov znatan distributivni utjecaj na različite skupine potrošača i ulaganja. Procjenom se uzima u obzir učinak mogućih izmjena programâ potpore. Okvirnim dugoročnim planiranjem kojim se upravlja odlukama o potpori i izradi nove potpore uzimaju se u obzir rezultati te procjene. Države članice uvrštavaju tu procjenu u relevantna ažuriranja svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Izračun udjela energije iz obnovljivih izvora</p> <p>1. Konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora u svakoj državi članici izračunava se kao zbroj:</p> <p>(a) konačne bruto potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora;</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 8.</p>

<p>(b) konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja; i (c) konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa.</p> <p>U pogledu točke (a), (b) ili (c) prvog podstavka, plin, električna energija i vodik iz obnovljivih izvora uzimaju se u obzir samo jednom za potrebe izračuna udjela konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci članak 8.
<p>Podložno članku 29. stavku 1. drugom podstavku, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase koja ne ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 29. stavaka od 2. do 7. i članka 29. stavka 10. ne uzimaju se u obzir.</p> <p>2. Za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (a) konačna bruto potrošnja električne energije iz obnovljivih izvora izračunava se kao količina električne energije proizvedena u državi članici iz obnovljivih izvora, uključujući proizvodnju električne energije potrošača vlastite obnovljive energije zajednica obnovljive energije, pri čemu nije uključena proizvodnja električne energije u reverzibilnim hidroelektranama iz vode koja se crpi na veću visinu.</p> <p>U pogonima koji upotrebljavaju više vrsta goriva te koji upotrebljavaju obnovljive i neobnovljive izvore u obzir se uzima samo udio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora. Za potrebe tog izračuna izračunava se doprinos svakog izvora energije na temelju njegova energetskeg sadržaja.</p> <p>Električna energija proizvedena u hidroelektranama i vjetroelektranama uzima se u obzir u skladu s normalizacijskim pravilima navedenima u Prilogu II.</p> <p>3. Za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (b) konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja izračunava se kao količina centraliziranoga grijanja i hlađenja proizvedenog iz obnovljivih izvora u državi članici, plus potrošnja druge energije iz obnovljivih izvora u industriji, kućanstvima, uslužnom sektoru, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, za grijanje, hlađenje i proces prerade.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije (NN 28/2023) članak/članci Članak 5.

<p>U pogonima koji upotrebljavaju više vrsta goriva koji upotrebljavaju obnovljive i neobnovljive izvore u obzir se uzima samo dio grijanja i hlađenja proizveden iz obnovljivih izvora. Za potrebe tog izračuna izračunava se doprinos svakog izvora energije na temelju njegova energetskeg sadržaja.</p> <p>Energija iz okoliša i geotermalna energija koja se upotrebljava za grijanje i hlađenjem putem toplinskih crpki i sustavâ centraliziranog hlađenja uzima se u obzir za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (b) pod uvjetom da konačna proizvedena energija znatno premašuje primarni unos energije potrebne za pogon toplinske crpke. Količina topline ili hladnoće koja se za potrebe ove Direktive smatra energijom iz obnovljivih izvora izračunava se u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu VII. te se njome uzima u obzir upotreba energije u svim sektorima konačne potrošnje.</p> <p>Toplinska energija koju proizvode pasivni energetske sustavi kod kojih se niža potrošnja energije postiže pasivno iskorištavanjem konstrukcije građevine ili topline proizvedene energijom iz neobnovljivih izvora ne uzima se u obzir za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (b).</p> <p>Komisija do 31. prosinca 2021. donosi delegirane akte u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive utvrđenjem metodologije za izračun količine energije iz obnovljivih izvora upotrijebljene za hlađenje i centralizirano hlađenje te radi izmjene Priloga VII..</p> <p>Ta metodologija uključuje minimalne faktore sezonske učinkovitosti za toplinske crpke koje djeluju u obratnom smjeru.</p> <p>4. Za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (c) primjenjuju se sljedeći zahtjevi:</p> <p>(a) Konačna potrošnja energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa izračunava se kao zbroj svih biogoriva, goriva iz biomase i obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu koja su potrošena u sektoru prometa. Međutim, obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu koja</p>			
--	--	--	--

<p>su proizvedena iz električne energije iz obnovljivih izvora smatraju se dijelom izračuna na temelju stavka 1. prvog podstavka točke (a) samo pri izračunu količine električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora u državi članici.</p> <p>(b) Pri izračunu konačne potrošnje energije u sektoru prometu upotrebljavaju se vrijednosti koje se odnose na energetske sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu, kako je utvrđeno u Prilogu III. Pri utvrđivanju energetskog sadržaja goriva namijenjenih uporabi u prometu koja nisu uključena u Prilog III. države članice upotrebljavaju odgovarajuće norme europskih organizacija za normizaciju (ESO) za utvrđivanje kalorijskih vrijednosti goriva. Ako u tu svrhu nije donesena norma ESO, države članice upotrebljavaju odgovarajuće norme Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO).</p> <p>5. Udio energije iz obnovljivih izvora izračunava se kao konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora podijeljena konačnom bruto potrošnjom energije iz svih izvora energija te se izražava u postotcima.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka ovog članka, zbroj iz ovog članka stavka 1. prvog podstavka prilagođava se u skladu s člancima 8., 10., 12. i 13.</p> <p>Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije države članice za potrebe ocjene ispunjavanja ciljeva i pridržavanja okvirnih smjernica iz ove Direktive, smatra se da količina energije potrošene u zrakoplovstvu kao udio konačne bruto potrošnje energije te države članice iznosi najviše 6,18 %. Za Cipar i Maltu smatra se da količina energije potrošene u zrakoplovstvu kao udio konačne bruto potrošnje energije tih država članica iznosi najviše 4,12 %.</p> <p>6. Metodologija i definicije koje se primjenjuju u izračunu udjela energije iz obnovljivih izvora jesu one navedene u Uredbi (EZ) br. 1099/2008.</p> <p>Države članice osiguravaju usklađenost statističkih podataka upotrijebljenih u izračunu tih sektorskih i ukupnih udjela i statističkih podataka koje dostavljaju Komisiji u skladu s tom Uredbom.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 8.</p> <p>Platforma Unije za obnovljivi razvoj i statistički prijenosi među državama članicama</p> <p>1. Države članice mogu postići dogovor o statističkom prijenosu određene količine energije iz obnovljivih izvora iz jedne države članice u drugu. Prenesena količina:</p> <p>(a) odbija se od količine energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri izračunu udjela obnovljive energije države članice koja obavlja prijenos za potrebe ove Direktive; i</p> <p>(b) dodaje se količini energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri izračunu udjela obnovljive energije države članice koja prihvata prijenos za potrebe ove Direktive.</p> <p>2. Kako bi olakšala ostvarenje obvezujućeg cilja Unije iz članka 3. stavka 1. ove Direktive te doprinos svake države članice tom cilju u skladu s člankom 3. stavkom 2. ove Direktive, kao i statističke prijenose u skladu sa stavkom 1. ovog članka, Komisija uspostavlja Platformu Unije za obnovljivi razvoj („URDP”). Države članice mogu na dobrovoljnoj osnovi URDP-u dostaviti godišnje podatke o svojim nacionalnim doprinosima tom cilju Unije ili bilo kojem mjerilu određenom za praćenje napretka u pogledu Uredbe (EU) 2018/1999, navodeći iznos za koji očekuju da će im nedostajati do cilja ili kojim će premašiti cilj svojeg doprinosa te navodeći cijenu koju bi prihvatili za prijenos viška proizvedene energije iz obnovljivih izvora u drugu državu članicu ili iz nje.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 11.</p>

<p>Cijena tih prijenosa utvrđuje će se na pojedinačnoj osnovi na temelju mehanizma usklađivanja ponude i potražnje URDP-a.</p> <p>3. Komisija osigurava da je URDP u mogućnosti uskladiti potražnju i ponudu za količine energije iz obnovljivih izvora koje se uzimaju u obzir pri mjerenju udjela obnovljive energije države članice na temelju cijena ili drugih kriterija koje je odredila država članica koja prihvaća prijenos.</p> <p>Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive uspostavom URDP-a i utvrđivanjem uvjeta zaključivanja prijenosa kako je navedeno u stavku 5. ovog članka.</p> <p>4. Dogovori iz stavka 1. i 2. mogu trajati godinu dana ili više kalendarskih godina. O takvim dogovorima obavješćuje se Komisiju ili se oni zaključuju na URDP-u najkasnije 12 mjeseci nakon završetka svake godine u kojoj proizvode učinak. Informacije koje se šalju Komisiji sadržavaju količinu i cijenu energije o kojoj je riječ. Za prijenose zaključene na URDP-u informacije o uključenim stranama i informacije o određenom prijenosu stavljaju se na raspolaganje javnosti.</p> <p>5. Prijenosi imaju učinak nakon što sve države članice uključene u prijenos o njemu obavijeste Komisiju ili nakon što na URDP-u budu ispunjeni svi uvjeti za obračun, kako je primjenjivo.</p>			
<p>Članak 9.</p> <p>Zajednički projekti država članica</p> <p>1. Dvije države članice ili više njih mogu surađivati na svim vrstama zajedničkih projekata koji se odnose na proizvodnju električne energije te grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora. Takva suradnja može uključivati i privatne operatore.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 12.</p>

<p>2. Države članice obavješćuju Komisiju o udjelu ili količini električne energije te grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora proizvedenih na svojem državnom području u okviru zajedničkog projekta koji je pušten u pogon nakon 25. lipnja 2009. ili u postrojenju s povećanim kapacitetom koje je obnovljeno nakon tog datuma, a koji se smatra dijelom udjela obnovljive energije druge države članice za potrebe ove Direktive.</p> <p>3. Obavijest iz stavka 2. sadrži:</p> <p>(a) opis predloženog postrojenja ili podatke o obnovljenom postrojenju;</p> <p>(b) podatke o udjelu ili količini električne energije ili grijanja ili hlađenja proizvedenih u postrojenju koji se smatra dijelom udjela obnovljive energije druge države članice;</p> <p>(c) podatke o državi članici za koju se izdaje obavijest; i</p> <p>(d) podatke o razdoblju, izražene u cijelim kalendarskim godinama, u kojem se električna energija ili grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora koju proizvede postrojenje smatra dijelom udjela obnovljive energije druge države članice.</p> <p>4. Trajanje zajedničkog projekta iz ovog članka može premašiti 2030.</p> <p>5. Obavijest izvršena u skladu s ovim člankom može se izmijeniti ili povući samo uz zajednički dogovor države članice koja dostavlja obavijest i koja je navedena u skladu sa stavkom 3. točkom (c).</p> <p>6. Komisija na zahtjev dotičnih država članica olakšava uspostavu zajedničkih projekata država članica, posebno pružanjem namjenske tehničke pomoći i pomoći pri razvoju projekata.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 10.</p> <p>Učinci zajedničkih projekata država članica</p> <p>1. U roku od tri mjeseca nakon završetka svake godine, a u okviru razdoblja iz članka 9. stavka 3. točke (d), država članica koja je izdala obavijest u skladu s člankom 9. izdaje obavijest u kojoj navodi:</p> <p>(a) ukupnu količinu električne energije ili grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora koju je tijekom te godine proizvelo postrojenje na koje se odnosi obavijest iz članka 9.; i</p> <p>(b) količinu električne energije ili grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora koju je tijekom godine proizvelo postrojenje, a koja se smatra dijelom udjela obnovljive energije druge države članice u skladu s uvjetima obavijesti.</p> <p>2. Država članica obavjestiteljica podnosi obavijest Komisiji i državi članici za koju je obavijest izdana.</p> <p>3. Za potrebe ove Direktive količina električne energije ili grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora o kojoj je dostavljena obavijest u skladu sa stavkom 1. točkom (b):</p> <p>(a) odbija se od količine električne energije ili grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri izračunu udjela obnovljive energije države članice koja je izdala obavijest u skladu sa stavkom 1.; i</p> <p>(b) dodaje se količini električne energije ili grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri izračunu udjela obnovljive energije države članice koja je dobila obavijest u skladu sa stavkom 2.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 13.</p>
---	--	----------------------	---

<p>Članak 11.</p> <p>Zajednički projekti država članica i trećih zemalja</p> <p>1. Jedna država članica ili više država članica mogu surađivati s jednom trećom zemljom ili s više trećih zemalja u svim vrstama zajedničkih projekata koji se odnose na proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Takva suradnja može uključivati privatne operatore i provodi se uz potpuno poštovanje međunarodnog prava.</p> <p>2. Električna energija iz obnovljivih izvora proizvedena u trećoj zemlji uzima se u obzir za potrebe izračuna udjela obnovljive energije država članica samo ako su ispunjeni ovi uvjeti:</p> <p>(a)električna energija upotrijebljena je u Uniji, što se smatra ispunjenim ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> i.svi nadležni operatori prijenosnih sustava u zemlji podrijetla, zemlji odredišta ili, ako je to relevantno, svakoj trećoj zemlji provoza dodijeljenim kapacitetima međupovezivanja definitivno su predložili količinu električne energije koja je istovrijedna količini električne energije uzete u obzir; ii.nadležni operator prijenosnih sustava koji upravlja interkonekcijskim vodom na strani Unije u bilancu unese količinu električne energije koja je istovrijedna količini električne energije uzete u obzir; i iii.predloženi kapacitet i proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora u postrojenju iz točke (b) odnose se na isto razdoblje; <p>(b)električnu energiju u okviru zajedničkog projekta iz stavka 1. proizvodi postrojenje koje je pušteno u pogon nakon 25. lipnja 2009. ili postrojenje s povećanim kapacitetom koje je obnovljeno nakon tog datuma;</p> <p>(c)za količinu električne energije proizvedene i izvezene nije primljena potpora iz programa potpore treće zemlje, osim potpore za ulaganje koja je dodijeljena postrojenju; i</p> <p>(d)električna energija proizvedena je u skladu s međunarodnim pravom u trećoj zemlji koja je potpisnica Konvencije Vijeća Europe za zaštitu ljudskih prava i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 14.</p>
---	--	----------------------	---

<p>temeljnih sloboda ili drugih međunarodnih konvencija odnosno ugovora o ljudskim pravima.</p> <p>3. Za potrebe članka 7. stavka 4. države članice mogu od Komisije zatražiti da se uzme u obzir električna energija iz obnovljivih izvora proizvedena i upotrijebljena u trećoj zemlji za polaganu i postupnu izgradnju interkonekcijskog voda između države članice i treće zemlje, ako su ispunjeni ovi uvjeti:</p> <p>(a) izgradnja interkonekcijskog voda započela je prije 31. prosinca 2026.;</p> <p>(b) interkonekcijski vod nije moguće pustiti u pogon do 31. prosinca 2030.;</p> <p>(c) interkonekcijski vod moguće je pustiti u pogon prije 31. prosinca 2032.;</p> <p>(d) nakon što se pusti u pogon, interkonekcijski vod se primjenjuje za izvoz električne energije iz obnovljivih izvora u Uniju u skladu sa stavkom 2.;</p> <p>(e) uporaba se odnosi na zajednički projekt koji ispunjava kriterije iz stavka 2. točaka (b) i (c) i koji će se koristiti interkonekcijskim vodom nakon što bude pušten u pogon te na količinu električne energije koja nije veća od količine koja će se izvoziti u Uniju nakon što interkonekcijski vod bude pušten u pogon.</p> <p>4. Komisiju se obavješćuje o udjelu ili količini električne energije koju proizvede postrojenje na području treće zemlje, a koji će se smatrati dijelom udjela obnovljive energije jedne države članice ili više njih za potrebe ove Direktive. Kad je riječ o više država članica, Komisiju se obavješćuje o distribuciji tog udjela ili količine među državama članicama. Udio ili količina ne smiju premašiti udio ili količinu koja je stvarno izvezena u Uniju i u njoj upotrijebljena te odgovara količini iz stavka 2. točke (a) podtočaka i. i ii. ovog članka i ispunjava uvjete navedene u tom stavku točki (a). Obavijest izdaje svaka država članica za koju se taj udio ili količina električne energije smatra dijelom ukupnog nacionalnog cilja.</p> <p>5. Obavijest iz stavka 4. sadržava:</p> <p>(a) opis predloženog postrojenja ili podatke o obnovljenom postrojenju;</p>			
--	--	--	--

<p>(b) podatke o udjelu ili količini električne energije koju je proizvelo postrojenje koje se smatra dijelom ukupnog udjela obnovljive energije države članice te, ovisno o zahtjevima za povjerljivošću, odgovarajuće financijske podatke;</p> <p>(c) podatke o razdoblju, u punim kalendarskim godinama, tijekom kojih je električna energija dio udjela obnovljive energije države članice; i</p> <p>(d) pisanu potvrdu kojom treća zemlja na čijemu će državnom području postrojenje biti pušteno u pogon prihvaća točke (b) i (c) te udio ili količinu električne energije proizvedene u postrojenju koju će za domaće potrebe upotrebljavati ta treća zemlja.</p> <p>6. Trajanje zajedničkog projekta iz ovog članka može premašiti 2030.</p> <p>7. Obavijest izdana u skladu s ovim člankom može se mijenjati ili povući samo uz suglasnost države članice koja izdaje obavijest i treće zemlje koja je potvrdila zajednički projekt u skladu sa stavkom 5. točkom (d).</p> <p>8. Države članice i Unija potiču relevantna tijela Energetske zajednice da u skladu s tim Ugovorom poduzmu mjere koje su potrebne kako bi ugovorne stranke tog Ugovora mogle primijeniti odredbe o suradnji među državama članicama propisane ovom Direktivom.</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Učinci zajedničkih projekata država članica i trećih zemalja</p> <p>1. U roku od 12 mjeseci nakon završetka svake godine u okviru razdoblja navedenog u članku 11. stavku 5. točki (c) država članica obavjestiteljica izdaje obavijest u kojoj navodi:</p> <p>(a) ukupnu količinu električne energije iz obnovljivih izvora koju je tijekom te godine proizvelo postrojenje na koje se odnosi obavijest iz članka 11.;</p> <p>(b) količinu električne energije iz obnovljivih izvora koju je tijekom te godine proizvelo postrojenje, a koja se smatra dijelom udjela obnovljive energije u skladu s uvjetima obavijesti iz članka 11.; i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 15.</p>

<p>(c) dokaz o ispunjavanju uvjeta iz članka 11. stavka 2.</p> <p>2. Država članica iz stavka 1. podnosi obavijest Komisiji i trećoj zemlji koja je potvrdila projekt u skladu s člankom 11. stavkom 5. točkom (d).</p> <p>3. Za potrebe izračuna udjela obnovljive energije u skladu s ovom Direktivom, količina električne energije iz obnovljivih izvora za koju je u skladu sa stavkom 1. točkom (b) izdana obavijest dodaje se količini energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri izračunu udjela obnovljive energije države članice koja je izdala obavijest.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Zajednički programi potpore</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica iz članka 5. dvije države članice ili više njih mogu dobrovoljno odlučiti udružiti svoje nacionalne programe potpore ili ih djelomično uskladiti. U tim slučajevima određena količina energije iz obnovljivih izvora proizvedena na državnom području jedne države članice sudionice može se smatrati dijelom udjela obnovljive energije druge države članice sudionice ako države članice o kojima je riječ:</p> <p>(a) obave statistički prijenos određenih količina energije iz obnovljivih izvora iz jedne države članice u drugu državu članicu u skladu s člankom 8.; ili</p> <p>(b) utvrde pravilo distribucije koje su države članice sudionice dogovorile i prema kojemu se količina energija iz obnovljivih izvora dodjeljuje tim državama članicama.</p> <p>O pravilu distribucije iz prvog podstavka točke (b) obavješćuje se Komisija najkasnije tri mjeseca nakon završetka prve godine u kojoj pravilo proizvodi učinke.</p> <p>2. U roku od tri mjeseca nakon završetka svake godine svaka država članica koja je e obavijestila u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom izdaje obavijest</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 17.</p>

<p>u kojoj navodi ukupnu količinu električne energije ili grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora proizvedenih svake godine za koju vrijedi pravilo distribucije.</p> <p>3. Za potrebe izračuna udjela obnovljive energije u skladu s ovom Direktivom, količina električne energije ili grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora za koje je izdana obavijest u skladu sa stavkom 2. preraspodjeljuje se među dotičnim državama članicama u skladu s pravilom distribucije iz obavijesti.</p> <p>4. Komisija pruža smjernice i širi najbolju praksu te, na zahtjev dotičnih država članica, olakšava uspostavu zajedničkih programa potpore među državama članicama.</p>			
<p>Članak 14.</p> <p>Povećanje kapaciteta</p> <p>Za potrebe članka 9. stavka 2. i članka 11. stavka 2. točke (b) smatra se da je jedinice energije iz obnovljivih izvora koje se mogu obračunati kao povećanje kapaciteta postrojenja proizvelo zasebno postrojenje koje je pušteno u pogon u trenutku u kojem je došlo do povećanja kapaciteta.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 12. st.10.
<p>Članak 15.</p> <p>Administrativni postupci, propisi i pravilnici</p> <p>1. Države članice osiguravaju da su svi nacionalni propisi koji se odnose na postupke izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola, a koji se primjenjuju na pogone za proizvodnju električne energije te pripadajuće prijenosne i distribucijske mreže za proizvodnju električne energije, grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora, na postupak pretvorbe biomase u biogoriva,</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 2. st 4., članak29. st 6., 7.,8.,9.,10.,11.,12.,13.,14.,15.,16.,17.,18., 19.,20.,21.,22.,23.,24.,25.,26.

<p>tekuća biogoriva, goriva iz biomase ili druge energetske proizvode, kao i na obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu, razmjerni i potrebni te da doprinose provedbi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu”.</p> <p>Države članice posebno poduzimaju potrebne mjere da osiguraju:</p> <p>(a) pojednostavnjene i ubrzane administrativne postupke na odgovarajućoj administrativnoj razini i uspostavu predvidljivih vremenskih okvira za postupke iz prvog podstavka;</p> <p>(b) objektivnost, transparentnost i razmjernost propisa kojima se uređuje izdavanje odobrenja, certificiranje i izdavanje dozvola, te da ne diskriminiraju podnositelje zahtjeva i da u cijelosti uzimaju u obzir posebnosti pojedinih tehnologija obnovljive energije;</p> <p>(c) transparentnost i ovisnost o troškovima administrativnih naknada koje plaćaju potrošači, planeri, arhitekti, građevinari te instalateri i opskrbljivači opreme i sustava; i</p> <p>(d) uspostavu pojednostavnjenih i manje opterećujućih postupaka za izdavanje odobrenja, uključujući putem postupka jednostavne obavijesti, za decentralizirane uređaje, te za proizvodnju i skladištenje energije iz obnovljivih izvora.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) članak/članci članak 20 st.4., članak 21.
<p>2. Države članice jasno definiraju sve tehničke specifikacije koje moraju ispunjavati oprema i sustavi za obnovljivu energiju kako bi ostvarili pravo na potporu iz programa potpore. Kad postoje europske norme, uključujući znakove za okoliš, oznake energetske učinkovitosti i druge tehničke referentne sustave koje uspostavljaju europska normizacijska tijela, te se tehničke specifikacije definiraju na temelju tih normi. Te tehničke specifikacije ne propisuju gdje će se oprema i sustavi certificirati i ne sprječavaju pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN 128/15, 70/18, 73/18, 86/18, 102/20) članak/članci članak 42., 45. st. 12.
<p>3. Države članice pri planiranju, uključujući rano prostorno planiranje, projektiranju, gradnji i obnovi urbane infrastrukture, industrijskih, komercijalnih ili stambenih područja te energetske infrastrukture, uključujući</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (17.03.2025)

<p>električnu energiju, centralizirano grijanje i hlađenje, prirodni plin i mreže alternativnih goriva, osiguravaju da njihova nadležna tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini uključe odredbe za integraciju i uporabu obnovljive energije, među ostalim za zajednice potrošača vlastite obnovljive energije iz zajednice obnovljive energije, te uporabu neizbježne otpadne topline i hladnoće. Države članice posebno potiču lokalna i regionalna administrativna tijela da uključe grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora u planiranje gradske infrastrukture, ako je to primjereno, i da se savjetuju s mrežnim operatorima kako bi se odrazio učinak programâ energetske učinkovitosti i odgovora na potrošnju te posebne odredbe o potrošnji vlastite obnovljive energije i zajednicama obnovljive energije na planove operatora za razvoj infrastrukture.</p> <p>4. Države članice u svoje propise i pravilnike o gradnji uvode odgovarajuće mjere kako bi postupno povećale udio svih vrsta energije iz obnovljivih izvora u građevnom sektoru.</p> <p>Pri utvrđivanju takvih mjera ili u svojim programima potpore, države članice mogu, ako je to primjenjivo, uzeti u obzir nacionalne mjere koje se odnose na znatna povećanja u potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora, u lokalnom skladištenju energije, te u energetske učinkovitosti te na kogeneraciju i na pasivne, niskoenergetske zgrade ili zgrade nulte energije.</p> <p>Države članice u svojim propisima i pravilnicima o gradnji ili drugim sredstvima s istovrijednim učinkom zahtijevaju u novim zgradama i u postojećim zgradama na kojima se obavljaju radovi renoviranja većih razmjera uporabu minimalnih razina energije iz obnovljivih izvora ako je to tehnički, funkcionalno i ekonomski izvedivo, odražavajući time rezultate troškovno optimalnog izračuna na temelju članka 5. stavka 2. Direktive 2010/31/EU u mjeri u kojoj se ne utječe negativno na zrak u zatvorenim prostorima. Države članice dopuštaju da se te najniže razine realiziraju, među ostalim, putem učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja uz znatan udio obnovljive energije i otpadne topline i hladnoće.</p>			
--	--	--	--

<p>Zahtjevi iz prvog podstavka primjenjuju se na oružane snage samo u mjeri u kojoj nisu u sukobu s prirodom i osnovnim ciljem djelovanja oružanih snaga i uz iznimku materijala koji se upotrebljava isključivo u vojne svrhe.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da nove javne zgrade i postojeće javne zgrade na kojima se obavljaju radovi renoviranja većih razmjera, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini služe kao primjer u kontekstu ove Direktive od 1. siječnja 2012.. Države članice mogu, među ostalim, odlučiti da se ta obveza ispunjava poštovanjem odredaba o zgradama gotovo nulte energije, kao što se zahtijeva u Direktivi 2010/31/EU, ili osiguravanjem da krovove javnih ili privatno-javnih zgrada upotrebljavaju treće strane za uređaje koji proizvode energiju iz obnovljivih izvora.</p> <p>6. Države članice svojim propisima i pravilnicima o gradnji potiču uporabu sustava i opreme za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora kojima se postiže znatno smanjenje potrošnje energije. U tu svrhu države članice upotrebljavaju oznake energetske učinkovitosti ili znakove zaštite okoliša ili druge odgovarajuće certifikate ili norme razvijene na nacionalnoj razini ili na razini Unije, kad postoje, te osiguravaju pružanje odgovarajućih informacija i savjeta o obnovljivim, energetske vrlo učinkovitim alternativama kao i o eventualnim financijskim instrumentima i poticajima koji su dostupni u slučaju zamjene, u cilju promicanja veće stope zamjene starih sustava grijanja i veće stope prelaska na rješenja utemeljena na obnovljivoj energiji u skladu s Direktivom 2019/31/EU.</p> <p>7. Države članice provode ocjenu svojeg potencijala energije iz obnovljivih izvora te uporabe otpadne topline i hladnoće u sektoru grijanja i hlađenja. Ta ocjena, ako je primjereno, uključuje prostornu analizu područja pogodnih za uporabu zbog niskog rizika za okoliš i potencijala za manje projekte na razini kućanstva te se uključuje u drugu sveobuhvatnu ocjenu koja se prvi put zahtijeva do 31. prosinca 2020. na temelju članka 14. stavka 1. Direktive 2012/27/EU te u naknadna ažuriranja sveobuhvatnih ocjena.</p>			
--	--	--	--

<p>8. Države članice ocjenjuju regulatorne i administrativne prepreke dugoročnim ugovorima o kupnji obnovljive energije te uklanjaju neopravdane prepreke i olakšavaju primjenu takvih ugovora. Države članice osiguravaju da ti ugovori ne podliježu nerazmjernim ili diskriminirajućim postupcima ili naknadama.</p> <p>Države članice opisuju politike i mjere za olakšavanje primjene ugovora o kupnji obnovljive energije u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima i njihovim izvješćima o napretku u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.</p>			
<p>Članak 16.</p> <p>Organizacija i trajanje postupka izdavanja dozvola</p> <p>1. Države članice uspostavljaju ili imenuju jednu ili više kontaktnih točaka. Te kontaktne točke pružaju, na zahtjev podnositelja zahtjeva, smjernice tijekom cjelokupnog administrativnog postupka zahtjeva i izdavanja dozvola te ga olakšavaju. Podnositelj zahtjeva u cjelokupnom postupku kontaktira samo jednu kontaktnu točku. Postupak izdavanja dozvola odnosi se na relevantne administrativne dozvole za izgradnju i obnovu kapaciteta postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te upravljanje njima i sredstva potrebna za njihovo priključivanje na mrežu. Postupak izdavanja dozvola sastoji se od svih postupaka, od potvrde o primitku zahtjeva do slanja rezultata postupka, kako je utvrđeno u stavku 2.</p> <p>2. Kontaktna točka usmjerava podnositelja zahtjeva tijekom administrativnog postupka podnošenja zahtjeva na transparentan način do trenutka donošenja jedne ili nekoliko odluka nadležnih tijela na kraju postupka, pruža podnositelju zahtjeva sve potrebne informacije te, prema potrebi, uključuje druga administrativna tijela. Podnositelji zahtjeva mogu sve relevantne dokumente podnijeti i u digitalnom obliku.</p> <p>3. Kontaktna točka stavlja na raspolaganje priručnik o postupcima za nositelje projekata proizvodnje obnovljive energije i pruža te informacije i na internetu,</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 29.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/21, 83/23) članak/članci članak 16. st 2., članak 17. st 33., čl.33., čl.34., 35.

što je ujedno posebno upućeno malim projektima i projektima potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora. U informacijama na internetu navodi se i kontaktna točka koja je relevantna za podnositeljev zahtjev. Ako država članica ima više od jedne kontaktne točke, u informacijama na internetu upućuje se na kontaktnu točku relevantnu za podnositeljev zahtjev.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 7., postupak izdavanja dozvola iz stavka 1. ne smije trajati dulje od dvije godine za elektrane, uključujući sve relevantne postupke nadležnih tijela. Ako je to propisno utemeljeno na izvanrednim okolnostima, to se razdoblje od dvije godine može produljiti za najviše jednu godinu.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 7., postupak odobravanja dozvola za postrojenja čiji je kapacitet električne energije ispod 150 kW ne smije trajati dulje od jedne godine. Ako je to propisno utemeljeno na izvanrednim okolnostima, to se razdoblje od jedne godine može produljiti za najviše jednu godinu.

Države članice osiguravaju da podnositelji zahtjeva imaju lagan pristup jednostavnim postupcima za rješavanje sporova koji se odnose na postupke odobravanja dozvola i izdavanje dozvola za izgradnju i rad pogona za proizvodnju obnovljive energije, uključujući, prema potrebi, alternativne mehanizme za rješavanje sporova.

6. Države članice olakšavaju obnovu kapaciteta postojećih postrojenja koja proizvode obnovljivu energiju osiguravanjem pojednostavljenog i brzog postupka izdavanja dozvola. Taj postupak ne smije trajati dulje od jedne godine.

Ako je to propisno utemeljeno na izvanrednim okolnostima, na primjer zbog prevladavajućih sigurnosnih razloga u slučaju kada projekt obnove kapaciteta znatno utječe na mrežu ili izvorni kapacitet, veličinu ili rad postrojenja, to se razdoblje od jedne godine može produljiti za najviše jednu godinu.

7. Rokovi utvrđeni u ovom članku primjenjuju se ne dovodeći u pitanje obveze na temelju primjenjivog prava Unije o okolišu, sudske žalbe, pravne lijekove i

<p>druge postupke pred sudom te alternativne mehanizme za rješavanje sporova, izvansudske žalbe i pravne lijekove te se mogu produljiti vremenom trajanja takvih postupaka.</p> <p>8. Države članice mogu uspostaviti postupak jednostavne obavijesti za priključivanje na mrežu za projekte obnove kapaciteta kako je navedeno u članku 17. stavku 1. Ako države članice to učine, obnova kapaciteta dopušta se nakon obavijesti relevantnom tijelu ako se ne očekuje znatan negativni učinak na okoliš ili društvo. To tijelo odlučuje u roku od šest mjeseci od primitka obavijesti o tome je li to dostatno.</p> <p>Ako relevantno tijelo odluči da je dostava obavijesti dostatna, automatski izdaje dozvolu. Ako to tijelo odluči da obavijest nije dostatna, potrebno je podnijeti zahtjev za izdavanje nove dozvole te se u tom slučaju primjenjuju vremenska ograničenja iz stavka 6.</p>			
<p>Članak 17.</p> <p>Postupak jednostavne obavijesti za priključivanje na mrežu</p> <p>1. Države članice uspostavljaju postupak jednostavne obavijesti za priključivanje na mrežu, pri čemu se postrojenja ili objedinjene proizvodne jedinice potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora i demonstracijske projekte s električnim kapacitetom jednakim ili manjim od 10,8 kW, ili jednakovrijednim za priključke koji nisu trofazni, priključuje na mrežu nakon obavijesti operatoru distribucijskog sustava.</p> <p>U ograničenom roku nakon obavijesti, operator distribucijskog sustava može odbiti zatraženo priključenje na mrežu ili predložiti alternativno mjesto priključenja zbog opravdanih sigurnosnih razloga ili tehničke nekompatibilnosti komponenti sustava. U slučaju pozitivne odluke operatora distribucijskog sustava ili u nedostatku odluke operatora distribucijskog sustava u roku od</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 31.</p>

<p>jednog mjeseca nakon obavijesti, postrojenje ili objedinjena proizvodna jedinica mogu se priključiti.</p> <p>2. Države članice mogu odobriti postupke jednostavne obavijesti za postrojenja ili objedinjene proizvodne jedinice s električnim kapacitetom iznad 10,8 kW i do 50 kW, pod uvjetom da se zadrži stabilnost, pouzdanost i sigurnost mreže.</p>			
<p>Članak 18.</p> <p>Informacije i osposobljavanje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da su informacije o mjerama potpore na raspolaganju svim relevantnim akterima, npr. potrošačima, uključujući ranjive potrošače s niskim prihodima, potrošačima vlastite obnovljive energije, zajednicama obnovljive energije, graditeljima, instalaterima, arhitektima, opskrbljivačima opremom i sustavima za grijanje i hlađenje i korištenje električnom energijom te opskrbljivačima prijevoznim sredstavima koja upotrebljavaju obnovljivu energiju i inteligentnih prometnih sustava.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da informacije o neto koristima, troškovima te energetske učinkovitosti opreme i sustava za grijanje, hlađenje i korištenje električnom energijom iz obnovljivih izvora osiguravaju ili opskrbljivač opremom ili sustavima ili nadležna tijela.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da su programi certificiranja ili programi za stjecanje istovrijednih kvalifikacija na raspolaganju za instalatere manjih kotlova i peći na biomasu, solarnih fotonaponskih i solarnih termalnih sustava, plitkih geotermalnih sustava i toplinskih crpki. Ti programi mogu, prema potrebi, uzeti u obzir postojeće programe i strukture i utemeljeni su na kriterijima iz Priloga IV. Svaka država članica priznaje certifikate koje dodijeli druga država članica u skladu s tim kriterijima.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 10 st 2.,3.,4.,7.,9.
	Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) članak/članci članak 108.st 4.	
	Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - fotonaponskih sustava (NN 56/15) članak/članci članak 26 i prilog 1.	

<p>4. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti informacije o programima certificiranja ili programima za stjecanje istovrijednih kvalifikacija iz stavka 3. Države članice mogu također staviti na raspolaganje javnosti popis instalatera koji su kvalificirani ili certificirani u skladu s odredbama iz stavka 3.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - solarnih toplinskih sustava (NN 33/15, 56/15, 12/17) članak/članci članak 26 i prilog 1.
<p>5. Države članice osiguravaju da su svim relevantnim akterima, ponajprije planerima i arhitektima, na raspolaganju smjernice kako bi mogli na najbolji način uzeti u obzir kombinaciju energije iz obnovljivih izvora, visoko učinkovitih tehnologija te centraliziranoga grijanja i hlađenja pri planiranju, projektiranju, gradnji i renoviranju industrijskih, komercijalnih ili stambenih površina.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - manjih kotlova i peći na biomasu (NN 39/15, 56/15, 12/17) članak/članci članak 25 i prilog 1.
<p>6. Države članice, prema potrebi uz sudjelovanje lokalnih i regionalnih tijela, razvijaju odgovarajuće programe informiranja, podizanja razine osviještenosti, usmjeravanja ili osposobljavanja kako bi građane informirale o tome kako da ostvare svoja prava kao aktivni korisnici te o koristima i praktičnim aspektima, uključujući tehničke i financijske aspekte, razvoja i uporabe energije iz obnovljivih izvora, među ostalim potrošnjom vlastite obnovljive energije ili u okviru zajednica obnovljive energije</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - plitkih geotermalnih sustava i dizalica topline (NN 56/15, 12/17) članak/članci članak 25 i prilog 1.

	Nije preuzeto	Preuzeto u: Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN 128/15, 70/18, 73/18, 86/18, 102/20) članak/članci članak 66. Tehnički propis Katalog tipskih rješenja za primjenu alternativnih sustava za zgrade površine od 50 do 1000 m2 https://mpgi.gov.hr/pristup-informacijama-16/zakoni-i-ostali-propisi/podrucje-energetske-ucinkovitosti/katalog-tipskih-rjesenja-za-primjenu-alternativnih-sustava-za-zgrade-povrsine-od-50-do-1000-m2/4270
	Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (17.03.2025)
<p>Članak 19</p> <p>Jamstvo o podrijetlu energije iz obnovljivih izvora</p> <p>1. Kako bi krajnjim korisnicima dokazale koliki je udio ili količina energije iz obnovljivih izvora u kombinaciji izvora energije opskrbljivača i u energiji kojom se opskrbljuju potrošači u okviru ugovora u kojima se upućuje na potrošnju energije iz obnovljivih izvora, države članice osiguravaju da se podrijetlo</p>	Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 19. st. 2., i 35.

<p>energije iz obnovljivih izvora kao takve u smislu ove Direktive može zajamčiti u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima.</p> <p>2. S tim ciljem države članice osiguravaju da se jamstvo o podrijetlu izdaje na zahtjev proizvođača energije iz obnovljivih izvora, osim ako države članice odluče da za potrebe obračunavanja tržišne vrijednosti jamstva o podrijetlu neće izdati jamstvo proizvođaču koji dobiva financijsku potporu iz programa potpore. Države članice mogu odlučiti da se jamstva o podrijetlu izdaju za energiju iz neobnovljivih izvora. Za izdavanje jamstva o podrijetlu može biti potrebno ograničenje najmanjeg kapaciteta. Jamstvo o podrijetlu standardne je veličine 1 MWh. Za svaku jedinicu proizvedene energije izdaje se samo jedno jamstvo o podrijetlu.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o sustavu jamstva podrijetla energije (NN 28/2023) članak/članci članak 1., članak 7. st. 1., 2., 3., 4., 5., 8., članak 4. st. 5., članak 5., članak 8., članak 11. st. 3., 4., 11., 12., 13. 21., 24., 25., članak 12. st. 2., 4., 5., 6., 7., članak 18. st. 3.,
<p>Države članice osiguravaju da se ista jedinica energije iz obnovljivih izvora uzima u obzir samo jedanput.</p> <p>Države članice osiguravaju da se, kada proizvođač prima financijsku potporu iz programa potpore, tržišna vrijednost jamstva o podrijetlu za istu proizvodnju uzima se na odgovarajući način u obzir u okviru relevantnog programa potpore.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/21, 83/23) članak/članci članak 58. st 5.
<p>Pretpostavlja se da je tržišna vrijednost jamstva o podrijetlu na odgovarajući način uzeta u obzir u bilo kojem od sljedećih slučajeva:</p> <p>(a) ako se financijska potpora dodjeljuje putem natječajnog postupka ili sustava zelenih certifikata kojima se može trgovati;</p> <p>(b) ako se tržišna vrijednost jamstava o podrijetlu administrativno uzima u obzir na razini financijske potpore; ili</p> <p>(c) ako jamstva o podrijetlu nisu izdana izravno proizvođaču, nego opskrbljivaču ili potrošaču koji kupuje energiju iz obnovljivih izvora ili u konkurentnom okruženju ili u okviru dugoročnog ugovora o kupnji obnovljive energije</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije (NN 28/2023) članak/članci članci 9., 22., Prilog I.
<p>Kako bi se uzelo u obzir tržišnu vrijednost jamstva o podrijetlu, države članice mogu, među ostalim, odlučiti proizvođačima izdati jamstva o podrijetlu i odmah ih poništiti.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (17.03.2025)

<p>Jamstvo o podrijetlu nije povezano s ispunjavanjem odredaba iz članka 3. od strane države članice. Prijenosi jamstava o podrijetlu, odvojeno ili zajedno s fizičkim prijenosom energije, ne utječu na odluku država članica da primjenjuju statističke prijenose, zajedničke projekte ili zajedničke programe potpore za ispunjavanje odredaba iz članka 3. ni na izračun konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora u skladu s člankom 7.</p> <p>3. Za potrebe stavka 1. jamstva o podrijetlu valjana su 12 mjeseci od proizvodnje relevantne jedinice energije. Države članice osiguravaju da sva jamstva o podrijetlu koja nisu poništena isteknu najkasnije 18 mjeseci od proizvodnje odgovarajuće jedinice energije. Države članice uključuju istekla jamstva o podrijetlu u izračun svoje preostale kombinacije izvora energije.</p> <p>4. Za potrebe obavješćivanja iz stavaka 8. i 13. države članice osiguravaju da energetska poduzeća ponište jamstva o podrijetlu najkasnije 6 mjeseci nakon isteka razdoblja valjanosti jamstva o podrijetlu.</p> <p>5. Države članice ili imenovana nadležna tijela nadziru izdavanje, prijenos i poništavanje jamstva o podrijetlu. Imenovana nadležna tijela nemaju nadležnosti koje se geografski preklapaju i neovisna su u odnosu na djelatnosti proizvodnje, trgovine i nabave.</p> <p>6. Države članice ili imenovana nadležna tijela uspostavljaju odgovarajuće mehanizme kako bi se osiguralo da se jamstva o podrijetlu izdaju, prenesu i ponište elektronički te da su točna, pouzdana i zaštićena od prijevare. Države članice i imenovana nadležna tijela osiguravaju da su zahtjevi koje nametnu u skladu s normom CEN – EN 16325.</p> <p>7. U jamstvu o podrijetlu navodi se barem:</p> <p>(a)energetski izvor iz kojeg je energija proizvedena te datum početka i završetka proizvodnje;</p> <p>(b) odnosi li se na:</p> <p>i. električnu energiju;</p>			
--	--	--	--

<p>ii. plin, uključujući vodik; ili iii. grijanje ili hlađenje;</p> <p>(c) naziv, lokacija, vrsta i kapacitet postrojenja u kojem je energija proizvedena; (d) je li postrojenje imalo koristi od investicijske potpore i je li jedinicu energije potpomogao na bilo koji drugi način nacionalni program potpore te vrsta programa potpore;</p> <p>(e) datum kad je postrojenje pušteno u pogon; i (f) datum i zemlja izdavanja te jedinstveni identifikacijski broj.</p> <p>U jamstvima o podrijetlu postrojenja od manje od 50 kW mogu biti navedene pojednostavnjene informacije.</p> <p>8. Kad opskrbljivač električnom energijom mora dokazati udio ili količinu energije iz obnovljivih izvora u svojoj kombinaciji izvora energije za potrebe članka 3. stavka 9. točke (a) Direktive 2009/72/EZ, on to čini s pomoću jamstava o podrijetlu, osim:</p> <p>(a) za udio svoje kombinacije izvora energije koji odgovara komercijalnim ponudama bez praćenja, ako postoje, za koje se opskrbljivač može koristiti preostalom kombinacijom izvora energije; ili (b) ako države članice odluče ne izdati jamstva o podrijetlu proizvođaču koji prima financijsku potporu iz programa potpore.</p> <p>Ako su države članice uspostavile mehanizme jamstava o podrijetlu za druge vrste energije, opskrbljivači u svrhu obavješćivanja upotrebljavaju ista jamstva o podrijetlu za onu vrstu energije koju su dostavili. Isto tako, jamstva o podrijetlu izdana na temelju članka 14. stavka 10. Direktive 2012/27/EU mogu se upotrebljavati kao potkrepa bilo kojeg zahtjeva da se dokaže količina električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije. Za potrebe stavka 2. ovog članka, ako je električna energija proizvedena iz visokoučinkovite kogeneracije uporabom obnovljivih izvora energije, može se izdati samo jedno jamstvo o podrijetlu u kojemu se navode obje značajke.</p>			
--	--	--	--

<p>9. Države članice priznaju jamstva o podrijetlu koja izdaju druge države članice u skladu s ovom Direktivom isključivo kao dokaz elemenata iz stavka 1. i stavka 7. prvog podstavka točaka od (a) do (f). Država članica može odbiti priznati jamstvo o podrijetlu samo kad postoje utemeljene sumnje u njegovu točnost, pouzdanost ili istinitost. Država članica obavješćuje Komisiju o odbijanju i razlozima za odbijanje.</p> <p>10. Ako utvrdi da odbijanje priznanja jamstva o podrijetlu nije utemeljeno, Komisija može donijeti odluku kojom od države članice traži priznavanje dotičnog jamstva o podrijetlu.</p> <p>11. Države članice ne priznaju jamstva o podrijetlu koja je izdala treća zemlja osim ako je Unija s tom trećom zemljom sklopila sporazum o uzajamnom priznavanju jamstava o podrijetlu izdanih u Uniji i odgovarajućih sustava jamstava o podrijetlu utvrđenih u toj trećoj zemlji i to samo ako postoji izravan uvoz ili izvoz energije.</p> <p>12. Država članica može uvesti, u skladu s pravom Unije, objektivne, transparentne i nediskriminirajuće kriterije za uporabu jamstava o podrijetlu u skladu s obvezama iz članka 3. stavka 9. Direktive 2009/72/EZ.</p> <p>13. Komisija donosi izvješće o procjeni mogućnosti uspostave zelene oznake na razini Unije radi promicanja upotrebe obnovljive energije iz novih postrojenja. Za dokazivanje sukladnosti sa zahtjevima takve oznake opskrbljivači upotrebljavaju informacije sadržane u jamstvima o podrijetlu.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 20.</p> <p>Pristup mrežama i njihov rad</p> <p>1. Države članice, kada je to relevantno, procjenjuju treba li proširiti postojeću infrastrukturu plinske mreže radi lakšeg uključivanja plina iz obnovljivih izvora.</p> <p>2. Države članice, kada je to relevantno, zahtijevaju od operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava da na svojem državnom području objave tehnička pravila u skladu s člankom 8. Direktive 2009/73/EZ, ponajprije pravila za priključivanje na mrežu koja uključuju zahtjeve za kvalitetu i tlak plina te dodavanje mirisa plinu. Države članice također zahtijevaju da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava objave tarife za priključivanje plina iz obnovljivih izvora na temelju objektivnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija.</p> <p>3. Ovisno o njihovoj procjeni uključenoj u integrirane nacionalne energetske i klimatske planove u skladu s Prilogom I. Uredbi (EU) 2018/1999, o potrebi za izgradnjom nove infrastrukture za centralizirano grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora kako bi se postigao cilj Unije iz članka 3. stavka 1. ove Direktive, države članice, kada je to relevantno, poduzimaju potrebne mjere za razvoj infrastrukture za centralizirano grijanje i hlađenje koja će se prilagođivati razvoju grijanja i hlađenja iz velikih pogona na biomasu, solarnu energiju, energiju iz okoliša i pogona na geotermalnu energiju te iz otpadne topline i hladnoće.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 56.</p>
---	--	----------------------	---

<p>Članak 21.</p> <p>Potrošači vlastite obnovljive energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da potrošači imaju pravo postati potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora podložno ovom članku.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora pojedinačno ili posredstvom agregatora imaju pravo:</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 53.
<p>(a) proizvoditi energiju iz obnovljivih izvora, uključujući onu za vlastitu potrošnju, skladištiti i prodavati višak takve električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora, među ostalim putem ugovora o kupnji obnovljive energije, opskrbljivača električnom energijom i uzajamnih trgovinskih dogovora, a da pritom ne podliježu:</p> <p>i. u pogledu električne energije koju troše ili unose u mrežu, diskriminirajućim ili nerazmjernim postupcima te naknadama i mrežnim naknadama koje ne odražavaju troškove;</p> <p>ii. u pogledu električne energije iz obnovljivih izvora koju sami proizvedu, a koja ostaje unutar njihovih objekata, diskriminirajućim ili nerazmjernim postupcima te bilo kakvim naknadama ili pristojbama;</p> <p>(b) instalirati i upotrebljavati sustave za skladištenje električne energije u kombinaciji s postrojenjima koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju, a da pritom ne plaćaju nikakve dvostruke naknade, uključujući mrežne naknade kada je riječ o pohranjenoj električnoj energiji koja ostaje u njihovim objektima;</p> <p>(c) zadržati svoja prava i obveze kao krajnji potrošači;</p> <p>(d) primiti naknadu, među ostalim, kada je to primjenjivo, putem programa potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora koju sami proizvode i unose u mrežu, koja odražava tržišnu vrijednost te električne energije te u koju može biti uračunata njezina dugoročna vrijednost za mrežu, okoliš i društvo.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (17.03.2025)

3. Države članice mogu primjenjivati nediskriminirajuće i razmjerne naknade i pristojbe za potrošače vlastite energije iz obnovljivih izvora u odnosu na njihovu električnu energiju koju sami proizvode iz obnovljivih izvora koja ostaje unutar njihovih objekata u jednom ili više sljedećih slučajeva:

- (a) ako se električna energija koju sami proizvode učinkovito podupire iz programâ potpore, samo u mjeri u kojoj se ne ugrožava gospodarska održivost projekta i poticajni učinak takve potpore;
- (b) od 1. prosinca 2026., ako ukupan udio postrojenja za vlastitu potrošnju premaši 8 % ukupnog instaliranog kapaciteta električne energije države članice, te ako nacionalno regulatorno tijelo te države članice analizom troškova i koristi provedenom u otvorenom, transparentnom i participativnom postupkom dokaže da je odredba iz stavka 2. točke (a) podtočke ii. rezultirala značajnim nerazmjernim opterećenjem za dugoročnu financijsku održivost sustava električne energije ili stvara poticaj koji premašuje ono što je objektivno potrebno za postizanje troškovno učinkovitog uvođenja obnovljive energije te da se takav utjecaj nije mogao svesti na najmanju moguću mjeru poduzimanjem drugih razumnih mjera; ili
- (c) ako se obnovljiva električna energija koju sam proizvodi, proizvodi u postrojenjima koja imaju više od 30 kW ukupnog instaliranog električnog kapaciteta.

4. Države članice osiguravaju da potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora koji se nalaze u istoj zgradi, uključujući i stambene komplekse, imaju pravo zajednički se baviti aktivnostima navedenima u stavku 2. i da im je dopušteno dogovoriti dijeljenje obnovljive energije koja se proizvodi na njihovoj lokaciji ili lokacijama, ne dovodeći u pitanje mrežne naknade, i druge relevantne naknade pristojbe, doprinose i poreze primjenjive za svakog potrošača vlastite obnovljive energije. Države članice mogu razlikovati pojedinačne potrošače vlastite obnovljive energije i potrošače vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički. Bilo koje takvo razlikovanje razmjerno je i propisno utemeljeno.

<p>5. Postrojenje potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora može biti u vlasništvu treće strane ili ona može njime upravljati u pogledu instalacije, operacije, uključujući mjerenje potrošnje, i održavanja pod uvjetom da treća strana i dalje podliježe uputama potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora. Treća strana ne smatra se sama potrošačem vlastite obnovljive energije.</p> <p>6. Države članice uspostavljaju okvir koji omogućuje promicanje i olakšavanje razvoja potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora na temelju procjene postojećih neopravdanih prepreka potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora i njezina potencijala na svojim državnim područjima i u svojim energetske mrežama. Taj se poticajni okvirom, među ostalim:</p> <p>(a) bavi pitanjem dostupnosti potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora svim krajnjim korisnicima, uključujući one u kućanstvima s niskim prihodima ili ranjivim kućanstvima;</p> <p>(b) bavi uklanjanjem neopravdanih prepreka financiranju projekata na tržištu i mjerama za olakšavanje pristupa financiranju;</p> <p>(c) bavi pitanjem ostalih neopravdanih regulatornih prepreka potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora, među ostalim, za stanare;</p> <p>(d) bavi pitanjem poticaja za vlasnike zgrada da stvore mogućnosti za potrošnju vlastite energije iz obnovljivih izvora, među ostalim za stanare;</p> <p>(e) pruža potrošačima vlastite energije iz obnovljivih izvora nediskriminirajući pristup relevantnim postojećim programima potpore te svim segmentima na tržištu električne energije za električnu energiju iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje koju unose u mrežu;</p> <p>(f) osigurava da potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora na odgovarajući i uravnotežen način doprinose podjeli troškova sustava kada se električna energija unosi u mrežu.</p> <p>Države članice uključuju sažetak politika i mjera u sklopu poticajnog okvira i procjenu njihove provedbe u svoje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove odnosno u izvješća o napretku u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.</p>			
---	--	--	--

<p>7. Ovaj se člankom primjenjuje ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a.</p>			
<p>Članak 22.</p> <p>Zajednice obnovljive energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji korisnici, posebno korisnici iz kategorije kućanstvo, imaju pravo sudjelovati u zajednici obnovljive energije, zadržavajući pritom prava ili obveze koja imaju kao krajnji korisnici i ne podliježu neopravdanim ili diskriminirajućim uvjetima ili postupcima koji bi spriječili njihovo sudjelovanje u zajednici energije iz obnovljivih izvora, a u slučaju privatnih poduzeća, pod uvjetom da njihovo sudjelovanje nije njihova primarna komercijalna ili profesionalna djelatnost.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da zajednice obnovljive energije imaju pravo:</p> <p>(a) proizvoditi, trošiti, skladištiti i prodavati obnovljivu energiju, među ostalim putem ugovora o kupnji obnovljive energije;</p> <p>(b) dijeliti, unutar zajednice obnovljive energije, obnovljivu energiju koja je proizvedena u proizvodnim jedinicama u vlasništvu te zajednice obnovljive energije, podložno drugim zahtjevima iz ovog članka te zadržavajući prava i obveze članova zajednice obnovljive energije kao korisnika;</p> <p>(c) pristupiti svim prikladnim tržištima energije izravno ili putem agregacije na nediskriminirajući način;</p> <p>3. Države članice provode ocjenu postojećih prepreka i potencijala za razvoj zajednica obnovljive energije na svojem državnom području.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 52.</p>
		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (17.03.2025)</p>

<p>4. Države članice uspostavljaju poticajan okvir za promicanje i olakšavanje razvoj zajednica obnovljive energije. Tim se okvirom među ostalim osigurava sljedeće:</p> <p>(a) neopravdane regulatorne i administrativne prepreke za zajednice obnovljive energije uklanjaju se;</p> <p>(b) na zajednice obnovljive energije koje opskrbljuju energijom ili osiguravaju agregaciju ili druge komercijalne energetske usluge primjenjuju se odredbe relevantne za takve aktivnosti;</p> <p>(c) relevantni operator distribucijskog sustava surađuje sa zajednicama obnovljive energije radi olakšavanja prijenosa energije unutar zajednica obnovljive energije;</p> <p>(d) zajednice obnovljive energije podliježu pravednim, razmjernim i transparentnim postupcima, uključujući postupke registracije i licenciranja, i mrežnim naknadama koje odražavaju troškove, kao i relevantnim naknadama, nametima i porezima, osiguravajući pritom odgovarajući, pravedan i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava u skladu s transparentnom analizom troškova i koristi distribuiranih izvora energije koju provode nacionalna nadležna tijela;</p> <p>(e) prema zajednicama obnovljive energije ne postupa se na diskriminirajući način u pogledu njihovih aktivnosti, prava i obveza kao krajnjih korisnika, proizvođača, opskrbljivača, operatora distribucijskih sustava ili kao drugih sudionika na tržištu;</p> <p>(f) sudjelovanje u zajednicama obnovljive energije dostupno je svim potrošačima, uključujući one u kućanstvima s niskim prihodima ili ranjivim kućanstvima;</p> <p>(g) dostupni su alati za olakšavanje pristupa financiranju i informacijama;</p> <p>(h) javnim tijelima pruža se regulatorna potpora i potpora za izgradnju kapaciteta u omogućavanju i uspostavi zajednica obnovljive energije u pomaganju tijelima da izravno sudjeluju;</p> <p>(i) uspostavljena su pravila za osiguravanje jednakog i nediskriminirajućeg postupanja prema potrošačima koji sudjeluju u zajednici obnovljive energije.</p>			
---	--	--	--

<p>5. Glavna elementi poticajnog okvira iz stavka 4. i njegove provedbe uključeni su u ažurirane verzije integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova država članica i u izvješća o napretku u skladu s Uredbom (EU)2018/1999.</p> <p>6. Države članice mogu predvidjeti da zajednice obnovljive energije budu otvorene za prekogranično sudjelovanje.</p> <p>7. Ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, države članice uzimaju u obzir posebnosti zajednica obnovljive energije pri izradi programa potpore kako bi im se omogućilo da se pod jednakim uvjetima natječu za potporu s drugim sudionicima na tržištu.</p>			
<p>Članak 23.</p> <p>Uključivanje obnovljive energije za grijanje i hlađenje</p> <p>1. Kako bi promicala uporabu obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja, svaka država članica nastoji povisiti udio obnovljive energije u tom sektoru okvirno za 1,3 postotna boda kao godišnji prosjek izračunat za razdoblje od 2021. do 2025. i od 2026. do 2030., polazeći od udjela obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja u 2020., što je izraženo kao nacionalni udio konačne potrošnje energije i izračunano u skladu s metodologijom iz članka 7., ne dovodeći u pitanje stavak 2. ovog članka. To se povećanje ograničava na okvirni 1,1 postotni bod za države članice u kojima se ne upotrebljava otpadna toplina i hladnoća. Države članice prema potrebi daju prednost najboljim raspoloživim tehnologijama.</p> <p>2. Za potrebe stavka 1. pri izračunu svog udjela obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja te svog prosječnog godišnjeg povećanja u skladu s tim stavkom, svaka država članica:</p> <p>(a) može uračunati otpadnu toplinu i hladnoću, uz ograničenje od 40 % prosječnog godišnjeg povećanja;</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 54.</p>

<p>(b) ako joj je udio obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja prelazi 60 %, može računati da s takvim udjelom ispunjava prosječno godišnje povećanje; te</p> <p>(c) ako joj je udio obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja prelazi 50 % i iznosi do 60 % može računati da s takvim udjelom ispunjava polovinu prosječnog godišnjeg povećanja.</p> <p>Pri odlučivanju koju mjeru odabrati za potrebe uporabe energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja, države članice mogu uzeti u obzir troškovnu učinkovitost odražavajući time strukturne prepreke koje proizlaze iz visokog udjela prirodnog plina ili hlađenja ili iz raspršenih struktura naselja u područjima niske gustoće stanovništva.</p> <p>Ako bi te mjere dovele do nižeg prosječnog godišnjeg povećanja od onog navedenog u stavku 1. ovog članka, države članice to objavljuju, na primjer putem svojih integriranih nacionalnih izvješća o napretku u području energije i klime u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) 2018/1999 te daju obrazloženje Komisiji koje uključuje odabrane mjere iz drugog podstavka ovog stavka.</p> <p>3. Na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija države članice mogu uspostaviti i javno obznaniti popis mjera te mogu odrediti i javno obznaniti provedbene subjekte, kao što su opskrbljivači gorivom, javna ili stručna tijela koji će doprinijeti povećanju navedenom u stavku 1., te to objaviti.</p> <p>4. Države članice mogu prosječno godišnje povećanje iz stavka 1., među ostalim, provesti s pomoću najmanje jedne od sljedećih mogućnosti:</p> <p>(a) fizičkim uključivanjem obnovljive energije ili otpadne topline i hladnoće u energiju i energetske gorivo isporučeno za grijanje i hlađenje;</p> <p>(b) izravnim mjerama za ublažavanje posljedica, kao što je ugradnja visokoučinkovitih sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u zgrade ili uporaba obnovljive energije ili otpadne topline i hladnoće u postupcima industrijskog grijanja i hlađenja;</p>			
---	--	--	--

<p>(c) neizravnim mjerama za ublažavanje posljedica koje obuhvaćaju certifikati kojima se može trgovati i koji dokazuju usklađenost s obvezom iz stavka 1. s pomoću potpore neizravnim mjerama za ublažavanje posljedica, a mjere provodi drugi gospodarski subjekt, kao što je neovisni ugraditelj tehnologije obnovljive energije ili poduzeće za energetske usluge, koje pruža instalacijske usluge u vezi s obnovljivom energijom.</p> <p>(d) drugim mjerama s jednakovrijednim učinkom kako bi se postiglo prosječno godišnje povećanje iz stavka 1., uključujući fiskalne mjere ili druge financijske poticaje.</p> <p>Pri donošenju i provedbi mjera iz prvog podstavka, države članice nastoje osigurati dostupnost tih mjera svim potrošačima, posebno onima u kućanstvima s niskim dohotkom ili ranjivim kućanstvima koja u suprotnom ne bi imala dovoljno početnog kapitala da se njima okoriste.</p> <p>5. Države članice mogu se koristiti uspostavljenim strukturama u okviru obveza nacionalne uštede energije iz članka 7. Direktive 2012/27/EU kako bi provele i pratile mjere iz stavka 3. ovog članka</p> <p>6. Ako su subjekti imenovani u skladu sa stavkom 3., države članice osiguravaju da je doprinos tih imenovanih subjekata mjerljiv i provjerljiv te da imenovani subjekti svake godine podnose izvješće o:</p> <p>(a) ukupnoj količini energije isporučene za grijanje i hlađenje;</p> <p>(b) ukupnoj količini obnovljive energije isporučene za grijanje i hlađenje;</p> <p>(c) količini otpadne topline i hladnoće isporučene za grijanje i hlađenje;</p> <p>(d) udjelu obnovljive energije te otpadne topline i hladnoće u ukupnoj količini energije isporučene za grijanje i hlađenje; i</p> <p>(e) vrsti obnovljivog izvora energije.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 24.</p> <p>Centralizirano grijanje i hlađenje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se krajnjim potrošačima informacije o energetske učinkovitosti i udjelu obnovljive energije u njihovim sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja pružaju na jednostavan i pristupačan način, primjerice putem internetskih stranica opskrbljivača, godišnjih računa ili na zahtjev.</p> <p>2. Države članice utvrđuju potrebne mjere i uvjete kako bi korisnicima sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja koji nisu sustavi učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja, ili to nisu do 31. prosinca 2025. na temelju plana koje je odobrilo nadležno tijelo, omogućili da se isključe iz tog sustava putem raskida ili izmjene ugovora radi samostalne proizvodnje grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora energije.</p> <p>Ako je raskid ugovora povezan s fizičkim isključenjem, takav raskid može se uvjetovati plaćanjem naknade za trošak koji je izravno nastao zbog fizičkog isključenja i za neamortizirani dio sredstava potrebnih za proizvodnju topline i hladnoće za tog korisnika.</p> <p>3. Države članice mogu ograničiti pravo isključivanja iz sustava raskidom ili izmjenom ugovora u skladu sa stavkom 2. za korisnike koji mogu dokazati da planirano alternativno rješenje za opskrbu grijanjem ili hlađenjem rezultira znatno boljom energetske učinkovitošću. Ocjena energetske učinkovitosti alternativnog rješenja za opskrbu može se temeljiti na energetske certifikatu.</p> <p>4. Države članice utvrđuju potrebne mjere kako bi osigurale da sustavi centraliziranoga grijanja i hlađenja doprinose povećanju iz članka 23. stavka 1. ove Direktive primjenom barem jedne od sljedećih dviju mogućnosti:</p> <p>(a) nastojanjem da se udio energije iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće u centraliziranom grijanju i hlađenju poveća za najmanje 1 postotni bod kao godišnji prosjek izračunat za razdoblje od 2021. do 2025. i</p>	<p>članak 24. stavak 2. i 3 (člankom 24. mijenja se članak 45.)</p> <p>(1) Pojedinačno izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz toplinskog sustava nije dopušteno.</p> <p>(2) Isključenje zgrade/gradevine iz toplinskog sustava dopušteno je uz ispunjavanje</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 55., 56.</p>
--	--	----------------------------	--

<p>za razdoblje od 2026. do 2030., polazeći od udjela energije iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće u centraliziranom grijanju i hlađenju u 2020., što je izraženo kao udio konačne potrošnje energije u centraliziranom grijanju i hlađenju, provođenjem mjera za koje se može očekivati da će potaknuti to prosječno godišnje povećanje u godinama s normalnim klimatskim uvjetima</p> <p>Države članice čiji udio energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline i hladnoće u centraliziranom grijanju i hlađenju prelazi 60 % mogu računati da s takvim udjelom ispunjavaju prosječno godišnje povećanje iz prvog podstavka ove točke.</p> <p>Države članice utvrđuju potrebne mjere za provedbu prosječnog godišnjeg povećanja iz prvog podstavka ove točke u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima sukladno Prilogu I. Uredbi (EU) 2018/1999.</p> <p>(b) osiguravanjem toga da operatori sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja budu dužni priključiti opskrbljivače energijom iz obnovljivih izvora i iz otpadne topline i hladnoće ili da budu dužni ponuditi opskrbljivačima treće strane priključivanje i kupnju topline ili hladnoće iz obnovljivih izvora te otpadne topline i hladnoće na temelju nediskriminirajućih kriterija koje određuje nadležno tijelo dotične države članice kada trebaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. ispuniti zahtjeve novih korisnika; ii. zamijeniti postojeće kapacitete za proizvodnju topline ili hladnoće; iii. proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju topline ili hladnoće; <p>5. Kada država članica koristi mogućnost iz stavka 4. točke (b), operator sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja može odbiti priključivanje i kupnju topline ili hladnoće od opskrbljivača treće strane, ako:</p> <p>(a) sustav nema potreban kapacitet zbog druge opskrbe otpadnom topline ili hladnoćom, topline ili hladnoćom iz obnovljivih izvora ili topline i hladnoćom proizvedenom iz visokoučinkovite kogeneracije;</p>	<p>sljedećih uvjeta:</p> <p>1. podnošenje zahtjeva za isključenje zgrade/gradevine od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika na temelju prethodno postignute suglasnosti svih krajnjih kupaca na zajedničkom mjerilu toplinske energije, za izdvajanje svih samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/gradevine</p>		
--	--	--	--

<p>(b) toplina ili hladnoća opskrbljivača treće strane ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključivanje i osiguravanje pouzdanog i sigurnog rada sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja; ili</p> <p>(c) operator može dokazati da bi omogućavanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje cijene topline ili hladnoće za krajnje korisnike u odnosu na cijenu korištenja glavnom lokalnom opskrbom toplinom ili hladnoćom, kojoj bi konkurencija bio obnovljiv izvor ili otpadna toplina i hladnoća.</p> <p>Države članice osiguravaju da kada operator sustava centraliziranog grijanja ili hlađenja odbije priključiti opskrbljivača grijanjem ili hlađenjem, u skladu s prvim podstavkom, taj operator pruži nadležnom tijelu u skladu sa stavkom 9. informacije o razlozima za odbijanje, kao i o uvjetima koje bi trebalo ispuniti i mjerama koje bi trebalo poduzeti u sustavu kako bi se omogućilo priključivanje.</p> <p>6. Kada država članica koristi mogućnost iz stavka 4. točke (b), od primjene te točke može izuzeti operatore sljedećih sustava centraliziranog grijanja i hlađenja:</p> <p>(a) učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje;</p> <p>(b) učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje koje iskorištava visokoučinkovitu kogeneraciju;</p> <p>(c) centralizirano grijanje i hlađenja koje je na temelju plana koji je odobrilo nadležno tijelo učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje do 31. prosinca 2025.;</p> <p>(d) centralizirano grijanje i hlađenje s ukupnom ulaznom toplinskom snagom manjom od 20 MW.</p> <p>7. Pravom isključivanja iz sustava putem raskida ili izmjene ugovora u skladu sa stavkom 2. mogu se koristiti pojedinačni korisnici, zajednička poduzeća koja utemelje korisnici ili strane koje djeluju u ime korisnika. Kod stambenih kompleksa takvim se isključivanjem iz sustava može koristiti samo na razini cijele zgrade u skladu s primjenjivim pravom o stanovanju.</p>	<p>ađevine,</p> <p>2. izrada glavnog projekta isključenja zgrade/gr ađevine iz toplinskog sustava te ugradnje novog učinkovitijeg sustava grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode koji je temeljen na obnovljivim izvorima energije od strane projektanta, odnosno ovlaštenog inženjera odgovarajuće struke, s izračunom</p>		
---	--	--	--

<p>8. Države članice zahtijevaju od operatora distribucijskih sustava da barem svake četiri godine ocijene, u suradnji s operatorima sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja na svojem području, mogućnost sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja da pruže uravnoteženje i druge usluge povezane sa sustavom, uključujući upravljanje potrošnjom i skladištenje viška električne energije iz obnovljivih izvora te bi li, u odnosu na alternativna rješenja, uporaba utvrđene mogućnosti bila troškovno učinkovitija i bi li se njome učinkovitije iskorištavali resursi.</p> <p>9. Države članice osiguravaju da su prava potrošača i pravila za pogon sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja jasno definirana i provedena u skladu s ovim člankom od strane nadležnog tijela.</p> <p>10. Od država članica ne zahtjeva se da primjenjuju stavke od 2. do 9. ovog članka ako:</p> <p>(a) njihov udio centraliziranoga grijanja i hlađenja jest manji od ili jednak 2 % ukupne potrošnje energije u grijanju i hlađenju 24. prosinca 2018.;</p> <p>(b) njihov udio centraliziranog grijanja i hlađenja je povećan iznad 2 % razvojem novog učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja na temelju njihovih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s Prilogom I Uredbi (EU) 2018/1999 ili ocjene iz članka 15. stavka 7. ove Direktive; ili</p> <p>(c) njihov udio sustava iz stavka 6. ovog članka čini više od 90 % ukupne prodaje njihovog centraliziranog grijanja i hlađenja.</p>	<p>potrošnje primarne energije za sustav grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode i troškovno — optimalno m analizom usporedbe sadašnjeg sustava grijanja s tehničkim rješenjem znatno učinkovitijeg sustava temeljeno g na obnovljivi m izvorima energije, sukladno propisima koji uređuju</p>		
---	--	--	--

	<p>gradnju, 3. izrada prikaza izvedivosti dostupnih visokoučinskih alternativnih sustava opskrbe energijom sukladno propisima iz područja gradnje, 4. pribavljen e suglasnost i svih ovlaštenih predstavnika suvlasnika zgrada/gradevina koje su priključene na zatvoreni toplinski sustav, u</p>		
--	---	--	--

	<p>slučaju isključenja zgrade/gr ađevine iz zatvoreno g toplinskog sustava, 5. toplinski sustav iz kojeg se traži isključenje nije učinkovit toplinski sustav centralizir anog grijanja i hlađenja ili nema odobren plan iz članka 4. stavka 8. ovog Zakona.</p> <p>(3) Zahtjev za isključenje zgrade/gr</p>		
--	--	--	--

	ađevine iz centralnog toplinskog sustava podnosi se distributer u toplinske energije koji je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od predaje urednog zahtjeva iz stavka 2. točki od 1. do 3. ovoga članka. (4) Zahtjev za isključenje m zgrade/gr ađevine iz zatvoreno g toplinskog sustava podnosi se		
--	---	--	--

	<p>opskrbljiv aču toplinsko m energijom koji je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od predaje urednog zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka. (5) Trošak isključenja zgrade/gr ađevine iz toplinskog sustava sukladno stavku 2. ovog članka snosi zajednica suvlasnika .</p> <p>(6) Strana nezadovol jna</p>		
--	---	--	--

	<p>odlukama iz stavaka 3. i 4. ovoga članka može izjaviti prigovor Agenciji u roku od 15 dana od dana primitka odluke.</p> <p>(7) Agencija je dužna poduzeti mjere iz svoje nadležnosti te bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja a prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu</p>		
--	---	--	--

	<p>u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela.</p> <p>(8) Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama, može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom .</p> <p>(9) Postupak pred upravnim</p>		
--	--	--	--

	<p>sudom iz stavka 7. ovoga članka je hitan.</p> <p>članak 24. stavak 7. (koji mijenja članak 45.)</p> <p>(1) Pojedinačno izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz toplinskog sustava nije dopušteno .</p> <p>ostali stavci su promijenjeni Direktivom (EU)</p>		
--	---	--	--

	2023/2413		
<p>Članak 25.</p> <p>Uključivanje energije iz obnovljivih izvora u prometni sektor</p> <p>1. Radi uključivanja uporabe obnovljive energije u sektor prometa, svaka država članica određuje obvezu za opskrbljivače gorivom kako bi osigurala da udio obnovljive energije u konačnoj potrošnji energije u sektoru prometa bude najmanje 14 % do 2030. (minimalni udio), u skladu s okvirnom putanjom koju su postavile države članice i koja je izračunata u skladu s metodologijom iz ovog članka i Članaka 26. i 27. Komisija procjenjuje tu obvezu kako bi do 2023. godine podnijela zakonodavni prijedlog za njezino povišenje u slučaju daljnjih znatnih smanjenja troškova proizvodnje obnovljive energije ako je to potrebno radi ispunjenja međunarodnih obveza Unije za dekarbonizaciju ili ako je to opravdano znatnim smanjenjem potrošnje energije u Uniji.</p>		Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (17.03.2025)
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci čl. 3., čl. 8.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (NN 88/21) članak/članci članak 6

<p>Države članice mogu pri određivanju obveze za opskrbljivače gorivom izuzeti različite opskrbljivače gorivom i različite nositelje energije ili napraviti razliku među njima, osiguravajući da su u obzir uzeti različiti stupnji razvoja i troškovi različitih tehnologija.</p> <p>Za potrebe izračuna minimalnog udjela iz prvog podstavka države članice:</p> <p>(a) uzimaju u obzir obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu i kada se upotrebljavaju kao međuproizvod za proizvodnju konvencionalnih goriva; te</p> <p>(b) mogu uzeti u obzir goriva iz recikliranog ugljika.</p> <p>U okviru minimalnog udjela iz prvog podstavka, doprinos naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX. dijelu A kao udjel konačne potrošnje energije u sektoru prometa barem je 0,2 % u 2022., 1 % u 2025. te 3,5 % u 2030..</p> <p>Države članice mogu izuzeti opskrbljivače gorivom koji isporučuju goriva u obliku električne energije ili obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu od obveze pridržavanja minimalnog udjela iz naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX. dijelu A u odnosu na ta goriva.</p> <p>Pri određivanju obveze iz prvog i četvrtog podstavka kako bi se osiguralo ostvarenje udjela koji je u njima naveden, države članice mogu to učiniti, između ostaloga, mjerama usmjerenima na obujam, energetska sadržaj ili emisije stakleničkih plinova, pod uvjetom da se dokaže da su ostvareni minimalni udjeli iz prvog i četvrtog podstavka.</p> <p>2. Uštede emisija stakleničkih plinova zbog uporabe obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu, osim goriva iz recikliranog ugljika od 1. siječnja 2021. iznose najmanje 70 %.</p> <p>Komisija do 1. siječnja 2021. donosi delegirani akt u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive utvrđenjem odgovarajućih minimalnih graničnih</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o mjerama za poticanje korištenja biogoriva u prijevozu (NN 88/21) članak/članci članak 16. prilog I.
--	--	---------------	---

<p>vrijednosti za uštede emisija stakleničkih plinova od goriva iz recikliranog ugljika procjenom životnog ciklusa kojom se uzimaju u obzir posebnosti svakog goriva.</p>			
<p>Članak 26.</p> <p>Posebna pravila za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje</p> <p>1. Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora iz članka 7. i minimalnog udjela iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka, udio biogoriva i tekućih biogoriva, kao i goriva iz biomase potrošenih u prometu, ako su proizvedena iz kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje, ne iznosi više od jednog postotnog boda iznad udjela takvih goriva u konačnoj potrošnji energije u sektorima cestovnog i željezničkog prometa u 2020. godini u toj državi članici, s najviše 7 % konačne potrošnje energije u sektorima cestovnog i željezničkog prometa te države članice.</p> <p>Ako je taj udjel manji od 1 % u državi članici, on se može povećati na najviše 2 % konačne potrošnje energije u sektoru cestovnog i željezničkog prometa.</p> <p>Države članice mogu odrediti niže ograničenje i za potrebe članka 29. stavka 1. mogu razlikovati vrste biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase koja se proizvode iz kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje, uzimajući u obzir najbolje raspoložive dokaze o učinku neizravnih promjena uporabe zemljišta. Države članice mogu primjerice odrediti niže ograničenje za udjel biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase koja se proizvode iz uljarica.</p> <p>U slučaju da je udio biogoriva i tekućih biogoriva kao i goriva iz biomase potrošenih u prometu, koja su proizvedena iz kultura za proizvodnju hrane i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci članak 8.</p>

<p>hrane za životinje u državi članici ograničen na udio manji od 7 % ili da država članica odluči dodatno ograničiti udjel, ta država članica može na odgovarajući način smanjiti minimalni udio iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka za najviše 7 postotnih bodova.</p> <p>2. Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora iz članka 7. i minimalnog udjela iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka, udio biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje s visokim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta za koje je uočeno znatno proširenje proizvodnog područja na zemljište s velikim zalihama ugljika, ne prelazi razinu potrošnje takvih goriva u 2019., osim ako su certificirana kao biogoriva, tekuća biogoriva ili goriva iz biomase s niskim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta, u skladu s ovim podstavkom.</p> <p>Od 31. prosinca 2023. do najkasnije 31. prosinca 2030. ta se granica postupno smanjuje do 0 %</p> <p>Komisija do 1. veljače 2019. Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o stanju proširenja proizvodnje relevantnih kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje u cijelom svijetu</p> <p>Do 1. veljače 2019. Komisija donosi delegirani akt u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive kojim se utvrđuju kriteriji za certificiranje biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase s niskim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta, te za određivanje sirovina s visokim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta za koje je uočeno znatno proširenje proizvodnog područja na zemljište s velikim zalihama ugljika. To se izvješće i popratni delegirani akt temelje na najboljim dostupnim znanstvenim podacima.</p> <p>Komisija do 1. rujna 2023. na temelju najboljih dostupnih znanstvenih podataka preispituje kriterije utvrđene delegiranim aktom iz četvrtog podstavka i donosi, prema potrebi, delegirane akte o izmjeni tih kriterija te o uključenju putanje za postupno smanjenje doprinosa cilju Unije iz članka 3. stavka 1. i minimalnog</p>			
--	--	--	--

<p>udjela biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase s visokim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta, iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka proizvedenih iz sirovina za koje je uočeno znatno proširenje proizvodnje na zemljište s velikim zalihama ugljika.</p>			
<p>Članak 27.</p> <p>Pravila o izračunu u pogledu minimalnih udjela energije iz obnovljivih izvora u prometnom sektoru</p> <p>1. Pri izračunu minimalnih udjelâ iz članka 25. stavka 1. prvog i četvrtog podstavka primjenjuju se sljedeće odredbe:</p> <p>(a) pri izračunu nazivnika, odnosno energetske sadržaja goriva namijenjenih potrošnji u cestovnom i željezničkom prometu i isporučenih za potrošnju ili uporabu na tržištu, uzimaju se u obzir benzin, dizel, prirodni plin, biogoriva, bioplin, obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu, goriva iz recikliranog ugljika i električna energija isporučena sektorima cestovnog i željezničkog prometa;</p> <p>(b) pri izračunu brojnika, odnosno količine energije iz obnovljivih izvora potrošene u sektoru prometu za potrebe članka 25. stavka 1. prvog podstavka, uzima se u obzir energetska sadržaj svih vrsta energije iz obnovljivih izvora isporučen svim sektorima prometa uključujući obnovljivu električnu energiju isporučenu sektorima cestovnog i željezničkog prometa. države članice mogu uzeti u obzir i goriva iz recikliranog ugljika.</p> <p>Pri izračunu brojnika udio biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX. dijelu B ograničava se na 1,7 % energetske sadržaja goriva namijenjenih uporabi u prometu koja su isporučena za potrošnju ili uporabu na tržištu, osim u slučaju Malte i Cipra. Države članice mogu, ako je</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci članak 8. ,23.</p>
		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o mjerama za poticanje korištenja biogoriva u prijevozu (NN 88/21) članak/članci članak 16 prilog I.</p>

<p>to opravdano, izmijeniti to ograničenje s obzirom na dostupnost sirovina. Komisija odobrava svaku takvu izmjenu.</p> <p>(c) pri izračunu brojnika i nazivnika upotrebljavaju se vrijednosti koje se odnose na energetske sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu, kako je utvrđeno u Prilogu III. Pri utvrđivanju energetske sadržaja goriva namijenjenih uporabi u prometu koja nisu uključena u Prilog III. države članice upotrebljavaju odgovarajuće norme ESO za utvrđivanje kalorijskih vrijednosti goriva. Ako u tu svrhu nije donesena norma ESO, upotrebljavaju se odgovarajuće norme ISO. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 35. radi izmjene ove Direktive kako bi prilagodila energetske sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu, kako je naveden u Prilogu III., u skladu sa znanstvenim i tehničkim napretku.</p> <p>2. Za potrebe dokazivanja ispunjavanja minimalnih udjela iz članka 25. stavka 1.:</p> <p>(a) udio biogoriva i bioplina za promet proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX. može se smatrati dvostrukim iznosom njihova energetske sadržaja;</p> <p>(b) udio obnovljive električne energije smatra se jednakim četverostrukom iznosu njezina energetske sadržaja kada je isporučena cestovnim vozilima te se može smatrati 1,5 puta većim od iznosa njezina energetske sadržaja kada je isporučena željezničkom prometu;</p> <p>(c) uz iznimku goriva proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje, udio goriva isporučenih u sektoru zrakoplovstva i pomorstva iznosi njihov energetske sadržaj pomnožen s 1,2.</p> <p>3. Pri izračunu udjela obnovljive električne energije u električnoj energiji kojom se opskrbljuju cestovna i željeznička vozila za potrebe stavka 1. ovog članka države članice mogu se pozvati na razdoblje od dvije godine prije godine u kojoj je električna energija isporučena na njihovu državnom području.</p> <p>Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka radi utvrđivanja udjela električne energije za potrebe stavka 1. ovog članka, električna energija proizvedena uz</p>			
--	--	--	--

<p>izravno priključenje na postrojenje za proizvodnju obnovljive električne energije koja se isporučuje cestovnim vozilima u potpunosti se smatra obnovljivom električnom energijom.</p> <p>Kako bi se osiguralo da se očekivani porast potražnje za električnom energijom iznad trenutačne polazne vrijednosti u sektoru prometa osigura s pomoću dodatnih kapaciteta proizvodnje obnovljive energije, Komisija izrađuje okvir o dodatnosti u sektoru prometa i razvija različite mogućnosti radi utvrđivanja polaznih vrijednosti država članica i mjerenja dodatnosti.</p> <p>Za potrebe ovog stavka kada se električna energija upotrebljava za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu, bilo izravno ili za proizvodnju međuproizvoda, kao udio energije iz obnovljivih izvora upotrebljava se prosječan udio električne energije iz obnovljivih izvora u zemlji proizvodnje, kako je izmjeren dvije godine prije predmetne godine.</p> <p>Međutim, električna energija proizvedena uz izravno priključenje na postrojenje za proizvodnju obnovljive električne energije može se u potpunosti smatrati obnovljivom električnom energijom kada se upotrebljuje za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenog uporabi u prometu pod uvjetom da postrojenje:</p> <p>(a) bude stavljeno u pogonu nakon ili u isto vrijeme kao i postrojenje koje proizvodi obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu; i</p> <p>(b) nije priključeno na mrežu ili je priključeno na mrežu, ali se može dokazati da je dotična električna energija isporučena bez uzimanja električne energije iz mreže.</p> <p>Električna energija koja je uzeta iz mreže može se smatrati potpuno obnovljivom ako se proizvodi isključivo iz obnovljivih izvora, a dokazane su obnovljive značajke i drugi odgovarajući kriteriji, čime se osigurava da se</p>			
--	--	--	--

<p>obnovljive značajke te električne energije deklariraju samo jednom i samo u jednom sektoru krajnje uporabe.</p> <p>Komisija do 31. prosinca 2021. donosi delegirani akt u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive kako bi uspostavila metodologiju Unije kojom se utvrđuju podrobna pravila po kojima se gospodarski subjekti usklađuju sa zahtjevima iz petog i šestog podstavka ovog stavka.</p>			
<p>Članak 28.</p> <p>Ostale odredbe o obnovljivoj energiji u sektoru prometa</p> <p>1. Kako bi smanjile rizik da se jedinstvene pošiljke u Uniju deklariraju više puta, države članice i Komisija jačaju suradnju među nacionalnim sustavima te između nacionalnih sustava i dobrovoljnih programa i verifikatora uspostavljenih na temelju članka 30., što prema potrebi uključuje i razmjenu podataka. Ako nadležno tijelo jedne države članice sumnja na ili otkrije prijevaru, prema potrebi obavješćuje ostale države članice.</p> <p>2. Komisija osigurava da je uspostavljena baza podataka Unije kojom se omogućuje praćenje tekućeg i plinovitog goriva namijenjenih uporabi u prometu koja su prihvatljiva za uračunati kao dio brojnika navedenog u članku 27. stavku 1. točki (b) ili se uzimaju u obzir za potrebe iz članka 29. stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c). Države članice od relevantnih gospodarskih subjekata zahtijevaju da u tu bazu podataka unesu informacije o izvršenim transakcijama i svojstvima održivosti tih goriva, uključujući njihove emisije stakleničkih plinova u životnom ciklusu, počevši od trenutka proizvodnje do opskrbljivača gorivom koji ga stavlja na tržište. Država članica može uspostaviti nacionalnu bazu podataka koja je povezana s bazom podataka Unije osiguravajući da se unesene informacije odmah prenose između tih baza podataka.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci članci 25.,26.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Nacionalni okvir politika za uspostavu infrastrukture i razvoja tržišta alternativnih goriva u prometu (NN 34/17) članak/članci mjera 6.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (NN 120/16) članak/članci čl. 4.

<p>Opskrbljivači gorivom unose u relevantnu bazu podataka informacije potrebne za provjeru usklađenosti sa zahtjevima iz članka 25. stavka 1. prvog i četvrtog podstavka.</p> <p>3. Države članice do 31. prosinca 2021. poduzimaju mjere za osiguravanje dostupnosti goriva iz obnovljivih izvora namijenjenih uporabi u prometu, uključujući javno dostupna mjesta za punjenje velike snage i drugu infrastrukturu za punjenje kako je predviđeno u njihovim nacionalnim okvirima politike u skladu s Direktivom 2014/94/EU.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o kvaliteti tekućih i naftnih goriva i načinu praćenja i izvješćivanja te metodologiji izračuna emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenih goriva i energije (NN 57/17) članak/članci čl 38.
<p>4. Države članice imaju pristup bazi podataka Unije iz stavka 2. ovog članka. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da gospodarski subjekti unose točne informacije u relevantnu bazu podataka. Komisija zahtijeva da se provjeri usklađenost programa koji su predmet odluke na temelju članka 30. stavka 4. ove Direktive s tim zahtjevom prilikom provjere usklađenosti s kriterijima održivosti za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase. Svake dvije godine Komisija objavljuje objedinjene informacije iz baze podataka Unije u skladu s Prilogom VIII. Uredbi (EU) 2018/1999.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o mjerama za poticanje korištenja biogoriva u prijevozu (NN 88/21) članak/članci čl.12.
<p>5. Komisija do 31. prosinca 2021. donosi delegirane akte u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive određivanjem metodologije kojom se utvrđuje udio biogoriva, i bioplina za promet, koje je rezultat prerade biomase u zajedničkom postupku s fosilnim gorivima i određivanjem metodologije za ocjenu uštede emisija stakleničkih plinova zbog uporabe obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu i goriva iz recikliranog ugljika, čime se osigurava da se za CO2 ne dodjeljuju jedinice za izbjegnute emisije, za čije su hvatanje već dodijeljene jedinice emisija na temelju drugih pravnih odredaba.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu praćenja i izvješćivanja te metodologiji izračuna emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenih goriva i energije i načinu provođenja projekata smanjenja emisija nastalih istraživanjem i proizvodnjom nafte i plina (NN 131/2021) članak/članci čl 5. , prilog II.

<p>6. Komisija do 25. lipnja 2019. i svake dvije godine nakon toga preispituje popis sirovina iz Priloga IX. dijelova A i B kako bi dodala sirovine u skladu s načelima određenima u trećem podstavku.</p> <p>Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 35. radi izmjene popisa sirovina iz Priloga IX. dijelova A i B kako bi dodala sirovine, ali ne i kako bi ih uklonila. Sirovine koje se mogu obraditi samo naprednim tehnologijama dodaju se Prilogu IX. dijelu A. Sirovine koje se mogu preraditi u biogoriva, ili bioplina za promet, razvijenim tehnologijama dodaju se Prilogu IX. dijelu B.</p> <p>Takvi delegirani akti temelje se na analizi potencijala sirovine kao sirovine za proizvodnju biogoriva, i bioplina za promet, uzimajući sve sljedeće u obzir sve od sljedećeg:</p> <p>(a) načela kružnog gospodarstva i hijerarhije otpada utvrđene Direktivom 2008/98/EZ;</p> <p>(b) kriterije održivosti Unije utvrđene u članku 29. stavcima od 2. do 7.;</p> <p>(c) potrebu za izbjegavanjem znatnih narušavajućih učinaka na tržištima nusproizvoda i proizvoda, otpada ili ostataka;</p> <p>(d) potencijal za ostvarivanje znatne uštede emisija stakleničkih plinova u usporedbi s fosilnim gorivima na temelju procjene emisija tijekom cijelog životnog ciklusa;</p> <p>(e) potrebu za izbjegavanjem negativnog utjecaja na okoliš i bioraznolikost;</p> <p>(f) potrebu za izbjegavanjem stvaranja dodatne potražnje za zemljištem.</p> <p>7. U kontekstu dvogodišnje ocjene napretka postignutog na temelju Uredbe (EU) 2018/1999 Komisija do 31. prosinca 2025. ocjenjuje potiče li se djelotvorno obvezom u pogledu naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX. dijelu A utvrđenom u članku 25. stavku 1. četvrtom podstavku inovacija i osiguravaju li se uštede emisija stakleničkih plinova u sektoru prometa. Komisija u toj ocjeni analizira izbjegava li se</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) članak/članci čl. 65., čl. 66.
--	--	---------------	---

<p>učinkovito primjenom ovog članka dvostruko obračunavanje energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>Ako je potrebno, Komisija podnosi prijedlog za izmjenu obveze koja se odnosi na napredna biogoriva i bioplin proizvedene iz sirovina navedenih u Prilogu IX. dijelu A iz članka 25. stavka 1. četvrtog podstavka.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase</p> <p>1. Energija iz biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase uzima se u obzir za potrebe navedene u točkama (a), (b) i (c) ovog podstavka samo ako ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova navedene u stavcima od 2. do 7. i stavku 10.:</p> <p>(a) doprinos cilju Unije iz članka 3. stavka 1. i udjelima obnovljive energije država članica;</p> <p>(b) ocjenjivanje poštovanja obveza povezanih s obnovljivom energijom, uključujući obvezu navedenu u članku 25.;</p> <p>(c) prihvatljivost za financijsku potporu za potrošnju biogoriva, tekućih goriva i goriva iz biomase.</p> <p>Međutim, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz otpada i ostataka, osim ostataka iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva, za potrebe iz točaka (a), (b) i (c) ovog stavka uzimaju se u obzir samo ako ispunjavaju kriterije uštede emisija stakleničkih plinova iz stavka 10. Ova se podstavak primjenjuje i na otpad i ostatke koji se prerađuju u proizvod koji prethodi daljnjoj preradi u biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci članci 3., 8., 17.a, 23.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o šumama (NN 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20) članak/članci članci 3., 8., 9., 27.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije (NN 28/2023) članak/članci članak 6.

<p>Na električnu energiju, grijanje i hlađenje proizvedene iz krutog komunalnog otpada ne primjenjuju se kriteriji uštede emisija stakleničkih plinova iz stavka 10.</p> <p>Goriva iz biomase ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova navedene u stavcima od 2. do 7. i stavku 10. ako se upotrebljavaju u postrojenjima za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja ili goriva s ukupnom ulaznom toplinskom snagom jednakom 20 MW ili višom ako je riječ o krutim gorivima iz biomase i s ukupnom ulaznom toplinskom snagom od najmanje 2 MW ako je riječ o plinovitim gorivima iz biomase. Države članice mogu primjenjivati kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova na postrojenja s nižim ukupnom ulaznom toplinskom snagom.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (NN 88/21) članak/članci čl. 5., čl. 6., čl. 7., čl. 8.
<p>Kriterij održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova naveden u stavcima od 2. do 7. i stavku 10. primjenjuje se bez obzira na zemljopisno podrijetlo biomase.</p> <p>2. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz otpada i ostataka koji nisu iz šumarstva već od poljoprivrednog zemljišta uzimaju se u obzir za potrebe iz točaka (a), (b) i (c) prvog podstavka stavka 1. ako operatori ili nacionalna tijela imaju uspostavljene planove praćenja ili upravljanja radi rješavanja utjecaja na kvalitetu tla i ugljik u tlu. Informacije o načinu praćenja i upravljanja tih utjecaja dostavljaju se u skladu s člankom 30. stavkom 3.</p> <p>3. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase koja se uzimaju u obzir za potrebe navedene u stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ne proizvode se od sirovina dobivenih na zemljištu koje je veoma važno za očuvanje bioraznolikosti, tj. zemljišta koje je u siječnju 2008. ili poslije toga imalo jedan od sljedećih statusa, neovisno o tome zadržava li zemljište i dalje taj status:</p> <p>(a)prašume i drugog pošumljenog zemljišta, tj. šume i drugog pošumljenog zemljišta s autohtonim vrstama na kojem ne postoje očigledni znakovi djelovanja čovjeka i značajnijeg narušavanja ekoloških procesa;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (24.03.2025)

<p>(b)šume velike bioraznolikosti i drugog pošumljenog zemljišta koje je bogato vrstama i nije degradirano, ili koje je relevantno nadležno tijelo definiralo kao zemljište velike bioraznolikosti, osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na svrhe zaštite prirode;</p> <p>(c)područja koja su:</p> <ul style="list-style-type: none"> i.zakonom određena kao zaštićena područja prirode ili ih je kao takve definiralo relevantno nadležno tijelo; ili ii.namijenjena zaštiti rijetkih, ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta priznatih međunarodnim sporazumima ili uključenih na popise međuvladinih organizacija ili Međunarodnog saveza za očuvanje prirode na temelju njihova priznavanja u skladu s člankom 30. stavkom 4. prvim podstavkom; <p>osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na te svrhe zaštite prirode;</p> <p>(d)travnjaka s velikom bioraznolikošću koji obuhvaća više od jednog hektara i koji je:</p> <ul style="list-style-type: none"> i.prirodan, tj. travnjak koji bi bez djelovanja čovjeka ostao travnjakom i koji čuva prirodni sastav vrste i ekološka svojstva i procese; ili ii.neprirodan, tj. travnjak koji bez čovjekova djelovanja ne bi ostao travnjakom koji je bogat vrstama i nije degradiran te koji je relevantno nadležno tijelo definiralo kao travnjak velike bioraznolikosti, osim ako ne postoje dokazi da je proizvodnja sirovina nužna za očuvanje statusa travnjaka velike bioraznolikosti. <p>Komisija može donijeti provedbene akte kojim bi dodatno odredila kriterije kojima bi utvrdila koji je travnjak obuhvaćen točkom (d) prvog podstavka ovog stavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3..</p> <p>4. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. prvom</p>			
---	--	--	--

podstavku točkama (a), (b) i (c) ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu s velikim zalihama ugljika, tj. zemljištu koje je u siječnju 2008. imalo jedan od sljedećih statusa, ali koje taj status više nema:

- (a) močvare, tj. zemljišta pokrivena vodom ili zasićena vodom trajno ili veći dio godine;
- (b) trajno pošumljena područja, tj. zemljišta koja obuhvaćaju više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 30 % ili drvećem koje taj prag može dosegnuti in situ;
- (c) zemljište koje obuhvaća više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje između 10 % i 30 % ili drvećem koje taj prag može dosegnuti in situ, osim ako se podastru dokazi da je zaliha ugljika površine prije i poslije prenamjene takva da su nakon primjene metodologije propisane u Prilogu V. dijelu C ispunjeni uvjeti iz stavka 10. ovog članka.

Ovaj stavak se ne primjenjuje ako je u trenutku dobivanja sirovina zemljište imalo isti status kao u siječnju 2008.

5. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu koje je u siječnju 2008. bilo tresetište, osim ako se pruže dokazi da uzgoj i proizvodnja te sirovine ne obuhvaćaju isušivanje prethodno neisušenog tla.

6. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase koja se uzimaju u obzir za potrebe iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) ispunjavaju sljedeće kriterije za smanjenje rizika od uporabe šumske biomase koja je dobivena neodrživom proizvodnjom:

(a) zemlja u kojoj je šumska biomasa posječena ima nacionalne ili podnacionalne zakone primjenjive u području sječe te sustave nadzora i provedbe kojima se osigurava:

- i. zakonitost operacija sječe;

<p>ii. obnova šume na posjećenim površinama;</p> <p>iii. da su područja koja su utvrđena međunarodnim ili nacionalnim pravom ili ih je odredilo relevantno nadležno tijelo u svrhu očuvanja prirode, uključujući močvarna tla i tresetišta, zaštićena;</p> <p>iv. da se sječa provodi uzimajući u obzir očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti u cilju minimiziranja negativnih učinaka; i</p> <p>v. da se sječom održava ili poboljšava dugoročni proizvodni kapacitet šume;</p> <p>(b) ako nisu dostupni dokazi iz točke (a) ovog stavka, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzimaju se obzir za potrebe iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) ako postoje sustavi upravljanja na razini šumarskog područja nabave kojima se osigurva:</p> <p>i. zakonitost operacija sječe;</p> <p>ii. obnova šume na posjećenim površinama;</p> <p>iii. da su područja koja su utvrđena međunarodnim ili nacionalnim pravom ili ih je odredilo relevantno nadležno tijelo u svrhu očuvanja prirode, uključujući močvarna tla i tresetišta, zaštićena, osim ako su pruženi dokazi da sječa te sirovine nije utjecala na tu svrhu očuvanja prirode;</p> <p>iv. da se sječa provodi uzimajući u obzir očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti u cilju minimiziranja negativnih učinaka; i</p> <p>v. da se sječom održava ili poboljšava dugoročni proizvodni kapacitet šume.</p> <p>7. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzeta u obzir za potrebe iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) ispunjavaju sljedeće zahtjeve u pogledu korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF):</p> <p>(a) zemlja ili regionalna organizacija za gospodarske integracije iz koje potječe šumska biomasa:</p> <p>i. stranka je Pariškog sporazuma;</p> <p>ii. podnijela je na nacionalnoj razini određeni doprinos (NDC) za Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) koja obuhvaća emisije i uklanjanja iz poljoprivrede, šumarstva i korištenja zemljišta i</p>			
--	--	--	--

<p>kojom se osigurava da se promjene u zalihi ugljika povezane sa sječom biomase smatraju obvezivanjem zemlje na smanjenje ili ograničenje emisija stakleničkih plinova kako je utvrđeno u NDC-u; ili</p> <p>iii. postoje nacionalni ili podnacionalni zakoni u skladu s člankom 5. Pariškog sporazuma, koji se primjenjuju u području sječe, za očuvanje i povećanje zaliha i ponora ugljika, i dokazuju da prijavljene emisije u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF) ne prelaze uklanjanja;</p> <p>(b) ako nisu dostupni dokazi iz točke (a) ovog stavka, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzimaju se obzir za potrebe iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) ako postoje sustavi upravljanja na razini šumarskoga područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno održavanje ili jačanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi.</p> <p>8. Do 31. siječnja 2021. Komisija donosi provedbene akte kojima utvrđuje operativne smjernice za dokaze kojima se pokazuje poštovanje kriterija navedenih u stavcima 6. i 7. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 4.</p> <p>9. Komisija do 31. prosinca 2026. ocjenjuje smanjuje li se kriterijima utvrđenima u stavcima 6. i 7. djelotvorno rizik od uporabe šumske biomase koja je dobivena neodrživom proizvodnjom i ispunjavaju li oni kriterije u pogledu korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF) na temelju dostupnih podataka.</p> <p>Ako je potrebno, Komisija podnosi zakonodavni prijedlog za izmjenu kriterija utvrđenih u stavcima 6. i 7. za razdoblje nakon 2030.</p> <p>10. Uštede emisija stakleničkih plinova uporabom biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase koja se uzima u obzir za potrebe iz stavka 1. iznosi:</p> <p>(a) najmanje 50 % za biogoriva, bioplin potrošen u sektoru prometa i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su bila u pogonu najkasnije 5. listopada 2015.;</p>			
---	--	--	--

<p>(b) najmanje 60 % za biogoriva, bioplin potrošen u sektoru prometa i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su stavljena u pogon u razdoblju od 6. listopada 2015. do 31. prosinca 2020.;</p> <p>(c) najmanje 65 % za biogoriva, bioplin potrošen u sektoru prometu i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su stavljena u pogon od 1. siječnja 2021.;</p> <p>(d) najmanje 70 % za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz goriva iz biomase u postrojenjima koja su puštena u pogon u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2025. i 80 % u postrojenjima koja su puštena u pogon od 1. siječnja 2026.</p> <p>Smatra se da je postrojenje u pogonu ako je započela fizička proizvodnja biogoriva, bioplina potrošenog u sektoru prometa i tekućih biogoriva te fizička proizvodnja grijanja i hlađenja i električne energije za goriva iz biomase.</p> <p>Uštede emisije stakleničkih plinova od korištenja biogoriva, bioplina potrošenog u sektoru prometa, tekućih biogoriva i goriva iz biomase u proizvodnim postrojenjima za grijanje, hlađenje i električnu energiju izračunava se u skladu s člankom 31. stavkom 1.</p> <p>11. Električna energija iz goriva iz biomase uzima se u obzir za potrebe iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) ovog članka samo ako ispunjava jedan ili više od sljedećih zahtjeva:</p> <p>(a) proizvodi se u postrojenjima s ukupnom ulaznom toplinskom snagom manjom od 50 MW;</p> <p>(b) za postrojenja ukupne ulazne toplinske snage od 50 do 100 MW, proizvodi se primjenom tehnologije visokoučinkovite kogeneracije ili za postrojenja koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije koja udovoljavaju razinama energetske učinkovitosti povezanima s najboljim raspoloživim tehnologijama kako su definirane u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2017/1442 (26);</p> <p>(c) za postrojenja ukupne ulazne toplinske snage veće od 100 MW, proizvodi se primjenom tehnologije visokoučinkovite kogeneracije ili, za postrojenja koja</p>			
--	--	--	--

<p>su namijenjena samo za proizvodnju električne energije, koja ostvaruju neto električnu učinkovitost od najmanje 36 %;</p> <p>(d) proizvodi se primjenom hvatanja i skladištenja CO2 iz biomase.</p> <p>Za potrebe iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) ovog članka postrojenja koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije uzimaju se u obzir samo ako ne upotrebljavaju fosilna goriva kao glavna goriva te ako ne postoji potencijal troškovne učinkovitosti za primjenu tehnologije visokoučinkovite kogeneracije u skladu s procjenom u skladu s člankom 14. Direktive 2012/27/EU.</p> <p>Za potrebe ovog članka stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (b) ovaj se stavak primjenjuje samo na postrojenja koja se puštaju u pogon ili su prenamijenjena za uporabu goriva iz biomase nakon 25. prosinca 2021. Za potrebe ovog članka stavka 1. prvog podstavka točke (c) ovim se stavkom ne dovodi u pitanje potpora dodijeljena u okviru programa potpora u skladu s člankom 4. odobrenih do 25. prosinca 2021.</p> <p>Države članice mogu primjenjivati zahtjeve za veću energetska učinkovitost od onih iz prvog podstavka na postrojenja s nižom ulaznom toplinskom snagom.</p> <p>Prvi se podstavak ne primjenjuje na električnu energiju iz postrojenja koja su predmet posebne obavijesti države članice Komisiji na temelju propisno utemeljenog postojanja rizika u pogledu sigurnosti opskrbe električnom energijom. Komisija nakon ocjene obavijesti donosi odluku kojom se uzimaju u obzir elementi koji su u nju uključeni.</p> <p>12. Za potrebe iz točaka (a), (b) i (c) prvog podstavka stavka 1. ovog članka i ne dovodeći u pitanje članke 25. i 26. države članice ne smiju ne uzeti u obzir biogoriva i tekuća biogoriva dobivena u skladu s ovim člankom, iz drugih razloga povezanih s održivošću. Ovim se stavkom ne dovodi u pitanje javna potpora dodijeljena u okviru programa potpora odobrenih prije 24. prosinca 2018.</p>			
---	--	--	--

<p>13. Za potrebe iz točke (c) prvog podstavka stavka 1. ovog članka države članice mogu, u ograničenom vremenskom razdoblju, odstupiti od kriterija iz stavaka od 2. do 7. i stavaka 10. i 11. ovog članka donošenjem različitih kriterija za:</p> <p>(a) postrojenja smještena u najudaljenijoj regiji iz članka 349. UFEU-a u mjeri u kojoj se u takvim postrojenjima proizvodi električna energija odnosno grijanje ili hlađenje iz goriva iz biomase; i</p> <p>(b) goriva iz biomase koja se upotrebljavaju u postrojenjima iz točke (a) ovog podstavka, neovisno o podrijetlu te biomase, pod uvjetom da su takvi kriteriji objektivno opravdani na temelju činjenice da imaju za cilj u toj najudaljenijoj regiji osigurati nesmetano uvođenje kriterija iz stavaka od 2. do 7. i stavaka 10. i 11. ovog članka te time potaknuti prelazak s fosilnih goriva na održiva goriva iz biomase.</p> <p>Različiti kriteriji navedeni u ovom stavku podliježu posebnoj obavijesti relevantne države članice Komisiji.</p> <p>14. Za potrebe iz točaka (a), (b) i (c) prvog podstavka stavka 1. države članice mogu utvrditi dodatne kriterije u pogledu održivosti za goriva iz biomase.</p> <p>Komisija do 31. prosinca 2026. procjenjuje utjecaj tih dodatnih kriterija na unutarnje tržište zajedno sa, prema potrebi, prijedlogom za osiguravanje njihove usklađenosti.</p>			
<p>Članak 30.</p> <p>Provjera usklađenosti s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova</p> <p>1. Kad se biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase ili druga goriva koja su prihvatljiva kao dio brojnika navedenog u članku 27. stavku 1. točki (b) uzimaju u obzir za potrebe iz Članaka 23. i 25. i iz članka 29. stavka 1. prvog podstavka</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci članak 27.,28.</p>

<p>točaka (a), (b) i (c), države članice od gospodarskih subjekata zahtijevaju da pokažu da su kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 29. stavaka od 2. do 7. i stavka 10. ispunjeni. U te svrhe od gospodarskih subjekata zahtijevaju uporabu sustava masene bilance kojim se:</p> <p>(a) određuje da se pošiljke sirovina ili goriva različitih svojstava održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova mogu miješati primjerice u kontejneru, u objektu za preradu ili logistiku, unutar infrastrukture za prijenos i distribuciju ili na takvoj lokaciji;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (NN 88/21) članak/članci čl. 11., čl. 12., čl. 13., čl. 14., čl. 15., čl. 16., čl. 17.
<p>(b) određuje da se pošiljke sirovina s različitim energetske sadržajem mogu miješati za potrebe daljnje prerade, uz uvjet da je veličina pošiljaka prilagođena u skladu s njihovim energetske sadržajem;</p> <p>(c) zahtijeva da podatci o svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova te veličini pošiljaka iz točke (a) vrijede i za mješavinu; i</p> <p>(d) predviđa da je iznos svih pošiljaka odstranjenih iz mješavine opisan kao da ima ista svojstva održivosti, u istim količinama, kao i iznos pošiljaka dodan mješavini te zahtijeva da se ta bilanca postigne u primjerenom vremenskom razdoblju.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu praćenja i izvješćivanja te metodologiji izračuna emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenih goriva i energije i načinu provođenja projekata smanjenja emisija nastalih istraživanjem i proizvodnjom nafte i plina (NN 131/2021) članak/članci članak 6.
<p>Sustavom masene bilance osigurava se da se svaka pošiljka u članku 7. stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) ili (c) samo jednom računa za potrebe izračuna konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora te se njime uključuju informacija o tome je li potpora dodijeljena za proizvodnju te pošiljke, te ako jest, o vrsti programa potpore.</p> <p>2. Ako je pošiljka prerađena, informacije o svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova pošiljke prilagođavaju se i pripisuju proizvodnji u skladu sa sljedećim pravilima:</p> <p>(a) ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi samo jedan proizvod koji je namijenjen proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu ili goriva iz recikliranog ugljika, količina pošiljke i povezane količine u vezi sa svojstvima održivosti i ušteda emisija</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (24.03.2025)

<p>stakleničkih plinova prilagođavaju se primjenom faktora konverzije koji predstavlja odnos između mase proizvodnje koja je namijenjena za takvu proizvodnju i mase sirovina koja ulazi u postupak;</p> <p>(b) ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi više proizvoda koji su namijenjeni proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu ili goriva iz recikliranog ugljika za svaki se proizvod primjenjuje zasebni faktor konverzije i upotrebljava zasebna masena bilanca.</p> <p>3. Države članice donose mjere kojima osiguravaju da gospodarski subjekti podnose pouzdane informacije u pogledu usklađenosti s graničnim vrijednostima uštede emisija stakleničkih plinova određenima u članku 25. stavku 2., te donesenima na temelju tog stavka, i s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenima u članku 29. stavcima od 2. do 7. i stavku 10., te da gospodarski subjekti relevantnoj državi članici na zahtjev daju podatke koji su korišteni za pripremu informacija. Države članice od gospodarskih subjekata zahtijevaju da osiguraju odgovarajući standard neovisne revizije podnesenih podataka te da podastru dokaze da su to učinili. Radi usklađenosti s člankom 29. stavkom 6. točkom (a) i člankom 29. stavkom 7. točkom (a) može se koristiti revizijom prve ili druge strane do prve točke prikupljanja šumske biomase. Revizijom se provjerava da su sustavi koje primjenjuju gospodarski subjekti točni, pouzdani i zaštićeni od prijevare, uključujući provjeru kojom se jamči da materijali nisu namjerno izmijenjeni ili odbačeni kako bi pošiljka ili njezin dio postali otpad ili ostatak. Revizijom se ocjenjuje učestalost i metodologija uzorkovanja i pouzdanost podataka.</p> <p>Obveze iz ovog stavka primjenjuju se neovisno o tome jesu li biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase, obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu ili goriva iz recikliranog ugljika proizvedena u Uniji ili su uvezena. Informacije o zemljopisnom podrijetlu i vrsti sirovina za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase po opskrbljivaču gorivom stavljaju se na raspolaganje potrošačima na internetskim stranicama</p>			
--	--	--	--

<p>operatora, opskrbljivača ili relevantnih nadležnih tijela te se ažuriraju jednom godišnje.</p> <p>Države članice podnose Komisiji, u zbirnom obliku, informacije iz prvog podstavka ovog stavka. Komisija te informacije objavljuje na platformi za e-izvješćivanje iz članka 28. Uredbe (EU) 2018/1999 u sažetom obliku te pritom čuva tajnost komercijalno osjetljivih podataka.</p> <p>4. Komisija može odlučiti da dobrovoljni nacionalni ili međunarodni programi koji određuju standarde za proizvodnju biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase ili drugih goriva koja su prihvatljiva kao dio brojnika navedenog u članku 27. stavku 1. točki (b) pružaju točne podatke o uštedama emisija stakleničkih plinova za potrebe članka 25. stavka 2. i članka 29. stavka 10., dokazuju usklađenost s člankom 27. stavkom 3. i člankom 28. stavcima 2. i 4. ili dokazuju da pošiljke biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase ispunjavaju kriterije održivosti navedene u članku 29. stavcima od 2. do 7. Pri dokazivanju da su ispunjeni kriteriji iz članka 29. stavaka 5. i 6. operatori mogu zahtijevane dokaze pružiti izravno na razini područja nabave. Komisija može priznati područja za zaštitu rijetkih, ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta koji su kao takvi prepoznati u međunarodnim sporazumima ili su uvršteni u popise koje sastavljaju međuvladine organizacije ili Međunarodni savez za očuvanje prirode za potrebe članka 29. stavka 3. prvog podstavka točke (c) podtočke ii.</p> <p>Komisija može odrediti da ti programi sadržavaju točne informacije o mjerama poduzetima u svrhu zaštite tla, vode i zraka, sanacije degradiranog zemljišta, izbjegavanja prekomjerne potrošnje vode u područjima siromašnima vodom, te za certificiranje biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase s niskim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta.</p> <p>5. Komisija donosi odluke iz stavka 4. ovog članka putem provedbenih akata. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3. Te su odluke važeće u razdoblju od najviše pet godina.</p>			
---	--	--	--

<p>Komisija zahtijeva da svaki dobrovoljni program o kojem je odluka donesena na temelju stavka 4. svake godine do 30. travnja podnosi Komisiji izvješće koje obuhvaća sve točke određene u Prilogu IX. Uredbi (EU) 2018/1999. Izvješće obuhvaća prethodnu kalendarsku godinu. Zahtjev da se podnese izvješće primjenjuje se samo na dobrovoljne programe koji su djelovali najmanje 12 mjeseci.</p> <p>Komisija stavlja na raspolaganje izvješća sastavljena u okviru dobrovoljnih programa, prema potrebi u zbirnom obliku ili u cijelosti, na platformi za e-izvješćivanje iz članka 28. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>6. Države članice mogu uspostaviti nacionalne programe kojima se ispunjavanje kriterijâ održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenih u članku 29. stavcima od 2. do 7. i stavku 10. i graničnih vrijednosti u pogledu ušteda emisija stakleničkih plinova za obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu i goriva iz recikliranog ugljika određenih u članku 25. stavku 2., te donesenih na temelju tog stavka, i u skladu s člankom 28. stavkom 5. provjerava u cjelokupnom lancu nadzora, koji uključuje nadležna nacionalna tijela.</p> <p>Država članica može prijaviti Komisiji nacionalni program. Komisija daje prednost ocjeni takvog programa radi olakšanja uzajamnog bilateralnog i multilateralnog priznavanja programa za provjeru usklađenosti s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova u pogledu biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase s graničnim vrijednostima uštede emisija stakleničkih plinova za druga goriva koja su prihvatljiva kao dio brojnika navedenog u članku 27. stavku 1. točki (b). Komisija može putem provedbenog akta odlučiti ispunjava li prijavljeni nacionalni program uvjete iz ove Direktive. Ti se provedbeni akte donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3..</p> <p>Kada je odluka pozitivna, programima utvrđenima u skladu s ovim člankom ne može se odbiti uzajamno priznavanje s programom te države članice u pogledu provjere usklađenosti s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih</p>			
---	--	--	--

<p>plinova iz članka 29. stavaka od 2. do 7. i stavka 10. i graničnim vrijednostima uštede emisija stakleničkih plinova određenima u članku 25. stavku 2., te donesenima na temelju tog stavka.</p> <p>7. Komisija donosi odluke iz stavka 4. ovog članka samo ako predmetni program ispunjava odgovarajuće standarde pouzdanosti, transparentnosti i neovisne revizije te pruža dostatna jamstva da materijali nisu bili namjerno izmijenjeni ili odbačeni kako bi njihova pošiljka ili njezin dio potpali pod Prilog IX. Kad je riječ o programima za mjerenje uštede emisija stakleničkih plinova, takvim se programima udovoljava i metodološkim zahtjevima iz Priloga V. ili VI. U slučaju područja koja su veoma važna za očuvanje bioraznolikosti i navedena u članku 29. stavku 3. prvom podstavku točki (c) podtočki ii. popisi takvih područja ispunjavaju odgovarajuće norme objektivnosti i usklađenosti s međunarodno priznatim normama te se njima omogućuju odgovarajući žalbeni postupci.</p> <p>Dobrovoljni programi iz stavka 4. barem jednom godišnje objavljuju popis svojih tijela za ovjeravanje koji se koristi za neovisnu reviziju i na njemu se za svako tijelo za ovjeravanje navodi koji subjekt ili koje nacionalno javno tijelo ga je priznalo te koji subjekt ili koje nacionalno javno tijelo ga prati.</p> <p>8. Kako bi osigurala da se usklađenost s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova, kao i s odredbama o biogorivima, tekućim biogorivima i gorivima iz biomase s niskim ili visokim rizikom od izravnih i neizravnih promjena uporabe zemljišta provjerava na učinkovit i usklađen način te osobito kako bi spriječila prijevaru, Komisija donosi provedbene akte kojima utvrđuje detaljna provedbena pravila, uključujući primjerene norme pouzdanosti, transparentnosti i neovisne revizije i zahtijeva da svi dobrovoljni programi primjenjuju te norme. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 1.</p> <p>Komisija u tim provedbenim aktima posebnu pozornost posvećuje potrebi za smanjenjem administrativnog opterećenja. Provedbenim aktima određuje se vremenski okvir prema kojem dobrovoljni programi trebaju provesti te norme.</p>			
---	--	--	--

<p>Komisija može staviti izvan snage odluke kojima se priznaju dobrovoljni programi iz stavka 4. u slučaju da ti programi ne provedu takve norme u predviđenom roku. Ako država članica izrazi zabrinutost da dobrovoljni program ne djeluje u skladu sa standardima pouzdanosti, transparentnosti i neovisne revizije koji čine osnovu za odluke na temelju stavka 4., Komisija istražuje predmet i poduzima odgovarajuće mjere.</p> <p>9. Kad gospodarski subjekt podastre dokaze ili podatke dobivene u skladu s programom za koji je bila donesena odluka na temelju stavka 4. ili 6. ovog članka, u mjeri predviđenoj tom odlukom, država članica od opskrbljivača ne zahtijeva daljnje dokaze o ispunjavanju kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 29. stavaka od 2. do 7. i stavka 10.</p> <p>Nadležna tijela država članica nadgledaju rad tijela za ovjeravanje koja provode neovisnu reviziju u okviru dobrovoljnog programa. Tijela za ovjeravanje na zahtjev nadležnih tijela podnose sve relevantne informacije potrebne za nadzor rada, uključujući točan datum, vrijeme i mjesto revizija. Ako države članice utvrde probleme povezane s neispunjavanjem obveza, one o tome bez odgode obavješćuju dobrovoljni program.</p> <p>10. Na zahtjev države članice, koji se može temeljiti na zahtjevu gospodarskog subjekta, Komisija na temelju svih dostupnih dokaza ispituje jesu li ispunjeni kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 29. stavaka od 2. do 7. i stavka 10. u odnosu na izvor biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, te granične vrijednosti uštede emisija stakleničkih plinova određene u članku 25. stavku 2., te donesene na temelju tog stavka..</p> <p>U roku od šest mjeseci od primitka takva zahtjeva i u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3., Komisija provedbenim aktom odlučuje o tome može li dotična država članica:</p> <p>(a)uzeti u obzir biogoriva, tekuća biogoriva ili goriva iz biomase i druga goriva koja su prihvatljiva kao dio brojnika navedenog u članku 27. stavku 1. točki</p>			
---	--	--	--

<p>(b) iz tog izvora za potrebe navedene u članku 29. stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c); ili</p> <p>(b)odstupajući od stavka 9. ovog članka, dotična zahtijevati od opskrbljivača izvora biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase i drugih goriva koja su prihvatljiva kao dio brojnika navedenog u članku 27. stavku 1. točki (b) da pruži dodatne dokaze o ispunjavanju tih kriterija održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova i tih graničnih vrijednosti ušteda emisija stakleničkih plinova.</p>			
<p>Članak 31.</p> <p>Izračun utjecaja biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase na stakleničke plinove</p> <p>1. Ušteda emisije stakleničkih plinova zbog uporabe biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase za potrebe članka 29. stavka 10. izračunava se na sljedeći način:</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (NN 88/21) članak/članci članak 9.
<p>(a)kad je zadana vrijednost za uštedu emisije stakleničkih plinova za proces dobivanja propisan u Prilogu V. dijelu A ili dijelu B za biogoriva i tekuća biogoriva i u Prilogu VI. dijelu A za goriva iz biomase i kad je el vrijednost za ta biogoriva i tekuća biogoriva izračunana u skladu s Prilogom V. dijelom C točkom 7. te za ta goriva iz biomase izračunana u skladu s Prilogom VI. dijelom B točkom 7. jednaka nuli ili manja od nje primjenom te zadane vrijednosti;</p> <p>(b)primjenom stvarne vrijednosti izračunane u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu V. dijelu C za biogoriva i tekuća biogoriva i u Prilogu VI. dijelu B za goriva iz biomase;</p> <p>(c)primjenom vrijednosti izračunane kao zbroj faktora formula iz Priloga V. dijela C točke 1. u kojoj se raščlanjene zadane vrijednosti u Prilogu V. dijelu D ili dijelu E mogu upotrijebiti za neke faktore, a stvarne vrijednosti izračunane u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu V. dijelu C za sve druge faktore; ili</p> <p>(d)primjenom vrijednosti izračunane kao zbroj faktora formula iz Priloga VI. dijela B točke 1. u kojoj se raščlanjene zadane vrijednosti u Prilogu VI. dijelu</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (24.03.2025)

<p>C mogu upotrijebiti za neke faktore, a stvarne vrijednosti izračunane u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu VI. dijelu B za sve druge faktore.</p> <p>2. Države članice Komisiji mogu podnijeti izvješća koja uključuju informacije o tipičnim emisijama stakleničkih plinova iz uzgoja poljoprivrednih sirovina područja na njihovu teritoriju koja su klasificirana na razini 2 u nomenklaturi teritorijalnih jedinica za statistiku (NUTS) ili na više razvrstanoj razini NUTS u skladu s Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (27). Tim se izvješćima prilaže opis metode i izvor podataka koji su upotrijebljeni za izračun razine emisija. Tom se metodom uzimaju u obzir svojstva tla, klime i očekivanog prinosa sirovina.</p> <p>3. Ako je riječ o područjima izvan Unije, Komisiji se mogu ponijeti izvješća koja su istovjetna izvješćima iz stavka 2. i koja su sastavila nadležna tijela.</p> <p>4. Komisija može, putem provedbenih akata, odlučiti da izvješća iz stavaka 2. i 3. ovog članka sadrže točne podatke u svrhu mjerenja emisija stakleničkih plinova povezanih s uzgojem sirovina za proizvodnju poljoprivredne biomase koja se proizvode na područjima uključenima u ta izvješća za potrebe članka 29. stavka 10. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3.</p> <p>Ti se podatci, u skladu s tim odlukama, mogu koristiti umjesto raščlanjenih zadanih vrijednosti za uzgoj utvrđenih u Prilogu V. dijelovima D ili E za biogoriva i tekuća biogoriva i u Prilogu VI. dijelu C za goriva iz biomase.</p> <p>5. Komisija preispituje Priloge V. i VI., s ciljem dodavanja, u opravdanim slučajevima, ili preispitivanja vrijednosti za proces dobivanja biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase. Tim se preispitivanjima u obzir uzima i izmjena metodologije utvrđene u Prilogu V. dijelu C te u Prilogu VI. dijelu B.</p> <p>Ako je u preispitivanju Komisije zaključeno da su potrebne promjene Priloga V. ili Priloga VI., Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s</p>			
--	--	--	--

<p>člankom 35. kako bi izmijenila, prema potrebi, priloge V. i VI. dodavanjem ili preispitivanjem zadanih vrijednosti ili promjenom metodologije.</p> <p>U slučaju bilo koje prilagodbe popisa ili dodavanja na popis zadanih vrijednosti u Prilozima V. i VI.:</p> <p>(a) kad je doprinos faktora ukupnim emisijama malen, kad postoje manje razlike ili kad su troškovi ili poteškoće pri utvrđivanju stvarnih vrijednosti veliki, zadane su vrijednosti tipične vrijednosti uobičajenih proizvodnih procesa;</p> <p>(b) u svim drugim slučajevima zadane vrijednosti su konzervativne u usporedbi s uobičajenim proizvodnim procesima.</p> <p>6. Kada je to potrebno u svrhu osiguravanja jedinstvene primjene Priloga V. dijela C i Priloga VI. dijela B, Komisija može donijeti provedbene akte u kojima se određuju detaljne tehničke specifikacije uključujući definicije, faktore konverzije, izračun godišnjih emisija uzgoja ili ušteda emisija uzrokovanih promjenama u nadzemnim i podzemnim zalihama ugljika na već obrađenom zemljištu, izračun ušteda emisija od hvatanja CO₂, zamjene CO₂ i geološkog skladištenja CO₂. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3.</p>			
<p>Članak 32.</p> <p>Provedbeni akti</p> <p>Provedbenim aktima iz članka 29. stavka 3. drugog podstavka, članka 29. stavka 8., članka 30. stavka 5. prvog podstavka, članka 30. stavka 6. drugog podstavka, članka 30. stavka 8. prvog podstavka, članka 31. stavka 4. prvog podstavka i članka 31. stavka 6. ove Direktive u cijelosti se uzimaju u obzir odredbe koje se odnose na smanjenje emisija stakleničkih plinova u skladu s člankom 7.a Direktive 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (28).</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>provedbeni akti EK.</p>

<p>Članak 33.</p> <p>Praćenje koje provodi Komisija</p> <p>1. Komisija prati izvor biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase koja se upotrebljavaju u Uniji i utjecaj njihove proizvodnje, uključujući posredan utjecaj širenja obrađenih površina, na uporabu zemljišta u Uniji i glavnim trećim zemljama dobavljačima. To je praćenje utemeljeno na integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima država članica te na izvješćima o postignutom napretku iz Članaka 3., 17. i 20. Uredbe (EU) 2018/1999, te na odgovarajućim izvješćima relevantnih trećih zemalja i međuvladinih organizacija, znanstvenim studijama i drugim relevantnim informacijama. Komisija prati i promjene cijena sirovina povezano s uporabom biomase za dobivanje energije te s tim povezane pozitivne i negativne učinke na sigurnost opskrbe hranom.</p> <p>2. Komisija vodi dijalog s trećim zemljama, proizvođačima biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase, organizacijama potrošača i civilnoga društva te s njima razmjenjuje informacije o općoj provedbi mjera iz ove Direktive koje se odnose na biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase. U tome okviru posvećuje posebnu pozornost utjecaju koji bi proizvodnja biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase mogla imati na cijene hrane.</p> <p>3. Komisija 2026., prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog o regulatornom okviru za promicanje energije iz obnovljivih izvora za razdoblje poslije 2030.</p> <p>Tim se prijedlogom uzima u obzir iskustvo stečeno primjenom ove Direktive, uključujući njezine kriterije održivosti i uštede emisije stakleničkih plinova, te tehnološki razvoj u području energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>4. Komisija 2032. objavljuje izvješće o pregledu primjene ove Direktive.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>odnosi se na EK.</p>
---	--	----------------------------------	-------------------------

<p>Članak 34.</p> <p>Postupak odbora</p> <p>1. Komisiji pomaže Odbor za energetska unija osnovan na temelju članka 44. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., u vezi s pitanjima koja se odnose na održivost biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase, Komisiji pomaže Odbor za održivost biogoriva, tekućih biogoriva i biogoriva iz biomase. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.</p> <p>3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se Članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.</p> <p>Ako odbor ne dostavi nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se Članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>odnosi se na Odbor i Komisiju</p>
<p>Članak 35.</p> <p>Izvršavanje delegiranja ovlasti</p> <p>1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima ovim člankom.</p> <p>2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 8. stavka 3. drugog podstavka, članka 25. stavka 2. drugog podstavka, članka 26. stavka 2. četvrtog podstavka, članka 26. stavka 2. petog podstavka, članka 27. stavka 1. točke (c), članka 27. stavka 3. sedmog podstavka, članka 28. stavka 5., članka 28. stavka 6. drugog podstavka i članka 31. stavka 5. drugog podstavka dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 24. prosinca 2018. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>odnosi se na EK.</p>

<p>trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.</p> <p>3. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 7. stavka 3. petog podstavka dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od dvije godine od 24. prosinca 2018.</p> <p>4. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 7. stavka 3. petog podstavka, članka 8. stavka 3. drugog podstavka, članka 25. stavka 2. drugog podstavka, članka 26. stavka 2. četvrtog podstavka, članka 26. stavka 2. petog podstavka, članka 27. stavka 1. točke (c), članka 27. stavka 3. sedmog podstavka, članka 28. stavka 5., članka 28. stavka 6. drugog podstavka i članka 31. stavka 5. drugog podstavka Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.</p> <p>5. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.</p> <p>6. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>7. Delegirani akt donesen na temelju članka 7. stavka 3. petog podstavka, članka 8. stavka 3. drugog podstavka, članka 25. stavka 2. drugog podstavka, članka 26. stavka 2. četvrtog podstavka, članka 26. stavka 2. petog podstavka, članka 27. stavka 1. točke (c), članka 27. stavka 3. sedmog podstavka, članka 28. stavka 5., članka 28. stavka 6. drugog podstavka i članka 31. stavka 5. drugog podstavka stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i</p>			
--	--	--	--

<p>Vijeće obavijestilo Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.</p>			
<p>Članak 36.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice donose zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima od 2. do 13., člancima od 15. do 31. i člankom 37. te priložima II. i III. i priložima od V. do IX. najkasnije do 30. lipnja 2021. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na Direktivu stavljenu izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p> <p>3. Ovom se Direktivom ne utječe se na primjenu odstupanja u skladu s pravom Unije o unutarnjem tržištu električne energije.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>radi se o prijelaznim i završnim odredbama</p>

<p>Članak 37.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>Direktiva 2009/28/EZ, kako je izmijenjena direktivama navedenima u Prilogu X. dijelu A, stavlja se izvan snage s učinkom od 1. srpnja 2021., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva navedenih u Prilogu X. dijelu B i ne dovodeći u pitanje obveze država članica iz 2020. kako su utvrđene u članku 3. stavku 1. i Priloga I. dijelu A Direktive 2009/28/EZ.</p> <p>Upućivanja na direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XI.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>stavljanje izvan snage</p>
<p>Članak 38.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu trećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>članak definira stupanje na snagu ove Direktive</p>
<p>Članak 39.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>propisivanje adresata</p>

PRILOG I.			Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 138/2021, 83/2023) članak/članci članak 7.
NACIONALNI OPĆI CILJEVI ZA UDIO ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA U KONAČNOJ BRUTO POTROŠNJI ENERGIJE 2020. (1)				
A. Nacionalni opći ciljevi				
	Udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije 2005. (S2005)	Cilj za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji 2020. (S2020)		
Belgija	2,2 %	13 %		
Bugarska	9,4 %	16 %		
Češka	6,1 %	13 %		
Danska	17,0 %	30 %		
Njemačka	5,8 %	18 %		
Estonija	18,0 %	25 %		
Irska	3,1 %	16 %		
Grčka	6,9 %	18 %		
Španjolska	8,7 %	20 %		
Francuska	10,3 %	23 %		
Hrvatska	12,6 %	20 %		
Italija	5,2 %	17 %		
Cipar	2,9 %	13 %		
Latvija	32,6 %	40 %		
Litva	15,0 %	23 %		
Luksemburg	0,9 %	11 %		
Mađarska	4,3 %	13 %		
Malta	0,0 %	10 %		
Nizozemska	2,4 %	14 %		
Austrija	23,3 %	34 %		
Poljska	7,2 %	15 %		
Portugal	20,5 %	31 %		
Rumunjska	17,8 %	24 %		
Slovenija	16,0 %	25 %		

<p>Slovačka 6,7 % 14 % Finska 28,5 % 38 % Švedska 39,8 % 49 % Ujedinjena 1,3 % 15 % Kraljevina</p>			
<p>(1) Kako bi se ostvarili nacionalni ciljevi iz ovog Priloga, naglašava se da u smjernicama o državnim potporama za zaštitu okoliša mora biti definirana stalna potreba za nacionalnim mehanizmima potpore promicanja energije iz obnovljivih izvora.</p>			
<p>PRILOG II.</p> <p>NORMALIZACIJSKO PRAVILO ZA OBRAČUNAVANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE PROIZVEDENE IZ HIDROENERGIJE I ENERGIJE VJETRA</p> <p>Sljedeće se pravilo primjenjuje za potrebe obračunavanja električne energije proizvedene iz hidroenergije u određenoj državi članici:</p> <p>$(QN(norm))(CN[(/)(i)(N 14)](QiCi)] 15)$ gdje je:</p> <p>N =referentna godina;</p> <p>QN(norm)=normalizirana električna energija proizvedena u svim hidroelektranama države članice u godini N za potrebe obračunavanja;</p> <p>Qi =količina električne energije stvarno proizvedene u godini i u svim hidroelektranama države članice mjerena u GWh, pri čemu nisu uključeni crpno akumulacijski uređaji kod kojih se dio vode koji nije potreban crpi na veću visinu;</p> <p>Ci =ukupno instalirani kapacitet bez crpnih hidroelektrana države članice na kraju godine i mjereno u MW.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (NN 28/2023) članak/članci prilog IV</p>

Sljedeće se pravilo primjenjuje za potrebe obračunavanja električne energije proizvedene iz kopnenih vjetroelektrana u određenoj državi članici:

$(Q_N(\text{norm}))((CN \text{ CN } 12)((/i)(N_n))Q_i(/j)(N_n))(C_j \text{ C}_j \text{ } 12))$ gdje je:

N =referentna godina;

$Q_N(\text{norm})$ =normalizirana električna energija proizvedena u svim kopnenim vjetroelektranama države članice u godini N za potrebe obračunavanja;

Q_i =količina električne energije stvarno proizvedene u godini i u svim kopnenim vjetroelektranama države članice mjerena u GWh;

C_j =ukupno instalirani kapacitet svih kopnenih vjetroelektrana države članice na kraju godine j mjereno u MW;

n =4 ili broj godina koje prethode godini N za koju su raspoloživi podatci za kapacitet i proizvodnju za državu članicu o kojoj je riječ, ovisno o tome što je niže.

Sljedeće se pravilo primjenjuje za potrebe obračunavanja električne energije proizvedene iz energije vjetra na moru u određenoj državi članici:

$(Q_N(\text{norm}))((CN \text{ CN } 12)((/i)(N_n))Q_i(/j)(N_n))(C_j \text{ C}_j \text{ } 12))$ gdje je:

N =referentna godina;

$Q_N(\text{norm})$ =normalizirana električna energija proizvedena u svim vjetroelektranama na moru države članice u godini N za potrebe obračunavanja;

Q_i =količina električne energije stvarno proizvedene u godini i u svim vjetroelektranama na moru države članice mjerena u GWh;

C_j =ukupno instalirani kapacitet svih vjetroelektrana na moru države članice na kraju godine j mjereno u MW;

n =4 ili broj godina koje prethode godini N za koju su raspoloživi podatci za kapacitet i proizvodnju za državu članicu o kojoj je riječ, ovisno o tome što je niže.

PRILOG III.			Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o utvrđivanju prosječnih energetske vrijednosti goriva (NN 88/21) članak/članci Prilog
ENERGETSKI SADRŽAJ GORIVA				
Gorivo	Energetski sadržaj u težinskim postotcima (donja kalorična vrijednost MJ/kg)	Energetski sadržaj u volumnim postotcima (donja kalorična vrijednost MJ/l)		
GORIVA IZ BIOMASE I/ILI OPERACIJE PRERADE BIOMASE				
Biopropan	46	24		
Čisto biljno ulje (ulje proizvedeno od uljarica prešanjem, ekstrakcijom ili usporedivim postupcima, sirovo ili rafinirano, ali kemijski nepromijenjeno)	37	34		
Biodizel – metilni ester masnih kiselina (metil-ester proizveden iz ulja od biomase)	37	33		
Biodizel – etilni ester masnih kiselina (etil-ester proizveden iz ulja od biomase)	38	34		
Bioplin koji se može pročistiti do kvalitete prirodnog plina	50	–		
Ulje od biomase obrađeno vodikom (termo-kemijski obrađeno vodikom), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za dizel	44	34		
Ulje od biomase obrađeno vodikom (termo-kemijski obrađeno vodikom), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za benzin	45	30		

Ulje od biomase obrađeno vodikom (termo-kemijski obrađeno vodikom), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za mlazno gorivo	44	34			
Ulje od biomase obrađeno vodikom (termo-kemijski obrađeno vodikom), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za ukapljeni naftni plin	46	24			
Suobrađeno (obrađeno u rafineriji istodobno kad i fosilno gorivo) ulje od biomase ili pirolizirane biomase, koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za dizel	43	36			
Suobrađeno (obrađeno u rafineriji istodobno kad i fosilno gorivo) ulje od biomase ili pirolizirane biomase, koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za benzin	44	32			
Suobrađeno (obrađeno u rafineriji istodobno kad i fosilno gorivo) ulje od biomase ili pirolizirane biomase, koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za mlazno gorivo	43	33			
Suobrađeno (obrađeno u rafineriji istodobno kad i fosilno gorivo) ulje od biomase ili pirolizirane biomase, koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za ukapljeni naftni plin	46	23			
GORIVA KOJA SE MOGU PROIZVESTI IZ RAZLIČITIH OBNOVLJIVIH IZVORA UKLJUČUJUĆI BIOMASU					
Metanol iz obnovljivih izvora	20	16			
Etanol iz obnovljivih izvora	27	21			
Propanol iz obnovljivih izvora	31	25			

Butanol iz obnovljivih izvora	33	27			
Fischer-Tropschov dizel (sintetski ugljikovodik ili mješavina sintetskih ugljikovodika, koji je namijenjen uporabi kao zamjena za dizel)	44	34			
Fischer-Tropschov dizel (sintetski ugljikovodik, ili mješavina sintetskih ugljikovodika, proizvedenih iz biomase, koji je namijenjen uporabi kao zamjena za benzin)	44	33			
Fischer-Tropschovo mlazno gorivo (sintetski ugljikovodik, ili mješavina sintetskih ugljikovodika, proizvedenih iz biomase, koji je namijenjen uporabi kao zamjena za mlazno gorivo)	44	33			
Fischer-Tropschov ukapljeni naftni plin ⁴⁶ (sintetski ugljikovodik, ili mješavina sintetskih ugljikovodika, koji je namijenjen uporabi kao zamjena za ukapljeni naftni plin)	46	24			
DME (dimetileter)	28	19			
Vodik iz obnovljivih izvora	120	-			
ETBE (etil-tercijarni-butil-eter proizveden na temelju etanola)	36 (od toga 37 % iz obnovljivih izvora)	27 (od toga 37 % iz obnovljivih izvora)			
MTBE (metil-tercijarni-butil-eter proizveden na temelju metanola)	35 (od toga 22 % iz obnovljivih izvora)	26 (od toga 22 % iz obnovljivih izvora)			
TAAE (tercijarni-amil-etil-eter proizveden na temelju etanola)	38 (od toga 29 % iz obnovljivih izvora)	29 (od toga 29 % iz obnovljivih izvora)			
TAME (tercijarni-amil-metil-eter proizveden na temelju metanola)	36 (od toga 18 % iz obnovljivih izvora)	28 (od toga 18 % iz obnovljivih izvora)			
THxEE (tercijarni-heksil-etil-eter proizveden na temelju etanola)	38 (od toga 25 % iz obnovljivih izvora)	30 (od toga 25 % iz obnovljivih izvora)			
THxME (tercijarni-heksil-metil-eter proizveden na temelju metanola)	38 (od toga 14 % iz obnovljivih izvora)	30 (od toga 14 % iz obnovljivih izvora)			

<p>FOSILNA GORIVA</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 20%;">Benzin</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">43</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">32</td> <td style="width: 40%;"></td> </tr> <tr> <td>Dizel</td> <td style="text-align: center;">43</td> <td style="text-align: center;">36</td> <td></td> </tr> </table>	Benzin	43	32		Dizel	43	36				
Benzin	43	32									
Dizel	43	36									
<p>PRILOG IV.</p> <p>CERTIFICIRANJE INSTALATERA</p> <p>Programi certificiranja ili programi za stjecanje istovrijednih kvalifikacija iz članka 18. stavka 3. utemeljeni su na sljedećim kriterijima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Certifikacijski ili kvalifikacijski postupak transparentan je i država članica ili administrativno tijelo koje je imenovala jasno ga je definiralo. 2. Certificiranje instalatera biomase, toplinskih crpki, plitkih geotermalnih sustava i solarnih fotonaponskih i solarne termalne energije odvija se u skladu s akreditiranim programom osposobljavanja ili pružatelja usluga osposobljavanja. 3. Akreditiranje programa osposobljavanja ili pružatelja usluga obavljaju države članice ili administrativno tijelo koje one imenuju. Akreditacijsko tijelo osigurava da program osposobljavanja koji nudi pružatelj usluge osposobljavanja ima kontinuitet i da vrijedi na regionalnoj ili nacionalnoj razini. Pružatelj usluge osposobljavanja ima odgovarajuće tehničke mogućnosti za izvođenje praktičnog dijela programa osposobljavanja, uključujući određenu laboratorijsku opremu ili odgovarajuće kapacitete za obavljanje praktičnog osposobljavanja. Izvođač programa osposobljavanja uz osnovno osposobljavanje nudi i kraće tematske tečajeve za usavršavanje (za obnovu znanja), uključujući nove tehnologije kako bi se omogućilo doživotno 		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 100/15, 111/18) članak/članci članak 10 stavci 4. do 8.								
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - plitkih geotermalnih sustava i dizalica topline (NN 56/15, 12/17) članak/članci PRILOG IV. stavci od 1. i 2. Direktive u člancima od 9. do 14. Pravilnika PRILOG IV. stavci od 3. i 5. Direktive u člancima od 19. do 33. Pravilnika PRILOG IV. stavak 6. Direktive u člancima 7. i 9. te PRILOGOM 1. Pravilnika								

<p>učenje u postrojenjima. Pružatelj usluga osposobljavanja može biti proizvođač opreme ili sustava, instituti ili udruženja.</p> <p>4.Osposobljavanje na temelju kojeg se instalateru dodjeljuje certifikat ili kvalifikacija je teorijsko i praktično. Na kraju programa osposobljavanja instalater mora vladati vještinama i znanjem potrebnim za instaliranje relevantne opreme i sustava kako bi se ispunile potrebe pouzdanosti i kvalitete izvedbe koje traži korisnik i uzeli u obzir svi primjenjivi propisi i standardi, uključujući oznake energetske učinkovitosti i znakove zaštite okoliša.</p> <p>5.Tečaj osposobljavanja završava ispitom koji je temelj za dodjelu certifikata ili kvalifikacije. Ispit uključuje praktičnu ocjenu uspješnosti pri instaliranju kotlova (bojlera) ili peći na biomasu, toplinskih crpka, plitkih geotermalnih uređaja, solarnih fotonaponskih ili solarnih termalnih uređaja.</p> <p>6.Programi certificiranja ili programi za stjecanje istovrijednih kvalifikacija iz članka 18. stavka 3. uzimaju u obzir sljedeće smjernice:</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - manjih kotlova i peći na biomasu (NN 39/15, 56/15, 12/17) članak/članci PRILOG IV. stavci 1. i 2. Direktive u člancima od 9. do 14. Pravilnika PRILOG IV. stavci od 3. do 5.. Direktive u člancima od 19. do 33. Pravilnika PRILOG IV. stavak 6. Direktive u člancima 7. i 9. te PRILOGOM 1. Pravilnika
<p>(a)Akreditirani programi osposobljavanja trebaju se ponuditi instalaterima s radnim iskustvom koji su prošli ili koji prolaze sljedeće vrste osposobljavanja:</p> <p>i.za instalatera kotlova (bojlera) ili peći na biomasu: osposobljavanje za vodoinstalatera, instalatera cijevnih instalacija, inženjera za grijanje ili tehničara za sanitarnu opremu ili opremu za grijanje i hlađenje, kao preduvjet;</p> <p>ii.za instalatera toplinskih crpki: osposobljavanje za vodoinstalatera ili inženjera za hlađenje koji osim toga mora imati osnovna znanja o električnim i vodovodnim instalacijama (rezanje cijevi, zavarivanje cijevnih spojeva, lijepljenje cijevnih spojeva, brtvljenje i testiranje vodovodnih instalacija i sustava za grijanje i hlađenje), kao preduvjet;</p> <p>iii.za instalatera solarnih fotonaponskih ili solarnih termalnih uređaja: osposobljavanje vodoinstalatera ili električara, osim toga mora imati znanja o vodoinstalaterskim i električarskim instalacijama te o lotanju</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - solarnih toplinskih sustava (NN 33/15, 56/15, 12/17) članak/članci PRILOG IV. stavci od 1. i 2. Direktive u člancima od 10. do 15. Pravilnika PRILOG IV. stavci od 3. do 5.. Direktive u člancima od 20. do 34. Pravilnika PRILOG IV. stavak 6. Direktive u člancima 8. i 10. te PRILOGOM 1.Pravilnika

<p>cijevnih spojeva, lijepljenju cijevnih spojeva, brtvljenju instalacija i testiranju vodovodnih instalacija, znanja o povezivanju električnih vodova, mora poznavati osnovne krovne materijale, metode izrade metalnih pokrova za odvođenje kišnice i brtvljenje, kao preduvjet; ili</p> <p>iv. program strukovnog osposobljavanja na temelju koje instalater dobiva odgovarajuća znanja i vještine koje odgovaraju trogodišnjem obrazovanju za vještine i znanja iz točaka (a), (b) ili (c) uključujući obrazovanje u ustanovi i na radnome mjestu.</p> <p>(b) Teorijski dio osposobljavanja instalatera za peći i kotlove na biomasu trebao bi uključiti pregled tržišnoga položaja biomase i obuhvatiti ekološke aspekte, goriva iz biomase, logistiku, vatrogasnu zaštitu, odgovarajuće subvencije, tehnike sagorijevanja, sustave paljenja, optimalna hidraulična rješenja, usporedbu troškova i rentabilnosti te projektiranje, instalacije i održavanje kotlova i peći na biomasu. Osposobljavanjem bi se također trebalo osigurati i dobro poznavanje svih europskih norma za tehnologiju i goriva iz biomase (npr. pelete) te nacionalno pravo i pravo Unije koje se odnosi na biomasu.</p> <p>(c) Teorijski dio osposobljavanja instalatera za toplinske crpke trebao bi uključiti pregled tržišnoga položaja toplinskih crpka i obuhvatiti geotermalne resurse i temperature izvora tla različitih regija, identifikaciju tla i stijena zbog termalne vodljivosti, propise o uporabi geotermalnih resursa, mogućnost uporabe toplinskih crpka u zgradama te utvrđivanje najpogodnijeg sustava toplinskih crpka te poznavanje tehničkih zahtjeva, sigurnosti, filtriranje zraka, priključivanje na izvor topline i plan sustava. Osposobljavanjem bi se trebalo također osigurati i dobro poznavanje svih europskih norma za toplinske crpke kao i poznavanje relevantnog nacionalnog prava i prava Unije. Instalater bi trebao pokazati sljedeće ključne kompetencije:</p> <p>i. osnovno razumijevanje fizikalnih načela i načela funkcioniranja toplinske crpke, uključujući svojstva strujnoga kruga toplinske crpke: povezanost između niske temperature i apsorpcije topline, visokih temperatura izvora topline i učinkovitosti sustava određivanjem koeficijenta učinkovitosti (iskoristivosti) i sezonskog faktora učinkovitosti (SPF);</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - fotonaponskih sustava (NN 56/15) članak/članci RILOG IV. stavci 1. i 2. Direktive u člancima od 10. do 15. Pravilnika PRILOG IV. stavci od 3. do 5.. Direktive u člancima od 20. do 34. Pravilnika PRILOG IV. stavak 6. Direktive u člancima 8. i 10. te PRILOGOM 1. Pravilnika</p>
---	--	----------------------	--

<p>ii.razumijevanje sastavnica i njihova funkcioniranja u strujnom krugu toplinske crpke, uključujući kompresor, ekspanzijski ventil, isparivač, kondenzator, pričvršćene i pomične instalacije, ulje za podmazivanje, rashladno sredstvo, mogućnosti pregrijavanja te pothlađivanja i hlađenja toplinskim crpkama; i</p> <p>iii.sposobnost izabrati i odrediti veličinu sastavnica u tipičnim situacijama instaliranja, uključujući određivanje tipičnih vrijednosti toplinskog opterećenja različitih zgrada te za proizvodnju tople vode na temelju potrošnje energije, određivanje kapaciteta toplinske crpke pri toplinskom opterećenju za proizvodnju tople vode, pohranjenoj masi zgrade i neprekinutoj opskrbi električnom energijom; odrediti komponentu spremišta topline i njegova obujma te integracije drugog sustava grijanja.</p> <p>(d)Teorijski dio osposobljavanja instalatera solarnih fotonaponskih i solarnih termalnih uređaja trebao bi uključiti pregled tržišnog položaja solarnih proizvoda i usporedbu troškova i rentabilnosti te obuhvatiti ekološke aspekte, sastavnice, svojstva i dimenzioniranje solarnih sustava, odabir ispravnih sustava i dimenzioniranje komponenata, određivanje potražnje za toplinom, vatrogasnu zaštitu, odgovarajuće subvencije te projektiranje, instalaciju i održavanje solarnih fotonaponskih i solarnih termalnih instalacija. Osposobljavanjem bi se trebalo također osigurati i dobro poznavanje svih europskih norma za tehnologiju i certificiranje (npr. Solar Keymark) te s tim povezano nacionalno pravo i pravo Unije. Instalater bi trebao pokazati sljedeće ključne kompetencije:</p> <p>i.sposobnost za siguran rad s pomoću odgovarajućih alata i opreme te da pritom koristi sigurnosne propise i norme te prepozna vodoinstalaterske, električne i druge opasnosti povezane sa solarnim uređajima;</p> <p>ii.sposobnost da identificira sustave i njihove sastavnice specifične za aktivne i pasivne sustave, uključujući strojno projektiranje, i da odredi lokacije sastavnica te osposobljenost za plan i konfiguraciju sustava;</p> <p>iii.sposobnost određivanja potrebne površine za instalaciju, usmjerenje i nagib za solarne fotonaponske i solarne vodne grijače, uzimajući pritom u obzir sjenu, dostupnost sunca, konstrukcijsku cjelovitost, prikladnost</p>			
---	--	--	--

<p>instalacije za zgradu ili klimu te utvrđivanja različitih metoda instaliranja pogodnih za vrste krova i uravnoteženost sustava opreme potrebne za instaliranje; i</p> <p>iv.ponajprije za solarne fotonaponske sustave sposobnost adaptacije projekta električnih instalacija, uključujući određivanje računskih tokova, odabir odgovarajuće vrste i vrijednosti električnih vodiča za svaki strujni krug, određivanje odgovarajuće veličine, vrijednosti i lokacija za svu pripadajuću opremu i podsustave te odabir odgovarajućeg mjesta za priključivanje.</p> <p>(e)Certificiranje instalatera trebalo bi biti vremenski ograničeno time da je za produljenje certificiranja potreban seminar za obnovu znanja (usavršavanje) ili tečaj.</p>															
<p>PRILOG V.</p> <p>PRAVILA ZA IZRAČUN UTJECAJA BIOGORIVA, TEKUĆIH BIOGORIVA I NJIHOVIH USPOREDNIH FOSILNIH GORIVA NA STAKLENIČKE PLINOVE</p> <p>A. TIPIČNE I ZADANE VRIJEDNOSTI ZA BIOGORIVA, AKO SU PROIZVEDENA BEZ NETO EMISIJA UGLJIKA ZBOG PROMJENE UPORABE ZEMLJIŠTA</p> <table border="1" data-bbox="91 890 1211 1380"> <thead> <tr> <th data-bbox="91 890 622 930">Proces dobivanja biogoriva</th> <th data-bbox="622 890 913 1002">Ušteda emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost</th> <th data-bbox="913 890 1211 1002">Ušteda emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="91 1002 622 1153">etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)</td> <td data-bbox="622 1002 913 1042">67 %</td> <td data-bbox="913 1002 1211 1042">59 %</td> </tr> <tr> <td data-bbox="91 1153 622 1305">etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)</td> <td data-bbox="622 1153 913 1193">77 %</td> <td data-bbox="913 1153 1211 1193">73 %</td> </tr> <tr> <td data-bbox="91 1305 622 1380">etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin)</td> <td data-bbox="622 1305 913 1345">73 %</td> <td data-bbox="913 1305 1211 1345">68 %</td> </tr> </tbody> </table>	Proces dobivanja biogoriva	Ušteda emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Ušteda emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost	etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	67 %	59 %	etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	77 %	73 %	etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin)	73 %	68 %		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (NN 88/21) članak/članci prilozi 1. i 3.
Proces dobivanja biogoriva	Ušteda emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Ušteda emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost													
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	67 %	59 %													
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	77 %	73 %													
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin)	73 %	68 %													
	Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (24.03.2025)													

kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*)			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*))	79 %	76 %	
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*))	58 %	47 %	
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*))	71 %	64 %	
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	48 %	40 %	
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*))	55 %	48 %	
etanol iz kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*))	40 %	28 %	
etanol iz kukuruza (šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*))	69 %	68 %	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	47 %	38 %	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*))	53 %	46 %	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*))	37 %	24 %	

etanol iz drugih žitarica osim kukuruza	67 %	67 %			
(šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*))					
etanol iz šećerne trske	70 %	70 %			
dio iz obnovljivih izvora etil-tercijarni-butil-etera (ETBE)	Jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola				
dio iz obnovljivih izvora tercijarni-amil-etil-etera (TAEE)	Jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola				
biodizel iz repičina sjemena	52 %	47 %			
biodizel iz suncokreta	57 %	52 %			
biodizel iz soje	55 %	50 %			
biodizel iz palmına ulja (laguna za efluent)	32 %	19 %			
biodizel iz palmına ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	51 %	45 %			
biodizel iz otpadnog jestivog ulja	88 %	84 %			
biodizel od topljenja životinjskih masti (**)	84 %	78 %			
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	51 %	47 %			
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	58 %	54 %			
biljno ulje iz soje obrađeno vodikom	55 %	51 %			
biljno ulje iz palmına ulja obrađeno vodikom (laguna za efluent)	34 %	22 %			
biljno ulje iz palmına ulja obrađeno vodikom (proces s hvatanjem metana u uljari)	53 %	49 %			
ulje iz otpadnog jestivog ulja obrađeno vodikom	87 %	83 %			
ulje od topljenja životinjskih masti obrađeno vodikom (**)	83 %	77 %			
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	59 %	57 %			
čisto biljno ulje iz suncokreta	65 %	64 %			

čisto biljno ulje iz soje	63 %	61 %			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (laguna za efluent)	40 %	30 %			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	59 %	57 %			
čisto ulje iz otpadnog jestivog ulja	98 %	98 %			
(*)Zadane vrijednosti za procese s kogeneracijskim pogonom primjenjive su samo ako sva procesna toplina dolazi iz kogeneracijskog pogona.					
(**)Primjenjuje se samo na biogoriva proizvedena od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstana kao materijal kategorije 1. i 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (1), za koje se u obzir ne uzimaju emisije povezane s higijenizacijom kao dijelom topljenja.					
B. PROCIJENJENE TIPIČNE I ZADANE VRIJEDNOSTI ZA BUDUĆA BIOGORIVA KOJA 2016. NISU BILA NA TRŽIŠTU, ILI SU BILA SAMO U ZANEMARIVIM KOLIČINAMA, AKO SU PROIZVEDENA BEZ NETO EMISIJA UGLJIKA ZBOG PROMIJENJENE UPORABE ZEMLJIŠTA					
Proces dobivanja biogoriva	Ušteda emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Ušteda emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
etanol iz slame pšenice	85 %	83 %			
Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	85 %	85 %			
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	82 %	82 %			
Fischer-Tropschov benzin iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	85 %	85 %			
Fischer-Tropschov benzin iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	82 %	82 %			

dimetileter (DME) iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	86 %	86 %			
dimetileter (DME) iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	83 %	83 %			
metanol iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	86 %	86 %			
metanol iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	83 %	83 %			
Fischer-Tropschov dizel iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	89 %	89 %			
Fischer-Tropschov benzin iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	89 %	89 %			
dimetileter (DME) iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	89 %	89 %			
metanol iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	89 %	89 %			
dio iz obnovljivih izvora metil-tercijarni-butil-etera (MTBE)	Jednake kao pri odabranom procesu dobivanja metanola				
C. METODOLOGIJA					
1. Emisije stakleničkih plinova koje nastanu pri proizvodnji i uporabi goriva namijenjenih uporabi u prometu, biogoriva i tekućih biogoriva izračunavaju se kako slijedi:					
(a) emisije stakleničkih plinova koje nastanu pri proizvodnji i uporabi biogoriva izračunavaju se kao:					
$E = eec + el + ep + etd + eu - esca - eccs - eccr,$					

gdje je

E =ukupne emisije od uporabe goriva;

eec =emisije od ekstrakcije ili uzgoja sirovina;

el =godišnje emisije zbog promjene zaliha ugljika prouzročene promjenom uporabe zemljišta;

ep =emisije od obrade;

etd =emisije od prijevoza i distribucije;

eu =emisije koje nastaju pri uporabi goriva;

esca=uštede emisija iz akumulacije ugljika u tlu zbog boljeg poljoprivrednoga gospodarenja;

eccs=uštede emisija ostvarene hvatanjem i geološkim skladištenjem CO₂; i

eccr=uštede emisija zbog hvatanja i zamjene CO₂.

Emisije koje nastaju pri proizvodnji strojeva i opreme ne uzimaju se u obzir.

(b)emisije stakleničkih plinova koje nastanu pri proizvodnji i uporabi tekućeg biogoriva izračunavaju se kao za biogoriva (E), ali uz nužno proširenje kako bi se obuhvatila pretvorba energije u električnu energiju i/ili energiju za grijanje ili hlađenje, kako slijedi:

i. za energetska postrojenja koja isporučuju samo toplinu:

ii.za energetska postrojenja koja isporučuju samo električnu energiju:

gdje je

$E_{C,h,el}$ =ukupne emisije stakleničkih plinova iz krajnjeg energetskeg proizvoda.

E =ukupne emisije stakleničkih plinova iz tekućeg biogoriva prije krajnje pretvorbe.

η_{el} =električna učinkovitost, definirana kao godišnja proizvodnja električne energije podijeljena s godišnjom potrošnjom tekućeg biogoriva na temelju njegova energetskeg sadržaja.

η_h =toplinska učinkovitost, definirana kao godišnja proizvodnja korisne topline podijeljena s godišnjom potrošnjom tekućeg biogoriva na temelju njegova energetskeg sadržaja.

iii.za električnu ili mehaničku energiju iz energetskeg postrojenja koja isporučuju korisnu toplinu zajedno s električnom i/ili mehaničkom energijom:

iv.za korisnu toplinu iz energetskeg postrojenja koja uz električnu i/ili mehaničku energiju isporučuju toplinu:

gdje je:

$E_{C,h,el}$ =ukupne emisije stakleničkih plinova iz krajnjeg energetskeg proizvoda.

E =ukupne emisije stakleničkih plinova iz tekućeg biogoriva prije krajnje pretvorbe.

η_{el} =električna učinkovitost, definirana kao godišnja proizvodnja električne energije podijeljena s godišnjim unosom goriva na temelju njegova energetskeg sadržaja.

η_h =toplinska učinkovitost, definirana kao godišnja proizvodnja korisne topline podijeljena s godišnjim unosom goriva na temelju njegova energetskeg sadržaja.

Cel =udio eksergije u električnoj i/ili mehaničkoj energiji, zadan kao 100 % (Cel = 1).

Ch =Carnotova učinkovitost (udio eksergije u korisnoj toplini).

Carnotova učinkovitost (Ch) za korisnu toplinu na različitim temperaturama definirana je kao:

gdje je

Th=temperatura mjerena kao apsolutna temperatura (u kelvinima) korisne topline na mjestu isporuke

T0=temperatura okoline, zadana kao 273,15 kelvina (jednako 0 °C)

Ako se višak topline izvozi za grijanje zgrada, na temperaturi ispod 150 °C (423,15 kelvina), Ch se može utvrditi i kao:

Ch=Carnotova učinkovitost za toplinu na 150 °C (423,15 kelvina), što iznosi: 0,3546

Za potrebe tog izračuna primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „kogeneracija” znači istodobna proizvodnja u jednom postupku toplinske energije i električne i/ili mehaničke energije;

(b) „korisna toplina” znači toplinska energija proizvedena radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje toplinske energije za potrebe grijanja ili hlađenja;

(c) „ekonomski opravdanja potražnja” znači potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače mogla zadovoljiti po tržišnim uvjetima.

2 Emisije stakleničkih plinova iz biogoriva i tekućih biogoriva izražavaju se kako slijedi:

(a) emisije stakleničkih plinova iz biogoriva (E) izražavaju se u gramima ekvivalenta CO₂ po MJ goriva, g CO₂eq/MJ;

(b) emisije stakleničkih plinova iz tekućih biogoriva (EC) u gramima ekvivalenta CO₂ po MJ krajnjeg energetskeg proizvoda (toplina ili električna energija), g CO₂eq/MJ.

Ako se toplinska energija ili energija za hlađenje proizvode zajedno s električnom energijom, emisije se dijele između topline i električne energije (kao u stavku 1. točki (b)) neovisno o tome upotrebljava li se toplinska energija za grijanje ili hlađenje (2).

Ako su emisije stakleničkih plinova od ekstrakcije ili uzgoja sirovina eec izražene u jedinici g CO₂eq/tona suhe sirovine, pretvaranje u grame ekvivalenta CO₂ po MJ goriva, g CO₂eq/MJ, izračunava se kako slijedi (3):

gdje je

Emisije po toni suhe sirovine izračunavaju se kako slijedi:

3. Uštede emisija stakleničkih plinova od biogoriva i tekućih biogoriva izračunavaju se kako slijedi:

(a) uštede emisija stakleničkih plinova od biogoriva:

$$U\check{S}TEDA = (E F(t) - E B) / E F(t),$$

gdje je

EB = ukupne emisije iz biogoriva; i

EF(t) = ukupne emisije od usporednog fosilnog goriva za promet

(b) uštede emisija stakleničkih plinova od toplinske energije, energije za hlađenje i električne energije proizvedene iz tekućih biogoriva:

$$U\check{S}TEDA = (ECF(h\&c,el) - ECB(h\&c,el)) / ECF(h\&c,el)$$

gdje je

ECB(h&c,el) = ukupne emisije od toplinske ili električne energije i

ECF(h&c,el) = ukupne emisije od usporednog fosilnog goriva za korisnu toplinu ili električnu energiju.

4. Staklenički plinovi uzeti u obzir za potrebe točke 1. su CO₂, N₂O i CH₄. Za potrebe izračunavanja ekvivalenta CO₂ ti se plinovi vrednuju kako slijedi:

CO ₂	:	1
N ₂ O	:	298
CH ₄	:	25

5. Emisije koje nastaju pri ekstrakciji ili uzgoju sirovina eec uključuju emisije pri samom procesu ekstrakcije ili uzgoja; pri skupljanju, sušenju i skladištenju sirovina; emisije iz otpadaka i curenja tekućina; te iz proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih pri ekstrakciji ili uzgoju. Hvatanje CO₂ u uzgoju

sirovina ne uzima se u obzir. Umjesto uporabe stvarnih vrijednosti za emisije iz uzgoja poljoprivredne biomase mogu se upotrijebiti procjene na temelju prosječnih regionalnih vrijednosti za emisije iz uzgoja uključenih u izvješća iz članka 31. stavka 4. ili podataka o raščlanjenim zadanim vrijednostima za emisije iz uzgoja uključene u ovaj Prilog. Umjesto uporabe stvarnih vrijednosti, u nedostatku relevantnih informacija iz tih izvješća dopušteno je izračunati prosječne vrijednosti na temelju lokalne poljoprivredne prakse, primjerice upotrebljavajući podatke za skupinu poljoprivrednih gospodarstava.

6. Za potrebe izračuna iz točke 1. podtočke (a) uštede emisija stakleničkih plinova zbog boljeg poljoprivrednog gospodarenja esca, kao što su prelazak na manje obrađivanje ili neobrađivanje zemlje, poboljšan plodored, uporaba pokrovnih usjeva, uključujući gospodarenje ostacima poljoprivrednih proizvoda, te uporaba organskog poboljšivača tla (npr. kompost, digestat fermentacije gnoja), uzimaju se u obzir samo ako su pruženi čvrsti i provjerljivi dokazi da se akumulacija ugljika u tlu povećala ili da se može razumno očekivati da se povećala u razdoblju uzgoja dotičnih sirovina, pri čemu se uzimaju u obzir emisije u slučajevima u kojima su takve prakse dovele do povećane uporabe gnojiva i herbicida (4).

7. Godišnje emisije koje nastaju promjenom zaliha ugljika zbog promjene uporabe zemljišta (eI) izračunavaju se jednakomjernim dijeljenjem ukupnih emisija tijekom 20 godina. Za izračun tih emisija primjenjuje se sljedeće pravilo:

$$eI = (CSR - CSA) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - eB, (5)$$

gdje je

eI = godišnje emisije stakleničkih plinova koje nastaju promjenom zaliha ugljika zbog promjene uporabe zemljišta (mjerene kao masa (u gramima) ekvivalenta CO₂ po jedinici energije biogoriva ili tekućeg biogoriva (u megadžulima)). „Kultivirano tlo” (6) i „tlo namijenjeno trajnim kulturama” (7) smatraju se jednom uporabom zemljišta;

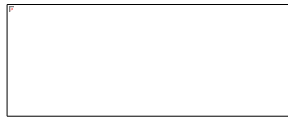
CSR = zaliha ugljika po jedinici površine povezana s referentnom uporabom zemljišta (mjerena kao masa (u tonama) ugljika po jedinici površine,

<p>uključujući tlo i vegetaciju). Referentnom uporabom zemljišta smatra se uporaba zemljišta u siječnju 2008. ili 20 godina prije nego što je dobivena sirovina, ovisno o tome što je uslijedilo kasnije;</p> <p>CSA=zaliha ugljika po jedinici površine povezana sa stvarnom uporabom zemljišta (mjerena kao masa (u tonama) ugljika po jedinici površine, uključujući tlo i vegetaciju). Ako se zaliha ugljika akumulira tijekom razdoblja duljeg od godinu dana, vrijednost koja se pripisuje CSA jest procijenjena zaliha po jedinici površine nakon 20 godina ili nakon sazrijevanja kulture, ovisno o tome što je uslijedilo prije;</p> <p>P =produktivnost kulture (mjerena kao energija biogoriva ili tekućeg biogoriva po jedinici površine godišnje); i</p> <p>eB =dodatak od 29 g CO₂eq/MJ biogoriva ili tekućeg biogoriva ako se biomasa dobiva sa saniranog degradiranog zemljišta pod uvjetima predviđenima u točki 8.</p> <p>8.Dodatak od 29 g CO₂eq/MJ pripisuje se ako postoje dokazi da dotično zemljište:</p> <p>(a) u siječnju 2008. nije upotrebljavano u poljoprivredne ili druge svrhe; i</p> <p>(b) jako je degradirano zemljište, uključujući zemljište koje je prije bilo upotrebljavano u poljoprivredne svrhe.</p> <p>Dodatak od 29 CO₂eq/MJ primjenjuje se za razdoblje do 20 godina od dana prenamjene zemljišta u poljoprivredne svrhe, pod uvjetom da se za zemljišta koja pripadaju pod podtočku (b) osigura stalan rast zaliha ugljika te znatno smanjenje erozije.</p> <p>9.„Jako degradirano zemljište” znači zemljište koje je tijekom duljeg razdoblja bilo u većoj mjeri podložno zasoljavanju ili mu je nizak sadržaj organskih tvari i znatno je erodirano;</p> <p>10.Komisija do 31. prosinca 2020. preispituje smjernice za izračun zaliha ugljika zemljišta (8) na temelju smjernica IPCC-a iz 2006. za nacionalnu evidenciju stakleničkih plinova – svezak 4. te u skladu s Uredbom (EU) br. 525/2013 i Uredbom (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća (9). Smjernice Komisije služe kao temelj za izračun zaliha ugljika u zemljištu za potrebe ove Direktive.</p>			
--	--	--	--

<p>11. Emisije koje nastaju pri obradi, ep, uključuju emisije pri samoj obradi; emisije iz otpadaka i curenja tekućina; te iz proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih u obradi, uključujući emisije CO₂ koje odgovaraju sadržajima ugljika u unosima fosilnih goriva, neovisno o tome je li u postupku stvarno došlo do njihova izgaranja.</p> <p>Pri obračunavanju potrošnje električne energije koja nije proizvedena u okviru pogona za proizvodnju goriva, pretpostavlja se da je intenzitet emisije stakleničkih plinova proizvodnje i distribucije te električne energije jednak prosječnom intenzitetu emisije proizvodnje i distribucije električne energije u definiranoj regiji. Odstupajući od ovog pravila, proizvođači mogu upotrebljavati prosječnu vrijednost za pojedini pogon za proizvodnju električne energije koju taj pogon proizvede, ako taj pogon nije priključen na elektroenergetsku mrežu.</p> <p>Kad je to relevantno, emisije koje nastaju pri obradi uključuju emisije iz sušenja međuproizvoda i materijala.</p> <p>12. Emisije od prijevoza i distribucije, itd, uključuju emisije koje nastanu pri prijevozu sirovina i poluproizvoda te skladištenju i distribuciji gotovih proizvoda. Emisije koje nastaju pri prijevozu i distribuciji koje se uzimaju u obzir pod točkom 5. ne uzimaju se u obzir pod ovom točkom.</p> <p>13. Emisije od uporabe goriva (eu) računaju se kao nula za biogoriva i tekuća biogoriva.</p> <p>Emisije stakleničkih plinova osim CO₂ (N₂O i CH₄) od uporabe goriva uračunavaju se u faktor eu za tekuća biogoriva.</p> <p>14. Uštede emisija od hvatanja i geološkog skladištenja CO₂, eccs, koje već nisu uzete u obzir u ep, ograničavaju se na emisije onemogućene hvatanjem i skladištenjem emitiranog CO₂ izravno povezanog s ekstrakcijom, prijevozom, obradom i distribucijom goriva ako je ugljikov dioksid skladišten u skladu s Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (10).</p> <p>15. Uštede emisija od hvatanja i zamjene CO₂ (eccr) izravno su povezane s proizvodnjom biogoriva ili tekućeg biogoriva kojima se pripisuju i ograničavaju se na emisije izbjegnute hvatanjem CO₂ čiji ugljik potječe od</p>			
---	--	--	--

biomase i koji se upotrebljava za zamjenu CO₂ koji potječe iz fosilnih goriva u proizvodnji komercijalnih proizvoda i usluga.

16. Ako se u kogeneracijskom pogonu, koji isporučuje toplinsku i/ili električnu energiju u proces proizvodnje goriva za koje se izračunavaju emisije, proizvodi višak električne energije i/ili višak korisne topline, emisije stakleničkih plinova dijele se između električne energije i korisne topline prema temperaturi topline (koja odražava korisnost topline). Korisni dio topline dobiva se množenjem njezina energetskeg sadržaja s Carnotovom učinkovitosti Ch , koja se izračunava na sljedeći način:

gdje je

T_h = temperatura mjerena kao apsolutna temperatura (u kelvinima) korisne topline na mjestu isporuke

T_0 = temperatura okoline, zadana kao 273,15 kelvina (jednako 0 °C)

Ako se višak topline izvozi za grijanje zgrada, na temperaturi ispod 150 °C (423,15 kelvina), Ch se može utvrditi i kao:

Ch = Carnotova učinkovitost za toplinu na 150 °C (423,15 kelvina), što iznosi:
0,3546

Za potrebe tog izračuna upotrebljavaju se stvarne učinkovitosti definirane kao godišnja proizvodnja mehaničke, električne odnosno toplinske energije podijeljena s godišnjim unosom energije.

Za potrebe tog izračuna primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „kogeneracija” znači istodobna proizvodnja u jednom postupku toplinske energije i električne i/ili mehaničke energije;

<p>(b) „korisna toplina” znači toplinska energija proizvedena radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje toplinske energije za potrebe grijanja ili hlađenja;</p> <p>(c) „ekonomski opravdana potražnja” znači potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače mogla zadovoljiti po tržišnim uvjetima.</p> <p>17. Kad se u procesu proizvodnje goriva proizvede istodobno gorivo za koje su emisije izračunane i jedan ili više proizvoda („suproizvoda”), emisije stakleničkih plinova dijele se između goriva ili njegova međuproizvoda i suproizvoda razmjerno njihovu energetsom sadržaju (određenom kao donja ogrjevna vrijednost u slučaju suproizvoda koji nisu električna energija i toplina). Intenzitet stakleničkih plinova viška korisne topline ili viška električne energije jednak je intenzitetu stakleničkih plinova toplinske ili električne energije isporučene u proces proizvodnje goriva, a utvrđuje se izračunom intenziteta stakleničkih plinova svih unosa i emisija, uključujući sirovine te emisije CH₄ i N₂O, u kogeneracijski pogon, kotao ili drugi uređaj koji isporučuje toplinsku ili električnu energiju u proces proizvodnje goriva te iz njih. U slučaju kogeneracije električne energije i topline izračun se izvodi u skladu s točkom 16.</p> <p>18. Za potrebe izračuna iz točke 17. emisije koje se dijele jesu eec + e l + esca + oni dijelovi e p, e td, eccs, i eccr koje se odvijaju do procesne faze i uključujući procesnu fazu na kojoj je suproizvod proizveden. Ako je došlo do kakve podjele na suproizvode u ranijoj procesnoj fazi u životnom ciklusu, za te se potrebe umjesto ukupne količine tih emisija upotrebljava dio tih emisija dodijeljenih u posljednjoj takvoj procesnoj fazi međuproizvodu goriva.</p> <p>Kad je riječ o biogorivu i tekućem biogorivu, svi suproizvodi uzimaju se u obzir za potrebe ovog izračuna. Emisije se ne dijele na otpad i ostatke. Suproizvodi koji imaju negativan energetska sadržaj za potrebe izračuna uzimaju se kao da im je energetska sadržaj nula.</p> <p>Smatra se da je životni ciklus emisije stakleničkih plinova otpada i ostataka, uključujući krošnje stabala i grane, slamu, lupine, klipove, orahove ljuske i ostatke od postupka obrade, uključujući sirovi glicerol (nerafinirani glicerol)</p>			
--	--	--	--

i bagasu, nula do procesa skupljanja tih materijala, neovisno o tome jesu li prerađeni u međuproizvode prije pretvorbe u krajnji proizvod.

Kad je riječ o gorivima proizvedenima u rafinerijama, osim u kombinaciji pogona za preradu s kotlovima ili kogeneracijskim pogonima koji opskrbljuju pogon za preradu toplinskom i/ili električnom energijom, jedinica za analizu za potrebe izračuna iz točke 17. jest rafinerija.

19. Za biogoriva za potrebe izračuna iz točke 3. usporedno fosilno gorivo E F(t) iznosi 94 CO₂eq/MJ.

Za tekuća biogoriva koja se upotrebljavaju u proizvodnji električne energije za potrebe izračuna iz točke 3. usporedno fosilno gorivo ECF(e) jest 183 g CO₂eq/MJ.

Za tekuća biogoriva koja se upotrebljavaju u proizvodnji korisne topline, kao i u proizvodnji toplinske energije i/ili energije za hlađenje, za potrebe izračuna iz točke 3., usporedno fosilno gorivo ECF (h&c) jest 80 g CO₂eq/MJ.

D. RAŠČLANJENE ZADANE VRIJEDNOSTI ZA BIOGORIVA I TEKUĆA BIOGORIVA

Raščlanjene zadane vrijednosti za uzgoj: „eec” kako je definirano u dijelu C ovog Priloga uključujući emisije N₂O iz tla

Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)	emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)
etanol iz šećerne repe	9,6	9,6
etanol iz kukuruza	25,5	25,5
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza	27,0	27,0
etanol iz šećerne trske	17,1	17,1
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola	

dio iz obnovljivih izvora TAE	Jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola			
biodizel iz repičina sjemena	32,0	32,0		
biodizel iz suncokreta	26,1	26,1		
biodizel iz soje	21,2	21,2		
biodizel iz palmina ulja	26,2	26,2		
biodizel iz otpadnog jestivog ulja	0	0		
biodizel od topljenja životinjskih masti (**)	0	0		
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	33,4	33,4		
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	26,9	26,9		
biljno ulje iz soje obrađeno vodikom	22,1	22,1		
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom	27,4	27,4		
ulje iz otpadnog jestivog ulja obrađeno vodikom	0	0		
ulje od topljenja životinjskih masti obrađeno vodikom (**)	0	0		
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	33,4	33,4		
čisto biljno ulje iz suncokreta	27,2	27,2		
čisto biljno ulje iz soje	22,2	22,2		
čisto biljno ulje iz palmina ulja	27,1	27,1		
čisto ulje iz otpadnog jestivog ulja	0	0		
Raščlanjene zadane vrijednosti za uzgoj: „eec” – samo za emisije N2O iz tla (one su već uračunate u raščlanjene vrijednosti za emisije iz uzgoja u tablici „eec”)				

Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)			
etanol iz šećerne repe	4,9	4,9			
etanol iz kukuruza	13,7	13,7			
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza	14,1	14,1			
etanol iz šećerne trske	2,1	2,1			
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola				
dio iz obnovljivih izvora TAAE	Jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola				
biodizel iz repičina sjemena	17,6	17,6			
biodizel iz suncokreta	12,2	12,2			
biodizel iz soje	13,4	13,4			
biodizel iz palmina ulja	16,5	16,5			
biodizel iz otpadnog jestivog ulja	0	0			
biodizel od topljenja životinjskih masti (**)	0	0			
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	18,0	18,0			
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	12,5	12,5			
biljno ulje iz soje obrađeno vodikom	13,7	13,7			
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom	16,9	16,9			
ulje iz otpadnog jestivog ulja obrađeno vodikom	0	0			
ulje od topljenja životinjskih masti obrađeno vodikom (**)	0	0			

čisto biljno ulje iz repičina sjemena	17,6	17,6			
čisto biljno ulje iz suncokreta	12,2	12,2			
čisto biljno ulje iz soje	13,4	13,4			
čisto biljno ulje iz palmina ulja	16,5	16,5			
čisto ulje iz otpadnog jestivog ulja	0	0			
Raščlanjene zadane vrijednosti za obradu: „ep” kako je definirano u dijelu C ovog Priloga					
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
	(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	18,8	26,3			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	9,7	13,6			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	13,2	18,5			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	7,6	10,6			

etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	27,4	38,3			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	15,7	22,0			
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	20,8	29,1			
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	14,8	20,8			
etanol iz kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	28,6	40,1			
etanol iz kukuruza (šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	1,8	2,6			
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	21,0	29,3			
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	15,1	21,1			
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	30,3	42,5			
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*1))	1,5	2,2			
etanol iz šećerne trske	1,3	1,8			
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola				

dio iz obnovljivih izvora TAEE	Jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola				
biodizel iz repičina sjemena	11,7	16,3			
biodizel iz suncokreta	11,8	16,5			
biodizel iz soje	12,1	16,9			
biodizel iz palmina ulja (laguna za efluent)	30,4	42,6			
biodizel iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	13,2	18,5			
biodizel iz otpadnog jestivog ulja	9,3	13,0			
biodizel od topljenja životinjskih masti (*2)	13,6	19,1			
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	10,7	15,0			
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	10,5	14,7			
biljno ulje iz soje obrađeno vodikom	10,9	15,2			
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (laguna za efluent)	27,8	38,9			
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces s hvatanjem metana u uljari)	9,7	13,6			
ulje iz otpadnog jestivog ulja obrađeno vodikom	10,2	14,3			
ulje od topljenja životinjskih masti obrađeno vodikom (*2)	14,5	20,3			
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	3,7	5,2			
čisto biljno ulje iz suncokreta	3,8	5,4			
čisto biljno ulje iz soje	4,2	5,9			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (laguna za efluent)	22,6	31,7			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	4,7	6,5			
čisto ulje iz otpadnog jestivog ulja	0,6	0,8			

Raščlanjene zadane vrijednosti samo za ekstrakciju ulja (one su već uračunate u raščlanjene vrijednosti za emisije iz obrade u tablici „ep”)		
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)
biodizel iz repičina sjemena	3,0	4,2
biodizel iz suncokreta	2,9	4,0
biodizel iz soje	3,2	4,4
biodizel iz palmina ulja (laguna za 20,9 efluent)	20,9	29,2
biodizel iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	3,7	5,1
biodizel iz otpadnog jestivog ulja	0	0
biodizel od topljenja životinjskih masti (**)	4,3	6,1
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	3,1	4,4
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	3,0	4,1
biljno ulje iz soje obrađeno vodikom	3,3	4,6
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (laguna za efluent)	21,9	30,7
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces s hvatanjem metana u uljari)	3,8	5,4
ulje iz otpadnog jestivog ulja obrađeno vodikom	0	0

ulje od topljenja životinjskih masti obrađeno vodikom (**)	4,3	6,0			
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	3,1	4,4			
čisto biljno ulje iz suncokreta	3,0	4,2			
čisto biljno ulje iz soje	3,4	4,7			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (laguna za efluent)	21,8	30,5			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	3,8	5,3			
čisto ulje iz otpadnog jestivog ulja	0	0			
Raščlanjene zadane vrijednosti za prijevoz i distribuciju: „etd” kako je definirano u dijelu C ovog Priloga					
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
	(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	2,3	2,3			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	2,3	2,3			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,3	2,3			

etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,3	2,3			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,3	2,3			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,3	2,3			
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,2	2,2			
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	2,2	2,2			
etanol iz kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,2	2,2			
etanol iz kukuruza (šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,2	2,2			
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	2,2	2,2			
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,2	2,2			
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,2	2,2			

etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*3))	2,2	2,2			
etanol iz šećerne trske	9,7	9,7			
dio iz obnovljivih izvora ETBE	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola				
dio iz obnovljivih izvora TAEE	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola				
biodizel iz repičina sjemena	1,8	1,8			
biodizel iz suncokreta	2,1	2,1			
biodizel iz soje	8,9	8,9			
biodizel iz palmina ulja (laguna za efluent)	6,9	6,9			
biodizel iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	6,9	6,9			
biodizel iz otpadnog jestivog ulja	1,9	1,9			
biodizel od topljenja životinjskih masti (*4)	1,7	1,7			
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	1,7	1,7			
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	2,0	2,0			
biljno ulje iz soje obrađeno vodikom	9,2	9,2			
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (laguna za efluent)	7,0	7,0			
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces s hvatanjem metana u uljari)	7,0	7,0			
ulje iz otpadnog jestivog ulja obrađeno vodikom	1,7	1,7			
ulje od topljenja životinjskih masti obrađeno vodikom (*4)	1,5	1,5			
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	1,4	1,4			
čisto biljno ulje iz suncokreta	1,7	1,7			

čisto biljno ulje iz soje	8,8	8,8			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (laguna za 6,7 efluent)	6,7	6,7			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	6,7	6,7			
čisto ulje iz otpadnog jestivog ulja	1,4	1,4			
<p>Raščlanjene zadane vrijednosti za prijevoz i distribuciju samo konačnog goriva. Već su uvrštene u tablicu „emisije zbog prijevoza i distribucije etd” kako je definirano u dijelu C ovog Priloga, ali sljedeće su vrijednosti korisne ako gospodarski subjekt želi deklarirati stvarne emisije koje nastaju pri prijevozu samo za prijevoz usjeva ili ulja).</p>					
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
	(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	1,6	1,6			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	1,6	1,6			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))	1,6	1,6			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao	1,6	1,6			

procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))	1,6	1,6	
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))	1,6	1,6	
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	1,6	1,6	
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))	1,6	1,6	
etanol iz kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))	1,6	1,6	
etanol iz kukuruza (šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))	1,6	1,6	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	1,6	1,6	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))	1,6	1,6	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))	1,6	1,6	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*5))	1,6	1,6	
etanol iz šećerne trske	6,0	6,0	

dio etil-tercijarni-butyl-etera (ETBE) iz obnovljivog etanola	smatrat će se jednakima kao pri odabranom procesu dobivanju etanola			
dio tercijarni-amil-etil-etera (TAEE) iz obnovljivog etanola	smatrat će se jednakima kao pri odabranom procesu dobivanju etanola			
biodizel iz repičina sjemena	1,3	1,3		
biodizel iz suncokreta	1,3	1,3		
biodizel iz soje	1,3	1,3		
biodizel iz palmina ulja (laguna za efluent)	1,3	1,3		
biodizel iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	1,3	1,3		
biodizel iz otpadnog jestivog ulja	1,3	1,3		
biodizel od topljenja životinjskih masti (*6)	1,3	1,3		
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	1,2	1,2		
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	1,2	1,2		
biljno ulje iz soje obrađeno vodikom	1,2	1,2		
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (laguna za efluent)	1,2	1,2		
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces s hvatanjem metana u uljari)	1,2	1,2		
ulje iz otpadnog jestivog ulja obrađeno vodikom	1,2	1,2		
ulje od topljenja životinjskih masti obrađeno vodikom (*6)	1,2	1,2		
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	0,8	0,8		
čisto biljno ulje iz suncokreta	0,8	0,8		
čisto biljno ulje iz soje	0,8	0,8		
čisto biljno ulje iz palmina ulja (laguna za efluent)	0,8	0,8		

čisto biljno ulje iz palmira (proces s hvatanjem metana u uljari)	0,8	0,8			
čisto ulje iz otpadnog jestivog ulja	0,8	0,8			
Ukupno za uzgoj, obradu, prijevoz i distribuciju					
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
	(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	30,7	38,2			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	21,6	25,5			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7))	25,1	30,4			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7))	19,5	22,5			
etanol iz šećerne repe (bez bioplina iz ostataka šećerne repe, lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7))	39,3	50,2			
etanol iz šećerne repe (s bioplinom iz ostataka šećerne repe, lignit kao	27,6	33,9			

procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7)			
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	48,5	56,8	
etanol iz kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7))	42,5	48,5	
etanol iz kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7))	56,3	67,8	
etanol iz kukuruza (šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7))	29,5	30,3	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	50,2	58,5	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7))	44,3	50,3	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7))	59,5	71,7	
etanol iz drugih žitarica osim kukuruza (šumski ostatci kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu (*7))	30,7	31,4	
etanol iz šećerne trske	28,1	28,6	
dio iz obnovljivih izvora ETBE	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola		
dio iz obnovljivih izvora TAEE	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja etanola		
biodizel iz repičina sjemena	45,5	50,1	
biodizel iz suncokreta	40,0	44,7	
biodizel iz soje	42,2	47,0	

biodizel iz palmina ulja (laguna za efluent)	63,5	75,7			
biodizel iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	46,3	51,6			
biodizel iz otpadnog jestivog ulja	11,2	14,9			
biodizel od topljenja životinjskih masti (*8)	15,3	20,8			
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	45,8	50,1			
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	39,4	43,6			
biljno ulje iz soje obrađeno vodikom	42,2	46,5			
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (laguna za efluent)	62,2	73,3			
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces s hvatanjem metana u uljari)	44,1	48,0			
ulje iz otpadnog jestivog ulja obrađeno vodikom	11,9	16,0			
ulje od topljenja životinjskih masti obrađeno vodikom (*8)	16,0	21,8			
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	38,5	40,0			
čisto biljno ulje iz suncokreta	32,7	34,3			
čisto biljno ulje iz soje	35,2	36,9			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (laguna za efluent)	56,3	65,4			
čisto biljno ulje iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	38,4	57,2			
čisto ulje iz otpadnog jestivog ulja	2,0	2,2			
E. PROCIJENJENE RAŠČLANJENE ZADANE VRIJEDNOSTI ZA BUDUĆA BIOGORIVA I TEKUĆA BIOGORIVA KOJA 2016. NISU BILA NA TRŽIŠTU ILI SU BILA U ZANEMARIVIM KOLIČINAMA					

Raščlanjene zadane vrijednosti za uzgoj: „eec” kako je definirano u dijelu C ovog Priloga uključujući emisije N2O (uključujući usitnjavanje otpadnog drva ili uzgojene šume)		
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO2eq/MJ)	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO2eq/MJ)
etanol iz slame pšenice	1,8	1,8
Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	3,3	3,3
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	8,2	8,2
Fischer-Tropschov benzin iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	8,2	8,2
Fischer-Tropschov benzin iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	12,4	12,4
dimetileter (DME) iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	3,1	3,1
dimetileter (DME) iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	7,6	7,6
metanol iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	3,1	3,1
metanol iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	7,6	7,6
Fischer-Tropschov dizel iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	2,5	2,5

Fischer-Tropschov benzin iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	2,5	2,5			
dimetileter (DME) iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	2,5	2,5			
metanol iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	2,5	2,5			
dio iz obnovljivih izvora MTBE-a	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja metanola				
Raščlanjene zadane vrijednosti emisija N2O iz tla (uračunate u raščlanjene zadane vrijednosti emisija iz uzgoja u tablici „eec”)					
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
	(g CO2eq/MJ)	(g CO2eq/MJ)			
etanol iz slame pšenice	0	0			
Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	0	0			
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	4,4	4,4			
Fischer-Tropschov benzin iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	0	0			
Fischer-Tropschov benzin iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	4,4	4,4			

dimetileter (DME) iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	0	0			
dimetileter (DME) iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	4,1	4,1			
metanol iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	0	0			
metanol iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	4,1	4,1			
Fischer-Tropschov dizel iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	0	0			
Fischer-Tropschov benzin iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	0	0			
dimetileter (DME) iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	0	0			
metanol iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	0	0			
dio iz obnovljivih izvora MTBE-a	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja metanola				
Raščlanjene zadane vrijednosti za obradu: „ep” kako je definirano u dijelu C ovog Priloga					
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
	(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)			
etanol iz slame pšenice	4,8	6,8			

Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	0,1	0,1			
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	0,1	0,1			
Fischer-Tropschov benzin iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	0,1	0,1			
Fischer-Tropschov benzin iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	0,1	0,1			
dimetileter (DME) iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	0	0			
dimetileter (DME) iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	0	0			
metanol iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	0	0			
metanol iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	0	0			
Fischer-Tropschov dizel iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	0	0			
Fischer-Tropschov benzin iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	0	0			
dimetileter (DME) iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	0	0			
metanol iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	0	0			
dio iz obnovljivih izvora MTBE-a	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja metanola				

Raščlanjene zadane vrijednosti za prijevoz i distribuciju: „etd” kako je definirano u dijelu C ovog Priloga		
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)
etanol iz slame pšenice	7,1	7,1
Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	10,3	10,3
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	8,4	8,4
Fischer-Tropschov benzin iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	10,3	10,3
Fischer-Tropschov benzin iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	8,4	8,4
dimetileter (DME) iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	10,4	10,4
dimetileter (DME) iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	8,6	8,6
metanol iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	10,4	10,4
metanol iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	8,6	8,6
Fischer-Tropschov dizel iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	7,7	7,7

Fischer-Tropschov benzin iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze dimetileter (DME) iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	7,9	7,9			
metanol iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	7,9	7,9			
dio iz obnovljivih izvora MTBE-a	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja metanola				
Raščlanjene zadane vrijednosti za prijevoz i distribuciju samo konačnog goriva. Već su uvrštene u tablicu „emisije zbog prijevoza i distribucije etd” kako je definirano u dijelu C ovog Priloga, ali sljedeće su vrijednosti korisne ako gospodarski subjekt želi deklarirati stvarne emisije koje nastaju pri prijevozu samo za prijevoz sirovina).					
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
	(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)			
etanol iz slame pšenice	1,6	1,6			
Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	1,2	1,2			
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	1,2	1,2			
Fischer-Tropschov benzin iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	1,2	1,2			

Fischer-Tropschov benzin iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	1,2	1,2			
dimetileter (DME) iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	2,0	2,0			
dimetileter (DME) iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	2,0	2,0			
metanol iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	2,0	2,0			
metanol iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	2,0	2,0			
Fischer-Tropschov dizel iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	2,0	2,0			
Fischer-Tropschov benzin iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	2,0	2,0			
dimetileter (DME) iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	2,0	2,0			
metanol iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	2,0	2,0			
dio iz obnovljivih izvora MTBE-a	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja metanola				
Ukupno za uzgoj, obradu, prijevoz i distribuciju					
Proces dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
	(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)			
etanol iz slame pšenice	13,7	15,7			

Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	13,7	13,7			
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	16,7	16,7			
Fischer-Tropschov benzin iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	13,7	13,7			
Fischer-Tropschov benzin iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	16,7	16,7			
dimetileter (DME) iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	13,5	13,5			
dimetileter (DME) iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	16,2	16,2			
metanol iz otpadnog drva u samostalnom pogonu	13,5	13,5			
metanol iz uzgojene šume u samostalnom pogonu	16,2	16,2			
Fischer-Tropschov dizel iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	10,2	10,2			
Fischer-Tropschov benzin iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	10,4	10,4			
dimetileter (DME) iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	10,2	10,2			
metanol iz rasplinjavanja crnog luga integriranog u tvornicu celuloze	10,4	10,4			
dio iz obnovljivih izvora MTBE-a	jednake kao pri odabranom procesu dobivanja metanola				

<p>(1) Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla) (SL L 300, 14.11.2009., str. 1.).</p> <p>(2) Apsorpcijski rashladni uređaji upotrebljavaju toplinu ili otpadnu toplinu za hlađenje (rashlađeni zrak ili voda). Stoga je primjereno izračunati samo emisije povezane s proizvedenom toplinom po MJ topline, neovisno tome je li krajnja namjena topline grijanje ili hlađenje putem apsorpcijskih rashladnih uređaja.</p> <p>(3) Formula za izračun emisija stakleničkih plinova od ekstrakcije ili uzgoja sirovina eec opisuje slučajeve u kojima se sirovine pretvaraju u biogoriva u jednom koraku. Za složenije opskrbe lance potrebne su prilagodbe za izračun emisija stakleničkih plinova od ekstrakcije ili uzgoja sirovina eec za međuproizvode.</p> <p>(4) Mjerenja ugljika u tlu mogu predstavljati takav dokaz, primjerice prvim mjerenjem prije uzgoja i naknadnim mjerenjima u redovitim vremenskim razmacima svakih nekoliko godina. U tom slučaju, prije nego što drugo mjerenje bude dostupno, povećanje ugljika u tlu procijenilo bi se na temelju reprezentativnih pokusa ili modela tla. Od drugog mjerenja nadalje mjerenja bi činila osnovu za utvrđivanje postojanja povećanja ugljika u tlu i njegova razmjera.</p> <p>(5) Kvocijent dobiven dijeljenjem molekularne mase CO₂ (44,010 g/mol) s molekularnom masom ugljika (12,011 g/mol) iznosi 3,664.</p> <p>(6) Kultivirano tlo kako ga definira IPCC.</p> <p>(7) Trajne kulture definirane su kao višegodišnje kulture čija se stabljika obično ne bere svake godine, kao što su kulture kratkih ophodnji i uljana palma.</p>			
---	--	--	--

<p>(8) Odluka Komisije 2010/335/EU od 10. lipnja 2010. o smjernicama za izračunavanje zaliha ugljika zemljišta za potrebe Priloga V. Direktivi 2009/28/EZ (SL L 151, 17.6.2010., str. 19.)</p> <p>(9) Uredba (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 i Odluke br. 529/2013/EU (SL L 156, 19.6.2018., str. 1.).</p> <p>(10) Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009., str. 114.).</p> <p>(**) Primjenjuje se samo na biogoriva proizvedena od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstana kao materijal kategorije 1. i 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1774/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. listopada 2002. o utvrđivanju zdravstvenih pravila u pogledu nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni ljudskoj prehrani, za koje se u obzir ne uzimaju emisije povezane s higijenzacijom kao dijelom topljenja.</p> <p>(**)</p> <p>Napomena: primjenjuje se samo na biogoriva proizvedena od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstana kao materijal kategorije 1. i 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009, za koje se u obzir ne uzimaju emisije povezane s higijenzacijom kao dijelom topljenja.</p> <p>(*1) Zadane vrijednosti za procese s kogeneracijskim pogonom primjenjive su samo ako sva procesna toplina dolazi iz kogeneracijskog pogona.</p> <p>(*2)</p>			
---	--	--	--

Napomena: primjenjuje se samo na biogoriva proizvedena od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstana kao materijal kategorije 1. i 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009, za koje se u obzir ne uzimaju emisije povezane s higijenzacijom kao dijelom topljenja.

[\(**\)](#)

Napomena: primjenjuje se samo na biogoriva proizvedena od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstana kao materijal kategorije 1. i 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009, za koje se u obzir ne uzimaju emisije povezane s higijenzacijom kao dijelom topljenja.

[\(*3\)](#) Zadane vrijednosti za procese s kogeneracijskim pogonom primjenjive su samo ako sva procesna toplina dolazi iz kogeneracijskog pogona.

[\(*4\)](#)

Napomena: primjenjuje se samo na biogoriva proizvedena od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstana kao materijal kategorije 1. i 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009, za koje se u obzir ne uzimaju emisije povezane s higijenzacijom kao dijelom topljenja.

[\(*5\)](#) Zadane vrijednosti za procese s kogeneracijskim pogonom primjenjive su samo ako sva procesna toplina dolazi iz kogeneracijskog pogona.

[\(*6\)](#)

Napomena: primjenjuje se samo na biogoriva proizvedena od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstana kao materijal kategorije 1. i 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009, za koje se u obzir ne uzimaju emisije povezane s higijenzacijom kao dijelom topljenja.

[\(*7\)](#) Zadane vrijednosti za procese s kogeneracijskim pogonom primjenjive su samo ako sva procesna toplina dolazi iz kogeneracijskog pogona.

<p>(*8)</p> <p>Napomena: primjenjuje se samo na biogoriva proizvedena od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstana kao materijal kategorije 1. i 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009, za koje se u obzir ne uzimaju emisije povezane s higijenzacijom kao dijelom topljenja.</p>																																								
<p>PRILOG VI.</p> <p>PRAVILA ZA IZRAČUN DOPRINOSA GORIVA IZ BIOMASE I NJIHOVIH USPOREDNIH FOSILNIH GORIVA UČINKU STAKLENIČKIH PLINOVA</p> <p>A. Tipične i zadane vrijednosti ušteda emisija stakleničkih plinova za goriva iz biomase ako su proizvedena bez neto emisija ugljika zbog promjene uporabe zemljišta</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (NN 88/21) članak/članci članci 1.,2.,3.																																					
<p>DRVNA SJEČKA</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Sustav proizvodnje goriva iz biomase</th> <th rowspan="2">Prijevozna udaljenost</th> <th colspan="2">Uštede emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost</th> <th colspan="2">Uštede emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost</th> </tr> <tr> <th>Toplina</th> <th>Električna energija</th> <th>Toplina</th> <th>Električna energija</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="4">drvena sječka od šumskih ostataka</td> <td>od 1 do 500 km</td> <td>93 %</td> <td>89 %</td> <td>91 %</td> <td>87 %</td> </tr> <tr> <td>od 500 do 2 500 km</td> <td>89 %</td> <td>84 %</td> <td>87 %</td> <td>81 %</td> </tr> <tr> <td>od 2 500 do 10 000 km</td> <td>82 %</td> <td>73 %</td> <td>78 %</td> <td>67 %</td> </tr> <tr> <td>iznad 10 000 km</td> <td>67 %</td> <td>51 %</td> <td>60 %</td> <td>41 %</td> </tr> <tr> <td>drvena sječka od kultura kratkih</td> <td>od 2 500 do 10 000 km</td> <td>77 %</td> <td>65 %</td> <td>73 %</td> <td>60 %</td> </tr> </tbody> </table>	Sustav proizvodnje goriva iz biomase	Prijevozna udaljenost	Uštede emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost		Uštede emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost		Toplina	Električna energija	Toplina	Električna energija	drvena sječka od šumskih ostataka	od 1 do 500 km	93 %	89 %	91 %	87 %	od 500 do 2 500 km	89 %	84 %	87 %	81 %	od 2 500 do 10 000 km	82 %	73 %	78 %	67 %	iznad 10 000 km	67 %	51 %	60 %	41 %	drvena sječka od kultura kratkih	od 2 500 do 10 000 km	77 %	65 %	73 %	60 %		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (NN 28/2023) članak/članci prilog III
Sustav proizvodnje goriva iz biomase			Prijevozna udaljenost	Uštede emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost		Uštede emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost																																		
	Toplina	Električna energija		Toplina	Električna energija																																			
drvena sječka od šumskih ostataka	od 1 do 500 km	93 %	89 %	91 %	87 %																																			
	od 500 do 2 500 km	89 %	84 %	87 %	81 %																																			
	od 2 500 do 10 000 km	82 %	73 %	78 %	67 %																																			
	iznad 10 000 km	67 %	51 %	60 %	41 %																																			
drvena sječka od kultura kratkih	od 2 500 do 10 000 km	77 %	65 %	73 %	60 %																																			

ophodnji (eukaliptus)						
drvena sječka od kultura kratkih	od 1 do 500 km	89 %	83 %	87 %	81 %	
ophodnji (topola – gnojena)	od 500 do 2 500 km	85 %	78 %	84 %	76 %	
	od 2 500 do 10 000 km	78 %	67 %	74 %	62 %	
	iznad 10 000 km	63 %	45 %	57 %	35 %	
drvena sječka od kultura kratkih	od 1 do 500 km	91 %	87 %	90 %	85 %	
ophodnji (topola – negnojena)	od 500 do 2 500 km	88 %	82 %	86 %	79 %	
	od 2 500 do 10 000 km	80 %	70 %	77 %	65 %	
	iznad 10 000 km	65 %	48 %	59 %	39 %	
drvena sječka od debla	od 1 do 500 km	93 %	89 %	92 %	88 %	
	od 500 do 2 500 km	90 %	85 %	88 %	82 %	
	od 2 500 do 10 000 km	82 %	73 %	79 %	68 %	
	iznad 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %	
drvena sječka od ostataka iz industrije	od 1 do 500 km	94 %	92 %	93 %	90 %	
	od 500 do 2 500 km	91 %	87 %	90 %	85 %	
	od 2 500 do 10 000 km	83 %	75 %	80 %	71 %	
	iznad 10 000 km	69 %	54 %	63 %	44 %	

DRVENI PELETI (*1)					
Sustav proizvodnje goriva iz biomase	Prijevozna udaljenost	Uštede emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost		Uštede emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost	
		Toplina	Električna energija	Toplina	Električna energija
drveni briketi ili peleti od šumskih ostataka	Slučaj 1. od 1 do 500 km	58 %	37 %	49 %	24 %
	od 500 do 2 500 km	58 %	37 %	49 %	25 %
	od 2 500 do 10 000 km	55 %	34 %	47 %	21 %
	iznad 10 000 km	50 %	26 %	40 %	11 %
	Slučaj 2.a od 1 do 500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
	od 500 do 2 500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
	od 2 500 do 10 000 km	75 %	62 %	70 %	55 %
	iznad 10 000 km	69 %	54 %	63 %	45 %
	Slučaj 3.a od 1 do 500 km	92 %	88 %	90 %	85 %
	od 500 do 2 500 km	92 %	88 %	90 %	86 %
	od 2 500 do 10 000 km	90 %	85 %	88 %	81 %
	iznad 10 000 km	84 %	76 %	81 %	72 %
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (eukaliptus)	Slučaj 1. od 2 500 do 10 000 km	52 %	28 %	43 %	15 %
Slučaj 2.a od 2 500 do 10 000 km	70 %	56 %	66 %	49 %	

	Slučaj od 2 500 do 10 000 km	85 %	78 %	83 %	75 %			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (topola – gnojena)	1. km	54 %	32 %	46 %	20 %			
	od 500 do 10 000 km	52 %	29 %	44 %	16 %			
	iznad 10 000 km	47 %	21 %	37 %	7 %			
	2.a km	73 %	60 %	69 %	54 %			
	od 500 do 10 000 km	71 %	57 %	67 %	50 %			
	iznad 10 000 km	66 %	49 %	60 %	41 %			
	3.a km	88 %	82 %	87 %	81 %			
	od 500 do 10 000 km	86 %	79 %	84 %	77 %			
	iznad 10 000 km	80 %	71 %	78 %	67 %			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (topola – negnojena)	1. km	56 %	35 %	48 %	23 %			
	od 500 do 10 000 km	54 %	32 %	46 %	20 %			
	iznad 10 000 km	49 %	24 %	40 %	10 %			
	2.a km	76 %	64 %	72 %	58 %			
	od 500 do 10 000 km	74 %	61 %	69 %	54 %			
	iznad 10 000 km	68 %	53 %	63 %	45 %			
	3.a km	91 %	86 %	90 %	85 %			

Deblo		od 500 do	89 %	83 %	87 %	81 %			
		10 000 km							
		iznad	83 %	75 %	81 %	71 %			
		10 000 km							
		Slučaj od 1 do 500	57 %	37 %	49 %	24 %			
	1.	1. km							
		od 500 do	58 %	37 %	49 %	25 %			
		2 500 km							
		od 2 500 do	55 %	34 %	47 %	21 %			
		10 000 km							
		iznad	50 %	26 %	40 %	11 %			
		10 000 km							
		Slučaj od 1 do 500	77 %	66 %	73 %	60 %			
	2.a	2.a km							
		od 500 do	77 %	66 %	73 %	60 %			
		2 500 km							
		od 2 500 do	75 %	63 %	70 %	56 %			
		10 000 km							
		iznad	70 %	55 %	64 %	46 %			
	10 000 km								
	Slučaj od 1 do 500	92 %	88 %	91 %	86 %				
3.a	3.a km								
	od 500 do	92 %	88 %	91 %	87 %				
	2 500 km								
	od 2 500 do	90 %	85 %	88 %	83 %				
	10 000 km								
	iznad	84 %	77 %	82 %	73 %				
	10 000 km								
drveni briketi ili	Slučaj od 1 do 500	75 %	62 %	69 %	55 %				
peleti od ostataka	1. km								
iz drvne industrije	od 500 do	75 %	62 %	70 %	55 %				
	2 500 km								
	od 2 500 do	72 %	59 %	67 %	51 %				
	10 000 km								

	iznad 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %			
Slučaj 2.a	od 1 do 500 km	87 %	80 %	84 %	76 %			
	od 500 do 2 500 km	87 %	80 %	84 %	77 %			
	od 2 500 do 10 000 km	85 %	77 %	82 %	73 %			
	iznad 10 000 km	79 %	69 %	75 %	63 %			
Slučaj 3.a	od 1 do 500 km	95 %	93 %	94 %	91 %			
	od 500 do 2 500 km	95 %	93 %	94 %	92 %			
	od 2 500 do 10 000 km	93 %	90 %	92 %	88 %			
	iznad 10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %			
POLJOPRIVREDNI PROCESI								
Sustav proizvodnje goriva iz biomase	Prijevozna udaljenost	Uštede emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost		Uštede emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost				
		Toplina	Električna energija	Toplina	Električna energija			
ostatci iz poljoprivrede gustoće < 0,2 t/m ³ (*2)	od 1 do 500 km	95 %	92 %	93 %	90 %			
	od 500 do 2 500 km	89 %	83 %	86 %	80 %			
	od 2 500 do 10 000 km	77 %	66 %	73 %	60 %			
	iznad 10 000 km	57 %	36 %	48 %	23 %			
ostatci iz poljoprivrede	od 1 do 500 km	95 %	92 %	93 %	90 %			

gustoće > 0,2 t/m3 (*3)	od 500 do 2 500 km	93 %	89 %	92 %	87 %			
	od 2 500 do 10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %			
	iznad 10 000 km	78 %	68 %	74 %	61 %			
peleti od slame	od 1 do 500 km	88 %	82 %	85 %	78 %			
	od 500 do 10 000 km	86 %	79 %	83 %	74 %			
	iznad 10 000 km	80 %	70 %	76 %	64 %			
briketi od bagase	od 500 do 10 000 km	93 %	89 %	91 %	87 %			
	iznad 10 000 km	87 %	81 %	85 %	77 %			
brašno od palminih koštica	iznad 10 000 km	20 %	-18 %	11 %	-33 %			
brašno od palminih koštica (bez emisija CH4 iz uljare)	iznad 10 000 km	46 %	20 %	42 %	14 %			
BIOPLIN ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU (*4)								
Sustav proizvodnje bioplina	Tehnološka mogućnost	Uštede emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost		Uštede emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost				
tekući gnoj (1)	Slučaj otvoreni 1. digestat (2) zatvoreni digestat (3)	146 %		94 %				
	Slučaj otvoreni 2. digestat zatvoreni digestat	246 %		240 %				
		136 %		85 %				
		227 %		219 %				

	Slučaj otvoreni	142 %	86 %			
	3. digestat					
	zatvoreni	243 %	235 %			
	digestat					
kukuruz	Slučaj otvoreni	36 %	21 %			
(cijela	1. digestat					
biljka) (4)	zatvoreni	59 %	53 %			
	digestat					
	Slučaj otvoreni	34 %	18 %			
	2. digestat					
	zatvoreni	55 %	47 %			
	digestat					
	Slučaj otvoreni	28 %	10 %			
	3. digestat					
	zatvoreni	52 %	43 %			
	digestat					
biološki	Slučaj otvoreni	47 %	26 %			
otpad	1. digestat					
	zatvoreni	84 %	78 %			
	digestat					
	Slučaj otvoreni	43 %	21 %			
	2. digestat					
	zatvoreni	77 %	68 %			
	digestat					
	Slučaj otvoreni	38 %	14 %			
	3. digestat					
	zatvoreni	76 %	66 %			
	digestat					
BIOPLIN ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU – MJEŠAVINA GNOJA I KUKURUZA						
Sustav	Tehnološka	Uštede emisija	Uštede emisija			
proizvodnje	mogućnost	stakleničkih plinova -	stakleničkih plinova -			
bioplina		tipična vrijednost	zadana vrijednost			
	Slučaj otvoreni	72 %	45 %			
	1. digestat					

		zatvoreni digestat	120 %	114 %			
gnoj – kukuruz	Slučaj 2.	otvoreni digestat	67 %	40 %			
		zatvoreni digestat	111 %	103 %			
80 % – 20 %	Slučaj 3.	otvoreni digestat	65 %	35 %			
		zatvoreni digestat	114 %	106 %			
gnoj – kukuruz	Slučaj 1.	otvoreni digestat	60 %	37 %			
70 % – 30 %		zatvoreni digestat	100 %	94 %			
	Slučaj 2.	otvoreni digestat	57 %	32 %			
		zatvoreni digestat	93 %	85 %			
	Slučaj 3.	otvoreni digestat	53 %	27 %			
		zatvoreni digestat	94 %	85 %			
gnoj – kukuruz	Slučaj 1.	otvoreni digestat	53 %	32 %			
60 % – 40 %		zatvoreni digestat	88 %	82 %			
	Slučaj 2.	otvoreni digestat	50 %	28 %			
		zatvoreni digestat	82 %	73 %			
	Slučaj 3.	otvoreni digestat	46 %	22 %			
		zatvoreni digestat	81 %	72 %			

BIOMETAN ZA PROMET (*5)						
Sustav proizvodnje biometana tekući gnoj	Tehnološke mogućnosti	Uštede emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Uštede emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	117 %	72 %			
	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	133 %	94 %			
	zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	190 %	179 %			
	zatvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	206 %	202 %			
kukuruz (cijela biljka)	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	35 %	17 %			
	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	51 %	39 %			
	zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	52 %	41 %			
	zatvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	68 %	63 %			
biološki otpad	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	43 %	20 %			
	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	59 %	42 %			

	zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	70 %	58 %			
	zatvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	86 %	80 %			
BIOMETAN – MJEŠAVINE GNOJA I KUKURUZA (*6)						
Sustav proizvodnje biometana	Tehnološke mogućnosti	Uštede emisija stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Uštede emisija stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
gnoj – kukuruz	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	62 %	35 %			
80 % – 20 %	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova (5)	78 %	57 %			
	zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	97 %	86 %			
	zatvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	113 %	108 %			
gnoj – kukuruz	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	53 %	29 %			
70 % – 30 %	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	69 %	51 %			
	zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	83 %	71 %			
	zatvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	99 %	94 %			

<p>gnoj – kukuruz otvoreni digestat, bez 48 % sagorijevanja 60 % – 40 % ispušnih plinova otvoreni digestat, uz 64 % sagorijevanje ispušnih plinova zatvoreni digestat, 74 % bez sagorijevanja ispušnih plinova zatvoreni digestat, uz 90 % sagorijevanje ispušnih plinova</p>	<p>25 % 48 % 62 % 84 %</p>		
<p>B. METODOLOGIJA</p>			
<p>1Emisije stakleničkih plinova koje nastanu pri proizvodnji i uporabi goriva iz biomase izračunavaju se kako slijedi:</p>			
<p>(a)emisije stakleničkih plinova koje nastanu pri proizvodnji i uporabi goriva iz biomase prije pretvorbe u električnu energiju te energiju za grijanje i hlađenje izračunavaju se kao:</p>			
<p>$E = eec + el + ep + etd + eu - esca - eccs - eccr,$</p>			
<p>gdje je</p>			
<p>E =ukupne emisije koje nastanu pri proizvodnji goriva prije energetske pretvorbe;</p>			
<p>eec =emisije od ekstrakcije ili uzgoja sirovina;</p>			
<p>el =godišnje emisije zbog promjene zaliha ugljika prouzročene promjenom uporabe zemljišta;</p>			
<p>ep =emisije od obrade;</p>			
<p>etd =emisije od prijevoza i distribucije;</p>			
<p>eu =emisije od uporabe goriva;</p>			

esca=uštede emisija uslijed akumulacije ugljika u tlu zbog boljega poljoprivrednoga gospodarenja;
eccs=uštede emisija ostvarene hvatanjem i geološkim skladištenjem CO₂; te
eccr=uštede emisija zbog hvatanja i zamjene CO₂.

Emisije koje nastaju pri proizvodnji strojeva i opreme ne uzimaju se u obzir.

(b) U slučaju kodigestije različitih supstrata u pogonu za proizvodnju bioplina koji proizvodi bioplin ili biometan tipične i zadane vrijednosti emisija stakleničkih plinova izračunavaju se kao:

gdje je

E =emisije stakleničkih plinova po MJ bioplina ili biometana nastalog kodigestijom utvrđene mješavine supstrata;

S_n =udio sirovine n u energetsom sadržaju;

E_n =emisije u gCO₂/MJ za proces n kako je predviđeno dijelom D ovog Priloga*

gdje je

P_n =energetski prinos [MJ] po kilogramu unosa vlažne sirovine n^{**} ;

W_n =faktor ponderiranja supstrata n definiran kao:

gdje je:

I_n =godišnji unos supstrata n [tona svježe tvari] u digestor;

AM_n =prosječna godišnja vlažnost supstrata n [kg vode / kg svježe tvari];

SM_n =standardna vlažnost supstrata n (7)

(*)Za životinjski gnoj koji se rabi kao supstrat dodaje se dodatak od 45 g CO_2eq/MJ gnoja (-54 kg CO_2eq/t svježe tvari) za bolje poljoprivredno gospodarenje i gospodarenje gnojem.

(**)Za izračun tipičnih i zadanih vrijednosti upotrebljavaju se sljedeće vrijednosti P_n :

P (kukuruz): 4,16 [MJ]bioplina/kg vlažnog kukuruza vlažnosti 65 %]

P (gnoj): 0,50 [MJ]bioplina/kg tekućeg gnoja vlažnosti 90 %]

P (biološki otpad) 3,41 [MJ]bioplina/kg tekućeg biološkog otpada vlažnosti 76 %]

(***)Za supstrat SM_n upotrebljavaju se sljedeće vrijednosti standardne vlažnosti:

SM (kukuruz): 0,65 [kg vode/kg svježe tvari]

SM (gnoj): 0,90 [kg vode/kg svježe tvari]

SM (biološki otpad): 0,76 [kg vode/kg svježe tvari]

(cU slučaju kodigestije supstrata n u pogonu za proizvodnju bioplina koji) proizvodi električnu energiju ili biometan stvarne emisije stakleničkih plinova bioplina i biometana izračunavaju se kako slijedi:

gdje je

E =ukupne emisije koje nastanu pri proizvodnji bioplina ili biometana prije energetske pretvorbe;

S_n =udio sirovine n kao dio unosa u digestor;

$e_{ec,n}$ =emisije iz ekstrakcije ili uzgoja sirovine n ;

etd,sirovina,n=emisije od prijevoza sirovine n u digestor;
el,n =godišnje emisije zbog promjene zaliha ugljika prouzročene prenamjenom zemljišta, za sirovinu n;
esca =uštede emisija zbog boljeg poljoprivrednoga gospodarenja sirovinom n (*);
ep =emisije od obrade;
etd,proizvod =emisije od prijevoza i distribucije bioplina i/ili biometana;
eu =emisije od uporabe goriva, tj. staklenički plinovi emitirani tijekom sagorijevanja;
eccs =uštede emisija ostvarene hvatanjem i geološkim skladištenjem CO₂; te
eccr =uštede emisija zbog hvatanja i zamjene CO₂.

*Za esca dodaje se dodatak od 45 g CO₂eq./ MJ gnoja za bolje poljoprivredno gospodarenje i gospodarenje otpadom u slučaju uporabe životinjskoga gnoja kao supstrata za proizvodnju bioplina i biometana.

(d) Emisije stakleničkih plinova koje nastanu pri uporabi goriva iz biomase u proizvodnji električne energije i/ili energije za grijanje ili hlađenje, uključujući pretvorbu energije u proizvedenu električnu energiju i/ili energiju za grijanje ili hlađenje izračunavaju se kako slijedi:

i. za energetska postrojenja koja isporučuju samo toplinu:

ii.za energetska postrojenja koja isporučuju samo električnu energiju:

gdje je

$E_{Ch,el}$ = ukupne emisije stakleničkih plinova iz krajnjeg energetskeg proizvoda;
 E = ukupne emisije stakleničkih plinova iz goriva prije krajnje pretvorbe;
 η_{el} = električna učinkovitost, definirana kao godišnja proizvodnja električne energije podijeljena s godišnjim unosom goriva na temelju njegova energetskeg sadržaja;
 η_h = toplinska učinkovitost, definirana kao godišnja proizvodnja korisne topline podijeljena s godišnjim unosom goriva na temelju njegova energetskeg sadržaja.

iii. za električnu ili mehaničku energiju iz energetskeg postrojenja koja isporučuju korisnu toplinu zajedno s električnom i/ili mehaničkom energijom:

iv. za korisnu toplinu iz energetskeg postrojenja koja uz električnu i/ili mehaničku energiju isporučuju toplinu:

gdje je:

$E_{Ch,el}$ = ukupne emisije stakleničkih plinova iz krajnjeg energetskeg proizvoda;
 E = ukupne emisije stakleničkih plinova iz goriva prije krajnje pretvorbe;
 η_{el} = električna učinkovitost, definirana kao godišnja proizvodnja električne energije podijeljena s godišnjim unosom energije na temelju njezina energetskeg sadržaja;

η_h =toplinska učinkovitost, definirana kao godišnja proizvodnja korisne topline podijeljena s godišnjim unosom energije na temelju njezina energetskog sadržaja;
Cel =udio eksergije u električnoj i/ili mehaničkoj energiji, zadan kao 100 % (Cel = 1);
Ch =Carnotova učinkovitost (udio eksergije u korisnoj toplini).

Carnotova učinkovitost (Ch) za korisnu toplinu na različitim temperaturama definirana je kao:

gdje je:

Th=temperatura mjerena kao apsolutna temperatura (u kelvinima) korisne topline na mjestu isporuke;
T0=temperatura okoline, zadana kao 273,15 K (jednako 0 °C).

Ako se višak topline izvozi za grijanje zgrada, na temperaturi ispod 150 °C (423,15 kelvina), Ch se može utvrditi i kao:

Ch=Carnotova učinkovitost za toplinu na 150 °C (423,15 kelvina), što iznosi: 0,3546

Za potrebe tog izračuna primjenjuju se sljedeće definicije:

- i.,,kogeneracija” znači istodobna proizvodnja u jednom postupku toplinske energije i električne i/ili mehaničke energije;
- ii.,,korisna toplina” znači toplinska energija proizvedena radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje toplinske energije za potrebe grijanja ili hlađenja;

iii. „ekonomski opravdanja potražnja” znači potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače mogla zadovoljiti po tržišnim uvjetima.

2 Emisije stakleničkih plinova iz goriva iz biomase izražavaju se kako slijedi:

- (a) emisije stakleničkih plinova iz goriva iz biomase (E) izražavaju se u gramima ekvivalenta CO₂ po MJ biomase goriva, g CO₂eq/MJ;
- (b) emisije stakleničkih plinova iz toplinske ili električne energije proizvedene iz goriva iz biomase (EC) izražavaju se u gramima ekvivalenta CO₂ po MJ krajnjeg energetskeg proizvoda (toplina ili električna energija), g CO₂eq/MJ.

Ako se toplinska energija ili energija za hlađenje proizvode zajedno s električnom energijom, emisije se dijele između topline i električne energije (kao u stavku 1. točki (d)) neovisno o tome upotrebljava li se toplinska energija za grijanje ili hlađenje. [\(8\)](#)

Ako su emisije stakleničkih plinova od ekstrakcije ili uzgoja sirovina eec izražene u jedinici g CO₂eq/tona suhe sirovine, pretvaranje u grame ekvivalenta CO₂ po MJ goriva, g CO₂eq/MJ, izračunava se kako slijedi [\(9\)](#):

gdje je

Emisije po toni suhe sirovine izračunavaju se kako slijedi:

3. Uštede emisija stakleničkih plinova od goriva iz biomase izračunavaju se kako slijedi:

(a) uštede emisija stakleničkih plinova od goriva iz biomase koja su u uporabi u prometu:

$$U\check{S}TEDA = (EF(t) - EB) / EF(t)$$

gdje je

EB = ukupne emisije od goriva iz biomase koja su u uporabi u prometu; te
EF(t) = ukupne emisije od usporednog fosilnog goriva za promet.

(b) uštede emisija stakleničkih plinova od grijanja i hlađenja te električne energije koji se proizvode iz goriva iz biomase:

$$U\check{S}TEDA = (ECF(h\&c,el) - ECB(h\&c,el)) / ECF(h\&c,el)$$

gdje je

ECB(h&c,el) = ukupne emisije od toplinske ili električne energije;
ECF(h&c,el) = ukupne emisije od usporednog fosilnog goriva za korisnu toplinu ili električnu energiju.

4. Staklenički plinovi uzeti u obzir za potrebe točke 1. su CO₂, N₂O i CH₄. Za potrebe izračunavanja ekvivalenta CO₂ ti se plinovi vrednuju kako slijedi:

CO₂: 1

N₂O: 298

CH₄: 25

5. Emisije koje nastaju pri ekstrakciji, prikupljanju ili uzgoju sirovina eec uključuju emisije pri samom procesu ekstrakcije, prikupljanja ili uzgoja; pri skupljanju, sušenju i skladištenju sirovina; emisije iz otpadaka i curenja tekućina; te iz proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih pri ekstrakciji ili uzgoju. Hvatanje CO₂ u uzgoju sirovina ne uzima se u obzir.

Umjesto uporabe stvarnih vrijednosti za emisije iz uzgoja poljoprivredne biomase mogu se upotrijebiti procjene na temelju prosječnih regionalnih vrijednosti za emisije iz uzgoja uključenih u izvješća iz članka 31. stavka 4. ove Direktive ili podataka o raščlanjenim zadanim vrijednostima za emisije iz uzgoja uključene u ovaj Prilog. Umjesto uporabe stvarnih vrijednosti, u nedostatku relevantnih podataka iz tih izvješća dopušteno je izračunati prosječne vrijednosti na temelju lokalne poljoprivredne prakse, primjerice upotrebljavajući podatke za skupinu poljoprivrednih gospodarstava.

Umjesto uporabe stvarnih vrijednosti, za emisije od uzgoja i prikupljanja šumske biomase mogu se upotrijebiti procjene na temelju prosječnih vrijednosti za emisije od uzgoja i prikupljanja izračunanih za geografska područja na nacionalnoj razini.

6. Za potrebe izračuna iz točke 1., podtočke (a) uštede emisija zbog boljega poljoprivrednog gospodarenja esca, kao što su prelazak na manje obrađivanje ili neobrađivanje zemlje, poboljšani plodored, uporaba pokrovnih usjeva, uključujući gospodarenje ostacima od poljoprivrednih proizvoda, te uporaba organskog poboljšivača tla (npr. kompost, digestat fermentacije gnoja), uzimaju se u obzir samo ako su pruženi čvrsti i provjerljivi dokazi da se akumulacija ugljika u tlu povećala ili da se može razumno očekivati da se povećala u razdoblju uzgoja dotičnih sirovina, pri čemu se uzimaju u obzir emisije u slučajevima u kojima su takve prakse dovele do povećane uporabe gnojiva i herbicida⁴⁸.

7. Godišnje emisije koje nastaju promjenom zaliha ugljika zbog promjene uporabe zemljišta (el) izračunavaju se jednakomjernim dijeljenjem ukupnih emisija tijekom 20 godina. Za izračun tih emisija primjenjuje se sljedeće pravilo:

$$el = (CSR - CSA) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - eB, \text{ (10)}$$

gdje je

el = godišnje emisije stakleničkih plinova koje nastaju promjenom zaliha ugljika zbog promjene uporabe zemljišta (mjerene kao masa ekvivalenta

<p>CO₂ po jedinici energije goriva iz biomase). „Kultivirano tlo” (11) i „tlo namijenjeno trajnim kulturama” (12) smatraju se jednom uporabom zemljišta;</p> <p>CSR=zaliha ugljika po jedinici površine povezana s referentnom uporabom zemljišta (mjerena kao masa (u tonama) ugljika po jedinici površine, uključujući tlo i vegetaciju). Referentnom uporabom zemljišta smatra se uporaba zemljišta u siječnju 2008. ili 20 godina prije nego što je dobivena sirovina, ovisno o tome što je uslijedilo kasnije;</p> <p>CSA=zaliha ugljika po jedinici površine povezana sa stvarnom uporabom zemljišta (mjerena kao masa (u tonama) ugljika po jedinici površine, uključujući tlo i vegetaciju). Ako se zaliha ugljika akumulira tijekom razdoblja duljeg od godinu dana, vrijednost koja se pripisuje CSA jest procijenjena zaliha po jedinici površine nakon 20 godina ili nakon sazrijevanja kulture, ovisno o tome što je uslijedilo prije;</p> <p>P =produktivnost kulture (mjerena kao energija goriva iz biomase po jedinici površine godišnje); i</p> <p>eB =dodatak od 29 g CO₂eq/MJ goriva iz biomase ako se biomasa dobiva sa saniranog degradiranog zemljišta pod uvjetima predviđenima u točki 8.</p> <p>8.Dodatak od 29 g CO₂eq/MJ pripisuje se ako postoje dokazi da dotično zemljište:</p> <p>(a)u siječnju 2008. nije upotrebljavano u poljoprivredne ni bilo koje druge svrhe; te</p> <p>(b)jako je degradirano zemljište, uključujući zemljište koje je prije bilo upotrebljavano u poljoprivredne svrhe.</p> <p>Dodatak od 29 CO₂eq/MJ primjenjuje se za razdoblje do 20 godina od dana prenamjene zemljišta u poljoprivredne svrhe, pod uvjetom da se za zemljišta koja pripadaju pod podtočku (b) osigura stalan rast zaliha ugljika te znatno smanjenje erozije.</p> <p>9.„Jako degradirano zemljište” znači zemljište koje je tijekom duljeg razdoblja bilo u većoj mjeri podložno zasoljavanju ili mu je nizak sadržaj organskih tvari i znatno je erodirano.</p> <p>10.U skladu s Prilogom V. Dijelom C točkom 10. ove Direktivi, Odluka Komisije 2010/335/EU (13) koja pruža smjernice za izračun zaliha ugljika u zemljištu</p>			
---	--	--	--

<p>koja se odnosi na ovu Direktivu, a nadovezuje se na svezak 4. smjernica IPCC-a o nacionalnim inventarima emisija stakleničkih plinova iz 2006. te su u skladu s uredbama (EU) br. 525/2013 i (EU) 2018/841 služi kao temelj za izračun zaliha ugljika u zemljištu.</p> <p>11. Emisije koje nastaju pri obradi, ep, uključuju emisije pri samoj obradi; emisije iz otpadaka i curenja tekućina; te iz proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih u obradi, uključujući emisije CO₂ koje odgovaraju sadržajima ugljika u unosima fosilnih goriva, neovisno o tome je li u postupku stvarno došlo do njihova izgaranja.</p> <p>Pri obračunavanju potrošnje električne energije koja nije proizvedena u pogonu za proizvodnju krutog ili plinovitog goriva iz biomase, pretpostavlja se da je intenzitet emisija stakleničkih plinova proizvodnje i distribucije te električne energije jednak prosječnom intenzitetu emisija proizvodnje i distribucije električne energije u definiranoj regiji. Odstupajući od ovog pravila, proizvođači mogu upotrebljavati prosječnu vrijednost za pojedini pogon za proizvodnju električne energije koju taj pogon proizvede, ako taj pogon nije priključen na elektroenergetsku mrežu.</p> <p>Kad je to relevantno, emisije koje nastaju pri obradi uključuju emisije iz sušenja međuproizvoda i materijala.</p> <p>12. Emisije od prijevoza i distribucije, itd, uključuju emisije koje nastanu pri prijevozu sirovina i poluproizvoda te skladištenju i distribuciji gotovih proizvoda. Emisije koje nastaju pri prijevozu i distribuciji koje se uzimaju u obzir pod točkom 5. ne uzimaju se u obzir pod ovom točkom.</p> <p>13. Emisije CO₂ koje nastaju pri uporabi goriva, eu, računaju se kao nula za goriva iz biomase. Emisije stakleničkih plinova osim CO₂ (CH₄ i N₂O) od uporabe goriva uračunavaju se u faktor eu.</p> <p>14. Uštede emisija od hvatanja i geološkog skladištenja CO₂, ecss, koje već nisu uzete u obzir u faktoru ep, ograničavaju se na emisije onemogućene hvatanjem i skladištenjem emitiranog CO₂ izravno povezanog s ekstrakcijom, prijevozom, obradom i distribucijom goriva iz biomase ako je ugljikov dioksid skladišten u skladu s Direktivom 2009/31/EZ.</p>			
---	--	--	--

15. Uštede emisija od hvatanja i zamjene CO₂, eCCR, izravno su povezane s proizvodnjom goriva iz biomase kojima se pripisuju i ograničavaju se na emisije izbjegnute hvatanjem CO₂ čiji ugljik potječe od biomase i koji se upotrebljava za zamjenu CO₂ koji potječe iz fosilnih goriva u proizvodnji komercijalnih proizvoda i usluga.

16. Ako se u kogeneracijskom pogonu, koji isporučuje toplinsku i/ili električnu energiju u proces proizvodnje goriva iz biomase za koje se izračunavaju emisije, proizvodi višak električne energije i/ili višak korisne topline, emisije stakleničkih plinova dijele se između električne energije i korisne topline prema temperaturi topline (koja odražava korisnost topline). Korisni dio topline dobiva se množenjem njezina energetske sadržaja s Carnotovom učinkovitosti Ch , koja se izračunava na sljedeći način:

gdje je

T_h = temperatura mjerena kao apsolutna temperatura (u kelvinima) korisne topline na mjestu isporuke;

T_0 = temperatura okoline, zadana kao 273,15 kelvina (jednako 0 °C).

Ako se višak topline izvozi za grijanje zgrada, na temperaturi ispod 150 °C (423,15 kelvina), Ch se može utvrditi i kao:

Ch = Carnotova učinkovitost za toplinu na 150 °C (423,15 kelvina), što iznosi:
0,3546

Za potrebe tog izračuna upotrebljavaju se stvarne učinkovitosti definirane kao godišnja proizvodnja mehaničke, električne odnosno toplinske energije podijeljena s godišnjim unosom energije.

Za potrebe ovog izračuna primjenjuju se sljedeće definicije:

<p>(a) „kogeneracija” znači istodobna proizvodnja u jednom postupku toplinske energije i električne i/ili mehaničke energije;</p> <p>(b) „korisna toplina” znači toplinska energija proizvedena radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje toplinske energije za potrebe grijanja ili hlađenja;</p> <p>(c) „ekonomski opravdana potražnja” znači potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače mogla zadovoljiti po tržišnim uvjetima.</p> <p>17. Kad se u procesu proizvodnje goriva iz biomase proizvede istodobno gorivo za koje su emisije izračunane i jedan ili više proizvoda („suproizvoda”), emisije stakleničkih plinova dijele se između goriva ili njegova međuproizvoda i suproizvoda razmjerno njihovu energetsom sadržaju (određenom kao donja ogrjevna vrijednost u slučaju suproizvoda koji nisu električna energija i toplina). Intenzitet stakleničkih plinova viška korisne topline ili viška električne energije jednak je intenzitetu stakleničkih plinova toplinske ili električne energije isporučene u proces proizvodnje goriva iz biomase, a utvrđuje se izračunom intenziteta stakleničkih plinova svih unosa i emisija, uključujući sirovine te emisije CH₄ i N₂O, u kogeneracijski pogon, kotao ili drugi uređaj koji isporučuje toplinsku ili električnu energiju u proces proizvodnje goriva iz biomase te iz njih. U slučaju kogeneracije električne energije i topline izračun se izvodi u skladu s točkom 16.</p> <p>18. Za potrebe izračuna iz točke 17. emisije koje se dijele jesu eec + el + esca + oni dijelovi ep, etd, eccs i eccr koje se odvijaju do procesne faze i uključujući procesnu fazu u kojoj je suproizvod proizveden. Ako je došlo do kakve podjele na suproizvode u ranijoj procesnoj fazi u životnom ciklusu, za te se potrebe umjesto ukupne količine tih emisija upotrebljava dio tih emisija dodijeljenih u posljednjoj takvoj procesnoj fazi međuproizvodu goriva.</p> <p>Kad je riječ o bioplinu i biometanu, svi suproizvodi koji nisu obuhvaćeni točkom 7. uzimaju se u obzir za potrebe ovog izračuna. Emisije se ne dijele na otpad i ostatke. Suproizvodi koji imaju negativan energetska sadržaj za potrebe izračuna uzimaju se kao da im je energetska sadržaj nula.</p>			
--	--	--	--

<p>Smatra se da je životni ciklus emisije stakleničkih plinova otpada i ostataka, uključujući krošnje stabala i grane, slamu, lupine, klipove, orahove ljuske i ostatke od postupka obrade, uključujući sirovi glicerol (nerafinirani glicerol) i bagasu, nula do procesa skupljanja tih materijala, neovisno o tome jesu li prerađeni u međuproizvode prije pretvorbe u krajnji proizvod.</p> <p>Kad je riječ o gorivima iz biomase proizvedenima u rafinerijama, osim u kombinaciji pogona za preradu s kotlovima i kogeneracijskim pogonima koji opskrbljuju pogon za preradu toplinskom i/ili električnom energijom, jedinica za analizu za potrebe izračuna iz točke 17. jest rafinerija.</p> <p>19. Za goriva iz biomase koja se upotrebljavaju u proizvodnji električne energije u svrhu izračuna iz točke 3. usporedno fosilno gorivo ECF(el) jest 183 g CO₂eq/MJ električne energije odnosno 212 g CO₂eq/MJ električne energije za najudaljenije regije.</p> <p>Za goriva iz biomase koja se upotrebljavaju u proizvodnji korisne topline te energije za grijanje i/ili hlađenje, u svrhu izračuna iz točke 3. usporedno fosilno gorivo ECF(h) jest 80 g CO₂eq/MJ topline.</p> <p>Za goriva iz biomase koja se upotrebljavaju za proizvodnju korisne topline, za što se može dokazati izravna fizička zamjena ugljena, u svrhu izračuna iz točke 3. usporedno fosilno gorivo ECF(h) jest 124 g CO₂eq/MJ topline.</p> <p>Za goriva iz biomase koja se upotrebljavaju u prometu u svrhu izračuna iz točke 3. usporedno fosilno gorivo EF(t) jest 94 g CO₂eq/MJ.</p> <p>C. RAŠČLANJENE ZADANE VRIJEDNOSTI ZA GORIVA IZ BIOMASE</p> <p>Drveni briketi ili peleti</p> <table border="0"> <tr> <td>Sustav</td> <td>Prijevozna</td> <td>Emisije stakleničkih plinova</td> <td>Emisije stakleničkih plinova</td> </tr> <tr> <td>proizvodnje udaljenost-</td> <td>tipična vrijednost</td> <td>-</td> <td>zadana vrijednost</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(g CO₂eq/MJ)</td> <td></td> <td>(g CO₂eq/MJ)</td> </tr> </table>	Sustav	Prijevozna	Emisije stakleničkih plinova	Emisije stakleničkih plinova	proizvodnje udaljenost-	tipična vrijednost	-	zadana vrijednost		(g CO ₂ eq/MJ)		(g CO ₂ eq/MJ)			
Sustav	Prijevozna	Emisije stakleničkih plinova	Emisije stakleničkih plinova												
proizvodnje udaljenost-	tipična vrijednost	-	zadana vrijednost												
	(g CO ₂ eq/MJ)		(g CO ₂ eq/MJ)												

goriva iz biomase		uzgoj obradaprijevozemisije			uzgoj obradaprijevozemisije			plinova osim CO2 koje nastaju pri uporabi goriva		plinova osim CO2 koje nastaju pri uporabi goriva	
drvena sječka od šumskih ostataka	od 1 do 500 km	0,0	1,6	3,0	0,4	0,0	1,9	3,6	0,5		
	od 500 do 2 500 km	0,0	1,6	5,2	0,4	0,0	1,9	6,2	0,5		
	od 2 500 do 10 000 km	0,0	1,6	10,5	0,4	0,0	1,9	12,6	0,5		
	iznad 10 000 km	0,0	1,6	20,5	0,4	0,0	1,9	24,6	0,5		
drvena sječka od kultura kratkih ophodnji (eukaliptus)	od 2 500 do 10 000 km	4,4	0,0	11,0	0,4	4,4	0,0	13,2	0,5		
drvena sječka od kultura kratkih ophodnji (topola – gnojena)	od 1 do 500 km	3,9	0,0	3,5	0,4	3,9	0,0	4,2	0,5		
	od 500 do 2 500 km	3,9	0,0	5,6	0,4	3,9	0,0	6,8	0,5		
	od 2 500 do 10 000 km	3,9	0,0	11,0	0,4	3,9	0,0	13,2	0,5		

	iznad 10 000 km	3,9	0,0	21,0	0,4	3,9	0,0	25,2	0,5			
drvena sječka od kultura kratkih ophodnji (topola – negnojena)	od 1 do 500 km	2,2	0,0	3,5	0,4	2,2	0,0	4,2	0,5			
	od 500 do 2 500 km	2,2	0,0	5,6	0,4	2,2	0,0	6,8	0,5			
	od 2 500 do 10 000 km	2,2	0,0	11,0	0,4	2,2	0,0	13,2	0,5			
	iznad 10 000 km	2,2	0,0	21,0	0,4	2,2	0,0	25,2	0,5			
drvena sječka od debla	od 1 do 500 km	1,1	0,3	3,0	0,4	1,1	0,4	3,6	0,5			
	od 500 do 2 500 km	1,1	0,3	5,2	0,4	1,1	0,4	6,2	0,5			
	od 2 500 do 10 000 km	1,1	0,3	10,5	0,4	1,1	0,4	12,6	0,5			
	iznad 10 000 km	1,1	0,3	20,5	0,4	1,1	0,4	24,6	0,5			
drvena sječka od ostataka iz drvene industrije	od 1 do 500 km	0,0	0,3	3,0	0,4	0,0	0,4	3,6	0,5			
	od 500 do 2 500 km	0,0	0,3	5,2	0,4	0,0	0,4	6,2	0,5			
	od 2 500 do 10 000 km	0,0	0,3	10,5	0,4	0,0	0,4	12,6	0,5			
	iznad 10 000 km	0,0	0,3	20,5	0,4	0,0	0,4	24,6	0,5			

Drveni briketi ili peleti									
Sustav proizvodnje goriva iz udaljenos biomase t	Prijevozn a	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO2eq/MJ)				Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO2eq/MJ)			
		uzgo obrad j a	prijevoz i distribucij a	emisi je plinov a osim CO2 koje nastaju pri uporab i goriva	uzgo obrad j a	prijevoz i distribucij a	emisi je plinov a osim CO2 koje nastaju pri uporab i goriva		
drveni briketi ili peleti od šumskih ostataka (slučaj 1.)	od 1 do 500 km	0,0	25,8	2,9	0,3	0,0	30,9	3,5	0,3
	od 500 do 2 500 km	0,0	25,8	2,8	0,3	0,0	30,9	3,3	0,3
	od 2 500 do 10 000 km	0,0	25,8	4,3	0,3	0,0	30,9	5,2	0,3
	iznad 10 000 km	0,0	25,8	7,9	0,3	0,0	30,9	9,5	0,3
drveni briketi ili peleti od šumskih	od 1 do 500 km	0,0	12,5	3,0	0,3	0,0	15,0	3,6	0,3
	od 500 do 2 500 km	0,0	12,5	2,9	0,3	0,0	15,0	3,5	0,3

ostataka (slučaj 2.a)	od 2 500 do 10 000 km	0,0	12,5	4,4	0,3	0,0	15,0	5,3	0,3			
	iznad 10 000 km	0,0	12,5	8,1	0,3	0,0	15,0	9,8	0,3			
drveni briketi ili peleti od šumskih ostataka (slučaj 3.a)	od 1 do 500 km	0,0	2,4	3,0	0,3	0,0	2,8	3,6	0,3			
	od 500 do 2 500 km	0,0	2,4	2,9	0,3	0,0	2,8	3,5	0,3			
	od 2 500 do 10 000 km	0,0	2,4	4,4	0,3	0,0	2,8	5,3	0,3			
	iznad 10 000 km	0,0	2,4	8,2	0,3	0,0	2,8	9,8	0,3			
drveni briketi od kultura kratkih ophodnji (eukaliptu s – slučaj 1.)	od 2 500 do 10 000 km	3,9	24,5	4,3	0,3	3,9	29,4	5,2	0,3			
drveni briketi od kultura kratkih ophodnji	od 2 500 do 10 000 km	5,0	10,6	4,4	0,3	5,0	12,7	5,3	0,3			

(eukaliptu s – slučaj 2.a)										
drveni	od 2 500	5,3	0,3	4,4	0,3	5,3	0,4	5,3	0,3	
briketi	od do									
kultura	10 000									
kratkih	km									
ophodnji										
(eukaliptu s – slučaj 3.a)										
drveni	od 1 do	3,4	24,5	2,9	0,3	3,4	29,4	3,5	0,3	
briketi	od 500 km									
kultura	od 500	3,4	24,5	4,3	0,3	3,4	29,4	5,2	0,3	
kratkih	do									
ophodnji	10 000									
	km									
(topola – gnojena – slučaj 1.)	iznad 10 000 km	3,4	24,5	7,9	0,3	3,4	29,4	9,5	0,3	
drveni	od 1 do	4,4	10,6	3,0	0,3	4,4	12,7	3,6	0,3	
briketi	od 500 km									
kultura	od 500	4,4	10,6	4,4	0,3	4,4	12,7	5,3	0,3	
kratkih	do									
ophodnji	10 000									
	km									
(topola – gnojena – slučaj 2.a)	iznad 10 000 km	4,4	10,6	8,1	0,3	4,4	12,7	9,8	0,3	
drveni	od 1 do	4,6	0,3	3,0	0,3	4,6	0,4	3,6	0,3	
briketi	od 500 km									
kultura	od 500	4,6	0,3	4,4	0,3	4,6	0,4	5,3	0,3	
	do									

kratkih ophodnji	10 000 km									
(topola – gnojena – slučaj 3.a)	iznad 10 000 km	4,6	0,3	8,2	0,3	4,6	0,4	9,8	0,3	
drveni briketi od kultura kratkih ophodnji	od 1 do 500 km	2,0	24,5	2,9	0,3	2,0	29,4	3,5	0,3	
(topola – negnojena – slučaj 1.)	od 500 do 2 500 km	2,0	24,5	4,3	0,3	2,0	29,4	5,2	0,3	
drveni briketi od kultura kratkih ophodnji	od 2 500 do 10 000 km	2,0	24,5	7,9	0,3	2,0	29,4	9,5	0,3	
(topola – negnojena – slučaj 1.)	od 1 do 500 km	2,5	10,6	3,0	0,3	2,5	12,7	3,6	0,3	
drveni briketi od kultura kratkih ophodnji	od 500 do 10 000 km	2,5	10,6	4,4	0,3	2,5	12,7	5,3	0,3	
(topola – negnojena – slučaj 2.a)	iznad 10 000 km	2,5	10,6	8,1	0,3	2,5	12,7	9,8	0,3	
drveni briketi od kultura kratkih ophodnji	od 1 do 500 km	2,6	0,3	3,0	0,3	2,6	0,4	3,6	0,3	
(topola – negnojena – slučaj 2.a)	od 500 do 10 000 km	2,6	0,3	4,4	0,3	2,6	0,4	5,3	0,3	
drveni briketi od kultura kratkih ophodnji	iznad 10 000 km	2,6	0,3	8,2	0,3	2,6	0,4	9,8	0,3	

- slučaj 3.a)										
drveni briketi ili peleti od debla (slučaj 1.)	od 1 do 500 km	1,1	24,8	2,9	0,3	1,1	29,8	3,5	0,3	
	od 500 do 2 500 km	1,1	24,8	2,8	0,3	1,1	29,8	3,3	0,3	
	od 2 500 do 10 000 km	1,1	24,8	4,3	0,3	1,1	29,8	5,2	0,3	
	iznad 10 000 km	1,1	24,8	7,9	0,3	1,1	29,8	9,5	0,3	
drveni briketi ili peleti od debla (slučaj 2.a)	od 1 do 500 km	1,4	11,0	3,0	0,3	1,4	13,2	3,6	0,3	
	od 500 do 2 500 km	1,4	11,0	2,9	0,3	1,4	13,2	3,5	0,3	
	od 2 500 do 10 000 km	1,4	11,0	4,4	0,3	1,4	13,2	5,3	0,3	
	iznad 10 000 km	1,4	11,0	8,1	0,3	1,4	13,2	9,8	0,3	
drveni briketi ili peleti od debla (slučaj 3.a)	od 1 do 500 km	1,4	0,8	3,0	0,3	1,4	0,9	3,6	0,3	
	od 500 do 2 500 km	1,4	0,8	2,9	0,3	1,4	0,9	3,5	0,3	
	od 2 500 do	1,4	0,8	4,4	0,3	1,4	0,9	5,3	0,3	

	10 000 km iznad	1,4	0,8	8,2	0,3	1,4	0,9	9,8	0,3			
drveni briketi ili peleti od ostataka iz	10 000 km od 1 do 500 km	0,0	14,3	2,8	0,3	0,0	17,2	3,3	0,3			
drvene industrije (slučaj 1.)	od 500 do 2 500 km	0,0	14,3	2,7	0,3	0,0	17,2	3,2	0,3			
	od 2 500 do 10 000 km iznad	0,0	14,3	4,2	0,3	0,0	17,2	5,0	0,3			
drveni briketi ili peleti od ostataka iz	10 000 km od 1 do 500 km	0,0	14,3	7,7	0,3	0,0	17,2	9,2	0,3			
drvene industrije (slučaj 2.a)	od 500 do 2 500 km	0,0	6,0	2,8	0,3	0,0	7,2	3,4	0,3			
	od 500 do 2 500 km	0,0	6,0	2,7	0,3	0,0	7,2	3,3	0,3			
	od 2 500 do 10 000 km iznad	0,0	6,0	4,2	0,3	0,0	7,2	5,1	0,3			
drveni briketi ili peleti od ostataka iz	10 000 km od 1 do 500 km	0,0	6,0	7,8	0,3	0,0	7,2	9,3	0,3			
drvene industrije	od 1 do 500 km	0,0	0,2	2,8	0,3	0,0	0,3	3,4	0,3			
	od 500 do 2 500 km	0,0	0,2	2,7	0,3	0,0	0,3	3,3	0,3			

industrije (slučaj 3.a) do 10 000 km	od 2 500	0,0	0,2	4,2	0,3	0,0	0,3	5,1	0,3			
iznad 10 000 km		0,0	0,2	7,8	0,3	0,0	0,3	9,3	0,3			
Poljoprivredni procesi												
Sustav proizvodnje goriva iz biomase	Prijevozn udaljenost	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO2eq/MJ)				Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO2eq/MJ)						
	t	uzgo obrad prijevoz i emisije				uzgo obrad prijevoz i emisije						
		j a distribucij plinova osim CO2 koje nastaju pri uporabi goriva				j a distribucij plinova osim CO2 koje nastaju pri uporabi goriva						
ostatci iz poljoprivrede	od 1 do 500 t/m ³	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3			
de gustoće	<od 500 do 2 500 km	0,0	0,9	6,5	0,2	0,0	1,1	7,8	0,3			
	od 2 500 do 10 000 km	0,0	0,9	14,2	0,2	0,0	1,1	17,0	0,3			

	iznad 10 000 km	0,0	0,9	28,3	0,2	0,0	1,1	34,0	0,3			
ostatci iz poljoprivre de gustoće > 0,2 t/m ³	od 1 do 500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3			
	od 500 do 2 500 km	0,0	0,9	3,6	0,2	0,0	1,1	4,4	0,3			
	od 2 500 do 10 000 km	0,0	0,9	7,1	0,2	0,0	1,1	8,5	0,3			
	iznad 10 000 km	0,0	0,9	13,6	0,2	0,0	1,1	16,3	0,3			
peleti od slame	od 1 do 500 km	0,0	5,0	3,0	0,2	0,0	6,0	3,6	0,3			
	od 500 do 10 000 km	0,0	5,0	4,6	0,2	0,0	6,0	5,5	0,3			
	iznad 10 000 km	0,0	5,0	8,3	0,2	0,0	6,0	10,0	0,3			
briketi od bagase	od 500 do 10 000 km	0,0	0,3	4,3	0,4	0,0	0,4	5,2	0,5			
	iznad 10 000 km	0,0	0,3	8,0	0,4	0,0	0,4	9,5	0,5			
brašno od palminih koštica	iznad 10 000 km	21,6	21,1	11,2	0,2	21,6	25,4	13,5	0,3			

brašno od iznad palminih 10 000 koštica (bez km emisija CH4 iz uljare)	21,6	3,5	11,2	0,2	21,6	4,2	13,5	0,3				
Raščlanjene zadane vrijednosti za bioplin za proizvodnju električne energije												
Sustav proizvodnje goriva iz biomase	Tehnolo gija	TIPIČNA VRIJEDNOST [g CO2eq/MJ]				ZADANA VRIJEDNOST [g CO2eq/MJ]						
		uzg oj	obra da	emisij e	prom et	emisij ke	uzg oj	obra da	emisij e	prom et	emisij ke	
				plino va	jedinic e za	plino va			plino va	jedinic e za		
				osim CO2 koje nastaj u pri upora bi goriv a	gnoj	osim CO2 koje nastaj u pri upora bi goriv a						
tekući gnoj (14 aj 1. digestat i digestat sluč otvoreni aj 2. digestat zatvoren i digestat sluč otvoreni aj 3. digestat	sluč otvoreni aj 1. digestat i digestat sluč otvoreni aj 2. digestat zatvoren i digestat sluč otvoreni aj 3. digestat	0,0	69,6	8,9	0,8	-	0,0	97,4	12,5	0,8	-	
						107,3					107,3	
		0,0	0,0	8,9	0,8	-	97,6	0,0	0,0	12,5	0,8	
											-	
		0,0	74,1	8,9	0,8	-	0,0	103,7	12,5	0,8	-	
						107,3					107,3	
		0,0	4,2	8,9	0,8	-	97,6	0,0	5,9	12,5	0,8	
											-	
		0,0	83,2	8,9	0,9	-	0,0	116,4	12,5	0,9	-	
						120,7					120,7	

	zatvoren	0,0	4,6	8,9	0,8	-	0,0	6,4	12,5	0,8	-				
	i digestat						108,5					108,5			
kukuruz	sluč otvoreni	15,	13,5	8,9	0,0	(1)	15,	18,9	12,5	0,0	—				
(cijela	aj 1. digestat	6			6)		6								
biljka)	zatvoren	15,	0,0	8,9	0,0	—	15,	0,0	12,5	0,0	—				
(15)	i digestat2						2								
	sluč otvoreni	15,	18,8	8,9	0,0	—	15,	26,3	12,5	0,0	—				
	aj 2. digestat	6					6								
	zatvoren	15,	5,2	8,9	0,0	—	15,	7,2	12,5	0,0	—				
	i digestat2						2								
	sluč otvoreni	17,	21,0	8,9	0,0	—	17,	29,3	12,5	0,0	—				
	aj 3. digestat	5					5								
	zatvoren	17,	5,7	8,9	0,0	—	17,	7,9	12,5	0,0	—				
	i digestat1						1								
biološki	sluč otvoreni	0,0	21,8	8,9	0,5	—	0,0	30,6	12,5	0,5	—				
otpad	aj 1. digestat														
	zatvoren	0,0	0,0	8,9	0,5	—	0,0	0,0	12,5	0,5	—				
	i digestat														
	sluč otvoreni	0,0	27,9	8,9	0,5	—	0,0	39,0	12,5	0,5	—				
	aj 2. digestat														
	zatvoren	0,0	5,9	8,9	0,5	—	0,0	8,3	12,5	0,5	—				
	i digestat														
	sluč otvoreni	0,0	31,2	8,9	0,5	—	0,0	43,7	12,5	0,5	—				
	aj 3. digestat														
	zatvoren	0,0	6,5	8,9	0,5	—	0,0	9,1	12,5	0,5	—				
	i digestat														
Raščlanjene zadane vrijednosti za biometan															
Sustav Tehnološka	TIPIČNA VRIJEDNOST [g	ZADANA VRIJEDNOST [g													
proizv mogućnost	CO2eq/MJ]	CO2eq/MJ]													
odnje	uz obr pretv pro komp	emisiuz obr pretv pro komp													
biomet	gojada orba met resija	jske gojada orba met resija													
ana	u jedin	u jedin													

					staniciice za za gnoj punje nje				staniciice za za gnoj punje nje	
tekući otvor gnoj eni sagorij diges evanja tat ispušni h plinova uz sagorij evanje ispušni h plinova	0,084, 19,5 2	1,0 3,3	–	0,011727,3	1,0 4,6	–				
zatvo reni sagorij diges evanja tat ispušni h plinova uz sagorij evanje ispušni h plinova	0,03,2 19,5 0,9 3,3	–	0,04,4 27,3	0,9 4,6	–					
kukur otvor uz eni sagorij (cijela diges evanja biljka) tat ispušni h plinova	18,20, 19,5 1 1	0,0 3,3	—	18,28, 27,3 1 1	0,0 4,6	—				

	uz sagorijevanje ispušnih plinova	18,20, 4,5	0,0 3,3	—	18,28, 6,3	0,0 4,6	—			
	zatvoreni digestat	17,4,3 19,5	0,0 3,3	—	17,6,0 27,3	0,0 4,6	—			
	uz sagorijevanje ispušnih plinova	17,4,3 4,5	0,0 3,3	—	17,6,0 6,3	0,0 4,6	—			
biološki otpad	otvoreni digestat	0,030, 19,5	0,6 3,3	—	0,042, 27,3	0,6 4,6	—			
	uz sagorijevanje ispušnih plinova	0,030, 4,5	0,6 3,3	—	0,042, 6,3	0,6 4,6	—			
	zatvoreni digestat	0,05,1 19,5	0,5 3,3	—	0,07,2 27,3	0,5 4,6	—			

h
plinova
uz 0,05,1 4,5 0,5 3,3 — 0,07,2 6,3 0,5 4,6 —
sagorij
evanje
ispušni
h
plinova

D. UKUPNE TIPIČNE I ZADANE VRIJEDNOSTI ZA PROCESE DOBIVANJA GORIVA IZ BIOMASE

Sustav proizvodnje goriva iz biomase	Prijevozna udaljenost	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)
drvena sječka od šumskih ostataka	od 1 do 500 km	5	6
	od 500 do 2 500 km	7	9
	od 2 500 do 10 000 km	12	15
	iznad 10 000 km	22	27
	od 2 500 do 10 000 km	16	18
drvena sječka od kultura kratkih ophodnji (eukaliptus)	od 1 do 500 km	8	9
drvena sječka od kultura kratkih ophodnji (topola – gnojena)	od 1 do 500 km	8	9
	od 500 do 2 500 km	10	11
	od 2 500 do 10 000 km	15	18

	iznad	25	30			
	10 000 km					
drvena sječka od kultura	od 1 do 500	6	7			
kratkih ophodnji (topola	km					
- negnojena)	od 500 do	8	10			
	2 500 km					
	od 2 500 do	14	16			
	10 000 km					
	iznad	24	28			
	10 000 km					
drvena sječka od debla	od 1 do 500	5	6			
	km					
	od 500 do	7	8			
	2 500 km					
	od 2 500 do	12	15			
	10 000 km					
	iznad	22	27			
	10 000 km					
drvena sječka od ostataka	od 1 do 500	4	5			
iz industrije	km					
	od 500 do	6	7			
	2 500 km					
	od 2 500 do	11	13			
	10 000 km					
	iznad	21	25			
	10 000 km					
drveni briketi ili peleti	od 1 do 500	29	35			
od šumskih ostataka	km					
(slučaj 1.)	od 500 do	29	35			
	2 500 km					
	od 2 500 do	30	36			
	10 000 km					
	iznad	34	41			
	10 000 km					

drveni briketi ili peleti od šumskih ostataka (slučaj 2.a)	od 1 do 500 km	16	19			
	od 500 do 2 500 km	16	19			
	od 2 500 do 10 000 km	17	21			
	iznad 10 000 km	21	25			
drveni briketi ili peleti od šumskih ostataka (slučaj 3.a)	od 1 do 500 km	6	7			
	od 500 do 2 500 km	6	7			
	od 2 500 do 10 000 km	7	8			
	iznad 10 000 km	11	13			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (eukaliptus – slučaj 1.)	od 2 500 do 10 000 km	33	39			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (eukaliptus – slučaj 2.a)	od 2 500 do 10 000 km	20	23			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (eukaliptus – slučaj 3.a)	od 2 500 do 10 000 km	10	11			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (topola – gnojena – slučaj 1.)	od 1 do 500 km	31	37			
	od 500 do 10 000 km	32	38			
	iznad 10 000 km	36	43			

drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (topola – gnojena – slučaj 2.a)	od 1 do 500 km	18	21			
	od 500 do 10 000 km	20	23			
	iznad 10 000 km	23	27			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (topola – gnojena – slučaj 3.a)	od 1 do 500 km	8	9			
	od 500 do 10 000 km	10	11			
	iznad 10 000 km	13	15			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (topola – negnojena – slučaj 1.)	od 1 do 500 km	30	35			
	od 500 do 10 000 km	31	37			
	iznad 10 000 km	35	41			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (topola – negnojena – slučaj 2.a)	od 1 do 500 km	16	19			
	od 500 do 10 000 km	18	21			
	iznad 10 000 km	21	25			
drveni briketi ili peleti od kultura kratkih ophodnji (topola – negnojena – slučaj 3.a)	od 1 do 500 km	6	7			
	od 500 do 10 000 km	8	9			
	iznad 10 000 km	11	13			
drveni briketi ili peleti od debla (slučaj 1.)	od 1 do 500 km	29	35			
	od 500 do 2 500 km	29	34			

	od 2 500 do 10 000 km	30	36			
	iznad 10 000 km	34	41			
drveni briketi ili peleti od debla (slučaj 2.a)	od 1 do 500 km	16	18			
	od 500 do 2 500 km	15	18			
	od 2 500 do 10 000 km	17	20			
	iznad 10 000 km	21	25			
drveni briketi ili peleti od debla (slučaj 3.a)	od 1 do 500 km	5	6			
	od 500 do 2 500 km	5	6			
	od 2 500 do 10 000 km	7	8			
	iznad 10 000 km	11	12			
drveni briketi ili peleti od ostataka iz drvne industrije (slučaj 1.)	od 1 do 500 km	17	21			
	od 500 do 2 500 km	17	21			
	od 2 500 do 10 000 km	19	23			
	iznad 10 000 km	22	27			
drveni briketi ili peleti od ostataka iz drvne industrije (slučaj 2.a)	od 1 do 500 km	9	11			
	od 500 do 2 500 km	9	11			
	od 2 500 do 10 000 km	10	13			

	iznad 14	17			
	10 000 km				
drveni briketi ili peleti	od 1 do 500 3	4			
od ostataka iz drvne	km				
industrije (slučaj 3.a)	od 500 do 3	4			
	2 500 km				
	od 2 500 do 5	6			
	10 000				
	iznad 8	10			
	10 000 km				
<p>Slučaj 1. odnosi se na procese u kojima se kotao na prirodni plin upotrebljava za isporuku procesne topline stroju za pelete. Električna energija za proces dobavlja se iz mreže.</p>					
<p>Slučaj 2.a odnosi se na procese u kojima se kotao na drvenu sječku upotrebljava za isporuku procesne topline stroju za pelete. Električna energija za proces dobavlja se iz mreže.</p>					
<p>Slučaj 3.a odnosi se na procese u kojima se kogeneracijski pogon na drvenu sječku upotrebljava za isporuku topline i električne energije stroju za pelete.</p>					
Sustav proizvodnje goriva iz biomase	Prijevozna udaljenost	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)		
ostatci iz	od 1 do 500	4	4		
poljoprivrede gustoće	km				
< 0,2 t/m ³ (17)	od 500 do 8	9			
	2 500 km				
	od 2 500 do 15	18			
	10 000 km				
	iznad 10 000 29	35			
	km				

ostatci iz poljoprivrede gustoće > 0,2 t/m ³ (18)	od 1 do 500 km	4			
	od 500 do 2 500 km	5	6		
	od 2 500 do 10 000 km	8	10		
	iznad 10 000 km	15	18		
peleti od slame	od 1 do 500 km	8	10		
	od 500 do 10 000 km	10	12		
	iznad 10 000 km	14	16		
briketi od bagase	od 500 do 10 000 km	5	6		
	iznad 10 000 km	9	10		
brašno od palminih koštica	iznad 10 000 km	54	61		
brašno od palminih koštica (bez emisija CH ₄ iz uljare)	iznad 10 000 km	37	40		
Tipične i zadane vrijednosti – bioplina za električnu energiju					
Sustav proizvodnje bioplina	Tehnološka mogućnost	Tipična vrijednost Emisije stakleničkih plinova	Zadana vrijednost Emisije stakleničkih plinova		
		(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)		

bioplin za električnu energiju iz tekućeg gnoja	Slučaj otvoreni	- 28	3			
	1. digestat (19)					
	zatvoreni	- 88	- 84			
	digestat (20)					
	Slučaj otvoreni	- 23	10			
	2. digestat					
zatvoreni	- 84	- 78				
digestat						
Slučaj otvoreni	- 28	9				
3. digestat						
zatvoreni	- 94	- 89				
digestat						
bioplin za električnu energiju iz kukuruza (cijele biljke)	Slučaj otvoreni	38	47			
	1. digestat					
	zatvoreni	24	28			
	digestat					
	Slučaj otvoreni	43	54			
	2. digestat					
zatvoreni	29	35				
digestat						
Slučaj otvoreni	47	59				
3. digestat						
zatvoreni	32	38				
digestat						
bioplin za električnu energiju iz biološkog otpada	Slučaj otvoreni	31	44			
	1. digestat					
	zatvoreni	9	13			
	digestat					
	Slučaj otvoreni	37	52			
	2. digestat					
zatvoreni	15	21				
digestat						
Slučaj otvoreni	41	57				
3. digestat						

		zatvoreni digestat	16	22			
Tipične i zadane vrijednosti za biometan							
Sustav proizvodnje biometana	Tehnološka mogućnost	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)		Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)			
biometan iz tekućeg gnoja	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova (21)	- 20		22			
	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova (22)	- 35		1			
	zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	- 88		- 79			
	zatvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	- 103		- 100			
biometan iz kukuruza (cijele biljke)	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	58		73			
	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	43		52			
	zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	41		51			

		zatvoreni digestat, uz 26	30			
		sagorijevanje ispušnih plinova				
biometan iz		otvoreni digestat, bez 51	71			
biološkog otpada		sagorijevanja ispušnih plinova				
		otvoreni digestat, uz 36	50			
		sagorijevanje ispušnih plinova				
		zatvoreni digestat, bez 25	35			
		sagorijevanja ispušnih plinova				
		zatvoreni digestat, uz 10	14			
		sagorijevanje ispušnih plinova				
<p>Tipične i zadane vrijednosti – bioplin za električnu energiju – mješavine gnoja i kukuruza: emisije stakleničkih plinova s udjelima na temelju svježe mase</p>						
Sustav proizvodnje bioplina	Tehnološke mogućnosti	Emisije stakleničkih plinova - tipična vrijednost	Emisije stakleničkih plinova - zadana vrijednost			
		(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)			
gnoj – kukuruz	Slučaj 1.	otvoreni digestat	17	33		
		zatvoreni digestat	- 12	- 9		
80 % – 20 %	Slučaj 2.	otvoreni digestat	22	40		
		zatvoreni digestat	- 7	- 2		
	Slučaj 3.	otvoreni digestat	23	43		

		zatvoreni digestat	- 9	- 4			
gnoj – kukuruz	Slučaj 1.	otvoreni digestat	24	37			
70 % – 30 %		zatvoreni digestat	0	3			
	Slučaj 2.	otvoreni digestat	29	45			
		zatvoreni digestat	4	10			
	Slučaj 3.	otvoreni digestat	31	48			
		zatvoreni digestat	4	10			
gnoj – kukuruz	Slučaj 1.	otvoreni digestat	28	40			
60 % – 40 %		zatvoreni digestat	7	11			
	Slučaj 2.	otvoreni digestat	33	47			
		zatvoreni digestat	12	18			
	Slučaj 3.	otvoreni digestat	36	52			
		zatvoreni digestat	12	18			
Napomene							
Slučaj 1. odnosi se na procese u kojima električnu energiju i toplinu potrebne za proces isporučuje sam kogeneracijski pogon.							
Slučaj 2. odnosi se na procese u kojima se električna energija potrebna za proces dobiva iz mreže, a procesnu toplinu isporučuje sam kogeneracijski pogon. U							

pojedininim državama članicama operateri ne smiju tražiti subvencije za bruto proizvodnju pa je konfiguracija iz slučaja 1. izglednija.

Slučaj 3. odnosi se na procese u kojima se električna energija potrebna u procesu dobiva iz mreže, a procesnu toplinu isporučuje kotao na bioplin. Taj se slučaj odnosi na neka postrojenja u kojima kogeneracijski pogon nije na lokaciji, a bioplin se prodaje (ali se ne pretvara u biometan).

Tipične i zadane vrijednosti – biometan – mješavine gnoja i kukuruza: emisije stakleničkih plinova s udjelima na temelju svježe mase

Sustav proizvodnje biometana	Tehnološke mogućnosti	Tipična vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)	Zadana vrijednost (g CO ₂ eq/MJ)
gnoj – kukuruz	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	32	57
80 % – 20 %	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	17	36
	zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	- 1	9
	zatvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	- 16	- 12
gnoj – kukuruz	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	41	62
70 % – 30 %	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	26	41
	zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	13	22
	zatvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	- 2	1
gnoj – kukuruz	otvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova	46	66
60 % – 40 %	otvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova	31	45

<p>zatvoreni digestat, bez sagorijevanja ispušnih plinova 22 31</p> <p>zatvoreni digestat, uz sagorijevanje ispušnih plinova 7 10</p> <p>Kad je riječ o biometanu koji se kao komprimirani biometan rabi kao gorivo u prometu, tipičnim vrijednostima treba dodati 3,3, g CO₂eq/MJ biometana, a zadanim vrijednostima 4,6 g CO₂eq/MJ biometana.</p>			
<p>(*1)</p> <p>Slučaj 1. odnosi se na procese u kojima se kotao na prirodni plin upotrebljava za isporuku procesne topline stroju za pelete. Električna energija za stroj za pelete dobavlja se iz mreže.</p> <p>Slučaj 2.a odnosi se na procese u kojima se kotao na drvenu sječku, napunjen prethodno osušenom sječkom, upotrebljava za isporuku procesne topline. Električna energija za stroj za pelete dobavlja se iz mreže.</p> <p>Slučaj 3.a odnosi se na procese u kojima se kogeneracijski pogon, napunjen prethodno osušenom drvnom sječkom, upotrebljava za isporuku električne energije i topline stroju za pelete.</p> <p>(*2) Ova skupina materijala obuhvaća ostatke iz poljoprivrede niske nasipne gustoće te uključuje materijale kao što su bale sijena, zobene ljsuske, rižine lupine i bale ostataka šećerne trske (bagase) (popis nije konačan).</p> <p>(*3) Skupina ostataka iz poljoprivrede visoke nasipne gustoće uključuje materijale kao što su klipovi kukuruza, orahove ljsuske, sojine ljsuske, opne palminih koštica (popis nije konačan).</p> <p>(*4)</p>			

<p>Slučaj 1. odnosi se na procese u kojima električnu energiju i toplinu potrebne za proces isporučuje sam kogeneracijski pogon.</p> <p>Slučaj 2. odnosi se na procese u kojima se električna energija potrebna za proces dobiva iz mreže, a procesnu toplinu isporučuje sam kogeneracijski pogon. U pojedinim državama članicama operateri ne smiju tražiti subvencije za bruto proizvodnju pa je konfiguracija iz slučaja 1. izglednija.</p> <p>Slučaj 3. odnosi se na procese u kojima se električna energija potrebna u procesu dobiva iz mreže, a procesnu toplinu isporučuje kotao na bioplin. Taj se slučaj odnosi na neka postrojenja u kojima kogeneracijski pogon nije na lokaciji, a bioplin se prodaje (ali se ne pretvara u biometan).</p> <p>(1) Vrijednosti za proizvodnju bioplina iz gnoja uključuju negativne emisije za uštede emisija pri gospodarenju svježim gnojem. Smatra se da je vrijednost esca jednaka – 45 g CO₂eq/MJ za gnoj upotrijebljen u anaerobnoj razgradnji</p> <p>(2) Otvoreno skladište digestata izvor je dodatnih emisija CH₄ i N₂O. Količina tih emisija mijenja se ovisno o uvjetima okoline, vrsti supstrata i učinkovitosti razgradnje.</p> <p>(3) Zatvoreno skladište znači da je digestat koji je rezultat procesa razgradnje pohranjen u plinonepropusnom spremniku te da se smatra da će se dodatni bioplin otpušten tijekom skladištenja oporabiti za proizvodnju dodatne električne energije ili biometana. Taj proces ne uključuje emisije stakleničkih plinova.</p> <p>(4) Kukuruz (kao cijela biljka) znači kukuruz koji je ubran kao stočna hrana i siliran radi očuvanja.</p> <p>(*5) Uštede emisija stakleničkih plinova za biometan odnose se jedino na komprimirani biometan u odnosu na usporedno fosilno gorivo za promet od 94 g CO₂eq/MJ.</p>			
--	--	--	--

(*6) Uštede emisija stakleničkih plinova za biometan odnose se jedino na komprimirani biometan u odnosu na usporedno fosilno gorivo za promet od 94 g CO₂eq/MJ.

(5) Ova kategorija uključuje sljedeće kategorije tehnologija za pretvorbu bioplina u biometan: adsorpcija uslijed promjene tlaka (PSA), ispiranje vodom pod tlakom (PWS), membrane, kriogenu pretvorbu i organsko fizičko ispiranje (OPS). Uključuje emisiju 0,03 MJ CH₄ / MJ biometana za emisiju metana iz ispušnih plinova.

(6) Ova kategorija uključuje sljedeće kategorije tehnologija za pretvorbu bioplina u biometan: ispiranje vodom pod tlakom (PWS) uz recikliranje vode, adsorpciju uslijed promjene tlaka (PSA), kemijsko ispiranje, organsko fizičko ispiranje (OPS), membrane i kriogenu pretvorbu. Za ovu kategoriju nisu razmatrane emisije metana (metan iz ispušnih plinova sagorijeva, ako ga ima).

(7) Adsorpcijski rashladni uređaji upotrebljavaju toplinu ili otpadnu toplinu za hlađenje (rashlađeni zrak ili voda). Stoga je primjereno izračunati samo emisije povezane s proizvedenom toplinom po MJ topline, neovisno o tome je li krajnja namjena topline grijanje ili hlađenje putem adsorpcijskih rashladnih uređaja.

(8) Formula za izračun emisija stakleničkih plinova od ekstrakcije ili uzgoja sirovina eec opisuje slučajeve u kojima se sirovine pretvaraju u biogoriva u jednom koraku. Za složenije opskrbne lance potrebne su prilagodbe za izračun emisija stakleničkih plinova od ekstrakcije ili uzgoja sirovina eec za međuproizvode.

(9) Mjerenja ugljika u tlu mogu predstavljati takav dokaz, primjerice prvim mjerenjem prije uzgoja i naknadnim mjerenjima u redovitim vremenskim razmacima svakih nekoliko godina. U tom slučaju, prije nego što drugo mjerenje bude dostupno, povećanje ugljika u tlu procijenilo bi se na temelju reprezentativnih pokusa ili modela tla. Od drugog mjerenja nadalje mjerenja bi činila osnovu za utvrđivanje postojanja povećanja ugljika u tlu i njegova razmjera.

<p>(10) Kvocijent dobiven dijeljenjem molekularne mase CO₂ (44,010 g/mol) s molekularnom masom ugljika (12,011 g/mol) iznosi 3,664.</p> <p>(11) Kultivirano tlo kako ga definira IPCC.</p> <p>(12) Trajne kulture definirane su kao višegodišnje kulture čija se stabljika obično ne bere svake godine, kao što su kulture kratkih ophodnji i uljana palma.</p> <p>(13) Odluka Komisije 2010/335/EU od 10. lipnja 2010. o smjernicama za izračunavanje zaliha ugljika zemljišta za potrebe Priloga V. Direktivi 2009/28/EZ (SL L 151, 17.6.2010., str. 19.)</p> <p>(14) Vrijednosti za proizvodnju bioplina iz gnoja uključuju negativne emisije za uštede emisija pri gospodarenju svježim gnojem. Smatra se da je vrijednost esca jednaka – 45 g CO₂eq/MJ za gnoj upotrijebljen u anaerobnoj razgradnji</p> <p>(15) Kukuruz (kao cijelu biljku) kukuruz koji je ubran kao stočna hrana i siliran radi očuvanja.</p> <p>(16) Prijevoz poljoprivrednih sirovina do pogona za pretvorbu, prema metodologiji iz Izvješća Komisije od 25. veljače 2010. o održivosti zahtjeva za upotrebom izvora krute i plinovite biomase u električnoj energiji, grijanju i hlađenju, uračunava se u vrijednost za „uzgoj”. Vrijednost za prijevoz kukuruza za silažu iznosi 0,4 g CO₂eq/MJ bioplina.</p> <p>(17) Ova skupina materijala obuhvaća ostatke iz poljoprivrede niske nasipne gustoće te uključuje materijale kao što su bale sijena, zobene ljuške, rižine lupine i bale ostataka šećerne trske (bagase) (popis nije konačan).</p> <p>(18) Skupina ostataka iz poljoprivrede visoke nasipne gustoće uključuje materijale kao što su klipovi kukuruza, orahove ljuške, sojine ljuške, opne palminih koštica (popis nije konačan).</p> <p>(19) Otvoreno skladište digestata izvor je dodatnih emisija metana koje variraju ovisno o vremenu, supstratu i učinkovitosti razgradnje. U tim se izračunima</p>			
---	--	--	--

<p>uzimaju vrijednosti od 0,05 MJCH₄/MJ bioplina za gnoj, 0,035 MJ CH₄/MJ bioplina za kukuruz i 0,01 MJ CH₄/MJ bioplina za biološki otpad.</p> <p>(20) Zatvoreno skladište znači da je digestat koji je rezultat procesa razgradnje pohranjen u plinonepropusnom spremniku, a smatra se da će se dodatni bioplin otpušten tijekom skladištenja oporabiti za proizvodnju dodatne električne energije ili biometana.</p> <p>(21) Ova kategorija uključuje sljedeće kategorije tehnologija za pretvorbu bioplina u biometan: adsorpcija uslijed promjene tlaka (PSA), ispiranje vodom pod tlakom (PWS), membrane, kriogenu pretvorbu i organsko fizičko ispiranje (OPS). Uključuje emisiju 0,03 MJ CH₄/MJ biometana za emisiju metana iz ispušnih plinova.</p> <p>(22) Ova kategorija uključuje sljedeće kategorije tehnologija za pretvorbu bioplina u biometan: ispiranje vodom pod tlakom (PWS) uz recikliranje vode, adsorpciju uslijed promjene tlaka (PSA), kemijsko ispiranje, organsko fizičko ispiranje (OPS), membrane i kriogenu pretvorbu. Za ovu kategoriju nisu razmatrane emisije metana (metan iz ispušnih plinova sagorijeva, ako ga ima).</p>			
<p>PRILOG VII.</p> <p>OBRAČUNAVANJE ENERGIJE IZ TOPLINSKIH CRPKA</p> <p>Količina aerotermalne, geotermalne ili hidrotermalne energije uhvaćene toplinskim crpkama koja se smatra energijom iz obnovljivih izvora za potrebe ove Direktive, ERES, izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:</p> $ERES = Q_{usable} * (1 - 1/SPF)$ <p>gdje je</p> <p>—=Q_{usable}=procijenjena ukupna uporabljiva toplina uhvaćena toplinskim crpkama koje ispunjavaju kriterije iz članka 7. stavka 4.,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (NN 28/2023) članak/članci Prilog V.</p>

<p>upotrijebljene na sljedeći način: uzimaju se u obzir samo toplinske crpke kod kojih je $SPF > 1,15 * 1/\eta$;</p> <p>—=SPF =procijenjeni prosječni faktor sezonske učinkovitosti navedenih toplinskih crpka;</p> <p>—=η =omjer između ukupne bruto proizvodnje električne energije i potrošnje primarne energije za proizvodnju električne energije i izračunava se kao prosjek EU-a utemeljen na podacima Eurostata.</p>															
<p>PRILOG VIII.</p> <p>DIO A. PRIVREMENE PROCIJENJENE EMISIJE OD SIROVINA ZA BIOGORIVO, TEKUĆE BIOGORIVO I GORIVO IZ BIOMASE U VEZI S NEIZRAVNOM PROMJENOM UPORABE ZEMLJIŠTA (g CO₂eq/MJ) (1)</p> <table border="0"> <tr> <td>Skupina sirovina</td> <td>Srednja (2)</td> <td>Interpercentilni raspon dobiven analizom osjetljivosti (3)</td> </tr> <tr> <td>Žitarice i druge kulture bogate škrobom</td> <td>12</td> <td>od 8 do 16</td> </tr> <tr> <td>Šećerne kulture</td> <td>13</td> <td>od 4 do 17</td> </tr> <tr> <td>Uljarice</td> <td>55</td> <td>od 33 do 66</td> </tr> </table> <p>DIO B. BIOGORIVA, TEKUĆA BIOGORIVA I GORIVA IZ BIOMASE ZA KOJA SE SMATRA DA SU PROCIJENJENE EMISIJE U VEZI S NEIZRAVNOM PROMJENOM UPORABE ZEMLJIŠTA JEDNAKE NULI</p> <p>Za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz sljedećih kategorija sirovina smatrat će se da imaju procijenjene emisije u vezi s neizravnom promjenom uporabe zemljišta jednake nuli:</p> <p>(1) sirovine koje nisu navedene u dijelu A ovog Priloga;</p> <p>(2)sirovine čija je proizvodnja dovela do izravne promjene uporabe zemljišta, odnosno promjene iz jedne od sljedećih kategorija zemljišta IPCC-a: šumsko zemljište, travnjak, vlažno tlo, naselja ili druga zemljišta, u kultivirano tlo ili tlo namijenjeno trajnim kulturama (4). U takvom bi se slučaju vrijednost</p>	Skupina sirovina	Srednja (2)	Interpercentilni raspon dobiven analizom osjetljivosti (3)	Žitarice i druge kulture bogate škrobom	12	od 8 do 16	Šećerne kulture	13	od 4 do 17	Uljarice	55	od 33 do 66		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva (NN 88/21) članak/članci Prilog 6.</p>
Skupina sirovina	Srednja (2)	Interpercentilni raspon dobiven analizom osjetljivosti (3)													
Žitarice i druge kulture bogate škrobom	12	od 8 do 16													
Šećerne kulture	13	od 4 do 17													
Uljarice	55	od 33 do 66													

<p>emisije u vezi s izravnom promjenom uporabe zemljišta (el) trebala izračunati u skladu s Prilogom V. dijelom C točkom 7.</p>			
<p>(1) Srednje vrijednosti koje su ovdje navedene predstavljaju ponderirani prosjek individualno određenih vrijednosti sirovina. Razmjer vrijednosti u ovom Prilogu ovisi o rasponu pretpostavki (poput tretmana suproizvoda, kretanja u prinosu, zaliha ugljika i uklanjanja drugih proizvoda) korištenih u gospodarskim modelima razvijenim za potrebe njihove procjene. Stoga, iako nije moguće u potpunosti okarakterizirati raspon nesigurnosti povezan s takvim procjenama, provedena je analiza osjetljivosti u vezi s rezultatima na temelju nasumične varijacije ključnih parametara, takozvana analiza Monte Carlo.</p> <p>(2) Srednje vrijednosti koje su ovdje uključene predstavljaju ponderirani prosjek individualno određenih vrijednosti sirovina.</p> <p>(3) Ovdje uključeni raspon odražava 90 % rezultata koji koriste petu i devedeset i petu percentilnu vrijednost proizašle iz analize. Peti percentil pokazuje vrijednost ispod koje je pronađeno 5 % zapažanja (odnosno 5 % ukupnih korištenih podataka pokazalo je rezultate ispod 8, 4 i 33 g CO₂eq/MJ). Devedeset i peti percentil pokazuje vrijednost ispod koje je pronađeno 95 % zapažanja (odnosno 5 % ukupnih korištenih podataka pokazali su rezultate iznad 16, 17 i 66 g CO₂eq/MJ)).</p> <p>(4) Trajne kulture definirane su kao višegodišnje kulture čija se stabljika obično ne bere svake godine, kao što su kulture kratkih ophodnji i uljana palma.</p>			

<p>PRILOG IX.</p> <p>Dio A. Sirovine za proizvodnju bioplina za promet i naprednih biogoriva čiji se doprinos minimalnim udjelima iz članka 25. stavka 1. prvog i četvrtog podstavka može smatrati dvostruko većim od njihova energetskeg sadržaja:</p> <p>(a) alge, ako su uzgojene na zemljištu u ribnjacima ili fotobioreaktorima;</p> <p>(b) dio biomase koji odgovara miješanom gradskom otpadu, a ne sortiranom otpadu iz kućanstava podložno ciljevima recikliranja na temelju članka 11. stavka 2. točke (a) Direktive 2008/98/EZ;</p> <p>(c) biootpad kako je definiran u članku 3. točki 4. Direktive 2008/98/EZ iz privatnih kućanstava podložan odvojenom prikupljanju kako je utvrđeno u članku 3. točki 11. te direktive;</p> <p>(d) dio biomase iz industrijskog otpada koji nije pogodan za korištenje u prehrambenom lancu za ljude ili za životinje, uključujući materijale iz sektora trgovine na malo i veletrgovine te poljoprivredno-prehrambenog sektora i sektora ribarstva i akvakulture, isključujući sirovine navedene u dijelu B ovog Priloga;</p> <p>(e) slama;</p> <p>(f) životinjski gnoj i mulj od rafiniranja;</p> <p>(g) tekući otpad iz uljara za proizvodnju palminog ulja i prazni grozdovi palminog ploda;</p> <p>(h) smola tal ulja;</p> <p>(i) sirovi glicerin;</p> <p>(j) bagasa;</p> <p>(k) otpad od grožđa i vinski talog;</p> <p>(l) orahove ljuske;</p> <p>(m) pljeva;</p> <p>(n) klipovi kukuruza bez zrna;</p> <p>(o) dio biomase iz otpada i ostataka iz šumarstva i industrija koje se temelje na šumarstvu, odnosno kora, grane, pretkomercijalna proreda, lišće, iglice, krošnje stabala, piljevina, trijeske od sječe, crni lug, sulfitna lužina, mulj koji sadrži vlakna, lignin i tal ulje;</p> <p>(p) drugi neprehrambeni celulozni materijal;</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o biogorivima za prijevoz (NN 65/09, 145/10, 26/11, 144/12, 14/14, 94/18, 52/21) članak/članci članak 4. st. 2. i 3.
---	--	---------------	--

<p>(q) drugi lignocelulozni materijal uz iznimku pilanskih i furnirskih trupaca.</p> <p>Dio B. Sirovine za proizvodnju biogoriva i bioplina za promet, čiji se doprinos minimalnom udjelu utvrđenom u članku 25. stavku 1. ograničava i može se smatrati dvostruko većim od njihovog energetskeg sadržaja</p> <p>(a) korišteno ulje za kuhanje; (b) životinjske masti iz kategorija 1. i 2. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009.</p>									
<p>PRILOG X.</p> <p>DIO A</p> <p>Direktiva stavljena izvan snage i popis njezinih naknadnih izmjena (iz članka 37.)</p> <p>Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća</p> <p>(SL L 140, 5.6.2009., str. 16.) Direktiva Vijeća 2013/18/EU</p> <p>(SL L 158, 10.6.2013., str. 230.) Direktiva (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeća samo Članak 2.</p> <p>(SL L 239, 15.9.2015., str. 1.)</p> <p>DIO B</p> <p>Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo</p> <p>(iz članka 36.)</p> <table data-bbox="91 1276 896 1426"> <tr> <td>Direktiva 2009/28/EZ</td> <td>Rok za prenošenje 25. lipnja 2009.</td> </tr> <tr> <td>2013/18/EU</td> <td>1. srpnja 2013.</td> </tr> <tr> <td>(EU) 2015/1513</td> <td>10. rujna 2017.</td> </tr> </table>	Direktiva 2009/28/EZ	Rok za prenošenje 25. lipnja 2009.	2013/18/EU	1. srpnja 2013.	(EU) 2015/1513	10. rujna 2017.		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>neneormativna odredba</p>
Direktiva 2009/28/EZ	Rok za prenošenje 25. lipnja 2009.								
2013/18/EU	1. srpnja 2013.								
(EU) 2015/1513	10. rujna 2017.								

<p>PRILOG XI.</p> <p>Korelacijska tablica</p> <table border="0"> <tr> <td data-bbox="103 296 595 810"> Direktiva 2009/28/EZ Članak 1. Članak 2. prvi podstavak Članak 2. drugi podstavak, uvodni tekst Članak 2. drugi podstavak točka (a) Članak 2. drugi podstavak točka (b) — Članak 2. drugi podstavak točka (c) Članak 2. drugi podstavak točka (d) Članak 2. drugi podstavak točke (e), (f), (g), (h), (i), (j), (k), (l), (m), (n), (o), (p), (q), (r), (s), (t), (u), (v) i (w) — </td> <td data-bbox="618 296 1200 1422"> Ova Direktiva Članak 1. Članak 2. prvi podstavak Članak 2. drugi podstavak, uvodni tekst Članak 2. drugi podstavak točka 1. — Članak 2. drugi podstavak točka 2. Članak 2. drugi podstavak točka 3. — Članak 2. točke 24., 4., 19., 32., 33., 12., 5., 6., 45., 46., 47., 23., 39., 41., 42., 43., 36., 44. i 37. Članak 2. drugi podstavak točke 7., 8., 9., 10., 11., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 22., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 34., 35., 38. i 40. — Članak 3. — Članak 4. — — — Članak 5. stavak 1. Članak 5. stavak 2. Članak 5. stavak 3. Članak 5. stavak 4. prvi, drugi, treći i četvrti podstavak — — </td> </tr> </table>	Direktiva 2009/28/EZ Članak 1. Članak 2. prvi podstavak Članak 2. drugi podstavak, uvodni tekst Članak 2. drugi podstavak točka (a) Članak 2. drugi podstavak točka (b) — Članak 2. drugi podstavak točka (c) Članak 2. drugi podstavak točka (d) Članak 2. drugi podstavak točke (e), (f), (g), (h), (i), (j), (k), (l), (m), (n), (o), (p), (q), (r), (s), (t), (u), (v) i (w) —	Ova Direktiva Članak 1. Članak 2. prvi podstavak Članak 2. drugi podstavak, uvodni tekst Članak 2. drugi podstavak točka 1. — Članak 2. drugi podstavak točka 2. Članak 2. drugi podstavak točka 3. — Članak 2. točke 24., 4., 19., 32., 33., 12., 5., 6., 45., 46., 47., 23., 39., 41., 42., 43., 36., 44. i 37. Članak 2. drugi podstavak točke 7., 8., 9., 10., 11., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 22., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 34., 35., 38. i 40. — Članak 3. — Članak 4. — — — Članak 5. stavak 1. Članak 5. stavak 2. Članak 5. stavak 3. Članak 5. stavak 4. prvi, drugi, treći i četvrti podstavak — —		Nije potrebno preuzimanje	korelacijska tablica
Direktiva 2009/28/EZ Članak 1. Članak 2. prvi podstavak Članak 2. drugi podstavak, uvodni tekst Članak 2. drugi podstavak točka (a) Članak 2. drugi podstavak točka (b) — Članak 2. drugi podstavak točka (c) Članak 2. drugi podstavak točka (d) Članak 2. drugi podstavak točke (e), (f), (g), (h), (i), (j), (k), (l), (m), (n), (o), (p), (q), (r), (s), (t), (u), (v) i (w) —	Ova Direktiva Članak 1. Članak 2. prvi podstavak Članak 2. drugi podstavak, uvodni tekst Članak 2. drugi podstavak točka 1. — Članak 2. drugi podstavak točka 2. Članak 2. drugi podstavak točka 3. — Članak 2. točke 24., 4., 19., 32., 33., 12., 5., 6., 45., 46., 47., 23., 39., 41., 42., 43., 36., 44. i 37. Članak 2. drugi podstavak točke 7., 8., 9., 10., 11., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 22., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 34., 35., 38. i 40. — Članak 3. — Članak 4. — — — Članak 5. stavak 1. Članak 5. stavak 2. Članak 5. stavak 3. Članak 5. stavak 4. prvi, drugi, treći i četvrti podstavak — —				

<p>Članak 5. stavak 5.</p> <p>Članak 5. stavci 6. i 7.</p> <p>Članak 6. stavak 1.</p> <p>—</p> <p>Članak 6. stavci 2. i 3.</p> <p>Članak 7. stavci 1., 2., 3., 4. i 5.</p> <p>—</p> <p>Članak 8.</p> <p>Članak 9. stavak 1.</p> <p>Članak 9. prvi podstavak točke (a), (b) i (c)</p> <p>—</p> <p>Članak 10.</p> <p>Članak 11. stavci 1., 2. i 3.</p> <p>—</p> <p>Članak 12.</p> <p>Članak 13. stavak 1. prvi podstavak</p> <p>Članak 13. stavak 1. drugi podstavak</p> <p>Članak 13. stavak 1. drugi podstavak točke (a) i (b)</p> <p>Članak 13. stavak 1. drugi podstavak točke (c), (d), (e) i (f)</p> <p>Članak 13. stavci 2., 3., 4. i 5.</p> <p>Članak 13. stavak 6. prvi podstavak</p> <p>Članak 13. stavak 6. drugi, treći, četvrti i peti podstavak</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>Članak 14.</p> <p>Članak 15. stavak 1.</p>	<p>Članak 27. stavak 1. prvi podstavak točka (c)</p> <p>Članak 7. stavci 5. i 6.</p> <p>Članak 8. stavak 1.</p> <p>Članak 8. stavci 2. i 3.</p> <p>Članak 8. stavci 4. i 5.</p> <p>Članak 9. stavci 1., 2., 3., 4. i 5.</p> <p>Članak 9. stavak 6.</p> <p>Članak 10.</p> <p>Članak 11. stavak 1.</p> <p>Članak 11. stavak 2. prvi podstavak točke (a), (b) i (c)</p> <p>Članak 11. stavak 2. prvi podstavak točka (d)</p> <p>Članak 12.</p> <p>Članak 13. stavci 1., 2. i 3.</p> <p>Članak 13. stavak 4.</p> <p>Članak 14.</p> <p>Članak 15. stavak 1. prvi podstavak</p> <p>Članak 15. stavak 1. drugi podstavak</p> <p>—</p> <p>Članak 15. stavak 1. drugi podstavak točke (a), (b), (c) i (d)</p> <p>Članak 15. stavci 2., 3., 4. i 5.</p> <p>Članak 15. stavak 6. prvi podstavak</p> <p>—</p> <p>Članak 15. stavci 7. i 8.</p> <p>Članak 16.</p> <p>Članak 17.</p> <p>Članak 18.</p> <p>Članak 19. stavak 1.</p>			
--	--	--	--	--

Članak 15. stavak 2. prvi, drugi i treći podstavak	Članak 19. stavak 2. prvi, drugi i treći podstavak			
—	Članak 19. stavak 2. četvrti i peti podstavak.			
Članak 15. stavak 2. četvrti podstavak	Članak 19. stavak 2. šesti podstavak			
Članak 15. stavak 3.	—			
—	Članak 19. stavci 3. i 4.			
Članak 15. stavci 4. i 5.	Članak 19. stavci 5. i 6.			
Članak 15. stavak 6. prvi podstavak točka (a)	Članak 19. stavak 7. prvi podstavak točka (a)			
Članak 15. stavak 6. prvi podstavak točka (b) podtočka i.	Članak 19. stavak 7. prvi podstavak točka (b) podtočka i.			
—	Članak 19. stavak 7. prvi podstavak točka (b) podtočka ii			
Članak 15. stavak 6. prvi podstavak točka (b) podtočka ii	Članak 19. stavak 7. prvi podstavak točke (c), (d), (e) i (f)			
—	Članak 19. stavak 7. drugi podstavak			
Članak 15. stavak 7.	Članak 19. stavak 8.			
Članak 15. stavak 8.	—			
Članak 15. stavci 9. i 10.	Članak 19. stavci 9. i 10.			
—	Članak 19. stavak 11.			
Članak 15. stavak 11.	Članak 19. stavak 12.			
Članak 15. stavak 12.	—			
-	Članak 19. stavak 13.			
Članak 16. stavci 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 8.	—			
Članak 16. stavci 9., 10. i 11.	Članak 20. stavci 1., 2. i 3.			
—	Članak 21.			
—	Članak 22.			
—	Članak 23.			
—	Članak 24.			
—	Članak 25.			
—	Članak 26.			
—	Članak 27.			

—	Članak 28			
Članak 17. stavak 1. prvi i drugi podstavak	Članak 29. stavak 1. prvi i drugi podstavak			
—	Članak 29. stavak 1. treći, četvrti i peti podstavak			
—	Članak 29. stavak 2.			
Članak 17. stavak 2. prvi i drugi podstavak	—			
Članak 17. stavak 2. treći podstavak	Članak 29. stavak 10. treći podstavak			
Članak 17. stavak 3. prvi podstavak točka (a)	Članak 29. stavak 3. prvi podstavak točka (a)			
—	Članak 29. stavak 3. prvi podstavak točka (b)			
Članak 17. stavak 3. prvi podstavak točke (b) i (c)	Članak 29. stavak 3. prvi podstavak točke (c) i (d)			
—	—			
Članak 17. stavak 4.	Članak 29. stavak 4.			
Članak 17. stavak 5.	Članak 29. stavak 5.			
Članak 17. stavci 6. i 7.	—			
—	Članak 29. stavci 6., 7., 8., 9., 10. and 11.			
Članak 17. stavak 8.	Članak 29. stavak 12.			
Članak 17. stavak 9.	—			
—	Članak 29. stavci 13. i 14.			
Članak 18. stavak 1. prvi podstavak	Članak 30. stavak 1. prvi podstavak			
Članak 18. stavak 1. prvi podstavak točke (a), (b) i (c)	Članak 30. stavak 1. prvi podstavak točke (a), (c) i (d)			
—	Članak 30. stavak 1. prvi podstavak točka (b)			
—	Članak 30. stavak 1. drugi podstavak			
Članak 18. stavak 2.	—			
—	Članak 30. stavak 2.			
Članak 18. stavak 3. prvi podstavak	Članak 30. stavak 3. prvi podstavak			
Članak 18. stavak 3. drugi i treći podstavak	—			

Članak 18. stavak 3. četvrti i peti podstavak	Članak 30. stavak 3. drugi i treći podstavak			
Članak 18. stavak 4. prvi podstavak	—			
Članak 18. stavak 4. drugi i treći podstavak	Članak 30. stavak 4. prvi i drugi podstavak			
Članak 18. stavak 4. četvrti podstavak	—			
Članak 18. stavak 5. prvi i drugi podstavak	Članak 30. stavak 7. prvi i drugi podstavak			
Članak 18. stavak 5. treći podstavak	Članak 30. stavak 8. prvi i drugi podstavak			
Članak 18. stavak 5. četvrti podstavak	Članak 30. stavak 5. treći podstavak			
—	Članak 30. stavak 6. prvi podstavak			
Članak 18. stavak 5. peti podstavak	Članak 30. stavak 6. drugi podstavak			
Članak 18. stavak 6. prvi i drugi podstavak	Članak 30. stavak 5. prvi i drugi podstavak			
Članak 18. stavak 6. treći podstavak	—			
Članak 18. stavak 6. četvrti podstavak	Članak 30. stavak 6. treći podstavak			
—	Članak 30. stavak 6. četvrti podstavak			
Članak 18. stavak 6. peti podstavak	Članak 30. stavak 6. peti podstavak			
Članak 18. stavak 7.	Članak 30. stavak 9. prvi podstavak			
-	Članak 30. stavak 9. drugi podstavak			
Članak 18. stavci 8. i 9.	-			
-	Članak 30. stavak 10.			
Članak 19. stavak 1. prvi podstavak	Članak 31. stavak 1. prvi podstavak			
Članak 19. stavak 1. prvi podstavak točke (a), (b) i (c)	Članak 31. stavak 1. prvi podstavak točke (a), (b) i (c)			
—	Članak 31. stavak 1. prvi podstavak točka (d)			
Članak 19. stavci 2., 3. i 4.	Članak 31. stavci 2., 3. i 4.			
Članak 19. stavak 5.	—			
Članak 19. stavak 7. prvi podstavak	Članak 31. stavak 5. prvi podstavak			
Članak 19. stavak 7. prvi podstavak prva, druga, treća i četvrta alineja	—			
Članak 19. stavak 7. drugi i treći podstavak	Članak 31. stavak 5. drugi i treći podstavak			

Članak 19.	Članak 31.			
Članak 20.	Članak 32.			
Članak 22.	—			
Članak 23. stavci 1. i 2.	Članak 33. stavci 1. i 2.			
Članak 23. stavci 3., 4., 5., 6., 7. i 8.	—			
Članak 23. stavak 9.	Članak 33. stavak 3.			
Članak 23. stavak 10.	Članak 33. stavak 4.			
Članak 24.	—			
Članak 25. stavak 1.	Članak 34. stavak 1.			
Članak 25. stavak 2.	Članak 34. stavak 2.			
Članak 25. stavak 3.	Članak 34. stavak 3.			
Članak 25.a stavak 1.	Članak 35. stavak 1.			
Članak 25.a stavak 2.	Članak 35. stavci 2. i 3.			
Članak 25.a stavak 3.	Članak 35. stavak 4.			
—	Članak 32. stavak 4.			
Članak 26.	—			
Članak 27.	Članak 36.			
—	Članak 37.			
Članak 28.	Članak 38.			
Članak 29.	Članak 39.			
Prilog I.	Prilog I.			
Prilog II.	Prilog II.			
Prilog III.	Prilog III.			
Prilog IV.	Prilog IV.			
Prilog V.	Prilog V.			
Prilog VI.	—			
—	Prilog VI.			
Prilog VII.	Prilog VII.			
Prilog VIII.	Prilog VIII.			
Prilog IX.	Prilog IX.			
—	Prilog X.			
—	Prilog XI.			

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskej učinkovitosti (Tekst značajan za EGP.)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Direktiva 2012/27/EU mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.U članku 1. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za promicanje energetske učinkovitosti unutar Unije kako bi se osiguralo postizanje glavnih ciljeva energetske učinkovitosti Unije od 20 % za 2020. i njezih glavnih ciljeva u pogledu energetske učinkovitosti od najmanje 32,5 % do 2030. te se utire put daljnjim poboljšanjima energetske učinkovitosti nakon tih datuma.</p> <p>Ovom se Direktivom utvrđuju pravila čija je namjena uklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje tržišnih nedostataka koji ograničavaju učinkovitost u opskrbi energijom i njezinoj uporabi te se predviđa utvrđivanje okvirnih nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti i doprinosa za 2020. i 2030.</p> <p>Ovom se Direktivom doprinosi provedbi načela energetske učinkovitosti na prvom mjestu”.</p> <p>2.U članku 3. dodaju se sljedeći stavci:</p>	<p>točka 6. se prenosi</p> <p>za članak 9.a članakom 18 kojim se unosi članak 33a koji glasi</p> <p style="text-align: center;">Članak 33.a</p> <p>(1) Distributer toplinske energije zadužen je da zgrada/građevina bude izvedena na način da su uređaj za regulaciju protoka toplinske energije, uređaj za mjerenje potrošnje toplinske energije odnosno zajedničko mjerilo toplinske energije i uređaj za mjerenje potrošne tople vode ugrađeni u svim toplinskim stanicama i podstanicama.</p> <p>za članak 9.b Članak 17 kojim se mijenja članak 33</p> <p>stavak 1.</p> <p>1. Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u zgradi/građevini dužni su radi racionalnijeg korištenja energije ugraditi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) i koja se mogu</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 3. stavci 3., 4., 5., 6. i 7., članak 12., članak 12.a stavci 1., 2., 3., 4. 6., članak 9, stavak 2. točke 3. i 5., članak 13., stavci 1., 2., 6. 8., 19., 21., članak 15. stavci 2., 3., 4., članak 16. stavak 4, članak 18. stavak 10, članak 18. stavak 5., članak 13.</p>
---	--	----------------------------	--

<p>„4. Komisija do 31. listopada 2022. ocjenjuje je li Unija ostvarila glavne ciljeve energetske učinkovitosti za 2020.</p> <p>5. Svaka država članica određuje okvirne nacionalne doprinose energetskej učinkovitosti za ostvarivanje ciljeva Unije za 2030. utvrđenih u članku 1. stavku 1. ove Direktive, u skladu s člancima 4. i 6. Uredbe (EU) 2018/1999 (*1). Pri utvrđivanju tih doprinosa države članice uzimaju u obzir da potrošnja energije Unije u 2030. ne smije iznositi više od 1 273 Mtoe primarne energije i/ili do 956 Mtoe krajnje energije. Države članice obavješćuju Komisiju o tim doprinosima u okviru svojih integriranih nacionalnih energetskeih i klimatskih planova kako su navedeni u članku 3. i člancima od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999 te u skladu s tim člancima.</p> <p>6. Komisija ocjenjuje glavne ciljeve energetske učinkovitosti Unije za 2030. utvrđene u članku 1. stavku 1. kako bi do 2023. podnijela zakonodavni prijedlog za povećanje tih ciljeva u slučaju znatnih smanjenja troškova koje proizlaze iz gospodarskih ili tehnoloških postignuća ili, prema</p>	<p>daljinski očitati.</p> <p>stavak 2. članak 18 kojime se dodaje članak 33 a</p> <p>(7) Priključenje na distribucijsku mrežu za distribuciju toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu, priključenje na zatvoreni toplinski sustav i izgradnja samostalnog toplinskog sustava, izvest će se na način da u zgradi/građevini svaka samostalna uporabna cjelina ima zasebno mjerilo toplinske energije za svaku samostalnu uporabnu cjelinu te odvojen vodomjer za mjerenje potrošnje tople vode i vodomjer za mjerenje potrošnje hladne vode, te mjerilo za zgradu/građevinu, koji se mogu daljinski očitati.</p> <p>stavak 3.</p> <p>članak 17. kojim se prenosi članak 33. stavak</p> <p>(16) Ministar donosi pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju kojim se uređuje:</p> <p>1. modeli raspodjele, obračun i naplata ukupnih troškova</p>		
---	--	--	--

<p>potrebi, kako bi se ispunile međunarodne obveze Unije u pogledu dekarbonizacije.</p> <p>(*1) Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).””</p> <p>3.Članak 7. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 7.</p> <p>Obveza uštede energije</p> <p>1. Države članice ostvaruju kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji koja je barem jednaka:</p> <p>(a) novim uštedama svake godine od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. od 1,5 % godišnje količine</p>	<p>toplinske energije u toplinskim sustavima koja uključuje energiju za grijanje i hlađenje samostalnih uporabnih cjelina i zajedničkih dijelova zgrade/građevine i pripremu potrošne tople vode</p> <p>2. očitavanje sustava za daljinsko očitavanje uređaja iz članka 33. stavka 1. i članka 33.a ovoga Zakona</p> <p>3. financijski model određivanja naknade za poticanje učinkovitosti grijanja</p> <p>4. financijski model određivanja preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije i davanje informacija krajnjim kupcima o energetskej učinkovitosti i udjelu energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>za članak 9c</p> <p>članak 18 kojim se dodaje članak 33a</p> <p>(2) Distributer toplinske energije zadužen je da zgrada/građevina bude izvedena na način da su uređaj za regulaciju protoka</p>		
--	---	--	--

<p>prodaje energije krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2013. Iz tog se izračuna u cijelosti ili djelomično može isključiti količina prodane energije upotrijebljene u prometu;</p> <p>(b) novim uštedama svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. od 0,8 % godišnje krajnje potrošnje energije prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2019. Odstupajući od tog zahtjeva, Cipar i Malta ostvaruju nove uštede svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. što je jednako 0,24 % godišnje krajnje potrošnje energije prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2019.</p> <p>Države članice mogu uračunavati uštede energije koje proizlaze iz mjera politike, bilo da su uvedene do 31. prosinca 2020. ili nakon tog datuma, pod uvjetom da te mjere dovedu do novih pojedinačnih mjera koje se poduzimaju nakon 31. prosinca 2020.</p> <p>Države članice i dalje ostvaruju nove godišnje uštede u skladu s prvim podstavkom točkom (b) u desetogodišnjim razdobljima nakon 2030., osim ako se u preispitivanjima</p>	<p>toplinske energije, uređaj za mjerenje potrošnje toplinske energije odnosno zajedničko mjerilo toplinske energije i uređaj za mjerenje potrošne tople vode ugrađeni u svim toplinskim stanicama i podstanicama i osigurati sustav a daljinsko očitavanje tih uređaja.</p> <p>(3) Kupci toplinske energije dužni su u skladu s pravilnicima iz članka 33. stavaka 15. i 16. ovoga Zakona osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje mjerila za zgradu/građevinu u svim toplinskim sustavima.</p> <p>članak 17 kojim se mijenja članak 33.</p> <p>„(1) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u zgradi/građevini dužni su radi racionalnijeg korištenja energije ugraditi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) u samostalnoj uporabnoj cjelini ili</p>		
---	--	--	--

<p>Komisije do 2027. i svakih deset godina nakon toga zaključi da više nije potrebno ostvarivati dugoročne energetske i klimatske ciljeve Unije do 2050.</p> <p>Države članice odlučuju kako treba rasporediti izračunanu količinu nove uštede u svakom razdoblju iz prvog podstavka točaka (a) i (b), pod uvjetom da se do kraja svakog razdoblja obveze ostvari zahtijevana ukupna kumulativna ušteda energije u krajnjoj potrošnji.</p> <p>2. Pod uvjetom da države članice ispune barem svoju obvezu kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji iz stavka 1. prvog podstavka točke (b), one mogu izračunati potrebni iznos uštede energije na jedan ili više sljedećih načina:</p> <p>(a) primjenom godišnje stope štednje na prodaju energije krajnjim kupcima ili na krajnju potrošnju energije, prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2019.;</p> <p>(b) isključenjem iz osnovnog scenarija za izračun, u cijelosti ili djelomično, energije koja se upotrebljava u prometu;</p>	<p>zasebna mjerila toplinske energije, koja se mogu daljinski očitati.</p> <p>za članak 10.a</p> <p>članak 7. kojim se dodaje članak 11.a</p> <p>(1) Kupac toplinske energije je dužan na mjesečnim računima za individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja ili zajedno s računima krajnjih kupaca, krajnjim kupcima u jasnom i razumljivom obliku, poštujući pravila o zaštiti podataka, staviti na raspolaganje sljedeće informacije o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. važećim stvarnim cijenama i ukupnim troškovima toplinske energije; 2. upotrijebljenom energentu za proizvodnju toplinske energije i povezanim godišnjim emisijama stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje kupce koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centralnih toplinskih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i 		
--	--	--	--

<p>(c) korištenjem bilo koje od mogućnosti utvrđenih u stavku 4.</p> <p>3. Ako se države članice odluče koristiti mogućnostima iz stavka 2. točaka (a), (b) ili (c), one utvrđuju:</p> <p>(a) vlastitu godišnju stopu uštede koja će se primjenjivati pri izračunu njihove kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji, kojom se osigurava da konačni iznos njihove neto uštede energije nije niži od onog koji se zahtijeva u stavku 1. prvom podstavku točki (b); i</p> <p>(b) vlastiti osnovni scenarij za izračun u kojem se može u cijelosti ili djelomično isključiti energiju koja se upotrebljava u prometu.</p> <p>4. Podložno stavku 5., svaka država članica može:</p> <p>(a) provesti izračun koji se zahtijeva u stavku 1. prvom podstavku točki (a) koristeći se vrijednostima od 1 % u 2014. i u 2015.; 1,25 % u 2016. i u 2017.; i 1,5 % u 2018., u 2019. i u 2020.;</p> <p>(b) isključiti iz izračuna, u cijelosti ili djelomično, količinu prodane energije upotrijebljene u razdoblju obveze iz stavka 1. prvog podstavka</p>	<p>tarifa koji se primjenjuju na obračun;</p> <p>3. usporedbi sadašnje potrošnje toplinske energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, u grafičkom obliku i prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu kada je sezona grijanja ili hlađenja;</p> <p>4. kontaktim podacima organizacija krajnjih kupaca, Agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih kupaca i tehničkim specifikacijama uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije tih krajnjih kupaca;</p> <p>5. postupcima podnošenja prigovora iz članka 11.b ovog Zakona ili alternativnim mehanizmima za rješavanje sporova,</p> <p>6. usporedbi s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca.</p>		
---	--	--	--

<p>točke (a) ili krajnje energije utrošene u razdoblju obveze iz točke (b) tog podstavka za potrebe industrijskih djelatnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ;</p> <p>(c) u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije ostvarenu u sektorima pretvorbe, distribucije i prijenosa energije, uključujući infrastrukturu za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, kao rezultat provedbe zahtjeva iz članka 14. stavka 4., članka 14. stavka 5. točke (b) i članka 15. stavaka od 1. do 6. i stavka 9. Države članice obavješćuju Komisiju o planiranim mjerama politike u okviru ove točke za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. u sklopu svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova. Učinak tih mjera izračunava se u skladu s Prilogom V. i uključuje se u te planove;</p> <p>(d) u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije koja proizlazi iz pojedinačnih mjera koje se prvi puta provode od 31. prosinca 2008. i koje nastavljaju imati učinak u 2020. u pogledu razdoblja obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i nakon 2020. u pogledu razdoblja iz stavka 1. prvog</p>	<p>članak 17. kojim se mijenja članak 33.</p> <p>(2) Obračun individualnih troškova toplinske energije temelji se na rezultatima očitavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, obračun individualnih troškova toplinske energije temelji se na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka nije dostavila očitavanje za određeno obračunsko razdoblje ili krajnji kupac nije dostavio samoočitavanje sukladno stavku 9. ovoga članka.</p> <p>(8) Uređaje iz stavka 1. ovoga članka očitava i odgovara za očitavanje osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka sukladno pravilniku iz stavka 15. ovoga članka i dostavlja ih kupcu toplinske energije radi obračuna troškova</p>		
---	---	--	--

<p>podstavka točke (b) te koje se mogu mjeriti i provjeriti;</p> <p>(e) u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije koja proizlazi iz mjera politike pod uvjetom da se može dokazati da te mjere dovode do pojedinačnih mjera koje se poduzimaju od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2020. i koje donose uštedu nakon 31. prosinca 2020.;</p> <p>(f) iz izračuna iznosa zahtijevane uštede energije isključiti 30 % provjerljive količine energije proizvedene na ili u zgradama za vlastite potrebe kao rezultat mjera politike kojima se promiče nova ugradnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(g) u iznos zahtijevane uštede energije uračunavati uštedu energije koja premašuje uštedu energije koja se zahtijeva za razdoblje obveze od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020., pod uvjetom da je ta ušteda rezultat pojedinačnih mjera poduzetih na temelju mjera politike iz članaka 7.a i 7.b koje su države članice priopćile u okviru svojih nacionalnih akcijskih planova za energetske učinkovitost i u</p>	<p>toplinske energije i informiranja krajnjih kupaca sukladno članku 11.a ovoga Zakona.</p> <p>(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, krajnji kupac može sam dostaviti očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka na način određen pravilnikom iz stavka 15. ovoga članka.</p> <p>stavak 2.</p> <p>članak 7. u članku 11 a stavak</p> <p>(2) U slučaju izdavanja elektroničkih računa, usporedba iz stavka 1. točke 6. ovoga članka, može biti dostupna na internetskim stranicama kupca toplinske energije, pri čemu poveznica na tu stranicu mora biti navedena na računima.</p> <p>(5) Kupac toplinske energije je dužan osigurati da krajnji kupci svoje račune i informacije o obračunu iz ovoga članka dobivaju besplatno i da imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja</p>		
---	--	--	--

<p>izvješćima o napretku u skladu s člankom 24.</p> <p>5. Države članice zasebno primjenjuju i izračunavaju učinak mogućnosti odabranih u skladu sa stavkom 4. na razdoblja iz stavka 1. prvog podstavka točkaka (a) i (b):</p> <p>(a) za izračun iznosa uštede energije koji se zahtijeva za razdoblje obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) države članice mogu se koristiti stavkom 4. točkama od (a) do (d). Sve mogućnosti odabrane u skladu sa stavkom 4. zajedno iznose najviše 25 % uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (a);</p> <p>(b) za izračun iznosa uštede energije koji se zahtijeva za razdoblje obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (b), države članice mogu se koristiti stavkom 4. točkama od (b), do (g) pod uvjetom da pojedinačne mjere iz stavka 4. točke (d) nastave imati provjerljiv i mjerljiv učinak nakon 31. prosinca 2020. Sve mogućnosti odabrane u skladu sa stavkom 4. ne smiju zajedno dovesti do smanjenja iznosa uštede energije izračunane u skladu sa stavcima 2. i 3. za više od 35 %.</p>	<p>za članak 11.</p> <p>ne prenosi se nije toplinarstvo</p> <p>za članak 11.a</p> <p>članak 7. kojim se dodaje članak 11. a</p> <p>(5) Kupac toplinske energije je dužan osigurati da krajnji kupci svoje račune i informacije o obračunu iz ovog članka dobivaju besplatno i da imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.</p> <p>članak 17. kojim se mjenja članak 33.</p> <p>(10) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja sukladno pravilniku iz stavka 15. ovog članka ukoliko radi samo uslugu očitavanja uređaja iz stavka 1. ovog članka,</p>		
---	---	--	--

<p>Bez obzira na to jesu li države članice u cijelosti ili djelomično isključile energiju koja se upotrebljava u prometu iz svog osnovnog scenarija za izračun ili se koristile bilo kojom od mogućnosti navedenih u stavku 4., one moraju osigurati da izračunani neto iznos nove uštede koju treba ostvariti u krajnjoj potrošnji energije u razdoblju obveze od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. nije niži od iznosa koji je rezultat primjene godišnje stope uštede iz stavka 1. prvog podstavka točke (b).</p>	<p>ima pravo naplatiti krajnjim kupcima uslugu očitavanja sukladno uvjetima iz pravilnika iz stavka 15. ovog članka. (11) Krajnji kupci imaju pravo promijeniti osobu koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja sukladno pravilniku iz stavka 15. ovog članka ukoliko ne obavlja uslugu prema pravilima iz pravilnika iz stavka 15. ovog članka.</p>		
<p>6. Države članice opisuju u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima u skladu s Prilogom III. Uredbi (EU) 2018/1999 izračun iznosa uštede energije koju treba ostvariti u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) ovog članka i, prema potrebi, pojašnjavaju na koji su način utvrđeni godišnja stopa uštede i osnovni scenarij za izračun te kako su i u kojoj mjeri primjenjene mogućnosti iz stavka 4. ovog članka.</p>		<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti (27.01.2025)</p>
		<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19) članak/članci članak 3. stavak 2. točka 6.</p>

<p>7. Ušteda energije ostvarena nakon 31. prosinca 2020. ne uračunava se u iznos zahtijevane uštede energije u za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.</p>		Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (NN 98/21, 30/22, 96/23) članak/članci članci 10., 11., 12., 13.
<p>8. Odstupajući od izuzeća iz stavka 1. ovog članka, države članice koje omogućuju strankama obveznicama korištenje mogućnostima iz članka 7.a stavka 6. točke (b) mogu, za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (a) ovog članka, izračunati uštedu energije dobivenu u bilo kojoj godini nakon 2010. i prije isteka razdoblja obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) ovog članka, kao da je ta ušteda energije dobivena nakon 31. prosinca 2013., a prije 1. siječnja 2021., pod uvjetom da se primjenjuju sljedeće okolnosti:</p>		Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (26.05.2025)
<p>(a) sustav obveze energetske učinkovitosti bio je na snazi u bilo koje doba između 31. prosinca 2009. i 31. prosinca 2014. i uključen u prvi nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost države članice podnesen u skladu s člankom 24. stavkom 2.;</p>		Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu električne energije (NN 111/21, 83/23) članak/članci članci 29., 31., 32., 35. 42., 44.
<p>(b) ostvarena je ušteda u okviru sustava obveze;</p> <p>(c) ušteda se izračunava u skladu s Prilogom V.;</p>		Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu plina (NN 181/18, 23/20) članak/članci članci 64., 69., 70., 71., 89., 91., 95.

<p>(d)godine za koje se računa da je ostvarena ušteda navedene su u nacionalnim akcijskim planovima za energetska učinkovitost u skladu s člankom 24. stavkom 2.</p> <p>9. Države članice osiguravaju da se ušteda koja proizlazi iz mjera politike iz članka 7.a i 7.b te članka 20. stavka 6. izračunava u skladu s Prilogom V.</p> <p>10. Države članice postižu iznos uštede koji se zahtijeva u skladu sa stavkom 1. ovog članka uspostavljanjem sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 7.a ili donošenjem alternativnih mjera politike iz članka 7.b. Države članice mogu kombinirati sustav obveze energetske učinkovitosti s alternativnim mjerama politike.</p> <p>11. U osmišljavanju mjera politike za ispunjavanje svojih obveza u pogledu uštede energije države članice uzimaju u obzir potrebu za smanjenjem energetske siromaštva, u skladu s kriterijima koje su uspostavile, uzimajući u obzir svoje dostupne prakse u tom području, zahtijevajući, u mjeri u kojoj je to primjereno, da se dio mjera energetske učinkovitosti u okviru njihovih nacionalnih sustava obveze energetske učinkovitosti,</p>			
--	--	--	--

<p>alternativnih mjera politike, ili programa ili mjera financiranih u okviru nacionalnog fonda za energetske učinkovitost prioritetno provedu među ranjivim kućanstvima, uključujući ona pogođena energetske siromaštvom i, prema potrebi, u socijalnom stanovanju.</p> <p>Države članice uključuju informacije o ishodu mjera za smanjenje energetske siromaštva u kontekstu ove Direktive u svoja izvješćima o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetske i klimatske planova u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.</p> <p>12. Države članice dokazuju da se u slučaju preklapanja učinka mjera politike ili pojedinačnih mjera uštede energije ne uračunavaju dvaput.”.</p> <p>4. Umeću se sljedeći članci:</p> <p>„Članak 7.a</p> <p>Sustavi obveze energetske učinkovitosti</p> <p>1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja iznosa uštede zahtijevanog u skladu s člankom 7. stavkom 1. putem sustava obveze energetske učinkovitosti, one osiguravaju da stranke obveznice iz</p>			
---	--	--	--

stavka 2. ovog članka koje posluju na državnom području pojedinačne države članice, ne dovodeći u pitanje članak 7. stavke 4. i 5. ispune svoj zahtjev u vezi s kumulativnom uštedom energije u krajnjoj potrošnji kako je utvrđen u članku 7. stavku 1.

Ako je primjenjivo, države članice mogu odlučiti da stranke obveznice ispune tu uštedu, u cijelosti ili djelomično, kao doprinos nacionalnom fondu za energetska učinkovitost u skladu s člankom 20. stavkom 6.

2. Države članice na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija imenuju stranke obveznice među distributerima energije, poduzećima za maloprodaju energije i distributerima goriva za prijevoz ili poduzećima za maloprodaju goriva za prijevoz koji posluju na njihovu državnom području. Stranke obveznice ostvaruju iznos uštede energije potreban za ispunjavanje obveze među krajnjim kupcima, koje određuje država članica, neovisno o izračunu provedenom u skladu s člankom 7. stavkom 1., ili, ako države članice tako odluče, putem potvrđene uštede koja potječu od drugih stranaka kako je

opisano u ovom članku stavku 6. točki (a) ovog članka.

3. Ako su poduzeća za maloprodaju energije imenovana strankama obveznicama na temelju stavka 2., države članice osiguravaju da poduzeća za maloprodaju energije pri ispunjavanju svoje obveze ne stvaraju prepreke koje potrošačima otežavaju prelazak s jednog dobavljača na drugi.

4. Države članice izražavaju iznos uštede energije koji se zahtijeva od svake stranke obveznice u krajnjoj potrošnji energije ili u potrošnji primarne energije. Metoda odabrana za iskazivanje iznosa uštede energije koji se zahtijeva upotrebljava se i za izračun uštede koju iskazuju stranke obveznice. Primjenjuju se faktori konverzije utvrđeni u Prilogu IV.

5. Države članice uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se provodi dokumentirana provjera na temelju barem statistički značajnog udjela i reprezentativnog uzorka mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke obveznice. Ti se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama obveznicama.

6. U okviru sustava obveze energetske učinkovitosti države članice mogu učiniti jedno ili oboje od sljedećeg:

(a) dopustiti strankama obveznicama da u svoju obvezu uračunaju certificirane uštede energije koje su ostvarili pružatelji energetskih usluga ili druge treće strane, među ostalim ako stranke obveznice putem tijela koja je odobrila država ili putem javnih tijela promiču mjere koje mogu, uključivati formalna partnerstva i mogu se kombinirati s drugim izvorima financiranja. Ako to dopuste, države članice osiguravaju da se certifikacija uštede energije odvija u skladu s postupkom odobrenja koji je uspostavljen u državama članicama, koji je jasan, transparentan i otvoren za sve sudionike na tržištu i koji je usmjeren na smanjenje troškova certifikacije;

(b) dopustiti da stranke obveznice računaju uštede ostvarene određene godine kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine ako to nije dulje od isteka razdoblja obveza iz članka 7. stavka 1.

Države članice procjenjuju učinak izravnih i neizravnih troškova sustava

<p>obveze energetske učinkovitosti na konkurentnost energetske intenzivnih industrija izloženih međunarodnom tržišnom natjecanju i, prema potrebi, poduzimaju mjere za smanjenje tog učinka.</p> <p>7. Jednom godišnje države članice objavljuju ostvarene uštede energije prema pojedinačnim strankama obveznicama ili prema svakoj od potkategorija stranaka obveznica, kao i ukupno u okviru sustava.</p> <p>Članak 7.b</p> <p>Alternativne mjere politike</p> <p>1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja uštede u skladu s člankom 7. stavkom 1. putem alternativnih mjera politike, one osiguravaju, ne dovodeći u pitanje članak 7. stavke 4. i 5. da se ušteda energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 7. stavkom 1. ostvaruje među krajnjim kupcima.</p> <p>2. Za sve mjere, osim onih koje se odnose na oporezivanje, države članice uvode sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se izvršava dokumentirana provjera barem statistički značajnog udjela i</p>			
---	--	--	--

<p>reprezentativnog uzorka mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke sudionice ili ovlaštene stranke. Takvo mjerenje, nadzor i provjera provode se neovisno o strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama.”.</p> <p>5.Članak 9. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Mjerenje plina i električne energije”;</p> <p>(b)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Države članice osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo, financijski razumno i razmjerno u odnosu na potencijalnu uštedu energije, krajnji kupci električne energije i prirodnog plina po konkurentnim cijenama dobiju pojedinačna brojila koja točno odražavaju njihovu stvarnu potrošnju energije i koja daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.”;</p> <p>(c) stavak 3. briše se.</p> <p>6.Umeću se sljedeći članci:</p> <p>„Članak 9.a</p>			
---	--	--	--

<p>Mjerenje za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci centraliziranoga grijanja, centraliziranog hlađenja i tople vode u kućanstvima po konkurentnim cijenama dobiju brojila koja točno odražavaju njihovu stvarnu potrošnju energije.</p> <p>2. Ako se zgrada opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom u kućanstvu iz centralnog izvora kojim se opslužuje više zgrada ili iz sustava za centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje, brojilo se postavlja na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke.</p> <p>Članak 9.b</p> <p>Zasebno mjerenje i raspodjela troškova za grijanje i hlađenje te toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja ili centralni izvor hlađenja ili se opskrbljuju iz sustava za centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje pojedinačna brojila ugrađuju se radi mjerenja potrošnje toplinske energije, energije</p>			
--	--	--	--

<p>za hlađenje ili tople vode u kućanstvu u svakoj jedinici ako je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito u smislu razmjernosti u odnosu na potencijalne uštede energije.</p> <p>Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili ako nije troškovno učinkovita za mjerenje potrošnje topline u svakoj jedinici, upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako dotična država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito. U tim se slučajevima mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje opće kriterije, metodologije i/ili postupke kako bi se utvrdili uvjeti tehničke neizvedivosti i troškovne neučinkovitosti.</p> <p>2. U novim zgradama s više stanova i u stambenim dijelovima novih višenamjenskih zgrada koje su opremljene centralnim izvorom grijanja za toplu vodu u kućanstvu ili koje se opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja, pojedinačna brojila, neovisno o stavku 1. prvom</p>			
--	--	--	--

<p>podstavku, postavljaju se za toplu vodu u kućanstvu.</p> <p>3. Ako se zgrade s više stanova ili višenamjenske zgrade opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja ili centraliziranog hlađenja ili ako u takvim zgradama prevladavaju vlastiti zajednički sustavi grijanja ili hlađenja, države članice osiguravaju da imaju transparentna, javno dostupna nacionalna pravila za raspodjelu troškova potrošnje grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu u takvim zgradama kako bi osigurale transparentnost i točnost izračunavanja individualne potrošnje. Prema potrebi takva pravila uključuju smjernice za način raspodjele troškova energije koja se upotrebljava za sljedeće:</p> <p>(a) toplu vodu u kućanstvima;</p> <p>(b) toplinu koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora, ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima;</p> <p>(c) za potrebe grijanja ili hlađenja stanova.</p> <p>Članak 9.c</p> <p>Zahtjev za očitanjem na daljinu</p>			
--	--	--	--

<p>1. Za potrebe članaka 9.a i 9.b brojila i razdjelnici troškova grijanja ugrađeni nakon 25. listopada 2020. moraju biti uređaji su koji se mogu očitati na daljinu. Uvjeti tehničke izvedivosti i troškovne učinkovitosti iz članka 9.b stavka 1. i dalje se primjenjuju.</p> <p>2. Brojila i razdjelnici troškova grijanja koji se ne mogu očitati na daljinu, ali su već postavljeni, moraju se naknadno prilagoditi tako da se mogu očitati na daljinu ili zamijeniti uređajima koji se mogu očitati na daljinu do 1. siječnja 2027., osim ako dotična država članica dokaže da to nije troškovno učinkovito.”.</p> <p>7.Članak 10. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Informacije o obračunu za plin i električnu energiju”;</p> <p>(b)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila iz Direktive 2009/72/EZ i Direktive 2009/73/EZ, države članice do 31. prosinca 2014. osiguravaju da su informacije o obračunu pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji električne energije i plina,</p>			
--	--	--	--

<p>u skladu s Prilogom VII. točkom 1.1., ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano.”.</p> <p>8.Umeće se sljedeći članak:</p> <p>„Članak 10.a</p> <p>Informacije o obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. Ako su ugrađena brojila ili razdjelnici troškova grijanja, države članice osiguravaju da su informacije o obračunu i potrošnji pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja, u skladu s Prilogom VII.a točkama 1. i 2. za sve krajnje korisnike, odnosno za fizičke ili pravne osobe koje kupuju energiju za grijanje, hlađenje ili toplu vodu u kućanstvu za vlastitu krajnju uporabu, ili fizičke ili pravne osobe koje se koriste pojedinačnom zgradom ili jedinicom u zgradi s više stanova ili višenamjenskoj zgradi koja se opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom u kućanstvu iz centralnog izvora, bez postojanja izravnog ili pojedinačnog ugovora s dobavljačem energije.</p>			
---	--	--	--

Ta se obveza može, ako tako propiše država članica, osim u slučaju zasebnog mjerenja potrošnje na temelju razdjelnika troškova grijanja na temelju članka 9.b, ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja prilikom kojeg krajnji kupac ili krajnji korisnik dostavlja rezultate očitavanja svojeg brojila. Obračun se temelji na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac ili krajnji korisnik nije dostavio rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje.

2. Države članice:

- (a) ako su dostupne informacije o obračunu energije i prethodnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja krajnjih korisnika, zahtijevaju da se one na zahtjev krajnjeg korisnika stave na raspolaganje pružatelju energetske usluge kojeg odredi krajnji korisnik;
- (b) osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku;
- (c) osiguravaju da svi krajnji korisnici u skladu s Prilogom VII.a točkom 3. uz račun prime jasne i razumljive informacije; i

<p>(d)promiču kibersigurnost i osiguravaju da je zaštita privatnosti i podataka krajnjih korisnika u skladu s primjenjivim pravom Unije.</p> <p>Države članice mogu propisati da se na zahtjev krajnjeg kupca pružanje informacija o obračunu ne smatra zahtjevom za plaćanje. U takvim slučajevima države članice osiguravaju da budu ponuđeni fleksibilni aranžmani za stvarno plaćanje.</p> <p>3. Države članice odlučuju o tome tko će biti odgovoran za pružanje informacija iz stavaka 1. i 2. krajnjim korisnicima koji nemaju izravan ili pojedinačan ugovor s dobavljačem energije.”.</p> <p>9.Članak 11. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 11.</p> <p>Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu za električnu energiju i plin</p> <p>Države članice osiguravaju da krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno te da krajnji kupci imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.”.</p>			
---	--	--	--

10.Umeće se sljedeći članak:

„Članak 11.a

Troškovi pristupa informacijama o mjerenju, obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu

1. Države članice osiguravaju da krajnji korisnici sve svoje račune i informacije o obračunu potrošnje energije dobivaju besplatno te da krajnji korisnici imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.

2. Neovisno o stavku 1. ovog članka troškovi informacija o obračunu individualne potrošnje grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama raspodjeljuju se na neprofitnoj osnovi u skladu s člankom 9.b. Troškovi proizišli iz dodjele tog zadatka trećoj strani, kao što je pružatelj usluga ili lokalni dobavljač energije, a koji obuhvaćaju mjerenje, raspodjelu i izračun stvarne individualne potrošnje u takvim zgradama mogu se prenijeti na krajnje korisnike u mjeri u kojoj su takvi troškovi opravdani.

<p>3. Da bi se osigurali razumni troškovi za usluge zasebnog mjerenja kako je navedeno u stavku 2., države članice mogu potaknuti tržišno natjecanje u tom sektoru usluga poduzimanjem odgovarajućih mjera, kao što su preporučivanje ili na drugi način promicanje upotrebe natječaja i/ili upotrebe interoperabilnih uređaja i sustava kojima se olakšava promjena pružatelja usluga.”.</p> <p>11.U članku 15. umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„2.a Nakon savjetovanja s relevantnim dionicima Komisija do 31. prosinca 2020. priprema zajedničku metodologiju kako bi se mrežni operatori potaknuli da smanje gubitke, provedu ulagačke programe za troškovno i energetske učinkovitu infrastrukturu te da na odgovarajući način uzimaju u obzir energetske učinkovitost i fleksibilnost mreže.”.</p> <p>12.U članku 20. umeću se sljedeći stavci:</p> <p>„3.a Kako bi se mobiliziralo privatno financiranje mjera energetske učinkovitosti i energetske obnove, u skladu s pristupom iz Direktive 2010/31/EU Komisija vodi dijalog i s javnim i s privatnim financijskim institucijama radi određivanja</p>			
--	--	--	--

<p>potencijalnih mjera koje može poduzeti.</p> <p>3.b Mjere iz stavka 3. uključuju sljedeće:</p> <p>(a) mobiliziranje kapitalnih ulaganja u energetska učinkovitost, uzimajući u obzir šire učinke uštede energije na upravljanje financijskim rizikom;</p> <p>(b) osiguravanje boljih podataka o energetske i financijske učinkovitosti na sljedeće načine:</p> <p>i. daljnjim razmatranjem načina na koje se ulaganjima u energetska učinkovitost poboljšavaju temeljne vrijednosti imovine;</p> <p>ii. podržavanjem studija za pristup monetizaciji neenergetskih koristi ulaganja u energetska učinkovitost.</p> <p>3.c Za potrebe mobiliziranja privatnog financiranja mjera energetske učinkovitosti i energetske obnove, države članice pri provedbi ove Direktive:</p> <p>(a) razmatraju načine za bolje iskorištavanje energetske pregleda iz članka 8. radi utjecaja na donošenje odluka;</p>			
---	--	--	--

<p>(b)na najbolji način iskorištavaju mogućnosti i alate predložene u okviru inicijative Pametno financiranje za pametne zgrade.</p> <p>3.d Komisija do 1. siječnja 2020. dostavlja državama članicama smjernice o tome kako pokrenuti privatna ulaganja.”</p> <p>13.U članku 22. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 23. radi izmjene ove Direktive prilagođavanjem vrijednosti, metoda izračuna, zadnoga koeficijenta primarne energije i zahtjeva iz priloga od I. do V., od VII. do X. i Priloga XII. tehničkom napretku.”.</p> <p>14.Članak 23. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 22. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 24. prosinca 2018. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog</p>			
---	--	--	--

<p>trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.”;</p> <p>(b)umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„3.a. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (*2)</p> <p>(*2) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.”.</p> <p>15.Članak 24. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„4.a U kontekstu izvješća o stanju energetske unije Komisija izvješćuje o funkcioniranju tržišta ugljika u skladu s člankom 35. stavkom 1. i člankom 35. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) 2018/1999, uzimajući u obzir učinke provedbe ove Direktive.”;</p> <p>(b)dodaju se sljedeći stavci:</p> <p>„12. Komisija do 31. prosinca 2019. procjenjuje učinkovitost provedbe definicije malih i srednjih</p>			
--	--	--	--

<p>poduzeća za potrebe članka 8. stavka 4. i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Što je prije moguće nakon podnošenja tog izvješća Komisija, ako je to primjereno, donosi zakonodavne prijedloge.</p> <p>13. Komisija do 1. siječnja 2021. obavlja procjenu potencijala za energetska učinkovitost u konverziji, transformaciji, prijenosu, prijevozu i pohranjivanju energije te podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Tom se izvješću ako je to primjereno prilažu zakonodavni prijedlozi.</p> <p>14. Osim ako u međuvremenu budu predložene izmjene odredaba u pogledu maloprodajnih tržišta iz Direktive 2009/73/EZ o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina, Komisija do 31. prosinca 2021. obavlja procjenu i podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o odredbama povezanim s mjerenjem, obračunom i informacijama za potrošače za prirodni plin s ciljem njihova usklađivanja, ako je to primjereno, s relevantnim odredbama za</p>			
---	--	--	--

<p>električnu energiju u Direktivi (2009/72/EZ, kako bi se ojačala zaštita potrošača i omogućilo da krajnji kupci češće dobivaju jasnije i najnovije informacije o svojoj potrošnji prirodnog plina i da reguliraju svoju upotrebu energije. Što je prije moguće nakon podnošenja tog izvješća Komisija, ako je to primjereno, donosi zakonodavne prijedloge.</p> <p>15. Do 28. veljače 2024. i svakih pet godina nakon toga Komisija ocjenjuje ovu Direktivu i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>Ta ocjena uključuje:</p> <p>(a)ispitivanje toga treba li nakon 2030. prilagoditi zahtjeve i alternativan pristup iz članka 5.;</p> <p>(b)procjenu opće djelotvornosti ove Direktive i potrebe za daljnjim prilagodbama Unijine politike energetske učinkovitosti u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma o promjeni klime iz 2015. koji je uslijedio nakon 21. konferencije stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (*3) i s obzirom na</p>			
--	--	--	--

<p>kretanja u području gospodarstva i inovacija.</p> <p>Tom se izvješću ako je to primjereno prilažu prijedlozi za daljnje mjere.</p> <p>(*3) SL L 282, 19.10.2016., str. 4."</p> <p>16. Prilozi se mijenjaju u skladu s Prilogom ovoj Direktivi.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 25. lipnja 2020.</p> <p>Međutim, države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom 1. točkama od 5. do 10. te točkama 3. i 4. Priloga do 25. listopada 2020.</p> <p>One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Ne prenosi se</p>

prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.			
<p>Članak 3.</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu trećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Prijelazne i završne odredbe
<p>Članak 4.</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Prijelazne i završne odredbe
<p>PRILOG</p> <p>Prilozi Direktivi 2012/27/EU mijenjaju se kako slijedi:</p> <p>1.U Prilogu IV. bilješka 3. zamjenjuje se sljedećim:</p>	<p>Prilog VIIa je preuzet kroz članak 7. kojime se dodaje članak 11 a koji glasi:</p> <p>Članak 11.a</p> <p>(1) Kupac toplinske energije je dužan na mjesečnim računima za individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za</p>	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci članak 9, članak 12.a, članak 13., članak 13.a

<p>„(3) Primjenjuje se ako se uštede energije izračunavaju s obzirom na primarnu energiju koristeći se pristupom odozdo prema gore na temelju krajnje potrošnje energije. Za uštede električne energije u kWh države članice primjenjuju koeficijent utvrđen transparentnom metodologijom na temelju nacionalnih okolnosti koje utječu na primarnu potrošnju energije kako bi osigurale precizan izračun stvarne uštede. Te okolnosti moraju biti obrazložene, provjerljive i utemeljene na objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima. Za uštede električne energije u kWh države članice mogu primijeniti zadani koeficijent od 2,1 ili diskrecijsko pravo da utvrde drukčiji koeficijent pod uvjetom da ga mogu opravdati. Pritom države članice uzimaju u obzir svoje kombinacije izvora energije uključene u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima koji se dostavljaju Komisiji u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999. Do 25. prosinca 2022. i svake četiri godine nakon toga Komisija revidira zadani koeficijent na temelju zabilježenih</p>	<p>poticanje učinkovitosti grijanja ili zajedno s računima krajnjih kupaca, krajnjim kupcima u jasnom i razumljivom obliku, poštujući pravila o zaštiti podataka, staviti na raspolaganje sljedeće informacije o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. važećim stvarnim cijenama i ukupnim troškovima toplinske energije 2. upotrijebljenom energentu za proizvodnju toplinske energije i povezanim godišnjim emisijama stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje kupce koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centralnih toplinskih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju na obračun 3. usporedbi sadašnje potrošnje toplinske energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, u grafičkom obliku i prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu kada je sezona grijanja ili hlađenja 4. kontaktnim podacima organizacija krajnjih kupaca, Agencije ili sličnih tijela, 		
--	---	--	--

<p>podataka. Ta se revizija provodi uzimajući u obzir njegov učinak na drugo pravo Unije kao što su Direktiva 2009/125/EZ i Uredba 2017/1369/EU Europskog parlamenta i Vijeća Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017., str. 1.).”</p> <p>2.Prilog V. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„PRILOG V.</p> <p>Zajedničke metode i načela za izračun učinka sustava obveze energetske učinkovitosti ili drugih mjera politike u skladu s člancima 7, 7.a i 7.b te člankom 20. stavkom 6.</p> <p>1. Metode za izračun uštede energije, osim one koja proizlazi iz poreznih mjera za potrebe članaka 7., 7.a, 7.b i članka 20. stavak 6.</p> <p>Stranke obveznice, stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbena tijela javne vlasti mogu upotrebljavati sljedeće metode za izračun uštede energije:</p> <p>(a)predviđena ušteda na temelju rezultata prethodnih energetske</p>	<p>uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih kupaca i tehničkim specifikacijama uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije tih krajnjih kupaca</p> <p>5. postupcima podnošenja prigovora iz članka 11.b ovoga Zakona ili alternativnim mehanizmima za rješavanje sporova</p> <p>6. usporedbi s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca</p> <p>(2) U slučaju izdavanja elektroničkih računa, usporedba iz stavka 1. točke 6. ovoga članka, može biti dostupna na internetskim stranicama kupca toplinske energije, pri čemu poveznica na tu stranicu mora biti navedena na računima.</p> <p>(3) Kupac toplinske energije je dužan dati informacije o emisijama</p>		
--	---	--	--

<p>poboljšanja u sličnim postrojenjima pod neovisnim nadzorom. Opći se pristup naziva „ex ante”;</p> <p>(b) izmjerena ušteda, pri čemu se ušteda od uvođenja mjere ili paketa mjera utvrđuje bilježenjem stvarnog smanjenja u uporabi energije, uzimajući u obzir čimbenike kao što su dodatnost, zauzetost, razine proizvodnje i vremenske prilike koji mogu utjecati na potrošnju. Opći se pristup naziva „ex post”;</p> <p>(c) procijenjena ušteda, pri čemu se upotrebljavaju tehničke procjene uštede. Taj se pristup može upotrijebiti samo ako je utvrđivanje pouzdanih izmjerenih podataka za određeno postrojenje teško ili nerazmjerno skupo, primjer pri zamjeni kompresora ili električnog motora s drukčijom nazivnom vrijednošću kWh od one za koju postoje neovisne informacije o izmjerenoj uštedi, ili ako te procjene na temelju metodologija i referentnih vrijednosti utvrđenih na nacionalnoj razini provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci koji ne ovise o uključenim strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;</p>	<p>stakleničkih plinova iz stavka 1. točke 2. ovoga članka samo krajnjim kupcima spojenim na centralni toplinski sustav čija je ulazna snaga veća od 20 MW.</p> <p>(4) Informacije iz stavka 1. ovoga članka također mogu biti dostupne na internetskim stranicama kupca toplinske energije i ažurirati se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje.</p> <p>u novoj direktivi 2023/1791 se ovo nalazi u prilogu IX tako da je ovo navedeno i u toj direktivi</p> <p>za stavak 2 članak 18. kojim se dodaje članak 33. a</p> <p>(3) Kupci toplinske energije dužni su u skladu s pravilnicima iz članka 33. stavaka 15. i 16. ovoga Zakona osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje mjerila za zgradu/građevinu u svim toplinskim sustavima.</p> <p>(4) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona dužna je</p>		
---	--	--	--

<p>(d)ušteda utvrđena na temelju istraživanja kojima se utvrđuje odgovor potrošača na savjete, informativne kampanje, sustave označivanja, certifikacijske sustave ili pametne mjerne sustave. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo za uštedu nastalu uslijed promjena u ponašanju potrošača. On se ne upotrebljava za uštedu proizišlu iz uvođenja fizičkih mjera.</p> <p>2. Pri utvrđivanju uštede energije za mjeru energetske učinkovitosti za potrebe članka 7., 7.a i 7.b te članka 20. stavka 6. primjenjuju se sljedeća načela:</p>	<p>osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, u svim toplinskim sustavima u skladu s pravilnicima iz članka 33. stavaka 15. i 16. ovoga Zakona.</p> <p>(5) Krajnji kupci dužni su u zgradi/građevini u kojoj su suvlasnici, u toplinskim podstanicama ugraditi mjerilo za zgradu/građevinu, koje se može daljinski očitati, u svim toplinskim sustavima u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona.</p>		
<p>(a)mora se dokazati da su uštede dodatne u odnosu na uštede koje bi se ostvarile u svakom slučaju bez aktivnosti stranaka obveznica, stranaka sudionica, ovlaštenih stranaka ili provedbenih tijela. Kako bi se odredila ušteda koja se može iskazati kao dodatna države članice uzimaju u obzir kako bi se upotreba</p>		<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti (27.01.2025)</p>

<p>energije i potražnja za njom razvijali u nedostatku dotične mjere politike, uzimajući u obzir barem sljedeće čimbenike: trendove u potrošnji energije, promjene u ponašanju potrošača, tehnološki napredak i promjene uzrokovane drugim mjerama provedenima na razini Unije i na nacionalnoj razini;</p>		Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (NN 98/21, 30/22, 96/23) članak/članci Prilog III., Prilog C Tablica 10.,
<p>(b)ušteda ostvarena provedbom obveznog prava Unije smatra se uštedom koja bi se ostvarila u svakom slučaju i stoga se ne iskazuje kao ušteda energije za potrebe članka 7. stavka 1. Odstupajući od tog zahtjeva, ušteda povezana s obnovom postojećih zgrada može se iskazivati kao ušteda energije za potrebe članka 7. stavka 1., uz uvjet da je ispunjen kriterij značajnosti iz točke 3. podtočke (h) ovog Priloga. Ušteda koja proizlazi iz provedbe nacionalnih minimalnih zahtjeva utvrđenih za nove zgrade prije prenošenja Direktive 2010/31/EU može se iskazati kao ušteda energije za potrebe članka 7. stavka 1.točke (a), pod uvjetom da je ispunjen kriterij značajnosti iz točke 3. podtočke(h) ovog Priloga i da je su uštedu države članice priopćile u svojim nacionalnim akcijskim planovima za energetske</p>		Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 110/19) članak/članci Članak 12.

<p>učinkovitost u skladu s člankom 24. stavkom 2.;</p> <p>(c) u obzir se može uzeti samo ušteda koja premašuju sljedeće razine:</p> <p>i. standardne vrijednosti emisija Unije za nove osobne automobile i nova laka gospodarska vozila nakon provedbe uredbi (EZ) br. 443/2009 (*1) i (EU) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (*2);</p> <p>ii. zahtjevi Unije u vezi s uklanjanjem određenih proizvoda povezanih s energijom s tržišta nakon provedbe provedbenih mjera u skladu s Direktivom 2009/125/EZ;</p> <p>(d) dopuštene su politike čija je svrha poticanje većih razina energetske učinkovitosti proizvoda, opreme, prijevoznih sustava, vozila i goriva, zgrada i elemenata zgrada, procesa ili tržišta;</p> <p>(e) mjere kojima se promiče ugradnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora malog opsega na zgrade ili u njih mogu biti prihvatljive da se uzmu u obzir za ostvarenje uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 7. stavkom 1. pod uvjetom da imaju za posljedicu provjerljiva i mjerljiva ili procjenjiva poboljšanja energetske učinkovitosti. Izračun uštede</p>			
---	--	--	--

<p>energije u skladu je sa zahtjevima iz ovog Priloga;</p> <p>(f)kada je riječ o politikama kojima se ubrzava uvođenje učinkovitijih proizvoda i vozila, mogu se u potpunosti uzeti u obzir pod uvjetom da se dokaže da se takvo uvođenje odvija prije isteka prosječnog očekivanog vijeka trajanja proizvoda ili vozila ili prije nego što je uobičajeno zamijeniti proizvod ili vozilo, a uštede se iskazuju samo za razdoblje do isteka prosječnog očekivanog vijeka trajanja proizvoda ili vozila koje se zamjenjuje;</p> <p>(g)pri poticanju uvođenja mjera energetske učinkovitosti države članice prema potrebi osiguravaju održavanje normi kvalitete proizvoda, usluga i provedbe mjera, ili uvođenje tih normi ako ne postoje;</p> <p>(h)da bi se uzele u obzir klimatske razlike među regijama, države članice mogu odlučiti prilagoditi uštede standardnoj vrijednosti ili uskladiti različite uštede energije u skladu s temperaturnim razlikama među regijama;</p> <p>(i)pri izračunu uštede energije uzimaju se u obzir trajanje mjera i stupanj smanjenja uštede tijekom vremena. Taj se izračun provodi zbrajanjem ušteta koje će se ostvariti svakom</p>			
--	--	--	--

<p>pojedinačnom mjerom tijekom razdoblja od datuma njezine provedbe do 31. prosinca 2020. ili do 31. prosinca 2030., prema potrebi. Države članice mogu također primijeniti drugu metodu ako procijene da se njome može ostvariti barem jednaka ukupna količina uštede. Pri uporabi druge metode države članice osiguravaju da ukupan iznos uštede energije izračunan primjenom tih drugih metoda ne premašuje iznos uštede energije koji bi dobile kada bi uštedu izračunale kao zbroj ušteda koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom tijekom razdoblja od datuma njezine provedbe do 31. prosinca 2020. ili do 31. prosinca 2030., prema potrebi. Države članice u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima u okviru Uredbe (EU) 2018/1999 detaljno opisuju drugu metodu i i sve što je poduzeto kako bi osigurale ispunjavanje tog obvezujućeg zahtjeva u vezi s izračunom.</p> <p>3. Države članice osiguravaju ispunjavanje sljedećih zahtjeva za mjere politike provedene na temelju članka 7.b i članka 20. stavka 6:</p>			
---	--	--	--

<p>(a) mjerama politika i pojedinačnim mjerama ostvaruju se uštede energije u krajnjoj potrošnji koje je moguće provjeriti;</p> <p>(b) odgovornosti svake stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenog tijela javne vlasti, ovisno o tome što je relevantno, jasno su utvrđene;</p> <p>(c) uštede energije koje se ostvaruju ili se trebaju ostvariti utvrđuju se na transparentan način;</p> <p>(d) iznos uštede energije koji se zahtijeva ili koji treba ostvariti mjerom politike izražen je kao krajnja potrošnja energije ili kao potrošnja primarne energije upotrebom konverzijskih faktora utvrđenih u Prilogu IV.;</p> <p>(e) sastavlja se i objavljuje godišnje izvješće o uštedi energije koju su ostvarile ovlaštene stranke, stranke sudionice i provedbena tijela javne vlasti, kao i podaci o godišnjim kretanjima uštede energije;</p> <p>(f) provodi se praćenje rezultata te odgovarajućih mjera u slučaju nezadovoljavajućeg napretka;</p> <p>(g) uštedu energije ostvarenu u okviru pojedinačne mjere može iskazivati samo jedna stranka;</p> <p>(h) potrebno je dokazati da su aktivnosti stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenih</p>			
--	--	--	--

<p>tijela javne vlasti značajni za ostvarenje iskazane uštede energije.</p> <p>4. Pri utvrđivanju uštede energije nastale zbog mjera politika u području oporezivanja uvedenih na temelju članka 7.b, primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a) u obzir se uzima samo ušteda energije na temelju mjera oporezivanja koja premašuje minimalne razine oporezivanja primjenjive na goriva u skladu s direktivama Vijeća 2003/96/EZ (*3) ili 2006/112/EZ (*4);</p> <p>(b) cjenovna elastičnost za izračun učinka mjera oporezivanja (u području energetike) mora odražavati odgovor potražnje za energijom u odnosu na promjene cijena te se procjenjuje na temelju najnovijih i reprezentativnih službenih izvora podataka;</p> <p>(c) uštede energije iz pratećih instrumenata politike oporezivanja, uključujući fiskalne poticaje ili plaćanje fondu, obračunavaju se zasebno.</p> <p>5. Obavijest o metodologiji</p> <p>Države članice u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 obavješćuju Komisiju</p>			
---	--	--	--

<p>o predloženoj detaljnoj metodologiji za rad sustava obveze energetske učinkovitosti i o alternativnim mjerama iz članka 7.a i 7.b te članka 20. stavka 6. Osim u slučaju oporezivanja, takva obavijest uključuje pojedinosti o:</p> <p>(a) razini uštede energije koja se zahtijeva na temelju članka 7. stavka 1. prvog podstavka točke (b) ili uštede za koju se očekuje da će biti ostvarena tijekom cijelog razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030.;</p> <p>(b) strankama obveznicama, strankama sudionicama, ovlaštenim strankama ili provedbenim tijelima javne vlasti;</p> <p>(c) ciljnim sektorima;</p> <p>(d) mjerama politike i pojedinačnim mjerama, uključujući očekivani ukupni iznos kumulativne uštede energije za svaku mjeru;</p> <p>(e) trajanju razdoblja obveze u vezi sa sustavom obveze energetske učinkovitosti;</p> <p>(f) aktivnostima predviđenima mjerom politike;</p> <p>(g) metodologiji izračuna, uključujući kako se utvrđuje dodatnost i značajnost te koje se metodologije i referentne vrijednosti upotrebljavaju za predviđene i procijenjene uštede;</p>			
--	--	--	--

<p>(h) vijeku trajanja mjera i načinu na koji se izračunavaju ili na čemu se temelje;</p> <p>(i) pristupu primijenjenom za rješavanje pitanja klimatskih razlika unutar države članice;</p> <p>(j) sustavima za praćenje i provjeru za mjera na temelju članaka 7.a i 7.b te pojedinosti o načinu osiguravanja njihove neovisnosti o strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;</p> <p>(k) u slučaju oporezivanja:</p> <p>i. ciljnim sektorima i segmentu poreznih obveznika;</p> <p>ii. provedbenim tijelima javne vlasti;</p> <p>iii. uštedi za koju se očekuje da će biti ostvarena;</p> <p>iv. trajanju mjere oporezivanja; i</p> <p>v. metodologiji izračuna, uključujući pojedinosti o tome koja se cjenovna elastičnost upotrebljava i o načinu na koji je utvrđena.</p> <p>.</p> <p>(*1) Uredba (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice</p>			
---	--	--	--

smanjenju emisija CO2 iz lakih vozila
([SL L 140, 5.6.2009., str. 1.](#))."

(*2) Uredba (EU) br. 510/2011
Europskog parlamenta i Vijeća od
11. svibnja 2011. o utvrđivanju
standardnih vrijednosti emisija za nova
laka gospodarska vozila kao dio
integriranog pristupa Unije s ciljem
smanjivanja emisija CO2 iz osobnih i
lakih gospodarskih vozila ([SL L 145,
31.5.2011., str. 1.](#))."

(*3) Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od
27. listopada 2003. o restrukturiranju
sustava Zajednice za oporezivanje
energenata i električne energije
([SL L 283, 31.10.2003., str. 51.](#))."

(*4) Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od
28. studenoga 2006. o zajedničkom
sustavu poreza na dodanu vrijednost
([SL L 347, 11.12.2006., str. 1.](#))."

3.U Prilogu VII. naslov se zamjenjuje
sljedećim:

„Minimalni zahtjevi za obračun i
informacije o obračunu na temelju
stvarne potrošnje električne energije i
plina”.

4.Umeće se sljedeći prilog:

„PRILOG VII.a

<p>Minimalni zahtjevi za informacije o obračunu i potrošnji grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu</p> <p>1. Obračun koji se temelji na stvarnoj potrošnji ili na rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja</p> <p>Kako bi se krajnjim korisnicima omogućilo reguliranje vlastite potrošnje energije, obračun se najmanje jednom godišnje provodi na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja.</p> <p>2. Minimalna učestalost informacija o obračunu ili potrošnji</p> <p>Od 25. listopada 2020., ako su ugrađeni brojila ili razdjelnici troškova grijanja koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja pružaju se krajnjim korisnicima najmanje jednom tromjesečno na zahtjev ili ako su se krajnji kupci opredijelili za primanje elektroničkog obračuna, a u ostalim se slučajevima to provodi dvaput godišnje.</p> <p>Od 1. siječnja 2022., ako su ugrađeni brojila ili razdjelnici troškova grijanja</p>			
---	--	--	--

<p>koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja pružaju se krajnjim korisnicima najmanje jednom mjesečno. Te informacije također mogu biti dostupne putem interneta i ažurirati se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje. Grijanje i hlađenje mogu se izuzeti od tih zahtjeva izvan sezone grijanja/hlađenja.</p> <p>3. Minimalne informacije navedene na računu</p> <p>Države članice osiguravaju da se krajnjim korisnicima na računima ili zajedno s računima u jasnom i razumljivom obliku na raspolaganje stave sljedeće informacije ako se one temelje na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja:</p> <p>(a) važeće stvarne cijene i stvarna potrošnja energije ili ukupni troškovi grijanja i rezultati očitavanja razdjelnika troškova grijanja;</p> <p>(b) informacije o upotrijebljenoj mješavini goriva i povezanim godišnjim emisijama stakleničkih plinova, uključujući informacije za</p>			
--	--	--	--

<p>krajnje korisnike koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centraliziranih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju. Države članice mogu ograničiti područje primjene zahtjeva o pružanju informacija o emisijama stakleničkih plinova uključivanjem samo opskrbljivanja iz sustava centraliziranoga grijanja s ukupnom nazivnom ulaznom toplinskom snagom većom od 20 MW;</p> <p>(c) usporedbe sadašnje potrošnje energije krajnjeg korisnika i potrošnje u istom razdoblju prošle godine u grafičkom obliku, prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu na klimatske uvjete;</p> <p>(d) kontaktne podatke organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja upotrebljava energiju;</p> <p>(e) informacije o povezanim postupcima podnošenja žalbe, uslugama pučkog pravobranitelja ili alternativnim mehanizmima za</p>			
--	--	--	--

<p>rješavanje sporova, kako je primjenjivo u državama članicama; (f) usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim korisnikom iz iste kategorije korisnika. U slučaju elektroničkih računa takve usporedbe umjesto toga mogu biti dostupne na internetu i priložena računima.</p> <p>Računi koji se ne temelje na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja sadržavaju jasno i razumljivo objašnjenje toga kako je izračunan iznos naveden na računu i barem informacije navedene u točkama (d) i (e).</p> <p>;</p> <p>5. U Prilogu IX. dijelu 1. četvrtom stavku točka (g) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(g) Gospodarska analiza: popis učinaka</p> <p>U gospodarskoj analizi uzimaju se u obzir svi relevantni gospodarski učinci.</p> <p>Države članice pri donošenju svojih odluka mogu procijeniti i uzeti u obzir troškove i uštede energije u analiziranim scenarijima proizišle iz povećanja fleksibilnosti u opskrbi</p>			
--	--	--	--

<p>energijom te iz optimalnijeg rada elektroenergetskih mreža, uključujući izbjegnute troškove i uštedu proizišlu iz manjeg ulaganja u infrastrukturu.</p> <p>Troškovi i koristi iz prvog podstavka uključuju barem sljedeće:</p> <p>i.Koristi</p> <ul style="list-style-type: none"> —vrijednost proizvodnje za potrošača (toplinska i električna energija), —vanjske koristi kao što su koristi za okoliš, koristi u pogledu emisija stakleničkih plinova te koristi za zdravlje i sigurnost, u mjeri u kojoj je to moguće, —učinci na tržište rada, energetske sigurnost i konkurentnost, u mjeri u kojoj je to moguće; <p>ii.Troškovi</p> <ul style="list-style-type: none"> —kapitalni troškovi postrojenja i opreme, —kapitalni troškovi povezanih energetske mreže, —varijabilni i fiksni operativni troškovi, — troškovi energije, 			
---	--	--	--

<p>—troškovi povezani s okolišem, zdravljem i sigurnošću, u mjeri u kojoj je to moguće,</p> <p>—troškovi povezani s tržištem rada, energetsom sigurnošću i konkurentnošću, u mjeri u kojoj je to moguće.”.</p> <p>6.U Prilogu XII. prvom stavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(a)utvrđuju i objavljuju standardna pravila u pogledu pokrivanja i podjele troškova tehničkih prilagodbi, poput priključaka na mrežu, jačanja mreže i uvođenja novih mreža, poboljšanja rada mreže i pravila u pogledu nediskriminirajuće primjene kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije;”.</p>			
<p>[*1] Uredba (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice smanjenju emisija</p>			

<p>CO2 iz lakih vozila (SL L 140, 5.6.2009., str. 1.).</p> <p>(*2) Uredba (EU) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nova laka gospodarska vozila kao dio integriranog pristupa Unije s ciljem smanjivanja emisija CO2 iz osobnih i lakih gospodarskih vozila (SL L 145, 31.5.2011., str. 1.).</p> <p>(*3) Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.).</p> <p>(*4) Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).”</p>			
--	--	--	--

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet i područje primjene</p> <p>1. Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za promicanje energetske učinkovitosti unutar Unije kako bi se osiguralo postizanje ciljeva energetske učinkovitosti Unije i omogućuju daljnja poboljšanja energetske učinkovitosti. Cilj je tog zajedničkog okvira doprinijeti provedbi Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća (35) i sigurnosti opskrbe energijom u Uniji smanjenjem njezine ovisnosti o uvozu energije, uključujući fosilna goriva.</p> <p>Ovom se Direktivom utvrđuju pravila čija je namjena prioritetna provedba energetske učinkovitosti u svim sektorima, uklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje tržišnih nedostataka koji ograničavaju učinkovitost u opskrbi energijom te u prijenosu odnosno transportu, skladištenju i korištenju energije. Njome se također predviđa utvrđivanje okvirnih nacionalnih doprinosa energetske učinkovitosti za 2030.</p> <p>Ovom se Direktivom doprinosi provedbi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu”, čime se također doprinosi Uniji kao uključivom, pravednom i prosperitetnom društvu s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom.</p> <p>2. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi minimalni su zahtjevi i ne sprečavaju nijednu državu članicu da zadrži ili uvede strože mjere. Takve mjere moraju biti</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)
---	--	---------------	--

<p>u skladu s pravom Unije. Ako su nacionalnim zakonodavstvom predviđene strože mjere, država članica obavješćuje Komisiju o tom zakonodavstvu.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „energija” znači energenti kako su definirani u članku 2. točki (d) Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (36);</p> <p>2. „energetska učinkovitost na prvom mjestu” znači energetska učinkovitost na prvom mjestu kako je definirana u članku 2. točki 18. Uredbe (EU) 2018/1999;</p> <p>3. „energetski sustav” znači sustav ponajprije osmišljen za pružanje energetske usluge kako bi se zadovoljila potražnja sektorâ krajnje potrošnje za energijom u obliku topline, goriva i električne energije;</p> <p>4. „učinkovitost sustava” znači odabir energetske učinkovite rješenja ako ona omogućuju i troškovno učinkovit put dekarbonizacije, dodatnu fleksibilnost i učinkovitu upotrebu resursa;</p> <p>5. „potrošnja primarne energije” ili „PEC” znači bruto dostupna energija bez međunarodnih pomorskih</p>	<p>člankom 2 kojim se mijenja 3. stavku 2. točka 45:</p> <p>45. učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja – sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja, odnosno centralni toplinski sustav i zatvoreni toplinski sustav koji koristi energiju iz obnovljivih izvora, otpadnu toplinu, toplinu dobivenu kogeneracijom, visokoučinkovitim kogeneracijom ili kombinaciju takve energije i topline sukladno članku 4. stavku 6. ovog Zakona,</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>spremnika, neenergetske krajnje potrošnje i energije iz okoliša;</p> <p>6. „krajnja potrošnja energije” ili „FEC” znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, uključujući potrošnju energije u međunarodnom zračnom prometu, kućanstva, javne i privatne usluge, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i drugi sektori krajnji korisnici, isključujući potrošnju energije u međunarodnim pomorskim spremnicima, energiju iz okoliša i isporuke sektoru pretvorbe i energetske sektoru te gubitke zbog prijenosa odnosno transporta i distribucije kako su definirani u Prilogu A Uredbi (EZ) br. 1099/2008;</p> <p>7. „energija iz okoliša” znači energija iz okoliša kako je definirana u članku 2. točki 2. Direktive (EU) 2018/2001;</p> <p>8. „energetska učinkovitost” znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije;</p> <p>9. „ušteta energije” znači količina uštede energije utvrđena mjerenjem ili procjenjivanjem potrošnje, ili oboje, prije i nakon provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz osiguravanje normalizacije vanjskih uvjeta koji utječu na potrošnju energije;</p> <p>10. „poboljšanje energetske učinkovitosti” znači povećanje energetske učinkovitosti kao rezultat bilo kakvih promjena u tehnologiji, ponašanju ili gospodarstvu;</p> <p>11. „energetska usluga” znači fizička korist, prednost ili dobro dobiveno iz kombinacije energije s energetske učinkovitom tehnologijom ili djelovanjem, koje može uključivati rad,</p>			
---	--	--	--

<p>održavanje i kontrolu potrebne za pružanje usluge, koja se pruža na temelju ugovora i za koju je dokazano da u uobičajenim okolnostima dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koja se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti ili do uštede primarne energije;</p> <p>12. „javna tijela” znači nacionalna, regionalna ili lokalna tijela i subjekti koje izravno financiraju i kojima upravljaju ta tijela, ali nisu industrijske ili komercijalne naravi;</p> <p>13. „ukupna korisna površina poda” znači površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta;</p> <p>14. „javni naručitelji” znači javni naručitelji kako su definirani u članku 6. stavku 1. Direktive 2014/23/EU, članku 2. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/24/EU i članku 3. stavku 1. Direktive 2014/25/EU;</p> <p>15. „naručitelji” znači naručitelji kako su definirani u članku 7. stavku 1. Direktive 2014/23/EU i članku 4. stavku 1. Direktive 2014/25/EU;</p> <p>16. „sustav gospodarenja energijom” znači skup međusobno povezanih ili djelujućih elemenata strategije u kojoj su određeni cilj energetske učinkovitosti i plan za ostvarivanje tog cilja, uključujući praćenje stvarne potrošnje energije, djelovanja poduzeta za povećavanje energetske učinkovitosti i mjerenje ostvarenog napretka;</p> <p>17. „europska norma” znači norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme, a koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu;</p>			
--	--	--	--

<p>18. „međunarodna norma” znači norma koju je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju, a koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu;</p> <p>19. „stranka obveznica” znači distributer energije, poduzeće za maloprodaju energije ili operator prijenosnog odnosno transportnog sustava za koje su obvezujući nacionalni sustavi obveze energetske učinkovitosti iz članka 9.;</p> <p>20. „ovlaštena stranka” znači pravni subjekt na koji je vlada ili drugo javno tijelo prenijelo ovlasti za razvoj programa financiranja, upravljanje njime ili njegov rad u ime te vlade ili drugog javnog tijela;</p> <p>21. „stranka sudionica” znači poduzeće ili javno tijelo koje se obvezalo ostvariti određene ciljeve na temelju dobrovoljnog sporazuma ili koje je obuhvaćeno instrumentom nacionalne regulatorne politike;</p> <p>22. „provedbeno tijelo javne vlasti” znači javnopravno tijelo koje je odgovorno za provedbu ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljika, financijskih planova i instrumenata, fiskalnih poticaja, standarda i normi, sustava označavanja energetske učinkovitosti, osposobljavanja ili obrazovanja;</p> <p>23. „mjera politike” znači regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti;</p>			
--	--	--	--

<p>24. „pojedinačna mjera” znači mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike;</p> <p>25. „distributer energije” znači fizička ili pravna osoba, uključujući operatora distribucijskog sustava, koja je odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima;</p> <p>26. „operator distribucijskog sustava” znači operator distribucijskog sustava kako je definiran u članku 2. točki 29. Direktive (EU) 2019/944 kad je riječ o električnoj energiji ili članku 2. točki 6. Direktive 2009/73/EZ kad je riječ o plinu;</p> <p>27. „poduzeće za maloprodaju energije” znači fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim kupcima;</p> <p>28. „krajnji kupac” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu krajnju uporabu;</p> <p>29. „pružatelj energetske usluge” znači fizička ili pravna osoba koja isporučuje energetske usluge ili usluge za poboljšanje energetske učinkovitosti u objektima ili prostorijama krajnjeg kupca;</p> <p>30. „mala i srednja poduzeća” ili „MSP-ovi” znači poduzeća kako su definirana u članku 2. stavku 1. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ (37);</p> <p>31. „mikropoduzeće” znači poduzeće kako je definirano u članku 2. stavku 3. Priloga Preporuci 2003/361/EZ;</p> <p>32. „energetski pregled” znači sustavni postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne</p>			
--	--	--	--

<p>ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti uštede energije, utvrđivanja potencijala za troškovno učinkovito korištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te izvješćivanja o rezultatima;</p> <p>33. „ugovor o energetske učinku” znači ugovorni sporazum između korisnika i pružatelja mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, koji se provjerava i prati tijekom čitavog trajanja ugovora, pri čemu su radovi, opskrba ili usluge za tu mjeru plaćeni s obzirom na ugovorom dogovorenu razinu poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugi dogovoreni kriterij energetske učinka, kao što je financijska ušteda;</p> <p>34. „pametni sustav mjerenja” znači pametni sustav mjerenja kako je definiran u članku 2. točki 23. Direktive (EU) 2019/944 ili inteligentni sustav mjerenja iz Direktive 2009/73/EZ;</p> <p>35. „operator prijenosnog odnosno transportnog sustava” znači operator prijenosnog sustava kako je definiran u članku 2. točki 35. Direktive (EU) 2019/944 kad je riječ o električnoj energiji odnosno operator transportnog sustava kako je definiran u članku 2. točki 4. Direktive 2009/73/EZ kad je riječ o plinu;</p> <p>36. „kogeneracija” znači istodobna proizvodnja toplinske energije i električne ili mehaničke energije u istom postupku;</p> <p>37. „ekonomski opravdana potražnja” znači potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije;</p>			
---	--	--	--

<p>38. „korisna toplina” znači toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem;</p> <p>39. „električna energija iz kogeneracije” znači električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunana u skladu s općim načelima navedenima u Prilogu II.;</p> <p>40. „visokoučinkovita kogeneracija” znači kogeneracija koja ispunjava kriterije utvrđene u Prilogu III.;</p> <p>41. „cjelokupna učinkovitost” znači godišnji iznos proizvodnje električne i mehaničke energije i proizvodnje korisne topline podijeljen s gorivom utrošenim za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije;</p> <p>42. „omjer električne i toplinske energije” znači omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, uz korištenje radnih podataka određene jedinice;</p> <p>43. „kogeneracijska jedinica” znači jedinica koja može raditi u kogeneracijskom pogonu;</p> <p>44. „mala kogeneracijska jedinica” znači kogeneracijska jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe;</p> <p>45. „mikrokogeneracijska jedinica” znači kogeneracijska jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kWe;</p> <p>46. „učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje” znači sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja koji ispunjava kriterije utvrđene u članku 26.;</p>			
---	--	--	--

<p>47. „učinkovito grijanje i hlađenje” znači sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na osnovni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi iz ove Direktive i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, konverziju, prijevoz i distribuciju;</p> <p>48. „učinkovito individualno grijanje i hlađenje” znači sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednaki utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, konverziju, prijevoz i distribuciju;</p> <p>49. „podatkovni centar” znači podatkovni centar kako je definiran u točki 2.6.3.1.16. Priloga A Uredbi (EZ) br. 1099/2008;</p> <p>50. „preuređenje u značajnoj mjeri” znači preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporedivu jedinicu;</p> <p>51. „agregator” znači neovisni agregator kako je definiran u članku 2. točki 19. Direktive (EU) 2019/944;</p> <p>52. „energetsko siromaštvo” znači da kućanstvo nema pristup osnovnim energetskeim uslugama, pri čemu se takvim uslugama osiguravaju osnovne razine i pristojan životni i zdravstveni standard, uključujući odgovarajuće grijanje, toplu vodu,</p>			
--	--	--	--

<p>hlađenje, rasvjetu i energiju za napajanje kućanskih uređaja, u relevantnom nacionalnom kontekstu, postojećim nacionalnim socijalnim politikama i ostalim relevantnim nacionalnim politikama, što je uzrokovano kombinacijom čimbenika, uključujući barem cjenovnu nepristupačnost, nedovoljan raspoloživi dohodak, visoke izdatke za energiju i lošu energetska učinkovitost domova;</p> <p>53. „krajnji korisnik” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za grijanje, hlađenje ili toplu vodu u kućanstvu za vlastitu krajnju uporabu, ili fizička ili pravna osoba koja boravi u pojedinačnoj zgradi ili samostalnoj uporabnoj jedinici u zgradi s više stanova ili višenamjenskoj zgradi koja se opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom u kućanstvu iz centralnog izvora, pri čemu takva osoba nema izravan ni pojedinačni ugovor s dobavljačem energije;</p> <p>54. „suprotstavljeni interesi” znači da ne postoji pravedna i razumna raspodjela financijskih obveza i nagrada povezanih s ulaganjima u energetska učinkovitost među dotičnim akterima, na primjer između vlasnika i najmoprimaca, ili između vlasnika različitih samostalnih uporabnih cjelina zgrade, ili između vlasnika i najmoprimaca ili različitih vlasnika zgrada s više stanova ili višenamjenskih zgrada.</p> <p>55. „strategija uključivanja” znači strategija kojom se postavljaju ciljevi, razvijaju tehnike i uspostavlja postupak uključivanja svih relevantnih dionika na nacionalnoj ili lokalnoj razini, uključujući predstavnike civilnog društva kao što su organizacije potrošača, u postupak oblikovanja</p>			
--	--	--	--

<p>politika, s ciljem podizanja osviještenosti, dobivanja povratnih informacija o takvim politikama i poboljšanja njihova prihvaćanja u javnosti;</p> <p>56. „statistički značajan udio i reprezentativan uzorak mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti” znači takav udio i uzorak koji zahtjeva utvrđivanje podskupa statističke populacije dotičnih mjera za uštedu energije tako da odražava cjelokupnu populaciju svih mjera za uštedu energije i stoga omogućuje donošenje dovoljno pouzdanih zaključaka u vezi s povjerenjem u sveukupne mjere.</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu”</p> <p>1. U skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu” države članice osiguravaju da se rješenja za energetska učinkovitost, uključujući resurse na strani potražnje i fleksibilnost sustava, procjenjuju u odlukama o planiranju, politikama i velikim ulaganjima pojedinačne vrijednosti veće od 100 000 000 EUR, odnosno 175 000 000 EUR ako je riječ o projektima prometne infrastrukture, koji se odnose na sljedeće sektore:</p> <p>(a) energetske sustave; i</p> <p>(b) neenergetske sektore, ako ti sektori utječu na potrošnju energije i energetska učinkovitost, kao što su sektor zgradarstva, prometni i vodni sektor, sektor informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) te poljoprivredni i financijski sektor.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetska učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>2. Komisija do 11. listopada 2027. provodi procjenu pragova utvrđenih u stavku 1. s ciljem revizije naniže, uzimajući pritom u obzir moguća kretanja u gospodarstvu i na energetsom tržištu. Komisija do 11. listopada 2028. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće nakon kojeg, prema potrebi, slijede zakonodavni prijedlozi.</p> <p>3. Pri primjeni ovog članka države članice potiču se da uzmu u obzir Preporuku Komisije (EU) 2021/1749 (38).</p> <p>4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela prate primjenu načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu”, uključujući, prema potrebi, integraciju sektora i međusektorske učinke, u slučajevima u kojima su odluke o politikama, planiranju i ulaganjima podložne zahtjevima u pogledu odobrenja i praćenja.</p> <p>5. Pri primjeni načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” države članice:</p> <p>(a) promiču i, ako se zahtijevaju analize troškova i koristi, osiguravaju primjenu metodologija troškova i koristi i objavljuju te metodologije na temelju kojih je moguće primjereno procijeniti šire koristi rješenja za energetska učinkovitost, prema potrebi, uzimajući u obzir cijeli životni ciklus i dugoročnu perspektivu, učinkovitost sustava i troškovnu učinkovitost, sigurnost opskrbe i kvantifikaciju iz društvene, zdravstvene i gospodarske perspektive te iz perspektive</p>			
---	--	--	--

<p>klimatske neutralnosti, te načela održivosti i kružnog gospodarstva u prijelazu na klimatsku neutralnost;</p> <p>(b) odgovaraju na posljedice na energetska siromaštvo;</p> <p>(c) utvrđuju subjekt ili subjekte odgovorne za praćenje primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” i učinaka regulatornih okvira, uključujući financijske propise, te odluka o politikama, planiranju i velikim ulaganjima iz stavka 1. na potrošnju energije, energetska učinkovitost i energetske sustave;</p> <p>(d) izvješćuju Komisiju, u okviru svojih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999, o tome kako je načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” uzeto u obzir u nacionalnim i, ako je primjenjivo, regionalnim i lokalnim odlukama o politikama, planiranju i velikim ulaganjima povezanima s nacionalnim i regionalnim energetskim sustavima, uključujući barem sljedeće:</p> <p>i. procjenu primjene i koristi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u energetskim sustavima, posebno u odnosu na potrošnju energije;</p> <p>ii. popis djelovanja poduzetih kako bi se uklonile sve nepotrebne regulatorne ili neregulatorne prepreke provedbi načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” i rješenja na strani potražnje, među ostalim identificiranjem nacionalnog zakonodavstva i mjera koji su u</p>			
--	--	--	--

<p>suprotnosti s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“.</p> <p>6. Komisija do 11. travnja 2024. donosi smjernice kojima se pruža zajednički opći okvir, uključujući nadzor te postupak praćenja i izvješćivanja, koji države članice mogu upotrebljavati za izradu metodologija troškova i koristi iz stavka 5. točke (a) za potrebe usporedivosti, ostavljajući pritom mogućnost državama članicama da se prilagode nacionalnim i lokalnim okolnostima.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Ciljevi energetske učinkovitosti</p> <p>1. Države članice zajednički osiguravaju smanjenje potrošnje energije od barem 11,7 % u 2030. u odnosu na predviđanja iz referentnog scenarija EU-a iz 2020. tako da krajnja potrošnja energije u Uniji ne bude veća od 763 Mtoe. Države članice ulažu napore kako bi zajednički doprinijele okvirnom cilju Unije za potrošnju primarne energije tako da ona 2030. ne bude veća od 992,5 Mtoe.</p> <p>2. Svaka država članica određuje okvirni nacionalni doprinos energetske učinkovitosti na temelju krajnje potrošnje energije radi zajedničkog postizanja obvezujućeg cilja Unije za krajnju potrošnju energije iz stavka 1. ovog članka i ulaže napore radi zajedničkog doprinošenja okvirnom cilju Unije za potrošnju primarne energije iz tog stavka. Države članice obavješćuju Komisiju o navedenim</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>doprinosima, zajedno s okvirnom putanjom za te doprinose, u okviru ažuriranja svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999 i svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe. Pri tome države članice također izražavaju svoje doprinose u smislu apsolutne razine potrošnje primarne energije u 2030. Pri utvrđivanju svojih okvirnih nacionalnih doprinosa energetske učinkovitosti države članice uzimaju u obzir zahtjeve navedene u stavku 3. ovog članka i objašnjavaju kako i na temelju kojih podataka su izračunale te doprinose. U tu svrhu mogu upotrebljavati formulu iz Priloga I. ovoj Direktivi.</p> <p>Države članice dostavljaju udjele potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u sektorima krajnjih korisnika, kako je definirano u Uredbi (EZ) br. 1099/2008, uključujući sektore industrije, domaćinstava, usluga i prometa, u svojim nacionalnim doprinosima energetske učinkovitosti. Države članice također navode predviđanja za potrošnju energije u sektoru IKT-a.</p> <p>3. Pri određivanju svojih okvirnih nacionalnih doprinosa energetske učinkovitosti iz stavka 2. države članice uzimaju u obzir:</p> <p>(a) cilj Unije za krajnju potrošnju energije 2030. od najviše 763 Mtoe te za potrošnju primarne energije 2030. od najviše 992,5 Mtoe, kako je predviđeno u stavku 1.;</p>			
--	--	--	--

<p>(b) mjere predviđene ovom Direktivom;</p> <p>(c) druge mjere za promicanje energetske učinkovitosti u državama članicama i na razini Unije;</p> <p>(d) sve relevantne čimbenike koji utječu na nastojanja u području učinkovitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. rana nastojanja i djelovanja u području energetske učinkovitosti; ii. ravnopravnu raspodjelu nastojanja u cijeloj Uniji; iii. energetska intenzitet gospodarstva; iv. preostali troškovno učinkovit potencijal za uštedu energije; <p>(e) ostale nacionalne okolnosti koje utječu na potrošnju energije, a posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. razvoj i predviđanja u vezi s BDP-om i demografijom; ii. promjene u uvozu i izvozu energije, promjene u strukturi izvora energije i uvođenje novih održivih goriva; iii. razvoj svih izvora obnovljive energije, nuklearne energije te hvatanja i skladištenja ugljika; iv. dekarbonizaciju energetska intenzivnih industrija; v. razinu ambicije u nacionalnim planovima za dekarbonizaciju ili klimatsku neutralnost; vi. gospodarski potencijal za uštedu energije; vii. trenutne klimatske uvjete i predviđanja u vezi s klimatskim promjenama. 			
---	--	--	--

<p>4. Pri primjeni zahtjeva utvrđenih u stavku 3. država članica osigurava da njezin doprinos u Mtoe nije za više od 2,5 % veći od onoga koji bi bio da proizlazi iz formule iz Priloga I.</p> <p>5. Komisija ocjenjuje je li zajednički doprinos država članica barem jednak obvezujućem cilju Unije za krajnju potrošnju energije utvrđenom u stavku 1. ovog članka. Ako Komisija zaključi da je nedovoljan, u okviru svoje procjene nacrtu ažuriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova na temelju članka 9. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, ili najkasnije 1. ožujka 2024., uzimajući u obzir ažurirani referentni scenarij EU-a iz 2020. na temelju ovog stavka, Komisija svakoj državi članici dostavlja ispravljene okvirne nacionalni doprinos energetske učinkovitosti za krajnju potrošnju energije na temelju:</p> <p>(a) preostalog zajedničkog smanjenja krajnje potrošnje energije potrebnog za postizanje obvezujućeg cilja Unije utvrđenog u stavku 1.;</p> <p>(b) relativnog intenziteta stakleničkih plinova po jedinici BDP-a u 2019. među dotičnim državama članicama;</p> <p>(c) BDP-a tih država članica u 2019.</p> <p>Prije primjene formule iz Priloga I. za mehanizam uspostavljen u ovom stavku, a najkasnije 30. studenoga 2023., Komisija ažurira referentni scenarij EU-a iz 2020. na temelju najnovijih podataka Eurostata koje su dostavile države članice, u skladu s</p>			
---	--	--	--

<p>člankom 4. stavkom 2. točkom (b) i člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>Neovisno o članku 37. ove Direktive, države članice koje žele ažurirati svoje okvirne nacionalne doprinose energetske učinkovitosti na temelju stavka 2. ovog članka, koristeći se ažuriranim referentnim scenarijem EU-a iz 2020., obavješćuju o svojem ažuriranom okvirnom nacionalnom doprinosu energetske učinkovitosti najkasnije 1. veljače 2024. Ako država članica želi ažurirati svoj okvirni nacionalni doprinos energetske učinkovitosti, ona osigurava da njezin doprinos u Mtoe nije za više od 2,5 % veći od onoga koji bi bio da proizlazi iz formule iz Priloga I. primjenom ažuriranog referentnog scenarija EU-a iz 2020.</p> <p>Države članice kojima je Komisija dostavila ispravljene okvirni nacionalni doprinos energetske učinkovitosti ažuriraju svoje okvirne nacionalne doprinose energetske učinkovitosti na temelju stavka 2. ovog članka s ispravljenim okvirnim nacionalnim doprinosom energetske učinkovitosti za krajnju potrošnju energije, zajedno s ažuriranjem svoje okvirne putanje tog doprinosa i, ako je primjenjivo, svojih dodatnih mjera, u okviru ažuriranja svojih okvirnih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999. Komisija u skladu s tom uredbom zahtijeva od država članica da bez odgode dostave svoj ispravljene okvirni doprinos energetske učinkovitosti i, ako je</p>			
---	--	--	--

<p>primjenjivo, svoje dodatne mjere kako bi se osigurala primjena mehanizma utvrđenog u ovom stavku.</p> <p>Ako država članica obavijesti o okvirnom nacionalnom doprinosu energetske učinkovitosti za krajnju potrošnju energije u Mtoe jednakom ili manjem od onoga koji bi bio da proizlazi iz formule iz Priloga I., Komisija ne mijenja taj doprinos.</p> <p>Pri primjeni mehanizma utvrđenog u ovom stavku Komisija osigurava da nema razlike između zbroja nacionalnih doprinosa svih država članica i obvezujućeg cilja Unije utvrđenog u stavku 1.</p> <p>6. Ako Komisija na temelju svoje ocjene u skladu s člankom 29. stavcima 1. i 3. Uredbe (EU) 2018/1999 zaključi da nije ostvaren dovoljan napredak u postizanju doprinosa energetske učinkovitosti, države članice koje su iznad svojih okvirnih putanja za krajnju potrošnju energije iz stavka 2. ovog članka osiguravaju provođenje dodatnih mjera u roku od godine dana od datuma primitka Komisijine ocjene kako bi sustigle zaostatke u postizanju svojih doprinosa energetske učinkovitosti. Te dodatne mjere uključuju, ali nisu ograničene na, barem jednu od sljedećih mjera:</p> <p>(a) nacionalne mjere kojima se postiže dodatna ušteda energije, uključujući veću pomoć u razvoju projekata za provedbu mjera ulaganja u energetske učinkovitost;</p> <p>(b) povećavanje obveze uštede energije utvrđene u članku 8. ove Direktive;</p> <p>(c) prilagođavanje obveze za javni sektor;</p>			
---	--	--	--

<p>(d)dobrovoljni financijski doprinos nacionalnom fondu za energetska učinkovitost iz članka 30. ove Direktive ili nekom drugom namjenskom instrumentu financiranja za energetska učinkovitost, pri čemu godišnji financijski doprinosi moraju biti jednaki ulaganjima potrebnima za postizanje okvirne putanje.</p> <p>Ako je krajnja potrošnja energije države članice iznad okvirne putanje za krajnju potrošnju energije iz stavka 2. ovog članka, ona u svoje integrirano nacionalno energetska i klimatska izvješće o napretku dostavljeno na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999 uvrštava objašnjenje mjera koje će poduzeti kako bi riješila nedosljednost radi osiguravanja postizanja svojih nacionalnih doprinosa energetska učinkovitosti i očekivanog iznosa uštede energije.</p> <p>Komisija ocjenjuje jesu li nacionalne mjere iz ovog stavka dovoljne da se postignu Unijini ciljevi energetska učinkovitosti. Ako se zaključi da nacionalne mjere nisu dovoljne, Komisija, prema potrebi, predlaže mjere i izvršava svoje ovlasti na razini Unije osobito kako bi osigurala ostvarivanje Unijinih ciljeva energetska učinkovitosti za 2030.</p> <p>7. Komisija do 31. prosinca 2026. ocjenjuje sve metodološke promjene u podacima dostavljenima na temelju Uredbe (EZ) br. 1099/2008 u metodologiji za izračun energetska bilance i u energetska modelima za europska potrošnja energije te, prema potrebi, predlaže tehničke računski prilagodbe Unijinih</p>			
--	--	--	--

<p>ciljeva za 2030. radi očuvanja razine ambicioznosti utvrđene u stavku 1. ovog članka.</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Javni sektor: predvodnik u energetske učinkovitosti</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se ukupna krajnja potrošnja energije svih javnih tijela zajedno smanji za barem 1,9 % svake godine u odnosu na 2021.</p> <p>Države članice mogu odlučiti isključiti javni prijevoz ili oružane snage iz obveze utvrđene u prvom podstavku.</p> <p>Za potrebe prvog i drugog podstavka države članice utvrđuju osnovnu vrijednost koja uključuje krajnju potrošnju energije svih javnih tijela, osim u javnom prijevozu ili oružanim snagama, za 2021. Smanjenje potrošnje energije u okviru javnog prijevoza i oružanih snaga indikativno je i može se i dalje računati za ispunjavanje obveze na temelju prvog podstavka čak i ako je isključeno iz osnovne vrijednosti na temelju ovog članka.</p> <p>2. Tijekom prijelaznog razdoblja koje završava 11. listopada 2027. cilj iz stavka 1. je okviran. Tijekom tog prijelaznog razdoblja države članice mogu upotrebljavati podatke o procijenjenoj</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>potrošnji te one do istog datuma prilagođuju osnovnu vrijednost i usklađuju procijenjenu krajnju potrošnju energije svih javnih tijela sa stvarnom krajnjom potrošnjom energije svih javnih tijela.</p> <p>3. Obveza utvrđena u stavku 1. ne obuhvaća, do 31. prosinca 2026., potrošnju energije javnih tijela u lokalnim upravnim jedinicama s manje od 50 000 stanovnika i, do 31. prosinca 2029., potrošnju energije javnih tijela u lokalnim upravnim jedinicama s manje od 5 000 stanovnika.</p> <p>4. U izračunu krajnje potrošnje energije svojih javnih tijela država članica može uzeti u obzir razlike u klimi unutar države članice.</p> <p>5. Države članice u ažuriranjima, prijavljenima na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, svojih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe uključuju količinu smanjenja potrošnje energije koju trebaju ostvariti sva javna tijela, razvrstana po sektorima, i mjere koje planiraju donijeti u svrhu postizanja tih smanjenja. U okviru svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999 države članice svake godine izvješćuju Komisiju o ostvarenom smanjenju krajnje potrošnje energije.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da regionalna i lokalna tijela uspostave specifične mjere energetske učinkovitosti u svojim dugoročnim alatima za planiranje, kao što su planovi za dekarbonizaciju ili</p>			
--	--	--	--

<p>održivu energiju, nakon savjetovanja s relevantnim dionicima, među ostalim, prema potrebi, s odgovarajućim energetske agencijama, i javnošću, osobito s ugroženim skupinama koje su u opasnosti od energetske siromaštva ili su izloženi njegovim posljedicama.</p> <p>Pri osmišljavanju i provedbi mjera energetske učinkovitosti države članice osiguravaju i da nadležna tijela poduzmu djelovanja za ublažavanje znatnih negativnih izravnih ili neizravnih učinaka mjera energetske učinkovitosti na energetske siromašna kućanstva, kućanstva s niskim prihodima ili ugrožene skupine.</p> <p>7. Države članice javnim tijelima pružaju potporu. Takva potpora može, ne dovodeći u pitanje pravila o državnim potporama, uključivati financijsku i tehničku potporu, za potrebe uvođenja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te poticanja javnih tijela da uzmu u obzir šire koristi koje nadilaze uštedu energije, primjerice kvalitetu okoliša u zatvorenim prostorima, među ostalim na regionalnoj i lokalnoj razini, davanjem smjernica, promicanjem stjecanja kompetencija, stjecanja vještina i prilika za osposobljavanje te poticanjem suradnje među javnim tijelima.</p> <p>8. Države članice potiču javna tijela da u svojim aktivnostima ulaganja i politikama u obzir uzimaju emisije ugljika tijekom cijelog životnog vijeka, kao i gospodarske i socijalne koristi.</p>			
--	--	--	--

<p>9. Države članice potiču javna tijela da poboljšaju energetska svojstva zgrada čiji su vlasnici ili u kojima su smještena javna tijela, među ostalim zamjenom starih i neučinkovitih grijača.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Zgrade javnih tijela kao uzor</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 7. Direktive 2010/31/EU, svaka država članica osigurava da se najmanje 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hladjenih zgrada u vlasništvu javnih tijela obnovi svake godine radi pretvorbe u barem zgrade gotovo nulte energije ili zgrade s nultim emisijama u skladu s člankom 9. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>Države članice mogu odabrati koje će zgrade uključiti u zahtjev za obnovu od 3 % uzimajući u obzir pri odabiru zgrada za obnovu troškovnu učinkovitost i tehničku izvedivost.</p> <p>Države članice mogu izuzeti socijalno stanovanje od obveze obnove iz prvog podstavka ako takve obnove ne bi bile troškovno neutralne ili bi dovele do povećanja najamnine za osobe koje žive u socijalnom stanovanju, osim ako takva povećanja najamnine nisu veća od financijske uštede na računima za energiju.</p> <p>Ako javna tijela koriste zgradu koja nije u njihovu vlasništvu, pregovaraju s vlasnikom, posebno u</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>ključnom trenutku kao što su obnova najma, promjena upotrebe, značajni popravci ili radovi održavanja, s ciljem utvrđivanja ugovornih klauzula kako bi zgrada postala barem zgrada gotovo nulte energije ili zgrada s nultim emisijama.</p> <p>Stopa od najmanje 3 % izračunava se na temelju ukupne površine poda zgrada čija je ukupna korisna površina poda veća od 250 m², koje su u vlasništvu javnih tijela i koje 1. siječnja 2024. nisu zgrade gotovo nulte energije.</p> <p>2. Države članice mogu primjenjivati zahtjeve koji su manje strogi od onih utvrđenih u stavku 1. za sljedeće kategorije zgrada:</p> <p>(a) zgrade koje su službeno zaštićene zbog toga što pripadaju posebno zaštićenom području ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske svojstava na neprihvatljiv način promijenio njihov značaj ili izgled;</p> <p>(b) zgrade koje su u vlasništvu oružanih snaga ili središnje vlasti i koje su namijenjene nacionalnoj obrani, osim pojedinačnih prostora za stanovanje ili uredskih zgrada za oružane snage i drugo osoblje koje zapošljavaju tijela za nacionalnu obranu;</p> <p>(c) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe.</p> <p>Države članice mogu odlučiti ne obnoviti zgradu koja nije navedena u prvom podstavku ovog stavka do razine predviđene u stavku 1. ako procijene da</p>			
---	--	--	--

<p>pretvorba te zgrade u zgradu gotovo nulte energije nije tehnički, gospodarski ili funkcionalno izvediva. Ako tako odluče, države članice ne računavaju obnovu te zgrade u ispunjavanje zahtjeva iz stavka 1.</p> <p>3. Kako bi se dala prednost uštedi energije i potaknulo rano djelovanje, država članica koja obnovi više od 3 % ukupne površine poda svojih zgrada u skladu sa stavkom 1. u bilo kojoj godini do 31. prosinca 2026. može višak računati u godišnju stopu obnove za bilo koju od sljedeće tri godine. Država članica koja obnovi više od 3 % ukupne površine poda svojih zgrada od 1. siječnja 2027. može višak računati u godišnju stopu obnove za sljedeće dvije godine.</p> <p>4. Države članice mogu u godišnju stopu obnove zgrada računati nove zgrade koje su u vlasništvu kao zamjena za određene zgrade javnih tijela srušene tijekom bilo koje od prethodne dvije godine. To se primjenjuje samo ako bi bile troškovno učinkovitije i održivije u smislu energije i emisija CO₂ tijekom životnog vijeka u odnosu na obnovu takvih zgrada. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje opće kriterije, metodologije i postupke za utvrđivanje takvih iznimnih slučajeva.</p> <p>5. Države članice do 11. listopada 2025. za potrebe ovog članka utvrđuju te objavljuju i čine dostupnim popis grijanih i/ili hlađenih zgrada čiji su vlasnici ili u kojima su smještena javna tijela i čija je ukupna korisna površina poda veća od 250 m². Države članice ažuriraju taj popis barem svake dvije godine. Popis je povezan s pregledom fonda zgrada</p>			
--	--	--	--

<p>provedenim u okviru nacionalnih planova za obnovu zgrada u skladu s Direktivom 2010/31/EU i relevantnim bazama podataka.</p> <p>Promatračka skupina za obnovu zgrada EU-a može objediniti javno objavljene i dostupne podatke o značajkama fonda zgrada, obnovi zgrada i energetske svojstvima kako bi se s pomoću usporedivih podataka osiguralo bolje razumijevanje energetske svojstava sektora zgradarstva.</p> <p>Popis sadržava barem sljedeće podatke:</p> <p>(a) površinu poda u m²;</p> <p>(b) izmjerenu godišnju potrošnju energije za grijanje, hlađenje, električnu energiju i toplu vodu ako su ti podaci dostupni;</p> <p>(c) energetske certifikat svake zgrade izdan u skladu s Direktivom 2010/31/EU.</p> <p>6. Države članice mogu odlučiti primijeniti alternativni pristup od onog utvrđenog u stavcima od 1. do 4. u svrhu postizanja, svake godine, iznosa uštede energije u zgradama javnih tijela koji je barem jednak iznosu koji se zahtijeva u stavku 1.</p> <p>Za potrebe primjene tog alternativnog pristupa države članice:</p> <p>(a) osiguravaju da se svake godine uvede putovnica za obnovu, ako je primjenjivo, za zgrade koje čine najmanje 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada čiji su vlasnici javna tijela. Za te se zgrade obnova do razine zgrade gotovo nulte energije postiže najkasnije 2040.;</p>			
--	--	--	--

<p>(b)procjenjuju uštedu energije koju bi ostvarile primjenom stavaka od 1. do 4. upotrebom odgovarajućih standardnih vrijednosti potrošnje energije prije i nakon obnove u referentnim zgradama javnih tijela radi pretvorbe u zgrade gotovo nulte energije kako je navedeno u Direktivi 2010/31/EU.</p> <p>Države članice koje odluče primijeniti alternativni pristup do 31. prosinca 2023. obavješćuju Komisiju o svojoj predviđenoj uštedi energije kako bi se do 31. prosinca 2030. u zgradama obuhvaćenima stavkom 1. ostvario barem jednakovrijedan učinak uštede energije.</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Javna nabava</p> <p>1. Države članice osiguravaju da javni naručitelji i naručitelji, kad sklapaju ugovore o javnoj nabavi i koncesije vrijednosti koja je jednaka ili veća od pragova utvrđenih u članku 8. Direktive 2014/23/EU, članku 4. Direktive 2014/24/EU i članku 15. Direktive 2014/25/EU, kupuju samo proizvode, usluge, zgrade i radove s visokim energetske svojstvima u skladu sa zahtjevima iz Priloga IV. ovoj Direktivi, osim ako to nije tehnički izvedivo.</p> <p>Države članice također osiguravaju da javni naručitelji i naručitelji, kad sklapaju ugovore o javnoj nabavi i koncesije vrijednosti koja je jednaka ili veća</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)

<p>od pragova iz prvog podstavka, primjenjuju načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u skladu s člankom 3., uključujući za one ugovore o javnoj nabavi i koncesije za koje u Prilogu IV. nisu predviđeni posebni zahtjevi.</p> <p>2. Obveze iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuju se ako ugrožavaju javnu sigurnost ili ometaju odgovor na izvanredna stanja u području javnog zdravlja. Obveze iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se na ugovore oružanih snaga samo u mjeri u kojoj njihova primjena nije u suprotnosti s prirodom i primarnim ciljem aktivnosti oružanih snaga. Obveze se ne primjenjuju na ugovore o nabavi vojne opreme kako je definirano u Direktivi 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (39).</p> <p>3. Neovisno o članku 29. stavku 4., države članice osiguravaju da javni naručitelji i naručitelji procjenjuju izvedivost sklapanja dugoročnih ugovora o energetske učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije u slučaju javne nabave za ugovore o uslugama sa značajnim energetske sadržajem.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog članka, u slučaju kupnje paketa proizvoda koji je potpuno obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 države članice mogu zahtijevati da se prednost da zbirnoj energetske učinkovitosti u odnosu na energetske učinkovitost pojedinačnih proizvoda u sklopu tog paketa, i to kupnjom paketa proizvoda koji je u skladu s</p>			
---	--	--	--

<p>kriterijem pripadnosti najvišem dostupnom razredu energetske učinkovitosti.</p> <p>5. Države članice mogu zahtijevati da javni naručitelji i naručitelji pri sklapanju ugovora iz stavka 1. ovog članka u praksi u nabavi prema potrebi uzimaju u obzir šire aspekte održivosti, društva, okoliša i kružnog gospodarstva kako bi se postigli Unijini ciljevi dekarbonizacije i nulte stope onečišćenja. Prema potrebi i u skladu s Prilogom IV. države članice zahtijevaju od javnih naručitelja i naručitelja da uzimaju u obzir Unijine kriterije za zelenu javnu nabavu ili dostupne jednakovrijedne nacionalne kriterije.</p> <p>Radi osiguravanja transparentnosti u primjeni zahtjeva energetske učinkovitosti u postupku nabave države članice osiguravaju da javni naručitelji i naručitelji javno objavljuju informacije o učinku energetske učinkovitosti ugovorâ vrijednosti koja je jednaka ili veća od pragova iz stavka 1. objavljivanjem tih informacija u odgovarajućim obavijestima u Dnevniku elektroničkih natječaja (Tenders Electronic Daily – TED), u skladu s direktivama 2014/23/EU, 2014/24/EU i 2014/25/EU te Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1780 (40). Javni naručitelji mogu odlučiti da od ponuditelja zahtijevaju da za novu zgradu i zgradu koju treba obnoviti navedu informacije o potencijalu globalnog zagrijavanja tijekom životnog vijeka, upotrebi niskougljičnih materijala i kružnosti materijala koji se upotrebljavaju za nju. Javni naručitelji te informacije mogu javno objaviti za ugovore, osobito kad je riječ o novim zgradama s</p>			
--	--	--	--

<p>ukupnom korisnom površinom poda većom od 2 000 m².</p> <p>Države članice javnim naručiteljima i naručiteljima pružaju podršku za uvođenje zahtjeva energetske učinkovitosti, među ostalim na regionalnoj i lokalnoj razini, time što daju jasna pravila i smjernice, uključujući metodologije za procjenjivanje troškova životnog vijeka te utjecaja na okoliš i troškova za okoliš, uspostavljaju centre kompetencija za podršku, potiču suradnju među javnim naručiteljima, uključujući prekograničnu, te kad je god to moguće koriste zbirnu nabavu i digitalnu nabavu.</p> <p>6. Prema potrebi, Komisija može pružiti dodatne smjernice nacionalnim tijelima i službenicima za javnu nabavu kada je riječ o primjeni zahtjeva energetske učinkovitosti u postupku javne nabave. Takva potpora može ojačati postojeće platforme za pružanje potpore državama članicama, primjerice usklađenim djelovanjem, i pomoći im da uzmu u obzir kriterije za zelenu javnu nabavu.</p> <p>7. Države članice uspostavljaju pravne i regulatorne odredbe i administrativne prakse koje se odnose na javnu nabavu te godišnji proračun i računovodstvo potrebne kako bi se osiguralo da se pojedinačni javni naručitelji ne odvrate od ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti te od uporabe ugovora o energetske učinku i mehanizama financiranja s trećim osobama na dugoročnoj ugovornoj osnovi.</p> <p>8. Države članice uklanjaju sve regulatorne ili neregulatorne prepreke energetske učinkovitosti,</p>			
---	--	--	--

<p>posebno kad je riječ o pravnim i regulatornim odredbama i administrativnim praksama, koje se odnose na javnu nabavu te godišnji proračun i računovodstvo kako bi se osiguralo da se pojedinačna javna tijela ne odvrte od ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti te od uporabe ugovora o energetskom učinku i mehanizama financiranja s trećim osobama na dugoročnoj ugovornoj osnovi.</p> <p>Države članice izvješćuju Komisiju o mjerama poduzetima za uklanjanje prepreka uvođenju poboljšanja energetske učinkovitosti u okviru svojih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999.</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Obveza uštede energije</p> <p>1. Države članice ostvaruju kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji koja je barem jednaka:</p> <p>(a) novoj uštedi svake godine od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. u visini od 1,5 % godišnje količine prodaje energije krajnjim kupcima, prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2013. Iz tog se izračuna u cijelosti ili djelomično može isključiti količina prodane energije upotrijebljene u prometu;</p> <p>(b) novoj uštedi svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. u visini od:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>i.0,8 % godišnje krajnje potrošnje energije od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023., prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.;</p> <p>ii.1,3 % godišnje krajnje potrošnje energije od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2025., prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.;</p> <p>iii.1,5 % godišnje krajnje potrošnje energije od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2027., prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.;</p> <p>iv.1,9 % godišnje krajnje potrošnje energije od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2030., prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.</p> <p>Odstupajući od prvog podstavka točke (b) podtočke i., Cipar i Malta ostvaruju novu uštedu svake godine od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. koja je jednaka 0,24 % godišnje krajnje potrošnje energije, prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.</p> <p>Odstupajući od prvog podstavka točke (b) podtočaka ii., iii. i iv., Cipar i Malta ostvaruju novu uštedu svake godine od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2030. koja je jednaka 0,45 % godišnje krajnje potrošnje energije, prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.</p> <p>Države članice odlučuju kako treba rasporediti izračunanu količinu nove uštede u svakom razdoblju</p>			
---	--	--	--

<p>iz prvog podstavka točkaka (a) i (b), pod uvjetom da se do kraja svakog razdoblja obveze ostvari zahtijevana ukupna kumulativna ušteda energije u krajnjoj potrošnji.</p> <p>Države članice nastavljaju ostvarivati novu godišnju uštedu u skladu sa stopom uštede iz prvog podstavka točke (b) podtočke iv. u desetogodišnjim razdobljima nakon 2030.</p> <p>2. Države članice postižu iznos uštede energije koji se zahtijeva u skladu sa stavkom 1. ovog članka uspostavom sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 9. ili donošenjem alternativnih mjera politike iz članka 10. Države članice mogu kombinirati sustav obveze energetske učinkovitosti s alternativnim mjerama politike. Države članice osiguravaju da se ušteda energije koja proizlazi iz mjera politike iz članaka 9. i 10. te članka 30. stavka 14. izračunava u skladu s Prilogom V.</p> <p>3. Sustave obveze energetske učinkovitosti, alternativne mjere politike, ili njihovu kombinaciju, ili programe ili mjere financirane iz nacionalnog fonda za energetske učinkovitost države članice provode prioritarno, ali ne isključivo, kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. Države članice osiguravaju da mjere politike provedene u skladu s ovim člankom nemaju negativan učinak na te osobe. Ako je primjenjivo, države članice na najbolji mogući način iskorištavaju financiranje, uključujući javno financiranje,</p>			
---	--	--	--

<p>instrumente financiranja uspostavljene na razini Unije i prihode od emisijskih jedinica na temelju članka 24. stavka 3. točke (b), s ciljem uklanjanja negativnih učinaka i osiguravanja pravedne i uključive energetske tranzicije.</p> <p>Radi postizanja uštede energije koja se zahtijeva na temelju stavka 1. i ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2019/943 i Direktivu (EU) 2019/944, države članice u svrhu osmišljavanja takvih mjera politike razmatraju i promiču ulogu zajednica obnovljive energije i energetske zajednice građana u doprinosu provedbi tih mjera politike.</p> <p>Države članice utvrđuju i ostvaruju udio potrebne kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. Taj udio mora biti barem jednak udjelu kućanstava u energetske siromaštvu kako je procijenjen u njihovim nacionalnim energetske i klimatske planovima sastavljenima u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999. Države članice u svojoj procjeni udjela energetske siromaštva u svojim nacionalnim energetske i klimatske planovima uzimaju u obzir sljedeće pokazatelje:</p> <p>(a) nemogućnost održavanja odgovarajuće temperature u domu (Eurostat, SILC [ilc_md01]);</p> <p>(b) nepodmirene račune za komunalne usluge (Eurostat, SILC, [ilc_md07]);</p>			
--	--	--	--

<p>(c) ukupan broj stanovnika koji živi u stambenom objektu s krovom koji propušta, vlažnim zidovima, podovima ili temeljima ili trulim prozorskim okvirima ili podom (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]);</p> <p>(d) stopu rizika od siromaštva (Eurostat, istraživanja SILC-a i ECHP-a [ilc_li02]) (granična točka: 60 % medijana ekvivalentnog dohotka nakon socijalnih transfera).</p> <p>Ako država članica nije dostavila podatak o udjelu kućanstava u energetsom siromaštvu kako je procijenjen u njezinu nacionalnom energetsom i klimatskom planu, udio potrebne kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji kod osoba pogođenih energetsom siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju mora biti barem jednak aritmetičkom prosjeku udjela pokazatelja iz trećeg podstavka za 2019. ili, ako podaci za 2019. nisu dostupni, za linearnu ekstrapolaciju njihovih vrijednosti za posljednje tri godine za koje su dostupni.</p> <p>4. Države članice uključuju informacije o primijenjenim pokazateljima, aritmetičkom prosjeku udjela i rezultatima mjera politike uspostavljenima u skladu sa stavkom 3. ovog članka u ažuriranjima svojih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova prijavljenima na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, u svojim naknadnim integriranim nacionalnim energetsom i klimatskim planovima priopćenima na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe i u povezanim nacionalnim energetsom i klimatskim</p>			
--	--	--	--

<p>izvješćima o napretku dostavljenima na temelju članka 17. te uredbe.</p> <p>5. Države članice mogu uračunavati uštedu energije koja proizlazi iz mjera politike, bilo da su uvedene do 31. prosinca 2020. ili nakon tog datuma, pod uvjetom da te mjere dovedu do novih pojedinačnih mjera koje se poduzimaju nakon 31. prosinca 2020. Ušteda energije postignuta u bilo kojem razdoblju obveze ne uračunava se u količinu potrebne uštede energije iz prijašnjih razdoblja obveze utvrđenih u stavku 1.</p> <p>6. Pod uvjetom da države članice ispune barem svoju obvezu kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) podtočke i., one mogu izračunati potrebni iznos uštede energije iz te podtočke na jedan ili više sljedećih načina:</p> <p>(a) primjenom godišnje stope uštede na prodaju energije krajnjim kupcima ili na krajnju potrošnju energije, prema prosjeku za posljednje trogodišnje razdoblje koje prethodi 1. siječnja 2019.;</p> <p>(b) isključenjem iz osnovnog scenarija za izračun, u cijelosti ili djelomično, energije koja se upotrebljava u prometu;</p> <p>(c) korištenjem bilo koje od mogućnosti utvrđenih u stavku 8.</p> <p>7. Ako države članice odluče iskoristiti bilo koju mogućnost iz stavka 6. u pogledu potrebne uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) podtočke i., one utvrđuju:</p>			
---	--	--	--

<p>(a)vlastitu godišnju stopu uštede koja će se primjenjivati pri izračunu njihove kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji, čime se osigurava da konačni iznos njihove neto uštede energije nije niži od onog koji se zahtijeva u toj podtočki;</p> <p>(b)vlastiti osnovni scenarij za izračun u kojem se može u cijelosti ili djelomično isključiti energiju koja se upotrebljava u prometu.</p> <p>8. Podložno stavku 9., svaka država članica može:</p> <p>(a)provesti izračun koji se zahtijeva u stavku 1. prvom podstavku točki (a), koristeći se vrijednostima od 1 % u 2014. i u 2015., 1,25 % u 2016. i u 2017. te 1,5 % u 2018., u 2019. i u 2020.;</p> <p>(b)isključiti iz izračuna, u cijelosti ili djelomično, količinu prodane energije upotrijebljene u razdoblju obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) ili krajnje energije utrošene u razdoblju obveze iz točke (b) podtočke i. tog podstavka za potrebe industrijskih djelatnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ;</p> <p>(c)u iznos zahtijevane uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i točke (b) podtočke i. uračunavati uštedu energije ostvarenu u sektorima pretvorbe, distribucije i prijenosa odnosno transporta energije, uključujući infrastrukturu za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, kao rezultat provedbe zahtjeva iz članka 25. stavka 4., članka 26. stavka 7. točke (a) i članka 27. stavka 1., stavaka od 5. do 9. i stavka 11. Države članice obavješćuju Komisiju o</p>			
--	--	--	--

<p>planiranim mjerama politike u okviru ove točke za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. u sklopu svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Učinak tih mjera izračunava se u skladu s Prilogom V. i uključuje se u te planove;</p> <p>(d) u iznos zahtijevane uštede energije računavati uštedu energije koja proizlazi iz pojedinačnih mjera koje se prvi puta provode od 31. prosinca 2008. i koje nastavljaju imati učinak u 2020. u pogledu razdoblja obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i nakon 2020. u pogledu razdoblja iz točke (b) podtočke i. tog podstavka te koje se mogu mjeriti i provjeriti;</p> <p>(e) u iznos zahtijevane uštede energije računavati uštedu energije koja proizlazi iz mjera politike, pod uvjetom da se može dokazati da te mjere dovode do pojedinačnih mjera koje se poduzimaju od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2020. i koje donose uštedu nakon 31. prosinca 2020.;</p> <p>(f) iz izračuna iznosa zahtijevane uštede energije na temelju stavka 1. prvog podstavka točke (a) i točke (b) podtočke i. isključiti 30 % provjerljive količine energije proizvedene na ili u zgradama za vlastite potrebe kao rezultat mjera politike kojima se promiče nova ugradnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(g) u iznos zahtijevane uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i točke (b) podtočke i. računavati uštedu energije koja premašuje uštedu energije koja se zahtijeva za razdoblje obveze od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020., pod uvjetom da je ta ušteda rezultat pojedinačnih</p>			
---	--	--	--

<p>mjera poduzetih na temelju mjera politike iz članka 9. i 10. koje su države članice priopćile u okviru svojih nacionalnih akcijskih planova za energetske učinkovitost i u izvješćima o napretku u skladu s člankom 26.</p> <p>9. Države članice zasebno primjenjuju i izračunavaju učinak mogućnosti odabranih u skladu sa stavkom 8. na razdoblje iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) i točke (b) podtočke i.:</p> <p>(a) za izračun iznosa uštede energije koji se zahtijeva za razdoblje obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (a), države članice mogu se koristiti mogućnostima navedenima u stavku 8. točkama od (a) do (d). Sve mogućnosti odabrane u skladu sa stavkom 8. zajedno iznose najviše 25 % uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (a);</p> <p>(b) za izračun iznosa uštede energije koji se zahtijeva za razdoblje obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) podtočke i., države članice mogu se koristiti mogućnostima navedenima u stavku 8. točkama od (b) do (g), pod uvjetom da pojedinačne mjere iz stavka 8. točke (d) nastave imati provjerljiv i mjerljiv učinak nakon 31. prosinca 2020. Sve mogućnosti odabrane u skladu sa stavkom 8. ne smiju zajedno dovesti do smanjenja iznosa uštede energije izračunane u skladu sa stavcima 6. i 7. za više od 35 %.</p> <p>Bez obzira na to jesu li države članice u cijelosti ili djelomično isključile energiju koja se upotrebljava u prometu iz svog osnovnog scenarija za izračun ili se koristile bilo kojom od mogućnosti navedenih u</p>			
--	--	--	--

<p>stavku 8., one osiguravaju da izračunani neto iznos nove uštede koju treba ostvariti u krajnjoj potrošnji energije u razdoblju obveze iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) podtočke i. od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2023. nije niži od iznosa koji je rezultat primjene godišnje stope uštede iz te podtočke.</p> <p>10. Države članice opisuju u ažuriranjima svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenima na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, u svojim naknadnim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima priopćenima na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999 i u skladu s Prilogom III. Uredbi (EU) 2018/1999 i odgovarajućim izvješćima o napretku izračun iznosa uštede energije koju treba ostvariti u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. i, prema potrebi, pojašnjavaju na koji su način utvrđeni godišnja stopa uštede i osnovni scenarij za izračun te kako su i u kojoj mjeri primijenjene mogućnosti iz stavka 8. ovog članka.</p> <p>11. Države članice obavješćuju Komisiju o količini potrebne uštede energije iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) i stavka 3. ovog članka, o opisu mjera politike koje trebaju provesti da ostvare ukupni iznos kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji i o svojim metodologijama za izračun u skladu s Prilogom V. ovoj Direktivi u okviru ažuriranja svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999</p>			
---	--	--	--

<p>te u okviru svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999. Države članice koriste obrazac za izvješćivanje koji im na raspolaganje stavlja Komisija.</p> <p>12. Ako Komisija na temelju svoje ocjene integriranih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku na temelju članka 29. Uredbe (EU) 2018/1999, ili nacрта ili konačnog ažuriranja posljednjeg priopćenog integriranog nacionalnog energetske i klimatske plana prijavljenog na temelju članka 14. Uredbe (EU) 2018/1999, ili ocjene naknadnih nacрта ili konačnih integriranih nacionalnih energetske i klimatske planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999 zaključi da mjere politike ne osiguravaju postizanje potrebne kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji do kraja razdoblja obveze, Komisija može državama članicama čije mjere politike smatra nedovoljnima za osiguravanje ispunjavanja njihovih obveza uštede energije izdati preporuke u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>13. Ako država članica ne postigne potrebnu kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji do kraja razdoblja obveze utvrđenog u stavku 1., dužna je postići preostalu uštedu energije uz kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji koju je dužna postići do kraja sljedećeg razdoblja obveze.</p> <p>U protivnom, ako država članica postigne kumulativnu uštedu energije u krajnjoj potrošnji</p>			
---	--	--	--

<p>iznad potrebne razine do kraja svakog razdoblja obveze utvrđenog u stavku 1., ona ima pravo prenijeti prihvatljivi iznos od najviše 10 % takvog viška u sljedeće razdoblje obveze, bez povećanja ciljne obveze.</p> <p>14. U okviru svojih ažuriranja nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, svojih relevantnih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. te uredbe te svojih naknadnih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova priopćenih na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe, države članice dokazuju, među ostalim i prema potrebi, s pomoću dokaza i izračuna:</p> <p>(a) da se u slučaju preklapanja učinka mjera politike ili pojedinačnih mjera ušteda energije ne uračunava dvaput;</p> <p>(b) kako ušteda energije postignuta u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom točkom (b) ovog članka doprinosi postizanju njihova nacionalnog doprinosa u skladu s člankom 4.;</p> <p>(c) da su mjere politike uspostavljene radi postizanja njihove obveze uštede energije i osmišljene u skladu s ovim člankom te da su te mjere politike prihvatljive i primjerene za osiguravanje potrebne količine kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji do kraja svakog razdoblja obveze.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 9.</p> <p>Sustavi obveze energetske učinkovitosti</p> <p>1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja iznosa uštede zahtijevanog u skladu s člankom 8. stavkom 1. putem sustava obveze energetske učinkovitosti, one osiguravaju da stranke obveznice iz stavka 3. ovog članka koje posluju na državnom području pojedinačne države članice, ne dovodeći u pitanje članak 8. stavke 8. i 9., ispune svoj zahtjev u vezi s kumulativnom uštedom energije u krajnjoj potrošnji kako je utvrđen u članku 8. stavku 1.</p> <p>Ako je primjenjivo, države članice mogu odlučiti da stranke obveznice ispune tu uštedu, u cijelosti ili djelomično, kao doprinos nacionalnom fondu za energetska učinkovitost u skladu s člankom 30. stavkom 14.</p> <p>2. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja iznosa uštede zahtijevanog u skladu s člankom 8. stavkom 1. putem sustava obveze energetske učinkovitosti, one za upravljanje sustavom mogu imenovati provedbeno tijelo javne vlasti.</p> <p>3. Države članice na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija imenuju stranke obveznice među operatorima prijenosnih odnosno transportnih sustava, operatorima distribucijskih sustava, distributerima energije, poduzećima za maloprodaju energije i distributerima goriva za</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)
---	--	---------------	--

<p>prijevoz ili poduzećima za maloprodaju goriva za prijevoz koji posluju na njihovu državnom području. Stranke obveznice ostvaruju iznos uštede energije potreban za ispunjavanje obveze među krajnjim kupcima, koje određuje država članica, neovisno o izračunu provedenom u skladu s člankom 8. stavkom 1. ili, ako države članice tako odluče, putem certificirane uštede koja potječe od drugih stranaka kako je navedeno u stavku 11. točki (a) ovog članka.</p> <p>4. Ako su poduzeća za maloprodaju energije imenovana strankama obveznicama na temelju stavka 3., države članice osiguravaju da poduzeća za maloprodaju energije u ispunjavanju svoje obveze ne stvaraju prepreke koje potrošačima otežavaju prelazak s jednog dobavljača na drugoga.</p> <p>5. Države članice mogu od stranaka obveznica zahtijevati da dio svoje obveze uštede energije ostvare kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. Države članice mogu također od stranaka obveznica zahtijevati da ostvare ciljeve smanjenja troškova energije, pod uvjetom da rezultiraju uštedom energije u krajnjoj potrošnji i da su izračunani u skladu s Prilogom V., i da ostvare uštedu energije promicanjem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, među ostalim mjerama financijske potpore kojima se ublažavaju učinci cijena ugljika na MSP-ove i mikropoduzeća.</p>			
--	--	--	--

<p>6. Države članice mogu od stranaka obveznica zahtijevati da rade sa socijalnim službama, regionalnim tijelima, lokalnim tijelima ili općinama na promicanju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti kod osoba pogođenih energetskim siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. To obuhvaća utvrđivanje posebnih potreba onih skupina koje su u opasnosti od energetske siromaštva ili izloženije njegovim posljedicama te pronalaženje rješenja za te potrebe. Radi zaštite osoba pogođenih energetskim siromaštvom, ugroženih kupaca i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju države članice potiču stranke obveznice da provode djelovanja kao što su obnova zgrada, uključujući socijalno stanovanje, zamjena bijele tehnike, nuđenje financijske potpore i poticaja za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu s nacionalnim programima financiranja i potpore ili energetski pregledi. Države članice osiguravaju prihvatljivost mjera za pojedinačne jedinice koje se nalaze u zgradama s više stanova.</p> <p>7. Kada primjenjuju stavke 5. i 6. države članice zahtijevaju od stranaka obveznica da jednom godišnje izvješćuju o uštedi energije koje su stranke obveznice postigle djelovanjima koja su promicale kod osoba pogođenih energetskim siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju te zahtijevaju zbirne statističke informacije o njihovim krajnjim kupcima, pri čemu moraju biti vidljive promjene uštede</p>			
---	--	--	--

<p>energije u odnosu na prethodno dostavljene informacije, i o pruženoj tehničkoj i financijskoj potpori.</p> <p>8. Države članice izražavaju iznos uštede energije koji se zahtijeva od svake stranke obveznice u potrošnji primarne energije ili u krajnjoj potrošnji energije. Metoda odabrana za iskazivanje iznosa uštede energije koji se zahtijeva upotrebljava se i za izračun uštede koju iskazuju stranke obveznice. Za potrebe konverzije količine uštede energije primjenjuju se neto kalorične vrijednosti utvrđene u Prilogu VI. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/2066 (41) i faktor primarne energije u skladu s člankom 31., osim ako se može obrazložiti primjena drugih faktora konverzije.</p> <p>9. Države članice uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere za provođenje dokumentiranih provjera na temelju barem statistički značajnog udjela i reprezentativnog uzorka mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke obveznice. Ti se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama obveznicama. Ako je subjekt stranka obveznica u okviru nacionalnog sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 9. i iz EU sustava trgovanja emisijama za zgrade i cestovni promet u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, u sustavima za praćenje i provjeru osigurava se da se cijena ugljika koja se prenosi kad se gorivo pušta u potrošnju u skladu s Direktivom 2003/87/EZ uzima u obzir u izračunavanju uštede energije ostvarene mjerama</p>			
--	--	--	--

<p>tog subjekta za uštedu energije i izvješćivanju o toj uštedi energije.</p> <p>10. Države članice obavješćuju Komisiju, u okviru integriranih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999, o uspostavljenim sustavima mjerenja, nadzora i provjere, što uključuje korištene metode, utvrđena pitanja i načine na koje se pristupilo rješavanju tih pitanja.</p> <p>11. U okviru sustava obveze energetske učinkovitosti države članice mogu odobriti strankama obveznicama da učine sljedeće:</p> <p>(a) u svoju obvezu uračunaju certificiranu uštedu energije koju su ostvarili pružatelji energetske usluga ili druge treće strane, među ostalim ako stranke obveznice putem drugih tijela koja je odobrila država ili putem javnih tijela promiču mjere koje mogu uključivati formalna partnerstva i mogu se kombinirati s drugim izvorima financiranja;</p> <p>(b) računaju uštedu ostvarenu određene godine kao da je ostvarena u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine ako to nije dulje od isteka razdobljâ obveza iz članka 8. stavka 1.</p> <p>Ako to odobre, države članice osiguravaju da se certifikacija uštede energije iz prvog podstavka točke (a) odvija u skladu s postupkom odobrenja koji je uspostavljen u državama članicama, koji je jasan, transparentan i otvoren za sve sudionike na tržištu i</p>			
---	--	--	--

<p>koji je usmjeren na minimiziranje troškova certifikacije.</p> <p>Države članice procjenjuju učinak izravnih i neizravnih troškova sustavâ obveze energetske učinkovitosti na konkurentnost energetske intenzivnih industrija izloženih međunarodnom tržišnom natjecanju i, prema potrebi, poduzimaju mjere za minimiziranje tog učinka.</p> <p>12. Jednom godišnje države članice objavljuju uštedu energije koju je ostvarila svaka pojedinačna stranka obveznica ili svaka potkategorija stranaka obveznica, kao i ukupnu uštedu energije ostvarenu u okviru sustava.</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Alternativne mjere politike</p> <p>1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja uštede koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. putem alternativnih mjera politike, one osiguravaju, ne dovodeći u pitanje članak 8. stavke 8. i 9., da se ušteda energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. ostvaruje među krajnjim kupcima.</p> <p>2. Za sve mjere, osim onih koje se odnose na oporezivanje, države članice uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se provodi dokumentirana provjera barem statistički značajnog udjela i reprezentativnog uzorka mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)

<p>uspostavile stranke sudionice ili ovlaštene stranke. Ti se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama.</p> <p>3. Države članice obavješćuju Komisiju, u okviru integriranih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2018/1999, o uspostavljenim sustavima mjerenja, nadzora i provjere, što uključuje korištene metode, utvrđena pitanja i načine na koje se pristupilo rješavanju tih pitanja.</p> <p>4. Države članice pri izvješćivanju o mjeri oporezivanja pokazuju na koji je način djelotvornost cjenovnog signala, na primjer porezna stopa i vidljivost s vremenom, osigurana pri oblikovanju mjere oporezivanja. Ako se porezna stopa smanji, države članice obrazlažu kako se na temelju mjera oporezivanja i dalje postiže nova ušteda energije.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Sustavi gospodarenja energijom i energetske pregledi</p> <p>1. Države članice osiguravaju da poduzeća čija je prosječna godišnja potrošnja energije, uzimajući u obzir sve nositelje energije, tijekom prethodne tri godine veća od 85 TJ uvedu sustav gospodarenja energijom. Sustav gospodarenja energijom certificira neovisno tijelo, u skladu s relevantnim europskim ili međunarodnim normama.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (09.06.2025)

<p>Države članice osiguravaju da poduzeća iz prvog podstavka imaju uspostavljen sustav gospodarenja energijom najkasnije 11. listopada 2027.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se poduzeća čija je prosječna godišnja potrošnja energije, uzimajući u obzir sve nositelje energije, tijekom prethodne tri godine veća od 10 TJ, a koja nisu uvela sustav gospodarenja energijom, podvrgavaju energetske pregledima.</p> <p>Takve energetske preglede:</p> <p>(a) neovisno i na troškovno učinkovit način provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci, u skladu s člankom 28.; ili</p> <p>(b) provode i nadziru neovisna tijela na temelju nacionalnog zakonodavstva.</p> <p>Države članice osiguravaju da poduzeća iz prvog podstavka provedu prvi energetski pregled do 11. listopada 2026. i da se naknadni energetski pregledi provode najmanje svake četiri godine. Ako takva poduzeća već provode energetske preglede u skladu s prvim podstavkom, ona to nastavljaju činiti najmanje svake četiri godine u skladu s ovom Direktivom.</p> <p>Dotična poduzeća sastavljaju konkretan i izvediv akcijski plan na temelju preporuka koje proizlaze iz tih energetskih pregleda. U akcijskom planu utvrđuju se mjere za provedbu svake preporuke iz pregleda ako je to tehnički ili ekonomski izvedivo. Akcijski plan podnosi se upravi poduzeća.</p>			
--	--	--	--

<p>Države članice osiguravaju da se akcijski planovi i stopa provedbe preporuka objavljuju u godišnjem izvješću poduzeća te da su javno dostupni, podložno pravu Unije i nacionalnom pravu kojim se štite trgovinske i poslovne tajne i povjerljivost.</p> <p>3. Ako u bilo kojoj godini poduzeće iz stavka 1. ima godišnju potrošnju veću od 85 TJ i ako poduzeće iz stavka 2. ima godišnju potrošnju veću od 10 TJ, države članice osiguravaju da se ti podaci stave na raspolaganje nacionalnim tijelima odgovornima za provedbu ovog članka. U tu svrhu države članice mogu promicati upotrebu nove ili postojeće platforme kako bi se olakšalo prikupljanje potrebnih podataka na nacionalnoj razini.</p> <p>4. Države članice mogu poticati poduzeća iz stavaka 1. i 2. da u svojem godišnjem izvješću navedu informacije o svojoj godišnjoj potrošnji energije u kWh, svojoj godišnjoj količini potrošnje vode u kubičnim metrima i usporedbi svoje potrošnje energije i vode s prethodnim godinama.</p> <p>5. Države članice promiču među svim krajnjim kupcima dostupnost visokokvalitetnih energetskeg pregleda koji su troškovno učinkoviti i:</p> <p>(a) koje neovisno provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci u skladu s kvalifikacijskim kriterijima; ili</p> <p>(b) koje provode i nadziru neovisna tijela na temelju nacionalnog zakonodavstva.</p>			
---	--	--	--

<p>Energetske preglede iz prvog podstavka mogu provoditi unutarnji stručnjaci ili energetske revizori pod uvjetom da je dotična država članica uspostavila sustav kojim se osigurava njihova kakvoća, uključujući prema potrebi godišnji nasumični odabir barem statistički značajnog postotka svih energetske preglede koje su proveli takvi unutarnji stručnjaci ili energetske revizori.</p> <p>Kako bi se osigurala visoka kvaliteta energetske preglede i sustava gospodarenja energijom, države članice utvrđuju transparentne i nediskriminirajuće minimalne kriterije za energetske preglede u skladu s Prilogom VI. i uzimajući u obzir relevantne europske ili međunarodne norme. Države članice imenuju nadležnu vlast ili tijelo kako bi se osiguralo da se poštuju rokovi za obavljanje energetske preglede iz stavka 2. ovog članka i da se ispravno primjenjuju minimalni kriteriji iz Priloga VI.</p> <p>Energetske preglede ne uključuju klauzule o zabrani prijenosa nalaza pregleda kvalificiranom ili akreditiranom pružatelju energetske usluga, pod uvjetom da se kupac tome ne protivi.</p> <p>6. Države članice razvijaju programe u cilju poticanja i pružanja tehničke potpore MSP-ovima na koje se ne primjenjuje stavak 1. ni 2. za energetske preglede te naknadnu provedbu preporuka iz tih preglede.</p> <p>Na temelju transparentnih i nediskriminirajućih kriterija i ne dovodeći u pitanje pravo Unije o</p>			
--	--	--	--

<p>državnim potporama, države članice mogu uspostaviti mehanizme za provođenje energetske preglede, kao što su centri za energetske preglede za MSP-ove i mikropoduzeća, pod uvjetom da se takvi mehanizmi nisu konkurencija privatnim revizorima. Mogu osigurati i druge sustave potpore za MSP-ove, među ostalim ako su takvi MSP-ovi sklopili dobrovoljne sporazume, za pokrivanje troškova energetske preglede i provedbe troškovno visokoučinkovitih preporuka iz energetske preglede, ako se provode mjere predložene u tim preporukama.</p> <p>7. Države članice osiguravaju da programi iz stavka 6. uključuju potporu MSP-ovima u kvantificiranju višestrukih koristi mjera energetske učinkovitosti u okviru njihova poslovanja, u razvoju planova energetske učinkovitosti i u razvoju mreža energetske učinkovitosti za MSP-ove, uz pomoć neovisnih stručnjaka.</p> <p>Države članice skreću pažnju MSP-ova, uključujući putem odgovarajućih posredničkih organizacija koje ih zastupaju, na konkretne primjere kako sustavi gospodarenja energijom mogu pomoći njihovom poslovanju. Komisija pomaže državama članicama podržavanjem razmjene najboljih praksi u tom području.</p> <p>8. Države članice razvijaju programe kojima potiču poduzeća koja nisu MSP-ovi i na koja se ne primjenjuje stavak 1. ni 2. na energetske preglede te naknadnu provedbu preporuka iz tih preglede.</p>			
--	--	--	--

<p>9. Smatra se da su energetske preglede u skladu sa stavkom 2. ako se:</p> <p>(a) provode neovisno, na temelju minimalnih kriterija utvrđenih u Prilogu VI.;</p> <p>(b) provode na temelju dobrovoljnih sporazuma sklopljenih između organizacija dionika i imenovanog tijela te ako ih nadzire dotična država članica, drugo tijelo na koje su nadležna tijela prenijela odgovarajuću odgovornost ili Komisija.</p> <p>Pristup sudionika na tržištu koji nude energetske usluge temelji se na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima.</p> <p>10. Poduzeća koja provode ugovor o energetskom učinku izuzeta su od zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 2. ovog članka ako ugovor o energetskom učinku obuhvaća potrebne elemente sustava gospodarenja energijom i ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu XV.</p> <p>11. Poduzeća koja provode sustav upravljanja okolišem, koji certificira neovisno tijelo u skladu s relevantnim europskim ili međunarodnim normama, izuzeta su od primjene zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 2. ovog članka, pod uvjetom da dotični sustav upravljanja okolišem uključuje energetske preglede koji se temelje na minimalnim kriterijima iz Priloga VI.</p> <p>12. Energetske preglede mogu biti samostalni ili dio šire okolišne revizije. Države članice mogu zahtijevati da dio energetskog pregleda čini procjena tehničke i</p>			
--	--	--	--

<p>gospodarske izvedivosti priključenja na postojeću ili planiranu mrežu centraliziranog grijanja ili hlađenja.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje pravo Unije o državnim potporama, države članice mogu provesti programe poticaja i potpora za provedbu preporuka koje proizlaze iz energetske pregleda i sličnih mjera.</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Podatkovni centri</p> <p>1. Države članice do 15. svibnja 2024. i svake godine nakon toga od vlasnikâ i operaterâ podatkovnih centara na svojem državnom području s potražnjom za snagom instalirane informacijske tehnologije (IT) od najmanje 500 kW zahtijevaju da javno objave informacije utvrđene u Prilogu VII., osim informacija koje podliježu pravu Unije i nacionalnom pravu kojim se štite trgovinske i poslovne tajne i povjerljivost.</p> <p>2. Stavak 1. ne primjenjuje se na podatkovne centre koji se koriste u svrhu obrane i civilne zaštite ili koji pružaju svoje usluge isključivo s krajnjim ciljem obrane i civilne zaštite.</p> <p>3. Komisija uspostavlja europsku bazu podataka o podatkovnim centrima koja uključuje informacije koje dostavljaju podatkovni centri na koje se odnosi obveza u skladu sa stavkom 1. Europska baza podataka javno je dostupna i sadržava podatke na agregiranoj razini.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>4. Države članice potiču vlasnike i operatere podatkovnih centara na svojem državnom području s potražnjom za snagom instaliranog IT-a jednakom ili većom od 1 MW da uzmu u obzir najbolje prakse navedene u najnovijoj verziji Kodeksa ponašanja EU-a o energetskej učinkovitosti podatkovnog centra.</p> <p>5. Komisija do 15. svibnja 2025. ocjenjuje dostupne podatke o energetskej učinkovitosti podatkovnih centara koji su joj podneseni na temelju stavaka 1. i 3. te podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, kojemu se, prema potrebi, prilažu zakonodavni prijedlozi koji sadržavaju daljnje mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, uključujući utvrđivanje minimalnih standarda učinkovitosti i procjenu izvedivosti prelaska na sektor podatkovnih centara s nultom neto stopom emisija, uz blisko savjetovanje s relevantnim dionicima. Takvim se prijedlozima može utvrditi vremenski okvir unutar kojeg se od postojećih podatkovnih centara zahtijeva ispunjavanje minimalne učinkovitosti.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Mjerenje za prirodni plin</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno potencijalnoj uštedi energije, krajnjim kupcima prirodnog plina pružaju pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (09.06.2025)

<p>stvarnu potrošnju energije krajnjeg kupca i daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.</p> <p>Takva pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama uvijek se pružaju prilikom:</p> <p>(a) zamjene postojećeg brojila, osima ako je to tehnički neizvedivo ili troškovno neučinkovito u odnosu na dugoročnu procijenjenu potencijalnu uštedu;</p> <p>(b) postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta većoj rekonstrukciji u smislu Direktive 2010/31/EU.</p> <p>2. Ako, i u mjeri u kojoj, primjenjuju pametne sustave mjerenja i uvode pametna brojila za prirodni plin u skladu s Direktivom 2009/73/EZ, države članice:</p> <p>(a) osiguravaju da sustavi mjerenja krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu uporabe i da su ciljevi energetske učinkovitosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obveza sudionika na tržištu;</p> <p>(b) osiguravaju sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca, u skladu s relevantnim pravom Unije o zaštiti podataka i privatnosti;</p> <p>(c) zahtijevaju da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi sa svim njihovim mogućnostima u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenja potrošnje energije.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 14.</p> <p>Mjerenje za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se krajnjim kupcima centraliziranoga grijanja, centraliziranog hlađenja i tople vode u kućanstvima po konkurentnim cijenama pružaju brojila koja točno odražavaju njihovu stvarnu potrošnju energije.</p> <p>2. Ako se zgrada opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom u kućanstvu iz centralnog izvora kojim se opslužuje više zgrada ili iz sustava za centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje, brojilo se postavlja na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke.</p>	<p>članak 18.</p> <p>(1) Distributer toplinske energije zadužen je da zgrada/građevina bude izvedena na način da su uređaj za regulaciju protoka toplinske energije, uređaj za mjerenje potrošnje toplinske energije odnosno zajedničko mjerilo toplinske energije i uređaj za mjerenje potrošne tople vode ugrađeni u svim toplinskim stanicama i podstanicama.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
<p>Članak 15.</p> <p>Zasebno mjerenje i raspodjela troškova za grijanje i hlađenje te toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja ili centralni izvor hlađenja ili se opskrbljuju iz sustava za centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje pojedinačna brojila ugrađuju se radi mjerenja potrošnje toplinske energije, energije za hlađenje ili tople vode u kućanstvu u svakoj samostalnoj uporabnoj cjelini zgrade ako je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito u smislu razmjernosti u odnosu na potencijalnu uštedu energije.</p>	<p>stavak 1.</p> <p>Članak 17. kojim se mijenja članak 33.</p> <p>1. Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u zgradi/građevini dužni su radi racionalnijeg korištenja energije ugraditi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) i koja se mogu daljinski očitati.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili ako nije troškovno učinkovita za mjerenje potrošnje topline u svakoj samostalnoj uporabnoj cjelini zgrade, upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako dotična država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito. U tim se slučajevima mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje opće kriterije, metodologije i postupke kako bi se utvrdili uvjeti tehničke neizvedivosti i troškovne neučinkovitosti.</p> <p>2. U novim zgradama s više stanova i u stambenim dijelovima novih višenamjenskih zgrada koje su opremljene centralnim izvorom grijanja za toplu vodu u kućanstvu ili koje se opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja, pojedinačna brojila, neovisno o stavku 1. prvom podstavku, postavljaju se za toplu vodu u kućanstvu.</p> <p>3. Ako se zgrade s više stanova ili višenamjenske zgrade opskrbljuju iz sustava centraliziranoga grijanja ili centraliziranog hlađenja ili ako u takvim zgradama prevladavaju vlastiti zajednički sustavi grijanja ili hlađenja, države članice osiguravaju da imaju transparentna, javno dostupna nacionalna pravila za raspodjelu troškova potrošnje grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu u takvim zgradama kako bi osigurale transparentnost i točnost izračunavanja individualne potrošnje. Prema potrebi</p>	<p>stavak 2. članak 18. kojim se dodaje članak 33.a</p> <p>(7) Priklučenje na distribucijsku mrežu za distribuciju toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu, priključenje na zatvoreni toplinski sustav i izgradnja samostalnog toplinskog sustava, izvest će se na način da u zgradi/građevini svaka samostalna uporabna cjelina ima zasebno mjerilo toplinske energije za svaku samostalnu uporabnu cjelinu te odvojen vodomjer za mjerenje potrošnje tople vode i vodomjer za mjerenje potrošnje hladne vode, te mjerilo za zgradu/građevinu, koji se mogu daljinski očitati.</p> <p>stavak 3. članak 17. kojim se mijenja članak 33.</p> <p>(16) Ministar donosi pravilnik o načinu raspodjele i obračunu</p>		
--	---	--	--

<p>takva pravila uključuju smjernice za način raspodjele troškova energije koja se upotrebljava za:</p> <p>(a) toplu vodu u kućanstvima;</p> <p>(b) toplinu koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora, ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima;</p> <p>(c) grijanje ili hlađenje stanova.</p>	<p>troškova za isporučenu toplinsku energiju kojim se uređuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. modeli raspodjele, obračun i naplata ukupnih troškova toplinske energije u toplinskim sustavima koja uključuje energiju za grijanje i hlađenje samostalnih uporabnih cjelina i zajedničkih dijelova zgrade/građevine i pripremu potrošne tople vode 2. očitavanje sustava za daljinsko očitavanje uređaja iz članka 33. stavka 1. i članka 33.a ovoga Zakona 3. financijski model određivanja naknade za poticanje učinkovitosti grijanja 4. financijski model određivanja preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije i davanje informacija krajnjim kupcima o energetskej učinkovitosti i udjelu energije iz obnovljivih izvora 		
--	---	--	--

<p>Članak 16.</p> <p>Zahtjev za očitavanjem na daljinu</p> <p>1. Za potrebe članka 14. i 15. novopostavljena brojila i razdjelnici troškova grijanja moraju biti uređaji koji se mogu očitati na daljinu. Primjenjuju se uvjeti tehničke izvedivosti i troškovne učinkovitosti iz članka 15. stavka 1.</p> <p>2. Brojila i razdjelnici troškova grijanja koji se ne mogu očitati na daljinu, ali su već postavljeni, moraju se naknadno prilagoditi tako da se mogu očitati na daljinu ili zamijeniti uređajima koji se mogu očitati na daljinu do 1. siječnja 2027., osim ako dotična država članica dokaže da to nije troškovno učinkovito.</p>	<p>članak 18. kojim se dodaje članak 33.a</p> <p>(2) Distributer toplinske energije zadužen je da zgrada/građevina bude izvedena na način da su uređaj za regulaciju protoka toplinske energije, uređaj za mjerenje potrošnje toplinske energije odnosno zajedničko mjerilo toplinske energije i uređaj za mjerenje potrošne tople vode ugrađeni u svim toplinskim stanicama i podstanicama i osigurati sustav a daljinsko očitavanje tih uređaja.</p> <p>(3) Kupci toplinske energije dužni su u skladu s pravilnicima iz članka 33. stavaka 15. i 16. ovoga Zakona osigurati sustav koji omogućava daljinsko očitavanje mjerila za zgradu/građevinu u svim toplinskim sustavima.</p> <p>članak 17. kojim se mijenja članak 33.</p> <p>„(1) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, u</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

	<p>zgradi/građevini dužni su radi racionalnijeg korištenja energije ugraditi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) u samostalnoj uporabnoj cjelini ili zasebna mjerila toplinske energije, koja se mogu daljinski očitati.</p>		
<p>Članak 17.</p> <p>Informacije o obračunu za prirodni plin</p> <p>1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila za prirodni plin iz Direktive 2009/73/EZ, države članice osiguravaju da su informacije o obračunu za prirodni plin pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji, u skladu s Prilogom VIII. točkom 1.1., ako je to tehnički izvedivo i ekonomski opravdano.</p> <p>Ta se obveza može ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja od strane krajnjih kupaca prilikom kojeg krajnji kupci obavješćuju dobavljača energije o rezultatima očitavanja svojeg brojila. Obračun se temelji na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac nije dostavio rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Izbrisano Direktivom (EU) 2024/1788</p>

<p>2. Brojilima ugrađenima u skladu s Direktivom 2009/73/EZ omogućuje se pružanje točnih informacija o obračunu na temelju stvarne potrošnje. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.</p> <p>Dodatne informacije o prethodnoj potrošnji uključuju:</p> <p>(a) kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće;</p> <p>(b) detaljne podatke u skladu s vremenom uporabe za bilo koji dan, tjedan, mjesec i godinu.</p> <p>Podaci iz drugog podstavka točke (a) odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovitom obračunu.</p> <p>Podaci iz drugog podstavka točke (b) stavljaju se na raspolaganje krajnjem kupcu putem interneta ili sučelja brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće.</p> <p>3. Neovisno o tome jesu li postavljena pametna brojila, države članice:</p> <p>(a) zahtijevaju da, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o obračunu električne energije i prethodnoj potrošnji krajnjih kupaca, one na njihov zahtjev budu stavljene na raspolaganje</p>			
---	--	--	--

<p>pružatelju energetskih usluga kojeg odredi krajnji kupac;</p> <p>(b) osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji;</p> <p>(c) osiguravaju da su uz račun dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili sveobuhvatno izvješće o trenutnim troškovima energije, u skladu s Prilogom VIII.;</p> <p>(d) mogu na zahtjev krajnjeg kupca odrediti da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje. U takvim slučajevima države članice osiguravaju da dobavljači izvora energije ponude fleksibilne aranžmane za stvarno plaćanje;</p> <p>(e) zahtijevaju da se informacije o troškovima energije i procjene troškova energije potrošačima daju na zahtjev, pravodobno i u lako razumljivom obliku, čime se potrošačima omogućuje usporedba ponuda pod jednakim uvjetima.</p>			
<p>Članak 18.</p> <p>Informacije o obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. Ako su ugrađena brojila ili razdjelnici troškova grijanja, države članice osiguravaju da su informacije o obračunu i potrošnji pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja</p>	<p>članak 7. kojim se dodaje članak 11.a</p> <p>(1) Kupac toplinske energije je dužan na mjesečnim računima za individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja ili zajedno s računima krajnjih kupaca, krajnjim kupcima u jasnom i razumljivom obliku,</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>razdjelnika troškova grijanja, u skladu s Prilogom IX. točkama 1. i 2. za sve krajnje korisnike.</p> <p>Ta se obveza može, ako tako predvidi država članica, osim u slučaju zasebnog mjerenja potrošnje na temelju razdjelnika troškova grijanja na temelju članka 15., ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja od strane krajnjeg kupca ili krajnjeg korisnika prilikom kojeg krajnji kupac ili krajnji korisnik dostavlja rezultate očitavanja svojeg brojila. Obračun se temelji na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac ili krajnji korisnik nije dostavio rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje.</p> <p>2. Države članice:</p> <p>(a) ako su dostupne informacije o obračunu energije i prethodnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja krajnjih korisnika, zahtijevaju da se te informacije na zahtjev krajnjeg korisnika stave na raspolaganje pružatelju energetske usluga kojeg odredi krajnji korisnik;</p> <p>(b) osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku;</p> <p>(c) osiguravaju da svi krajnji korisnici u skladu s Prilogom IX. točkom 3. uz račun prime jasne i razumljive informacije;</p> <p>(d) promiču kibernetičku sigurnost i osiguravaju da je zaštita privatnosti i podataka krajnjih korisnika u skladu s primjenjivim pravom Unije.</p>	<p>poštujući pravila o zaštiti podataka, staviti na raspolaganje sljedeće informacije o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. važećim stvarnim cijenama i ukupnim troškovima toplinske energije; 2. upotrijebljenom energentu za proizvodnju toplinske energije i povezanim godišnjim emisijama stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje kupce koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centralnih toplinskih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju na obračun; 3. usporedbi sadašnje potrošnje toplinske energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, u grafičkom obliku i prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu kada je sezona grijanja ili hlađenja; 4. kontaktnim podacima organizacija krajnjih kupaca, Agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim 		
---	--	--	--

<p>Države članice mogu predvidjeti da se na zahtjev krajnjeg kupca pružanje informacija o obračunu ne smatra zahtjevom za plaćanje. U takvim slučajevima države članice osiguravaju da budu ponuđeni fleksibilni aranžmani za stvarno plaćanje.</p> <p>3. Države članice odlučuju o tome tko će biti odgovoran za pružanje informacija iz stavaka 1. i 2. krajnjim korisnicima koji nemaju izravan ili pojedinačan ugovor s dobavljačem energije.</p>	<p>mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih kupaca i tehničkim specifikacijama uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije tih krajnjih kupaca;</p> <p>5. postupcima podnošenja prigovora iz članka 11.b ovog Zakona ili alternativnim mehanizmima za rješavanje sporova,</p> <p>6. usporedbi s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca.</p> <p>članak 17. kojim se mijenja članak 33.</p> <p>(2) Obračun individualnih troškova toplinske energije temelji se na rezultatima očitavanja uređaja iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, obračun individualnih troškova toplinske energije temelji se na procijenjenoj</p>		
---	--	--	--

potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka nije dostavila očitavanje za određeno obračunsko razdoblje ili krajnji kupac nije dostavio samoočitavanje sukladno stavku 9. ovoga članka.

(8) Uređaje iz stavka 1. ovoga članka očitava i odgovara za očitavanje osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz stavka 1. ovoga članka sukladno pravilniku iz stavka 15. ovoga članka i dostavlja ih kupcu toplinske energije radi obračuna troškova toplinske energije i informiranja krajnjih kupaca sukladno članku 11.a ovoga Zakona.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, krajnji kupac može sam dostaviti očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka na način određen pravilnikom iz stavka

	<p>15. ovoga članka.</p> <p>stavak 2.</p> <p>članak 7. u članku 11.a stavak</p> <p>(2) U slučaju izdavanja elektroničkih računa, usporedba iz stavka 1. točke 6. ovoga članka, može biti dostupna na internetskim stranicama kupca toplinske energije, pri čemu poveznica na tu stranicu mora biti navedena na računima.</p> <p>(4) Informacije iz stavka 1. ovoga članka također mogu biti dostupne na internetskim stranicama kupca toplinske energije i ažurirati se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje.</p> <p>(5) Kupac toplinske energije je dužan osigurati da krajnji kupci svoje račune i informacije o obračunu iz ovoga članka dobivaju besplatno i da imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez</p>		
--	---	--	--

	plaćanja.		
<p>Članak 19.</p> <p>Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu za prirodni plin</p> <p>Države članice osiguravaju da krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno te da krajnji kupci imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Izbrisano Direktivom (EU) 2024/1788
<p>Članak 20.</p> <p>Troškovi pristupa informacijama o mjerenju, obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji korisnici sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno te da krajnji korisnici imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.</p> <p>2. Neovisno o stavku 1. ovog članka, troškovi informacija o obračunu za individualnu potrošnju</p>	<p>stavak 1.</p> <p>članak 7. kojim se dodaje članak 11. a (5) Kupac toplinske energije je dužan osigurati da krajnji kupci svoje račune i informacije o obračunu iz ovog članka dobivaju besplatno i da imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama u skladu s člankom 15. raspodjeljuju se na neprofitnoj osnovi. Troškovi koji proizlaze iz dodjele te zadaće trećoj strani, kao što je pružatelj usluga ili lokalni dobavljač energije, a koji obuhvaćaju mjerenje, raspodjelu i izračun stvarne individualne potrošnje u takvim zgradama mogu se prenijeti na krajnje korisnike u mjeri u kojoj su takvi troškovi opravdani.</p> <p>3. Da bi se osigurali razumni troškovi za usluge zasebnog mjerenja kako je navedeno u stavku 2., države članice mogu potaknuti tržišno natjecanje u tom sektoru usluga poduzimanjem odgovarajućih mjera, kao što su preporučivanje ili na drugi način promicanje upotrebe natječaja ili upotrebe interoperabilnih uređaja i sustava kojima se olakšava promjena pružatelja usluga.</p>	<p>članak 17. kojim se mijenja članak 33.</p> <p>(10) Osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja sukladno pravilniku iz stavka 15. ovog članka ukoliko radi samo uslugu očitavanja uređaja iz stavka 1. ovog članka, ima pravo naplatiti krajnjim kupcima uslugu očitavanja sukladno uvjetima iz pravilnika iz stavka 15. ovog članka.</p> <p>(11) Krajnji kupci imaju pravo promijeniti osobu koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja sukladno pravilniku iz stavka 15. ovog članka ukoliko ne obavlja uslugu prema pravilima iz pravilnika iz stavka 15. ovog članka.</p> <p>za stavak 3. članak 6 kojime se mijenja članak 11:</p> <p>Članak 11. mijenja se i glasi:</p>		
---	--	--	--

„(1) Djelatnost kupca toplinske energije obavlja pravna ili fizička osoba, koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/građevine, koja se sastoji od više samostalnih uporabnih cjelina, na zajedničkom obračunskom mjernom mjestu, kupuje energent za proizvodnju toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu, odnosno kupuje toplinsku energiju od opskrbljivača toplinske energije u zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu.

(2) Djelatnost kupca toplinske energije je različita od energetske djelatnosti i obuhvaća stručno upravljanje, rukovanje i održavanje unutarnjih instalacija, izvještavanje i edukaciju krajnjih kupaca, organizaciju i nadzor nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije i zasebnih mjerila toplinske energije, isporuku

	<p>toplinske energije, obračun i naplatu isporučene toplinske energije, obračun i naplatu naknade za poticanje učinkovitosti grijanja i izdavanje računa krajnjem kupcu u zgradi/građevini u samostalnom, zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu radi naplate individualnih troškova toplinske energije i naknade za poticanje učinkovitosti grijanja, na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, sklopljenim s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika, te izdavanje računa upravitelju zgrade na temelju ugovora sklopljenim s upraviteljem zgrade radi naplate zajedničkih troškova toplinske energije.</p> <p>(3) Kupac toplinske energije mjesečno obračunava i naplaćuje krajnjem kupcu individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja, te mjesečno obračunava i naplaćuje upravitelju zgrade</p>		
--	--	--	--

	<p>zajedničke troškove toplinske energije.</p> <p>(4) Ako krajnji kupci nemaju upravitelja zgrade, individualni troškovi isporučene toplinske energije i naknada za poticanje učinkovitosti grijanja, te zajednički troškovi toplinske energije obračunavaju se i naplaćuju krajnjim kupcima prema udjelu površine samostalne uporabne cjeline u ukupnoj površini svih samostalnih uporabnih cjelina priključenih na zajedničko mjerilo toplinske energije.</p> <p>(5) Obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka na tržištu toplinske energije provodi se i organizira u skladu s potrebama krajnjih kupaca u Republici Hrvatskoj za postizanjem sigurne, pouzdane i kvalitetne isporuke toplinske energije u odnosu na:</p> <ol style="list-style-type: none">1. pristup toplinskom sustavu2. primjenu slobodno ugovorene cijene		
--	---	--	--

	<p>3. dostupnost informacija</p> <p>4. kvalitetu usluge</p> <p>5. zaštitu okoliša</p> <p>6. zaštitu zdravlja, života i imovine građana</p> <p>7. mjere za zaštitu krajnjih kupaca toplinske energije</p> <p>8. povećanje korištenja obnovljivih izvora energije</p> <p>9. ostale slučajeve utvrđene odredbama ovoga Zakona.</p> <p>(6) Odluka o sklapanju ugovora o potrošnji toplinske energije s pravnom ili fizičkom osobom koja obavlja djelatnost kupca toplinske energije, donosi se isključivo temeljem odluke natpolovične većine glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p> <p>članak 17. kojim se mijenja članak 33.</p>		
--	---	--	--

	<p>(16) Ministar donosi pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju kojim se uređuje:</p> <ol style="list-style-type: none">1. modeli raspodjele, obračun i naplata ukupnih troškova toplinske energije u toplinskim sustavima koja uključuje energiju za grijanje i hlađenje samostalnih uporabnih cjelina i zajedničkih dijelova zgrade/građevine i pripremu potrošne tople vode2. očitavanje sustava za daljinsko očitavanje uređaja iz članka 33. stavka 1. i članka 33.a ovoga Zakona3. financijski model određivanja naknade za poticanje učinkovitosti grijanja4. financijski model određivanja preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije i5. davanje informacija krajnjim kupcima o energetskej učinkovitosti i		
--	---	--	--

	udjelu energije iz obnovljivih izvora.“.		
<p>Članak 21.</p> <p>Osnovna ugovorna prava za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje pravila Unije o zaštiti potrošača, posebno Direktivu 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća (42) i Direktivu Vijeća 93/13/EEZ (43), države članice osiguravaju da krajnji kupci i, ako se na njih izričito upućuje, krajnji korisnici imaju prava predviđena u stavcima od 2. do 9. ovog članka.</p> <p>2. Krajnji kupci imaju pravo na ugovor sa svojim dobavljačem, u kojem su navedeni:</p> <p>(a) identitet, adresa i podaci za kontakt dobavljača;</p> <p>(b) usluge koje se pružaju i uključene razine kvalitete usluge;</p> <p>(c) vrste usluga održavanja uključenih u ugovor za koje se ne plaćaju dodatne naknade;</p> <p>(d) načini na koji se mogu dobiti najnovije informacije o svim primjenjivim tarifama, naknadama za održavanje i proizvodima ili uslugama u paketu;</p> <p>(e) trajanje ugovora, uvjeti produljenja i raskida ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge</p>	<p>članak 7 u dijelu kojime se dodaje članak 11d.</p> <p>1) Svi krajnji kupci na zajedničkom obračunskom mjernom mjestu imaju pravo da im toplinsku energiju osigurava kupac toplinske energije, na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, bez obzira na to u kojoj je državi članici Europske unije taj kupac toplinske energije registriran, pod uvjetom da on poštuje pravila obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije određena ovim Zakonom.</p> <p>(2) Krajnji kupci imaju pravo na sklapanje ugovora o</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade;</p> <p>(f) naknada i povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune;</p> <p>(g) metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 22.;</p> <p>(h) informacije koje se odnose na prava potrošača, uključujući informacije o obradi pritužaba i sve informacije iz ovog stavka, koje su jasno navedene na računu ili na internetskim stranicama poduzeća i koje uključuju podatke za kontakt ili poveznicu na internetske stranice jedinstvenih kontaktnih točaka iz članka 22. stavka 3. točke (e).</p> <p>(i) podatke za kontakt koji kupcu omogućuju identificiranje relevantnih jedinstvenih kontaktnih točaka iz članka 22. stavka 3. točke (a).</p> <p>Uvjeti dobavljača moraju biti poštteni te se unaprijed pružaju krajnjim kupcima. Informacije iz ovog stavka moraju biti pružene prije sklapanja ili potvrđivanja ugovora. Ako se ugovori sklapaju putem posrednika, te se informacije također pružaju prije sklapanja ugovora.</p> <p>Krajnji kupci i krajnji korisnici dobivaju sažetak ključnih ugovornih uvjeta, uključujući cijene i tarife, napisan razumljivo sažetim i jednostavnim jezikom.</p> <p>Krajnjim kupcima daju se kopija ugovora i jasne informacije, na transparentan način, o primjenjivim cijenama i tarifama i standardnim uvjetima u pogledu</p>	<p>potrošnji toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 7. ovoga Zakona, u kojem su navedeni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. podaci o kupcu toplinske energije uključujući i adresu i kontakt kupca toplinske energije 2. usluge koje se pružaju i ponuđene razine kvalitete usluge 3. vrste ponuđenih usluga održavanja unutarnjih instalacija uključenih u ugovor za koje se ne plaćaju dodatne naknade, osim naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije 4. način na koji se mogu dobiti najnovije informacije o svim primjenjivim tarifama, naknadama i drugim stavkama od kojih se sastoji račun 5. trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanak ugovora i usluga, uključujući proizvode ili 		
--	---	--	--

<p>pristupa uslugama grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu i njihove uporabe.</p> <p>Države članice odlučuju o tome tko će biti odgovoran za pružanje informacija iz ovog stavka krajnjim korisnicima koji nemaju izravan ili pojedinačan ugovor s dobavljačem energije, na zahtjev, na odgovarajući način i bez plaćanja.</p> <p>3. Krajnjim kupcima daje se prikladna obavijest o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta. Dobavljači na transparentan i razumljiv način izravno i pravodobno obavješćuju svoje krajnje kupce o svakoj prilagodbi cijene opskrbe, kao i o razlozima i preduvjetima za prilagodbu i o njezinom opsegu, najkasnije dva tjedna prije ili, kad je riječ o potrošačima iz kategorije kućanstvo, najkasnije mjesec dana prije stupanja prilagodbe na snagu. Krajnji kupci bez odgode obavješćuju krajnje korisnike o novim uvjetima.</p> <p>4. Dobavljači krajnjim kupcima nude širok izbor načina plaćanja. Takvim se načinima plaćanja ne smije neopravdano diskriminirati među kupcima. Svaka razlika u naknadama povezanim s načinima plaćanja ili sustavima predujmova mora biti objektivna, nediskriminacijska i proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje primatelj plaćanja snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili sustava predujma, u skladu s člankom 62. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (44).</p>	<p>usluge koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade</p> <p>6. bilo koja naknada ili povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune</p> <p>7. metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 11.a stavkom 1. točkom 5. ovoga Zakona</p> <p>8. informacije koje se odnose na prava krajnjih kupaca iz članka 11.b ovoga Zakona, uključujući informacije o obradi prigovora i sve informacije o obračunu i potrošnji toplinske energije iz članka 11.a ovoga Zakona, koje su jasno priopćene na računu ili na mrežnim stranicama kupca toplinske energije</p>		
---	---	--	--

<p>5. U skladu sa stavkom 4. kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova ne smiju u tim sustavima biti stavljeni u nepovoljan položaj.</p> <p>6. Krajnjim kupcima i, ako je primjenjivo, krajnjim korisnicima na jednostavnom i nedvosmislenom jeziku nude se pošteni i transparentni opći uvjeti koji ne smiju sadržavati neugovorne prepreke ostvarivanju prava kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija. Krajnjim korisnicima mora biti dan pristup tim općim uvjetima na zahtjev. Krajnji kupci i krajnji korisnici moraju biti zaštićeni od nepoštenih i obmanjujućih metoda prodaje. Krajnji kupci s invaliditetom moraju dobiti sve relevantne informacije o svojem ugovoru s dobavljačem u pristupačnim formatima.</p> <p>7. Krajnji kupci i krajnji korisnici imaju pravo na to da im njihovi dobavljači pružaju dobru kvalitetu usluge i da kvalitetno rješavaju njihove pritužbe. Dobavljači moraju rješavati pritužbe jednostavno, pravedno i brzo.</p> <p>8. Nadležna tijela osiguravaju provedbu mjera za zaštitu potrošača utvrđenih u ovoj Direktivi. Nadležna tijela djeluju neovisno o tržišnim interesima.</p> <p>9. U slučaju planiranog isključivanja dotičnim krajnjim kupcima pružaju se prikladne informacije o alternativnim mjerama dovoljno unaprijed, a</p>	<p>9. druge obveze i odgovornosti kupca toplinske energije i krajnjih kupaca iz pravilnika o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona.</p> <p>(3) Uvjeti obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije za zgradu/građevinu moraju biti pošteni i unaprijed dobro poznati, a informacije vezane za uvjete pružanja djelatnosti kupca toplinske energije moraju biti pružene krajnjim kupcima prije sklapanja ugovora o potrošnji toplinske energije.</p> <p>(4) Krajnji kupci dobivaju sažetak ključnih ugovornih uvjeta, uključujući cijene i tarife, napisan razumljivo sažetim i jednostavnim jezikom.</p> <p>(5) Kupac toplinske energije dužan je, na pisani zahtjev</p>		
---	--	--	--

<p>najkasnije mjesec dana prije planiranog isključivanja i bez dodatnih troškova.</p>	<p>krajnjeg kupca, na transparentan način i bez dodatne naplate, krajnjem kupcu dati kopiju ugovora i jasne informacije o primjenjivim cijenama i tarifama i standardnim uvjetima obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije i uvjetima u pogledu pristupa uslugama grijanja, hlađenja i tople vode u kućanstvu i njihove uporabe.</p> <p>(6) Kupac toplinske energije dužan je krajnje kupce obavijestiti o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta te o njihovom pravu na raskid ugovora o potrošnji toplinske energije.</p> <p>(7) Kupac toplinske energije dužan je izravno i pravodobno, na transparentan i razumljiv način, obavijestiti krajnje kupce o svakoj promjeni naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske</p>		
---	---	--	--

energije koja se slobodno ugovara te o razlozima, preduvjetima i opsegu promjene, najkasnije 14 dana prije, a kad je riječ o krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo, najkasnije 30 dana prije stupanja promjene na snagu.

(8) Krajnji kupci mogu slobodno raskinuti ugovor o potrošnji toplinske energije ako ne prihvaćaju nove ugovorne uvjete ili promjenu cijene naknade za djelatnost kupca toplinske energije koja se slobodno ugovara, a o kojoj ih je obavijestio kupac toplinske energije na način i u roku određenim stavkom 7. ovoga članka.

(9) Kupci toplinske energije su dužni krajnjim kupcima ponuditi izbor načina plaćanja, pri čemu se ponuđenim načinima plaćanja ne smije provoditi neopravdana

diskriminacija među kupcima, te svaka razlika u naknadama povezanim s načinima plaćanja ili sustavima predujmova mora biti objektivna, nediskriminacijska, proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje kupac toplinske energije snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili naknada u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet.

(10) Sukladno stavku 9. ovoga članka krajnji kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova ne smiju u tim sustavima biti stavljeni u nepovoljan položaj.

(11) Kupac toplinske energije je dužan krajnjim kupcima ponuditi poštene i transparentne uvjete obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije koji su napisani jednostavnim i nedvosmislenim jezikom te ne

	<p>smiju sadržavati neugovorne prepreke za korištenje prava krajnjih kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija.</p> <p>(12) Krajnji kupci moraju biti zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih metoda prodaje.</p> <p>(13) Kupac toplinske energije dužan je sve relevantne informacije o ugovoru potrošnji toplinske energije krajnjem kupcu s invaliditetom dati u pristupačnom formatu.</p> <p>(14) Krajnji kupac koji je nezadovoljan kvalitetom usluge kupca toplinske energije ima pravo podnijeti prigovor sukladno članku 11.b ovoga Zakona.</p> <p>Za stavak 8 članak 26 kojime se dodaje članak 48a.</p> <p>(1) Agencija nadzire provođenje odredbi ovoga</p>		
--	--	--	--

	<p>Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te uredbi Europske unije čija se provedba osigurava ovim Zakonom, osim u slučajevima koji po posebnim propisima spadaju u nadležnost drugih tijela.</p> <p>(2) Agencija provodi postupak nadzora sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti i opći upravni postupak.</p> <p>(3) Položaj stranke u postupku nadzora u smislu ovoga Zakona imaju energetske subjekti, kupci toplinske energije, krajnji kupci, osobe koje su ovlaštene baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, upravitelji zgrada i druge pravne ili fizičke osobe protiv kojih Agencija vodi postupak koji je u njezinoj nadležnosti.</p> <p>(4) Ako se nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili</p>		
--	--	--	--

	<p>propis donesen na temelju ovoga Zakona, Agencija može:</p> <ol style="list-style-type: none">1. nadležnom tijelu podnijeti optužni prijedlog sukladno prekršajnom propisu2. izdati prekršajni nalog3. podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog djela4. poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlaštena poduzeti i izvršiti na temelju ovoga Zakona i propisa kojim se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti. <p>stavak 9.</p> <p>članak 24 kojim se mijenja članak 45.</p> <p>(1) Pojedinačno izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz toplinskog sustava nije dopušteno.</p> <p>(2) Isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava dopušteno</p>		
--	--	--	--

	<p>je uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:</p> <ol style="list-style-type: none">1. podnošenje zahtjeva za isključenje zgrade/građevine od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika na temelju prethodno postignute suglasnosti svih krajnjih kupaca na zajedničkom mjerilu toplinske energije, za izdvajanje svih samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine2. izrada glavnog projekta isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava te ugradnje novog učinkovitijeg sustava grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode koji je temeljen na obnovljivim izvorima energije od strane projektanta, odnosno ovlaštenog inženjera odgovarajuće struke, s izračunom potrošnje primarne energije za sustav grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode i troškovno — optimalnom analizom usporedbe sadašnjeg sustava grijanja s tehničkim rješenjem znatno učinkovitijeg sustava temeljenog na obnovljivim izvorima energije,		
--	--	--	--

	<p>sukladno propisima koji uređuju gradnju</p> <p>3. izrada prikaza izvedivosti dostupnih visokoučinkovitih alternativnih sustava opskrbe energijom sukladno propisima iz područja gradnje</p> <p>4. pribavljene suglasnosti svih ovlaštenih predstavnika suvlasnika zgrada/građevina koje su priključene na zatvoreni toplinski sustav, u slučaju isključenja zgrade/građevine iz zatvorenog toplinskog sustava</p> <p>5. toplinski sustav iz kojeg se traži isključenje nije učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja ili nema odobren plan iz članka 4. stavka 8. ovoga Zakona.</p> <p>(3) Zahtjev za isključenje zgrade/građevine iz centralnog toplinskog sustava podnosi se distributeru toplinske energije koji je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od predaje urednog zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.</p>		
--	--	--	--

	<p>(4) Zahtjev za isključenjem zgrade/građevine iz zatvorenog toplinskog sustava podnosi se opskrbljivaču toplinskom energijom koji je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od predaje urednog zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.</p> <p>(5) Trošak isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava sukladno stavku 2. ovoga članka snosi zajednica suvlasnika.</p> <p>(6) Strana nezadovoljna odlukama iz stavaka 3. i 4. ovoga članka može izjaviti prigovor Agenciji.</p> <p>(7) Agencija je dužna poduzeti mjere iz svoje nadležnosti te bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela.</p> <p>(8) Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku</p>		
--	---	--	--

	nije obaviještena o poduzetim mjerama, može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“		
<p>Članak 22.</p> <p>Informiranje i podizanje svijesti</p> <p>1. Države članice, u suradnji s regionalnim i lokalnim tijelima, ako je primjenjivo, osiguravaju da su informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, pojedinačnim mjerama i financijskim i pravnim okvirima transparentne, dostupne i naširoko stavljene na raspolaganje svim relevantnim sudionicima na tržištu, kao što su krajnji kupci, krajnji korisnici, organizacije potrošača, predstavnici civilnog društva, zajednice obnovljive energije, energetske zajednice građana, lokalna i regionalna tijela, energetske agencije, pružatelji socijalnih usluga, građevinari, arhitekti, inženjeri, okolišni i energetske revizori i instalateri dijelova zgrada kako su definirani u članku 2. točki 9. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi krajnje kupce i krajnje korisnike poticale na učinkovitu uporabu energije i olakšavale im je. Te mjere dio su nacionalne strategije kao što su integrirani nacionalni energetske i klimatski planovi predviđeni u Uredbi (EU) 2018/1999 ili dugoročna</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)

<p>strategija obnove utvrđena na temelju članka 2.a Direktive 2010/31/EU.</p> <p>Za potrebe ovog članka te mjere uključuju niz instrumenata i politika za promicanje promjena u ponašanju kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) fiskalni poticaji; (b) pristup financiranju, vaučerima, bespovratnim sredstvima ili subvencijama; (c) javno potpomognute procjene potrošnje energije i ciljane savjetodavne usluge i potpora za potrošače u kućanstvima, a posebno za osobe pogođene energetske siromaštvom, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju; (d) ciljane savjetodavne usluge za MSP-ove i mikropoduzeća; (e) pružanje informacija u obliku pristupačnom osobama s invaliditetom; (f) projekti koji služe kao primjer; (g) aktivnosti na radnom mjestu; (h) aktivnosti osposobljavanja; (i) digitalni alati; (j) strategije za sudjelovanje. <p>3. Za potrebe ovog članka mjere iz stavka 2. uključuju stvaranje okvira potpore za sudionike na tržištu, kao što su oni iz stavka 1., a osobito za:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) stvaranje jedinstvenih kontaktnih točaka ili sličnih mehanizama za pružanje tehničkih, administrativnih i financijskih savjeta i pomoći u području energetske učinkovitosti krajnjim 			
---	--	--	--

<p>korisnicima i krajnjim kupcima, posebno iz kategorije kućanstva i manjim korisnicima iz ostalih kategorija, uključujući MSP-ove i mikropoduzeća, kao što su energetske provjere za kućanstva, energetske obnove zgrada, informacije o zamjeni starih i neučinkovitih sustava grijanja modernim i učinkovitijim uređajima te prihvaćanje korištenja energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije za zgrade;</p> <p>(b) suradnju s privatnim akterima koji pružaju usluge kao što su energetske preglede i procjene potrošnje energije, rješenja za financiranje i provedba energetske obnove;</p> <p>(c) obavješćivanje o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije;</p> <p>(d) dijeljenje informacija o mjerama energetske učinkovitosti i financijskim instrumentima;</p> <p>(e) osiguravanje jedinstvenih kontaktnih točaka radi pružanja svih nužnih informacija krajnjim kupcima i krajnjim korisnicima o njihovim pravima, primjenjivom pravu i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju spora. Takve jedinstvene kontaktne točke mogu biti dio općih informativnih točaka za potrošače.</p> <p>4. Za potrebe ovog članka države članice u suradnji s nadležnim tijelima i, prema potrebi, privatnim dionicima uspostavljaju namjenske jedinstvene kontaktne točke ili slične mehanizme za pružanje tehničkih, administrativnih i financijskih savjeta o energetske učinkovitosti. S pomoću tih mehanizama:</p> <p>(a) kućanstvima, MSP-ovima, mikropoduzećima i javnim tijelima pružaju se savjeti, na temelju</p>			
--	--	--	--

<p>pojednostavnjenih informacija, o tehničkim i financijskim mogućnostima i rješenjima;</p> <p>(b) pruža se sveobuhvatna potpora svim kućanstvima, s posebnim naglaskom na kućanstvima pogođenima energetske siromaštvom i zgradama s najlošijim svojstvima, kao i akreditiranim poduzećima i instalaterima koji pružaju usluge naknadne ugradnje, prilagođene različitim tipologijama stambenih objekata i zemljopisnom području primjene, te se pruža potpora koja obuhvaća različite faze projekta naknadne ugradnje, među ostalim kako bi se olakšala provedba minimalnog standarda energetske svojstava ako je takav standard predviđen u zakonodavnom aktu Unije;</p> <p>(c) pružaju se savjeti o ponašanju u vezi s potrošnjom energije.</p> <p>5. Namjenske jedinstvene kontaktne točke iz stavka 4. prema potrebi:</p> <p>(a) pružaju informacije o kvalificiranim stručnjacima za energetske učinkovitost;</p> <p>(b) prikupljaju objedinjene podatke o tipologiji iz projekata energetske učinkovitosti, razmjenjuju iskustva i javno ih objavljuju;</p> <p>(c) povezuju potencijalne projekte sa sudionicima na tržištu, osobito lokalne projekte manjih razmjera.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka točke (b) Komisija pomaže državama članicama kako bi se olakšala razmjena najboljih praksi i s njima u vezi poboljšala prekogranična suradnja.</p>			
---	--	--	--

<p>6. Jedinstvene kontaktne točke iz stavka 4. pružaju namjenske usluge osobama pogođenima energetske siromaštvom, ugroženim kućanstvima i osobama u kućanstvima s niskim prihodima.</p> <p>Komisija državama članicama pruža smjernice za razvoj tih jedinstvenih kontaktnih točaka s ciljem stvaranja usklađenog pristupa u cijeloj Uniji. Smjernicama se potiče suradnja među javnim tijelima, energetske agencijama i inicijativama pod vodstvom zajednice.</p> <p>7. Države članice utvrđuju odgovarajuće uvjete kako bi sudionici na tržištu mogli pružiti odgovarajuće i ciljane informacije i savjete u vezi s energetske učinkovitošću krajnjim kupcima, uključujući osobe pogođene energetske siromaštvom, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju te MSP-ove i mikropoduzeća.</p> <p>8. Države članice osiguravaju da krajnji kupci, krajnji korisnici, osobe pogođene energetske siromaštvom, ugroženi kupci i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju imaju pristup jednostavnim, pravednim, transparentnim, neovisnim, djelotvornim i učinkovitim izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova u vezi s pravima i obvezama predviđenima ovom Direktivom putem neovisnog mehanizma kao što je pravobranitelj za energetiku ili tijelo za zaštitu potrošača ili putem regulatornog tijela. Ako je krajnji kupac potrošač kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (a) Direktive 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća (45), takvi izvansudski mehanizmi moraju</p>			
---	--	--	--

<p>ispunjavati zahtjeve utvrđene u toj direktivi. U tu svrhu mogu se upotrebljavati izvansudski mehanizmi za rješavanje sporova koji već postoje u državama članicama, pod uvjetom da su jednako djelotvorni.</p> <p>Prema potrebi, države članice osiguravaju da subjekti za alternativno rješavanje sporova surađuju kako bi osigurali jednostavne, pravedne, transparentne, neovisne, djelotvorne i učinkovite mehanizme za izvansudsko rješavanje sporova za svaki spor koji proizlazi iz proizvoda ili usluga povezanih ili u paketu s bilo kojim proizvodom ili uslugom koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive.</p> <p>Sudjelovanje poduzeća u mehanizmima izvansudskog rješavanja sporova za kupce iz kategorije kućanstva je obvezno, osim ako država članica dokaže Komisiji da su drugi mehanizmi jednako učinkoviti.</p> <p>9. Ne dovodeći u pitanje osnovna načela svojeg prava u području vlasništva i najma nekretnina, države članice poduzimaju potrebne mjere za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka energetske učinkovitosti koje se odnose na suprotstavljene interese između vlasnika i najmoprimalaca ili između više vlasnika zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade kako bi se osiguralo da se zbog činjenice da neće pojedinačno ostvariti sve koristi ili zbog nedostatka pravila za podjelu troškova i koristi između njih navedene stranke ne odvraća od ulaganja u poboljšanje učinkovitosti koje bi u protivnom proveli.</p>			
---	--	--	--

<p>Mjere za uklanjanje takvih prepreka mogu uključivati osiguravanje poticaja, stavljanje izvan snage ili izmjenu pravnih ili regulatornih odredaba, donošenje smjernica i interpretativnih priopćenja, pojednostavljenje upravnih postupaka, uključujući nacionalna pravila i mjere kojima su uređeni postupci odlučivanja u nekretninama s više vlasnika i mogućnost financijskih aranžmana s trećim osobama. Mjere se mogu kombinirati s pružanjem obrazovanja, osposobljavanja i posebnih informacija te tehničke pomoći u vezi s energetsom učinkovitošću sudionicima na tržištu kao što su oni navedeni u stavku 1.</p> <p>Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za podupiranje multilateralnog dijaloga među relevantnim parterima, kao što su lokalna i regionalna tijela, socijalni partneri, udruženja vlasnika i udruženja najmoprimaca, organizacije potrošača, distributeri energije ili poduzeća za maloprodaju energije, poduzeća za energetske usluge (ESCO-i), zajednice obnovljive energije, energetske zajednice građana, javna tijela i agencije, s ciljem sastavljanja prijedlogâ zajednički prihvaćenih mjera, poticaja i smjernica koji se odnose na suprotstavljene interese između vlasnika i najmoprimaca ili između više vlasnika zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade.</p> <p>Svaka država članica izvješćuje o takvim preprekama i poduzetim mjerama u svojoj dugoročnoj strategiji obnove uspostavljenoj na temelju članka 2.a Direktive 2010/31/EU i Uredbe (EU) 2018/1999.</p>			
--	--	--	--

<p>10. Komisija potiče razmjenu i što veće dijeljenje informacija o dobrim praksama i metodologijama u pogledu energetske učinkovitosti te pruža tehničku pomoć za ublažavanje suprotstavljenih interesa u državama članicama.</p>			
<p>Članak 23.</p> <p>Partnerstva za energetska učinkovitost</p> <p>1. Komisija do 11. listopada 2024. procjenjuje obuhvaćaju li postojeća partnerstva pitanje energetske učinkovitosti. Ako procjena pokaže da energetska učinkovitost nije u dovoljnoj mjeri obuhvaćena postojećim partnerstvima, Komisija uspostavlja sektorska partnerstva za energetska učinkovitost na razini Unije, s podpartnerstvima za sektore koji nedostaju, tako da okupi ključne dionike, uključujući socijalne partnere, u sektorima kao što su IKT, promet, financije i zgradarstvo, na uključiv i reprezentativan način.</p> <p>Ako se partnerstvo uspostavi, Komisija imenuje, prema potrebi, predsjedatelja za svako sektorsko partnerstvo Unije za energetska učinkovitost.</p> <p>2. Cilj partnerstava iz stavka 1. jest olakšavanje dijaloga o klimi i energetska tranziciji među relevantnim akterima te poticanje sektorâ na izradu planova za energetska učinkovitost u cilju mapiranja dostupnih mjera i tehnoloških mogućnosti za</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetska učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>postizanje uštede energije, pripremu za energiju iz obnovljivih izvora i dekarbonizaciju tih sektora.</p> <p>Takvi planovi označili bi vrijedan doprinos kojim se sektorima pomaže u planiranju ulaganja potrebnih za postizanje ciljeva ove Direktive i Uredbe (EU) 2021/1119 te bi se njima olakšala prekogranična suradnja među akterima radi jačanja unutarnjeg tržišta.</p>			
<p>Članak 24.</p> <p>Osnaživanje i zaštita ugroženih kupaca i ublažavanje energetske siromaštva</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje njihove nacionalne gospodarske i socijalne politike i njihove obveze u skladu s pravom Unije, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere radi osnaživanja i zaštite osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju.</p> <p>Države članice u definiranju koncepta ugroženih kupaca na temelju članka 3. stavka 3. Direktive 2009/73/EZ i članka 28. stavka 1. Direktive (EU) 2019/944 uzimaju u obzir krajnje korisnike.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje njihove nacionalne gospodarske i socijalne politike i njihove obveze u skladu s pravom Unije, države članice, kako bi ublažile energetske siromaštvo, prioritetno provode mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>povezane mjere za zaštitu ili informiranje potrošača, posebno one utvrđene u članku 8. stavku 3. i članku 22. ove Direktive, kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju. Praćenje tih mjera i izvješćivanje o njima provodi se u okviru postojećih obveza izvješćivanja iz članka 24. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>3. Da bi pružile potporu osobama pogođenima energetske siromaštvom, ugroženim kupcima, osobama u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osobama koje žive u socijalnom stanovanju, države članice, ako je primjenjivo:</p> <p>(a) provode mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti radi ublažavanja distribucijskih učinaka drugih politika i mjera, kao što su mjere oporezivanja provedene u skladu s člankom 10. ove Direktive, ili primjene trgovanja emisijama za sektor zgradarstva i prometa u skladu s Direktivom 2003/87/EZ;</p> <p>(b) na najbolji mogući način koriste javno financiranje dostupno na razini Unije i na nacionalnoj razini, uključujući, ako je primjenjivo, financijske doprinose koje države članice prime iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku na temelju članaka 9. i 14. Uredbe (EU) 2023/955 i prihode s dražbi emisijskih jedinica iz trgovanja emisijama na temelju EU sustava trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, radi ulaganja u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kao prioritetnih djelovanja;</p>			
---	--	--	--

<p>(c)provode rana, prema budućnosti okrenuta ulaganja u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti prije nego što se počnu pokazivati distribucijski učinci drugih politika i mjera;</p> <p>(d)potiču tehničku pomoć i uvođenje financijskih instrumenata i instrumenata za financiranje kao što su programi otplate na računima, lokalne rezervacije za gubitke po zajmovima, fondovi za jamstva i fondovi usmjereni na temeljite obnove i obnove kojima se mora postići minimalni prag energetske dobiti;</p> <p>(e)potiču tehničku pomoć socijalnim akterima kako bi se promicalo aktivno sudjelovanje ugroženih potrošača na energetskom tržištu i poticale pozitivne promjene njihova ponašanja u vezi s potrošnjom energije;</p> <p>(f)osiguravaju pristup financijskim sredstvima, bespovratnim sredstvima i subvencijama povezanim s minimalnim dobitima energije i time olakšavaju pristup cjenovno pristupačnim bankovnim zajmovima ili namjenskim kreditnim linijama.</p> <p>4. Države članice uspostavljaju mrežu stručnjaka iz više sektora, kao što su zdravstvo, zgradarstvo i socijalni sektor, ili angažiraju postojeću mrežu radi izrade strategija za potporu lokalnim i nacionalnim donositeljima odluka u provedbi mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, tehničke pomoći i financijskih alata usmjerenih na ublažavanje energetskog siromaštva. Države članice nastoje osigurati da je sastav mreže stručnjaka rodno uravnotežen i da odražava perspektive svih ljudi.</p>			
--	--	--	--

<p>Toj mreži stručnjaka države članice mogu povjeriti pružanje savjeta o:</p> <p>(a) nacionalnim definicijama, pokazateljima i kriterijima za energetska siromaštvo te energetska siromašna i ugrožena kupca, uključujući krajnje korisnike;</p> <p>(b) razvoju ili poboljšanju relevantnih pokazatelja i skupova podataka važnih za energetska siromaštvo koji se trebaju koristiti i o kojima se treba izvješćivati;</p> <p>(c) metodama i mjerama kojima se osiguravaju prihvatljivost troškova života, promicanje neutralnosti troškova stanovanja ili načini da se osigura da od javnog financiranja uloženog u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti koristi imaju i vlasnici i najamnici zgrada i samostalnih uporabnih cjelina zgrade, posebno kad je riječ o osobama pogođenima energetska siromaštvom, ugroženim kupcima, osobama u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osobama koje žive u socijalnom stanovanju;</p> <p>(d) mjerama za sprečavanje ili popravljivanje situacija u kojima su neke skupine u većoj opasnosti od energetska siromaštva ili izloženije njegovim negativnim posljedicama, na primjer na osnovi njihova prihoda, roda, zdravstvenog stanja ili pripadnosti manjinskoj skupini i demografije.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 25.</p> <p>Procjenjivanje i planiranje u području grijanja i hlađenja</p> <p>1. Svaka država članica u okviru svojeg integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana i njegovih ažuriranja na temelju Uredbe (EU) 2018/1999 Komisiji dostavlja sveobuhvatnu procjenu za grijanje i hlađenje. Ta sveobuhvatna procjena sadržava informacije utvrđene u Prilogu X. ovoj Direktivi i prilaže joj se procjena provedena na temelju članka 15. stavka 7. Direktive (EU) 2018/2001.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da dionici na koje utječe sveobuhvatna procjena iz stavka 1. dobiju priliku sudjelovati u pripremi planova za grijanje i hlađenje, sveobuhvatnoj procjeni te politikama i mjerama, istodobno osiguravajući da nadležna tijela ne otkrivaju niti objavljuju trgovinske tajne ili poslovne tajne koje su utvrđene kao takve.</p> <p>3. Za potrebe sveobuhvatne procjene iz stavka 1. države članice provode analizu troškova i koristi za svoje državno područje koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti. Analizom troškova i koristi omogućuje se lakše utvrđivanje resursno i troškovno najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem, uzimajući u obzir načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu”. Navedena analiza troškova i koristi može biti dio</p>	<p>za stavke 1-3 članak 11 kojim se mijenja članak 17. stavci 1-5</p> <p>„(1) Radi poticanja poboljšanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje, ministar izrađuje sveobuhvatnu procjenu potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj, te Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o usvajanju sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj.</p> <p>(2) Sveobuhvatna procjena potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka sadrži sve elemente određene pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.</p> <p>(3) Ministar sveobuhvatnu procjenu iz stavka 1. ovoga članka ažurira svaki puta kada se donese novi integrirani nacionalni energetskeg i klimatski plan ili njegova</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetskeg učinkovitosti (09.06.2025)</p>
--	---	----------------------------	--

<p>procjene okoliša u skladu s Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (46).</p> <p>Države članice imenuju nadležna tijela odgovorna za provođenje analiza troškova i koristi, pružaju detaljne metodologije i pretpostavke u skladu s Prilogom XI. te uspostavljaju i objavljuju postupke za ekonomsku analizu.</p> <p>4. Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovog članka i analize iz stavka 3. ovog članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za razvoj infrastrukture za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, za poticanje razvoja postrojenja za iskorištavanje otpadne topline, među ostalim u industrijskom sektoru, i za omogućavanje razvoja visokoučinkovite kogeneracije i uporabe grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije u skladu sa stavkom 1. ovog članka i s člankom 26. stavcima 7. i 9.</p> <p>Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovog članka i analize iz stavka 3. ovog članka ne utvrdi potencijal čije su koristi veće od troškova, uključujući administrativne troškove provedbe analize troškova i koristi iz članka 26. stavka 7., dotična država članica, zajedno s lokalnim i regionalnim tijelima, ako je primjenjivo, može izuzeti</p>	<p>izmjena i/ili dopuna jer je sveobuhvatna procjena sastavni dio integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana.</p> <p>(4) Ministarstvo je obvezno u pripremi planova za grijanje i hlađenje, sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1. ovoga članka, te politikama i mjerama, uključiti dionike na koje utječu ti planovi, sveobuhvatna procjena, politike i mjere, istodobno osiguravajući da se ne otkrivaju niti objavljuju trgovinske tajne ili poslovne tajne koje su utvrđene kao takve.</p> <p>(5) Za potrebe sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovoga članka provodi se analiza troškova i koristi za čitavo državno područje koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, a koja pridonosi lakšem utvrđivanju, u smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za</p>		
---	--	--	--

<p>postrojenja iz zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 3. ovog članka.</p> <p>5. Države članice donose politike i mjere kojima se osigurava da se ostvari potencijal utvrđen u sveobuhvatnim procjenama provedenima u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Te mjere i politike obuhvaćaju barem elemente utvrđene u Prilogu X. Svaka država članica obavješćuje o tim politikama i mjerama u okviru ažuriranja svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljenih na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999, svojeg naknadnog integriranog nacionalnog energetske i klimatskog plana priopćenog na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe te relevantnih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku dostavljenih ne temelju te uredbe.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da regionalna i lokalna tijela izrade lokalne planove za grijanje i hlađenje barem u općinama s više od 45 000 stanovnika. Ti bi planovi trebali barem:</p> <p>(a) biti utemeljeni na podacima i informacijama iz sveobuhvatnih procjena provedenih u skladu sa stavkom 1. i sadržavati procjenu i mapiranje potencijala za povećanje energetske učinkovitosti, među ostalim spremnošću niskotemperaturnog centraliziranoga grijanja, visokoučinkovitim kogeneracijom, iskorištavanjem otpadne topline, i energije iz obnovljivih izvora u grijanju i hlađenju na tom području;</p>	<p>grijanjem i hlađenjem, uzimajući u obzir načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ u skladu s propisom koji uređuje područje energetske učinkovitosti.</p> <p>za dio stavka 3 ide</p> <p>„(12) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik, kojim se uređuju metodologija i polazne pretpostavke, potreba provođenja analiza koristi i troškova za procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, a koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem te se definiraju postupci za potrebnu analizu.“</p> <p>(18) Analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka i iz članka 17. stavka 5. ovoga Zakona može biti sastavni dio</p>		
---	--	--	--

<p>(b) biti u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“;</p> <p>(c) sadržavati strategiju za iskorištavanje potencijala utvrđenog na temelju točke (a);</p> <p>(d) biti izrađeni uz sudjelovanje svih relevantnih regionalnih ili lokalnih dionika i osigurati sudjelovanje javnosti, među ostalim operatora lokalne energetske infrastrukture;</p> <p>(e) uzeti u obzir relevantnu postojeću energetska infrastrukturu;</p> <p>(f) uzeti u obzir zajedničke potrebe lokalnih zajednica i skupova lokalnih ili regionalnih upravnih jedinica ili regija;</p> <p>(g) procijeniti ulogu energetske zajednice i drugih inicijativa koje vode potrošači i koje mogu aktivno doprinijeti provedbi lokalnih projekata grijanja i hlađenja;</p> <p>(h) uključiti analizu uređaja i sustava za grijanje i hlađenje u lokalnim fondovima zgrada kojom se u obzir uzimaju potencijali za mjere energetske učinkovitosti specifični za određeno područje i kojom se rješavaju problemi zgrada s najlošijim svojstvima i potrebe ugroženih kućanstava;</p> <p>(i) procijeniti kako financirati provedbu politika i mjera te utvrditi financijske mehanizme kojima se potrošačima omogućuje prelazak na grijanje i hlađenje s pomoću energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(j) uključiti putanju za postizanje ciljeva planova u skladu s klimatskom neutralnošću te praćenje napretka provedbe utvrđenih politika i mjera;</p> <p>(k) nastojati stare i neučinkovite uređaje za grijanje i hlađenje u javnim tijelima zamijeniti visokoučinkovitim alternativama s ciljem postupnog ukidanja fosilnih goriva;</p>	<p>procjena utjecaja na okoliš sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša i prirode</p> <p>za stavak 4 članak 11 iz članak 17 stavci</p> <p>(6) Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovog članka i analize troškova i koristi iz stavka 5. ovog članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, Ministarstvo je obvezno poduzeti odgovarajuće mjere za razvoj infrastrukture za učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja, za poticanje razvoja postrojenja za iskorištavanje otpadne topline, među ostalim u industrijskom sektoru, i za omogućavanje razvoja visokoučinkovite kogeneracije i uporabe grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije.</p>		
---	--	--	--

<p>(1) procijeniti moguće sinergije s planovima susjednih regionalnih ili lokalnih tijela kako bi se potaknuli zajednička ulaganja i troškovna učinkovitost.</p> <p>Države članice osiguravaju da sve relevantne strane, uključujući javne i privatne dionike, dobiju priliku za sudjelovanje u izradi planova za grijanje i hlađenje, sveobuhvatne procjene iz stavka 1. te politika i mjera iz stavka 5.</p> <p>U tu svrhu države članice izrađuju preporuke kojima podupiru regionalna i lokalna tijela u provođenju politika i mjera u području energetski učinkovitog grijanja i hlađenja koje se temelji na obnovljivim izvorima energije na regionalnoj i lokalnoj razini iskorištavajući utvrđeni potencijal. Države članice u najvećoj mogućoj mjeri podupiru regionalna i lokalna tijela na sve načine, među ostalim financijskom potporom i programima tehničke podrške. Države članice osiguravaju da su planovi za grijanje i hlađenje usklađeni s drugim lokalnim zahtjevima povezanim s planiranjem u području klime, energije i okoliša kako bi se izbjeglo administrativno opterećenje za lokalna i regionalna tijela te kako bi se potaknula djelotvorna provedba planova.</p> <p>Lokalne planove za grijanje i hlađenje može zajednički provesti skupina od nekoliko susjednih lokalnih tijela ako su zemljopisni i administrativni kontekst te infrastruktura za grijanje i hlađenje primjereni.</p>	<p>(7) Ako se na temelju sveobuhvatne procjene iz stavka 1. ovog članka i analize troškova i koristi iz stavka 5. ovog članka ne utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja iz otpadne topline, čije su koristi veće od troškova, uključujući administrativne troškove provedbe analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovog Zakona, Ministarstvo, zajedno s tijelima jedinica lokalne i regionalne uprave, može izuzeti postrojenja iz zahtjeva utvrđenih u stavcima 1. i 5. ovog članka.</p> <p>(8) Ministarstvo donosi politike i mjere kojima se osigurava da se ostvari potencijal utvrđen u sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1. ovog članka, koje sadrže elemente određene pravilnikom iz stavka 9. ovog članka, te obavješćuje o tim politikama i mjerama u okviru ažuriranja Integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana i izvješća o</p>		
--	--	--	--

<p>Lokalne planove za grijanje i hlađenje ocjenjuje nadležno tijelo i oni su, prema potrebi, popraćeni odgovarajućim provedbenim mjerama.</p>	<p>napretku provedbe Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana.</p> <p>(9) Ministarstvo donosi pravilnik kojim se određuje sadržaj i elementi analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovog Zakona i stavka 5. ovog članka i Sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovog članka.“.</p> <p>stavak 6. članak 4 kojim se mijenja članak 5. Iza stavka 8. dodaje se novi stavci 9. i 10. koji glase:</p> <p>„(9) Jedinice lokalne samouprave s više od 35 000 stanovnika moraju izraditi planove za grijanje i hlađenje na način i pod uvjetima određenim u propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost.</p> <p>(10) U planovima iz stavka 9. ovoga članka, jedinice lokalne samouprave dužne su razmotriti zamjenu proizvodnog postrojenja na fosilna goriva i razvoj novih, i</p>		
---	---	--	--

	priključenje na postojeće učinkovite sustave centraliziranog grijanja i hlađenja.“.		
<p>Članak 26.</p> <p>Opskrba grijanjem i hlađenjem</p> <p>1. Kako bi se osigurala učinkovitija potrošnja primarne energije i povećao udio energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem koji ulazi u mrežu, učinkovit sustav centraliziranog grijanja i hlađenja mora ispunjavati sljedeće kriterije:</p> <p>(a) do 31. prosinca 2027., sustav koji koristi najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline;</p> <p>(b) od 1. siječnja 2028., sustav koji koristi najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline, 50 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, 80 % topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom ili barem kombinaciju takve termalne energije koja ulazi u mrežu u kojoj je udio energije iz obnovljivih izvora najmanje 5 %, a ukupni udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 50 %;</p>	<p>za stavak 1.</p> <p>članak 3. kojim se mijenja članak 4. stavak 6.</p> <p>(6) Kako bi se osigurala učinkovitija potrošnja primarne energije i povećao udio energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem koji ulazi u mrežu, učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja je sustav koji ispunjava sljedeće kriterije:</p> <p>1. do 31. prosinca 2027., mora koristiti najmanje 50% energije iz obnovljivih izvora, 50% otpadne topline, 75% topline dobivene kogeneracijom ili 50% kombinacije takve energije i topline</p>	Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (22.09.2025)

<p>(c) od 1. siječnja 2035., sustav koji koristi najmanje 50 % energije iz obnovljivih izvora, 50 % otpadne topline ili 50 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili sustav u kojem je ukupan udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 80 % i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iznosi najmanje 35 %;</p> <p>(d) od 1. siječnja 2040., sustav koji koristi najmanje 75 % energije iz obnovljivih izvora, 75 % otpadne topline ili 75 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili sustav koji koristi najmanje 95 % energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline i topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iznosi najmanje 35 %;</p> <p>(e) od 1. siječnja 2045., sustav koji koristi najmanje 75 % energije iz obnovljivih izvora, 75 % otpadne topline ili 75 % energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline;</p> <p>(f) od 1. siječnja 2050., sustav koji koristi samo energiju iz obnovljivih izvora, samo otpadnu toplinu ili samo kombinaciju energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline.</p> <p>2. Države članice također mogu odabrati, kao alternativu kriterijima iz stavka 1. ovog članka, kriterije uspješnosti u pogledu održivosti koji se temelje na količini emisija stakleničkih plinova iz sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja po jedinici topline ili hladnoće isporučene kupcima,</p>	<p>2. od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2034., mora koristiti najmanje 50% energije iz obnovljivih izvora, 50% otpadne topline, 50% energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, 80% topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom ili barem kombinaciju takve termalne energije koja ulazi u mrežu u kojoj je udio energije iz obnovljivih izvora najmanje 5%, a ukupni udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 50%</p> <p>3. od 1. siječnja 2035. do 31. prosinca 2039., mora koristiti najmanje 50% energije iz obnovljivih izvora, 50% otpadne topline ili 50% energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili je to sustav u kojem je ukupan udio energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline ili topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom najmanje 80% i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili</p>		
---	---	--	--

<p>uzimajući u obzir mjere provedene za ispunjavanje obveze na temelju članka 24. stavka 4. Direktive (EU) 2018/2001. Pri odabiru tih kriterija učinkovit sustav centraliziranoga grijanja i hlađenja mora imati sljedeću maksimalnu količinu emisija stakleničkih plinova po jedinici topline ili hladnoće isporučenu kupcima:</p> <p>(a) do 31. prosinca 2025.: 200 g/kWh; (b) od 1. siječnja 2026.: 150 g/kWh; (c) od 1. siječnja 2035.: 100 g/kWh; (d) od 1. siječnja 2045.: 50 g/kWh; (e) od 1. siječnja 2050.: 0 g/kWh.</p> <p>3. Države članice mogu odlučiti primijeniti kriterije za emisije stakleničkih plinova po jedinici topline ili hladnoće tijekom bilo kojeg razdoblja iz stavka 2. točaka od (a) do (e) ovog članka. Ako odluče to učiniti, obavješćuju Komisiju do 11. siječnja 2024. za razdoblje iz stavka 2. točke (a) ovog članka i najmanje šest mjeseci prije početka relevantnih razdoblja iz stavka 2. točaka od (b) do (e) ovog članka. Takva obavijest uključuje mjere provedene kako bi se ispunila obveza na temelju članka 24. stavka 4. Direktive (EU) 2018/2001 ako one već nisu priopćene u najnovijem ažuriranju njihova nacionalnog energetskeg i klimatskog plana.</p> <p>4. Kako bi se sustav za centralizirano grijanje i hlađenje smatrao učinkovitim, države članice osiguravaju da u slučaju njegove izgradnje ili značajnog preuređenja njegovih uređaja za napajanje</p>	<p>otpadne topline iznosi najmanje 35%</p> <p>4. od 1. siječnja 2040. do 31. prosinca 2044., mora koristiti najmanje 75% energije iz obnovljivih izvora, 75% otpadne topline ili 75% energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline, ili je to sustav koji koristi najmanje 95% energije iz obnovljivih izvora, otpadne topline i topline dobivene visokoučinkovitom kogeneracijom i, osim toga, ukupan udio energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline iznosi najmanje 35%</p> <p>5. od 1. siječnja 2045. do 31. prosinca 2049., mora koristiti najmanje 75% energije iz obnovljivih izvora, 75% otpadne topline ili 75% energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline</p> <p>6. od 1. siječnja 2050. na dalje, mora koristiti samo energiju iz obnovljivih izvora, samo otpadnu toplinu ili samo kombinaciju energije iz</p>		
--	---	--	--

<p>sustav za centralizirano grijanje ili hlađenje ispunjava kriterije iz stavka 1. ili 2. primjenjive u trenutku kad sustav počne raditi ili ponovno počne raditi nakon preuređenja. Osim toga, države članice osiguravaju da u slučaju izgradnje sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja ili značajnog preuređenja njegovih uređaja za napajanje:</p> <p>(a) nema povećanja korištenja fosilnih goriva koja nisu prirodni plin u postojećim izvorima topline u odnosu na prosječnu godišnju potrošnju prethodne tri kalendarske godine punog rada prije preuređenja; i</p> <p>(b) novi izvori topline u tom sustavu ne koriste fosilna goriva, osim prirodnog plina, u slučaju njegove izgradnje ili značajnog preuređenja do 2030.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da od 1. siječnja 2025. i svakih pet godina nakon toga operatori svih postojećih sustava za centralizirano grijanje i hlađenje ukupne izlazne snage topline i hlađenja veće od 5 MW koji ne ispunjavaju kriterije iz stavka 1. točaka od (b) do (e) izrade plan za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem. Taj plan mora sadržavati mjere za ispunjavanje kriterija iz stavka 1. točaka od (b) do (e) te zahtijeva odobrenje nadležnog tijela.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da podatkovni centri s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW koriste otpadnu toplinu ili druge primjene za</p>	<p>obnovljivih izvora i otpadne topline.</p> <p>stavak 2 i 3 se ne prenose jer se ne ma alternativni pristup</p> <p>za stavak 4.</p> <p>članak 3. kojime se mijenja članak 4. stavak: (7) U slučaju izgradnje toplinskog sustava za centralizirano grijanje i hlađenje ili značajne rekonstrukcije postrojenja za proizvodnju toplinske energije sukladno propisima iz područja gradnje, kako bi se toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja smatrao učinkovit, u trenutku kad taj sustav započne s radom isti mora zadovoljiti uvjete iz stavka 6. ovog članka i sljedeće uvjete: 1. nema povećanja korištenja fosilnih goriva, osim prirodnog plina, u postojećoj proizvodnji toplinske energije u odnosu na prosječnu godišnju potrošnju prethodne tri kalendarske godine punog rada prije rekonstrukcije sukladno propisima iz područja gradnje;</p>		
---	---	--	--

<p>iskorištavanje otpadne topline, osim ako mogu dokazati da to nije tehnički ili gospodarski izvedivo u skladu s procjenom iz stavka 7.</p> <p>7. Da bi procijenile gospodarsku izvedivost povećanja energetske učinkovitosti opskrbe grijanjem i hlađenjem, države članice osiguravaju provedbu analize troškova i koristi na razini postrojenja u skladu s Prilogom XI. ako se planiraju ili u značajnoj mjeri preuređuju sljedeća postrojenja:</p> <p>(a) toplinsko postrojenje za proizvodnju električne energije s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi zahtijevanja rada postrojenja kao visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja;</p> <p>(b) industrijsko postrojenje s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 8 MW kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije;</p> <p>(c) uslužni objekt s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 7 MW, kao što su postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i terminali za UPP, kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije;</p> <p>(d) podatkovni centar s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW kako bi se procijenila analiza troškova i koristi, uključujući, ali ne ograničavajući se na tehničku izvedivost, troškovnu učinkovitost i učinak na energetske učinkovitost i lokalnu potražnju za toplinskom energijom, uključujući sezonsku varijaciju, u</p>	<p>i</p> <p>2. novi energent za proizvodnju toplinske energije u tom sustavu nije fosilno gorivo, osim prirodnog plina, do 2030. godine.</p> <p>za stavak 5.</p> <p>članak 3. kojime se mijenja članak 4.</p> <p>(8) Proizvođač toplinske energije i distributer toplinske energije u centralnom toplinskom sustavu, odnosno proizvođač toplinske energije i opskrbljivač toplinskom energijom u zatvorenom toplinskom sustavu, s priključnom snagom većom od 5 MW, koji nije učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja, dužan je izraditi plan za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem, do 31. prosinca 2025. godine i svakih pet godina nakon toga, koje dostavljaju Agenciji na odobrenje, a sadržava mjere i</p>		
--	--	--	--

<p>pogledu iskorištavanja otpadne topline za ispunjavanje ekonomski opravdane potražnje i povezivanja tog postrojenja na mrežu centraliziranoga grijanja ili učinkoviti sustav centraliziranog hlađenja/sustav centraliziranog hlađenja na temelju energije iz obnovljivih izvora ili drugih primjena za iskorištavanje otpadne topline.</p> <p>U analizi iz prvog podstavka točke (d) razmatraju se rješenja za sustav hlađenja koja omogućavaju uklanjanje ili hvatanje otpadne topline na korisnoj temperaturi uz minimalnu pomoćnu ulaznu snagu.</p> <p>Države članice nastoje ukloniti prepreke za iskorištavanje otpadne topline i pružiti potporu za upotrebu otpadne topline ako se planiraju nova postrojenja ili se postrojenja preuređuju.</p> <p>Postavljanje opreme za hvatanje ugljikova dioksida proizvedenog u postrojenju za izgaranje s ciljem njegova geološkog skladištenja kako je predviđeno Direktivom 2009/31/EZ ne smatra se preuređenjem za potrebe točaka (b) i (c) ovog stavka.</p> <p>Države članice zahtijevaju da se analiza troškova i koristi provede u suradnji s poduzećima odgovornima za rad postrojenja.</p> <p>8. Države članice mogu iz stavka 7. izuzeti:</p> <p>(a) postrojenja za proizvodnju električne energije koja se koriste kod vršnih opterećenja i postrojenja za proizvodnju rezervne električne</p>	<p>kriterije za postizanje učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja sukladno stavku 6. točkama 2. – 5. ovog članka.</p> <p>(9) Agencija će o davanju odobrenja iz stavka 8. ovoga članka odlučiti rješenjem najkasnije u roku od 60 dana od predaje urednog zahtjeva za odobrenje plana za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem.</p> <p>(10) Protiv rješenja Agencije iz stavka 9. ovoga članka, odnosno ako Agencija nije donijela rješenje iz stavka 9. ovoga članka u propisanom roku, stranka ima pravo žalbe Agenciji.</p> <p>(11) Agencija je dužna donijeti odluku u roku od 30 dana od dana predaje uredne žalbe iz stavka 10. ovoga članka. Odluka Agencije je izvršna, a nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor pred</p>		
--	--	--	--

<p>energije za koja se planira da će raditi manje od 1 500 radnih sati godišnje kao tekući prosjek u razdoblju od pet godina, na temelju postupka provjere koji utvrđuju države članice i kojim se osigurava ispunjavanje ovog kriterija za izuzeće;</p> <p>(b) postrojenja koja trebaju biti smještena u blizini mjesta geološkog skladištenja odobrenog u skladu s Direktivom 2009/31/EZ;</p> <p>(c) podatkovne centre čija se otpadna toplina upotrebljava, ili će se upotrebljavati, u mreži za centralizirano grijanje ili izravno za grijanje prostora, pripremu tople vode u kućanstvu ili druge namjene u zgradi ili skupini zgrada ili postrojenja u kojima se nalaze.</p> <p>Države članice također mogu odrediti pragove, iskazane kao iznos dostupne korisne otpadne topline, potražnja za toplinskom energijom ili udaljenosti između industrijskih postrojenja i mreža za centralizirano grijanje, radi izuzimanja pojedinačnih postrojenja iz stavka 7. točaka (c) i (d).</p> <p>Države članice obavješćuju Komisiju o izuzećima usvojenima na temelju ovog stavka.</p> <p>9. Države članice donose kriterije za odobrenje iz članka 8. Direktive (EU) 2019/944 ili jednakovrijedne kriterije za dozvolu kako bi:</p> <p>(a) uzele u obzir ishod sveobuhvatne procjene iz članka 25. stavka 1.;</p> <p>(b) osigurale ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u stavku 7.;</p>	<p>nadležnim upravnim sudom.</p> <p>stavak 6., člankom 9. kojim se mijenja članak 15 .</p> <p>Iza stavka 13. dodaje se novi stavak 14. koji glasi: „(14) Podatkovni centri s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW koriste otpadnu toplinu ili druge primjene za iskorištavanje otpadne topline, osim ako mogu dokazati da to nije tehnički ili gospodarski izvedivo u skladu s analizom troškova i koristi iz stavka 9. ovog članka.“.</p> <p>stavak 7.</p> <p>u članku 9 kojime se mijenja članak 15 u stavku 9</p> <p>riječi: „sukladno odredbama propisa kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti“, brišu se.</p>		
--	---	--	--

<p>(c)uzele u obzir ishod analize troškova i koristi iz stavka 7.</p> <p>10. Države članice mogu na temelju kriterija za odobrenje ili jednakovrijednih kriterija za dozvolu iz stavka 9. izuzeti pojedinačna postrojenja iz obveze provedbe opcija čije su koristi veće od troškova ako za to postoje imperativni pravni, vlasnički ili financijski razlozi. U tim slučajevima dotična država članica Komisiji dostavlja svoju odluku s obrazloženjem u roku od tri mjeseca od dana donošenja te odluke. Komisija može donijeti mišljenje o odluci u roku od tri mjeseca od primitka.</p> <p>11. Stavci 7., 8., 9. i 10. ovog članka primjenjuju se na postrojenja obuhvaćena Direktivom 2010/75/EU ne dovodeći u pitanje zahtjeve utvrđene u toj direktivi.</p> <p>12. Države članice prikupljaju informacije o analizama troškova i koristi provedenima u skladu sa stavkom 7. točkama od (a) do (d). Te bi informacije trebale sadržavati barem podatke o dostupnim količinama topline za opskrbu i parametrima topline, broju planiranih radnih sati svake godine i geografskim lokacijama. Ti se podaci objavljuju uz poštovanje njihove moguće osjetljivosti.</p> <p>13. Na temelju usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti iz Priloga III. točke (d) države članice osiguravaju da se podrijetlo električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije može jamčiti na temelju objektivnih, transparentnih i</p>	<p>U točki 1. riječi: „ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW“ zamjenjuju se riječima: „ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW“.</p> <p>U točki 2. riječi: „ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW“ zamjenjuju se riječima: „ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 10 MW“.</p> <p>Točka 3. mijenja se i glasi:</p> <p>„3. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira industrijsko postrojenje, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 8 MW kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije.“.</p> <p>Točka 4. mijenja se i glasi:</p>		
--	---	--	--

<p>nediskriminirajućih kriterija koje utvrđuje svaka država članica. One osiguravaju da je to jamstvo o podrijetlu usklađeno sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu XII. i da sadržava barem informacije navedene u Prilogu XII. Države članice uzajamno priznaju svoja jamstva o podrijetlu, isključivo kao dokaz informacija iz ovog stavka. Svako odbijanje priznavanja jamstva o podrijetlu kao takvog dokaza, posebno zbog razloga povezanih sa sprečavanjem prijevare, temelji se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima. Države članice obavješćuju Komisiju o takvom odbijanju i iznose razloge za njega. U slučaju odbijanja priznanja jamstva o podrijetlu Komisija može donijeti odluku kojom obvezuje na priznanje stranu koja ga odbija, posebno s obzirom na objektivne, transparentne i nediskriminirajuće kriterije na kojima se takvo priznanje temelji.</p> <p>14. Države članice osiguravaju da je sva raspoloživa potpora kogeneraciji uvjetovana time da je proizvedena električna energija podrijetlom iz visokoučinkovite kogeneracije i da se otpadna toplina učinkovito upotrebljava za ostvarivanje uštede primarne energije. Javna potpora kogeneraciji, proizvodnji centraliziranoga grijanja i mrežama za centralizirano grijanje podliježe pravilima o državnim potporama ako je primjenjivo.</p>	<p>„4. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira uslužni objekt, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom prosječnom godišnjom ulaznom snagom većom od 7 MW, kao što su postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i terminali za ukapljeni prirodni plin, kako bi se procijenilo iskorištavanje otpadne topline na lokaciji i izvan lokacije.“.</p> <p>Iza točke 4. briše se točka, stavlja se zarez i dodaje se točka 5. koja glasi:</p> <p>„5. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira podatkovni centar, sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja, s ukupnom nazivnom ulaznom snagom većom od 1 MW, uključujući, ali ne ograničavajući se na tehničku izvedivost, troškovnu učinkovitost i učinak na energetske učinkovitost i lokalnu potražnju za toplinskom energijom, uključujući sezonsku varijaciju, u pogledu iskorištavanja otpadne topline za ispunjavanje ekonomski opravdane potražnje i</p>		
---	--	--	--

povezivanja tog postrojenja na centralni toplinski sustav ili učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja.“.

Stavak 12. mijenja se i glasi:

„(12) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik, kojim se uređuju metodologija i polazne pretpostavke, potreba provođenja analiza koristi i troškova za procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, a koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem te se definiraju postupci za potrebnu analizu.“.

15

Dosadašnji stavci 14. i 15. postaju stavci 15. i 16. U stavku 16. se riječi „iz stavka

	<p>14.“se zamjenjuje riječima „iz stavka 15.“.</p> <p>Iza stavka 16. dodaju se stavci 17. i 18. koji glase: „(17) Kada se na temelju procjene iz članka 17. ovoga Zakona i analize koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog toplinskog sustava centraliziranog grijanja i hlađenja, čije su koristi veće od troškova, investitor je dužan primijeniti rezultate analize koristi i troškova i napraviti postrojenje na način da bude visokoučinkovita kogeneracija i učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja u skladu sa stavcima 2. i 9. ovoga članka.</p> <p>članak 11 kojime se mijenja članak 17 (8) Ministarstvo donosi politike i mjere kojima se osigurava da se ostvari potencijal utvrđen u sveobuhvatnoj procjeni iz stavka 1. ovoga članka, koje sadrže elemente određene</p>		
--	--	--	--

pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka, te obavješćuje o tim politikama i mjerama u okviru ažuriranja integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana i izvješća o napretku provedbe integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana.

(9) Ministar donosi pravilnik kojim se određuje sadržaj i elementi analize troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona i stavka 5. ovoga članka i sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka.

stavak 9.

članak 10 kojim se mijenja članak 16. . stavku 2. točka 1., 2. i 11. mijenjaju se i glase: „1. sigurnosti elektroenergetskog i toplinskog sustava, postrojenja i prateće opreme, 2. alternativnih rješenja za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta, kao što su rješenja

za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije, 11. doprinosa proizvodnog kapaciteta u ostvarivanju općeg cilja Europske unije od najmanje 32% udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Europskoj uniji u 2030. godini, u okviru ispunjavanja međunarodnih obveza Republike Hrvatske za područje energetike i u skladu s propisima koji čine pravnu stečevinu Europske unije, i“.

U članku 16. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Pri odabiru energetskeg rješenja u postupku izdavanja energetskeg odobrenja u obzir se uzima:

1. ishod sveobuhvatne procjene potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju iz članka 17. ovoga Zakona, i
2. ishod analize koristi i troškova iz članka 15. stavka 9. ovoga Zakona.“

stavak

11.

	<p>članak 10 kojime se mijenja članak 16.</p> <p>Dodaje se novi stavak 6. koji glasi: „(6) Ministarstvo prikuplja informacije o dostupnim količinama topline za opskrbu toplinskom energijom i parametrima topline, broju planiranih radnih sati svake godine i geografskim lokacijama postrojenja sukladno dostavljenim analizama troškova i koristi iz članka 15. stavka 9. ovog Zakona. Ti se podaci objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva, uz poštovanje njihove moguće osjetljivosti.“.</p> <p>stavak 13 u OIE .</p> <p>stavak 14. članak 10 kojime se mijenja članak 16.</p> <p>Stavak 3. mijenja se i glasi: „(3) Pri odabiru energetskog rješenja, pri odlučivanju o izgradnji proizvodnih postrojenja, izgradnja proizvodnog postrojenja</p>		
--	--	--	--

	visokoučinkovite kogeneracije na obnovljive izvore energije i korištenje otpadne topline za ostvarivanje uštede primarne energije u toplinskom sustavu ima prednost u odnosu na ostala proizvodna postrojenja i mogućnost državne potpore sukladno zakonu kojim se uređuju državne potpore.“.		
	stavak 8.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19) članak/članci članak 15. stavci 15 i 16.
<p>Članak 27.</p> <p>Pretvorba, prijenos odnosno transport i distribucija energije</p> <p>1. Nacionalna regulatorna tijela za energetiku primjenjuju načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ iz članka 3. ove Direktive u provođenju regulatornih zadaća predviđenih u direktivama 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 u vezi sa svojim odlukama o radu infrastrukture za plin i električnu energiju, uključujući njihove odluke o mrežnim tarifama. Uz načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu“, nacionalna</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)

<p>regulatorna tijela za energetiku mogu uzeti u obzir troškovnu učinkovitost, učinkovitost sustava i sigurnost opskrbe te integraciju tržišta, uz istodobnu zaštitu klimatskih ciljeva Unije i održivosti, kako je utvrđeno u članku 18. Uredbe (EU) 2019/943 i članku 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava za električnu energiju i plin primjenjuju načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u skladu s člankom 3. ove Direktive u donošenju odluka o planiranju mreža, razvoju mreža i ulaganjima. Nacionalna regulatorna tijela ili druga imenovana nacionalna tijela provjeravaju ocjenjuje li se u metodologijama koje koriste operatori prijenosnih odnosno transportnih sustava i operatori distribucijskih sustava alternative u analizi troškova i koristi i uzimaju li se u obzir šire koristi rješenja za energetska učinkovitost, fleksibilnost na strani potražnje i ulaganja u imovinu koja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena. Nacionalna regulatorna tijela i druga imenovana tijela također provjeravaju primjenjuju li operatori prijenosnih odnosno transportnih sustava ili operatori distribucijskih sustava načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” u okviru odobravanja, provjeravanja i praćenja njihovih projekata i planova razvoja mreže na temelju članka 22. Direktive 2009/73/EZ te članka 32. stavka 3. i članka 51. Direktive (EU) 2019/944. Nacionalna regulatorna tijela mogu pružiti metodologije i smjernice o tome kako procijeniti alternative u analizi troškova i koristi u bliskoj suradnji s</p>			
--	--	--	--

<p>operatorima prijenosnih odnosno transportnih sustava i operatorima distribucijskih sustava, koji mogu razmjenjivati ključno tehničko stručno znanje.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava prate i kvantificiraju ukupnu količinu mrežnih gubitaka i, ako je to tehnički i financijski izvedivo, optimiziraju mreže i poboljšavaju učinkovitost mreže. Operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava izvješćuju nacionalno regulatorno tijelo za energetiku o tim mjerama i o očekivanoj uštedi energije postignutoj smanjivanjem mrežnih gubitaka. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava procjenjuju mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti s obzirom na njihove postojeće sustave za prijenos odnosno transport ili distribuciju električne energije i plina te da poboljšavaju energetske učinkovitost u projektiranju i radu infrastrukture, osobito u pogledu uvođenja pametnih mreža. Države članice propisima utemeljenima na poticajima potiču operatore prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava da razvijaju inovativna rješenja za poboljšanje energetske učinkovitosti postojećih i budućih sustava u skladu s tarifnim načelima utvrđenima u članku 18. Uredbe (EU) 2019/943 i članku 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009.</p> <p>4. Nacionalna regulatorna tijela za energetiku uvrštavaju poseban odjeljak o napretku u poboljšanju energetske učinkovitosti s obzirom na rad infrastrukture za plin i električnu energiju u</p>			
---	--	--	--

<p>godišnjem izvješću sastavljenom na temelju članka 41. Direktive 2009/73/EZ i članka 59. stavka 1. točke (i) Direktive (EU) 2019/944. U tim izvješćima nacionalna regulatorna tijela za energetiku daju procjenu cjelokupne učinkovitosti u radu infrastrukture za plin i električnu energiju i mjera koje su operatori prijenosnih odnosno transportnih i distribucijskih sustava proveli te, ako je primjenjivo, daju preporuke za poboljšanja energetske učinkovitosti, među ostalim troškovno učinkovite alternative kojima se smanjuju vršna opterećenja i ukupna potrošnja električne energije.</p> <p>5. Kad je riječ o električnoj energiji, države članice osiguravaju da propisi o mreži i mrežne tarife ispunjavaju kriterije navedene u Prilogu XIII., uzimajući u obzir mrežna pravila i smjernice razvijene na temelju Uredbe (EU) 2019/943 i obvezu iz članka 59. stavka 7. točke (a) Direktive (EU) 2019/944 kako bi se omogućilo da se potrebna ulaganja u mreže provode na način kojim se osigurava održivost mreža.</p> <p>6. Države članice mogu dopustiti komponente programâ i struktura tarifa sa socijalnim ciljem za prijenos odnosno transport i distribuciju energije iz mreže, pod uvjetom da se svi narušavajući učinci na prijenosni odnosno transportni i distribucijski sustav svedu na nužan minimum i da nisu nerazmjerni socijalnom cilju.</p> <p>7. Nacionalna regulatorna tijela osiguravaju ukidanje onih poticaja u tarifama prijenosa odnosno transporta i distribucije koji su štetni za energetske</p>			
--	--	--	--

<p>učinkovitost proizvodnje, prijenosa odnosno transporta i distribucije električne energije i plina te opskrbe njima. Države članice osiguravaju učinkovitost projektiranja infrastrukture i rada postojeće infrastrukture, u skladu s Uredbom (EU) 2019/943, te da se tarifama omogućuje odgovor na potražnju.</p> <p>8. Operatori prijenosnih odnosno transportnih sustava i operatori distribucijskih sustava moraju biti usklađeni s Prilogom XIV.</p> <p>9. Nacionalna regulatorna tijela za energetiku prema potrebi mogu od operatora prijenosnih odnosno transportnih sustava i operatora distribucijskih sustava zahtijevati da smanjivanjem pristojbi za priključenje i uporabu sustava potiču smještanje visokoučinkovite kogeneracije u blizini područja potražnje za toplinom.</p> <p>10. Države članice mogu proizvođačima električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije koji se žele priključiti na mrežu dozvoliti objavu poziva za podnošenje ponuda za radove priključivanja na mrežu.</p> <p>11. Pri izvješćivanju u skladu s Direktivom 2010/75/EU i ne dovodeći u pitanje njezin članak 9. stavak 2., države članice razmatraju uključivanje informacija o razinama energetske učinkovitosti postrojenja za izgaranje goriva s ukupnom nazivnom ulaznom toplinskom snagom od 50 MW ili više u svjetlu relevantnih najboljih</p>			
--	--	--	--

<p>dostupnih tehnika razvijenih u skladu s Direktivom 2010/75/EU.</p>			
<p>Članak 28.</p> <p>Raspoloživost kvalifikacijskih, akreditacijskih i certifikacijskih sustava</p> <p>1. Države članice uspostavljaju mrežu kojom se osigurava odgovarajuća razina kompetencija za zanimanja povezana s energetsom učinkovitosti koja odgovaraju potrebama tržišta. Države članice, u bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima, osiguravaju da su certifikacijski ili jednaki kvalifikacijski sustavi, uključujući prema potrebi odgovarajuće programe osposobljavanja, dostupni za zanimanja povezana s energetsom učinkovitosti, koja uključuju pružatelje energetske usluga, pružatelje energetske pregleda, menadžere u području energetike, neovisne stručnjake, instalatere dijelova zgrada kako su navedeni u Direktivi 2010/31/EU i stručnjake koji provode integriranu obnovu, da su ti sustavi pouzdani i da ti sustavi doprinose nacionalnim ciljevima energetske učinkovitosti i općim Unijanim ciljevima dekarbonizacije.</p> <p>Države članice osiguravaju da su pružatelji certifikacijskih ili jednakih kvalifikacijskih sustava, uključujući prema potrebi odgovarajuće programe</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>osposobljavanja, akreditirani u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (47) ili odobreni u skladu s usklađenim nacionalnim zakonodavstvom ili normama.</p> <p>2. Države članice promiču sudjelovanje u programima certifikacije, osposobljavanja i obrazovanja kako bi se osigurala odgovarajuća razina kompetencija u okviru zanimanja u području energetske učinkovitosti koje odgovaraju potrebama tržišta.</p> <p>3. Komisija do 11. listopada 2024.:</p> <p>(a) u suradnji sa skupinom stručnjaka koju su imenovale države članice, uspostavlja okvir za kampanju za privlačenje većeg broja ljudi u zanimanja u području energetske učinkovitosti ili osmišljava takvu kampanju, osiguravajući pritom poštovanje načela nediskriminacije;</p> <p>(b) procjenjuje održivost uspostave jedinstvene pristupne točke u obliku platforme, koristeći se postojećim inicijativama, gdje je to moguće, kako bi pružila potporu državama članicama u uspostavi njihovih mjera za osiguravanje odgovarajuće razine kvalificiranih stručnjaka koja je potrebna kako bi se držao korak s napretkom u pogledu energetske učinkovitosti radi postizanja klimatskih i energetske ciljeva Unije. Ta platforma okupila bi stručnjake iz država članica, socijalne partnere, obrazovne ustanove, akademsku zajednicu i druge relevantne dionike radi poticanja i promicanja najboljih praksi kvalifikacijskih sustava i programa</p>			
---	--	--	--

<p>osposobljavanja s ciljem osiguravanja većeg broja stručnjaka za energetska učinkovitost te prekvalifikacije ili usavršavanja postojećih stručnjaka kako bi se zadovoljile potrebe tržišta.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da su u nacionalnim certifikacijskim ili jednakim kvalifikacijskim sustavima, uključujući prema potrebi odgovarajuće programe osposobljavanja, uzete u obzir postojeće europske ili međunarodne norme za energetska učinkovitost.</p> <p>5. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti certifikacijske ili jednake kvalifikacijske sustave ili odgovarajuće programe osposobljavanja iz stavka 1. te surađuju međusobno i s Komisijom na usporedbi sustava i njihovom priznavanju.</p> <p>Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za upoznavanje potrošača s dostupnošću sustava u skladu s člankom 29. stavkom 1.</p> <p>6. Države članice do 31. prosinca 2024. i najmanje svake četiri godine nakon toga procjenjuju osiguravaju li se sustavima potrebna razina kompetencija i jednak pristup svim pojedincima u skladu s načelom nediskriminacije za pružatelje energetska usluga, pružatelje energetska pregleda, menadžere u području energetike, neovisne stručnjake, instalatere dijelova zgrada kako su navedeni u Direktivi 2010/31/EU te stručnjake koji provode integriranu obnovu. Države članice procjenjuju i jaz između dostupnih i traženih stručnjaka. Države članice stavljaju tu procjenu i</p>			
---	--	--	--

<p>preporuke koje iz nje proizlaze na raspolaganje javnosti i dostavljaju ih putem e-platfome uspostavljene u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) 2018/1999.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Energetske usluge</p> <p>1. Države članice promiču tržište energetske usluge i pristup tom tržištu za MSP-ove širenjem jasnih i lako dostupnih informacija o:</p> <p>(a) dostupnim ugovorima o energetske usluge i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčilo uštedu energije i prava krajnjih kupaca;</p> <p>(b) financijskim instrumentima, poticajima, bespovratnim sredstvima, obnovljivim fondovima, jamstvima, programima osiguranja i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti;</p> <p>(c) dostupnim pružateljima energetske usluge, kao što su ESCO-i, koji su kvalificirani ili certificirani i čije su kvalifikacije ili certifikacije u skladu s člankom 28.;</p> <p>(d) dostupnim metodologijama za praćenje i provjeravanje te sustavima kontrole kvalitete.</p> <p>2. Države članice potiču razvoj oznaka kvalitete, među ostalim putem trgovačkih udruženja, prema</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>potrebi na temelju europskih ili međunarodnih normi.</p> <p>3. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti i redovito ažuriraju popis dostupnih pružatelja energetske usluge koji su kvalificirani ili certificirani i čije su kvalifikacije ili certifikacije u skladu s člankom 28. ili osiguravaju sučelje putem kojeg pružatelji energetske usluge mogu davati te informacije.</p> <p>4. Države članice promiču i osiguravaju, ako je to tehnički i ekonomski izvedivo, korištenje ugovora o energetske učinke za obnovu velikih zgrada koje su u vlasništvu javnih tijela. Države članice osiguravaju da javna tijela procjenjuju izvedivost korištenja ugovora o energetske učinke i drugih energetske usluge koje se zasnivaju na učinku za obnovu velikih nestambenih zgrada ukupne korisne površine poda veće od 750 m².</p> <p>Države članice mogu poticati javna tijela da kombiniraju ugovore o energetske učinke s proširenim energetske uslugama, uključujući odgovor na potražnju i skladištenje, kako bi se stalnim praćenjem, učinkovitim radom i održavanjem osigurala ušteda energije i održali rezultati dobiveni tijekom vremena.</p> <p>5. Države članice podupiru javni sektor u prihvaćanju ponuda energetske usluge, posebno za preuređenje zgrada, putem:</p>			
---	--	--	--

<p>(a) osiguravanja obrazaca za ugovore o energetsom učinku koji uključuju barem stavke navedene u Prilogu XV. i uzimaju u obzir postojeće europske ili međunarodne norme, smjernice za javne natječaje i Eurostatov vodič za statističku obradu ugovora o energetsom učinku u računima države;</p> <p>(b) pružanja informacija o najboljim praksama za ugovore o energetsom učinku, uključujući, ako je dostupna, analizu troškova i koristi na temelju pristupa životnog vijeka;</p> <p>(c) promicanja i javne dostupnosti baze podataka o provedenim i tekućim projektima na temelju ugovora o energetsom učinku koja sadržava podatke o planiranoj i postignutoj uštedi energije.</p>			
<p>6. Države članice podupiru pravilno funkcioniranje tržišta energetske usluge sljedećim mjerama:</p> <p>(a) utvrđivanjem i objavljivanjem jedne točke za kontakt ili više njih na kojima krajnji kupci mogu dobiti informacije iz stavka 1.;</p> <p>(b) uklanjanjem regulatornih i neregulatornih prepreka koje onemogućuju uvođenje ugovora o energetsom učinku i drugih modela usluga energetske učinkovitosti za utvrđivanje ili provedbu mjera za uštedu energije, ili oboje;</p> <p>(c) uspostavljenjem i promicanjem uloge savjetodavnih tijela i neovisnih tržišnih posrednika, uključujući jedinstvene kontaktne točke ili slične mehanizme za podršku, kako bi se potaknuo razvoj tržišta i na strani ponude i na strani potražnje te osiguravanjem da su informacije o tim mehanizmima dostupne javnosti i pristupačne sudionicima na tržištu.</p>			

<p>7. Radi podupiranja pravilnog funkcioniranja tržišta energetske usluge države članice mogu uspostaviti pojedinačni mehanizam ili imenovati pravobranitelja kako bi osigurale učinkovito postupanje s pritužbama i izvansudsko rješavanje sporova proizišlih iz ugovora o energetske usluge i o energetske učinku.</p> <p>8. Države članice osiguravaju da se distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije suzdrže od svih aktivnosti koje mogu onemogućiti potražnju za energetske usluge ili mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti ili njihovu isporuku, ili spriječiti razvoj tržišta za takve usluge ili mjere, uključujući sprečavanje pristupa tržištu za konkurente ili zlorabu vladajućeg položaja.</p>			
<p>Članak 30.</p> <p>Nacionalni fond za energetske učinkovitost, financiranje i tehnička potpora</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, države članice olakšavaju uspostavljanje novih ili uporabu postojećih instrumenata financiranja za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti financiranja iz više izvora i kombinacije bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata i tehničke pomoći.</p> <p>2. Komisija prema potrebi izravno ili putem financijskih institucija pomaže državama članicama u</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>uspostavljanju instrumenata financiranja i instrumenata za pomoć u razvoju projekata na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini s ciljem povećanja ulaganja u energetska učinkovitost u različitim sektorima i zaštite i osnaživanja osoba pogođenih energetska siromaštvom, ugroženih kupaca, osoba u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju, među ostalim integracijom perspektive ravnopravnosti tako da nitko ne bude zapostavljen.</p> <p>3. Države članice donose mjere kojima se promiču kreditni proizvodi u području energetske učinkovitosti, kao što su zelene hipoteke i zeleni krediti, osigurani i neosigurani, te osiguravaju da ih financijske institucije nude široko i na nediskriminirajući način te da su vidljivi i dostupni potrošačima. Države članice donose mjere za olakšavanje provedbe programa financiranja u obliku otplate na računima i putem poreza, uzimajući u obzir smjernice Komisije pružene u skladu sa stavkom 10. Države članice osiguravaju da se bankama i drugim financijskim institucijama pruže informacije o prilikama za sudjelovanje u financiranju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, među ostalim putem uspostavljanja javno-privatnih partnerstava. Države članice potiču uspostavu instrumenata kreditnog jamstva za ulaganja u energetska učinkovitost.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, države članice promiču uspostavu programâ financijske potpore radi povećanja primjene mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti za preuređenje</p>			
--	--	--	--

<p>u značajnoj mjeri pojedinačnih i centraliziranih sustava grijanja i hlađenja.</p> <p>5. Države članice promiču uspostavu lokalnog stručnog znanja i tehničke pomoći, ako je primjereno putem postojećih mreža i struktura, radi savjetovanja o najboljim praksama u pogledu postizanja dekarbonizacije lokalnog centraliziranoga grijanja i hlađenja, kao što je pristup namjenskoj financijskoj potpori.</p> <p>6. Komisija olakšava razmjenu najboljih praksi između nadležnih nacionalnih ili regionalnih vlasti ili tijela, među ostalim putem godišnjih sastanaka regulatornih tijela, javnih baza podataka s informacijama o provedbi mjera u državama članicama i usporedbi među zemljama.</p> <p>7. Kako bi se mobiliziralo privatno financiranje mjera energetske učinkovitosti i energetske obnove i doprinijelo postizanju ciljeva Unije u pogledu energetske učinkovitosti i nacionalnih doprinosa na temelju članka 4. ove Direktive, kao i ciljeva iz Direktive 2010/31/EU, Komisija vodi dijalog i s javnim i s privatnim financijskim institucijama kao i relevantnim specifičnim sektorima radi određivanja potreba i potencijalnih djelovanja koja može poduzeti.</p> <p>8. Mjere iz stavka 7. uključuju sljedeće elemente:</p> <p>(a) mobiliziranje kapitalnih ulaganja u energetske učinkovitost, uzimajući u obzir šire učinke uštede energije;</p>			
---	--	--	--

<p>(b) olakšavanje provedbe namjenskih financijskih instrumenata za energetska učinkovitost i programa financiranja u dostatnim razmjerima koje su uspostavile financijske institucije;</p> <p>(c) osiguravanje boljih podataka o energetska i financijska učinkovitosti na sljedeće načine:</p> <p>i. daljnjim razmatranjem načina na koje se ulaganjima u energetska učinkovitost poboljšavaju temeljne vrijednosti imovine;</p> <p>ii. podržavanjem studija za ocjenu monetizacije neenergetskih koristi ulaganja u energetska učinkovitost.</p> <p>9. Za potrebe mobiliziranja privatnog financiranja mjera energetska učinkovitosti i energetskih obnova, države članice pri provedbi ove Direktive:</p> <p>(a) razmatraju načine za bolje iskorištavanje sustava gospodarstva energijom i energetskih pregleda iz članka 11. radi utjecaja na donošenje odluka;</p> <p>(b) na najbolji način iskorištavaju mogućnosti i alate dostupne iz proračuna Unije i predložene u okviru inicijative „Pametno financiranje za pametne zgrade” i u Komunikaciji Komisije od 14. listopada 2020. naslovljenoj „Val obnove za Europu – ozelenjivanje zgrada, otvaranje radnih mjesta, poboljšanje života”.</p> <p>10. Komisija do 31. prosinca 2024. pruža državama članicama i sudionicima na tržištu smjernice o tome kako pokrenuti privatna ulaganja.</p>			
---	--	--	--

<p>Svrha je tih smjernica pomaganje državama članicama i sudionicima na tržištu da pripreme i provedu svoja ulaganja u energetska učinkovitost, među ostalim u okviru raznih programa Unije, i njima se predlažu adekvatni financijski mehanizmi i inovativna rješenja za financiranje, s kombinacijom bespovratnih sredstava, financijskih instrumenata i pomoći za razvoj projekata, kako bi se razmjeri postojećih inicijativa povećali i programi Unije iskoristili kao katalizator za stvaranje učinka poluge na privatno financiranje i poticanje tog financiranja.</p> <p>11. Države članice mogu uspostaviti nacionalni fond za energetska učinkovitost. Svrha je tog fonda provesti mjere energetske učinkovitosti kako bi se dala potpora državama članicama u ostvarivanju njihovih nacionalnih doprinosa energetske učinkovitosti i njihovih okvirnih putanja iz članka 4. stavka 2. Nacionalni fond za energetska učinkovitost može se uspostaviti kao namjenski fond u okviru postojećeg nacionalnog instrumenta kojim se promiču kapitalna ulaganja. Nacionalni fond za energetska učinkovitost može se financirati iz prihoda s dražbi emisijskih jedinica na temelju EU sustava trgovanja emisijama za sektor zgradarstva i prometa.</p> <p>12. Ako države članice uspostave nacionalne fondove za energetska učinkovitost, kako je navedeno u stavku 11. ovog članka, one uspostavljaju financijske instrumente, uključujući javna jamstva, kako bi povećale korištenje privatnih ulaganja u energetska učinkovitost te kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti i inovativnih</p>			
---	--	--	--

<p>programa iz stavka 3. ovog članka. Na temelju članka 8. stavka 3. i članka 24., nacionalnim fondom za energetska učinkovitost podupire se prioritarno provođenje mjera među osobama pogođenim energetska siromaštvom, ugroženim kupcima, osobama u kućanstvima s niskim prihodima i, ako je primjenjivo, osobama koje žive u socijalnom stanovanju. Ta potpora uključuje financiranje mjera energetska učinkovitosti za MSP-ove kako bi se stvorio učinak poluge i kako bi se potaknulo privatno financiranje za MSP-ove.</p> <p>13. Države članice mogu dopustiti javnim tijelima da obveze iz članka 6. stavka 1. ispunjavaju godišnjim doprinosima nacionalnom fondu za energetska učinkovitost jednakima ulaganjima potrebnima za ispunjavanje navedenih obveza.</p> <p>14. Države članice mogu predvidjeti da stranke obveznice svoje obveze iz članka 8. stavaka 1. i 4. mogu ispuniti u obliku doprinosa svake godine nacionalnom fondu za energetska učinkovitost u iznosu koji je jednak ulaganjima potrebnima za ispunjavanje navedenih obveza.</p> <p>15. Države članice mogu upotrebljavati svoje prihode od godišnjih emisijskih kvota u skladu s Odlukom br. 406/2009/EZ kako bi razvile inovativne mehanizme financiranja za poboljšanja energetska učinkovitosti.</p> <p>16. Komisija procjenjuje djelotvornost i učinkovitost javne financijske potpore u području energetska učinkovitosti na razini Unije i na nacionalnoj razini te</p>			
--	--	--	--

<p>kapacitet država članica za povećanje korištenja privatnih ulaganja u energetska učinkovitost, uzimajući u obzir i potrebe za javnim financiranjem iskazane u nacionalnim energetske i klimatske planovima. Komisija evaluira bi li mehanizam za energetska učinkovitost na razini Unije, s ciljem pružanja Unijina jamstva, tehničke pomoći i povezanih bespovratnih sredstava radi omogućivanja provedbe financijskih instrumenata, te programi financiranja i potpore na nacionalnoj razini, mogli na troškovno učinkovit način poduprijeti postizanje ciljeva Unije u području energetske učinkovitosti i klime te, ako je prikladno, predlaže uspostavu takvog mehanizma.</p> <p>U tu svrhu Komisija do 30. ožujka 2024. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, kojemu prema potrebi prilaže zakonodavne prijedloge.</p> <p>17. Države članice do 15. ožujka 2025. i svake dvije godine nakon toga u okviru svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatske izvješća o napretku dostavljenih na temelju članka 17. i u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2018/1999 Komisiji podnose izvješće koje sadržava sljedeće podatke:</p> <p>(a) opseg javnih ulaganja u energetska učinkovitost i prosječni faktor poluge postignut javnim financiranjem kojim se podupiru mjere energetske učinkovitosti;</p> <p>(b) opseg kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti, razlikujući različite proizvode;</p>			
--	--	--	--

<p>(c) prema potrebi, nacionalne programe financiranja uspostavljene kako bi se povećala primjena mjera energetske učinkovitosti i najboljih praksi te inovativne programe financiranja za energetske učinkovitost.</p> <p>Kako bi olakšala pripremu izvješća iz prvog podstavka ovog stavka, Komisija uključuje zahtjeve navedene u tom podstavku u zajednički predložak utvrđen u provedbenim aktima donesenima na temelju članka 17. stavka 4. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>18. Za potrebe ispunjavanja obveze iz stavka 17. točke (b) i ne dovodeći u pitanje dodatne nacionalne mjere, države članice uzimaju u obzir postojeće obveze objavljivanja za financijske institucije, uključujući:</p> <p>(a) pravila o objavljivanju za kreditne institucije na temelju Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 (48);</p> <p>(b) zahtjeve u pogledu objavljivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika za kreditne institucije u skladu s člankom 449.a Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (49).</p> <p>Kako bi se olakšalo prikupljanje i objedinjavanje podataka o opsegu kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti u svrhu ispunjavanja obveze iz stavka 17. točke (b), Komisija do 15. ožujka 2024. državama članicama pruža smjernice o aranžmanima za pristup, prikupljanje i objedinjavanje podataka o</p>			
--	--	--	--

<p>opsegu kreditnih proizvoda u području energetske učinkovitosti na nacionalnoj razini.</p>			
<p>Članak 31.</p> <p>Faktori konverzije i faktori primarne energije</p> <p>1. Za potrebe usporedbe uštede energije i konverzije u usporedivu jedinicu primjenjuju se neto kalorične vrijednosti iz Priloga VI. Uredbi (EU) 2018/2066 i faktori primarne energije utvrđeni u stavku 2. ovog članka, osim ako je opravdana uporaba drugih vrijednosti ili faktora.</p> <p>2. Faktor primarne energije primjenjuje se ako se ušteda energije izračunava u vrijednostima primarne energije koristeći pristup odozdo prema gore na temelju krajnje potrošnje energije.</p> <p>3. Za uštedu električne energije u kWh države članice primjenjuju koeficijent kako bi točno izračunale uštedu u potrošnji primarne energije. Države članice primjenjuju zadani koeficijent od 1,9, osim ako iskoriste svoje diskrecijsko pravo na određivanje drukčijeg koeficijenta na temelju opravdanih nacionalnih okolnosti.</p> <p>4. Za uštedu energije drugih nositelja energije u kWh države članice primjenjuju koeficijent kako bi</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>točno izračunale uštedu u potrošnji primarne energije.</p> <p>5. Ako države članice određuju vlastiti koeficijent za zadanu vrijednost u skladu s ovom Direktivom, taj koeficijent određuju transparentnom metodologijom na temelju nacionalnih, regionalnih ili lokalnih okolnosti koje utječu na potrošnju primarne energije. Te okolnosti moraju biti obrazložene, provjerljive i utemeljene na objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima.</p> <p>6. U određivanju vlastitog koeficijenta države članice uzimaju u obzir kombinacije izvora energije uključene u ažuriranja svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova prijavljena na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1999 i svoje naknadne integrirane nacionalne energetske i klimatske planove priopćene Komisiji na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe. Ako odstupe od zadane vrijednosti, države članice Komisiji priopćuju koeficijent koji koriste u tim ažuriranjima i naknadnim planovima, zajedno s metodologijom izračuna i podacima na temelju kojih je izračunan.</p> <p>7. Komisija da 25. prosinca 2026. i svake četiri godine nakon toga revidira zadane koeficijente na temelju zabilježenih podataka. Te se revizije provode uzimajući u obzir njihov učinak na pravo Unije, kao što su Direktiva 2009/125/EZ i Uredba (EU) 2017/1369.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 32.</p> <p>Sankcije</p> <p>Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice do 11. listopada 2025. obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim mjerama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.</p>	<p>sankcije su navedene u slijedećim člancima:</p> <p style="text-align: center;">Članak 27.</p> <p>Iza članka 48. dodaje se članak 48.a koji glasi:</p> <p style="text-align: center;">„Članak 48.a</p> <p>(1) Agencija nadzire provođenje odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te uredbi Europske unije čija se provedba osigurava ovim Zakonom, osim u slučajevima koji po posebnim propisima spadaju u nadležnost drugih tijela.</p> <p>(2) Agencija provodi postupak nadzora sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti i opći upravni postupak.</p> <p>(3) Položaj stranke u postupku nadzora u smislu ovoga Zakona imaju energetske subjekti, kupci toplinske energije, krajnji kupci, osobe koje su ovlaštene baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>
--	--	----------------------------	---

uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, upravitelji zgrada i druge pravne ili fizičke osobe protiv kojih Agencija vodi postupak koji je u njezinoj nadležnosti.

(4) Ako se nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propis donesen na temelju ovoga Zakona, Agencija može:

1. nadležnom tijelu podnijeti optužni prijedlog sukladno prekršajnom propisu

2. izdati prekršajni nalog

3. podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog djela

4. poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlaštena poduzeti i izvršiti na temelju ovoga Zakona i propisa kojim se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti.“.

Članak 28.

Članak 49. mijenja se i glasi:

	<p>„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 EUR kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je kupac toplinske energije ako:</p> <ol style="list-style-type: none">1. sklopi ugovor o potrošnji toplinske energije s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika bez postojanja odluke iz članka 11. stavka 7., odnosno zahtjeva iz stavka 8. ovoga Zakona2. se ne upiše u registar kupaca toplinske energije pri Agenciji sukladno članku 11.c stavku 1. ovoga Zakona3. ne obavlja svoju djelatnost kupca toplinske energije u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 14. i člankom 32. stavkom 3. ovoga Zakona4. ne vodi računovodstveno razdvajanje djelatnosti, odnosno analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 11. stavku 13., članku 13. stavku 5., članku 14. stavku		
--	---	--	--

	<p>3., odnosno članku 46. ovoga Zakona</p> <p>5. ne dostavi podatke i informacije sukladno odredbama članka 11. stavka 22., članka 11.a i članka 11.c stavaka 2., 4. i 5. ovoga Zakona</p> <p>6. ne naplaćuje, odnosno ne primjenjuje naknadu za obavljanje djelatnosti kupca za svakog krajnjeg kupca u zgradi/građevini sukladno odredbama članka 11. stavka 21. ovoga Zakona</p> <p>7. ne odgovori u pisanom obliku na prigovor krajnjeg kupca u roku od 15 dana od dana izjavljivanja prigovora u skladu s člankom 11.b stavkom 5. ovoga Zakona</p> <p>8. ne primjenjuje kvalitetu usluge obavljanja djelatnosti kupca toplinske energije, odnosno ako neispravno održava unutarnje instalacije u zgradama/građevinama u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona</p> <p>9. ne koristi toplinsku energiju, pod uvjetima, na način i za</p>		
--	--	--	--

	<p>namjenu utvrđenu sukladno članku 36. stavku 6. ovoga Zakona</p> <p>10. koristi toplinsku energiju suprotno uvjetima utvrđenim pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije u skladu s člankom 36. stavkom 7. ovoga Zakona</p> <p>11. ne omogući ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima sukladno članku 36. stavku 9. ovoga Zakona</p>		
--	---	--	--

	<p>12. obavlja preinake na unutarnjim instalacijama bez prethodnog obavještanja distributera i opskrbljivača toplinske energije iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona</p> <p>13. ne omogući pristup poslovnim knjigama sukladno članku 47. ovoga Zakona</p> <p>14. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona</p> <p>15. ne uskladi svoje poslovanje, odnosno ne organizira obavljanje svoje djelatnosti sukladno članku 53. stavcima 3. i 9. ovoga Zakona</p> <p>16. ne ugradi uređaje iz članka 33.a stavka 2. ovoga Zakona u zatvorenom toplinskom sustavu i samostalnom toplinskom sustavu u rokovima utvrđenim ovim Zakonom</p> <p>17. ne osigura sustav za daljinsko očitavanje iz članka 33.a stavka 3. ovoga Zakona u</p>		
--	---	--	--

	<p>rokovima utvrđenim ovim Zakonom,</p> <p>18. ako ne primjenjuje modele raspodjele i obračuna isporučene toplinske energije u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 16. ovoga Zakona</p> <p>19. ako ne primjenjuje mjerila za određivanje naknade za poticanje učinkovitosti grijanja i za određivanje preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 16. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je kupac toplinske energije.</p> <p>(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi kupca toplinske energije.</p>		
--	---	--	--

(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi koja je kupac toplinske energije, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti kupca toplinske energije, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

(5) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se fizičkoj osobi koja je kupac toplinske energije, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti kupca toplinske energije, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.“.

Članak 29.

Iza članka 49. dodaju se članci 49.a, 49.b i 49.c koji glase:

	<p>„Članak 49.a</p> <p>(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 EUR kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je energetska subjekt ako:</p> <ol style="list-style-type: none">1. obavlja energetska djelatnost bez dozvole za obavljanje energetska djelatnosti u skladu s člankom 6. stavkom 3. ovoga Zakona2. ne koristi građevine temeljem dokaza o vlasništvu ili prava korištenja iz ugovora o zakupu te drugog ugovora sklopljenog s vlasnikom građevine i/ili opreme za obavljanje energetska djelatnosti proizvodnje toplinske energije sukladno članku 9. stavku 2. ovoga Zakona3. ne osigura tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje sazna od drugih energetska subjekata i kupca u skladu s člankom 10. ovoga Zakona		
--	---	--	--

	<p>4. ne osigura stručno upravljanje, rukovanje i održavanje zatvorenim toplinskim sustavom u skladu s člankom 13. stavkom 2. ovoga Zakona</p> <p>5. opskrbu toplinskom energijom kupaca toplinske energije, u zatvorenom toplinskom sustavu obavlja više opskrbljivača suprotno odredbi članka 13. stavka 3. ovoga Zakona</p> <p>6. ne prati odvojeno troškove proizvodnje toplinske energije od ostalih energetske djelatnosti, a koji su vezani uz isporuku električne, odnosno toplinske energije, sukladno planiranim količinama potrebnim za isporuku sukladno odredbi članka 15. stavka 6. ovoga Zakona</p> <p>7. proizvodna postrojenja koja se namjeravaju graditi ne udovoljavaju kriterijima, utvrđenim u postupku izdavanja energetskeg odobrenja sukladno članku 16. stavku 1. ovoga Zakona</p>		
--	--	--	--

	<p>8. obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije bez sklopljenog ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije ili ugovora o koncesiji za izgradnju energetskih objekata za distribuciju toplinske energije, odnosno obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije na području za koje je s drugim energetskim subjektom sklopljen ugovor o koncesiji sukladno članku 19. stavku 1. ovoga Zakona</p> <p>9. distributer toplinske energije ne ispunjava svoje obveze iz članka 27. ovoga Zakona</p> <p>10. ne izradi plan razvoja toplinske distribucijske mreže u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te planovima i programima jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije</p>		
--	--	--	--

	<p>sukladno članku 28. stavku 1. ovoga Zakona</p> <p>11. plan razvoja distribucijske mreže ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona</p> <p>12. ne dostavi informacije o provođenju plana razvoja distribucijske mreže jedinicama lokalne samouprave sukladno planovima i programima jedinice lokalne i područne samouprave donesenim te planom razvoja distribucijske mreže sukladno članku 28. stavku 4. ovoga Zakona</p> <p>13. neosnovano odbije pristup distribucijskoj mreži suprotno članku 29. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona</p> <p>14. ne dostavi stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa u skladu s člankom 29. stavkom 2. ovoga Zakona</p> <p>15. ne postupa u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, pravilnikom o općim uvjetima za isporuku</p>		
--	---	--	--

	<p>toplinske energije i mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. ovoga Zakona</p> <p>16. ne osigura da su uvjeti ugovora o opskrbi kupca toplinske energije koje nudi usklađeni s općima aktima iz članka 32. ovoga Zakona, a sukladno članku 37. stavku 3. ovoga Zakona</p> <p>17. obavlja energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom bez dozvole Agencije, suprotno odredbi članka 35. stavka 1. ovoga Zakona</p> <p>18. ne izradi i na primjeren način javno ne objavi standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi kupca toplinske energije s unaprijed utvrđenim uvjetima sukladno članku 37. stavku 4. ovoga Zakona</p> <p>19. sklopi ugovor o opskrbi kupca toplinske energije koji ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 37. stavka 5. ovoga Zakona</p>		
--	---	--	--

	<p>20. ne poduzme mjere, unutar 24 sata, za ponovnu uspostavu opskrbe kupca koji je podmirio svoje dospjele obveze, odnosno bez odgađanja ne podnese zahtjev distributeru toplinske energije za ponovnu uspostavu opskrbe toplinskom energijom u skladu s člankom 38. stavkom 4. ovoga Zakona</p> <p>21. ne uspostavi opskrbu kupca toplinske energije, unutar 24 sata, ako se utvrdi da je kupcu toplinske energije neutemeljeno obustavljena opskrba toplinskom energijom u skladu s člankom 38. stavkom 5. ovoga Zakona</p> <p>22. ugovor o prodaji toplinske energije sklopi bez prethodne suglasnosti distributera toplinske energije suprotno odredbi članka 39. stavka 2. ovoga Zakona</p> <p>23. priključi građevinu na distribucijsku mrežu bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina suprotno odredbi</p>		
--	--	--	--

	<p>članka 42. stavka 1. ovoga Zakona</p> <p>24. za obavljanje energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga ne primjenjuje iznose tarifnih stavki na temelju tarifne metodologije u skladu s člankom 15. stavkom 5., člankom 27. točkom 17. te člankom 34. ovoga Zakona</p> <p>25. ne omogući pristup poslovnim knjigama sukladno članku 47. ovoga Zakona</p> <p>26. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona</p> <p>27. ne uskladi svoje poslovanje, odnosno ne organizira obavljanje svoje djelatnosti sukladno članku 53. stavcima 2., 3. i 9. ovoga Zakona</p> <p>28. ne vodi računovodstveno razdvajanje djelatnosti, odnosno analitičko knjigovodstvo za svaku zgradu/građevinu sukladno članku 13. stavku 5., članku 14.</p>		
--	--	--	--

	<p>stavku 3., odnosno članku 46. ovoga Zakona</p> <p>29. ne izradi i ne primijeni plan za osiguravanje učinkovitije potrošnje primarne energije, za smanjenje distribucijskih gubitaka i povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem sukladno članku 4. stavku 8. ovoga Zakona</p> <p>30. ne ugradi uređaje iz članka 33.a stavka 2. ovoga Zakona u centralnom toplinskom sustavu u rokovima utvrđenim ovim Zakonom,</p> <p>31. kao dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom odbija primiti zahtjev za isporukom toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika ili jednog od suvlasnika u centralnom ili zatvorenom toplinskom sustavu u slučaju da zajednica suvlasnika nije odabrala kupca toplinske energije, sukladno članku 11. stavku 8. ovoga Zakona</p>		
--	---	--	--

	<p>32. neosnovano odbije pristup zatvorenom distribucijskom sustavu suprotno članku 35. stavku 4. ovoga Zakona</p> <p>33. ako isključi zgradu/građevinu iz toplinskog sustava bez ispunjavanja uvjeta ili suprotno uvjetima iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je energetska subjekt.</p> <p>(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je energetska subjekt .</p> <p>(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi koja je energetska subjekt, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju</p>		
--	---	--	--

	<p>energetske djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.</p> <p>(5) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se fizičkoj osobi koja je energetska subjekt, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju energetske djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.</p> <p>Članak 49.b</p> <p>(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 EUR kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona ako:</p> <p>1. ne obavlja svoju djelatnost u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona</p>		
--	--	--	--

	<p>2. ne obavlja svoju djelatnost u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona</p> <p>3. ne sklopi ugovor s kupcem toplinske energije radi obračuna isporučene toplinske energije, nadzora nad ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, u skladu s pravilnikom o općim uvjetima za isporuku toplinske energije iz članka 32. stavka 3. i u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona</p> <p>4. ne dostavi ili ne dostavi točne podatke o očitanju uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona kupcu toplinske energije sukladno pravilniku iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona</p> <p>5. ne odgovori pravodobno na upit kupca toplinske energije vezano uz prigovor krajnjeg kupca iz članka 11.b ovoga Zakona sukladno pravilniku iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona</p>		
--	---	--	--

	<p>6. ne osigura sustav za daljinsko očitavanje iz članka 33.a stavka 4. ovoga Zakona u rokovima utvrđenim ovim Zakonom</p> <p>7. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.</p> <p>(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi osobe koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona.</p> <p>(4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi</p>		
--	---	--	--

koja je osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

(5) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se fizičkoj osobi koja je osoba koja je ovlaštena baviti se ugradnjom, očitanjem i održavanjem uređaja iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, koja je počinila prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.

Članak 49.c

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 EUR kaznit će se za

	<p>prekršaj pravna osoba koja je upravitelj zgrade ako:</p> <ol style="list-style-type: none">1. ne sklopi ugovor s kupcem toplinske energije radi izdavanja računa i naplate zajedničkih troškova toplinske energije u skladu s člankom 11. stavkom 17. ovoga Zakona,2. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona3. odbija primiti zahtjev za isporukom toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika ili jednog od suvlasnika u samostalnom toplinskom sustavu u slučaju da zajednica suvlasnika nije odabrala kupca toplinske energije, sukladno članku 11. stavku 8. ovoga Zakona4. ako na mjesečnom računu kojim se tereti zajednička pričuva ne iskaže zajedničke troškove toplinske energije kao odvojenu stavku od drugih stavaka koje naplaćuje iz zajedničke pričuve, sukladno		
--	---	--	--

članku 11. stavku 19. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi upravitelja zgrade.

(3) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se upravitelju zgrade, koji je počinio prekršaj iz stavka 1. ovoga članka ako postoji opasnost da će ponovno počiniti prekršaj u obavljanju djelatnosti, izreći i zaštitna mjera u skladu s odredbama Prekršajnog zakona.“.

Članak 30.

Članak 50. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako obavlja preinake na unutarnjim instalacijama i instalacijama krajnjeg kupca, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, bez suglasnosti kupca toplinske

	<p>energije i opskrbljivača toplinskom energijom, sukladno članku 44. stavku 5. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako uslugu upravljanja i održavanja dijela unutarnjih instalacija u zgradi/građevini ne obavlja osoba iz članka 44. stavka 1. ovoga Zakona.</p> <p>(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj ovlašteni predstavnik suvlasnika ako se zgrada/građevina isključila iz zajedničkog toplinskog sustava, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nije ispunila uvjete iz članka 45. stavka 2. ovoga Zakona.</p> <p>(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 66360,00 EUR kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. i 6. ovoga članka pravna osoba koja je krajnji kupac.</p>		
--	---	--	--

	<p>(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako neovlašteno koristi toplinsku energiju.</p> <p>(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako je pojedinačno izdvojila svoju samostalnu uporabnu cjelinu iz toplinskog sustava protivno članku 45. stavku 1. ovoga Zakona.</p> <p>(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 EUR kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja je krajnji kupac ako ne omogući ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog</p>		
--	---	--	--

	korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima sukladno članku 36. stavku 9. ovoga Zakona.“.		
<p>Članak 33.</p> <p>Delegirani akti</p> <p>1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 34. radi preispitivanja usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti utvrđenih u Uredbi (EU) 2015/2402.</p> <p>2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 34. radi izmjene ove Direktive prilagođavanjem vrijednosti, metoda izračuna, zadanih koeficijenata primarne energije i zahtjeva iz članka 31. i priloga II., III., V., od VIII. do XII. i XIV. tehničkom napretku.</p> <p>3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 34. radi dopune ove Direktive uspostavom, nakon savjetovanja s relevantnim dionicima, zajedničkog sustava Unije za ocjenjivanje održivosti podatkovnih centara koji se nalaze na njezinu području. Komisija prvi takav delegirani akt donosi do 31. prosinca 2023. Zajedničkim sustavom Unije uspostavlja se definicija pokazatelja održivosti podatkovnih centara i</p>		Nije potrebno preuzimanje	nije primjenjivo

<p>utvrđuju se ključni pokazatelji uspješnosti i metodologija za njihovo mjerenje.</p>			
<p>Članak 34.</p> <p>Izvršavanje delegiranja ovlasti</p> <p>1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.</p> <p>2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 33. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 10. listopada 2023. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.</p> <p>3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 33. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Nije primjenjivo</p>

<p>dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.</p> <p>4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.</p> <p>5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>6. Delegirani akt donesen na temelju članka 33. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.</p>			
<p>Članak 35.</p> <p>Preispitivanje i praćenje provedbe</p> <p>1. U kontekstu izvješća o stanju energetske unije podnesenog na temelju članka 35. Uredbe (EU) 2018/1999 Komisija izvješćuje o funkcioniranju tržišta ugljika u skladu s člankom 35. stavkom 1. i člankom 35. stavkom 2. točkom (c) te uredbe, uzimajući u obzir učinke provedbe ove Direktive.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)

<p>2. Komisija do 31. listopada 2025. i svake četiri godine nakon toga evaluira postojeće mjere za povećanje energetske učinkovitosti i dekarbonizaciju u grijanju i hlađenju. Tom evaluacijom uzima se u obzir sve sljedeće:</p> <p>(a) trendovi energetske učinkovitosti i emisija stakleničkih plinova u grijanju i hlađenju, uključujući u centraliziranom grijanju i hlađenju;</p> <p>(b) međusobne povezanosti poduzetih mjera;</p> <p>(c) promjene energetske učinkovitosti i emisija stakleničkih plinova u grijanju i hlađenju;</p> <p>(d) postojeće i planirane politike i mjere za energetske učinkovitost i za smanjivanje stakleničkih plinova na razini Unije i na nacionalnoj razini;</p> <p>(e) mjere koje su države članice navele u svojim sveobuhvatnim procjenama na temelju članka 25. stavka 1. ove Direktive i dostavile u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>Komisija do 31. listopada 2025. i svake četiri godine nakon toga podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o toj evaluaciji te prema potrebi predlaže mjere radi osiguravanja postizanja klimatskih i energetske ciljeva Unije.</p> <p>3. Države članice u skladu s općim načelima navedenima u Prilogu II. prije 30. travnja svake godine Komisiji dostavljaju statističke podatke o nacionalnoj proizvodnji električne i toplinske energije iz visokoučinkovite i niskoučinkovite kogeneracije u odnosu na ukupnu proizvodnju toplinske i električne energije. One također</p>			
---	--	--	--

<p>dostavljaju godišnje statističke podatke o kogeneracijskim kapacitetima za proizvodnju toplinske i električne energije i gorivima za kogeneraciju te o proizvodnji i kapacitetima centraliziranoga grijanja i hlađenja u odnosu na ukupnu proizvodnju i kapacitete toplinske i električne energije. Države članice dostavljaju statističke podatke o uštedi primarne energije koja se postiže primjenom kogeneracije u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu III.</p> <p>4. Komisija do 1. siječnja 2021. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću na temelju procjene potencijala za energetska učinkovitost u konverziji, pretvorbi, prijenosu odnosno transportu, prijevozu i skladištenju energije, kojemu se, prema potrebi, prilažu zakonodavni prijedlozi.</p> <p>5. Podložno eventualnoj promjeni odredbi o maloprodajnim tržištima u Direktivi 2009/73/EZ, Komisija do 31. prosinca 2021. obavlja procjenu i podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o odredbama povezanim s mjerenjem, obračunom i informacijama za potrošače za prirodni plin s ciljem njihova usklađivanja, ako je to primjereno, s relevantnim odredbama za električnu energiju u Direktivi (EU) 2019/944 kako bi se ojačala zaštita potrošača i omogućilo krajnjim kupcima da dobivaju redovitije, jasnije i ažurnije informacije o svojoj potrošnji prirodnog plina i da reguliraju svoju upotrebu energije. Što je prije moguće nakon podnošenja tog izvješća Komisija prema potrebi donosi zakonodavne prijedloge.</p>			
--	--	--	--

<p>6. Komisija do 31. listopada 2022. ocjenjuje je li Unija ostvarila glavne ciljeve energetske učinkovitosti za 2020.</p> <p>7. Komisija do 28. veljače 2027. i svakih pet godina nakon toga evaluira provedbu ove Direktive i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>Ta evaluacija uključuje:</p> <p>(a) procjenu opće djelotvornosti ove Direktive i potrebe za daljnjim prilagodbama Unijine politike energetske učinkovitosti u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma i s obzirom na kretanja u području gospodarstva i inovacija;</p> <p>(b) detaljnu procjenu ukupnog makroekonomskog učinka ove Direktive, s naglaskom na učincima na energetske sigurnost Unije, cijenama energije, minimiziranju energetske siromaštva, gospodarskom rastu, konkurentnosti, otvaranju radnih mjesta, troškovima mobilnosti i kupovnoj moći kućanstava;</p> <p>(c) glavne ciljeve energetske učinkovitosti Unije za 2030. utvrđene u članku 4. stavku 1. kako bi se ti ciljevi povećali u slučaju znatnih smanjenja troškova koje proizlaze iz gospodarskih ili tehnoloških postignuća ili ako je to potrebno da se ispune Unijini ciljevi dekarbonizacije za 2040. ili 2050. ili njezine međunarodne obveze u pogledu dekarbonizacije;</p> <p>(d) razmatranje toga trebaju li države članice nastaviti ostvarivati novu godišnju uštedu u skladu s člankom 8. stavkom 1. prvim podstavkom</p>			
---	--	--	--

<p>točkom (b) podtočkom iv. u desetogodišnjim razdobljima nakon 2030.;</p> <p>(e)razmatranje toga trebaju li države članice nastaviti osiguravati da se svake godine obnovi barem 3 % ukupne korisne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada koje su u vlasništvu javnih tijela u skladu s člankom 6. stavkom 1. radi preispitivanja stope obnove iz tog članka;</p> <p>(f)razmatranje toga trebaju li države članice nastaviti ostvarivati dio uštede energije kod osoba pogođenih energetskim siromaštvom, ugroženih kupaca i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju, na temelju članka 8. stavka 3. u desetogodišnjim razdobljima nakon 2030.;</p> <p>(g)razmatranje toga trebaju li države članice nastaviti postizati smanjenje krajnje potrošnje energije u skladu s člankom 5. stavkom 1.;</p> <p>(h)učinke ove Direktive na podupiranje gospodarskog rasta, povećanje industrijske proizvodnje, uvođenje obnovljivih izvora energije ili napredak napora u području klimatske neutralnosti.</p> <p>Tom evaluacijom obuhvaćaju se i učinci na napore u području elektrifikacije gospodarstva i uvođenja vodika, uključujući razmatranje toga bi li bilo kakva promjena u postupanju s čistim obnovljivim izvorima energije mogla biti opravdana te se, prema potrebi, predlažu rješenja za sve potencijalno utvrđene negativne učinke.</p> <p>Tom se izvješću prilažu detaljna procjena o tome postoji li potreba za izmjenom ove Direktive radi</p>			
--	--	--	--

<p>regulatornog pojednostavnjenja i, prema potrebi, prijedlozi daljnjih mjera.</p> <p>8. Komisija do 31. listopada 2032. ocjenjuje je li Unija ostvarila glavne ciljeve energetske učinkovitosti za 2030.</p>			
<p>Članak 36.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima 1., 2. i 3., člankom 4. stavcima od 1. do 4., člankom 4. stavkom 5. prvim, drugim, četvrtim, petim i šestim podstavkom, člankom 4. stavcima 6. i 7., člancima od 5. do 11., člankom 12. stavcima od 2. do 5., člancima od 21. do 25., člankom 26. stavcima 1. i 2. te stavcima od 4. do 14., člankom 27., člankom 28. stavcima od 1. do 5., člancima od 29. do 32. te Prilogom I., priložima od III. do VII. i priložima X., XI. i XV. do 11. listopada 2025.</p> <p>Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom 4. stavkom 5. trećim podstavkom, člankom 12. stavkom 1., člankom 26. stavkom 3. i člankom 28. stavkom 6. do datumâ koji su tamo navedeni. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.</p> <p>Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenu izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 37.</p> <p>Izmjena Uredbe (EU) 2023/955</p> <p>U članku 2. Uredbe (EU) 2023/955 točka 1. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1.energetsko siromaštvo’ znači energetsko siromaštvo kako je definirano u članku 2. točki 52. Direktive (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća (*1).”</p>		Nije potrebno preuzimanje	nije primjenjivo
<p>Članak 38.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>Direktiva 2012/27/EU, kako je izmijenjena aktima navedenima u dijelu A Priloga XVI., stavlja se izvan snage s učinkom od 12. listopada 2025., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva, koji su navedeni u dijelu B. Priloga XVI.</p>		Nije potrebno preuzimanje	stavljanje van snage direktive

<p>Upućivanja na direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XVII.</p>			
<p>Članak 39.</p> <p>Stupanje na snagu i primjena</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p> <p>Članci 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. i 20. te prilozi II., VIII., IX., XII., XIII. i XIV. primjenjuju se od 12. listopada 2025.</p> <p>Članak 37. primjenjuje se od 30. lipnja 2024.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>nije potrebno prenošenje Datum primjene direktive</p>
<p>Članak 40.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Adresati</p>

<p>PRILOG I.</p> <p>NACIONALNI DOPRINOSI UNIJINIM CILJEVIMA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA 2030. IZRAŽENI U KRAJNJOJ POTROŠNJI ENERGIJE I/ILI POTROŠNJI PRIMARNE ENERGIJE</p> <p>1. Razina nacionalnih doprinosa izračunava se na temelju sljedeće okvirne formule:</p> <div data-bbox="107 483 831 611" style="border: 1px solid black; height: 80px; width: 100%;"></div> <p>pri čemu je CEU korekcijski faktor, Target razina nacionalne ambicije, a FECB2030 i PECB2030 referentni scenarij EU-a iz 2020. koji se koristi kao osnovni scenarij za 2030.</p> <p>2. Sljedeća okvirna formula predstavlja objektivne kriterije za faktore iz članka 4. stavka 3. točke (d) podtočaka od i. do iv., svaki od kojih služi za određivanje razine nacionalne ambicije u % varijable Target pri čemu svaki ima jednak ponder u formuli (0,25):</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) doprinos na temelju ranog djelovanja (Fearly-action); (b) doprinos na temelju BDP-a po glavi stanovnika (Fwealth); (c) doprinos na temelju energetske intenziteta (Fintensity); (d) potencijalni doprinos troškovno učinkovite uštede energije (Fpotential). <p>3. Fearly-action izračunava se za svaku državu članicu kao umnožak njezina iznosa uštede energije i</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)
--	--	---------------	--

<p>poboljšanja energetskeg intenziteta koje je svaka država članica ostvarila. Iznos uštede energije za svaku državu članicu izračunava se na temelju smanjenja potrošnje energije (u toe) u odnosu na smanjenje potrošnje energije u Uniji između trogodišnjeg prosjeka za razdoblje od 2007. do 2009. i trogodišnjeg prosjeka za razdoblje od 2017. do 2019. Poboljšanje energetskeg intenziteta za svaku državu članicu izračunava se na temelju smanjenja energetskeg intenziteta (u toe/EUR) u odnosu na smanjenje energetskeg intenziteta u Uniji između trogodišnjeg prosjeka za razdoblje od 2007. do 2009. i trogodišnjeg prosjeka za razdoblje od 2017. do 2019.</p> <p>4. Fwealth se izračunava za svaku državu članicu na temelju njezina trogodišnjeg prosječnog Eurostatova indeksa stvarnog BDP-a po glavi stanovnika u odnosu na trogodišnji prosjek Unije za razdoblje od 2017. do 2019. iskazan u paritetima kupovne moći.</p> <p>5. Fintensity se izračunava za svaku državu članicu na temelju njezina trogodišnjeg prosječnog indeksa intenziteta krajnje energije (FEC ili PEC po stvarnom BDP-u u paritetima kupovne moći) u odnosu na trogodišnji prosjek Unije za razdoblje od 2017. do 2019.</p> <p>6. Fpotential se izračunava za svaku državu članicu na temelju njezine uštede krajnje ili primarne energije u scenariju PRIMES MIX 55 % za 2030. Ta se ušteta iskazuje u odnosu na predviđanja za 2030. iz referentnog scenarija EU-a iz 2020.</p> <p>7. Za svaki kriterij iz točke 2. podtočaka od (a) do (d) primjenjuju se donja i gornja granica. Razina ambicije za faktore Fwealth Fintensity i Fpotential ograničava se na 50 % i 150 % Unijine prosječne</p>			
--	--	--	--

<p>razine ambicije za taj faktor. Razina ambicije za faktor Fearly-action ograničava se na 50 % i 100 % Unijine prosječne razine ambicije.</p> <p>8. Izvor ulaznih podataka za izračun faktora je Eurostat osim ako je navedeno drukčije.</p> <p>9. Ftotal se izračunava kao ponderirani zbroj svih četiriju faktora (Fearly-action, Fwealth, Fintensity i Fpotential). Cilj se izračunava kao umnožak ukupnog faktora Ftotal i cilja Unije.</p> <p>10. Komisija izračunava korekcijski faktor za primarnu i krajnju energiju CEU, koji se primjenjuje za prilagodbu zbroja rezultatâ formule za sve nacionalne doprinose odgovarajućim ciljevima Unije za 2030. Faktor CEU je jednak za sve države članice.</p>			
<p>PRILOG II.</p> <p>Dio I.</p> <p>Opća načela</p> <p>Vrijednosti koje se koriste za izračun električne energije iz kogeneracije određuju se na temelju očekivanog ili stvarnog rada jedinice u uobičajenim pogonskim uvjetima. Kod mikrokogeneracijskih jedinica izračun se može temeljiti na potvrđenim vrijednostima.</p> <p>1. Proizvodnja električne energije iz kogeneracije smatra se jednakom ukupnoj godišnjoj proizvodnji električne energije u jedinici mjereno na izlazu glavnih generatora ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (09.06.2025)

<p>(a) u kogeneracijskim jedinicama tipa 2., 4., 5., 6., 7. i 8. kako je navedeno u dijelu II., cjelokupne godišnje učinkovitosti koju utvrđuju države članice, na razini od najmanje 75 %;</p> <p>(b) u kogeneracijskim jedinicama tipa 1. i 3. kako je navedeno u dijelu II., cjelokupne godišnje učinkovitosti koju utvrđuju države članice, na razini od najmanje 80 %.</p> <p>2. Kod kogeneracijskih jedinica cjelokupne godišnje učinkovitosti ispod vrijednosti iz točke 1. podtočke (a), odnosno kogeneracijske jedinice tipa 2., 4., 5., 6., 7. i 8. kako je navedeno u dijelu II., ili cjelokupne godišnje učinkovitosti ispod vrijednosti iz točke 1. podtočke (b), odnosno kogeneracijske jedinice tipa 1. i 3. kako je navedeno u dijelu II., električna energija iz kogeneracije izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:</p> $E_{CHP} = H_{CHP} * C$ <p>pri čemu:</p> <p>E_{CHP} označava količinu električne energije iz kogeneracije,</p> <p>C označava omjer električne i toplinske energije,</p> <p>H_{CHP} označava količinu korisne topline iz kogeneracije (izračunanu u tu svrhu kao ukupna proizvodnja toplinske energije umanjena za svu toplinu proizvedenu u odvojenim kotlovima ili izravnim oduzimanjem pare iz parnoga generatora ispred turbine).</p>			
--	--	--	--

Izračun električne energije iz kogeneracije temelji se na stvarnom omjeru električne i toplinske energije. Ako nije poznat stvarni omjer električne i toplinske energije kogeneracijske jedinice, mogu se, posebno u statističke svrhe, koristiti sljedeće zadane vrijednosti za jedinice tipa 1., 2., 3., 4. i 5. kako je navedeno u dijelu II., pod uvjetom da je izračunana kogeneracijska električna energija manja ili jednaka ukupnoj proizvodnji električne energije u jedinici:

Tip jedinice	Zadani omjer električne i toplinske energije, C
Kombinirani proces plinske i parne turbine	0,95
Protutlačne parne turbine	0,45
Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare	0,45
Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline	0,55
Motor s unutarnjim izgaranjem	0,75

Ako države članice uvedu zadane vrijednosti za omjere električne i toplinske energije za jedinice tipa 6., 7., 8., 9., 10. i 11. kako je navedeno u dijelu II., takve se zadane vrijednosti objavljuju i o njima se obavješćuje Komisija.

3. Ako se energetska udio utrošenoga goriva u postupku kogeneracije povraća u kemikalijama i reciklira, taj se udio može oduzeti iz utrošenoga

<p>goriva prije izračunavanja cjelokupne učinkovitosti iz točaka 1. i 2.</p> <p>4. Države članice mogu odrediti omjer električne i toplinske energije kao omjer između električne energije i korisne topline u kogeneracijskom pogonu nižeg kapaciteta koristeći radne podatke određene jedinice.</p> <p>5. Države članice mogu za potrebe izračuna u skladu s točkama 1. i 2. koristiti razdoblja izvješćivanja koja nisu jednogodišnja.</p> <p>Dio II.</p> <p>Kogeneracijske tehnologije obuhvaćene ovom Direktivom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kombinirani proces plinske i parne turbine 2. Protutlačne parne turbine 3. Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare 4. Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline 5. Motor s unutarnjim izgaranjem 6. Mikroturbine 7. Stirlingovi motori 8. Gorivni članci 9. Parni strojevi 10. Organski Rankineovi procesi 11. Svaka druga vrsta tehnologije ili kombinacija koja se sastoji od kogeneracije. <p>U provedbi i primjeni općih načela za izračun električne energije iz kogeneracije države članice upotrebljavaju detaljne smjernice utvrđene Odlukom Komisije 2008/952/EZ (1).</p>			
---	--	--	--

<p>(1) Odluka Komisije 2008/952/EZ od 19. studenoga 2008. o uspostavljanju detaljnih smjernica za provedbu i primjenu Priloga II. Direktivi 2004/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 338, 17.12.2008., str. 55.).</p>			
<p>PRILOG III.</p> <p>METODOLOGIJA UTVRĐIVANJA UČINKOVITOSTI POSTUPKA KOGENERACIJE</p> <p>Vrijednosti koje se koriste za izračun učinkovitosti kogeneracije i uštede primarne energije određuju se na temelju očekivanog ili stvarnog rada jedinice u uobičajenim pogonskim uvjetima.</p> <p>(a) Visokoučinkovita kogeneracija</p> <p>Za potrebe ove Direktive visokoučinkovita kogeneracija mora ispunjavati sljedeće kriterije:</p> <ul style="list-style-type: none"> —kogeneracijskom proizvodnjom iz kogeneracijskih jedinica osigurava se ušteda primarne energije izračunana u skladu s točkom (b) od najmanje 10 % u odnosu na referentne vrijednosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije, —proizvodnja iz malih kogeneracijskih i mikrokogeneracijskih jedinica kojom se osigurava ušteda primarne energije može se ubrojiti u visokoučinkovitu kogeneraciju, 		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (09.06.2025)</p>

- za kogeneracijske jedinice koje su izgrađene ili su u značajnoj mjeri preuređene nakon prenošenja ovog Priloga, izravne emisije ugljikova dioksida iz kogeneracijske proizvodnje na fosilna goriva su manje od 270 gCO₂ po 1 kWh izlazne energije iz kombinirane proizvodnje (uključujući grijanje/hlađenje, električnu energiju i mehaničku energiju),
- kogeneracijske jedinice koje su bile u pogonu prije 10. listopada 2023. mogu odstupiti od ovog zahtjeva do 1. siječnja 2034. pod uvjetom da imaju plan za postupno smanjenje emisija kako bi dostigle prag koji je manji od 270 gCO₂ po 1 kWh do 1. siječnja 2034. i da su o tom planu obavijestile relevantne operatore i nadležna tijela,

Ako se kogeneracijska jedinica gradi ili u značajnoj mjeri preuređuje, države članice osiguravaju da se ne poveća korištenje fosilnih goriva koja nisu prirodni plin u postojećim izvorima topline u odnosu na prosječnu godišnju potrošnju prethodne tri kalendarske godine punog rada prije preuređenja te da novi izvori topline u tom sustavu ne koriste fosilna goriva koja nisu prirodni plin.

(b) Izračun uštede primarne energije

Iznos uštede primarne energije dobivene iz kogeneracijske proizvodnje definirane u skladu s Prilogom II. izračunava se prema sljedećoj formuli:

<p>pri čemu:</p> <p>PES označava uštedu primarne energije,</p> <p>CHP $H\eta$ označava učinkovitost toplinske energije iz kogeneracijske proizvodnje definiranu kao godišnja proizvodnja korisne topline podijeljena s utroškom goriva za proizvodnju zbroja korisne topline i električne energije iz kogeneracije,</p> <p>Ref $H\eta$ označava referentnu vrijednost učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske energije,</p> <p>CHP $E\eta$ označava učinkovitost električne energije iz kogeneracijske proizvodnje definiranu kao godišnja električna energija iz kogeneracije podijeljena s utroškom goriva za proizvodnju zbroja ukupne korisne topline i električne energije iz kogeneracije. Ako kogeneracijska jedinica proizvodi mehaničku energiju, godišnja električna energija iz kogeneracije može se povećati dodatnim elementom koji predstavlja količinu električne energije koja je jednaka količini mehaničke energije. Ovaj dodatni element ne predstavlja osnovu za pravo na izdavanje jamstava o podrijetlu u skladu s člankom 26. stavkom 13.</p> <p>Ref $E\eta$ označava referentnu vrijednost učinkovitosti za odvojenu proizvodnju električne energije.</p> <p>(c) Izračun uštede energije alternativnim izračunom</p> <p>Države članice mogu izračunavati uštedu primarne energije iz proizvodnje toplinske, električne i mehaničke energije kako je niže naznačeno bez</p>			
--	--	--	--

<p>primjene Priloga II. kako bi se iz istog postupka isključili oni dijelovi toplinske i električne energije koji nisu dobiveni kogeneracijom. Takva se proizvodnja može smatrati visokoučinkovitom kogeneracijom pod uvjetom da ispunjava kriterije učinkovitosti navedene u točki (a) ovog Priloga i, za kogeneracijske jedinice električnog kapaciteta većeg od 25 MW, ako je cjelokupna učinkovitost veća od 70 %. Međutim, za izdavanje jamstva o podrijetlu i u statističke svrhe količina električne energije iz kogeneracije dobivena takvom proizvodnjom utvrđuje se u skladu s Prilogom II.</p> <p>Ako se ušteda primarne energije za postupak izračunava alternativnom metodom kako je gore naznačeno, ušteda primarne energije izračunava se s pomoću formule iz točke (b) ovog Priloga tako da se „CHP $H\eta$” zamijeni s „$H\eta$” i „CHP $E\eta$” s „$E\eta$”, pri čemu:</p> <p>$H\eta$ označava učinkovitost toplinske energije postupka, definiranu kao godišnja proizvodnja topline podijeljena s utroškom goriva za dobivanje zbroja proizvodnje toplinske i električne energije,</p> <p>$E\eta$ označava učinkovitost električne energije postupka, definiranu kao godišnja proizvodnja električne energije podijeljena s utroškom goriva za dobivanje zbroja proizvodnje toplinske i električne energije. Ako kogeneracijska jedinica proizvodi mehaničku energiju, godišnja električna energija iz kogeneracije može se povećati dodatnim elementom koji predstavlja količinu električne energije koja je jednaka količini mehaničke energije. Ovaj dodatni element ne predstavlja osnovu za pravo na izdavanje</p>			
--	--	--	--

<p>jamstava o podrijetlu u skladu s člankom 26. stavkom 13.</p> <p>Države članice mogu za potrebe izračuna u skladu s točkama (b) i (c) ovog Priloga koristiti razdoblja izvješćivanja različita od jednogodišnjih.</p> <p>Kod mikrokogeneracijskih jedinica izračun uštede primarne energije može se temeljiti na potvrđenim podacima.</p> <p>(d) Referentne vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije</p> <p>Usklađene referentne vrijednosti učinkovitosti sastoje se od matičnih vrijednosti diferenciranih prema relevantnim čimbenicima, uključujući godinu izgradnje i vrste goriva, i zasnivaju se na dokumentiranoj analizi uzimajući u obzir, među ostalim, podatke iz operativne uporabe u realnim uvjetima, mješavinu goriva i klimatske uvjete kao i primijenjene kogeneracijske tehnologije.</p> <p>Temeljem referentnih vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije u skladu s formulom utvrđenom u točki (b) određuje se operativna učinkovitost odvojene proizvodnje toplinske i električne energije koja se namjerava zamijeniti kogeneracijom.</p> <p>Referentne vrijednosti učinkovitosti izračunavaju se prema sljedećim načelima:</p>			
---	--	--	--

<p>i.za kogeneracijske jedinice usporedba s odvojenom proizvodnjom električne energije temelji se na načelu usporedbe istih kategorija goriva;</p> <p>ii.svaka kogeneracijska jedinica uspoređuje se s najdostupnijom i ekonomski najopravdanijom tehnologijom za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije na tržištu u godini izgradnje kogeneracijske jedinice;</p> <p>iii.referentne vrijednosti učinkovitosti za kogeneracijske jedinice starije od 10 godina utvrđuju se prema referentnim vrijednostima jedinica starih 10 godina;</p> <p>iv.referentne vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju električne i toplinske energije odražavaju klimatske razlike među državama članicama.</p>			
<p>PRILOG IV.</p> <p>ZAHTJEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA JAVNU NABAVU</p> <p>U postupcima dodjele ugovora o javnoj nabavi i koncesija javni naručitelji i naručitelji koji kupuju proizvode, usluge, radove ili zgrade:</p> <p>(a)ako je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju Uredbe (EU) 2017/1369 ili Direktive 2010/30/EU ili povezanim provedbenim aktom Komisije, kupuju samo proizvode koji ispunjavaju kriterij utvrđen u članku 7. stavku 2. te uredbe;</p> <p>(b)ako je proizvod koji nije obuhvaćen točkom (a) obuhvaćen provedbenom mjerom u okviru Direktive 2009/125/EZ, kupuju samo proizvode</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)

<p>sukladne s referentnim vrijednostima za energetska učinkovitost koje su određene u toj provedbenoj mjeri;</p> <p>(c) ako je proizvod ili usluga obuhvaćen Unijanim kriterijima za zelenu javnu nabavu ili dostupnim jednakovrijednim nacionalnim kriterijima, u pogledu energetske učinkovitosti proizvoda ili usluge ulažu najbolje napore kako bi kupovali samo proizvode i usluge koji ispunjavaju barem tehničke specifikacije utvrđene na „osnovnoj” razini relevantnih Unijinih kriterija za zelenu javnu nabavu ili dostupnih jednakovrijednih nacionalnih kriterija, uključujući među ostalim za podatkovne centre, prostorije za poslužitelje i usluge u oblaku, cestovnu rasvjetu i prometnu signalizaciju, računala, zaslone, tablete i pametne telefone;</p> <p>(d) kupuju samo gume koje ispunjavaju kriterij pripadnosti najvišem razredu energetske učinkovitosti s obzirom na potrošnju goriva, kako je definiran u Uredbi (EU) 2020/740, što ne sprečava javna tijela u kupnji guma najvišeg razreda s obzirom na prijanjanje na mokroj podlozi ili vanjsku buku kotrljanja ako je to opravdano sigurnosnim razlozima ili razlozima javnog zdravlja;</p> <p>(e) u svojim pozivima za podnošenje ponuda za ugovore o uslugama zahtijevaju da za potrebe pružanja predmetnih usluga pružatelji usluga upotrebljavaju samo proizvode koji su u skladu s točkama (a), (b) i (d) prilikom pružanja predmetnih usluga. Taj se zahtjev primjenjuje samo na nove proizvode koje pružatelj usluga</p>			
--	--	--	--

<p>kupuje djelomično ili u cijelosti za potrebe pružanja predmetnih usluga;</p> <p>(f) kupuju ili sklapaju nove sporazume o najmu za zgrade s barem razinom gotovo nulte energije, ne dovodeći u pitanje članak 6. ove Direktive, osim ako je namjena kupnje:</p> <p>i. temeljita obnova ili rušenje;</p> <p>ii. u slučaju javnih tijela, ponovna prodaja zgrade, a ne njezina uporaba za potrebe javnog tijela; ili</p> <p>iii. očuvanje zgrade kao službeno zaštićene zgrade jer pripada posebno zaštićenom području ili zbog njezine posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti.</p> <p>Usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u točki (f) ovog Priloga provjerava se putem energetske certifikate iz članka 11. Direktive 2010/31/EU.</p>			
<p>PRILOG V.</p> <p>ZAJEDNIČKE METODE I NAČELA ZA IZRAČUN UČINKA SUSTAVÂ OBVEZE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ILI DRUGIH MJERA POLITIKE U SKLADU S ČLANCIMA 8., 9. I 10. I ČLANKOM 30. STAVKOM 14.</p> <p>1. Metode za izračun uštede energije, osim one koja proizlazi iz poreznih mjera za potrebe članka 8., 9. i 10. i članka 30. stavka 14.</p> <p>Stranke obveznice, stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbena tijela javne vlasti mogu</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)

<p>upotrebljavati sljedeće metode za izračun uštede energije:</p> <p>(a) predviđena ušteda na temelju rezultata prethodnih energetske poboljšanja u sličnim postrojenjima pod neovisnim nadzorom. Opći se pristup naziva „ex ante”;</p> <p>(b) izmjerena ušteda, pri čemu se ušteda od uvođenja mjere ili paketa mjera utvrđuje bilježenjem stvarnog smanjenja u uporabi energije, uzimajući u obzir čimbenike kao što su dodatnost, zauzetost, razine proizvodnje i vremenske prilike koji mogu utjecati na potrošnju. Opći se pristup naziva „ex post”;</p> <p>(c) procijenjena ušteda, pri čemu se upotrebljavaju tehničke procjene uštede. Taj se pristup može upotrijebiti samo ako je utvrđivanje pouzdanih izmjerenih podataka za određeno postrojenje teško ili nerazmjerno skupo, na primjer pri zamjeni kompresora ili električnog motora s drukčijom nazivnom vrijednošću kWh od one za koju postoje neovisne informacije o izmjerenoj uštedi, ili ako te procjene na temelju metodologija i referentnih vrijednosti utvrđenih na nacionalnoj razini provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci koji ne ovise o uključenim strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;</p> <p>(d) pri izračunu uštede energije za potrebe članka 8. stavka 3. koja se može računati kako bi se ispunila obveza iz tog članka, države članice mogu procijeniti uštedu energije osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca, ljudi u kućanstvima s niskim prihodima ili, ako je</p>			
---	--	--	--

<p>primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju na temelju tehničkih procjena primjenom standardiziranih uvjeta ili parametara za nastanjenje i toplinsku ugodnost, kao što su parametri definirani u nacionalnim propisima o gradnji. Države članice trebale bi izvijestiti Komisiju o načinu na koji se uzima u obzir udobnost za djelovanja u zgradama zajedno s objašnjenjima svoje metodologije izračuna;</p> <p>(e) ušteda utvrđena na temelju istraživanja kojima se utvrđuje odgovor potrošača na savjete, informativne kampanje, sustave označivanja, certifikacijske sustave ili pametne mjerne sustave. Ovaj se pristup upotrebljava samo za uštedu nastalu uslijed promjena u ponašanju potrošača. On se ne upotrebljava za uštedu proizišlu iz uvođenja fizičkih mjera.</p> <p>2. Pri utvrđivanju uštede energije za mjeru energetske učinkovitosti za potrebe članka 8., 9. i 10. i članka 30. stavka 14. primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a) države članice dokazuju da je jedan od ciljeva mjere politike, nove ili postojeće, postizanje uštede energije u krajnjoj potrošnji na temelju članka 8. stavka 1. i dostavljaju dokaze i svoju dokumentaciju iz kojih je vidljivo da je ušteda energije ostvarena mjerom politike, uključujući dobrovoljne sporazume;</p> <p>(b) mora se dokazati da je ušteda dodatna u odnosu na uštedu koja bi se ostvarila u svakom slučaju bez aktivnosti stranaka obveznica, stranaka sudionica, ovlaštenih stranaka ili provedbenih tijela. Kako bi se odredila ušteda koja se može iskazati kao dodatna države članice uzimaju u</p>			
---	--	--	--

<p>obzir kako bi se upotreba energije i potražnja za njom razvijali u nedostatku dotične mjere politike, uzimajući u obzir barem sljedeće čimbenike: trendove u potrošnji energije, promjene u ponašanju potrošača, tehnološki napredak i promjene uzrokovane drugim mjerama provedenima na razini Unije i na nacionalnoj razini;</p> <p>(c) ušteda ostvarena provedbom obveznog prava Unije smatra se uštedom koja bi se ostvarila u svakom slučaju i stoga se ne iskazuje kao ušteda energije za potrebe članka 8. stavka 1. Odstupajući od tog zahtjeva, ušteda povezana s obnovom postojećih zgrada, uključujući uštedu koja proizlazi iz provedbe minimalnih standarda energetske svojstava za zgrade u skladu s Direktivom 2010/31/EU, može se iskazivati kao ušteda energije za potrebe članka 8. stavka 1., pod uvjetom da je osiguran kriterij značajnosti iz točke 3. podtočke (h) ovog Priloga. Mjere za promicanje poboljšanja energetske učinkovitosti u javnom sektoru u skladu s člankom 5. i člankom 6. mogu biti prihvatljive da se uzmu u obzir za ostvarenje uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. pod uvjetom da imaju za posljedicu provjerljivu i mjerljivu ili procjenjivu uštedu energije u krajnjoj potrošnji. Izračun uštede energije mora biti u skladu s ovim Prilogom;</p> <p>(d) ušteda energije u krajnjoj potrošnji koja proizlazi iz provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti poduzetih na temelju propisa za izvanredna stanja iz članka 122. UFEU-a može se iskazati za potrebe članka 8. stavka 1., pod</p>			
--	--	--	--

<p>uvjetom da dovede do provjerljive i mjerljive ili procjenjive uštede energije u krajnjoj potrošnji, uz iznimku uštede energije koja proizlazi iz mjera racioniranja ili ograničavanja;</p> <p>(e) mjere poduzete u skladu s Uredbom (EU) 2018/842 mogu se smatrati značajnima, no države članice moraju pokazati da one dovode do uštede energije u krajnjoj potrošnji koju je moguće provjeriti i izmjeriti ili procijeniti. Izračun uštede energije mora biti u skladu s ovim Prilogom;</p> <p>(f) države članice uračunavaju samo uštedu energije u krajnjoj potrošnji ostvarenu mjerama politike u sektorima ili postrojenjima obuhvaćenima poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ ako proizlazi iz provedbe članka 9. ili 10. ove Direktive i nadilazi zahtjeve utvrđene u Direktivi 2003/87/EZ ili nadilazi provedbu djelovanja povezanih s dodjelom besplatnih emisijskih jedinica u skladu s tom direktivom. Države članice dokazuju da mjere politike dovode do provjerljive i mjerljive ili procjenjive uštede energije u krajnjoj potrošnji. Izračun uštede energije mora biti u skladu s ovim Prilogom. Ako je subjekt stranka obveznica u okviru nacionalnog sustava obveze energetske učinkovitosti u skladu s člankom 9. ove Direktive i u okviru EU sustava trgovanja emisijama za zgrade i cestovni promet u skladu s poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ, u sustavima za praćenje i provjeru osigurava se da se cijena ugljika koja se prenosi kad se gorivo pušta u potrošnju u skladu s tim poglavljem uzima u obzir u izračunavanju uštede energije ostvarene njegovim mjerama za uštedu energije i izvješćivanju o toj uštedi energije;</p>			
---	--	--	--

<p>(g)može se uzeti u obzir, pod uvjetom da se uzima u obzir samo ušteda koja premašuje sljedeće razine:</p> <p>i.standardne vrijednosti emisija Unije za nove osobne automobile i nova laka gospodarska vozila nakon provedbe Uredbe (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća (1); Države članice moraju dostaviti razloge, pretpostavke i metodologiju izračuna radi dokazivanja dodatnosti u odnosu na zahtjeve Unije za emisije CO2 za nova vozila;</p> <p>ii.zahtjevi Unije u vezi s uklanjanjem određenih proizvoda povezanih s energijom s tržišta nakon provedbe provedbenih mjera u skladu s Direktivom 2009/125/EZ; Države članice moraju dostaviti dokaze, pretpostavke i metodologiju izračuna radi dokazivanja dodatnosti;</p> <p>(h)dopuštene su politike čija je svrha poticanje većih razina energetske učinkovitosti proizvoda, opreme, prijevoznih sustava, vozila i goriva, zgrada i elemenata zgrada, procesa ili tržišta, osim mjera politike:</p> <p>i.u pogledu korištenja izravnog izgaranja fosilnih goriva koje su nove i provode se od 1. siječnja 2026.; i</p> <p>ii.kojima se subvencionira upotreba tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva u stambenim zgradama od 1. siječnja 2026.;</p> <p>(i)ušteda energije koja proizlazi iz novih mjera politike koje se provode od 1. siječnja 2024. u pogledu korištenja izravnog izgaranja fosilnih goriva u proizvodima, opremi, prijevoznim</p>			
---	--	--	--

<p>sustavima, vozilima, zgradama ili radovima ne računa se za ispunjavanje obveze uštede energije na temelju članka 8. stavka 1. točke (b). U slučaju mjera politike kojima se promiču kombinacije tehnologija, udio uštede energije povezan s tehnologijom izgaranja fosilnih goriva nije prihvatljiv od 1. siječnja 2024.;</p> <p>(j)odstupajući od točke (i), za razdoblje od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2030., ušteda energije ostvarena tehnologijama s izravnim izgaranjem fosilnih goriva kojima se poboljšava energetska učinkovitost u poduzećima sa znatnom potrošnjom energije u industrijskom sektoru može se računati kao ušteda energije samo za potrebe članka 8. stavka 1. točaka (b) i (c), do 31. prosinca 2030., pod uvjetom da:</p> <p>i.poduzeće je provelo energetske pregled u skladu s člankom 11. stavkom 2. i plan provedbe koji uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> —pregled svih troškovno učinkovitih mjera energetske učinkovitosti s razdobljem povrata od pet godina ili kraćim, na temelju metodologija jednostavnih razdoblja povrata koje je dostavila država članica, —vremenski okvir za provedbu svih preporučenih mjera energetske učinkovitosti s razdobljem povrata od pet ili manje godina, —izračun očekivane uštede energije koja proizlazi iz preporučenih mjera energetske učinkovitosti, i —mjere energetske učinkovitosti koje se odnose na upotrebu tehnologija izravnog izgaranja 			
--	--	--	--

<p>fosilnih goriva s relevantnim informacijama potrebnima za:</p> <ul style="list-style-type: none"> —dokazivanje da se utvrđenom mjerom ne povećava količina potrebne energije ili kapacitet postrojenja, —obrazlaganje da primjena održivih tehnologija nefosilnih goriva nije tehnički izvediva, —dokazivanje da je tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva u skladu s najnovijim odgovarajućim Unijinim zakonodavstvom o vrijednostima emisija i sprečava učinke tehnološke ovisnosti osiguravanjem buduće kompatibilnosti s klimatski neutralnim alternativnim nefosilnim gorivima i tehnologijama; <p>ii.nastavak upotrebe tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva mjera je energetske učinkovitosti za smanjenje potrošnje energije s razdobljem povrata od pet ili manje godina, na temelju metodologija jednostavnih razdoblja povrata koje je dostavila država članica, preporučena nakon energetskog pregleda na temelju članka 11. stavka 2. i uključena u plan provedbe;</p> <p>iii.upotreba tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva u skladu je s najnovijim odgovarajućim Unijinim zakonodavstvom o vrijednostima emisija i ne dovodi do učinka tehnološke ovisnosti te osigurava buduću kompatibilnost s klimatski neutralnim alternativnim gorivima i tehnologijama;</p> <p>iv.upotreba tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva u poduzeću ne dovodi do povećanja</p>			
---	--	--	--

<p>potrošnje energije ili povećanja kapaciteta postrojenja u tom poduzeću;</p> <p>v.dostavljeni su dokazi da nijedno alternativno, održivo rješenje za nefosilno gorivo nije tehnički izvedivo;</p> <p>vi.upotreba tehnologija izravnog izgaranja fosilnih goriva dovodi do provjerljive i mjerljive ili procjenjive uštede energije u krajnjoj potrošnji izračunane u skladu s ovim Prilogom;</p> <p>vii.dokazi su objavljeni na internetskim stranicama ili su javno dostupni svim zainteresiranim građanima;</p> <p>(k)mjere kojima se promiče ugradnja tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora malog opsega na zgrade ili u njih mogu biti prihvatljive da se uzmu u obzir za ostvarenje uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. pod uvjetom da imaju za posljedicu provjerljivu i mjerljivu ili procjenjivu uštedu energije u krajnjoj potrošnji. Izračun uštede energije mora biti u skladu s ovim Prilogom;</p> <p>(l)mjere kojima se promiče ugradnja solarnih toplinskih tehnologija mogu biti prihvatljive da se uzmu u obzir za ostvarenje uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. pod uvjetom da imaju za posljedicu provjerljivu i mjerljivu ili procjenjivu uštedu energije u krajnjoj potrošnji. Toplina nastala iz solarnih toplinskih energija iz zračenja sunca može se isključiti iz njihove krajnje potrošnje energije;</p> <p>(m)kad je riječ o politikama kojima se ubrzava uvođenje učinkovitijih proizvoda i vozila, osim novih mjera koje se provode od 1. siječnja 2024. u pogledu korištenja izravnog izgaranja fosilnih</p>			
---	--	--	--

<p>goriva, one se mogu u potpunosti uzeti u obzir pod uvjetom da se dokaže da se takvo uvođenje odvija prije isteka prosječnog očekivanog vijeka trajanja proizvoda ili vozila ili prije nego što je uobičajeno zamijeniti proizvod ili vozilo, a ušteda se iskazuje samo za razdoblje do isteka prosječnog očekivanog vijeka trajanja proizvoda ili vozila koje se zamjenjuje;</p> <p>(n) pri poticanju uvođenja mjera energetske učinkovitosti države članice prema potrebi osiguravaju održavanje normi kvalitete proizvoda, usluga i provedbe mjera, ili uvođenje tih normi ako ne postoje;</p> <p>(o) da bi se uzele u obzir klimatske razlike među regijama, države članice mogu odlučiti prilagoditi uštede standardnoj vrijednosti ili uskladiti različite uštede energije u skladu s temperaturnim razlikama među regijama;</p> <p>(p) u izračunu uštede energije uzimaju se u obzir trajanje mjera i stupanj smanjenja uštede tijekom vremena. Taj se izračun provodi zbrajanjem uštede koja će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom tijekom razdoblja od datuma početka njezine provedbe do kraja razdoblja obveze. Države članice mogu također primijeniti drugu metodu ako procijene da se njome može ostvariti barem jednaka ukupna količina uštede. Ako upotrebljavaju drugu metodu, države članice osiguravaju da ukupan iznos uštede energije izračunan primjenom tih drugih metoda ne premašuje iznos uštede energije koji bi dobile kad bi uštedu izračunale kao zbroj uštede koja će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom tijekom razdoblja od datuma početka njezine provedbe do</p>			
---	--	--	--

<p>2030. Države članice u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima priopćenima na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. Uredbe (EU) 2018/1999 detaljno opisuju tu drugu metodu i sve što je poduzeto kako bi osigurale ispunjavanje tog obvezujućeg zahtjeva u vezi s izračunom.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da su ispunjeni sljedeći zahtjevi za mjere politike poduzete na temelju članka 10. i članka 30. stavka 14.:</p> <p>(a) mjerama politika i pojedinačnim mjerama ostvaruje se ušteda energije u krajnjoj potrošnji koju je moguće provjeriti;</p> <p>(b) odgovornosti svake stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenog tijela javne vlasti, ovisno o tome što je relevantno, jasno su utvrđene;</p> <p>(c) ušteda energije koja se ostvaruje ili se treba ostvariti utvrđuje se na transparentan način;</p> <p>(d) iznos uštede energije koji se zahtijeva ili koji treba ostvariti mjerom politike izražen je ili kao potrošnja primarne energije ili kao krajnja potrošnja energije, na temelju neto kaloričnih vrijednosti ili faktora primarne energije iz članka 31.;</p> <p>(e) sastavlja se i objavljuje godišnje izvješće o uštedi energije koju su ostvarile ovlaštene stranke, stranke sudionice i provedbena tijela javne vlasti, kao i podaci o godišnjim kretanjima uštede energije;</p> <p>(f) provodi se praćenje rezultata te se poduzimaju odgovarajuće mjere u slučaju nezadovoljavajućeg napretka;</p> <p>(g) uštedu energije ostvarenu u okviru pojedinačne mjere pripisala si je samo jedna stranka;</p>			
---	--	--	--

<p>(h) dokazano je da su aktivnosti stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenog tijela javne vlasti značajni za ostvarenje iskazane uštede energije;</p> <p>(i) aktivnosti stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenog tijela javne vlasti nemaju negativne učinke na osobe pogođene energetske siromaštvom, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju.</p> <p>4. U utvrđivanju uštede energije nastale zbog mjera politika u području oporezivanja uvedenih na temelju članka 10., primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a) u obzir se uzima samo ušteda energije na temelju mjera oporezivanja koje premašuju minimalne razine oporezivanja primjenjive na goriva u skladu s direktivama Vijeća 2003/96/EZ (2) ili 2006/112/EZ (3);</p> <p>(b) kratkoročna cjenovna elastičnost za izračun učinka mjera oporezivanja u području energetike mora odražavati odgovor potražnje za energijom u odnosu na promjene cijena te se procjenjuje na temelju najnovijih i reprezentativnih službenih izvora podataka, koji su primjenjivi za državu članicu, i, ako je primjenjivo, na temelju pratećih istraživanja koja je proveo neovisni institut. Ako se ne koristi kratkoročna elastičnost nego neka druga cjenovna elastičnost, države članice objašnjavaju kako su poboljšanja energetske učinkovitosti zbog provedbe drugog zakonodavstva Unije uključene u osnovni scenarij na temelju kojeg se procjenjuje ušteda energije, ili kako je izbjegnuto dvostruko uračunavanje uštede energije iz drugog zakonodavstva Unije;</p>			
---	--	--	--

<p>(c) ušteda energije iz pratećih instrumenata politike oporezivanja, uključujući fiskalne poticaje ili plaćanje fondu, obračunava se zasebno;</p> <p>(d) procjene kratkoročne elastičnosti trebale bi se upotrebljavati za procjenu uštede energije ostvarene mjerama oporezivanja kako bi se izbjeglo preklapanje sa zakonodavstvom Unije i drugim mjerama politike;</p> <p>(e) države članice određuju distribucijske učinke mjera oporezivanja i jednakovrijednih mjera na osobe pogođene energetske siromaštvom, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju te pokazuju učinke mjera ublažavanja provedenih u skladu s člankom 24. stavcima 1., 2. i 3.;</p> <p>(f) države članice dostavljaju dokaze, uključujući metodologije izračuna, da se, ako postoji preklapanje učinka mjera oporezivanja energije ili ugljika ili trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, ušteda energija ne uračunava dvaput.</p> <p>5. Obavijest o metodologiji</p> <p>Države članice u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 obavješćuju Komisiju o predloženoj detaljnoj metodologiji za rad sustava obveze energetske učinkovitosti i o alternativnim mjerama iz članaka 9. i 10. te članka 30. stavka 14. ove Direktive. Osim u slučaju oporezivanja, takva obavijest uključuje informacije o:</p> <p>(a) razini uštede energije koja se zahtijeva na temelju članka 8. stavka 1. prvog podstavka ili uštede za koju se očekuje da će biti ostvarena tijekom cijelog</p>			
---	--	--	--

<p>razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030.;</p> <p>(b) tome kako se izračunana količina nove uštede energije koja se zahtijeva u skladu s člankom 8. stavkom 1. prvim podstavkom ili ušteda energije čije se postizanje očekuje raspoređuje tijekom razdoblja obveze;</p> <p>(c) strankama obveznicama, strankama sudionicama, ovlaštenim strankama ili provedbenim tijelima javne vlasti;</p> <p>(d) ciljnim sektorima;</p> <p>(e) mjerama politike i pojedinačnim mjerama, uključujući očekivani ukupni iznos kumulativne uštede energije za svaku mjeru;</p> <p>(f) mjerama politike ili programima ili mjerama financiranim iz nacionalnog fonda za energetske učinkovitost provedenima prioritetno kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju;</p> <p>(g) udjelu i količini uštede energije koju treba postići kod osoba pogođenih energetske siromaštvom, ugroženih kupaca i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju;</p> <p>(h) ako je primjenjivo, primijenjenim pokazateljima, aritmetičkom prosjeku udjela i rezultatima mjera politike uspostavljenima na temelju članka 8. stavka 3.;</p> <p>(i) ako je primjenjivo, učinku i negativnim učincima mjera politike provedenih u skladu s člankom 8. stavkom 3. na osobe pogođene energetske siromaštvom, ugrožene kupce i, ako je primjenjivo, osobe koje žive u socijalnom stanovanju;</p>			
--	--	--	--

<p>(j) trajanju razdoblja obveze u vezi sa sustavom obveze energetske učinkovitosti;</p> <p>(k) ako je primjenjivo, količini uštede energije ili ciljevima smanjenja troškova koje stranke obveznice trebaju postići kod osoba pogođenih energetskim siromaštvom, ugroženih kupaca i, ako je primjenjivo, osoba koje žive u socijalnom stanovanju;</p> <p>(l) aktivnostima predviđenima mjerom politike;</p> <p>(m) metodologiji izračuna, uključujući kako se utvrđuje dodatnost i značajnost te koje se metodologije i referentne vrijednosti upotrebljavaju za predviđene i procijenjene uštede i, ako je primjenjivo, korištenim neto kaloričnim vrijednostima i faktorima konverzije;</p> <p>(n) vijeku trajanja mjera i načinu na koji se izračunavaju ili na čemu se temelje;</p> <p>(o) pristupu primijenjenom za rješavanje pitanja klimatskih razlika unutar države članice;</p> <p>(p) sustavima za praćenje i provjeru mjera na temelju članaka 9. i 10. te pojedinosti o načinu osiguravanja njihove neovisnosti o strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;</p> <p>(q) u slučaju oporezivanja:</p> <p>i. ciljnim sektorima i segmentu poreznih obveznika;</p> <p>ii. provedbenom tijelu javne vlasti;</p> <p>iii. uštedi za koju se očekuje da će biti ostvarena;</p> <p>iv. trajanju mjere oporezivanja;</p> <p>v. metodologiji izračuna, uključujući pojedinosti o tome koja se cjenovna elastičnost upotrebljava i o načinu na koji je utvrđena; i</p>			
--	--	--	--

<p>vi.o tome kako se izbjegavaju preklapanja s EU sustavom trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ i kako je uklonjen rizik od dvostrukog uračunavanja.</p>			
<p>(1) Uredba (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija CO2 za nove osobne automobile i za nova laka gospodarska vozila te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 443/2009 i (EU) br. 510/2011 (SL L 111, 25.4.2019., str. 13.).</p> <p>(2) Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.).</p> <p>(3) Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).</p>			
<p>PRILOG VI.</p> <p>MINIMALNI KRITERIJI ZA ENERGETSKE PREGLEDE UKLJUČUJUĆI ENERGETSKE PREGLEDE KOJI SE PROVODE U SKLOPU SUSTAVÂ GOSPODARENJA ENERGIJOM</p> <p>Energetski pregledi iz članka 11.:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)</p>

<p>(a)zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i sljedivim radnim podacima o potrošnji energije i (za električnu energiju) profilima opterećenja;</p> <p>(b)obuhvaćaju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili skupina zgrada, tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja, uključujući prijevoz;</p> <p>(c)utvrđuju mjere energetske učinkovitosti za smanjivanje potrošnje energije;</p> <p>(d)utvrđuju potencijal za troškovno učinkovito korištenje ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(e)kada je to moguće, proizlaze iz analize troškova ciklusa trajanja umjesto iz jednostavnih razdoblja povrata kako bi se u obzir uzela dugoročna ušteda, preostale vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope;</p> <p>(f)razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobivanje pouzdane slike o cjelokupnim energetske svojstvima i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje.</p> <p>Na temelju energetske pregleda moraju biti mogući detaljni i potvrđeni izračuni za predložene mjere s ciljem pružanja jasnih informacija o mogućoj uštedi.</p> <p>Mora biti omogućena pohrana podataka koji se upotrebljavaju u energetske pregledima za povijesnu analizu i praćenje učinaka.</p>			
---	--	--	--

<p>PRILOG VII.</p> <p>MINIMALNI ZAHTJEVI ZA PRAĆENJE I OBJAVLJIVANJE ENERGETSKIH SVOJSTAVA PODATKOVNIH CENTARA</p> <p>Kad je riječ o energetske svojstvima podatkovnih centara iz članka 12., prate se i objavljuju sljedeće minimalne informacije:</p> <p>(a) ime podatkovnog centra, ime vlasnika i operatera podatkovnog centra, datum kojeg je podatkovni centar započeo s radom i općina u kojoj se podatkovni centar nalazi;</p> <p>(b) ukupna korisna površina poda podatkovnog centra, instalirana snaga, godišnji ulazni i izlazni podatkovni promet i količina podataka pohranjenih i obrađenih u podatkovnom centru;</p> <p>(c) svojstva podatkovnog centra tijekom zadnje pune kalendarske godine u skladu s ključnim pokazateljima uspješnosti za, među ostalim, potrošnju energije, iskorištavanje snage, zadane točke temperature, iskorištavanje otpadne topline, korištenje vode i korištenje energije iz obnovljivih izvora, koristeći kao osnovu, ako je primjenjivo, CEN/CENELEC EN 50600 – 4 „Informacijska tehnologija – objekti i infrastrukture podatkovnih centara”, do stupanja na snagu delegiranog akta donesenog na temelju članka 33. stavka 3.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)
---	--	---------------	--

<p>PRILOG VIII.</p> <p>MINIMALNI ZAHTJEVI ZA OBRAČUN I INFORMACIJE O OBRAČUNU NA TEMELJU STVARNE POTROŠNJE PRIRODNOG PLINA</p> <p>1. Minimalni zahtjevi za obračun</p> <p>1.1. Obračun na temelju stvarne potrošnje</p> <p>Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun bi se trebao provoditi na temelju stvarne potrošnje najmanje jednom godišnje, a informacije o obračunu trebale bi se staviti na raspolaganje najmanje svaka tri mjeseca na zahtjev ili ako su se potrošači odlučili za primanje obračuna u elektroničkom obliku, u suprotnom dvaput godišnje. Plin koji se koristi samo za kuhanje može se izuzeti iz ovog zahtjeva.</p> <p>1.2. Minimalne informacije navedene na računu</p> <p>Države članice osiguravaju da su prema potrebi u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrđama izdanim na distribucijskim stanicama krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stavljene sljedeće informacije:</p> <p>(a) sadašnje stvarne cijene i stvarna potrošnja energije;</p> <p>(b) usporedbe sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku;</p> <p>(c) kontaktne informacije organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela,</p>		Nije potrebno preuzimanje	Izbrisano Direktivom (EU) 2024/1788
---	--	---------------------------	-------------------------------------

<p>uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.</p> <p>Pored toga, kad je to moguće i korisno, države članice osiguravaju da se u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanima na distribucijskim stanicama krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stave usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije korisnika ili da se krajnjeg kupca uputi na navedene informacije.</p> <p>1.3. Savjeti u vezi s energetsom učinkovitošću koji su priloženi računima i druge povratne informacije za krajnje kupce</p> <p>U ugovorima, prilikom izmjena ugovora, u računima koje kupci primaju ili na internetskim stranicama namijenjenima pojedinačnim kupcima distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije obavješćuju svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim informacijama neovisnih centara za savjetovanje potrošača, energetske agencije ili sličnih institucija, uključujući njihove internetske adrese, gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, referentnim profilima za potrošnju energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu</p>			
---	--	--	--

<p>dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.</p>			
<p>PRILOG IX.</p> <p>MINIMALNI ZAHTJEVI ZA INFORMACIJE O OBRAČUNU I POTROŠNJI GRIJANJA, HLAĐENJA I TOPLE VODE U KUĆANSTVU</p> <p>1. Obračun koji se temelji na stvarnoj potrošnji ili na rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja</p> <p>Kako bi se krajnjim korisnicima omogućilo reguliranje vlastite potrošnje energije, obračun se najmanje jednom godišnje provodi na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja.</p> <p>2. Minimalna učestalost informacija o obračunu ili potrošnji</p> <p>Do 31. prosinca 2021., ako su ugrađeni brojila ili razdjelnici troškova grijanja koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja pružaju se krajnjim korisnicima najmanje jednom tromjesečno na zahtjev ili ako su se krajnji kupci opredijelili za</p>	<p>(1) Kupac toplinske energije je dužan na mjesečnim računima za individualne troškove isporučene toplinske energije i naknadu za poticanje učinkovitosti grijanja ili zajedno s računima krajnjih kupaca, krajnjim kupcima u jasnom i razumljivom obliku, poštujući pravila o zaštiti podataka, staviti na raspolaganje sljedeće informacije o:</p> <p>1. važećim stvarnim cijenama i ukupnim troškovima toplinske energije</p> <p>2. upotrijebljenom energentu za proizvodnju toplinske energije i povezanim godišnjim emisijama stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje kupce koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centralnih</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>primanje elektroničkog obračuna, a u ostalim se slučajevima pružaju dvaput godišnje.</p> <p>Od 1. siječnja 2022., ako su ugrađeni brojila ili razdjelnici troškova grijanja koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja pružaju se krajnjim korisnicima najmanje jednom mjesečno. Te informacije također mogu biti dostupne putem interneta i ažurirati se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje. Grijanje i hlađenje mogu se izuzeti od tih zahtjeva izvan sezone grijanja ili hlađenja.</p> <p>3. Minimalne informacije navedene na računu</p> <p>Države članice osiguravaju da se krajnjim korisnicima na računima ili zajedno s računima u jasnom i razumljivom obliku na raspolaganje stave sljedeće informacije ako se one temelje na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja:</p> <p>(a) važeće stvarne cijene i stvarna potrošnja energije ili ukupni troškovi grijanja i rezultati očitavanja razdjelnika troškova grijanja;</p> <p>(b) upotrijebljena mješavina goriva i povezane godišnje emisije stakleničkih plinova, uključujući informacije za krajnje korisnike koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centraliziranih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju;</p>	<p>toplinskih sustava, te opis različitih poreza, pristojbi i tarifa koji se primjenjuju na obračun</p> <p>3. usporedbi sadašnje potrošnje toplinske energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, u grafičkom obliku i prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu kada je sezona grijanja ili hlađenja</p> <p>4. kontaktnim podacima organizacija krajnjih kupaca, Agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih kupaca i tehničkim specifikacijama uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije tih krajnjih kupaca</p> <p>5. postupcima podnošenja prigovora iz članka 11.b ovoga Zakona ili alternativnim</p>		
--	--	--	--

<p>(c) usporedbe sadašnje potrošnje energije krajnjeg korisnika i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, u grafičkom obliku i prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu na klimatske uvjete;</p> <p>(d) kontaktni podaci organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o dostupnim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja upotrebljava energiju;</p> <p>(e) informacije o povezanim postupcima podnošenja pritužbe, uslugama pučkog pravobranitelja ili alternativnim mehanizmima za rješavanje sporova, kako je primjenjivo u državama članicama;</p> <p>(f) usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim korisnikom iz iste kategorije korisnika. U slučaju elektroničkih računa takve usporedbe umjesto toga mogu biti dostupne na internetu, pri čemu adresa mora biti navedena na računima.</p> <p>Države članice mogu ograničiti područje primjene zahtjeva o pružanju informacija o emisijama stakleničkih plinova na temelju prvog podstavka točke (b) uključivanjem samo opskrbljivanja iz sustava centraliziranoga grijanja s ukupnom nazivnom ulaznom toplinskom snagom većom od 20 MW.</p> <p>Računi koji se ne temelje na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja</p>	<p>mehanizmima za rješavanje sporova</p> <p>6. usporedbi s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca</p> <p>(2) U slučaju izdavanja elektroničkih računa, usporedba iz stavka 1. točke 6. ovoga članka, može biti dostupna na internetskim stranicama kupca toplinske energije, pri čemu poveznica na tu stranicu mora biti navedena na računima.</p> <p>(3) Kupac toplinske energije je dužan dati informacije o emisijama stakleničkih plinova iz stavka 1. točke 2. ovoga članka samo krajnjim kupcima spojenim na centralni toplinski sustav čija je ulazna snaga veća od 20 MW.</p> <p>za zadnji odlomak je članak 17 kojim se mijenja članak 33 stavak</p> <p>(16) Ministar donosi pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu</p>		
---	---	--	--

<p>sadržavaju jasno i razumljivo objašnjenje toga kako je izračunan iznos naveden na računu i barem informacije navedene u točkama (d) i (e).</p>	<p>toplinsku energiju kojim se uređuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. modeli raspodjele, obračun i naplata ukupnih troškova toplinske energije u toplinskim sustavima koja uključuje energiju za grijanje i hlađenje samostalnih uporabnih cjelina i zajedničkih dijelova zgrade/građevine i pripremu potrošne tople vode 2. očitavanje sustava za daljinsko očitavanje uređaja iz članka 33. stavka 1. i članka 33.a ovoga Zakona 3. financijski model određivanja naknade za poticanje učinkovitosti grijanja 4. financijski model određivanja preporučene naknade za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije i 5. davanje informacija krajnjim kupcima o energetskej učinkovitosti i udjelu energije iz obnovljivih izvora.“. 		
---	---	--	--

<p>PRILOG X.</p> <p>POTENCIJAL ZA UČINKOVITOST U GRIJANJU I HLAĐENJU</p> <p>Sveobuhvatna procjena nacionalnih potencijala za grijanje i hlađenje iz članka 25. stavka 1. uključuje sljedeće i temelji se na sljedećem:</p> <p>Dio I.</p> <p>PREGLED GRIJANJA I HLAĐENJA</p> <p>1.potražnja za grijanjem i hlađenjem u smislu procijenjene korisne energije (1) i kvantificirane krajnje potrošnje energije u GWh godišnje (2) po sektoru:</p> <p>(a) domaćinstva;</p> <p>(b) usluge;</p> <p>(c) industrija;</p> <p>(d)svaki drugi sektor koji pojedinačno troši više od 5 % ukupne nacionalne potražnje za korisnim grijanjem ili hlađenjem;</p>	<p>članak 9. kojime se prenosi članak 15.</p> <p>„(12) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik, kojim se uređuju metodologija i polazne pretpostavke, potreba provođenja analiza koristi i troškova za procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, a koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem te se definiraju postupci za potrebnu analizu.“.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 110/19) članak/članci članci 1., 2., 4. do 13.</p>

<p>2.utvrđivanje postojanja, odnosno, u slučaju iz podtočke (a) i., utvrđivanje postojanja ili procjena, trenutčne opskrbe grijanjem i hlađenjem: (a)po tehnologiji, u GWh godišnje (3), u sektorima iz točke 1., ako je to moguće, pri čemu se razlikuje energija dobivena iz fosilnih goriva i energija dobivena iz obnovljivih izvora:</p>		Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19) članak/članci Članak 15. i 17.
<p>i.opskrba na lokaciji u poslovnim i stambenim zgradama, putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kotlova koji služe samo za grijanje, —visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije, — dizalica topline; — drugih tehnologija i izvora na lokaciji; <p>ii.opskrba na lokaciji u zgradama koje nisu poslovne ni stambene, putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kotlova koji služe samo za grijanje, —visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije, — dizalica topline; — drugih tehnologija i izvora na lokaciji; <p>iii.opskrba energijom generiranom izvan lokacije, putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> —visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije, — otpadne topline, — drugih tehnologija i izvora izvan lokacije; <p>(b)utvrđivanje postojanja postrojenja koja proizvode otpadnu toplinu ili hladnoću i njihova</p>		Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izradi analize troškova i koristi (04.08.2025)

<p>potencijala za opskrbu grijanjem ili hlađenjem, u GWh godišnje:</p> <p>i.termoelektrane koje mogu proizvoditi otpadnu toplinu ili se mogu podvrgnuti naknadnoj ugradnji tako da mogu proizvoditi otpadnu toplinu s ukupnom toplinskom snagom većom od 50 MW;</p> <p>ii.kogeneracijska postrojenja za proizvodnju toplinske i električne energije u kojima se upotrebljavaju tehnologije iz dijela II. Priloga II. s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW;</p> <p>iii. postrojenja za spaljivanje otpada;</p> <p>iv.pogoni za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW, osim postrojenja iz podtočaka i. i ii., za opskrbu grijanjem ili hlađenjem uporabom energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>v.industrijska postrojenja s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW iz kojih se može dobivati otpadna toplina;</p> <p>(c)prijavljeni udio energije iz obnovljivih izvora i iz otpadne topline ili hladnoće u krajnjoj potrošnji energije u sektoru centraliziranog grijanja i hlađenja (4) u proteklih pet godina, u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001;</p> <p>3.objedinjeni podaci o kogeneracijskim jedinicama u postojećim mrežama centraliziranoga grijanja i hlađenja u pet raspona kapaciteta koji obuhvaćaju:</p> <p>(a) potrošnju primarne energije;</p> <p>(b) ukupnu učinkovitost;</p> <p>(c) uštedu primarne energije;</p> <p>(d) faktore emisije CO₂;</p>			
---	--	--	--

<p>4. objedinjeni podaci o postojećim mrežama centraliziranoga grijanja i hlađenja koje se opskrbljuju iz kogeneracije u pet raspona kapaciteta koji obuhvaćaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) sveukupnu potrošnju primarne energije; (b) potrošnju primarne energije kogeneracijskih jedinica; (c) udio kogeneracije u opskrbi centraliziranoga grijanja i hlađenja; (d) gubitke sustava centraliziranoga grijanja; (e) gubitke sustava centraliziranog hlađenja; (f) gustoću priključenja; (g) udjele sustavâ po različitim skupinama radne temperature; <p>5. karta čitavog državnog područja na kojoj je, uz istodobno očuvanje poslovno osjetljivih informacija, utvrđeno sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) područja potražnje za grijanjem i hlađenjem utvrđena na temelju analize iz točke 1., pri čemu se upotrebljavaju dosljedna mjerila za usredotočavanje na energetske bogata područja u općinama i konurbacijama; (b) postojeće opskrbe točke za grijanje i hlađenje utvrđene u točki 2. podtočki (b) i postrojenja za prijenos centraliziranog grijanja; (c) planirane opskrbe točke za grijanje i hlađenje čiji je tip utvrđen u točki 2. podtočki (b) i utvrđena nova područja za centralizirano grijanje i hlađenje; <p>6. predviđanje kretanja potražnje za grijanjem i hlađenjem kako bi se u vidu imao razvoj situacije u sljedećih 30 godina, u GWh, posebice uzimajući u obzir predviđanja za sljedećih 10 godina, promjene u potražnji povezanoj sa zgradama i različitim</p>			
---	--	--	--

sektorima industrije te učinke politika i strategija povezanih s upravljanjem potražnjom, poput dugoročnih strategija obnova zgrada u skladu s Direktivom (EU) 2018/844 Europskog parlamenta i Vijeća (5);

Dio II.

CILJEVI, STRATEGIJE I MJERE POLITIKE

7.planirani doprinos države članice svojim nacionalnim ciljevima i doprinosima koji se odnose na pet dimenzija energetske unije, kako je navedeno u članku 3. stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) 2018/1999, putem učinkovitosti u grijanju i hlađenju, posebice u vezi s člankom 4. točkom (b) podtočkama od 1. do 4. i člankom 15. stavkom 4. točkom (b) te uredbe, pri čemu se utvrđuje kojim se od tih elemenata dopunjuju integrirani nacionalni energetska i klimatski plan priopćen na temelju članka 3. i članaka od 7. do 12. te uredbe;

8.opći pregled postojećih politika i mjera opisanih u najnovijem izvješću koje se dostavlja u skladu s člancima 3., 20., i 21. te člankom 27. točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1999;

Dio III.

ANALIZA GOSPODARSKOG POTENCIJALA UČINKOVITOG GRIJANJA I HLAĐENJA

9.analiza gospodarskog potencijala (6) različitih tehnologija za grijanje i hlađenje provodi se za cijelo državno područje putem analize troškova i koristi iz članka 25. stavka 3. te se njome utvrđuju

<p>alternativni scenariji za učinkovitije tehnologije za grijanje i hlađenje uporabom energije iz obnovljivih izvora, pri čemu se, ako je primjenjivo, razlikuje energija dobivena iz fosilnih goriva i energija dobivena iz obnovljivih izvora.</p> <p>U obzir bi trebalo uzeti sljedeće tehnologije:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) industrijska otpadna toplina i hladnoća; (b) spaljivanje otpada; (c) visokoučinkovita kogeneracija; (d) obnovljivi izvori energije, poput geotermalne energije, solarne toplinske energije i energije iz biomase, osim onih koji se upotrebljavaju za visokoučinkovitu kogeneraciju; (e) dizalice topline; (f) smanjivanje gubitka topline i hladnoće iz postojećih centraliziranih mreža; (g) centralizirano grijanje i hlađenje; <p>10. analiza gospodarskog potencijala uključuje sljedeće korake i razmatranja:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) razmatranja: <ul style="list-style-type: none"> i. analiza troškova i koristi za potrebe članka 25. stavka 3. uključuje gospodarsku analizu u kojoj se uzimaju u obzir socioekonomski i okolišni čimbenici (7) te financijsku analizu provedenu radi procjene projekata iz stajališta ulagatelja, pri čemu se i u gospodarskoj i financijskoj analizi kao kriterij za procjenu upotrebljava neto sadašnja vrijednost; ii. osnovni scenarij trebao bi služiti kao referentna točka i u njemu bi se trebale uzeti 			
---	--	--	--

<p>u obzir postojeće politike u trenutku pripremanja ove sveobuhvatne procjene (8) te bi trebao biti povezan s podacima prikupljenima u skladu s dijelom I. i dijelom II. točkom 6. ovog Priloga;</p> <p>iii.u alternativnim scenarijima u odnosu na osnovni scenarij uzimaju se u obzir ciljevi u pogledu energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije iz Uredbe (EU) 2018/1999., pri čemu se u svakom scenariju navode sljedeći elementi u odnosu na osnovni scenarij:</p> <ul style="list-style-type: none"> —gospodarski potencijal analiziranih tehnologija, pri čemu se kao mjerilo uzima neto sadašnja vrijednost, —smanjivanje emisija stakleničkih plinova, —ušteta primarne energije u GWh godišnje, —utjecaj na udio obnovljivih izvora energije u nacionalnoj kombinaciji izvora energije. <p>Scenariji koji nisu izvedivi zbog tehničkih razloga, financijskih razloga ili nacionalnih propisa mogu se isključiti u ranoj fazi analize troškova i koristi ako je to opravdano na temelju pažljivih, jasnih i dobro dokumentiranih razmatranja.</p> <p>Prilikom procjene i donošenja odluka trebalo bi uzeti u obzir troškove i uštedu energije proizišle iz povećanja fleksibilnosti u opskrbi energijom te iz optimalnijeg rada elektroenergetskih mreža, uključujući izbjegnute troškove i uštedu proizišle iz</p>			
---	--	--	--

<p>smanjenja ulaganja u infrastrukturu, u analiziranim scenarijima;</p> <p>(b)troškovi i koristi</p> <p>Troškovi i koristi iz podtočke (a) uključuju barem sljedeće troškove i koristi:</p> <p>i.troškovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kapitalni troškovi postrojenja i opreme, — kapitalni troškovi povezanih energetske mreže, — varijabilni i fiksni operativni troškovi, — troškovi energije, — troškovi povezani s okolišem, zdravljem i sigurnošću, u mjeri u kojoj je to moguće, — troškovi povezani s tržištem rada, energetske sigurnošću i konkurentnošću, u mjeri u kojoj je to moguće; <p>ii koristi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost proizvodnje za potrošača (grijanje, hlađenje i električna energija), — vanjske koristi kao što su koristi za okoliš, koristi u pogledu emisija stakleničkih plinova te koristi za zdravlje i sigurnost, u mjeri u kojoj je to moguće, — učinci na tržište rada, energetske sigurnost i konkurentnost, u mjeri u kojoj je to moguće; <p>(c)relevantni scenariji u odnosu na osnovni scenarij:</p>			
--	--	--	--

<p>Razmatraju se svi relevantni scenariji u odnosu na osnovni scenarij, uključujući ulogu učinkovitog individualnog grijanja i hlađenja. Analiza troškova i koristi može obuhvaćati procjenu projekta ili skupine projekata u pogledu šire lokalne, regionalne ili nacionalne procjene s ciljem utvrđivanja troškovno najučinkovitije i najkorisnije opcije grijanja ili hlađenja u odnosu na osnovni scenarij na određenom zemljopisnom području za potrebe planiranja.</p> <p>(d)granice i integrirani pristup:</p> <ul style="list-style-type: none"> i.geografska granica obuhvaća odgovarajuće jasno definirano zemljopisno područje; ii.u analizama troškova i koristi uzimaju se u obzir svi relevantni centralizirani ili decentralizirani izvori opskrbe koji su dostupni u okviru sustava i zemljopisnih granica, uključujući tehnologije iz dijela III. točke 9. ovog Priloga te kretanja i značajke potražnje za grijanjem i hlađenjem; <p>(e)pretpostavke:</p> <ul style="list-style-type: none"> i.za potrebe analiza troškova i koristi države članice pružaju pretpostavke o cijenama glavnih ulaznih i izlaznih čimbenika i diskontnoj stopi; ii.diskontna stopa koja se u gospodarskoj analizi upotrebljava za izračun neto sadašnje vrijednosti odabire se u skladu s europskim ili nacionalnim smjernicama; iii.države članice upotrebljavaju predviđanja u vezi s kretanjem nacionalnih, europskih ili 			
--	--	--	--

<p>međunarodnih cijena energije ako je to potrebno u njihovu nacionalnom, regionalnom ili lokalnom kontekstu;</p> <p>iv. cijene koje se upotrebljavaju u gospodarskoj analizi odražavaju socioekonomske troškove i koristi. Vanjski troškovi, kao što su učinci na zdravlje i okoliš, trebalo bi se uključiti u mjeru u kojoj je to moguće, odnosno ako tržišna cijena već postoji ili ako je uključena u europske ili nacionalne propise;</p> <p>(f) analiza osjetljivosti: uključuje se analiza osjetljivosti radi procjene troškova i koristi projekta ili skupine projekata, a temelji se na varijabilnim čimbenicima koji imaju značajan učinak na ishod izračuna, poput različitih cijena energije, potražnje, diskontnih stopa i drugih;</p> <p>Dio IV.</p> <p>POTENCIJALNE NOVE STRATEGIJE I MJERE POLITIKE</p> <p>11. pregled novih zakonodavnih i nezakonodavnih mjera politike (9) kako bi se ostvario gospodarski potencijal utvrđen u skladu s točkama 9. i 10., zajedno s predviđanjem:</p> <p>(a) smanjivanja emisija stakleničkih plinova;</p> <p>(b) uštede primarne energije u GWh godišnje;</p> <p>(c) utjecaja na udio visokoučinkovite kogeneracije;</p> <p>(d) utjecaja na udio obnovljivih izvora energije u nacionalnoj kombinaciji izvora energije te u sektoru grijanja i hlađenja;</p>			
---	--	--	--

<p>(e)veza s nacionalnim financijskim programiranjem i uštede troškova za državni proračun i sudionike na tržištu;</p> <p>(f)procijenjenih mjera javne potpore, ako postoje, uz godišnji proračun i utvrđivanje mogućeg elementa potpore.</p>			
<p>(1) Količina toplinske energije koja je potrebna da bi se zadovoljila potražnja krajnjih korisnika za grijanjem i hlađenjem.</p> <p>(2) Trebalo bi se koristiti najnovijim dostupnim podacima.</p> <p>(3) Trebalo bi se koristiti najnovijim dostupnim podacima.</p> <p>(4) Nakon utvrđivanja metodologije za izračun količine energije iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava za hlađenje i centralizirano hlađenje u skladu s člankom 35. Direktive (EU) 2018/2001, postojanje „hlađenja uporabom energije iz obnovljivih izvora” utvrđuje se u skladu s tom direktivom. Do tada se izvodi u skladu s odgovarajućom nacionalnom metodologijom.</p> <p>(5) Direktiva (EU) 2018/844 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada i Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (SL L 156, 19.6.2018., str. 75.).</p>			

<p>(6) Analizom gospodarskog potencijala trebala bi se utvrditi količina energije (u GWh) koja se može proizvesti u jednoj godini uporabom svake analizirane tehnologije. Ograničenja i međusobna povezanost unutar energetske sustava također bi se trebali uzeti u obzir. U analizi se mogu upotrebljavati modeli koji se temelje na predviđanjima reprezentativnima za funkcioniranje uobičajenih vrsta tehnologija ili sustava.</p> <p>(7) Uključujući procjenu iz članka 15. stavka 7. Direktive (EU) 2018/2001.</p> <p>(8) Krajnji datum za uzimanje u obzir politika za osnovni scenarij jest kraj godine koja prethodi godini do kraja koje treba završiti sveobuhvatnu procjenu. Dakle, politike donesene unutar godinu dana prije roka za predaju sveobuhvatnih procjena i kasnije ne trebaju se uzeti u obzir.</p> <p>(9) Taj pregled uključuje mjere i programe financiranja koji se mogu donijeti tijekom razdoblja sveobuhvatne procjene, ne dovodeći u pitanje zasebnu obavijest o programima javne potpore za procjenu državnih potpora.</p>			
--	--	--	--

<p>PRILOG XI.</p> <p>ANALIZE TROŠKOVA I KORISTI</p> <p>Analizama troškova i koristi osiguravaju se informacije za potrebe mjera iz članka 25. stavka 3. i članka 26. stavka 7.</p> <p>Ako se planira postrojenje namijenjeno samo proizvodnji električne energije ili postrojenje u kojem se neće iskoristavati otpadna toplina, izrađuje se usporedba između planiranog postrojenja ili planiranog preuređenja i istovjetnog postrojenja u kojem se proizvodi jednaka količina električne energije ili procesne topline, ali i iskoristava otpadna toplina i isporučuje toplinska energija putem visokoučinkovite kogeneracije ili mreža za centralizirano grijanje ili hlađenje, ili putem oba načina.</p> <p>U procjeni se u okviru zadane zemljopisne granice uzima u obzir planirano postrojenje i sva odgovarajuća postojeća ili potencijalna mjesta potražnje za toplinskom energijom ili hlađenjem koja se iz njega mogu opskrbljivati, uzimajući u obzir racionalne mogućnosti, na primjer tehničku izvedivost i udaljenost.</p> <p>Granica sustava određuje se tako da uključuje planirano postrojenje i toplinska opterećenja i opterećenja zbog hlađenja, kao što su zgrade i tehnološki procesi. U okviru granica sustava za oba se slučaja određuju i uspoređuju ukupni troškovi pružanja toplinske i električne energije.</p>	<p>članak 9. kojim se mijenja članak 15 „(12) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 9. ovoga članka ministar donosi pravilnik, kojim se uređuju metodologija i polazne pretpostavke, potreba provođenja analiza koristi i troškova za procjene potencijala iz članka 17. ovoga Zakona, a koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti, u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem te se definiraju postupci za potrebnu analizu.“.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o izradi analize troškova i koristi (NN 110/19) članak/članci članci 14 do 19 - pojedinačno postrojenje</p>
		<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izradi analize troškova i koristi (04.08.2025)</p>

<p>Toplinska opterećenja ili opterećenja zbog hlađenja uključuju postojeća toplinska opterećenja ili opterećenja zbog hlađenja, kao što je industrijsko postrojenje ili postojeći sustav za centralizirano grijanje ili hlađenje, a u gradskim područjima također toplinsko opterećenje ili opterećenje zbog hlađenja i troškove koji bi nastali ako bi se skupini zgrada ili dijelu grada osigurala nova mreža za centralizirano grijanje ili hlađenje ili ako bi se skupina zgrada ili dio grada priključili na takvu mrežu, ili oboje.</p> <p>Analize troškova i koristi temelje se na opisu planiranog postrojenja i usporednog postrojenja, uključujući prema potrebi električne i toplinske kapacitete, vrstu goriva, planiranu uporabu i broj planiranih radnih sati svake godine, lokaciju i potražnju za električnom i toplinskom energijom.</p> <p>U procjeni iskorištavanja otpadne topline uzimaju se u obzir postojeće tehnologije. U procjeni se uzima u obzir izravno korištenje otpadne topline ili podizanje njezine temperature ili oboje. Ako se otpadna toplina iskorištava na lokaciji, razmatra se barem uporaba izmjenjivača topline, dizalica topline i tehnologija za pretvaranje topline u električnu energiju. Ako se otpadna toplina iskorištava izvan lokacije, kao potencijalne točke potražnje razmatraju se barem industrijska postrojenja, poljoprivredne lokacije i mreže centraliziranog grijanja.</p> <p>Za potrebe usporedbe u obzir se uzimaju potražnja za toplinskom energijom i vrste grijanja i hlađenja koja upotrebljavaju susjedna mjesta potražnje za toplinskom energijom ili hlađenjem. Usporedba</p>			
---	--	--	--

<p>obuhvaća infrastrukturne troškove planiranog i usporednog postrojenja.</p> <p>Analiza troškova i koristi za potrebe članka 26. stavka 7. uključuje gospodarsku analizu koja obuhvaća financijsku analizu koja odražava stvarne transakcije u novčanom toku iz ulaganja u pojedinačna postrojenja i iz njihova rada.</p> <p>Projekti s pozitivnim rezultatima analize troškova i koristi su projekti kod kojih zbroj diskontiranih koristi u gospodarskoj i financijskoj analizi prelazi zbroj diskontiranih troškova (veća korist od troškova).</p> <p>Države članice utvrđuju opća načela za metodologiju, pretpostavke i vremenski okvir za gospodarsku analizu.</p> <p>Države članice mogu od poduzeća odgovornih za rad toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih poduzeća, mreža za centralizirano grijanje i hlađenje ili drugih stranaka na koje utječe definirana granica sustava ili zemljopisna granica zahtijevati da dostave podatke koji će se upotrijebiti u procjeni troškova i koristi pojedinačnog postrojenja.</p>			
--	--	--	--

<p>PRILOG XII.</p> <p>JAMSTVO O PODRIJETLU ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU PROIZVEDENU IZ VISOKOUČINKOVITE KOGENERACIJE</p> <p>1. Države članice poduzimaju mjere kojima osiguravaju:</p> <p>(a) da jamstvo o podrijetlu električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije:</p> <ul style="list-style-type: none"> — proizvođačima omogućuje da dokažu da je električna energija koju prodaju proizvedena iz visokoučinkovite kogeneracije i u tu se svrhu izdaje kao odgovor na zahtjev proizvođača, — bude točno, pouzdano i zaštićeno od prevara, — bude izdano, prenošeno i ukinuto u elektroničkom obliku; <p>(b) da se ista jedinica energije iz visokoučinkovite kogeneracije uzima u obzir samo jedanput.</p> <p>2. Jamstvo o podrijetlu iz članka 26. stavka 13. sadržava najmanje sljedeće informacije:</p> <p>(a) identitet, lokaciju, vrstu i kapacitet (za toplinsku i električnu energiju) postrojenja u kojem se proizvela energija;</p> <p>(b) datume i mjesta proizvodnje;</p> <p>(c) donju kalorijsku vrijednost izvora goriva iz kojeg je proizvedena električna energija;</p> <p>(d) količinu i uporabu toplinske energije proizvedene zajedno s električnom energijom;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (22.09.2025)
--	--	---------------	--

<p>(e)količinu električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u skladu s Prilogom III. na koju se jamstvo o podrijetlu odnosi;</p> <p>(f)uštedu primarne energije izračunanu u skladu s Prilogom III. na temelju usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti navedenih u Prilogu III. točki (d);</p> <p>(g)nazivnu električnu i toplinsku učinkovitost pogona;</p> <p>(h)je li i u kojoj mjeri postrojenje imalo koristi od potpore ulaganju;</p> <p>(i)je li i u kojoj mjeri jedinica energije imala koristi na bilo koji drugi način od nacionalnog programa potpore i vrstu programa potpore;</p> <p>(j) datum od kojeg je postrojenje operativno; i</p> <p>(k)datum i zemlju izdavanja jedinstvenog identifikacijskog broja.</p> <p>Jamstvo o podrijetlu standardno vrijedi za 1 MWh. Odnosi se na neto proizvedenu električnu energiju koja se mjeri na granici stanice i isporučuje u mrežu.</p>			
<p>PRILOG XIII.</p> <p>KRITERIJI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA REGULACIJU ENERGETSKE MREŽE I ZA TARIFE ELEKTROENERGETSKE MREŽE</p> <p>1. Mrežne tarife moraju biti transparentne i nediskriminirajuće te moraju biti u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 i odražavati uštede troškova u mrežama ostvarene mjerama na strani potražnje i mjerama odgovora na potražnju te distribuiranom proizvodnjom energije, uključujući</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (14.07.2025)</p>

<p>uštete od smanjenja troškova isporuke ili ulaganja u mrežu te optimalnijeg rada mreže.</p> <p>2. Regulacijom mreže i mrežnim tarifama mrežni operatori ili poduzeća za maloprodaju energije ne sprečavaju se da na raspolaganje stave usluge sustava za mjere odgovora na potražnju, upravljanje potražnjom i distribuiranu proizvodnju energije na organiziranim tržištima električne energije, uključujući izvanburzovna tržišta i burze električne energije za trgovanje električnom energijom, kapacitete, usluge uravnoteženja i pomoćne usluge u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i tržišta za isti dan, a posebno:</p> <p>(a) preusmjeravanje opterećenja krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije;</p> <p>(b) uštedu energije na temelju odgovora na potražnju distribuiranih potrošača od strane neovisnih agregatora;</p> <p>(c) smanjenje potražnje putem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje provode pružatelji energetske usluge, uključujući ESCO-e;</p> <p>(d) priključivanje i dispečiranje izvora proizvodnje energije na donjim naponskim razinama;</p> <p>(e) priključivanje izvora proizvodnje energije koji su bliže mjestu potrošnje; i</p> <p>(f) skladištenje energije.</p> <p>3. Mrežnim ili maloprodajnim tarifama može se poduprijeti dinamično određivanje cijena za mjere odgovora na potražnju krajnjih kupaca, kao što su:</p> <p>(a) tarife s obzirom na vrijeme uporabe;</p>			
---	--	--	--

<p>(b) određivanje cijena u vrijeme kritičnog opterećenja;</p> <p>(c) određivanje cijena u realnom vremenu; i</p> <p>(d) popusti u vrijeme vršnog opterećenja.</p>			
<p>PRILOG XIV.</p> <p>ZAHTJEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA OPERATORE PRIJENOSNIH SUSTAVA I OPERATORE DISTRIBUCIJSKIH SUSTAVA</p> <p>Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava:</p> <p>(a) utvrđuju i objavljuju standardna pravila u pogledu pokrivanja i podjele troškova tehničkih prilagodbi, poput priključaka na mrežu, jačanja mreže i uvođenja novih mreža, poboljšanja rada mreže i pravila u pogledu nediskriminirajuće primjene kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije;</p> <p>(b) svakom novom proizvođaču električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije koji se želi priključiti na sustav pružaju sveobuhvatne i potrebne informacije, uključujući:</p> <p>i. sveobuhvatnu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem na mrežu;</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (14.07.2025)</p>

<p>ii.razuman i točan vremenski raspored za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenje na mrežu;</p> <p>iii.razumni okvirni vremenski raspored za svaki predloženi priključak na mrežu. Cjelokupni proces priključivanja na mrežu ne bi trebao trajati dulje od 24 mjeseca, vodeći računa o razumnoj praktičnosti i nediskriminaciji;</p> <p>(c)osiguravaju standardizirane i pojednostavljene postupke za priključivanje distribuiranih proizvođača energije iz visokoučinkovite kogeneracije kako bi olakšali njihovo priključivanje na mrežu.</p> <p>Standardna pravila iz prvog odlomka točke (a) temelje se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima, a posebno se uzimaju u obzir svi troškovi i koristi povezani s priključivanjem navedenih proizvođača na mrežu. U pravilima mogu biti predviđene različite vrste priključivanja.</p>			
<p>PRILOG XV.</p> <p>MINIMALNE STAVKE KOJE TREBA UKLJUČITI U UGOVORE O ENERGETSKOM UČINKU ILI U POVEZANE SPECIFIKACIJE JAVNOG NATJEČAJA</p> <p>—Nalazi i preporuke navedeni u analizama i energetske pregledima provedenima prije sklapanja ugovora koji obuhvaćaju korištenje energije u zgradi s obzirom na uvođenje mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o energetske učinkovitosti (09.06.2025)

<ul style="list-style-type: none"> —Jasan i transparentan popis mjera za poboljšanje učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s učinkovitošću koje treba ostvariti. —Zajamčena ušteda koju treba ostvariti provedbom mjera iz ugovora. —Trajanje i ključne točke ugovora, uvjeti i otkazni rok. —Jasan i transparentan popis obveza svake ugovorne stranke. —Referentni datum(i) za utvrđivanje ostvarene uštede. —Jasan i transparentan popis koraka u provedbi mjere ili paketa mjera i prema potrebi povezanih troškova. —Obveza potpune provedbe mjera iz ugovora i dokumentiranje svih promjena napravljenih tijekom provedbe projekta. —Propisi o uključivanju istovjetnih zahtjeva u sve podugovore s trećim osobama. —Jasan i transparentan prikaz financijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju stranaka u ostvarenoj novčanoj uštedi, odnosno naknada pružatelju usluga. —Jasne i transparentne odredbe o mjerenju i provjeri ostvarene zajamčene uštede, provjeri kakvoće i jamstvima. —Odredbe u kojima se objašnjava postupak u slučaju promjene okvirnih uvjeta koji utječu na sadržaj i ishod ugovora, odnosno promjene cijene energije i intenziteta uporabe postrojenja. —Detaljne informacije o obvezama svake ugovorne stranke i o sankcijama za njihovo kršenje. 			
---	--	--	--

<p>PRILOG XVI.</p> <p>Dio A</p> <p>Direktiva stavljena izvan snage i popis njezinih naknadnih izmjena (iz članka 39.)</p> <p>Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća</p> <p>(SL L 315, 14.11.2012., str. 1.)</p> <p>Direktiva Vijeća 2013/12/EU</p> <p>(SL L 141, 28.5.2013., str. 28.)</p> <p>Direktiva (EU) 2018/844 Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 2.</p> <p>(SL L 156, 19.6.2018., str. 75.)</p> <p>Direktiva (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća</p> <p>(SL L 328, 21.12.2018., str. 210.)</p> <p>Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 54.</p> <p>(SL L 328, 21.12.2018., str. 1.)</p> <p>Odluka (EU) 2019/504 Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 1.</p> <p>(SL L 85 I, 27.3.2019., str. 66.)</p> <p>Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/826</p> <p>(SL L 137, 23.5.2019., str. 3.)</p>		Nije potrebno preuzimanje	Ne prenosi se
---	--	---------------------------	---------------

<p>Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća samo članak 70.</p> <p>(SL L 158, 14.6.2019., str. 125.)</p> <p>Dio B</p> <p>Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo (iz članka 39.)</p> <p>Direktiva Rok za prenošenje 2012/27/EU 5. lipnja 2014. (EU) 10. ožujka 2020. 2018/844 (EU) 25. lipnja 2020., uz iznimku članka 1. 2018/2002 točaka od 5. do 10. i točaka 3. i 4. Priloga 25. listopada 2020., u pogledu članka 1. točaka od 5. do 10. i točaka 3. i 4. Priloga (EU) 31. prosinca 2019., u pogledu 2019/944 članka 70. točke 5. podtočke (a) 25. listopada 2020., u pogledu članka 70. točke 4. 31. prosinca 2020., u pogledu članka 70. točaka od 1. do 3., točke 5. podtočke (b) i točke 6.</p>			
--	--	--	--

<p>PRILOG XVII.</p> <p>Korelacijska tablica</p> <p>Direktiva 2012/27/EU Ova Direktiva</p> <p>Članak 1. Članak 1.</p> <p>Članak 2. uvodni tekst Članak 2. uvodni tekst</p> <p>Članak 2. točka 1. Članak 2. točka 1.</p> <p>– Članak 2. točke 2., 3. i 4.</p> <p>Članak 2. točka 2. Članak 2. točka 5.</p> <p>Članak 2. točka 3. Članak 2. točka 6.</p> <p>– Članak 2. točka 7.</p> <p>Članak 2. točka 4. Članak 2. točka 8.</p> <p>Članak 2. točka 5. Članak 2. točka 9.</p> <p>Članak 2. točka 6. Članak 2. točka 10.</p> <p>Članak 2. točka 7. Članak 2. točka 11.</p> <p>Članak 2. točka 8. Članak 2. točka 12.</p> <p>Članak 2. točka 9. –</p> <p>Članak 2. točka 10. Članak 2. točka 13.</p> <p>– Članak 2. točke 14. i 15.</p> <p>Članak 2. točka 11. Članak 2. točka 16.</p> <p>Članak 2. točka 12. Članak 2. točka 17.</p> <p>Članak 2. točka 13. Članak 2. točka 18.</p> <p>Članak 2. točka 14. Članak 2. točka 19.</p> <p>Članak 2. točka 15. Članak 2. točka 20.</p> <p>Članak 2. točka 16. Članak 2. točka 21.</p> <p>Članak 2. točka 17. Članak 2. točka 22.</p> <p>Članak 2. točka 18. Članak 2. točka 23.</p> <p>Članak 2. točka 19. Članak 2. točka 24.</p> <p>Članak 2. točka 20. Članak 2. točka 25.</p> <p>Članak 2. točka 21. Članak 2. točka 26.</p> <p>Članak 2. točka 22. Članak 2. točka 27.</p> <p>Članak 2. točka 23. Članak 2. točka 28.</p> <p>Članak 2. točka 24. Članak 2. točka 29.</p>		Nije potrebno preuzimanje	korelacijska tablica dosadašnje i ove direktive.
---	--	---------------------------	--

-	Članak 2. točka 30.			
-	Članak 2. točka 31.			
Članak 2. točka 25.	Članak 2. točka 32.			
Članak 2. točka 26.	-			
Članak 2. točka 27.	Članak 2. točka 33.			
Članak 2. točka 28.	Članak 2. točka 34.			
Članak 2. točka 29.	Članak 2. točka 35.			
Članak 2. točka 30.	Članak 2. točka 36.			
Članak 2. točka 31.	Članak 2. točka 37.			
Članak 2. točka 32.	Članak 2. točka 38.			
Članak 2. točka 33.	Članak 2. točka 39.			
Članak 2. točka 34.	Članak 2. točka 40.			
Članak 2. točka 35.	Članak 2. točka 41.			
Članak 2. točka 36.	Članak 2. točka 42.			
Članak 2. točka 37.	Članak 2. točka 43.			
Članak 2. točka 38.	Članak 2. točka 44.			
Članak 2. točka 39.	Članak 2. točka 45.			
Članak 2. točka 40.	-			
Članak 2. točka 41.	Članak 2. točka 46.			
Članak 2. točka 42.	Članak 2. točka 47.			
Članak 2. točka 43.	Članak 2. točka 48.			
-	Članak 2. točka 49.			
Članak 2. točka 44.	Članak 2. točka 50.			
Članak 2. točka 45.	Članak 2. točka 51.			
-	Članak 2. točke 52., 53., 54., 55. i 56.			
-	Članak 3.			
-	Članak 4. stavak 1.			
Članak 3. stavak 1. prvi podstavak	Članak 4. stavak 2. prvi podstavak			
	Članak 4. stavak 2. drugi podstavak			

Članak 3. stavak 1. drugi podstavak uvodni tekst	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak uvodni tekst			
Članak 3. stavak 1. drugi podstavak točke (a) i (b)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točke (a) i (b)			
Članak 3. stavak 1. drugi podstavak točka (c)	-			
Članak 3. stavak 1. drugi podstavak točka (d)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (c)			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak uvodni tekst	-			
-	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (d) uvodni tekst			
-	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (d) podtočke i., ii. i iii.			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (a)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (d) podtočka iv.			
-	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) uvodni tekst			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (b)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) podtočka i.			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (c)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) podtočka ii.			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (d)	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) podtočka iii.			
Članak 3. stavak 1. treći podstavak točka (e)	-			

-	Članak 4. stavak 3. prvi podstavak točka (e) podtočka iv.			
Članak 3. stavci 2. i 3.	-			
Članak 3. stavak 4.	Članak 35. stavak 6.			
Članak 3. stavci 5. i 6.	-			
-	Članak 4. stavak 4.			
-	Članak 4. stavak 5.			
-	Članak 4. stavak 6.			
-	Članak 4. stavak 7.			
-	Članak 5.			
Članak 5. stavak 1. prvi podstavak	Članak 6. stavak 1. prvi podstavak			
Članak 5. stavak 1. drugi podstavak	Članak 6. stavak 1. peti podstavak			
-	Članak 6. stavak 1. drugi i treći podstavak			
Članak 5. stavak 1. treći podstavak	Članak 6. stavak 1. četvrti podstavak			
Članak 5. stavak 1. četvrti i - peti podstavak	-			
Članak 5. stavak 2.	-			
Članak 6. stavak 2.	Članak 6. stavak 2. drugi podstavak			
Članak 5. stavak 3.	Članak 6. stavak 3.			
Članak 5. stavak 4.	Članak 6. stavak 4.			
Članak 5. stavak 5.	Članak 6. stavak 5.			
Članak 5. stavak 5. prvi podstavak točka (b)	Članak 6. stavak 5. drugi podstavak točka (c)			
-	Članak 6. stavak 5. drugi podstavak točka (b)			
Članak 5. stavak 6.	Članak 6. stavak 6.			

-	Članak 6. stavak 6. drugi podstavak točka (a)			
Članak 5. stavak 6. drugi podstavak	Članak 6. stavak 6. drugi podstavak točka (b)			
Članak 5. stavak 6. treći podstavak	Članak 6. stavak 6. treći podstavak			
Članak 5. stavak 7.	-			
Članak 6. stavak 1. prvi podstavak	Članak 7. stavak 1. prvi podstavak			
Članak 6. stavak 1. drugi podstavak	Članak 7. stavak 1. prvi podstavak			
-	Članak 7. stavak 1. drugi podstavak			
-	-			
Članak 6. stavci 2., 3. i 4.	Članak 7. stavci 2., 3. i 4.			
-	Članak 7. stavci 5., 6., 7. i 8.			
-	-			
Članak 7. stavak 1. uvodni tekst i točke (a) i (b)	Članak 8. stavak 1. uvodni tekst i točke (a) i (b)			
-	Članak 8. stavak 1. točka (c)			
Članak 7. stavak 1. drugi podstavak	Članak 8. stavak 5.			
Članak 7. stavak 1. treći podstavak	Članak 8. stavak 1. peti podstavak			
Članak 7. stavak 1. četvrti podstavak	Članak 8. stavak 1. četvrti podstavak			
-	Članak 8. stavci 3. i 4.			
Članak 7. stavak 2.	Članak 8. stavak 6.			
Članak 7. stavak 3.	Članak 8. stavak 7.			
Članak 7. stavak 4.	Članak 8. stavak 8.			
Članak 7. stavak 5.	Članak 8. stavak 9.			
Članak 7. stavak 6.	Članak 8. stavak 10.			

Članak 7. stavak 7.	–			
Članak 7. stavak 8.	–			
Članak 7. stavak 9.	–			
Članak 7. stavak 10.	Članak 8. stavak 2.			
Članak 7. stavak 11.	–			
	Članak 8. stavci 11., 12. i 13.			
Članak 7. stavak 12.	Članak 8. stavak 14.			
Članak 7.a stavak 1.	Članak 9. stavak 1.			
Članak 7.a stavak 2.	Članak 9. stavak 3.			
Članak 7.a stavak 3.	Članak 9. stavak 4.			
–	Članak 9. stavak 2.			
–	Članak 9. stavci 5., 6. i 7.			
Članak 7.a stavci 4. i 5.	Članak 9. stavci 8. i 9.			
–	Članak 9. stavak 10.			
Članak 7.a stavci 6. i 7.	Članak 9. stavci 11. i 12.			
Članak 7.b stavci 1. i 2.	Članak 10. stavci 1. i 2.			
–	Članak 10. stavci 3. i 4.			
–	Članak 11. stavci 1. i 2.			
–	Članak 11. stavci 3. i 4.			
Članak 8. stavci 1. i 2.	Članak 11. stavci 5., 6. i 7.			
Članak 8. stavci 3. i 4.	–			
–	Članak 11. stavak 8.			
Članak 8. stavak 5.	Članak 11. stavak 9.			
–	Članak 11. stavak 10.			
Članak 8. stavak 6.	Članak 11. stavak 11.			
Članak 8. stavak 7.	Članak 11. stavak 12.			
–	Članak 12.			
Članak 9.	Članak 13.			
Članak 9.a	Članak 14.			
Članak 9.b	Članak 15.			
Članak 9.c	Članak 16.			
Članak 10.	Članak 17.			
Članak 10.a	Članak 18.			

Članak 11.	Članak 19.			
Članak 12.	Članak 20.			
-	Članak 21.			
-	Članak 22. stavak 1.			
Članak 12. stavak 1.	Članak 22. stavak 2.			
Članak 12. stavak 2. uvodni tekst i točka (a) podtočke od i. do v.	Članak 22. stavak 2. drugi podstavak točke od (a) do (g)			
	Članak 22. stavak 2. drugi podstavak točka (h)			
Članak 12. stavak 2. točka (b)	Članak 22. stavak 3. treći podstavak			
-	Članak 22. stavak 3. treći podstavak točke (a) i (b)			
Članak 12. stavak 2. točka (b) podtočke i. i ii.	Članak 22. stavak 3. treći podstavak točke (c) i (d)			
-	Članak 22. stavak 3. treći podstavak točka (e)			
-	Članak 22. stavci od 4. do 9.			
-	Članak 23.			
-	Članak 24.			
Članak 13.	Članak 32.			
Članak 14. stavak 1.	Članak 25. stavak 1.			
-	Članak 25. stavak 2.			
Članak 14. stavak 2.	Članak 25. stavak 5.			
Članak 14. stavak 3.	Članak 25. stavak 3. prvi podstavak			
-	Članak 25. stavak 3. drugi podstavak			
Članak 14. stavak 4.	Članak 25. stavak 4.			
-	Članak 25. stavak 6.			

-	Članak 26. stavci 1., 2., 3., 4., 5. i 6.			
Članak 14. stavak 5. uvodni tekst i točka (a)	Članak 26. stavak 7. uvodni tekst i točka (a)			
Članak 14. stavak 5. točke (b), (c) i (d)	-			
-	Članak 26. stavak 7. točke (b), (c) i (d) i drugi podstavak			
Članak 14. stavak 5. drugi i treći podstavak	Članak 26. stavak 7. treći i četvrti podstavak			
Članak 14. stavak 6. točka (a)	Članak 26. stavak 8. točka (a)			
Članak 14. stavak 6. točka (b)	-			
Članak 14. stavak 6. točka (c)	Članak 26. stavak 8. točka (b)			
-	Članak 26. stavak 8. točka (c)			
Članak 14. stavak 6. drugi i treći podstavak	Članak 26. stavak 8. drugi i treći podstavak			
Članak 14. stavci 7., 8. i 9.	Članak 26. stavci 9., 10. i 11.			
-	Članak 26. stavak 12.			
Članak 14. stavci 10. i 11.	Članak 26. stavci 13. i 14.			
Članak 15. stavak 1. prvi podstavak	Članak 27. stavak 1.			
Članak 15. stavak 1. drugi i treći podstavak	-			
-	Članak 27. stavci 2., 3. i 4.			
Članak 15. stavak 1. četvrti podstavak	Članak 27. stavak 5.			
Članak 15. stavci 2. i 2.a	-			

Članak 15. stavci 3. i 4. i stavak 5. prvi podstavak	Članak 27. stavci 6., 7. i 8.			
Članak 15. stavak 5. drugi podstavak	–			
Članak 15. stavak 6. prvi podstavak	–			
Članak 15. stavak 6. drugi podstavak	Članak 27. stavak 9.			
Članak 15. stavak 7.	Članak 27. stavak 10.			
Članak 15. stavak 9. prvi podstavak	Članak 27. stavak 11.			
Članak 15. stavak 9. drugi podstavak	–			
Članak 16. stavci 1. i 2.	–			
–	Članak 28. stavci 1., 2., 3. i 5.			
Članak 16. stavak 3.	Članak 28. stavak 4.			
Članak 17. stavak 1. prvi podstavak	–			
Članak 17. stavak 1. drugi podstavak	Članak 30. stavak 3.			
Članak 17. stavak 2.	Članak 22. stavak 7.			
Članak 17. stavak 3.	–			
Članak 17. stavak 4.	–			
Članak 17. stavak 5.	Članak 22. stavak 10.			
Članak 18. stavak 1. uvodni tekst	Članak 29. stavak 1. uvodni tekst			
Članak 18. stavak 1. točka (a) podtočke i. i ii.	Članak 29. stavak 1. točke (a) i (b)			
–	Članak 29. stavak 1. točke (c) i (d)			
Članak 18. stavak 1. točka (b)	Članak 29. stavak 2.			

Članak 18. stavak 1. točka (c)	Članak 29. stavak 3.			
-	Članak 29. stavak 4.			
Članak 18. stavak 1. točka (d) podtočke i. i ii.	Članak 29. stavak 5. točke (a) i (b)			
-	Članak 29. stavak 5. točka (c)			
Članak 18. stavak 2. točke (a) i (b)	Članak 29. stavak 6. točke (a) i (b)			
Članak 18. stavak 2. točke (c) i (d)	-			
-	Članak 29. stavak 6. točka (c)			
-	Članak 29. stavak 7.			
Članak 18. stavak 3.	Članak 29. stavak 8.			
Članak 19. stavak 1. točka (a)	Članak 29. stavak 5. prvi podstavak			
Članak 19. stavak 1. točka (b)	Članak 7. stavak 7. prvi podstavak			
Članak 19. stavak 1. drugi podstavak	Članak 22. stavak 9. drugi podstavak			
Članak 19. stavak 2.	-			
Članak 20. stavci 1. i 2.	Članak 30. stavci 1. i 2.			
-	Članak 30. stavci 3., 4. i 5.			
Članak 20. stavci 3., 3.a, 3.b i 3.c	Članak 30. stavci 6., 7., 8. i 9.			
Članak 20. stavak 3.d	Članak 30. stavak 10. prvi podstavak			
-	Članak 30. stavak 10. drugi podstavak			
Članak 20. stavci 4., 5., 6. i 7.	Članak 30. stavci 11., 13., 14. i 15.			
-	Članak 30. stavak 12.			
-	Članak 30. stavak 16.			

-	Članak 30. stavci 17. i 18.			
Članak 21.	Članak 31. stavak 1.			
Prilog IV. bilješka 3.	Članak 31. stavci 2., 3. i 4.			
-	Članak 31. stavak 5.			
Prilog IV. bilješka 3.	Članak 31. stavci 6. i 7.			
Članak 22. stavci 1. i 2.	Članak 33. stavci 1. i 2.			
-	Članak 33. stavak 3.			
Članak 23.	Članak 34.			
Članak 24. stavci 4.a, 5. i 6.	Članak 35. stavci 1., 2. i 3.			
Članak 24. stavci 7., 8., 9., 10. i 12.	-			
Članak 24. stavci 13. i 14.	Članak 35. stavci 4. i 5.			
Članak 24. stavak 15.	Članak 35. stavak 7.			
uvodni tekst	uvodni tekst			
Članak 24. stavak 15. točka - (a)	-			
Članak 24. stavak 15. točka (b)	Članak 35. stavak 7. točka (a)			
-	Članak 35. stavak 7. točke (b), (c), (d), (e), (f), (g) i (h)			
-	Članak 35. stavak 7. drugi podstavak			
Članak 24. stavak 8.	Članak 35. stavak 7. treći podstavak			
Članak 25.	-			
Članak 26.	-			
Članak 28.	Članak 36.			
-	Članak 37.			
Članak 27. prvi stavak	Članak 38. prvi stavak			
Članak 27. drugi stavak	-			
Članak 27. treći stavak	Članak 38. drugi stavak			
	-			

Članak 28. stavak 1. prvi podstavak	Članak 36. stavak 1. prvi podstavak			
Članak 28. stavak 1. drugi podstavak	–			
Članak 28. stavak 1. treći i četvrti podstavak	Članak 36. stavak 1. drugi podstavak			
Članak 28. stavak 2.	Članak 36. stavak 2.			
Članak 29.	Članak 39.			
–	Članak 39. drugi stavak			
–	Članak 39. treći stavak			
Članak 30.	Članak 40.			
–	Prilog I.			
Prilog I.	Prilog II.			
Prilog II.	Prilog III.			
Prilog III.	Prilog IV.			
Prilog IV.	–			
Prilog V.	Prilog V.			
Prilog VI.	Prilog VI.			
–	Prilog VII.			
Prilog VII.	Prilog VIII.			
Prilog VII.a	Prilog IX.			
Prilog VIII.	Prilog X.			
Prilog IX.	Prilog XI.			
Prilog X.	Prilog XII.			
Prilog XI.	Prilog XIII.			
Prilog XII.	Prilog XIV.			
Prilog XIII.	Prilog XV.			
Prilog XV.	–			
–	Prilog XVI.			
–	Prilog XVII.			

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Izmjene Direktive (EU) 2018/2001</p> <p>Direktiva (EU) 2018/2001 mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.u članku 2. drugi stavak mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)točka 1. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1.,energija iz obnovljivih izvora’ ili ,obnovljiva energija’ znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, osmotska energija, energija iz okoliša, energija plime i oseke, valova te druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin;</p> <p>1.a,oblo drvo industrijske kvalitete’ znači pilanski trupci, furnirski trupci, oblo ili cijepano celulozno drvo, kao i svo drugo oblo drvo koje je pogodno za industrijske svrhe, osim oblog drva čije ga značajke, kao što su vrsta, dimenzije, ravni rast i gustoća čvorova, čine neprikladnim za</p>	<p>stavak 14. Direktive kojim se mijenja članak 24. stavak 1. prenosi se člankom 6. Zakona (mijenja članak 11. Zakona, stavci 23. i 24.) i člankom 17. Zakona (mijenja članak 33. Zakona, stavak 16.)</p> <p><u>članak 6. stavak 23 i 24.</u></p> <p>(23) Kupac toplinske energije dužan je uz mjesečni račun ili na internetskoj stranici kupca toplinske energije, objaviti informacije o energetskej učinkovitosti i udjelu obnovljive energije u centralnom i zatvorenom toplinskom sustavu u kojem obavlja djelatnost u skladu s pravilnikom iz članka 33. stavka 16. ovog Zakona.</p> <p>(24) Informacije o udjelu energije iz obnovljivih izvora iz stavka 23. ovog članka, izražavaju se barem kao postotak konačne bruto potrošnje energije u grijanju i hlađenju dodijeljene krajnjim kupcima određenog toplinskog sustava, uključujući informacije o tome koliko je energije potrošeno za isporuku jedne toplinske jedinice krajnjem kupcu.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (22.09.2025)</p>
--	---	----------------------------	---

<p>industrijsku uporabu kako su utvrdile i propisno obrazložile države članice u skladu s relevantnim uvjetima šuma i tržišnim uvjetima;”;</p> <p>(b)točka 4. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„4.,konačna bruto potrošnja energije’ znači energetski proizvodi isporučeni za energetske potrebe industriji, prometu, kućanstvima, sektoru usluga, uključujući javne usluge, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, potrošnja električne energije i topline koju upotrebljava energetski sektor za proizvodnju električne energije i topline te gubitci električne energije i topline u distribuciji i prijenosu;”;</p> <p>(c)umeću se sljedeće točke:</p> <p>„9.a,područje za brži razvoj obnovljivih izvora energije’ znači određena lokacija ili područje na kopnu, moru ili na unutaršnjim vodama koju odnosno koje je država članica odredila kao osobito pogodne za postavljanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>9.b,oprema za solarnu energiju’ znači oprema koja pretvara</p>	<p><u>članak 17. kojim se mijenja članak 33., stavak 16.</u></p> <p>(16) Ministar donosi pravilnik kojim se utvrđuju modeli raspodjele i obračuna isporučene toplinske energije koja uključuje energiju za grijanje i hlađenje samostalnih uporabnih cjelina i zajedničkih dijelova zgrade/građevine, pripremu potrošne tople vode, način raspodjele i uvjeti obračuna i naplate ukupnih troškova toplinske energije u toplinskim sustavima uključujući kriterije i mjerila za utvrđivanje naknade za poticanje učinkovitosti grijanja i kriterije za određivanje preporučene cijene za naknadu za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije, kao i način davanja informacija krajnjim kupcima o energetskej učinkovitosti i udjelu energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>Stavak 14. Direktive kojim se mijenja članak 24. stavci 4., 5. i 6. se prenose:</p> <p>- stavak 4. prenosi se djelomično člankom 3. Zakona koji mijenja članak 4. Zakona sa novim stavkom 5. koji glasi:</p>		
---	---	--	--

<p>energiju iz sunca u toplinsku ili električnu energiju, posebno solarna toplinska oprema i solarna fotonaponska oprema”;</p> <p>(d) umeću se sljedeće točke:</p> <p>„14.a,zona nadmetanja’ znači zona nadmetanja kako je definirana u članku 2. točki 65. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća (*1);</p> <p>14.b,inovativna tehnologija u području energije iz obnovljivih izvora’ znači tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora kojom se barem na jedan način poboljšava usporediva najsuvremenija tehnologija u području energije iz obnovljivih izvora ili kojom se omogućuje iskorištavanje tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora koja nije u potpunosti komercijalizirana ili uključuje jasan stupanj rizika;</p> <p>14.c,pametna sustav mjerenja’ znači pametan sustav mjerenja kako je definiran u članku 2. točki 23. Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća (*2);</p> <p>14.d,mjesto za punjenje’ znači mjesto za punjenje kako je</p>	<p>„(5) Radi ostvarivanja interesa Republike Hrvatske sudionici na tržištu toplinske energije dužni su planirati mjere kojima će povisiti udio obnovljivih izvora energije i otpadne topline i hladnoće za indikativna 2,2 postotna boda kao godišnji prosjek izračunat za razdoblja od 2021. do 2030. godine, polazeći od udjela energije iz obnovljivih izvora energije i otpadne topline i hladnoće u centralnim i zatvorenim toplinskim sustavima u 2020. godini u Republici Hrvatskoj izraženu kao postotak konačne bruto potrošnje energije prilagođene uobičajenim klimatskim uvjetima.</p> <p>dio stavka 4 i stavak 4a se prenose u novim zakonu o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji</p> <p>- Stavak 4.b prenosi se člankom 13. Zakona koji mijenja članak 27. Zakona, točkom 21. i člankom 20. Zakona koji mijenja članak 35. Zakona, stavkom 3.:</p> <p>„21. proizvođače iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline</p>		
--	---	--	--

<p>definirano u članku 2. točki 48. Uredbe (EU) 2023/1804 Europskog parlamenta i Vijeća (*3);</p> <p>14.e,sudionik na tržištu' znači sudionik na tržištu kako je definiran u članku 2. točki 25. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>14.f,tržište električne energije' znači tržišta električne energije kako su definirana u članku 2. točki 9. Direktive (EU) 2019/944;</p> <p>14.g,baterija za kućnu uporabu' znači samostalna punjiva baterija nazivnog kapaciteta većeg od 2 kWh, koja je prikladna za ugradnju i uporabu u kućnom okruženju;</p> <p>14.h,baterija za električno vozilo' znači baterija za električno vozilo kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 14. Uredbe (EU) 2023/1542 Europskog parlamenta i Vijeća (*4);</p> <p>14.i,industrijska baterija' znači industrijska baterija kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 13. Uredbe (EU) 2023/1542;</p> <p>14.j,stanje starosti' znači stanje starosti kako je definirano u</p>	<p>i hladnoće priključiti ili ponuditi priključenje na distribucijsku mrežu, ukoliko je ukupna priključna snaga distribucijske mreže veća od 25 MW, na temelju nediskriminirajućih kriterija, sukladno mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 32. stavka 5. ovog Zakona, ako mora zadovoljiti potražnju novih krajnjih kupaca i zamijeniti ili proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju toplinske energije.“</p> <p><u>članak 20. kojim se mijenja članak 35. dodaje se stavak 3.</u></p> <p>(3) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je proizvođače iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće priključiti ili ponuditi priključenje na mrežu u zatvorenom toplinskom sustavu, ukoliko je ukupna priključna snaga mreže veća od 25 MW, na temelju nediskriminirajućih kriterija, ako mora zadovoljiti potražnju novih krajnjih kupaca i zamijeniti ili proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju toplinske energije.</p> <p>- stavak 5. prenosi se člankom 14. Zakona kojim se mijenja članak 29. Zakona, točkom 5. i</p>		
--	--	--	--

<p>članku 3. stavku 1. točki 28. Uredbe (EU) 2023/1542;</p> <p>14.k,razina napunjenost' znači razina napunjenost kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 27. Uredbe (EU) 2023/1542;</p> <p>14.l,zadana vrijednost snage' znači dinamične informacije sadržane u sustavu upravljanja baterijom kojima se propisuju postavke električne snage pri kojima bi baterija trebala optimalno raditi tijekom postupka punjenja ili pražnjenja kako bi se optimiziralo njezino stanje starosti i operativno korištenje;</p> <p>14.m,pametno punjenje' znači postupak punjenja u kojem se intenzitet električne energije isporučene u bateriju dinamično prilagođava na temelju informacija primljenih elektroničkom komunikacijom;</p> <p>14.n,regulatorno tijelo' znači regulatorno tijelo kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>14.o,dvosmjerno punjenje' znači dvosmjerno punjenje kako je definirano u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2023/1804;</p>	<p>člankom 20. Zakona kojim se mijenja članak 35. Zakona, stavcima 4.-8.:</p> <p>„5. odbiti pristup proizvođaču iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u slučaju nedostatka kapaciteta zbog drugog proizvođača iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće koji je već priključen, - ukoliko ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključenje i ne osigurava pouzdan i siguran rad toplinskog sustava, - ukoliko bi omogućivanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje troškova toplinske energije krajnjim kupcima u odnosu na postojeće troškove toplinske energije, - ako je postojeći sustav učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja.“ <p><u>članak 20. kojim se mijenja članak 35., stavci 4. – 8. glase:</u></p> 		
---	---	--	--

<p>14.p,mjesto za punjenje male snage' znači mjesto za punjenje male snage kako je definirano u članku 2. točki 37. Uredbe (EU) 2023/1804;</p> <p>14.q,ugovor o kupnji energije iz obnovljivih izvora' znači ugovor na temelju kojeg je pravna ili fizička osoba pristala kupiti energiju iz obnovljivih izvora izravno od proizvođača, i koji obuhvaća, među ostalim, ugovore o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora i ugovore o kupnji energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje;</p> <p>(*1) Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14.6.2019., str. 54.)."</p> <p>(*2) Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125.)."</p> <p>(*3) Uredba (EU) 2023/1804 Europskog parlamenta i Vijeća od</p>	<p>(4) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka, u zatvorenom toplinskom sustavu, ima pravo odbiti pristup proizvođaču iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u slučaju nedostatka kapaciteta zbog drugog proizvođača iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće koji je već priključen, - ukoliko ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključenje i ne osigurava pouzdan i siguran rad toplinskog sustava, - ukoliko bi omogućivanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje troškova toplinske energije krajnjim kupcima u odnosu na postojeće troškove toplinske energije, - ako je postojeći sustav učinkovit toplinski sustav centraliziranog grijanja i hlađenja. <p>(5) Opskrbljivač toplinskom energijom dužan je, u slučaju odbijanja pristupa sustavu, dostaviti stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa.</p> <p>(6) Protiv rješenja opskrbljivača toplinskom energijom iz stavka 5. ovoga članka dopuštena je žalba</p>		
---	---	--	--

<p>13. rujna 2023. o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU (SLL 234, 22.9.2023., str. 1.)."</p> <p>(*4) Uredba (EU) 2023/1542 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2023. o baterijama i otpadnim baterijama, izmjeni Direktive 2008/98/EZ i Uredbe (EU) 2019/1020 te stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ (SL L 191, 28.7.2023., str. 1.).";"</p> <p>(e)umeću se sljedeće točke:</p> <p>„18.a,industrija’ znači poduzeća i proizvodi iz područja B, C i F te iz područja J odjeljka 63. statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti (NACE Rev. 2), kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (*5);</p> <p>18.b,neenergetska namjena’ znači uporaba goriva kao sirovina u industrijskom procesu umjesto za proizvodnju energije;</p> <p>(*5) Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih</p>	<p>koja se izjavljuje Agenciji.</p> <p>(7) Agencija je dužna donijeti odluku o žalbi iz stavka 6. ovoga članka. Nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom.</p> <p>(8) Opskrbljivač toplinskom energijom koji odbije pristup sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovom članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.</p> <p>Stavak 14. Direktive kojim se mijenja članak 24. stavak 9. prenosi se člankom 7. Zakona kojim se dodaje članak 11.b Zakonu, koji glasi:</p> <p>„Prigovor krajnjeg kupca</p> <p>Članak 11.b</p> <p>(1) Kupac toplinske energije je dužan omogućiti krajnjem kupcu podnošenje pisanog prigovora u svojim poslovnim prostorijama i bez odgađanja pisanim putem potvrditi njegov primitak.</p>		
---	---	--	--

<p>djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.);"</p> <p>(f)umeću se sljedeće točke:</p> <p>„22.a,obnovljiva goriva’ znači biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase i obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla;</p> <p>22.b,energetska učinkovitost na prvome mjestu’ znači energetska učinkovitost na prvome mjestu kako je definirana u članku 2. točki 18. Uredbe (EU) 2018/1999;”;</p> <p>(g)točka 36. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„36.,obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla’ znači tekuća i plinovita goriva čiji energetska sadržaj potječe iz obnovljivih izvora koji nisu biomasa;”;</p> <p>(h)umeću se sljedeće točke:</p> <p>„44.a,plantažna šuma’ znači plantažna šuma kako je definirana u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2023/1115 Europskog parlamenta i Vijeća (*6);</p>	<p>(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s radom kupca toplinske energije i ispostavljenim računima za krajnjeg kupca.</p> <p>(3) Osim obveze iz stavka 1. ovoga članka, kupac toplinske energije je dužan krajnjem kupcu omogućiti podnošenje prigovora putem pošte ili elektroničke pošte.</p> <p>(4) Kupac toplinske energije je dužan u poslovnim prostorijama i na svojim službenim internetskim stranicama vidljivo istaknuti obavijest o načinu podnošenja prigovora iz stavaka 1. i 3. ovoga članka.</p> <p>(5) Kupac toplinske energije je dužan u pisanom obliku odgovoriti na prigovor krajnjeg kupca iz stavaka 1. i 3. ovoga članka u roku od 15 dana od dana zaprimanja prigovora.</p> <p>(6) Kupac toplinske energije je dužan voditi i čuvati evidenciju prigovora krajnjih kupaca iz stavaka 1. i 3. ovoga članka i odgovore na prigovore iz stavka 5. ovoga članka godinu dana od dana primitka pisanog prigovora krajnjeg kupca.</p> <p>(7) Kupac toplinske energije koji pruža uslugu djelatnosti kupca mora održavati kvalitetu usluge u</p>		
--	--	--	--

<p>44.b,osmotska energija' znači energija nastala zbog razlike u koncentraciji soli između dviju tekućina, kao što su slatka voda i slana voda;</p> <p>44.c,učinkovitost sustava' znači odabir energetski učinkovitih rješenja ako ona omogućuju i troškovno učinkovit proces dekarbonizacije, dodatnu fleksibilnost i učinkovitu uporabu resursa;</p> <p>44.d,postrojenje za skladištenje energije na istoj lokaciji' znači postrojenje za skladištenje energije kombinirano s postrojenjem za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te povezano na istu pristupnu točku mreže;</p> <p>44.e,solarno električno vozilo' znači motorno vozilo opremljeno pogonskim sustavom koje sadržava samo neperiferne električne uređaje kao pretvornik energije s električnim sustavom za pohranu energije s mogućnošću ponovnog punjenja, koji se</p>	<p>skladu s propisima iz članka 33. stavka 15. ovoga Zakona i pravilima struke.</p> <p>(8) Ako kupac toplinske energije u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnosti iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona u nekoj drugoj državi članici Europske unije, tada razina obavljanja djelatnosti koju pruža u Republici Hrvatskoj mora biti najmanje iste kvalitete kao i razina obavljanja djelatnosti koju pruža u drugim državama članicama Europske unije.</p> <p>(9) Podatke o obavljanju djelatnosti u nekoj drugoj državi članici Europske unije iz stavka 8. ovoga članka kupac toplinske energije je dužan dostaviti svake godine u svom izvještaju Agenciji.</p> <p>(10) Na sva ostala pitanja vezana uz zaštitu krajnjih kupaca koja nisu uređena ovim zakonom, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje područje zaštite potrošača.“</p>		
--	---	--	--

<p>može puniti eksterno, te opremljeno fotonaponskim pločama ugrađenima u vozilo;</p> <p>[*6] Uredba (EU) 2023/1115 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 995/2010 (SLL 150. 9.6.2023., str. 206.).";"</p> <p>2.članak 3. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Države članice zajednički osiguravaju da udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Uniji 2030. bude najmanje 42,5 %.</p> <p>Države članice zajednički nastoje povećati udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Uniji 2030. na 45 %.</p> <p>Države članice određuju okvirni cilj za inovativnu tehnologiju u području energije iz obnovljivih izvora od najmanje 5 % novoinstaliranih</p>		<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14, 102/14, 95/15, 76/18, 86/19) članak/članci stavak 14. podstavak 5. ovog članka Direktive - članak 29. stavci 2.,3.,4.i 5.</p>
---	--	----------------------------	---

<p>kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora do 2030.”</p> <p>;</p> <p>(b)stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„3. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da se energija iz biomase proizvodi tako da se na najmanju moguću mjeru svedu narušavajući učinci na tržištu sirovina iz biomase i štetan učinak na bioraznolikost, okoliš i klimu. U tu svrhu države članice uzimaju u obzir hijerarhiju otpada utvrđenu u članku 4. Direktive 2008/98/EZ i osiguravaju primjenu načela kaskadne uporabe biomase, s naglaskom na programima potpore i vodeći računa, na odgovarajući način, o nacionalnim posebnostima.</p> <p>Države članice osmišljavaju programe potpore za energiju iz biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase tako da se izbjegava poticanje neodrživih procesa i narušavanje tržišnog natjecanja sa sektorima materijala, radi osiguravanja da se drvena biomasa upotrebljava u skladu sa svojom najvećom gospodarskom i okolišnom dodanom vrijednošću</p>			
---	--	--	--

<p>prema sljedećem redoslijedu prioriteta:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) proizvodi na bazi drva; (b) produljenje trajanja proizvoda na bazi drva; (c) ponovna uporaba; (d) recikliranje; (e) bioenergija; i (f) zbrinjavanje. <p>3.a Države članice mogu odstupiti od načela kaskadne uporabe biomase iz stavka 3. ako je to potrebno za osiguravanje sigurnosti opskrbe energijom. Države članice mogu također odstupiti od tog načela ako lokalna industrija u kvantitativnom ili tehničkom smislu nije u mogućnosti upotrebljavati šumsku biomasu za ostvarivanje gospodarske i okolišne dodane vrijednosti koja je veća od proizvodnje energije, za sirovine koje potječu iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) potrebnih aktivnosti upravljanja šumama, usmjerenih na osiguravanje pretkomercijalne prorede ili provedenih u skladu s nacionalnim pravom o sprečavanju šumskih požara u visokorizičnim područjima; 			
--	--	--	--

<p>(b)sanitarne sječe nakon dokumentiranih prirodnih nepogoda; ili</p> <p>(c)sječe određenih drva čija svojstva nisu prikladna za lokalna postrojenja za preradu.</p> <p>3.b Države članice najviše jednom godišnje obavješćuju Komisiju o sažetku odstupanja od primjene načela kaskadne uporabe biomase u skladu sa stavkom 3.a, zajedno s obrazloženjima tih odstupanja i geografskim obuhvatom na koji se ona primjenjuju. Komisija objavljuje primljene obavijesti i može izdati javno mišljenje o tim obavijestima.</p> <p>3.c Države članice ne dodjeljuju izravnu financijsku potporu:</p> <p>(a)za uporabu pilanskih trupaca, furnirskih trupaca, oblog drva industrijske kvalitete, panjeva i korijenja za proizvodnju energije;</p> <p>(b)za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora spaljivanjem otpada osim ako su ispunjene obveze u pogledu odvojenog prikupljanja utvrđene u Direktivi 2008/98/EZ.</p> <p>3.d Ne dovodeći u pitanje stavak 3., države članice ne dodjeljuju novu</p>			
---	--	--	--

<p>potporu niti obnavljaju bilo koju potporu za proizvodnju električne energije iz šumske biomase u postrojenjima koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije osim ako takva električna energija ispunjava barem jedan od sljedećih uvjeta:</p> <p>(a) proizvodi se u regiji utvrđenoj u teritorijalnom planu za pravednu tranziciju uspostavljenom u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća [*7] zbog njezina oslanjanja na kruta fosilna goriva te ispunjava relevantne zahtjeve utvrđene u članku 29. stavku 11. ove Direktive;</p> <p>(b) proizvodi se uz primjenu hvatanja i skladištenja CO₂ iz biomase i ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 29. stavku 11. drugom podstavku;</p> <p>(c) proizvodi se u najudaljenijoj regiji iz članka 349. UFEU-a tijekom ograničenog razdoblja i s ciljem postupnog smanjenja uporabe šumske biomase u najvećoj mogućoj mjeri, a da se pritom ne utječe na pristup sigurnoj i zaštićenoj energiji.</p>			
--	--	--	--

<p>Komisija do 2027. objavljuje izvješće o učinku programâ potpore država članica za biomasu, među ostalim na bioraznolikost, klimu i okoliš, i moguće poremećaje na tržištu, te procjenjuje mogućnost daljnjih ograničenja u pogledu programâ potpore za šumsku biomasu.</p> <p>[*7] Uredba (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju (SL L 231, 30.6.2021., str. 1.).";"</p> <p>(c)umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„4.a Države članice uspostavljaju okvir, koji može uključivati programe potpore i mjere za olakšavanje primjene ugovora o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora, kojim se omogućuje uvođenje električne energije iz obnovljivih izvora na razini koja je u skladu s nacionalnim doprinosom države članice iz stavka 2. ovog članka i brzinom koja je u skladu s okvirnim putanjama iz članka 4. točke (a) podtočke 2. Uredbe (EU) 2018/1999. Tim se okvirom osobito odgovara na problem preostalih prepreka za visoku razinu opskrbe električnom</p>			
---	--	--	--

<p>energijom iz obnovljivih izvora, uključujući prepreke koje se odnose na postupke izdavanja dozvola, te za razvoj potrebne infrastrukture za prijenos, distribuciju i skladištenje, uključujući postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji. Pri osmišljavanju tog okvira države članice uzimaju u obzir dodatnu električnu energiju iz obnovljivih izvora potrebnu za zadovoljavanje potražnje u sektorima prometa, industrije, zgrada, grijanja i hlađenja te za proizvodnju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla. Države članice mogu uključiti sažetak politika i mjera predviđenih u sklopu tog okvira u svoje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove podnesene u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 odnosno mogu uključiti procjenu provedbe tih mjera i politika u svoja integrirana nacionalna energetska i klimatska izvješća o napretku podnesena u skladu s člankom 17. te uredbe.”</p> <p>;</p> <p>3.članak 7. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p>			
---	--	--	--

<p>„U pogledu prvog podstavka točaka (a), (b) i (c), plin i električna energija iz obnovljivih izvora uzimaju se u obzir samo jedanput za potrebe izračuna udjela konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>Energija proizvedena iz obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla uračunava se u sektoru u kojem se troši, to jest u sektoru električne energije, grijanja i hlađenja ili prometa.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje treći stavak, države članice mogu se posebnim sporazumom o suradnji dogovoriti da uračunaju sva ili dio obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla potrošenih u jednoj državi članici kao udio u konačnoj bruto potrošnji energije iz obnovljivih izvora u državi članici u kojoj su ta goriva proizvedena. Kako bi se pratilo jesu li ista obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla uračunana i u državi članici proizvodnje i u državi članici potrošnje te kako bi se zabilježio iznos koji je uračunan, države članice obavješćuju Komisiju o svakom takvom sporazumu o suradnji. Takav sporazum o suradnji uključuje količinu obnovljivih goriva</p>			
---	--	--	--

<p>nebiološkog podrijetla koja se uračunava za svaku državu članicu i datum na koji će sporazum o suradnji postati operativan.”;</p> <p>(b)u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (a) konačna bruto potrošnja električne energije iz obnovljivih izvora izračunava se kao količina električne energije proizvedene u državi članici iz obnovljivih izvora, uključujući proizvodnju električne energije potrošača vlastite obnovljive energije i zajednica obnovljive energije i električne energije iz obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla te isključujući proizvodnju električne energije u crpno akumulacijskim uređajima iz vode koja je prethodno crpenjem podignuta na višu razinu i električne energije koja se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla.”</p> <p>;</p> <p>(c)u stavku 4. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(a)Konačna potrošnja energije iz obnovljivih izvora u sektoru</p>			
--	--	--	--

<p>prometa izračunava se kao zbroj svih biogoriva, bioplina i obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla potrošenih u sektoru prometa. To obuhvaća obnovljiva goriva koja se isporučuju međunarodnim pomorskim spremnicima.”;</p> <p>4.članak 9. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„1.a Do 31. prosinca 2025. svaka država članica postiže dogovor o uspostavi okvira za suradnju na zajedničkim projektima za proizvodnju obnovljive energije s jednom ili više drugih država članica, i to kako slijedi:</p> <p>(a)do 31. prosinca 2030. države članice nastoje postići dogovor o uspostavi najmanje dvaju zajedničkih projekata;</p> <p>(b)do 31. prosinca 2033. države članice s godišnjom potrošnjom električne energije većom od 100 TWh nastoje postići dogovor o uspostavi trećeg zajedničkog projekta.</p> <p>Utvrđivanje zajedničkih projekata u području energije iz obnovljivih izvora na moru mora biti u skladu s</p>			
--	--	--	--

<p>potrebama utvrđenima u strateškim planovima razvoja integrirane odobalne mreže na visokoj razini za svaki morski bazen iz članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća (*8) i u desetogodišnjem planu razvoja mreže na razini Unije iz članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943, ali može nadilaziti te potrebe i može uključivati lokalna i regionalna tijela te privatna poduzeća.</p> <p>Države članice rade na pravednoj raspodjeli troškova i koristi zajedničkih projekata. U tu svrhu države članice u odgovarajućem sporazumu o suradnji uzimaju u obzir sve relevantne troškove i koristi zajedničkih projekata.</p> <p>Države članice obavješćuju Komisiju o sporazumima o suradnji, uključujući datum na koji se očekuje početak provedbe zajedničkih projekata. Smatra se da projekti koji se financiraju iz nacionalnih doprinosa u okviru mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora uspostavljenog Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1294 (*9) ispunjavaju obveze navedene u prvom</p>			
---	--	--	--

<p>podstavku za uključene države članice.</p> <p>[*8] Uredba (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013 (SL L 152, 3.6.2022., str. 45.)."</p> <p>[*9] Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1294 od 15. rujna 2020. o mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora (SL L 303, 17.9.2020., str. 1.).";"</p> <p>(b)umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„7.a Na temelju okvirnih ciljeva za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na moru koja će se uvesti u svakom morskom bazenu, utvrđenih u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2022/869, dotične države članice objavljuju informacije o količinama energije iz obnovljivih izvora na moru koje planiraju ostvariti preko natječaja, uzimajući u obzir tehničku i ekonomsku izvedivost mrežne infrastrukture i</p>			
--	--	--	--

<p>aktivnosti koje se već provode. Države članice nastoje dodijeliti prostor za projekte u području energije iz obnovljivih izvora na moru u svojim prostornim planovima morskog područja, uzimajući u obzir aktivnosti koje se već provode u dotičnim područjima. Kako bi se olakšalo izdavanje dozvola za zajedničke projekte energije iz obnovljivih izvora na moru, države članice smanjuju složenost i povećavaju učinkovitost i transparentnost postupka izdavanja dozvola, unaprjeđuju međusobnu suradnju te, prema potrebi, uspostavljaju jedinstvenu kontaktnu točku. Kako bi se poboljšalo prihvaćanje u javnosti, države članice mogu uključiti zajednice obnovljive energije u zajedničke projekte u području energije iz obnovljivih izvora na moru.”</p> <p>;</p> <p>5.članak 15. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Države članice osiguravaju da su svi nacionalni propisi koji se odnose na postupke izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola, a</p>			
---	--	--	--

<p>koji se primjenjuju na pogone za proizvodnju električne energije te pripadajuće prijenosne i distribucijske mreže za proizvodnju električne energije, grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora, na postupak pretvorbe biomase u biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase ili druge energetske proizvode, kao i na obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla, razmjerni i potrebni te da doprinose provedbi načela energetske učinkovitosti na prvome mjestu.”</p> <p>;</p> <p>(b)stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„2. Države članice moraju jasno definirati sve tehničke specifikacije koje oprema i sustavi za energiju iz obnovljivih izvora moraju zadovoljavati kako bi ostvarili pravo na potporu iz programâ potpore i bili prihvatljivi u okviru javne nabave. Ako postoje usklađene norme ili europske norme, uključujući tehničke referentne sustave koje su uspostavile europske organizacije za normizaciju, takve tehničke specifikacije izražavaju se u obliku tih normi. Prednost se daje usklađenim normama na koje su</p>			
---	--	--	--

<p>upućivanja objavljena u Službenom listu Europske unije kao potpora pravu Unije, uključujući Uredbu (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća (*10) i Direktivu 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*11). Ako ne postoje, primjenjuju se druge usklađene norme i europske norme, tim redoslijedom. Takvim tehničkim specifikacijama ne smije se propisati gdje se oprema i sustavi moraju certificirati te se takvim tehničkim specifikacijama ne smije ometati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.</p> <p>2.a Države članice promiču ispitivanje inovativne tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora za proizvodnju, dijeljenje i skladištenje energije iz obnovljivih izvora preko pilot-projekata u stvarnom okružju tijekom ograničenog razdoblja, u skladu s primjenjivim pravom Unije i uz odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se osigurao siguran rad energetskeg sustava i izbjegao nerazmjern učinak na funkcioniranje unutarnjeg tržišta, pod nadzorom nadležnog tijela.</p>			
---	--	--	--

<p>3. Države članice pri planiranju, uključujući rano prostorno planiranje, projektiranju, gradnji i obnovi urbane infrastrukture, industrijskih, komercijalnih ili stambenih područja te energetske i prometne infrastrukture, uključujući električnu energiju, centralizirano grijanje i hlađenje, prirodni plin i mreže alternativnih goriva, osiguravaju da njihova nadležna tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini uključe odredbe za integraciju i uporabu energije iz obnovljivih izvora, među ostalim za zajednice potrošača vlastite obnovljive energije i zajednice obnovljive energije, te uporabu neizbježne otpadne topline i hladnoće. Države članice posebno potiču lokalna i regionalna administrativna tijela da uključe grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora u planiranje gradske infrastrukture, ako je to primjereno, i da se savjetuju s mrežnim operatorima kako bi se odrazio učinak programâ energetske učinkovitosti i odgovora na potrošnju, kao i posebnih odredbi o potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora i zajednicama obnovljive energije na planove</p>			
---	--	--	--

<p>mrežnih operatora za razvoj infrastrukture.</p> <p>[*10] Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SLL 198, 28.7.2017., str. 1.)."</p> <p>[*11] Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SLL 285, 31.10.2009., str. 10.).";"</p> <p>(c) stavci od 4. do 7. brišu se; (d)stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„8. Države članice procjenjuju regulatorne i administrativne prepreke dugoročnim ugovorima o kupnji energije iz obnovljivih izvora te uklanjaju neopravdane prepreke takvim ugovorima i promiču njihovu primjenu, među ostalim razmatranjem načina smanjenja financijskih rizika koji su s njima povezani, posebno uporabom kreditnih jamstava. Države članice osiguravaju da se na te ugovore ne primjenjuju nerazmjerni ili</p>			
--	--	--	--

<p>diskriminirajući postupci ili naknade te da se sva povezana jamstva o podrijetlu mogu prenijeti na kupca energije iz obnovljivih izvora na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>Države članice opisuju svoje politike i mjere kojima se promiče primjena ugovorâ o kupnji energije iz obnovljivih izvora u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima podnesenima u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 te u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim izvješćima o napretku podnesenima u skladu s člankom 17. te uredbe. U tim izvješćima o napretku države članice navode i podatke o proizvodnji energije iz obnovljivih izvora koji se dokazuju ugovorima o kupnji energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>Nakon procjene iz prvog podstavka Komisija analizira prepreke dugoročnim ugovorima o kupnji energije iz obnovljivih izvora, a posebno prepreke uvođenju prekograničnih ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora, te</p>			
---	--	--	--

<p>izdaje smjernice o uklanjanju tih prepreka.</p> <p>9. Komisija do 21. studenoga 2025. razmatra jesu li potrebne dodatne mjere radi potpore državama članicama pri provedbi postupaka izdavanja dozvola predviđenih u ovoj Uredbi, među ostalim razvojem okvirnih ključnih pokazatelja uspješnosti.”</p> <p>;</p> <p>6.umeću se sljedeći članci:</p> <p>„Članak 15.a</p> <p>Uključivanje energije iz obnovljivih izvora u zgrade</p> <p>1. Kako bi promicale proizvodnju i uporabu energije iz obnovljivih izvora u sektoru zgrada, države članice utvrđuju okvirni nacionalni udio energije iz obnovljivih izvora proizvedene na lokaciji ili u njezinoj blizini kao i energije iz obnovljivih izvora iz mreže u konačnoj potrošnji energije u svojem sektoru zgrada u 2030., koji udio je u skladu s okvirnim ciljem od najmanje 49 % udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru zgrada u konačnoj potrošnji energije u zgradama u Uniji u 2030. Države članice uključuju svoj</p>			
---	--	--	--

<p>okvirni nacionalni udio i informacije o tome kako ga planiraju ostvariti u integrirane nacionalne energetske i klimatske planove podnesene u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>2. Države članice otpadnu toplinu i hladnoću mogu uračunati u okvirni nacionalni udio iz stavka 1., do granice od 20 % tog udjela. Ako to odluče učiniti, okvirni nacionalni udio povećava se za polovinu postotka otpadne topline i hladnoće koja je uračunana u taj udio.</p> <p>3. Države članice uvode odgovarajuće mjere u svoje nacionalne propise i građevinske propise te, prema potrebi, u svoje programe potpore radi povećanja udjela električne energije te grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora, proizvedenih na lokaciji ili u njezinoj blizini kao i energije iz obnovljivih izvora iz mreže, u fondu zgrada. Takve mjere mogu uključivati nacionalne mjere koje se odnose na znatna povećanja potrošnje vlastite obnovljive energije, zajednice obnovljive energije, lokalno skladištenje energije, pametno punjenje i dvosmjerno punjenje, druge usluge u pogledu fleksibilnosti kao što je upravljanje potrošnjom, i u kombinaciji s poboljšanjima energetske</p>			
---	--	--	--

<p>učinkovitosti koja se odnose na kogeneraciju i veće rekonstrukcije kojima se povećava broj zgrada gotovo nulte energije i zgrada koje nadilaze minimalne zahtjeve energetske svojstava predviđenih u članku 4. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>Kako bi postigao okvirni udio energije iz obnovljivih izvora predviđen u stavku 1., države članice u svojim nacionalnim propisima i građevinskim propisima te, prema potrebi, u svojim programima potpore ili drugim sredstvima s istovjetnim učinkom zahtijevaju da se u novim zgradama i u postojećim zgradama na kojima se provodi veća rekonstrukcija ili obnova sustava grijanja upotrebljavaju minimalne razine energije iz obnovljivih izvora proizvedene na samoj lokaciji ili u njezinoj blizini kao i energije iz obnovljivih izvora iz mreže, u skladu s Direktivom 2010/31/EU ako je to ekonomski, tehnički i funkcionalno izvedivo. Države članice dopuštaju da se te minimalne razine ostvare, među ostalim, učinkovitim centraliziranim grijanjem i hlađenjem.</p> <p>Kad je riječ o postojećim zgradama, prvi podstavak primjenjuje se na oružane snage samo u mjeri u kojoj njegova primjena nije u sukobu s</p>			
--	--	--	--

<p>prirodom i glavnim ciljem djelovanja oružanih snaga i izuzimajući materijal koji se upotrebljava isključivo u vojne svrhe.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da javne zgrade na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini služe kao primjer u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava, u skladu s člankom 9. Direktive 2010/31/EU i člankom 5. Direktive 2012/27/EU. Države članice mogu dopustiti ispunjavanje te obveze tako što će, među ostalim, omogućiti trećim stranama da upotrebljavaju krovove javnih ili javno-privatnih zgrada za uređaje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>5. Ako se to smatra relevantnim, države članice mogu promicati suradnju između lokalnih tijela i zajednica obnovljive energije u sektoru zgrada, posebno primjenom javne nabave.</p> <p>6. Kako bi postigle cilj koji se odnosi na okvirni udio energije iz obnovljivih izvora predviđen u stavku 1., države članice promiču uporabu sustava i opreme za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora te mogu promicati inovativnu tehnologiju, kao što su</p>			
---	--	--	--

pametni elektrificirani sustavi i oprema za grijanje i hlađenje koji se temelje na obnovljivim izvorima energije, prema potrebi dopunjeni pametnim upravljanjem potrošnjom energije u zgradama. U tu svrhu države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere, upotrebljavaju sve odgovarajuće alate i poticaje, uključujući oznake energetske učinkovitosti izrađene u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369, energetske certifikate uspostavljene na temelju članka 11. Direktive 2010/31/EU i druge odgovarajuće certifikate ili norme izrađene na razini Unije ili na nacionalnoj razini te pružaju odgovarajuće informacije i savjete o obnovljivim, energetski visokoučinkovitim alternativama te o dostupnim financijskim instrumentima i poticajima za promicanje povećane stope zamjene starih sustava grijanja i povećanog prelaska na rješenja koja se temelje na energiji iz obnovljivih izvora.

Članak 15.b

Kartiranje područja potrebnih za nacionalne doprinose općem cilju Unije u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora za 2030.

<p>1. Države članice do 21. svibnja 2025. provode koordinirano kartiranje za uvođenje energije iz obnovljivih izvora na svojem državnom području kako bi utvrdile domaći potencijal i dostupna kopnena područja, podzemna područja, morska područja ili područja unutarnjih voda koja su potrebna za postavljanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te s njima povezane infrastrukturu, kao što su mrežni objekti i postrojenja za skladištenje, uključujući skladištenje toplinske energije, koji su potrebni kako bi ostvarile barem svoje nacionalne doprinose općem cilju Unije u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora za 2030. utvrđenom u članku 3. stavku 1. ove Direktive. U tu svrhu države članice mogu se koristiti svojim postojećim dokumentima prostornog planiranja ili planovima prostornog planiranja ili se oslanjati na te dokumente odnosno planove, uključujući prostorne planove morskog područja izrađene u skladu s Direktivom 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*12). Države članice osiguravaju koordinaciju među svim relevantnim nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima i subjektima, među ostalim i mrežnim</p>			
---	--	--	--

<p>operatorima, pri kartiranju potrebnih područja ako je to primjereno.</p> <p>Države članice osiguravaju da su takva područja, uključujući postojeća postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i mehanizme suradnje, razmjerna procijenjenim putanjama i ukupnom planiranom instaliranom kapacitetu tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora utvrđenima u njihovim nacionalnim energetske i klimatskim planovima podnesenima u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>2. U svrhu utvrđivanja područja iz stavka 1. države članice osobito uzimaju u obzir:</p> <p>(a) dostupnost energije iz obnovljivih izvora i potencijal različitih vrsta tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora na kopnenim područjima, podzemnim područjima, morskim područjima ili područjima unutarnjih voda;</p> <p>(b) predviđenu potražnju za energijom, uzimajući u obzir moguću fleksibilnost aktivnog upravljanja potrošnjom, očekivano povećanje učinkovitosti i integraciju energetske sustava;</p>			
--	--	--	--

<p>(c) dostupnost relevantne energetske infrastrukture, uključujući mreže, skladišta i ostale alata koji omogućuju fleksibilnost ili potencijal za stvaranje ili nadogradnju takve mrežne infrastrukture i skladišta.</p> <p>3. Države članice daju prednost višestrukome korištenju područja iz stavka 1. Projekti u području energije iz obnovljivih izvora moraju biti kompatibilni s postojećim načinima korištenja tih područja.</p> <p>4. Države članice periodično preispituju i prema potrebi ažuriraju područja iz stavka 1. ovog članka, posebno u kontekstu ažuriranja svojih nacionalnih energetske i klimatskih planova podnesenih u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>Članak 15.c</p> <p>Područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije</p> <p>1. Države članice do 21. veljače 2026. osiguravaju da nadležna tijela donesu jedan ili više planova kojima se, kao podskup područja iz članka 15.b stavka 1., određuju područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije za</p>			
--	--	--	--

<p>jednu ili više vrsta energije iz obnovljivih izvora. Države članice iz tih planova mogu isključiti postrojenja za izgaranje biomase i hidroelektrane. U tim planovima nadležna tijela:</p> <p>(a) određuju dovoljno homogena kopnena područja, područja unutarnjih voda i morska područja na kojima se ne očekuje da će proizvodnja određene vrste ili određenih vrsta energije iz obnovljivih izvora imati znatan učinak na okoliš s obzirom na posebnosti odabranog područja, pritom:</p> <p>i. dajući prednost umjetnim i izgrađenim površinama, kao što su krovovi i pročelja zgrada, prometna infrastruktura i njezino neposredno okružje, parkirališta, poljoprivredna gospodarstva, odlagališta otpada, industrijska područja, rudnici, umjetne unutarnje vode, umjetna jezera ili akumulacije te, prema potrebi, mjesta za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, kao i degradirana zemljišta koja se ne mogu koristiti za poljoprivredu;</p> <p>ii. isključujući područja mreže Natura 2000 i područja koja su određena na temelju nacionalnih programa</p>			
--	--	--	--

<p>zaštite za očuvanje prirode i bioraznolikosti, velike migracijske rute ptica i morskih sisavaca, kao i druga područja utvrđena na temelju karti osjetljivosti i alata iz podtočke iii., osim umjetnih i izgrađenih površina koje se nalaze na tim područjima kao što su krovovi, parkirališta ili prometna infrastruktura;</p> <p>iii. upotrebljavajući sve odgovarajuće i razmjerne alate i skupove podataka kako bi se utvrdila područja na kojima postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora neće imati znatan utjecaj na okoliš, uključujući kartiranje osjetljivosti divljih vrsta, uzimajući pritom u obzir podatke dostupne u kontekstu razvoja koherentne mreže Natura 2000, kako u pogledu stanišnih tipova i vrsta u skladu s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ (*13) tako i u pogledu ptica i područja zaštićenih u skladu s Direktivom 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*14);</p> <p>(b) uspostavljaju odgovarajuća pravila za područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije, među ostalim o djelotvornim mjerama</p>			
---	--	--	--

<p>ublažavanja koje treba donijeti za postavljanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji, kao i sredstava potrebnih za priključivanje takvih postrojenja na mrežu, kako bi se izbjegao potencijalan negativan učinak na okoliš do kojeg može doći ili, ako to nije moguće, kako bi se on znatno smanjio, osiguravajući, prema potrebi, da se odgovarajuće mjere ublažavanja primjenjuju na razmjerni i pravodoban način kako bi se osigurala usklađenost s obvezama utvrđenima u članku 6. stavku 2. i članku 12. stavku 1. Direktive 92/43/EEZ, članku 5. Direktive 2009/147/EEZ i članku 4. stavku 1. točki (a) podtočki i. Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*15) te kako bi se izbjeglo pogoršanje i postiglo dobro ekološko stanje ili dobar ekološki potencijal u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2000/60/EZ.</p> <p>Pravila iz prvog podstavka točke (b) moraju biti usmjerena na posebnosti svakog utvrđenog područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije, na jednu ili više vrsta tehnologije u</p>			
--	--	--	--

<p>području energije iz obnovljivih izvora koje će se uvesti na svakom od područja te na utvrđeni učinak na okoliš.</p> <p>Usklađenost s pravilima iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka i provedba odgovarajućih mjera ublažavanja u okviru pojedinačnih projekata dovodi do pretpostavke da projekti ne krše te odredbe ne dovodeći u pitanje članak 16.a stavke 4. i 5. ove Direktive. Ako nove mjere ublažavanja za sprečavanje, u mjeri u kojoj je to moguće, ubijanja ili uznemiravanja vrsta zaštićenih direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ ili bilo kojeg drugog učinka na okoliš nisu u velikoj mjeri ispitane u pogledu njihove djelotvornosti, države članice mogu dopustiti njihovu primjenu za jedan ili više pilot-projekata u ograničenom razdoblju, pod uvjetom da se djelotvornost takvih mjera ublažavanja pomno prati i da se odmah poduzmu odgovarajući koraci ako se mjere ublažavanja ne pokažu djelotvornima.</p> <p>Nadležna tijela u planovima kojima se određuju područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije iz prvog podstavka pojašnjavaju procjenu koja je provedena radi određivanja svakog</p>			
--	--	--	--

<p>pojednog područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije na temelju kriterija utvrđenih u prvom podstavku točki (a) i radi utvrđivanja odgovarajućih mjera ublažavanja.</p> <p>2. Planovi kojima se određuju područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije prije njihova donošenja podliježu procjeni okoliša u skladu s Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*16) te, ako je vjerojatno da će imati znatan učinak na područja mreže Natura 2000, odgovarajućoj procjeni u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive 92/43/EEZ.</p> <p>3. Države članice odlučuju o veličini područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije, uzimajući u obzir posebnosti i zahtjeve u pogledu jedne ili više vrsta tehnologije za koje su uspostavile područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije. Države članice zadržavaju diskrecijsko pravo odlučivanja o veličini tih područja te nastoje osigurati da je kombinirana veličina tih područja značajna i da ta područja doprinose postizanju ciljeva utvrđenih u ovoj Direktivi. Planovi kojima se određuju područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije iz stavka 1. prvog podstavka ovog članka</p>			
---	--	--	--

<p>objavljaju se i, prema potrebi, periodično preispituju, a posebno u kontekstu ažuriranja integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova podnesenih u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>4. Države članice do 21. svibnja 2024. mogu područjima za brži razvoj obnovljivih izvora energije proglasiti posebna područja koja su već određena kao područja koja su pogodna za ubrzano uvođenje jedne ili više vrsta tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) takva se područja nalaze izvan područja mreže Natura 2000, područja određenih na temelju nacionalnih programa zaštite za očuvanje prirode i bioraznolikosti te utvrđenih migracijskih ruta ptica;</p> <p>(b) planovi kojima se utvrđuju takva područja podvrgnuti su strateškoj procjeni okoliša u skladu s Direktivom 2001/42/EZ i, prema potrebi, procjeni u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive 92/43/EEZ;</p> <p>(c) u projektima koji se nalaze na takvim područjima primjenjuju se odgovarajuća i razmjerna pravila i</p>			
---	--	--	--

<p>mjere za uklanjanje potencijalnog negativnog učinka na okoliš.</p> <p>5. Nadležna tijela primjenjuju postupak izdavanja dozvola i rokove iz članka 16.a na pojedinačne projekte na područjima za brži razvoj obnovljivih izvora energije.</p> <p>Članak 15.d</p> <p>Sudjelovanje javnosti</p> <p>1. Države članice osiguravaju sudjelovanje javnosti u pogledu planova kojima se određuju područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije iz članka 15.c stavka 1. prvog podstavka, u skladu s člankom 6. Direktive 2001/42/EZ, uključujući utvrđivanje javnosti na koju ti planovi utječu ili bi mogli utjecati.</p> <p>2. Države članice promiču prihvaćanje projekata povezanih s energijom iz obnovljivih izvora u javnosti izravnim i neizravnim sudjelovanjem lokalnih zajednica u tim projektima.</p> <p>Članak 15.e</p> <p>Područja za mrežnu infrastrukturu i infrastrukturu za skladištenje koja je potrebna za integriranje energije iz</p>			
---	--	--	--

<p>obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav</p> <p>1. Države članice mogu donijeti jedan ili više planova za određivanje namjenskih infrastrukturnih područja za uvođenje projekata povezanih s mrežom i skladištenjem koji su potrebni za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav ako se ne očekuje da će takvo uvođenje imati znatan učinak na okoliš, ako se takav učinak može na odgovarajući način ublažiti ili, ako to nije moguće, kompenzirati. Cilj je takvih područja poduprijeti i dopuniti područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije. Ti planovi moraju ispunjavati sljedeće uvjete:</p> <p>(a) kad je riječ o projektima povezanim s mrežom, planovima se moraju izbjegavati područja mreže Natura 2000 i područja određena u okviru nacionalnih programa zaštite za očuvanje prirode i bioraznolikosti, osim ako postoje razmjerne alternative za njihovu provedbu, uzimajući u obzir ciljeve dotičnog područja;</p> <p>(b) kad je riječ o projektima povezanim sa skladištenjem, planovima se moraju isključiti područja mreže Natura 2000 i</p>			
--	--	--	--

<p>područja određena u okviru nacionalnih programa zaštite;</p> <p>(c) planovima se moraju osigurati sinergije s određivanjem područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije;</p> <p>(d) planovi se moraju podvrgnuti procjeni okoliša u skladu s Direktivom 2001/42/EZ i, prema potrebi, procjeni u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive 92/43/EEZ; i</p> <p>(e) planovima se moraju utvrditi odgovarajuća i razmjerna pravila, među ostalim o razmjernim mjerama ublažavanja koje treba donijeti za razvoj projekata povezanih s mrežom i skladištenjem kako bi se izbjegli potencijalni negativni učinci na okoliš ili, ako to nije moguće, kako bi se oni znatno smanjili.</p> <p>Pri pripremi takvih planova države članice savjetuju se s relevantnim operatorima infrastrukturnih sustava.</p> <p>2. Odstupajući od članka 2. stavka 1. i članka 4. stavka 2. Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*17) te točke 20. Priloga I. toj direktivi i točke 3. podtočke (b) Priloga II. toj direktivi i odstupajući od članka 6. stavka 3.</p>			
---	--	--	--

<p>Direktive 92/43/EEZ, države članice mogu, u opravdanim okolnostima, među ostalim ako je to potrebno kako bi se ubrzalo uvođenje energije iz obnovljivih izvora radi postizanja klimatskih ciljeva i ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora, izuzeti projekte povezane s mrežom i skladištenjem koji su potrebni za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav iz procjene utjecaja na okoliš u skladu s člankom 2. stavkom 1.</p> <p>Direktive 2011/92/EU, iz ocjene njihovih utjecaja na područja mreže Natura 2000 u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive 92/43/EEZ te iz procjene njihova utjecaja na zaštitu vrsta u skladu s člankom 12. stavkom 1. Direktive 92/43/EEZ i člankom 5.</p> <p>Direktive 2009/147/EZ, pod uvjetom da se projekt povezan s mrežom ili skladištenjem nalazi na namjenskom infrastrukturnom području određenom u skladu sa stavkom 1. ovog članka i da je u skladu s utvrđenim pravilima, među ostalim i s pravilima o razmjernim mjerama ublažavanja koje se moraju donijeti, u skladu sa stavkom 1. točkom (e) ovog članka.</p> <p>Države članice također mogu odobriti takva izuzeća u odnosu na infrastrukturna područja koja su određena prije 20. studenoga 2023. ako</p>			
--	--	--	--

su bila podvrgnuta procjeni okoliša u skladu s Direktivom 2001/42/EZ. Takva odstupanja ne primjenjuje se na projekte koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš u drugoj državi članici ili ako to zahtijeva država članica na koju bi projekt mogao imati značajan učinak, kako je predviđeno u članku 7. Direktive 2011/92/EU.

3. Ako država članica u skladu sa stavkom 2. ovog članka izuzme projekte povezane s mrežom i skladištenjem iz procjena navedenih u tom stavku, nadležna tijela te države članice provode postupak provjere projekata koji se nalaze u namjenskim infrastrukturnim područjima. Takav postupak provjere temelji se na postojećim podacima iz procjene okoliša u skladu s Direktivom 2001/42/EZ. Nadležna tijela od podnositelja zahtjeva mogu zatražiti da dostavi dodatne dostupne informacije. Postupak provjere mora se dovršiti u roku od 30 dana. Cilj postupka provjere jest utvrditi postoji li velika vjerojatnost da će bilo koji od tih projekata imati značajne nepredviđene štetne učinke s obzirom na osjetljivost okoliša geografskih područja na kojima se nalaze, a koji nisu utvrđeni tijekom procjene okoliša za planove kojima se određuju namjenska infrastrukturna

područja provedene u skladu s Direktivom 2001/42/EZ i, prema potrebi, Direktivom 92/43/EEZ.

4. Ako se u postupku provjere utvrdi da postoji velika vjerojatnost da će projekt dovesti do značajnih nepredviđenih štetnih učinaka kako je navedeno u stavku 3., nadležno tijelo na temelju postojećih podataka osigurava primjenu odgovarajućih i razmjernih mjera ublažavanja kako bi se odgovorilo na te učinke. Ako nije moguće primijeniti takve mjere ublažavanja, nadležno tijelo osigurava da operator donese odgovarajuće kompenzacijske mjere kako bi se odgovorilo na te učinke koje, ako nisu dostupne druge razmjerne kompenzacijske mjere, mogu biti u obliku novčane naknade za programe zaštite vrsta kako bi se osiguralo ili poboljšalo stanje očuvanosti zahvaćenih vrsta.

5. Ako je za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav potreban projekt kako bi se ojačala mrežna infrastruktura u namjenskim infrastrukturnim područjima ili izvan njih te ako takav projekt podliježe postupku provjere koji se provodi u skladu sa stavkom 3. ovog članka, ako podliježe utvrđivanju

je li za dotični projekt potrebna procjena utjecaja na okoliš ili ako takav projekt podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu s člankom 4. Direktive 2011/92/EU, takav postupak provjere, takvo utvrđivanje ili takva procjena utjecaja na okoliš ograničeni su na potencijalni učinak koji proizlazi iz promjene ili proširenja u usporedbi s izvornom mrežnom infrastrukturom.

(*12) Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja ([SL L 257, 28.8.2014., str. 135.](#))"

(*13) Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore ([SL L 206, 22.7.1992., str. 7.](#))"

(*14) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica ([SL L 20, 26.1.2010., str. 7.](#))"

(*15) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike ([SL L 327, 22.12.2000., str. 1.](#))"

<p>[*16] Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.)."</p> <p>[*17] Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).";"</p> <p>7.članak 16. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 16.</p> <p>Organizacija i glavna načela postupka izdavanja dozvola</p> <p>1. Postupak izdavanja dozvola obuhvaća sve relevantne administrativne dozvole za izgradnju, obnovu kapaciteta i rad postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući ona u kojima se kombiniraju različiti izvori obnovljive energije, dizalice topline i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji, među ostalim postrojenja za električnu i toplinsku energiju; te sredstva potrebna za priključivanje takvih postrojenja i dizalica topline na mrežu i za integraciju energije iz obnovljivih izvora u mreže grijanja i hlađenja, uključujući dozvole za priključenje na</p>			
---	--	--	--

<p>mrežu i, ako su potrebne, procjene okoliša. Postupak izdavanja dozvola obuhvaća sve administrativne faze, od priznavanja potpunosti zahtjeva za izdavanje dozvole u skladu sa stavkom 2. do obavješćivanja od strane nadležnog tijela ili nadležnih tijela o konačnoj odluci u vezi s ishodom postupka izdavanja dozvole.</p> <p>2. U roku od 30 dana od primitka zahtjeva za izdavanje dozvole kad je riječ o postrojenjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koja se nalaze na područjima za brži razvoj obnovljivih izvora energije, odnosno u roku od 45 dana od primitka takvog zahtjeva kad je riječ o postrojenjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koja se nalaze izvan područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije, nadležno tijelo potvrđuje potpunost zahtjeva za izdavanje dozvole ili, ako podnositelj zahtjeva nije poslao sve informacije potrebne za obradu zahtjeva, traži od podnositelja zahtjeva da podnese potpun zahtjev bez nepotrebne odgode. Kao početak postupka izdavanja dozvole smatra se datum kad je nadležno tijelo potvrdilo potpunost zahtjeva za izdavanje dozvole.</p>			
---	--	--	--

<p>3. Države članice uspostavljaju ili imenuju jednu ili više kontaktnih točaka. Te kontaktne točke usmjeravaju podnositelja zahtjeva, na njegov zahtjev, tijekom cjelokupnog administrativnog postupka podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole i izdavanja dozvole te mu olakšavaju taj postupak. Od podnositelja zahtjeva ne smije se tražiti da kontaktira s više od jedne kontaktne točke tijekom cijelog postupka. Kontaktna točka na transparentan način usmjerava podnositelja zahtjeva tijekom administrativnog postupka podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole, uključujući korake povezane sa zaštitom okolišem, do trenutka donošenja jedne ili više odluka nadležnih tijela na kraju postupka izdavanja dozvole, pruža podnositelju zahtjeva sve potrebne informacije te, prema potrebi, uključuje druga administrativna tijela. Kontaktna točka osigurava da se poštuju rokovi za postupke izdavanja dozvola utvrđeni u ovoj Direktivi. Podnositelji zahtjeva mogu dostaviti potrebne dokumente u digitalnom obliku. Države članice do 21. studenoga 2025. osiguravaju da se svi postupci izdavanja dozvola provode u elektroničkom obliku.</p>			
---	--	--	--

<p>4. Kontaktna točka stavlja na raspolaganje priručnik o postupcima nositeljima projekata za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i pruža te informacije na internetu, pri čemu se posebno obraća i malim projektima u području energije iz obnovljivih izvora, projektima za potrošače vlastite obnovljive energije i zajednicama obnovljive energije. U informacijama na internetu navodi se kontaktna točka koja je relevantna za predmetni zahtjev. Ako država članica ima više kontaktnih točaka, u informacijama na internetu navodi se kontaktna točka koja je relevantna za predmetni zahtjev.</p> <p>5. Države članice podnositeljima zahtjeva i široj javnosti osiguravaju lagan pristup jednostavnim postupcima za rješavanje sporova koji se odnose na postupak izdavanja dozvola i izdavanje dozvola za izgradnju i rad postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući, prema potrebi, alternativne mehanizme za rješavanje sporova.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da upravne i sudske žalbe u kontekstu projekta za razvoj postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, priključivanja tog postrojenja na</p>			
--	--	--	--

<p>mrežu te sredstava potrebnih za razvoj mreža energetske infrastrukture koja je potrebna za integraciju energije iz obnovljivih izvora u energetske sustav, uključujući žalbe koje se odnose na okolišne aspekte, podliježu najbržim upravnim i sudskim postupcima koji postoje na odgovarajućoj nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.</p> <p>7. Države članice pružaju odgovarajuće resurse kako bi svojim nadležnim tijelima osigurale kvalificirano osoblje, usavršavanje i prekvalifikaciju u skladu s planiranim instaliranim kapacitetom za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora predviđenim u njihovim integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima podnesenima u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999. Države članice pomažu regionalnim i lokalnim tijelima kako bi olakšale postupak izdavanja dozvola.</p> <p>8. Osim ako se podudara s drugim administrativnim fazama postupka izdavanja dozvola, trajanje postupka izdavanja dozvola ne uključuje:</p> <p>(a) vrijeme tijekom kojeg se postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, njihovi priključci</p>			
--	--	--	--

<p>na mrežu i, u cilju osiguravanja stabilnosti, pouzdanosti i sigurnosti mreže, povezana potrebna mrežna infrastruktura grade ili se njihov kapacitet obnavlja;</p> <p>(b)vrijeme za administrativne faze potrebne za znatne nadogradnje mreže radi osiguravanja stabilnosti, pouzdanosti i sigurnosti mreže;</p> <p>(c)vrijeme za eventualne sudske žalbe i pravne lijekove, druge postupke pred sudom te alternativne mehanizme rješavanja sporova, uključujući postupke za podnošenje pritužbi te izvansudske žalbe i pravne lijekove.</p> <p>9. Odluke koje proizlaze iz postupaka izdavanja dozvola objavljuju se u skladu s primjenjivim pravom.</p> <p>Članak 16.a</p> <p>Postupak izdavanja dozvola na područjima za brži razvoj obnovljivih izvora energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da postupak izdavanja dozvola iz članka 16. stavka 1. za projekte u području energije iz obnovljivih izvora na područjima za brži razvoj obnovljivih izvora energije ne traje dulje od 12 mjeseci. Međutim, ako je</p>			
---	--	--	--

riječ o projektima u području energije iz obnovljivih izvora na moru, postupak izdavanja dozvola ne smije trajati dulje od dvije godine. Ako je to propisno opravdano na temelju izvanrednih okolnosti, države članice mogu produljiti svako od tih razdoblja za najviše šest mjeseci. Države članice jasno obavješćuju nositelja projekta o izvanrednim okolnostima koje opravdavaju to produljenje.

2. Postupak izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta elektrana za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, za nova postrojenja s kapacitetom električne energije manjim od 150 kW, za postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji, uključujući postrojenja za proizvodnju električne i toplinske energije, i za njihove priključke na mrežu ako se nalaze na područjima za brži razvoj obnovljivih izvora energije, ne smije trajati dulje od šest mjeseci. Međutim, ako je riječ o projektima odobalnih vjetroelektrana, postupak izdavanja dozvola ne smije trajati dulje od 12 mjeseci. Ako je to propisno opravdano na temelju izvanrednih okolnosti, na primjer zbog prevladavajućih sigurnosnih razloga ako projekt obnove kapaciteta znatno utječe na mrežu ili izvorni kapacitet, izvornu veličinu ili

izvorne performanse postrojenja, države članice mogu produljiti razdoblje od šest mjeseci za najviše tri mjeseca, a dvanaestomjesečno razdoblje za projekte odobalnih vjetroelektrana za najviše šest mjeseci. Države članice jasno obavješćuju nositelja projekta o izvanrednim okolnostima koje opravdavaju to produljenje.

3. Ne dovodeći u pitanje stavke 4. i 5. ovog članka, odstupajući od članka 4. stavka 2. Direktive 2011/92/EU i točaka 3. podtočaka (a), (b), (d), (h), i. i točke 6. podtočke (c), zasebno ili u vezi s točkom 13. podtočkom (a) Priloga II. toj direktivi, u pogledu projekata energije iz obnovljivih izvora, novi zahtjevi za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući postrojenja koja kombiniraju različite vrste tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora i obnovu kapaciteta elektrana za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na područjima za brži razvoj obnovljivih izvora energije određenima za odgovarajuću tehnologiju i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji te priključivanje takvih postrojenja na mrežu izuzimaju se iz zahtjeva u pogledu provedbe namjenske procjene utjecaja na okoliš u

<p>skladu s člankom 2. stavkom 1. Direktive 2011/92/EU, pod uvjetom da su ti projekti u skladu s člankom 15.c stavkom 1. točkom (b) ove Direktive. To odstupanje ne primjenjuje se na projekte koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš u drugoj državi članici ili ako to zahtijeva država članica na koju bi projekt mogao imati značajne učinke, u skladu s člankom 7. Direktive 2011/92/EU.</p> <p>Odstupajući od članka 6. stavka 3. Direktive 92/43/EEZ, postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora iz prvog podstavka ovog stavka ne podliježu procjeni njihova utjecaja na područja mreže Natura 2000, pod uvjetom da se tim projektima u području energije iz obnovljivih izvora poštuju pravila i mjere utvrđene u skladu s člankom 15.c stavkom 1. točkom (b) ove Direktive.</p> <p>4. Nadležna tijela provode postupak provjere zahtjevâ iz stavka 3. ovog članka. Cilj je takvog postupka provjere utvrditi postoji li velika vjerojatnost da će bilo koji od projekata u području energije iz obnovljivih izvora imati značajne nepredviđene štetne učinke s obzirom na osjetljivost okoliša geografskih područja na kojima se nalaze, a koji nisu utvrđeni tijekom</p>			
---	--	--	--

<p>procjene okoliša planova kojima se određuju područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije iz članka 15.c stavka 1. ove Direktive, provedene u skladu s Direktivom 2001/42/EZ i, prema potrebi, Direktivom 92/43/EEZ. Cilj je takvog postupka provjere utvrditi i je li bilo koji od takvih projekata u području energije iz obnovljivih izvora obuhvaćen područjem primjene članka 7. Direktive 2011/92/EU zbog vjerojatnosti da bi mogao imati značajne učinke na okoliš u drugoj državi članici ili zbog zahtjeva države članice na koju bi projekt mogao imati značajne učinke.</p> <p>Za potrebe takvog postupka provjere nositelj projekta dostavlja informacije o značajkama projekta u području energije iz obnovljivih izvora, njegovoj usklađenosti s pravilima i mjerama utvrđenima u skladu s člankom 15.c stavkom 1. točkom (b) za određeno područje za brži razvoj obnovljivih izvora energije, o svim dodatnim mjerama koje je nositelj projekta donio te o tome kako se tim mjerama odgovara na učinak na okoliš. Nadležno tijelo od nositelja projekta može zatražiti da dostavi dodatne raspoložive informacije. Postupak provjere u vezi sa zahtjevima za nova</p>			
---	--	--	--

<p>postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora mora se dovršiti u roku od 45 dana od datuma podnošenja dostatnih informacija potrebnih za tu svrhu. Međutim, ako se radi o zahtjevima za postrojenja s kapacitetom električne energije manjim od 150 kW i o novim zahtjevima za obnovu kapaciteta elektrana za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, postupak provjere mora se dovršiti u roku od 30 dana.</p> <p>5. Nakon postupka provjere zahtjevi iz stavka 3. ovog članka odobravaju se iz okolišne perspektive bez potrebe za izričitom odlukom nadležnog tijela, osim ako nadležno tijelo donese administrativnu odluku, propisno obrazloženu na temelju jasnih dokaza, kojom se utvrđuje da će određeni projekt vrlo vjerojatno imati značajne nepredviđene štetne učinke s obzirom na osjetljivost okoliša zemljopisnih područja na kojima se projekt nalazi, a koji se ne mogu ublažiti mjerama utvrđenima u planovima kojima se određuju područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije ili mjerama koje je predložio nositelj projekta. Takve se odluke objavljuju. Takvi projekti u području energije iz obnovljivih izvora podliježu procjeni utjecaja na okoliš u skladu s</p>			
--	--	--	--

<p>Direktivom 2011/92/EU i, prema potrebi, procjeni u skladu s Direktivom 92/43/EEZ, koja se provodi u roku od šest mjeseci od administrativne odluke u kojoj je utvrđena velika vjerojatnost znatnih nepredviđenih štetnih učinaka. Ako je to propisno opravdano na temelju izvanrednih okolnosti, to se šestomjesečno razdoblje može produjiti za najviše šest mjeseci.</p> <p>U opravdanim okolnostima, među ostalim ako je to potrebno kako bi se ubrzalo uvođenje energije iz obnovljivih izvora radi postizanja klimatskih ciljeva i ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora, države članice mogu iz takvih procjena izuzeti projekte vjetroelektrana i solarnih fotonaponskih postrojenja.</p> <p>Ako države članice iz tih procjena izuzmu projekte vjetroelektrana i solarnih fotonaponskih postrojenja, operator donosi razmjerne mjere ublažavanja ili, ako takve mjere ublažavanja nisu dostupne, kompenzacijske mjere, koje mogu biti u obliku novčane naknade ako nisu dostupne druge razmjerne kompenzacijske mjere, kako bi se uklonili bilo kakvi štetni učinci. Ako ti štetni učinci utječu na zaštitu vrsta,</p>			
--	--	--	--

<p>operator plaća novčanu naknadu za programe zaštite vrsta tijekom rada postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora kako bi se osiguralo ili poboljšalo stanje očuvanosti zahvaćene vrste.</p> <p>6. U postupku izdavanja dozvola iz stavaka 1. i 2. države članice osiguravaju da izostanak odgovora relevantnih nadležnih tijela u utvrđenom roku dovodi do toga da se određeni prijelazni administrativni koraci smatraju odobrenima, osim ako određeni projekt u području energije iz obnovljivih izvora podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu sa stavkom 5. ili ako u nacionalnom pravnom sustavu dotične države članice ne postoji načelo prešutnog administrativnog odobrenja. Ovaj se stavak ne primjenjuje na konačne odluke o ishodu postupka izdavanja dozvola, koje moraju biti izričite. Sve se odluke objavljuju.</p> <p>Članak 16.b</p> <p>Postupak izdavanja dozvola izvan područjâ za brži razvoj obnovljivih izvora energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da postupak izdavanja dozvola iz</p>			
--	--	--	--

članka 16. stavka 1. za projekte u području energije iz obnovljivih izvora koji se nalaze izvan područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije ne traje dulje od dvije godine. Međutim, ako je riječ o projektima u području energije iz obnovljivih izvora na moru, postupak izdavanja dozvola ne smije trajati dulje od tri godine. Ako je to propisno opravdano na temelju izvanrednih okolnosti, među ostalim ako su zbog njih potrebna dulja razdoblja za procjene u skladu s primjenjivim pravom Unije u području okoliša, države članice mogu produljiti svako od tih razdoblja za najviše šest mjeseci. Države članice jasno obavješćuju nositelja projekta o izvanrednim okolnostima koje opravdavaju to produljenje.

2. Ako se u skladu s Direktivom 2011/92/EU ili Direktivom 92/43/EEZ zahtijeva procjena okoliša, ona se provodi u jedinstvenom postupku koji objedinjuje sve relevantne procjene za određeni projekt u području energije iz obnovljivih izvora. Kad se zahtijeva takva procjena utjecaja na okoliš, nadležno tijelo, uzimajući u obzir informacije koje je dostavio nositelj projekta, daje mišljenje o opsegu i razini detalja informacija koje nositelj

projekta mora navesti u izvješću o procjeni utjecaja na okoliš, a čiji se opseg ne smije naknadno proširiti. Ako su u sklopu projekta u području energije iz obnovljivih izvora donesene potrebne mjere ublažavanja, svako ubijanje ili uznemiravanje vrsta zaštićenih u skladu s člankom 12. stavkom 1. Direktive 92/43/EEZ i člankom 5. Direktive 2009/147/EZ ne smatra se namjernim. Ako nove mjere ublažavanja za sprečavanje ubijanja ili uznemiravanja vrsta zaštićenih direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ ili bilo kojeg drugog utjecaja na okoliš nisu u velikoj mjeri ispitane u pogledu njihove djelotvornosti, države članice mogu dopustiti njihovu primjenu za jedan ili više pilot-projekata tijekom ograničenog razdoblja, pod uvjetom da se djelotvornost takvih mjera ublažavanja pomno prati i da se odmah poduzmu odgovarajući koraci ako se mjere ublažavanja ne pokažu djelotvornima.

Postupak izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, za nova postrojenja s kapacitetom električne energije manjim od 150 kW i za postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji te za priključivanje takvih postrojenja na mrežu, koja se nalaze

izvan područjâ za brži razvoj obnovljivih izvora energije, ne smije trajati dulje od dvanaest mjeseci, uključujući procjene okoliša ako se zahtijevaju relevantnim pravom. Međutim, ako je riječ o projektima u području energije iz obnovljivih izvora na moru, postupak izdavanja dozvola ne smije trajati dulje od dvije godine. Ako je to propisno opravdano na temelju izvanrednih okolnosti, države članice mogu produljiti svako od tih razdoblja za najviše tri mjeseca. Države članice jasno obavješćuju nositelje projekata o izvanrednim okolnostima koje opravdavaju to produljenje.

Članak 16.c

Ubrzavanje postupka izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta

1. Ako se obnovom kapaciteta elektrane za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora kapacitet elektrane za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ne povećava za više od 15 % i ne dovodeći u pitanje procjenu potencijalnog učinka na okoliš koja se zahtijeva u skladu stavkom 2., države članice osiguravaju da postupci izdavanja dozvola za priključke na prijenosnu ili distribucijsku mrežu ne traju dulje od tri mjeseca od

<p>podnošenja zahtjeva relevantnom subjektu, osim ako postoje opravdana sigurnosna pitanja ili tehnička nekompatibilnost sastavnih dijelova sustava.</p> <p>2. Ako obnova kapaciteta elektrane za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora podliježe postupku provjere predviđenom u članku 16.a stavku 4., utvrđivanju je li za projekt potrebna procjena utjecaja na okoliš ili procjeni utjecaja na okoliš u skladu s člankom 4. Direktive 2011/92/EU, takav postupak provjere, takvo utvrđivanje ili takva procjena utjecaja na okoliš ograničeni su na potencijalni učinak koji proizlazi iz promjene ili proširenja u usporedbi s izvornim projektom.</p> <p>3. Ako obnova kapaciteta solarnih instalacija ne podrazumijeva korištenje dodatnog prostora i ako je u skladu s primjenjivim mjerama ublažavanja utjecaja na okoliš utvrđenima za izvornu solarnu instalaciju, projekt se izuzima od eventualnih primjenjivih zahtjeva u pogledu provedbe postupka provjere kako je predviđeno u članku 16.a stavku 4., u pogledu utvrđivanja je li za projekt potrebna procjena utjecaja na okoliš ili u pogledu provedbe procjene utjecaja na okoliš u</p>			
---	--	--	--

skladu s člankom 4.
Direktive 2011/92/EU.

Članak 16.d

Postupak izdavanja dozvola za
ugradnju opreme za solarnu energiju

1. Države članice osiguravaju da postupak izdavanja dozvola iz članka 16. stavka 1. za ugradnju opreme za solarnu energiju i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji, uključujući solarne instalacije ugrađene u zgrade, u postojeće ili buduće umjetne strukture, uz iznimku umjetnih vodenih površina, traje najdulje tri mjeseca, pod uvjetom da glavna namjena takvih umjetnih struktura nije proizvodnja solarne energije niti skladištenje energije. Odstupajući od članka 4. stavka 2. Direktive 2011/92/EU i točke 3. podtočaka (a) i (b) Priloga II. toj direktivi, zasebno ili u vezi s točkom 13. podtočkom (a) Priloga II. toj direktivi, takva ugradnja solarne opreme izuzima se iz zahtjeva, ako je primjenjivo, u pogledu provedbe posebne procjene utjecaja na okoliš u skladu s člankom 2. stavkom 1. te direktive.

Države članice mogu isključiti određena područja ili strukture iz primjene prvog

podstavka radi zaštite kulturne ili povijesne baštine, radi nacionalnih obrambenih interesa ili iz sigurnosnih razloga.

2. Države članice osiguravaju da postupak izdavanja dozvola za ugradnju opreme za solarnu energiju kapaciteta 100 kW ili manje, među ostalim za potrošače vlastite obnovljive energije i zajednice obnovljive energije, ne traje dulje od jednog mjeseca. Izostanak odgovora nadležnih tijela ili subjekata u utvrđenom roku nakon podnošenja potpunog zahtjeva dovodi do toga da se dozvola smatra izdanom, pod uvjetom da kapacitet opreme za solarnu energiju ne premašuje postojeći kapacitet priključka na distribucijsku mrežu.

Ako primjena praga kapaciteta iz prvog podstavka dovede do znatnog administrativnog opterećenja ili do ograničenjâ za rad elektroenergetske mreže, države članice mogu primijeniti niži prag kapaciteta pod uvjetom da on ostane iznad 10,8 kW.

Članak 16.e

Postupak izdavanja dozvola za ugradnju dizalica topline

<p>1. Države članice osiguravaju da postupak izdavanja dozvola za ugradnju dizalica topline s manje od 50 MW ne traje dulje od jednog mjeseca. Međutim, ako je riječ o dizalicama topline iz tla, postupak davanja dozvola ne smije trajati dulje od tri mjeseca.</p> <p>2. Osim ako postoje opravdani sigurnosni razlozi, osim ako su potrebni daljnji radovi za priključke na mrežu ili osim ako postoji tehnička nekompatibilnost sastavnih dijelova sustava, države članice osiguravaju da se priključci na prijenosnu ili distribucijsku mrežu odobravaju u roku od dva tjedna od obavijesti nadležnom tijelu za:</p> <p>(a) dizalice topline kapaciteta električne energije do 12 kW; i</p> <p>(b) dizalice topline kapaciteta električne energije do 50 kW koje su ugradili potrošači vlastite obnovljive energije, pod uvjetom da kapacitet električne energije instalacije potrošača vlastite obnovljive energije za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora iznosi najmanje 60 % kapaciteta električne energije dizalice topline.</p>			
---	--	--	--

<p>3. Države članice mogu isključiti određena područja ili strukture iz primjene stavaka 1. i 2. radi zaštite kulturne ili povijesne baštine, radi nacionalnih obrambenih interesa ili iz sigurnosnih razloga.</p> <p>4. Sve odluke koje proizlaze iz postupka izdavanja dozvola iz stavaka 1. i 2. objavljuju se u skladu s primjenjivim pravom.</p> <p>Članak 16.f</p> <p>Prevladavajući javni interes</p> <p>Države članice do 21. veljače 2024., dok se ne postigne klimatska neutralnost, osiguravaju da se u postupku izdavanja dozvola, planiranje, izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, priključivanje takvih postrojenja na mrežu, sama mreža te sredstva za skladištenje smatraju od prevladavajućeg javnog interesa te da služe javnom zdravlju i sigurnosti pri uspostavljanju ravnoteže pravnih interesa u pojedinačnim slučajevima za potrebe članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. točke (c)</p> <p>Direktive 92/43/EEZ, članka 4. stavka 7. Direktive 2000/60/EZ te članka 9. stavka 1. točke (a)</p>			
--	--	--	--

<p>Direktive 2009/147/EZ. Države članice mogu u propisno opravdanim i specifičnim okolnostima ograničiti primjenu ovog članka na određene dijelove svojeg državnog područja, na određene vrste tehnologije ili na projekte s određenim tehničkim značajkama, u skladu s prioritetima utvrđenim u njihovim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima podnesenima u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999. Države članice obavješćuju Komisiju o takvim ograničenjima zajedno s razlozima za njih.”;</p> <p>8.u članku 18. stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„3. Države članice osiguravaju da su njihovi programi certificiranja ili istovrijedni programi za stjecanje kvalifikacija dostupni instalaterima i projektantima svih oblika sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u zgradama, industriji i poljoprivredi, instalaterima solarnih fotonaponskih sustava, uključujući skladištenje energije, te instalaterima mjesta za punjenje koja omogućuju upravljanje potrošnjom. Ti programi mogu, prema potrebi, uzeti u obzir postojeće programe i strukture, a moraju se temeljiti na kriterijima utvrđenima u</p>			
---	--	--	--

Prilogu IV. Svaka država članica priznaje certifikate koje je dodijelila druga država članica u skladu s tim kriterijima.

Države članice uspostavljaju okvir kako bi osigurale dovoljan broj osposobljenih i kvalificiranih instalatera tehnologije iz prvog podstavka za potrebe povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora potrebnog za postizanje ciljeva utvrđenih u ovoj Direktivi.

Kako bi se osigurao takav dovoljan broj instalatera i projektanata, države članice osiguravaju dovoljno programa osposobljavanja kojima se stječu certifikati ili kvalifikacije kojima se obuhvaća tehnologija grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora, solarni fotonaponski sustavi, uključujući skladištenje energije, mjesta za punjenje koja omogućuju upravljanje potrošnjom, te najnovija inovativna rješenja u tim područjima, pod uvjetom da su ti programi osposobljavanja usklađeni s njihovim programima certificiranja ili istovrijednim programima za stjecanje kvalifikacija. Države članice uvode mjere za promicanje sudjelovanja u takvim programima osposobljavanja, posebno malih i srednjih poduzeća i

samozaposlenih osoba. Države članice mogu sklopiti dobrovoljne sporazume s relevantnim pružateljima i prodavačima tehnologije za osposobljavanje dovoljnog broja instalatera, koji se mogu temeljiti na procjenama prodaje, na najnovijim inovativnim rješenjima i na tehnologiji dostupnima na tržištu.

Ako države članice utvrde znatnu razliku između raspoloživog i potrebnog broja osposobljenih i kvalificiranih instalatera, poduzimaju mjere za uklanjanje te razlike.

4. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti informacije o programima certificiranja ili istovrijednim programima za stjecanje kvalifikacija iz stavka 3. Države članice također stavljaju na raspolaganje javnosti, na transparentan i pristupačan način, redovito ažuriran popis instalatera koji su certificirani ili kvalificirani u skladu sa stavkom 3.”

;

9.članak 19. mijenja se kako slijedi:

(a)stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i.prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

<p>„2. S tim ciljem države članice osiguravaju da se jamstvo o podrijetlu izdaje na zahtjev proizvođača energije iz obnovljivih izvora, uključujući plinovita obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla kao što je vodik, osim ako države članice odluče da za potrebe obračunavanja tržišne vrijednosti jamstva o podrijetlu neće izdati takvo jamstvo o podrijetlu proizvođaču koji dobiva financijsku potporu iz programa potpore. Države članice mogu odlučiti da se jamstva o podrijetlu izdaju za energiju iz neobnovljivih izvora. Za izdavanje jamstva o podrijetlu može biti potrebno ograničenje najmanjeg kapaciteta. Jamstvo o podrijetlu standardne je veličine od 1 MWh. Prema potrebi, takva standardna veličina može se podijeliti na dijelove, pod uvjetom da je taj dio višekratnik od 1 Wh. Za svaku jedinicu proizvedene energije izdaje se samo jedno jamstvo o podrijetlu.”</p> <p>;</p> <p>ii.iza drugog podstavka umeće se sljedeći podstavak:</p> <p>„Uvode se pojednostavnjeni postupci registracije i smanjene</p>			
--	--	--	--

<p>naknade za registraciju za mala postrojenja ispod 50 kW i za zajednice obnovljive energije.”;</p> <p>iii.u četvrtom podstavku točka (c) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(c)ako jamstva o podrijetlu nisu izdana izravno proizvođaču, nego opskrbljivaču ili potrošaču koji kupuje energiju, bilo u kompetitivnom okruženju bilo u okviru dugoročnog ugovora o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora.”;</p> <p>(b)stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„3. Za potrebe stavka 1. jamstva o podrijetlu valjana su za transakcije 12 mjeseci od proizvodnje relevantne jedinice energije. Države članice osiguravaju da sva jamstva o podrijetlu koja nisu poništena isteknu najkasnije 18 mjeseci od proizvodnje odgovarajuće jedinice energije. Države članice u izračun svoje preostale kombinacije izvora energije uključuju istekla jamstva o podrijetlu.</p> <p>4. Za potrebe obavješćivanja iz stavaka 8. i 13. države članice osiguravaju da energetska poduzeća ponište jamstva o podrijetlu</p>			
--	--	--	--

<p>najkasnije šest mjeseci nakon isteka njihove valjanosti. Nadalje, države članice do 21. svibnja 2025. osiguravaju da se podaci o njihovoj preostaloj kombinaciji izvora energije objavljuju svake godine.”</p> <p>;</p> <p>(c)u stavku 7. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(a)energetski izvor iz kojeg je energija proizvedena te datum početka i završetka proizvodnje, što može biti specificirano:</p> <p>i.ako je riječ o obnovljivom plinu, uključujući plinovita obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla, te grijanju i hlađenju iz obnovljivih izvora, u satnom ili kraćem intervalu;</p> <p>ii.ako je riječ o električnoj energiji iz obnovljivih izvora, u skladu s razdobljem obračuna odstupanja, kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2019/943.”;</p> <p>(d)u stavku 8. iza prvog podstavka umeću se sljedeći podstavci:</p> <p>„Ako se plin isporučuje iz mreže za vodik ili prirodni plin, uključujući plinovita obnovljiva goriva</p>			
---	--	--	--

<p>nebiološkog podrijetla i biometan, opskrbljivač mora krajnjim potrošačima dokazati udio ili količinu energije iz obnovljivih izvora u svojoj kombinaciji izvora energije za potrebe Priloga I. Direktivi 2009/73/EZ. Opskrbljivač to čini s pomoću jamstava o podrijetlu, osim:</p> <p>(a) za udio svoje kombinacije izvora energije koji odgovara komercijalnim ponudama bez praćenja, ako postoje, za koje se opskrbljivač može koristiti preostalom kombinacijom izvora energije,</p> <p>(b) ako država članica odluči ne izdati jamstva o podrijetlu proizvođaču koji prima financijsku potporu iz programa potpore.</p> <p>Ako kupac troši plin iz mreže za vodik ili prirodni plin, uključujući plinovita obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla i biometan, kako je opskrbljivač naveo u komercijalnoj ponudi, države članice osiguravaju da jamstva o podrijetlu koja su poništena odgovaraju relevantnim značajkama mreže.”;</p> <p>(e) stavak 13. zamjenjuje se sljedećim:</p>			
---	--	--	--

<p>„13. Komisija do 31. prosinca 2025. donosi izvješće o procjeni mogućnosti uspostave zelene oznake na razini Unije radi promicanja uporabe obnovljive energije koja se proizvodi u novim postrojenjima. Za dokazivanje sukladnosti sa zahtjevima takve oznake opskrbljivači upotrebljavaju informacije sadržane u jamstvima o podrijetlu.</p> <p>13.a Komisija prati funkcioniranje sustava jamstava o podrijetlu i do 30. lipnja 2025. procjenjuje ravnotežu ponude i potražnje jamstava o podrijetlu na tržištu te u slučaju neravnoteža identificira relevantne čimbenike koji utječu na ponudu i potražnju.”</p> <p>;</p> <p>10.u članku 20. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„3. Podložno procjeni uključenoj u njihove integrirane nacionalne energetske i klimatske planove podnesene u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 te u skladu s Prilogom I. toj uredbi u pogledu potrebe za izgradnjom nove infrastrukture za centralizirano grijanje i hlađenje iz obnovljivih</p>			
--	--	--	--

<p>izvora kako bi se postigao opći cilj Unije utvrđen u članku 3. stavku 1. ove Direktive, države članice, ako je to relevantno, poduzimaju potrebne korake za razvoj infrastrukture za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje radi promicanja grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora energije, kao što su solarna toplinska energija, solarna fotonaponska energija, dizalice topline pogonjene električnom energijom iz obnovljivih izvora koje upotrebljavaju energiju iz okoliša i geotermalnu energiju, druga tehnologija geotermalne energije, biomasa, bioplin, tekuća biogoriva te otpadna toplina i hladnoća, u kombinaciji, ako je to moguće, sa skladištenjem toplinske energije, sustavima za upravljanje potrošnjom i postrojenjima za pretvaranje električne energije u toplinsku energiju.”</p> <p>;</p> <p>11.umeće se sljedeći članak:</p> <p>„Članak 20.a</p> <p>Olakšavanje integracije električne energije iz obnovljivih izvora u sustav</p> <p>1. Države članice od operatora prijenosnih sustava i, ako su im ti</p>			
---	--	--	--

<p>podaci dostupni, od operatora distribucijskih sustava na svojem državnom području zahtijevaju da što točnije u vremenskim intervalima koji odgovaraju učestalosti poravnanja tržišta, ali od najviše jednog sata, stavljaju na raspolaganje podatke o udjelu električne energije iz obnovljivih izvora i sadržaju emisija stakleničkih plinova za električnu energiju isporučenu u svakoj zoni nadmetanja, uz predviđanje ako je dostupno. Države članice osiguravaju da operatori distribucijskih sustava imaju pristup potrebnim podacima. Ako operatori distribucijskih sustava, u skladu s nacionalnim pravom, nemaju pristup svim potrebnim podacima, primjenjuju postojeći sustav za izvješćivanje o podacima u okviru platforme Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju, u skladu s odredbama Direktive (EU) 2019/944. Države članice pružaju poticaje za nadogradnju pametnih mreža radi boljeg praćenja ravnoteže mreže i stavljanja na raspolaganje podataka u stvarnom vremenu.</p> <p>Ako je to tehnički moguće, operatori distribucijskih sustava također stavljaju na raspolaganje anonimizirane i zbirne podatke o</p>			
--	--	--	--

<p>potencijalu za upravljanje potrošnjom i o električnoj energiji iz obnovljivih izvora koju proizvode potrošači vlastite energije i zajednice obnovljive energije i koja se šalje u mrežu.</p> <p>2. Podaci iz stavka 1. stavljaju se na raspolaganje digitalnim putem na način kojim se osigurava interoperabilnost na temelju usklađenih formata podataka i standardiziranih skupova podataka tako da ih na nediskriminirajući način mogu upotrebljavati sudionici na tržištu električne energije, agregatori, potrošači i krajnji korisnici te da ih mogu očitati elektronički komunikacijski uređaji kao što su sustavi pametnog mjerenja, mjesta za punjenje električnih vozila, sustavi grijanja i hlađenja i sustavi za upravljanje energijom u zgradama.</p> <p>3. Uz zahtjeve utvrđene u Uredbi (EU) 2023/1542 države članice osiguravaju da proizvođači baterija za kućnu uporabu i industrijskih baterija vlasnicima i korisnicima baterija te trećim stranama koje, uz izričitu privolu, djeluju u ime vlasnika i korisnika, kao što su poduzeća za upravljanje energijom u zgradama i sudionici na tržištu električne energije, omoguće pristup u stvarnom</p>			
--	--	--	--

<p>vremenu osnovnim informacijama o sustavu upravljanja baterijom, uključujući kapacitet, stanje starosti, razinu napunjenosti i zadanu vrijednost snage baterije, i to besplatno, pod nediskriminirajućim uvjetima i u skladu s pravilima o zaštiti podataka.</p> <p>Države članice donose mjere kako bi proizvođače vozila obvezale da vlasnicima i korisnicima električnih vozila te trećim stranama koje djeluju u njihovo ime, kao što su sudionici na tržištu električne energije i pružatelji usluga elektromobilnosti, stavljaju na raspolaganje u stvarnom vremenu podatke u vozilu koji se odnose na stanje starosti, razinu napunjenosti, zadanu vrijednost snage i kapacitet baterije te, kada je to primjereno, lokaciju električnog vozila, i to besplatno i pod nediskriminirajućim uvjetima te u skladu s pravilima o zaštiti podataka, dodatno uz daljnje zahtjeve u pogledu homologacije i nadzora tržišta utvrđene u Uredbi (EU) 2018/858 Europskog Parlamenta i Vijeća (*18).</p> <p>4. Uz zahtjeve utvrđene u Uredbi (EU) 2023/1804, države članice ili njihova imenovana nadležna tijela osiguravaju da nova i zamijenjena</p>			
--	--	--	--

<p>javno nedostupna mjesta za punjenje male snage koja su instalirana na njihovu državnom području mogu podržavati funkcionalnosti pametnog punjenja i, prema potrebi, sučelje s pametnim sustavima mjerenja, ako ih države članice uvedu, i funkcionalnosti dvosmjernog punjenja u skladu sa zahtjevima iz članka 15. stavaka 3. i 4. te uredbe.</p> <p>5. Uz zahtjeve utvrđene u Uredbi (EU) 2019/943 i Direktivi (EU) 2019/944, države članice osiguravaju da se nacionalnim regulatornim okvirom malim ili mobilnim sustavima, kao što su baterije za kućnu uporabu i električna vozila te drugi mali decentralizirani izvori energije, dopušta sudjelovanje na tržištima električne energije, uključujući upravljanje zagušenjem i pružanje usluga fleksibilnosti i uravnoteženja, među ostalim putem agregiranja. U tu svrhu države članice, u bliskoj suradnji sa svim sudionicima na tržištu i regulatornim tijelima, utvrđuju tehničke zahtjeve za sudjelovanje na tržištima električne energije na temelju tehničkih značajki tih sustava.</p> <p>Države članice osiguravaju jednake uvjete i nediskriminirajuće</p>			
--	--	--	--

<p>sudjelovanje na tržištima električne energije za male decentralizirane energetske pogone ili mobilne sustave.</p> <p>(*18) Uredba (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustavâ, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ (SL L 151, 14.6.2018., str. 1.);"</p> <p>12.umeću se sljedeći članci:</p> <p>„Članak 22.a</p> <p>Uključivanje energije iz obnovljivih izvora u industriju</p> <p>1. Države članice nastoje povećati udio obnovljivih izvora u količini izvora energije koji se upotrebljavaju u konačne energetske i neenergetske svrhe u industrijskom sektoru s za indikativno povećanje od najmanje 1,6 postotnih bodova kao godišnjeg prosjeka izračunanog za razdoblje od 2021. do 2025. te od 2026. do 2030.</p>			
--	--	--	--

<p>Države članice mogu uračunati otpadnu toplinu i hladnoću u prosječna godišnja povećanja iz prvog podstavka, do granice od 0,4 postotna boda, pod uvjetom da se otpadna toplina i hladnoća isporučuju iz učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja, isključujući mreže koje isporučuju toplinu samo jednoj zgradi ili ako se sva toplinska energija troši samo u krugu zgrade i ako se toplinska energija ne prodaje. Ako odluče to učiniti, prosječno godišnje povećanje iz prvog podstavka uvećava se za polovinu postotnih bodova uračunane otpadne topline i hladnoće.</p> <p>Države članice uključuju planirane i poduzete politike i mjere za postizanje takvog okvirnog povećanja u svoje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove podnesene u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 i u svoja integrirana nacionalna energetska i klimatska izvješća o napretku podnesena u skladu s člankom 17. te uredbe.</p> <p>Ako se elektrifikacija smatra troškovno učinkovitom opcijom, tim se politikama i mjerama promiče elektrifikacija industrijskih procesa koja se temelji na obnovljivim izvorima energije. Tim se politikama i</p>			
--	--	--	--

<p>mjerama nastoje stvoriti povoljni tržišni uvjeti za dostupnost ekonomski održivih i tehnički izvedivih alternativa na temelju energije iz obnovljivih izvora kojima se zamjenjuju fosilna goriva koja se upotrebljavaju za industrijsko grijanje s ciljem smanjenja uporabe fosilnih goriva za grijanje ako je temperatura ispod 200 °C. Pri donošenju tih politika i mjera države članice uzimaju u obzir načelo energetske učinkovitosti na prvome mjestu, djelotvornost i međunarodnu konkurentnost te potrebu za uklanjanjem regulatornih, administrativnih i gospodarskih prepreka.</p> <p>Države članice osiguravaju da doprinos obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla koja se upotrebljavaju u konačne energetske i neenergetske svrhe iznosi barem 42 % vodika koji se upotrebljava u konačne energetske i neenergetske svrhe u industriji do 2030., odnosno 60 % do 2035. Za izračun tog postotka primjenjuju se sljedeća pravila:</p> <p>(a) za izračun nazivnika u obzir se uzima energetska sadržaj vodika upotrijebljenog u konačne</p>			
---	--	--	--

<p>energetske i neenergetske svrhe, isključujući:</p> <p>i.vodik koji se upotrebljava kao međuproizvod za proizvodnju konvencionalnih goriva namijenjenih uporabi u prometu i biogoriva;</p> <p>ii.vodik koji se proizvodi dekarbonizacijom rezidualnog industrijskog plina i koji se upotrebljava kao zamjena za specifični plin iz kojeg se proizvodi;</p> <p>iii.vodik proizveden kao nusproizvod ili dobiven od nusproizvoda u industrijskim postrojenjima;</p> <p>(b)za izračun nazivnika u obzir se uzima energetska sadržaj obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla potrošenih u sektoru industrije u konačne energetske i neenergetske svrhe, isključujući obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla koja se koriste kao međuproizvodi za proizvodnju konvencionalnih goriva namijenjenih uporabi u prometu i biogoriva;</p> <p>(c)za izračun brojnika i nazivnika upotrebljavaju se vrijednosti koje se odnose na energetska sadržaj goriva utvrđene u Prilogu III.</p>			
---	--	--	--

<p>Za potrebe petog podstavka točke (c) ovog stavka kako bi se odredio energetska sadržaj goriva koja nisu uključena u Prilog III., države članice upotrebljavaju odgovarajuće europske norme za utvrđivanje kalorijskih vrijednosti goriva ili, ako u tu svrhu nije donesena europska norma, upotrebljavaju odgovarajuće norme ISO.</p> <p>2. Države članice promiču dobrovoljne programe označivanja industrijskih proizvoda za koje se tvrdi da su proizvedeni s pomoću obnovljive energije i obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla. U takvim se dobrovoljnim programima označivanja navodi postotak obnovljive energije ili obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla upotrijebljenih u fazi nabave i predobrade sirovina, proizvodnje i distribucije izračunan na temelju metodologija utvrđenih u Preporuci Komisije (EU) 2021/2279 (*19) ili u normi ISO 14067:2018.</p> <p>3. Države članice u svojim integriranim nacionalnim energetska i klimatskim planovima podnesenima u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 i u</p>			
---	--	--	--

<p>svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatske izvješćima o napretku podnesenima u skladu s člankom 17. te uredbe izvješćuju o količini obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla koju planiraju uvesti i izvesti. Na temelju tog izvješćivanja Komisija razvija strategiju Unije za uvezene i domaće vodike u cilju promicanja europskog tržišta vodika i domaće proizvodnje vodika u Uniji, čime se podupire provedba ove Direktive i postizanje u njoj utvrđenih ciljeva, vodeći računa o sigurnosti opskrbe i strateškoj autonomiji Unije u području energije te jednakim uvjetima tržišnog natjecanja na globalnom tržištu vodika. Države članice u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatske planovima podnesenima u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 i u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatske izvješćima o napretku podnesenima u skladu s člankom 17. te uredbe navode na koji način namjeravaju doprinijeti toj strategiji.</p> <p>Članak 22.b</p>			
---	--	--	--

<p>Uvjeti za smanjenje cilja uporabe obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla u industrijskom sektoru</p> <p>1. Država članica može u 2030. za 20 % smanjiti doprinos obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla koja se upotrebljavaju u konačne energetske i neenergetske svrhe iz članka 22.a stavka 1. petog podstavka pod uvjetom da:</p> <p>(a) je ta država članica na dobrom putu prema ostvarenju svojeg nacionalnog doprinosa obvezujućem općem cilju Unije utvrđenom u članku 3. stavku 1. prvom podstavku, koji je barem jednak njezinu očekivanom nacionalnom doprinosu u skladu s formulom iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1999; i</p> <p>(b) udio vodika ili njegovih derivata proizvedenih iz fosilnih goriva koji se troši u toj državi članici nije veći od 23 % u 2030. te 20 % u 2035.</p> <p>Ako bilo koji od tih uvjeta nije ispunjen, smanjenje iz prvog podstavka prestaje se primjenjivati.</p> <p>2. Ako država članica primjenjuje smanjenje iz stavka 1., ona o tome obavješćuje Komisiju, zajedno sa</p>			
---	--	--	--

<p>svojim integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima podnesenima u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 te u okviru svojih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih izvješća o napretku podnesenih u skladu s člankom 17. te uredbe. Ta obavijest sadržava informacije o ažuriranom udjelu obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla i sve relevantne podatke kojima se dokazuje da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. točkama (a) i (b) ovog članka.</p> <p>Komisija prati stanje u državama članicama koje se koriste smanjenjem kako bi provjerila jesu li uvjeti utvrđeni u stavku 1. točkama (a) i (b) cijelo vrijeme ispunjeni.</p> <p>[*19] Preporuka Komisije (EU) 2021/2279 od 15. prosinca 2021. o uporabi metoda mjerenja ekološkog otiska za mjerenje i priopćavanje o okolišnoj učinkovitosti proizvoda i organizacija za vrijeme njihova životnog ciklusa (SL L 471, 30.12.2021., str. 1.);"</p> <p>13.članak 23. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:</p>			
---	--	--	--

<p>„1. Kako bi promicala uporabu energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja, svaka država članica povećava udio energije iz obnovljivih izvora u tom sektoru za najmanje 0,8 postotnih bodova kao godišnji prosjek izračunan za razdoblje od 2021. do 2025. i za najmanje 1,1 postotni bod kao godišnji prosjek izračunan za razdoblje od 2026. do 2030., polazeći od udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja u 2020., izražen kao nacionalni udio konačne bruto potrošnje energije i izračunan u skladu s metodologijom iz članka 7.</p> <p>Države članice mogu uračunati otpadnu toplinu i hladnoću u prosječna godišnja povećanja iz prvog podstavka, do granice od 0,4 postotna boda. Ako to odluče učiniti, prosječno godišnje povećanje uvećava se za polovinu postotnih bodova uračunane otpadne topline i hladnoće, do gornje granice od 1,0 postotnih bodova za razdoblje od 2021. do 2025. te od 1,3 postotna boda za razdoblje od 2026. do 2030.</p> <p>Države članice obavješćuju Komisiju o svojoj namjeri da</p>			
--	--	--	--

<p>uračunaju otpadnu toplinu i hladnoću i procijenjenu količinu u svoje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove podnesene u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999. Uz minimalna godišnja povećanja postotnih bodova iz prvog podstavka ovog stavka, svaka država članica nastoji povećati udio energije iz obnovljivih izvora u svojem sektoru grijanja i hlađenja za iznos dodatnih indikativnih postotnih bodova utvrđen u Prilogu I.a ovoj Direktivi.</p> <p>Države članice mogu električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava za grijanje i hlađenje uračunati u godišnje prosječno povećanje iz prvog podstavka do granice od 0,4 postotna boda, pod uvjetom da je učinkovitost generatora topline i hladnoće veća od 100 %. Ako to odluče učiniti, prosječno godišnje povećanje uvećava se za polovinu električne energije iz obnovljivih izvora izražene u postotnim bodovima, do gornje granice od 1,0 postotnih bodova za razdoblje od 2021. do 2025. te od 1,3 postotna</p>			
---	--	--	--

<p>boda za razdoblje od 2026. do 2030.</p> <p>Države članice obavješćuju Komisiju o svojoj namjeri da u godišnje povećanje iz prvog podstavka ovog stavka uračunaju električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava u grijanju i hlađenju iz generatora topline i hladnoće čija je učinkovitost iznad 100 %. Države članice u svoje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove podnesene u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 uključuju procijenjene kapacitete generatora topline i hladnoće čija je učinkovitost iznad 100 % za električnu energiju iz obnovljivih izvora. Države članice u svoja integrirana nacionalna energetska i klimatska izvješća o napretku podnesena u skladu s člankom 17. te uredbe, uključuju količinu električne energije iz obnovljivih izvora dobivene iz generatora topline i hladnoće čija je učinkovitost iznad 100 % upotrijebljene za grijanje i hlađenje.</p>			
--	--	--	--

<p>1.a Za izračun udjela električne energije iz obnovljivih izvora upotrijebljene za grijanje i hlađenje za potrebe stavka 1., države članice upotrebljavaju prosječni udio električne energije iz obnovljivih izvora isporučene na njihovu državnom području u prethodne dvije godine.</p> <p>1.b Države članice provode procjenu svojeg potencijala energije iz obnovljivih izvora i uporabe otpadne topline i hladnoće u sektoru grijanja i hlađenja, uključujući, prema potrebi, analizu područja pogodnih za njihovu uporabu uz nizak ekološki rizik i potencijala za male projekte na razini kućanstava. U toj procjeni uzima se u obzir dostupna i ekonomski izvediva tehnologija za industrijsku i kućnu uporabu kako bi se utvrdile ključne etape i mjere za povećanje uporabe obnovljivih izvora energije u sektoru grijanja i hlađenja te, prema potrebi, u uporabi otpadne topline i hladnoće putem centraliziranoga grijanja i hlađenja u cilju uspostave dugoročne nacionalne strategije za smanjenje emisija stakleničkih plinova i onečišćenja zraka uzrokovanih grijanjem i hlađenjem.</p>			
---	--	--	--

<p>Ta procjena mora biti u skladu s načelom energetske učinkovitosti na prvome mjestu te je dio integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova podnesenih u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999, a prilaže se sveobuhvatnoj procjeni grijanja i hlađenja koja se zahtijeva člankom 14. stavkom 1. Direktive 2012/27/EU.”</p> <p>;</p> <p>(b)stavak 2. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i.uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Za potrebe stavka 1. ovog članka pri izračunu svojeg udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja te svojeg prosječnog godišnjeg povećanja u skladu s tim stavkom, uključujući dodatno indikativno povećanje navedeno u Prilogu I.a, svaka država članica:”;</p> <p>ii. točka (a) briše se;</p> <p>iii.dodaje se sljedeći podstavak:</p> <p>„Države članice vlasnicima ili najmoprimcima zgrada i MSP-ovima osobito pružaju informacije o troškovno</p>			
---	--	--	--

<p>učinkovitim mjerama i financijskim instrumentima za poboljšanje uporabe energije iz obnovljivih izvora u sustavima grijanja i hlađenja. Države članice pružaju te informacije putem pristupačnih i transparentnih savjetodavnih alata.”;</p> <p>(c)stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„4. Kako bi se postiglo prosječno godišnje povećanje iz stavka 1. prvog podstavka, države članice nastoje provesti najmanje dvije od sljedećih mjera:</p> <p>(a)fizičko uključivanje energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline i hladnoće u izvore energije i goriva isporučena za grijanje i hlađenje;</p> <p>(b)ugradnja visokoučinkovitih sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u zgrade, priključivanje zgrada na učinkovite sustave centraliziranoga grijanja i hlađenja ili uporaba energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline i hladnoće u industrijskim procesima grijanja i hlađenja;</p>			
---	--	--	--

<p>(c) mjere obuhvaćene certifikatima kojima se može trgovati i kojima se dokazuje usklađenost s obvezom utvrđenom u stavku 1. prvom podstavku, putem potpore mjerama ugradnje iz točke (b) ovog stavka koje provodi drugi gospodarski subjekt, kao što su neovisni ugraditelj tehnologije obnovljive energije ili poduzeće za energetske usluge koje pruža usluge ugradnje u području energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(d) izgradnja kapaciteta nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela za kartiranje potencijala za lokalno grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora te planiranje, provedbu i savjetovanje o projektima i infrastrukturi u području energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(e) izrada okvirâ za smanjenje rizika radi smanjenja troška kapitala za projekte grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora te otpadne topline i hladnoće, među ostalim omogućivanjem objedinjavanja manjih projekata i cjelovitijeg povezivanja manjih projekata s drugim mjerama energetske učinkovitosti i obnove zgrada;</p>			
---	--	--	--

<p>(f)promicanje ugovorâ o kupnji energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje za poslovne potrošače i kolektivne male potrošače;</p> <p>(g)planirani programi zamjene fosilnih izvora grijanja, sustava grijanja koji nisu kompatibilni s obnovljivim izvorima ili programi za postupno ukidanje fosilnih goriva s ključnim etapama;</p> <p>(h)zahtjeve na lokalnoj i regionalnoj razini u pogledu planiranja grijanja iz obnovljivih izvora, uključujući hlađenje;</p> <p>(i)promicanje proizvodnje bioplina i njegova utiskivanja u plinsku mrežu umjesto uporabe za proizvodnju električne energije;</p> <p>(j)mjere kojima se promiče integracija tehnologije za skladištenje toplinske energije u sustave grijanja i hlađenja;</p> <p>(k)promicanje mreža centraliziranoga grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora, osobito na razini zajednica obnovljive energije, među ostalim s pomoću regulatornih mjera, financijskih aranžmana i potpore;</p> <p>(l)druge mjere politike s istovrsnim učinkom, uključujući fiskalne</p>			
---	--	--	--

<p>mjere, programe potpore ili druge financijske poticaje kojima se doprinosi ugradnji opreme za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora te razvoju energetske mreže za opskrbu zgrada i industrije energijom iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje.</p> <p>Pri donošenju i provedbi tih mjera države članice osiguravaju njihovu dostupnost svim potrošačima, posebno onima koji žive u kućanstvima s niskim prihodima ili ugroženim kućanstvima, koji inače ne bi unaprijed imali dovoljno početnog kapitala za ostvarivanje koristi.”</p> <p>;</p> <p>14.članak 24. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Države članice osiguravaju da se informacije o energetske učinkovitosti i udjelu energije iz obnovljivih izvora u njihovim sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja pružaju krajnjim potrošačima na lako dostupan način, primjerice na računima ili na internetskim stranicama</p>			
---	--	--	--

<p>opskrbljivača te na zahtjev. Informacije o udjelu energije iz obnovljivih izvora izražavaju se barem kao postotak konačne bruto potrošnje energije u grijanju i hlađenju dodijeljene kupcima određenog sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja, uključujući informacije o tome koliko je energije potrošeno za isporuku jedne toplinske jedinice kupcu ili krajnjem korisniku.”</p> <p>;</p> <p>(b)stavci 4., 5. i 6. zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„4. Države članice nastoje povećati udio energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline i hladnoće u svojim sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja za indikativna 2,2 postotna boda kao godišnji prosjek izračunan za razdoblje od 2021. do 2030. polazeći od udjela energije iz obnovljivih izvora i iz otpadne topline i hladnoće u centraliziranom grijanju i hlađenju u 2020. te utvrđuju mjere koje su potrebne u tu svrhu u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima podnesenima u skladu s</p>			
--	--	--	--

<p>člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999. Udio energije iz obnovljivih izvora izražava se kao udio konačne bruto potrošnje energije u centraliziranom grijanju i hlađenju prilagođen uobičajenim klimatskim uvjetima.</p> <p>Države članice mogu u prosječno godišnje povećanje iz prvog podstavka uračunati električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava za centralizirano grijanje i hlađenje.</p> <p>Države članice obavješćuju Komisiju o svojoj namjeri da u godišnje povećanje iz prvog podstavka ovog stavka uračunaju električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava u centraliziranom grijanju i hlađenju. Države članice u svoje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove podnesene u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 uključuju procijenjene kapacitete električne energije iz obnovljivih izvora za centralizirano grijanje i hlađenje. Države članice u svoja integrirana nacionalna energetska i klimatska izvješća o napretku podnesena u skladu s člankom 17. te uredbe</p>			
--	--	--	--

<p>uključuju količinu električne energije iz obnovljivih izvora upotrijebljene za centralizirano grijanje i hlađenje.</p> <p>4.a Za izračun udjela električne energije iz obnovljivih izvora upotrijebljene za centralizirano grijanje i hlađenje za potrebe stavka 4. države članice upotrebljavaju prosječni udio električne energije iz obnovljivih izvora isporučene na njihovu državnom području u prethodne dvije godine.</p> <p>Države članice s udjelom energije iz obnovljivih izvora te iz otpadne topline i hladnoće u centraliziranom grijanju i hlađenju iznad 60 % mogu svaki takav udio uračunati kao da ispunjava cilj u pogledu prosječnog godišnjeg povećanja iz stavka 4. prvog podstavka. Države članice s udjelom energije iz obnovljivih izvora te iz otpadne topline i hladnoće u centraliziranom grijanju i hlađenju većim od 50 %, a manjim od 60 % mogu svaki takav udio uračunati kao da ispunjava polovinu prosječnog</p>			
---	--	--	--

<p>godišnjeg povećanja iz stavka 4. prvog podstavka.</p> <p>Države članice utvrđuju u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima podnesenima u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999. mjere potrebne kako bi se provelo prosječno godišnje povećanje iz stavka 4. prvog podstavka.”;</p> <p>4.b Države članice osiguravaju da se operatore sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja kapaciteta većeg od 25 MWth potiče da priključuju opskrbljivače energijom iz obnovljivih izvora i iz otpadne topline i hladnoće koji su treće strane ili da ih se potiče da nude opskrbljivačima koji su treće strane priključivanje i kupnju topline ili hladnoće iz obnovljivih izvora te iz otpadne topline i hladnoće na temelju nediskriminirajućih kriterija koje određuje nadležno tijelo dotične države članice, kada takvi operatori moraju:</p> <p>(a)zadovoljiti potražnju novih korisnika;</p>			
--	--	--	--

<p>(b)zamijeniti postojeće kapacitete za proizvodnju topline ili hladnoće; ili</p> <p>(c)proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju topline ili hladnoće.</p> <p>5. Države članice mogu dopustiti operatoru sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja da odbije priključivanje i kupnju topline ili hladnoće od strane opskrbljivača koji je treća strana u bilo kojoj od sljedećih situacija:</p> <p>(a)sustav nema potreban kapacitet zbog druge opskrbe topline ili hladnoćom iz obnovljivih izvora ili otpadnom topline i hladnoćom;</p> <p>(b)toplina ili hladnoća opskrbljivača koji je treća strana ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključivanje i osiguravanje pouzdanog i sigurnog rada sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja;</p> <p>(c)operator može dokazati da bi omogućivanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje troška topline ili hladnoće za krajnje korisnike u usporedbi s troškom korištenja glavnom lokalnom opskrbom topline ili</p>			
--	--	--	--

<p>hladnoćom, kojoj bi obnovljiv izvor ili otpadna toplina i hladnoća bili konkurencija;</p> <p>(d) sustav operatora je sustav učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja.</p> <p>Države članice osiguravaju da, kad u skladu s prvim podstavkom operator sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja odbije priključiti opskrbljivača grijanjem ili hlađenjem, taj operator pruža nadležnom tijelu informacije o razlozima za odbijanje te o uvjetima koje bi trebalo ispuniti i mjerama koje bi trebalo poduzeti u sustavu kako bi se omogućilo priključivanje. Države članice osiguravaju uspostavu odgovarajućeg postupka za otklanjanje neopravdanih odbijanja.</p> <p>6. Države članice prema potrebi uspostavljaju koordinacijski okvir između operatora sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja i potencijalnih izvora otpadne topline i hladnoće u industrijskom i tercijarnom sektoru kako bi se olakšala uporaba otpadne topline i hladnoće. Tim se koordinacijskim okvirom osigurava dijalog u</p>			
--	--	--	--

<p>pogledu uporabe otpadne topline i hladnoće koji uključuje osobito:</p> <p>(a) operatore sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja;</p> <p>(b) poduzeća industrijskog i tercijarnog sektora kao što su podatkovni centri, industrijska postrojenja, velike komercijalne zgrade, postrojenja za skladištenje energije i javni prijevoz, koja proizvode otpadnu toplinu i hladnoću koje se mogu ekonomski isplativo oporabiti sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja;</p> <p>(c) lokalna tijela odgovorna za planiranje i odobravanje energetske infrastruktura;</p> <p>(d) znanstvene stručnjake koji rade na najnaprednijim sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja; i</p> <p>(e) zajednice obnovljive energije uključene u sektor grijanja i hlađenja.”;</p> <p>(c) stavci 8., 9. i 10. zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„8. Države članice uspostavljaju okvir unutar kojeg će operatori distribucijskih sustava za</p>			
--	--	--	--

<p>električnu energiju u suradnji s operatorima sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja na svojim područjima barem svake četiri godine procijeniti potencijal sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja da pruže uravnoteženje i druge usluge povezane sa sustavom, uključujući upravljanje potrošnjom i toplinsko skladištenje viška električne energije iz obnovljivih izvora te bi li, u odnosu na alternativna rješenja, primjena utvrđenog potencijala bila troškovno učinkovitija i bi li se njome učinkovitije iskorištavali resursi.</p> <p>Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava za električnu energiju uzimaju u obzir rezultate procjene koja se zahtijeva u skladu s prvim podstavkom pri planiranju mreže, ulaganju u mrežu i razvoj infrastrukture na svojim državnim područjima.</p> <p>Države članice olakšavaju koordinaciju između operatora sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja te operatora distribucijskih sustava i operatora prijenosnih sustava za električnu</p>			
--	--	--	--

<p>energiju kako bi osigurale da uravnoteženje, skladištenje i ostale usluge fleksibilnosti, kao što je upravljanje potrošnjom koje pružaju operatori sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja, mogu sudjelovati na njihovim tržištima električne energije.</p> <p>Države članice mogu proširiti zahtjeve u pogledu procjene i koordinacije iz prvog i trećeg podstavka na operatore prijenosnih sustava i operatore distribucijskih sustava za plin, uključujući vodikove i druge energetske mreže.</p> <p>9. Države članice osiguravaju da su prava potrošača i pravila za rad sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja jasno definirana, javno dostupna te da ih nadležno tijelo provodi u skladu s ovim člankom.</p> <p>10. Od države članice ne zahtijeva se da primijeni stavke od 2. do 9. ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:</p> <p>(a)njezin udio centraliziranoga grijanja i hlađenja bio je manji od ili jednak 2 % konačne bruto</p>			
--	--	--	--

<p>potrošnje energije u grijanju i hlađenju 24. prosinca 2018.;</p> <p>(b) njezin udio centraliziranoga grijanja i hlađenja povećao se iznad 2 % konačne bruto potrošnje energije u grijanju i hlađenju 24. prosinca 2018. razvojem novog učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja na temelju njezina integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana podnesenog u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 i u skladu s tom uredbom te procjene iz članka 23. stavka 1.b ove Direktive;</p> <p>(c) 90 % konačne bruto potrošnje energije u sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja odvija se u sustavima učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja.”;</p> <p>15.članak 25. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 25.</p> <p>Povećanje energije iz obnovljivih izvora i smanjenje intenziteta emisija stakleničkih plinova u sektoru prometa</p>			
--	--	--	--

<p>1. Svaka država članica utvrđuje obvezu za opskrbljivače gorivom kako bi osigurala sljedeće:</p> <p>(a) da količina obnovljivih goriva i električne energije iz obnovljivih izvora isporučena sektoru prometa dovodi do:</p> <p>i. udjela energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije u sektoru prometa od najmanje 29 % do 2030.; ili</p> <p>ii. smanjenja intenziteta stakleničkih plinova od najmanje 14,5 % do 2030. u usporedbi s polaznom vrijednošću utvrđenom u članku 27. stavku 1. točki (b), u skladu s okvirnom putanjom koju je odredila država članica;</p> <p>(b) kombiniranog udjela naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. te obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla u energiji isporučenoj sektoru prometa od najmanje 1 % 2025., odnosno 5,5 % 2030., od čega je 2030. udio od najmanje 1 postotnog boda iz obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla.</p>			
--	--	--	--

<p>Države članice potiče se da utvrde različite ciljeve za napredna biogoriva i bioplin proizvedena iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. te obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla na nacionalnoj razini kako bi se obveza iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka ispunila na način da se promiče i proširuje razvoj obaju vrsta goriva.</p> <p>Države članice s morskim lukama nastoje osigurati da od 2030. udio obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla u ukupnoj količini energije isporučene sektoru pomorskog prometa iznosi najmanje 1,2 %.</p> <p>Države članice u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim izvješćima o napretku podnesenima u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2018/1999 izvješćuju o udjelu energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije u sektoru prometa, uključujući u sektoru pomorskog prometa, te o njihovu smanjenju intenziteta stakleničkih plinova.</p> <p>Ako se popis sirovina utvrđen u dijelu A Priloga IX. izmijeni u skladu s člankom 28. stavkom 6., države</p>			
--	--	--	--

<p>članice mogu na odgovarajući način povećati svoj minimalni udio naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz tih sirovina u energiji isporučenoj sektoru prometa.</p> <p>2. Pri izračunu ciljeva iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) te udjelâ iz prvog podstavka točke (b), države članice:</p> <p>(a)uzimaju u obzir obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla i kad se upotrebljavaju kao međuproizvod za proizvodnju:</p> <p>i.konvencionalnih goriva namijenjenih uporabi u prometu; ili ii.biogoriva, pod uvjetom da smanjenje emisija stakleničkih plinova ostvareno uporabom obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla nije obračunano pri izračunu ušteda emisija stakleničkih plinova biogoriva;</p> <p>(b)mogu uzeti u obzir bioplin koji se šalje u nacionalnu infrastrukturu za transport i distribuciju plina.</p> <p>3. Pri izračunu ciljeva iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) države</p>			
--	--	--	--

<p>članice mogu uzeti u obzir goriva iz recikliranog ugljika.</p> <p>Pri osmišljavanju obveze za opskrbljivače gorivom države članice mogu:</p> <p>(a) izuzeti opskrbljivače gorivom koji isporučuju električnu energiju ili obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla od obveze usklađivanja s minimalnim udjelom naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. u odnosu na ta goriva;</p> <p>(b) utvrditi obvezu s pomoću mjera usmjerenih na količine, energetske sadržaj ili emisije stakleničkih plinova;</p> <p>(c) razlikovati različite nositelje energije;</p> <p>(d) razlikovati sektor pomorskog prometa od drugih sektora.</p> <p>4. Države članice uspostavljaju mehanizam kojim se opskrbljivačima gorivom na njihovu državnom području omogućuje razmjena jedinica za opskrbu sektora prometa obnovljivom energijom. Gospodarski subjekti koji opskrbljuju električna vozila električnom energijom iz obnovljivih izvora putem javnih mjesta za punjenje dobivaju jedinice</p>			
---	--	--	--

<p>neovisno o tome podliježu li obvezi koju je država članica odredila za opskrbljivače gorivom te mogu te jedinice prodati opskrbljivačima gorivom kojima se dopušta uporaba jedinica za ispunjavanje obveze utvrđene u stavku 1. prvom podstavku. Države članice u taj mehanizam mogu uključiti privatna mjesta za punjenje pod uvjetom da se može dokazati da se električnom energijom iz obnovljivih izvora koja se dostavlja tim privatnim mjestima za punjenje opskrbljuju isključivo električna vozila.”;</p> <p>16.članak 26. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 1. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i.prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora iz članka 7. i minimalnog udjela energije iz obnovljivih izvora te cilja smanjenja intenziteta stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) pojedine države članice, udio biogoriva, tekućih biogoriva te goriva iz biomase potrošenih u prometu, ako su proizvedena iz kultura za</p>			
--	--	--	--

<p>proizvodnju hrane i hrane za životinje, ne smije iznositi više od jednog postotnog boda iznad udjela takvih goriva u konačnoj potrošnji energije u prometnom sektoru u 2020. u toj državi članici, pri čemu udio u konačnoj potrošnji energije u prometnom sektoru u toj državi članici smije iznositi najviše 7 %.”</p> <p>;</p> <p>ii.četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Ako je udio biogoriva, tekućih biogoriva te goriva iz biomase potrošenih u prometu, koja su proizvedena iz kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje, u državi članici ograničen na udio manji od 7 % ili ako država članica odluči dodatno ograničiti taj udio, ta država članica može na odgovarajući način sniziti minimalni udio energije iz obnovljivih izvora ili cilj smanjenja intenziteta stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a), s obzirom na to koliko bi ta goriva doprinijela minimalnom udjelu energije iz obnovljivih</p>			
--	--	--	--

<p>izvora ili uštedama emisija stakleničkih plinova. Za potrebe cilja smanjenja intenziteta stakleničkih plinova države članice smatraju da se tim gorivima uštedi 50 % emisija stakleničkih plinova.”;</p> <p>(b)stavak 2. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i.prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim”;</p> <p>„2. Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora iz članka 7. i minimalnog udjela energije iz obnovljivih izvora i cilja smanjenja intenziteta stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) pojedine države članice, udio biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje s visokim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta za koje je uočeno znatno proširenje proizvodnog područja na zemljište s velikim zalihama ugljika, ne smije prijeći razinu potrošnje takvih goriva u 2019., osim ako su certificirana kao biogoriva, tekuća biogoriva ili goriva iz biomase s niskim</p>			
--	--	--	--

<p>rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta, u skladu s ovim stavkom.”</p> <p>;</p> <p>ii. peti podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Komisija do 1. rujna 2023. na temelju najboljih dostupnih znanstvenih podataka preispituje kriterije utvrđene u delegiranom aktu iz četvrtog podstavka ovog stavka i u skladu s člankom 35. donosi delegirane akte radi izmjene tih kriterija, prema potrebi, i radi dopune ove Direktive uključivanjem putanje za postupno smanjenje doprinosa općem cilju Unije utvrđenom u članku 3. stavku 1. te minimalnom udjelu energije iz obnovljivih izvora i cilju smanjenja intenziteta stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a), biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase s visokim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta, proizvedenih iz sirovina za koje je uočeno znatno proširenje proizvodnje na zemljišta s velikim zalihama ugljika. To preispitivanje temelji</p>			
---	--	--	--

<p>se na revidiranoj verziji izvješća o proširenju sirovina koje je podneseno u skladu s trećim podstavkom ovog stavka. U tom se izvješću posebno procjenjuje bi li trebalo, na temelju objektivnih i znanstveno utemeljenih kriterija te uzimajući u obzir klimatske ciljeve i obveze Unije, smanjiti prag za maksimalni udio prosječnoga godišnjeg proširenja globalnog proizvodnog područja s velikim zalihama ugljika.</p> <p>Komisija, prema potrebi, mijenja kriterije utvrđene u delegiranom aktu iz četvrtog podstavka na temelju rezultata procjene iz petog podstavka. Komisija nastavlja preispitivati, svake tri godine nakon donošenja delegiranog akta iz četvrtog podstavka, podatke na kojima se temelji taj delegirani akt. Komisija ažurira taj delegirani akt kad je to potrebno s obzirom na promijenjene okolnosti i najnovije dostupne znanstvene dokaze.”;</p> <p>17.članak 27. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 27.</p>			
--	--	--	--

<p>Pravila izračuna u sektoru prometa i s obzirom na obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla bez obzira na njihovu krajnju uporabu</p> <p>1. Za izračun smanjenja intenziteta stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) podtočke ii. primjenjuju se sljedeća pravila:</p> <p>(a)ušteda emisija stakleničkih plinova izračunava se na sljedeći način:</p> <p>i.za biogorivo i bioplin množenjem količine tih goriva isporučenih svim načinima prijevoza s njihovim uštedama emisija stakleničkih plinova utvrđenima u skladu s člankom 31.;</p> <p>ii.za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla i goriva iz recikliranog ugljika množenjem količine tih goriva isporučene svim načinima prijevoza s njihovim uštedama emisija stakleničkih plinova utvrđenima u skladu s delegiranim aktima donesenima na temelju članka 29.a stavka 3.;</p> <p>iii.za električnu energiju iz obnovljivih izvora množenjem količine energije iz obnovljivih izvora isporučene svim načinima prijevoza s usporednim fosilnim</p>			
--	--	--	--

<p>gorivom ECF(e) utvrđenim u Prilogu V.;</p> <p>(b) polazna vrijednost iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) podtočke ii. izračunava se do 31. prosinca 2030. množenjem količine energije isporučene prometnom sektoru s usporednim fosilnim gorivom EF(t) utvrđenim u Prilogu V.; od 1. siječnja 2031. polaznu vrijednost iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) podtočke ii. čini zbroj:</p> <p>i. količine goriva isporučenih svim načinima prijevoza pomnožene s usporednim fosilnim gorivom EF(t) utvrđenim u Prilogu V.;</p> <p>ii. količine električne energije isporučene svim načinima prijevoza pomnožene s usporednim fosilnim gorivom ECF(e) utvrđenim u Prilogu V.;</p> <p>(c) za izračun relevantnih količina energije primjenjuju se sljedeća pravila:</p> <p>i. kako bi se odredila količina energije isporučena sektoru prometa upotrebljavaju se vrijednosti koje se odnose na energetska sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu utvrđene u Prilogu III.;</p>			
--	--	--	--

<p>ii.kako bi se odredio energetska sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu koja nisu uključena u Prilog III. države članice upotrebljavaju odgovarajuće europske norme za određivanje kalorijskih vrijednosti goriva ili, ako u tu svrhu nije donesena europska norma, odgovarajuće norme ISO;</p> <p>iii.količina električne energije iz obnovljivih izvora isporučena sektoru prometa utvrđuje se množenjem količine električne energije isporučene tom sektoru s prosječnim udjelom električne energije iz obnovljivih izvora isporučene na državnom području države članice u prethodne dvije godine, osim ako električna energija potječe iz izravnog priključenja na postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora te je isporučena sektoru prometa, u kojem se slučaju električna energija u potpunosti računa kao električna energija iz obnovljivih izvora, a električna energija koju proizvodi solarno električno vozilo i koja se upotrebljava za potrošnju samog tog vozila može</p>			
---	--	--	--

<p>se uračunati kao električna energija iz obnovljivih izvora; iv.udio biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu B Priloga IX. u energetske sadržaju goriva i električne energije isporučenih sektoru prometa ograničen je na 1,7 % osim u Cipru i Malti;</p> <p>(d) smanjenje intenziteta stakleničkih plinova ostvareno uporabom energije iz obnovljivih izvora određuje se dijeljenjem ušteda emisija stakleničkih plinova ostvarenih uporabom biogoriva, bioplina, obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla i električne energije iz obnovljivih izvora isporučenih svim načinima prijevoza s polaznom vrijednošću; države članice mogu uzeti u obzir goriva iz recikliranog ugljika.</p> <p>Države članice mogu, ako je to opravdano, povećati ograničenje iz prvog podstavka točke (c) podtočke iv. ovog stavka, uzimajući u obzir dostupnost sirovina navedenih u dijelu B Priloga IX. O svakom takvom povećanju šalje se obavijest Komisiji, zajedno s obrazloženjem povećanja, te svako takvo povećanje podliježe odobrenju Komisije.</p>			
--	--	--	--

<p>2. Pri izračunu minimalnih udjelâ iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) podtočke i. i točke (b) primjenjuju se sljedeća pravila:</p> <p>(a) pri izračunu nazivnika, odnosno količine energije potrošene u sektoru prometa, u obzir se uzimaju sva goriva i električna energija isporučeni sektoru prometa;</p> <p>(b) pri izračunu brojnika, odnosno količine energije iz obnovljivih izvora potrošene u sektoru prometa za potrebe članka 25. stavka 1. prvog podstavka, u obzir se uzima energetska sadržaj svih vrsta energije iz obnovljivih izvora isporučene svim načinima prijevoza, uključujući međunarodnim pomorskim spremnicima, na državnom području svake države članice; države članice mogu uzeti u obzir goriva iz recikliranog ugljika;</p> <p>(c) udio biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX. te obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla smatra se dvostruko većim od njihova energetskega sadržaja;</p> <p>(d) udio električne energije iz obnovljivih izvora smatra se četverostruko većim od njezina</p>			
---	--	--	--

<p>energetskog sadržaja ako je isporučena cestovnim vozilima, a ako je isporučena željezničkom prometu, može se smatrati 1,5 puta većim od njezina energetskog sadržaja;</p> <p>(e)smatra se da je udio naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. isporučenih zračnom načinu prijevoza i pomorskom načinu prijevoza 1,2 puta veći od njihova energetskog sadržaja te da je udio obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla isporučenih zračnom načinu prijevoza i pomorskom načinu prijevoza 1,5 puta veći od njihova energetskog sadržaja;</p> <p>(f)udio biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu B Priloga IX. u energetskom sadržaju goriva i električne energije isporučenih sektoru prometa ograničen je na 1,7 %, osim u Cipru i Malti;</p> <p>(g)kako bi se odredila količina energije isporučena sektoru prometa upotrebljavaju se vrijednosti koje se odnose na energetski sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu utvrđene u Prilogu III.;</p>			
---	--	--	--

<p>(h) kako bi se odredio energetski sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu koja nisu uključena u Prilog III., države članice upotrebljavaju odgovarajuće europske norme za određivanje kalorijskih vrijednosti goriva ili, ako u tu svrhu nije donesena europska norma, odgovarajuće norme ISO;</p> <p>(i) količina električne energije iz obnovljivih izvora isporučena sektoru prometa utvrđuje se množenjem količine električne energije isporučene tom sektoru s prosječnim udjelom električne energije iz obnovljivih izvora isporučene na državnom području države članice u prethodne dvije godine, osim ako električna energija potječe iz izravnog priključenja na postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora te je isporučena sektoru prometa, u kojem se slučaju električna energija u potpunosti računa kao električna energija iz obnovljivih izvora, a električna energija koju proizvodi solarno električno vozilo i koja se upotrebljava za potrošnju samog tog vozila može se računati kao električna energija iz obnovljivih izvora.</p>			
--	--	--	--

<p>Države članice mogu, ako je to opravdano, povećati ograničenje iz prvog podstavka točke (f) ovog stavka, uzimajući u obzir dostupnost sirovina navedenih u dijelu B. Priloga IX. O svakom takvom povećanju šalje se obavijest Komisiji, zajedno s obrazloženjem povećanja, te svako takvo povećanje podliježe odobrenju Komisije.</p> <p>3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 35. radi izmjene ove Direktive u vezi s prilagodbom ograničenja udjela biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu B Priloga IX. na temelju procjene dostupnosti sirovina. Ograničenje mora iznositi najmanje 1,7 %. Ako Komisija donese takav delegirani akt, ograničenje utvrđeno u njemu primjenjuje se i na države članice koje su dobile odobrenje Komisije za povećanje ograničenja u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom ili u skladu sa stavkom 2. drugim podstavkom ovog članka nakon petogodišnjeg prijelaznog razdoblja, ne dovodeći u pitanje pravo države članice da primijeni to novo ograničenje ranije. Države članice mogu od Komisije zatražiti novo</p>			
---	--	--	--

<p>odobrenje za povećanje u odnosu na ograničenje utvrđeno u delegiranom aktu u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom ili u skladu sa stavkom 2. drugim podstavkom ovog članka.</p> <p>4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 35. radi izmjene ove Direktive prilagodbom goriva namijenjenih uporabi u prometu i njihova energetskeg sadržaja, kako je naveden u Prilogu III., u skladu sa znanstvenim i tehničkim napretkom.</p> <p>5. Za potrebe izračuna iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) i stavka 2. prvog podstavka točke (a) smatra se da količina energije isporučene sektoru pomorskog prometa, kao udio konačne bruto potrošnje energije te države članice, iznosi najviše 13 %. Za Cipar i Maltu smatra se da količina energije potrošene u sektoru pomorskog prometa kao udio konačne bruto potrošnje energije tih država članica iznosi najviše 5 %. Ovaj stavak primjenjuje se do 31. prosinca 2030.</p> <p>6. Ako se električna energija upotrebljava za proizvodnju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla, izravno ili za proizvodnju međuproizvoda, za određivanje udjela</p>			
--	--	--	--

<p>energije iz obnovljivih izvora upotrebljava se prosječan udio električne energije iz obnovljivih izvora u zemlji proizvodnje, kako je izmjeren dvije godine prije predmetne godine.</p> <p>Međutim, električna energija koja potječe iz izravnog priključenja na postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora može se u potpunosti uračunati kao električna energija iz obnovljivih izvora kad se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla pod uvjetom da postrojenje:</p> <p>(a) bude stavljeno u pogonu nakon ili u isto vrijeme kao postrojenje koje proizvodi obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla; i</p> <p>(b) nije priključeno na mrežu ili je priključeno na mrežu, ali se može dokazati da je predmetna električna energija isporučena bez uzimanja električne energije iz mreže.</p> <p>Električna energija koja je uzeta iz mreže može se u potpunosti uračunati kao električna energija iz obnovljivih izvora pod uvjetom da se proizvodi isključivo iz obnovljivih izvora, a dokazane su obnovljive značajke i</p>			
---	--	--	--

<p>drugi odgovarajući kriteriji, čime se osigurava da se obnovljive značajke te električne energije uračunavaju samo jednom i samo u jednom sektoru krajnje uporabe.</p> <p>Komisija do 31. prosinca 2021. donosi delegirani akt u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive uspostavom metodologije Unije kojom se utvrđuju detaljna pravila prema kojima se gospodarski subjekti moraju usklađivati sa zahtjevima utvrđenima u drugom i trećeg podstavku ovog stavka.</p> <p>Komisija do 1. srpnja 2028. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o procjeni učinka metodologije Unije utvrđene u skladu s četvrtim podstavkom, uključujući učinak dodatnosti te vremenske i geografske korelacije na troškove proizvodnje, uštede emisija stakleničkih plinova i energetske sustav.</p> <p>U tom izvješću Komisija posebno procjenjuje učinak na dostupnost i cjenovnu pristupačnost obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla za industrijski i prometni sektor te na sposobnost Unije da ostvari svoje ciljeve za obnovljiva goriva</p>			
---	--	--	--

<p>nebiološkog podrijetla, uzimajući u obzir strategiju Unije za uvezene i domaće vodike u skladu s člankom 22.a, uz istodobno najveće moguće smanjenje povećanja emisija stakleničkih plinova u sektoru električne energije i cjelokupnom energetske sustavu. Ako se u izvješću zaključi da se tim zahtjevima ne osigurava dostatna dostupnost i cjenovna pristupačnost obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla za industrijski sektor i sektor prometa te da se njima ne doprinosi znatno uštedama emisija stakleničkih plinova, integraciji energetske sustava i postizanju ciljeva Unije za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla utvrđenih za 2030., Komisija preispituje metodologiju Unije i, prema potrebi, donosi delegirani akt u skladu s člankom 35. radi izmjenu te metodologije, u kojem se navode potrebne prilagodbe kriterija utvrđenih u drugom i trećem podstavku ovog stavka kako bi se olakšao rast industrije vodika.”;</p> <p>18.članak 28. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a) stavci 2., 3. i 4. brišu se;</p> <p>(b)stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„5. Komisija do 30. lipnja 2024. donosi delegirane akte u skladu s</p>			
---	--	--	--

<p>člankom 35. radi dopune ove Direktive utvrđivanjem metodologije za određivanje udjela biogoriva i bioplina za promet koji nastaju preradom biomase s fosilnim gorivima u zajedničkom procesu.”</p> <p>;</p> <p>(c)stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„7. Komisija do 31. prosinca 2025. u kontekstu dvogodišnje ocjene napretka postignutog na temelju Uredbe (EU) 2018/1999 procjenjuje potiču li se djelotvorno obvezom utvrđenom u članku 25. stavku 1. prvom podstavku točki (b) ove Direktive, koja se odnosi na napredna biogoriva i bioplin proizvedene iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. ovoj Direktivi, inovacije i osiguravaju li se uštede emisija stakleničkih plinova u sektoru prometa. Komisija u toj procjeni analizira izbjegava li se djelotvorno primjenom ovog članka dvostruko uračunavanje energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>Ako je potrebno, Komisija podnosi prijedlog za izmjenu obveze utvrđene u članku 25. stavku 1. prvom podstavku točki (b) koja se</p>			
--	--	--	--

<p>odnosi na napredna biogoriva i bioplin proizvedene iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX.”</p> <p>;</p> <p>19.članak 29. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 1. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i.u prvom podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(a)doprinos udjelima energije iz obnovljivih izvora u državama članicama i ciljevima utvrđenima u članku 3. stavku 1., članku 15.a stavku 1., članku 22.a stavku 1., članku 23. stavku 1., članku 24. stavku 4. i članku 25. stavku 1.;”;</p> <p>ii.drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Međutim, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz otpada i ostataka, osim ostataka iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva, u svrhe navedene u prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ovog stavka, moraju ispunjavati samo kriterije uštede emisija stakleničkih plinova</p>			
--	--	--	--

<p>utvrđene u stavku 10. kako bi ih se uzelo u obzir. Ako je riječ o uporabi miješanog otpada, države članice mogu od operatora zahtijevati da primjenjuju sustave za razvrstavanje miješanog otpada čiji je cilj uklanjanje fosilnih materijala. Ovaj podstavak također se primjenjuje na otpad i ostatke koje se najprije prerađuje u proizvod prije njihove daljnje prerade u biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase.”;</p> <p>iii.četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Ako se upotrebljavaju, goriva iz biomase moraju ispunjavati kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđene u stavcima od 2. do 7. i u stavku 10.:</p> <p>(a)ako je riječ o krutim gorivima iz biomase, u postrojenjima za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja ukupne ulazne toplinske snage jednake ili veće od 7,5 MW;</p> <p>(b)ako je riječ o plinovitim gorivima iz biomase, u postrojenjima za proizvodnju</p>			
---	--	--	--

<p>električne energije, grijanja i hlađenja ukupne ulazne toplinske snage jednake ili veće od 2 MW;</p> <p>(c) ako je riječ o postrojenjima koja proizvode plinovita goriva iz biomase sa sljedećim prosječnim protokom biometana:</p> <p>i. iznad 200 m³ ekvivalenta metana/h izmjerenih pri standardnim uvjetima temperature i tlaka, odnosno 0 °C i atmosferski tlak jednak 1 baru;</p> <p>ii. ako se bioplin sastoji od smjese metana i drugog negorivog plina, za protok metana prag naveden u podtočki i. ponovno se izračunava razmjerno volumnom udjelu metana u smjesi.</p> <p>Države članice mogu primjenjivati kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova na postrojenja s nižom ukupnom ulaznom toplinskom snagom ili nižim protokom biometana.”;</p> <p>(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:</p>			
--	--	--	--

<p>„3. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase koja se uzimaju u obzir u svrhe navedene u stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ne smiju se proizvoditi od sirovina dobivenih na zemljištu koje je veoma važno za očuvanje bioraznolikosti, odnosno na zemljištu koje je u siječnju 2008. ili poslije toga imalo jedan od sljedećih statusa, neovisno o tome zadržava li zemljište i dalje taj status:</p> <p>(a)prašuma i drugo pošumljeno zemljište, odnosno šuma i drugo pošumljeno zemljište s autohtonim vrstama na kojem ne postoje očigledni znakovi djelovanja čovjeka i značajnijeg narušavanja ekoloških procesa; i šume starog rasta kako su definirane u zemlji u kojoj se šuma nalazi;</p> <p>(b)šuma velike bioraznolikosti i drugo pošumljeno zemljište koje je bogato vrstama i nije degradirano i koje je relevantno nadležno tijelo definiralo kao zemljište velike bioraznolikosti, osim ako su pruženi dokazi da proizvodnja te sirovine nije</p>			
--	--	--	--

<p>utjecala na svrhe zaštite prirode; (c) područja koja su:</p> <p>i. zakonom određena kao zaštićena područja prirode ili ih je kao takve definiralo relevantno nadležno tijelo osim ako se pruže dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na svrhe zaštite prirode; ili</p> <p>ii. namijenjena zaštititi rijetkih, ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta priznatih međunarodnim sporazumima ili uključenih na popise međuvladinih organizacija ili Međunarodnog saveza za očuvanje prirode na temelju njihova priznavanja u skladu s člankom 30. stavkom 4. prvim podstavkom, osim ako se pruže dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na svrhe zaštite prirode;</p> <p>(d) travnjaka s velikom bioraznolikošću koji obuhvaća više od jednog hektara i koji je:</p> <p>i. prirodan, odnosno travnjak koji bi bez djelovanja čovjeka ostao travnjakom i koji čuva</p>			
--	--	--	--

<p> prirodni sastav vrste i ekološka svojstva i procese; ili ii.neprirodan, odnosno travnjak koji bez čovjekova djelovanja ne bi ostao travnjakom koji je bogat vrstama i nije degradiran te koji je relevantno nadležno tijelo definiralo kao travnjak velike bioraznolikosti, osim ako se pruže dokazi da je proizvodnja sirovine nužna za očuvanje statusa travnjaka velike bioraznolikosti; ili (e) vrištine. </p> <p> Ako uvjeti utvrđeni u stavku 6. točki (a) podtočkama vi. i vii. nisu ispunjeni, prvi podstavak ovog stavka, osim točke (c), primjenjuje se i na biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase. </p> <p> Komisija može donijeti provedbene akte u kojima se dodatno preciziraju kriteriji za utvrđivanje koji travnjak treba biti obuhvaćen prvim podstavkom točkom (d) ovog stavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3.” </p> <p>;</p>			
---	--	--	--

<p>(c)u stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:</p> <p>„Ako uvjeti utvrđeni u stavku 6. točki (a) podtočkama vi. i vii. nisu ispunjeni, prvi podstavak ovog stavka, osim točaka (b) i (c), te drugi podstavak ovog stavka primjenjuju se i na biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase.”;</p> <p>(d)stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„5. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzeta u obzir u svrhe navedene u stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu koje je u siječnju 2008. bilo tresetište, osim ako se pruže dokazi da uzgoj i prikupljanje te sirovine ne obuhvaćaju isušivanje prethodno neisušenog tla. Ako uvjeti utvrđeni u stavku 6. točki (a) podtočkama vi. i vii. nisu ispunjeni, ovaj se stavak primjenjuje i na biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase.”</p> <p>;</p>			
--	--	--	--

<p>(e)stavak 6. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i.u točki (a), podtočke iii. i iv. zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„iii.da su područja koja su utvrđena međunarodnim ili nacionalnim pravom ili ih je odredilo relevantno nadležno tijelo u svrhu očuvanja prirode, uključujući na močvarnom tlu, travnjacima, vrištinama i tresetištima, zaštićena s ciljem očuvanja bioraznolikosti i sprečavanja uništavanja staništa;</p> <p>iv.da se sječa provodi uzimajući u obzir očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti, u skladu s načelima održivog upravljanja šumama, u cilju sprečavanja svakog negativnog učinka na način kojim se izbjegava prikupljanje panjeva i korijenja, degradacija primarnih i starih šuma kako su definirane u zemlji u kojoj se šuma nalazi ili njihova pretvorba u plantažne šume te sječa na osjetljivim tlima, da se sječa provodi u skladu s maksimalnim pragovima za velike sječe kako su definirani u zemlji u kojoj se šuma nalazi te s lokalno i</p>			
---	--	--	--

<p>ekološki primjerenim graničnim vrijednostima za zadržavanje u pogledu vađenja mrtvog drva te da se sječa provodi u skladu sa zahtjevima u pogledu uporabe sustava sječe kojima se u najvećoj mogućoj mjeri smanjuje negativni učinak na kvalitetu tla, uključujući zbijanje tla, te na obilježja bioraznolikosti i staništa:”;</p> <p>ii.u točki (a) dodaju su sljedeće podtočke:</p> <p>„vi.da šume u kojima se šumska biomasa prikuplja ne potječu iz zemljišta koja imaju statuse iz stavka 3. točaka (a), (b), (d) i (e), iz stavka 4. točke (a), odnosno iz stavka 5., pod istim uvjetima za određivanje statusa zemljišta navedenih u tim stavcima; i</p> <p>vii.da postrojenja koja proizvode biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase izdaju izjavu o jamstvu, koja se temelji na unutarnjim procesima na razini poduzeća za potrebe revizija koje se provode u skladu s člankom 30. stavkom 3., da</p>			
---	--	--	--

<p>šumska biomasa ne potječe s zemljištâ iz točke vi. ovog podstavka.”;</p> <p>iii.u točki (b) podtočke iii. i iv. zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„iii.da su područja koja su utvrđena međunarodnim ili nacionalnim pravom ili ih je odredilo relevantno nadležno tijelo u svrhu očuvanja prirode, uključujući na močvarnom tlu, travnjacima, vrištinama i tresetištima, zaštićena s ciljem očuvanja bioraznolikosti i sprečavanja uništenja staništa, osim ako se pruže dokazi da sječa te sirovine nije utjecala na te svrhe zaštite prirode;</p> <p>iv.da se sječa provodi uzimajući u obzir očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti, u skladu s načelima održivog upravljanja šumama, u cilju sprečavanja svakog negativnog učinka na način kojim se izbjegava prikupljanje panjeva i korijenja, degradacija primarnih i starih šuma kako su definirane u zemlji u kojoj se šuma nalazi ili njihova pretvorba u plantažne šume te sječa na osjetljivim tlima, da se</p>			
---	--	--	--

<p>sječa provodi u skladu s maksimalnim pragovima za velike sječe kako su definirani u zemlji u kojoj se šuma nalazi te s lokalno i ekološki primjerenim graničnim vrijednostima za zadržavanje u pogledu vađenja mrtvog drva te da se sječa provodi u skladu sa zahtjevima u pogledu uporabe sustava sječe kojima se u najvećoj mogućoj mjeri smanjuje negativni učinak na kvalitetu tla, uključujući zbijanje tla, te na obilježja bioraznolikosti i staništa; i”;</p> <p>(f)umeću se sljedeći stavci:</p> <p>„7.a Proizvodnja biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase proizvedenih iz domaće šumske biomase mora biti usklađena s obvezama i ciljevima država članica utvrđenima u članku 4. Uredbe (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća (*20) te s politikama i mjerama koje su države članice opisale u svojim nacionalnim energetske i klimatskim planovima podnesenima u skladu s člancima 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999.</p>			
---	--	--	--

<p>7.b Države članice u svoj konačni ažurirani integrirani nacionalni energetske i klimatski plan koji u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1999 moraju podnijeti do 30. lipnja 2024. uključuju sve elemente navedene u nastavku:</p> <p>(a) ocjenu domaće opskrbe šumskom biomasom koja je dostupna za energetske svrhe u razdoblju od 2021. do 2030. u skladu s kriterijima utvrđenima u ovom članku.;</p> <p>(b) procjenu usklađenosti predviđene uporabe šumske biomase za proizvodnju energije s ciljevima i proračunima država članica za razdoblje od 2026. do 2030. utvrđenima u članku 4. Uredbe (EU) 2018/841; i</p> <p>(c) opis nacionalnih mjera i politika kojima se osigurava usklađenost s tim ciljevima i proračunima.</p> <p>Države članice izvješćuju Komisiju o mjerama i politikama iz prvog podstavka točke (c) ovog stavka u sklopu svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih izvješća o napretku</p>			
---	--	--	--

<p>podnesenih u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>(*20) Uredba (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 i Odluke br. 529/2013/EU (SLL 156. 19.6.2018., str. 1.).";"</p> <p>(g)u stavku 10. prvom podstavku točka (d) zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„(d)najmanje 80 % za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz goriva iz biomase u postrojenjima koja su puštena u pogon nakon 20. studenoga 2023.;</p> <p>(e)najmanje 70 % do 31. prosinca 2029. i najmanje 80 % od 1. siječnja 2030. za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz goriva iz biomase u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage koja iznosi 10 MW ili više, koja su puštena u pogon u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 20. studenoga 2023.;</p>			
---	--	--	--

<p>(f) najmanje 70 % prije 15 godina rada i najmanje 80 % nakon 15 godina rada za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz plinovitih goriva iz biomase u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage koja iznosi 10 MW ili manje, koja su puštena u pogon u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 20. studenoga 2023.;</p> <p>(g) najmanje 80 % nakon 15 godina rada i najranije od 1. siječnja 2026., a najkasnije od 31. prosinca 2029., za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz goriva iz biomase u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage koja iznosi 10 MW ili više koja su puštena u pogon prije 1. siječnja 2021.;</p> <p>(h) najmanje 80 % nakon 15 godina rada i najranije od 1. siječnja 2026. za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz plinovitih goriva iz biomase u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage koja iznosi 10 MW ili manje koja su puštena u pogon prije 1. siječnja 2021.”;</p>			
--	--	--	--

<p>(h)u stavku 13. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„(a)postrojenja koja se nalaze u najudaljenijoj regiji iz članka 349. UFEU-a u mjeri u kojoj se u takvim postrojenjima proizvodi električna energija odnosno grijanje ili hlađenje iz goriva iz biomase i tekućih biogoriva ili se proizvode biogoriva; i</p> <p>(b)goriva iz biomase i biogoriva koja se upotrebljavaju u postrojenjima iz točke (a) ovog podstavka kao i biogoriva koja se proizvode u tim postrojenjima, neovisno o podrijetlu te biomase, pod uvjetom da su takvi kriteriji objektivno opravdani na temelju činjenice da imaju za cilj u toj najudaljenijoj regiji osigurati pristup sigurnoj i zaštićenoj energiji te nesmetano postupno uvođenje kriterija utvrđenih u stavcima od 2. do 7. i u stavcima 10. i 11. ovog članka te time potaknuti prijelaz s fosilnih goriva na biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase.”;</p> <p>(i)dodaje se sljedeći stavak:</p>			
---	--	--	--

<p>„15. Do 31. prosinca 2030. energija iz biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase također se može uzeti u obzir u svrhe navedene u stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ovog članka ako je:</p> <p>(a) potpora dodijeljena prije 20. studenoga 2023. u skladu s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenima u članku 29. u njegovoj verziji koja je bila na snazi 29. rujna 2020.; i</p> <p>(b) potpora dodijeljena u obliku dugoročne potpore za koju je na početku razdoblja potpore utvrđen fiksni iznos i pod uvjetom da je uspostavljen korektivni mehanizam kojim se osigurava da nema prekomjerne naknade.”;</p> <p>20. umeće se sljedeći članak:</p> <p>„Članak 29.a</p> <p>Kriteriji uštede emisija stakleničkih plinova za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla i goriva iz recikliranog ugljika</p> <p>1. Energija iz obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla uračunava se u</p>			
--	--	--	--

<p>udjele energije iz obnovljivih izvora država članica i ciljeve iz članka 3. stavka 1., članka 15.a stavka 1., članka 22.a stavka 1., članka 23. stavka 1., članka 24. stavka 4. i članka 25. stavka 1. samo ako uštede emisija stakleničkih plinova ostvarene uporabom tih goriva iznose najmanje 70 %.</p> <p>2. Energija iz goriva iz recikliranog ugljika može se uračunati u ciljeve iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) samo ako uštede emisija stakleničkih plinova ostvarene uporabom tih goriva iznose najmanje 70 %.</p> <p>3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive utvrđivanjem metodologije za procjenu ušteta emisija stakleničkih plinova od obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla i od goriva iz recikliranog ugljika. Metodologijom se osigurava da se jedinice za izbjegnute emisije ne dodjeljuju za CO₂ iz fosilnih izvora za čije su hvatanje već dodijeljene jedinice emisija na temelju drugih pravnih odredaba. Metodologijom se obuhvaćaju emisije stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa i</p>			
--	--	--	--

<p>uzimaju u obzir neizravne emisije koje proizlaze iz preusmjeravanja neelastičnih ulaznih sirovina kao što je otpad koji se upotrebljava za proizvodnju goriva iz recikliranog ugljika.”;</p> <p>21.članak 30. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)u stavku 1. prvom podstavku uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećom:</p> <p>„1. Ako se obnovljiva goriva i goriva iz recikliranog ugljika trebaju uračunati u ciljeve iz članka 3. stavka 1., članka 15.a stavka 1., članka 22.a stavka 1., članka 23. stavka 1., članka 24. stavka 4. i članka 25. stavka 1., države članice od gospodarskih subjekata zahtijevaju da putem obveznih neovisnih i transparentnih revizija, u skladu s provedbenim aktom donesenim na temelju stavka 8. ovog članka, dokažu da su ispunjeni kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđeni u članku 29. stavcima od 2. do 7. i stavku 10. te u članku 29.a stavcima 1. i 2. za obnovljiva goriva i goriva iz recikliranog ugljika. U tu svrhu zahtijevaju od gospodarskih</p>			
---	--	--	--

<p>subjekata da upotrebljavaju sustav masene bilance kojim se:”;</p> <p>(b)stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Ako je pošiljka prerađena, informacije o svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova pošiljke prilagođavaju se i pripisuju proizvodnji u skladu sa sljedećim pravilima:</p> <p>(a)ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi samo jedan proizvod koji je namijenjen proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla ili goriva iz recikliranog ugljika, količina pošiljke i povezane količine u vezi sa svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova prilagođavaju se primjenom faktora konverzije koji predstavlja odnos između mase proizvodnje koja je namijenjena za takvu proizvodnju i mase sirovina koja ulazi u postupak;</p> <p>(b)ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi više proizvoda koji su namijenjeni proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase,</p>			
---	--	--	--

<p>obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla ili goriva iz recikliranog ugljika za svaki se proizvod primjenjuje zasebni faktor konverzije i upotrebljava zasebna masena bilanca.”;</p> <p>(c) u stavku 3. prvi i drugi podstavak zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da gospodarski subjekti dostavljaju pouzdane informacije u vezi s ispunjavanjem kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenih u članku 29. stavcima od 2. do 7. i članku 10. te članku 29.a stavcima 1. i 2. te da gospodarski subjekti na zahtjev relevantnoj državi članici stave na raspolaganje podatke koji su korišteni za pripremu tih informacija. Države članice od gospodarskih subjekata zahtijevaju da osiguraju odgovarajući standard neovisne revizije dostavljenih informacija te da pruže dokaze o tome. Radi usklađenosti s člankom 29. stavkom 3. točkama (a), (b), (d) i (e), člankom 29. stavkom 4. točkom (a), člankom 29. stavkom 5., člankom 29. stavkom 6. točkom (a) i člankom 29. stavkom 7. točkom (a) može se koristiti revizijom prve</p>			
--	--	--	--

<p>ili druge strane do prve točke prikupljanja šumske biomase. Revizijom se provjerava jesu li sustavi koje primjenjuju gospodarski subjekti točni, pouzdani i zaštićeni od prijevara, što uključuje provjeru kojom se osigurava da materijali nisu namjerno izmijenjeni ili odbačeni kako bi pošiljka ili njezin dio postali otpad ili ostatak. Revizijom se također procjenjuje učestalost i metodologija uzorkovanja i solidnost podataka.</p> <p>Obveze utvrđene u ovom stavku primjenjuju se bez obzira na to proizvode li se obnovljiva goriva i goriva iz recikliranog ugljika u Uniji ili se u nju uvoze. Informacije o zemljopisnom podrijetlu i vrsti sirovina za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase po opskrbljivaču gorivom stavljaju se na raspolaganje potrošačima na ažuriran, lako dostupan i korisnicima prilagođen način na internetskim stranicama operatorâ, opskrbljivačâ ili relevantnih nadležnih tijela te se ažuriraju jednom godišnje.”;</p> <p>(d)u stavku 4. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p>			
---	--	--	--

<p>„4. Komisija može odlučiti da dobrovoljni nacionalni ili međunarodni programi u kojima se određuju standardi za proizvodnju obnovljivih goriva i goriva iz recikliranog ugljika pružaju točne podatke o uštedama emisija stakleničkih plinova za potrebe članka 29. stavka 10. i članka 29.a stavaka 1. i 2., dokazuju usklađenost s člankom 27. stavkom 6. i člankom 31.a stavkom 5. ili dokazuju da pošiljke biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase ispunjavaju kriterije održivosti utvrđene u članku 29. stavcima od 2. do 7. Pri dokazivanju da su ispunjeni kriteriji utvrđeni u članku 29. stavcima 6. i 7. operatori mogu potrebne dokaze pružiti izravno na razini područja nabave. Komisija može priznati područja za zaštitu rijetkih, ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta koji su kao takvi prepoznati u međunarodnim sporazumima ili uvršteni na popise koje sastavljaju međuvladine organizacije ili Međunarodni savez za očuvanje prirode za potrebe članka 29. stavka 3. prvog podstavka točke (c) podtočke ii.”</p> <p>;</p>			
---	--	--	--

<p>(e)stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„6. Države članice mogu uspostaviti nacionalne programe kojima se ispunjavanje kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenih u članku 29. stavcima od 2. do 7. te stavku 10. i u članku 29.a stavcima 1. i 2. u skladu s metodologijom razvijenom na temelju članka 29.a stavka 3. provjerava u cjelokupnom lancu nadzora, koji uključuje nadležna tijela. Ti se programi mogu upotrebljavati i za provjeru točnosti i potpunosti informacija koje su gospodarski subjekti uvrstili u bazu podataka Unije, za dokazivanje usklađenosti s člankom 27. stavkom 6. i za certificiranje biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase s niskim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta.</p> <p>Država članica može priopćiti Komisiji takav nacionalni program. Komisija daje prednost procjeni takvog programa kako bi olakšala uzajamno dvostrano i višestrano priznavanje tih programa. Komisija može putem provedbenih akata odlučiti ispunjava li takav</p>			
---	--	--	--

<p>priopćeni nacionalni program uvjete utvrđene u ovoj Direktivi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3.</p> <p>Ako Komisija odluči da nacionalni program ispunjava uvjete utvrđene u ovoj Direktivi, drugi programi koje je Komisija priznala u skladu s ovim člankom ne smiju odbiti uzajamno priznavanje s nacionalnim programom te države članice u pogledu provjere usklađenosti s kriterijima za koje ju je priznala Komisija.</p> <p>Kad je riječ o postrojenjima koja proizvode električnu energiju, grijanje i hlađenje ukupne ulazne toplinske snage između 7,5 i 20 MW, države članice mogu uspostaviti pojednostavnjene nacionalne programe provjere kako bi osigurale ispunjavanje kriterija održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova utvrđenih u članku 29. stavcima od 2. do 7. i u stavku 10. Za ta ista postrojenja u provedbenim aktima predviđenima u stavku 8. ovog članka utvrđuju se jedinstveni uvjeti za pojednostavnjene dobrovoljne nacionalne programe provjere</p>			
---	--	--	--

<p>kako bi se osiguralo ispunjavanje kriterija održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova utvrđenih u članku 29. stavcima od 2. do 7. i u stavku 10.”</p> <p>;</p> <p>(f)u stavku 9. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„9. Ako gospodarski subjekt pruži dokaze ili podatke dobivene u skladu s programom za koji je bila donesena odluka na temelju stavka 4. ili 6., država članica od gospodarskog subjekta ne smije zahtijevati da pruži daljnje dokaze o usklađenosti s elementima obuhvaćenima programom koji je priznala Komisija.”</p> <p>;</p> <p>(g)stavak 10. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„10. Na zahtjev države članice, koji se može temeljiti na zahtjevu gospodarskog subjekta, Komisija na temelju svih dostupnih dokaza razmatra jesu li ispunjeni kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđeni u članku 29. stavcima od 2. do 7. i u stavku 10. te u članku 29.a stavcima 1. i 2. u odnosu na izvor</p>			
---	--	--	--

<p>obnovljivih goriva i goriva iz recikliranog ugljika.</p> <p>U roku od šest mjeseci od primitka takvog zahtjeva Komisija provedbenim aktima odlučuje o tome može li dotična država članica:</p> <p>(a)uzeti u obzir obnovljiva goriva i goriva iz recikliranog ugljika iz tog izvora za potrebe navedene u članku 29. stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c); ili</p> <p>(b)odstupajući od stavka 9., zahtijevati od opskrbljivača izvorima obnovljivih goriva i gorivima iz recikliranog ugljika da pruže daljnje dokaze o usklađenosti s tim kriterijima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova i tim graničnim vrijednostima ušteda emisija stakleničkih plinova.</p> <p>Provedbeni akti iz drugog podstavka ovog stavka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka. 3.”</p> <p>;</p> <p>22.umeće se sljedeći članak:</p>			
---	--	--	--

<p>„Članak 31.a</p> <p>Baza podataka Unije</p> <p>1. Komisija do 21. studenoga 2024. osigurava uspostavu baze podataka Unije kako bi se omogućilo praćenje tekućih i plinovitih obnovljivih goriva i goriva iz recikliranog ugljika (baza podataka Unije’).</p> <p>2. Države članice od relevantnih gospodarskih subjekata zahtijevaju da u bazu podataka Unije pravodobno unose točne informacije o izvršenim transakcijama i svojstvima održivosti goriva koja su predmetom tih transakcija, uključujući emisije stakleničkih plinova u njihovu životnom ciklusu, počevši od trenutka njihove proizvodnje do trenutka njihova stavljanja na tržište u Uniji. Za potrebe unošenja podataka u bazu podataka Unije međupovezani plinski sustav smatra se jedinstvenim sustavom masene bilance. Podaci o utiskivanju i povlačenju plinovitih goriva iz obnovljivih izvora navode se u bazi podataka Unije. U bazu podataka Unije također se unose podaci o tome je li potpora dodijeljena za proizvodnju određene pošiljke goriva i, ako jest, o vrsti programa potpore. Ti se podaci mogu unijeti u</p>			
--	--	--	--

<p>bazu podataka Unije putem nacionalnih baza podataka.</p> <p>Ako je to potrebno radi poboljšanja sljedivosti podataka duž cijelog lanca opskrbe, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive dodatnim proširenjem opsega podataka koje se mora uključiti u bazu podataka Unije kako bi se obuhvatili relevantni podaci iz točke proizvodnje ili prikupljanja sirovina koje se upotrebljavaju za proizvodnju goriva.</p> <p>Države članice od opskrbljivača gorivom zahtijevaju da u bazu podataka Unije unose podatke potrebne za provjeru usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u članku 25. stavku 1. prvom podstavku.</p> <p>Neovisno o prvom, drugom i trećem podstavku, za plinovita goriva koja se utiskuju u međupovezanu plinsku infrastrukturu Unije, ako država članica odluči dopuniti sustav masene bilance sustavom jamstava o podrijetlu, gospodarski subjekti unose podatke o izvršenim transakcijama i o svojstvima održivosti te druge relevantne podatke, kao što su informacije o emisijama stakleničkih</p>			
---	--	--	--

<p>plinova goriva do točke utiskivanja u međupovezanu plinsku infrastrukturu.</p> <p>3. Države članice imaju pristup bazi podataka Unije za potrebe praćenja i provjere podataka.</p> <p>4. Ako su jamstva o podrijetlu izdana za proizvodnju pošiljke plina iz obnovljivih izvora, države članice osiguravaju da se ta jamstva o podrijetlu prenesu u bazu podataka Unije u trenutku kad je pošiljka plina iz obnovljivih izvora registrirana u bazi podataka Unije i da se ponište nakon što se pošiljka plina iz obnovljivih izvora povuče iz međupovezane plinske infrastrukture Unije. Takvim jamstvima o podrijetlu nakon prijenosa ne smije biti omogućeno trgovanje izvan baze podataka Unije.</p> <p>5. Države članice u svojim nacionalnim pravnim okvirima osiguravaju provjeru točnosti i potpunosti podataka koje su gospodarski subjekti unijeli u bazu podataka, na primjer upotrebom tijela za ovjeravanje u okviru dobrovoljnih ili nacionalnih programa koje je Komisija priznala u skladu s člankom 30. stavcima 4., 5. i 6., što se</p>			
---	--	--	--

<p>može dopuniti sustavom jamstava o podrijetlu.</p> <p>Takvi dobrovoljni ili nacionalni programi mogu upotrebljavati sustave podataka trećih strana kao posrednike za prikupljanje podataka, pod uvjetom da je Komisija obaviještena o takvoj uporabi.</p> <p>Svaka država članica može upotrebljavati već postojeću nacionalnu bazu podataka koja je usklađena i povezana s bazom podataka Unije putem sučelja ili uspostaviti nacionalnu bazu podataka koju gospodarski subjekti mogu upotrebljavati kao alat za prikupljanje podataka i deklariranje podataka te za unošnje i prenošenje tih podataka u bazu podataka Unije, pod sljedećim uvjetima:</p> <p>(a) nacionalna baza podataka usklađena je s bazom podataka Unije, među ostalim u pogledu pravodobnosti prijenosa podataka, tipologije prenesenih skupova podataka i protokolâ za kvalitetu podataka i provjeru podataka;</p> <p>(b) države članice osiguravaju da se podaci koji su uneseni u nacionalnu bazu podataka odmah prenesu u bazu podataka Unije.</p>			
---	--	--	--

<p>Države članice mogu uspostaviti nacionalne baze podataka u skladu s nacionalnim pravom ili praksom, na primjer kako bi se u obzir uzeli stroži nacionalni zahtjevi u pogledu kriterija održivosti. Takvim nacionalnim bazama podataka ne smije se narušiti opća sljedivost održivih pošiljaka sirovina ili goriva koje se mora unijeti u bazu podataka Unije u skladu s ovom Direktivom</p> <p>Provjera kvalitete podataka koji su u bazu podataka Unije uneseni putem nacionalnih baza podataka, svojstva održivosti goriva povezanih s tim podacima i konačnog odobrenja transakcija provodi se isključivo putem baze podataka Unije. Točnost i potpunost tih podataka provjeravaju se u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2022/996 (*21). Te podatke mogu provjeriti tijela za ovjeravanje.</p> <p>Države članice obavješćuju Komisiju o detaljnim značajkama svoje nacionalne baze podataka. Nakon te obavijesti Komisija procjenjuje je li nacionalna baza podataka usklađena sa zahtjevima utvrđenima u trećem podstavku. U slučaju da nije, Komisija od država članica može zahtijevati da</p>			
---	--	--	--

<p>poduzmu odgovarajuće korake kako bi osigurale usklađenost s tim zahtjevima.</p> <p>6. Agregirani podaci iz baze podataka Unije čine se javno dostupnima, pri čemu se u obzir uzima zaštita poslovno osjetljivih informacija, te se oni ažuriraju. Komisija objavljuje i čini javno dostupnima godišnja izvješća o podacima sadržanima u bazi podataka Unije, uključujući količine goriva, geografsko podrijetlo goriva i vrstu sirovine za goriva.</p> <p>(*21) Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/996 od 14. lipnja 2022. o pravilima za provjeru kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova te kriterija niskog rizika od neizravnih promjena uporabe zemljišta (SL L 168, 27.6.2022., str. 1.);"</p> <p>23.članak 33. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 3. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i.prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„3. Komisija do 31. prosinca 2027., ako je to primjereno, podnosi zakonodavni prijedlog o regulatornom okviru za</p>			
--	--	--	--

<p>promicanje energije iz obnovljivih izvora za razdoblje nakon 2030.”</p> <p>;</p> <p>ii.dodaje se sljedeći podstavak:</p> <p>„Tijekom izrade zakonodavnog prijedloga iz prvog podstavka ovog stavka Komisija prema potrebi uzima u obzir:</p> <p>(a)savjete Europskog znanstvenog savjetodavnog odbora za klimatske promjene, osnovanog na temelju članka 10.a Uredbe (EZ) br. 401/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (*22);</p> <p>(b)projekciju okvirnog proračuna Unije za stakleničke plinove iz članka 4. stavka 4. Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća (*23);</p> <p>(c)integrirane nacionalne energetske i klimatske planove koje su države članice podnijele do 30. lipnja 2024. u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1999;</p> <p>(d)iskustvo stečeno provedbom ove Direktive, uključujući njezine kriterije održivosti i</p>			
--	--	--	--

<p>uštete emisija stakleničkih plinova; i (e) tehnološki razvoj u području energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>(*22) Uredba (EZ) br. 401/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o Europskoj agenciji za okoliš i Europskoj informacijskoj i promatračkoj mreži za okoliš (SL L 126, 21.5.2009., str. 13.)."</p> <p>(*23) Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi“) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).";"</p> <p>(b) umeće se sljedeći stavak:</p> <p>„3.a Komisija ocjenjuje primjenu obveza utvrđenih u članku 29. stavcima 7.a i 7.b i njihov učinak na osiguravanje održivosti biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase.”</p> <p>;</p> <p>24.članak 35. mijenja se kako slijedi:</p>			
--	--	--	--

<p>(a)stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 8. stavka 3. drugog podstavka” članka 26. stavka 2. četvrtog podstavka, članka 26. stavka 2. petog podstavka, članka 27. stavka 3., članka 27. stavka 4., članka 27. stavka 6. četvrtog podstavka, članka 28. stavka 5., članka 28. stavka 6. drugog podstavka, članka 29.a stavka 3., članka 31. stavka 5. drugog podstavka i članka 31.a stavka 2. drugog podstavka dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 20. studenoga 2023. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.”</p> <p>;</p> <p>(b)stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„4. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati</p>			
---	--	--	--

<p>delegiranje ovlasti iz članka 7. stavka 3. petog podstavka, članka 8. stavka 3. drugog podstavka, članka 26. stavka 2. četvrtog podstavka, članka 26. stavka 2. petog podstavka, članka 27. stavka 3., članka 27. stavka 4., članka 27. stavka 6. četvrtog podstavka, članka 28. stavka 5., članka 28. stavka 6. drugog podstavka, članka 29.a stavka 3., članka 31. stavka 5. i članka 31.a stavka 2. drugog podstavka. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”</p> <p>;</p> <p>(c)stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„7. Delegirani akt donesen na temelju članka 7. stavka 3. petog podstavka, članka 8. stavka 3. drugog podstavka, članka 26. stavka 2. četvrtog podstavka, članka 26. stavka 2. petog podstavka, članka 27. stavka 3.,</p>			
---	--	--	--

<p>članka 27. stavka 4., članka 28. stavka 5., članka 28. stavka 6. drugog podstavka, članka 29.a stavka 3., članka 31. stavka 5. ili članka 31.a stavka 2. drugog podstavka stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”</p> <p>;</p> <p>25.prilozi se mijenjaju u skladu s prilogima ovoj Direktivi.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Izmjene Uredbe (EU) 2018/1999</p> <p>Uredba (EU) 2018/1999 mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.članak 2. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)točka 11. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„11.,klimatski i energetske ciljevi Unije za 2030.’ znači obvezujući cilj na razini Unije u pogledu</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (22.09.2025)</p>

<p> smanjenja emisija stakleničkih plinova u 2030. iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/1119, obvezujući cilj Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. utvrđen u članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001, cilj na razini Unije u pogledu poboljšanja energetske učinkovitosti za 2030. iz članka 4. stavka 1. Direktive (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća (*24) i cilj od 15 % za elektroenergetsku međupovezanost za 2030. ili naknadni ciljevi u tom pogledu koje su Europsko vijeće ili Europski parlament i Vijeće dogovorili za 2030.; </p> <p> (*24) Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955(SL L 231, 20.9.2023., str. 1.);" </p> <p> (b)u točki 20. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim: </p> <p> „(b)u kontekstu preporuka Komisije koje se temelje na procjeni u skladu s člankom 29. stavkom 1. točkom (b) u pogledu energije iz </p>			
--	--	--	--

<p>obnovljivih izvora, rana provedba doprinosa države članice obvezujućem cilju Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. utvrđenog u članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001, kako je izmjereno u odnosu na nacionalne referentne točke za energiju iz obnovljivih izvora;”;</p> <p>2.u članku 4. točka (a) podtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2.u pogledu energije iz obnovljivih izvora:</p> <p>radi ostvarenja obvezujućeg cilja Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030., utvrđenog u članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001, doprinos tom cilju u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u državi članici u konačnoj bruto potrošnji energije u 2030., s okvirnom putanjom za taj doprinos od 2021. nadalje. Do 2022. okvirna putanja mora dosegnuti referentnu točku od najmanje 18 % ukupnog povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora između obvezujućeg nacionalnog cilja te države članice za 2020. i njezina doprinosa cilju za 2030. Do 2025. okvirna putanja mora dosegnuti</p>			
--	--	--	--

<p>referentnu točku od najmanje 43 % ukupnog povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora između obvezujućeg nacionalnog cilja te države članice za 2020. i njezina doprinosa cilju za 2030. Do 2027. okvirna putanja mora dosegnuti referentnu točku od najmanje 65 % ukupnog povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora između obvezujućeg nacionalnog cilja te države članice za 2020. i njezina doprinosa cilju za 2030.</p> <p>Do 2030. okvirna putanja mora dosegnuti barem planirani doprinos države članice. Ako država članica očekuje da će premašiti svoj obvezujući nacionalni cilj za 2020., njezina okvirna putanja može početi na razini koju očekuje da će postići. Okvirne putanje država članica uzete zajedno moraju odgovarati referentnim točkama Unije za 2022., 2025. i 2027. i obvezujućem cilju Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. utvrđenom u članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001. Odvojeno od svojih doprinosa cilju Unije i svoje okvirne putanje za potrebe ove Uredbe, država članica može navesti veću razinu ambicija za potrebe nacionalne politike.”;</p>			
--	--	--	--

<p>3.u članku 5. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Države članice zajedno osiguravaju da zbroj njihovih doprinosa iznosi najmanje koliko i obvezujući cilj Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. utvrđen u članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001.”</p> <p>;</p> <p>4.u članku 29. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. U području energije iz obnovljivih izvora, u okviru svoje ocjene iz stavka 1. Komisija ocjenjuje napredak ostvaren u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Uniji na temelju okvirne putanje Unije koja počinje s 20 % u 2020., dostiže referentne točke od najmanje 18 % u 2022., 43 % u 2025. i 65 % u 2027. ukupnog povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora između cilja Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2020. i cilja Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2030. te dostiže obvezujući cilj Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2030. utvrđen u članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001.”</p>			
--	--	--	--

;			
<p>Članak 3.</p> <p>Izmjene Direktive 98/70/EZ</p> <p>Direktiva 98/70/EZ mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.članak 1. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Članak 1.</p> <p>Područje primjene</p> <p>Ovom se Direktivom utvrđuju, u pogledu cestovnih vozila i necestovnih pokretnih strojeva, uključujući plovila unutarnje plovidbe kad ne plove morem, poljoprivrednih i šumskih traktora te rekreacijskih plovila kad ne plove morem, tehničke specifikacije s obzirom na zdravlje i okoliš za goriva koja se upotrebljavaju za motore s vanjskim izvorom paljenja i motore s kompresijskim paljenjem, uzimajući u obzir tehničke zahtjeve za te motore.”;</p>		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (22.09.2025)

<p>2.u članku 2. točke 8. i 9. zamjenjuju se sljedećim:</p> <p>„8.,isporučitelj’ znači ,opskrbljivač gorivom’ kako je definiran u članku 2. drugom stavku točki 38. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća (*25);</p> <p>9.,biogoriva’ znači ,biogoriva’ kako su definirana u članku 2. drugom stavku točki 33. Direktive (EU) 2018/2001;</p> <p>(*25) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).”;</p> <p>3.članak 4. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Države članice zahtijevaju od isporučitelja da osiguraju stavljanje na tržište dizela sa sadržajem metilnih estera masnih kiselina (FAME) do 7 %.”;</p> <p>(b)stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Države članice osiguravaju da maksimalni dopušteni udio sumpora u plinskim uljima namijenjenima za uporabu u necestovnim pokretnim strojevima, uključujući plovila</p>			
--	--	--	--

<p>unutarnje plovidbe, poljoprivrednim i šumskim traktorima te rekreacijskim plovilima iznosi 10 mg/kg. Države članice osiguravaju da se tekuća goriva osim tih plinskih ulja smiju koristiti u plovilima na unutarnjim plovnim putovima i rekreacijskim plovilima samo ako udio sumpora u tim tekućim gorivima ne prelazi maksimalni udio koji je dopušten u plinskim uljima.”</p> <p>;</p> <p>4. članci od 7.a do 7.e brišu se;</p> <p>5.članak 9. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)u stavku 1. točke (g), (h), i. i (k) brišu se;</p> <p>(b) stavak 2. briše se;</p> <p>6.prilozi I., II., IV. i V. mijenjaju se u skladu s Prilogom II. ovoj Direktivi.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Prijelazne odredbe</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se Komisiji dostavljaju podaci prikupljeni za godinu 2023. ili dio tih podataka koji se u skladu s člankom 7.a stavkom 1. trećim podstavkom i člankom 7.a stavkom 7. Direktive 98/70/EZ, koji se brišu člankom 3. točkom 4. ove Direktive,</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (22.09.2025)</p>

<p>dostavljaju tijelu koje je imenovala država članica.</p> <p>2. Komisija uključuje podatke iz stavka 1. ovog članka u svako izvješće koje je obvezna podnijeti u skladu s Direktivom 98/70/EZ.</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 21. svibnja 2025.</p> <p>Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člankom 1. točkom 6. u vezi s člankom 15.e Direktive (EU) 2018/2001 te člankom 1. točkom 7. u vezi s člancima 16, 16.b, 16.c, 16.d 16.e i 16.f te direktive do 1. srpnja 2024.</p> <p>One odmah obavješćuju Komisiju o tim mjerama.</p> <p>Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>nije potrebno prenošenje</p>

<p>službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>Direktiva Vijeća (EU) 2015/652 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2025.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>stavljanje izvan snage Direktive</p>
<p>Članak 7.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Stupanje direktive na snagu</p>

PRILOG 4.:**OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA**

1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo gospodarstva	
1.2.	Naziv propisa:	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Da	Naziv akta: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije, s Konačnim prijedlogom zakona Opis mjere:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Da	Naziv pravne stečevine: Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (dalje u tekstu: Direktiva 2018/2001)
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	<p>Zakon o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 80/13. i 14/14.) je zakon kojim se uređuje tržište toplinske energije, a koji se primjenjuje od 28. lipnja 2013. godine.</p> <p>Krajem kolovoza 2014. godine donesena je Uredba o dopuni Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 102/14.), a početkom rujna 2015. godine Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 95/15.). Naime, Uredbom o dopuni Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 102/14.) se omogućilo da dosadašnji opskrbljivač toplinskom energijom obavlja djelatnost kupca toplinske energije do sklapanja ugovora o potrošnji toplinske energije od strane ovlaštenog predstavnika suvlasnika i gospodarskog subjekta koji je registriran za obavljanje djelatnosti kupca, kako bi se nastavila isporuka toplinske energije i postigla sigurnost, pouzdanost i kontinuiranost opskrbe toplinskom energijom.</p> <p>Uredbom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“, broj 95/15.), uređivana su područja koja se odnose na: obavljanje proizvodnje toplinske energije od strane udruga, analizu troškova i koristi te kriterije kod izgradnje novih proizvodnih postrojenja, odlučivanje suvlasnika o ugradnji zasebnih mjerila toplinske energije i razdjelnika, upravljanje i održavanje dijela unutarnjih instalacija od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do ulaza u samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca, postupak isključenja zgrade iz toplinskog sustava, provođenje upravnog i inspekcijskog nadzora, uključujući i kontrolu ugradnje uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije, rok za sklapanje ugovora o potrošnji, određivanje novčanih kazni te rok za obveznu ugradnju uređaja za regulaciju protoka toplinske energije i uređaja za mjerenje u novim zgradama.</p> <p>Hrvatski sabor nije izglasao izmjene i dopune Zakona o tržištu toplinske energije sadržajno jednakim navedenim Uredbama, niti produžio djelovanje Uredbi, pa su stoga navedene Uredbe prestale važiti 31. prosinca 2014. godine, odnosno 30. lipnja 2016. godine. te je tada nastala pravna praznina koju je potrebno popuniti.</p>		

	<p>Tijekom primjene Zakona o tržištu toplinske energije, od strane potrošača i udruga za zaštitu potrošača, energetskih subjekata, kupaca toplinske energije, instalatera uređaja za lokalnu razdiobu topline te nadležnih institucija (ministarstvo nadležno za energetiku, Hrvatska energetska regulatorna agencija), uočeni su nedostaci koji su se u prvom redu odnosili na ugradnju razdjelnika/mjerila toplinske energije i problematiku obračuna te zaštitu prava krajnjeg kupca, ali i druga pitanja koja stvaraju poteškoće funkcioniranju i razvoju toplinskih sustava: obavljanje djelatnosti kupca, održavanje unutarnjih instalacija i zasebnih mjerila toplinske energije, preinake na unutarnjim instalacijama, izdvajanje, odnosno isključenje iz toplinskih sustava i dr.</p>
2.2.	Izvor podataka:
	<p>Zakon o tržištu toplinske energije (Narodne novine, br. 80/13, 14/14) Godišnje izvješće Energija u Hrvatskoj za 2020. godinu, Energija u Hrvatskoj za 2021. godinu, Energija u Hrvatskoj za 2022. godinu, Energija u Hrvatskoj za 2023. godinu te Godišnje izvješće Hrvatske energetske regulatorne agencije poglavlje toplinska energija za godine 2020., 2021., 2022. i 2023. godine.</p>
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA
3.1.	Opis posebnog cilja
	<p>Nacrtom prijedloga zakona omogućit će se uredno funkcioniranje i transparentnost tržišta toplinske energije a sukladno primjeni propisa Europske unije te poglavito Direktivi (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL 231, 20/09/2023, p. 1–111), Direktivi 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21. 12. 2018.) i Direktivi (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023), čime se postiže bolje funkcioniranje toplinarstva u Republici Hrvatskoj te posebice ostvarivanje ciljeva energetske tranzicije te posebni na obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost.</p>
3.2.	Opis svrhe propisa
	<p>Ove izmjene i dopune Zakona predlažu se kako bi se zakonodavni okvir Republike Hrvatske uskladio s izmjenama regulatornog okvira Europske Unije u području energetske učinkovitosti nastalih donošenjem Direktive (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (dalje u tekstu: Direktiva 2018/2002). Direktiva 2018/2002 posebno ističe važnost pitanja individualnog mjerenja i obračunavanja potrošnje toplinske energije. Kako bi se ostvarila transparentnost obračunavanja za pojedinačnu potrošnju toplinske energije i time olakšala provedba zasebnog mjerenja, države članice moraju osigurati transparentna i javno dostupna nacionalna pravila o raspodjeli troškova grijanja, hlađenja i potrošnje tople vode u kućanstvu, u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama. Uz transparentnost mjerenja i obračunavanja potrošnje toplinske energije, države članice u kontekstu implementacije odredbi o troškovima pristupa informacijama o mjerenju, obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i potrošnju toplu vodu, mogu razmotriti poduzimanje mjera za jačanje tržišnog natjecanja u pružanju usluga zasebnog mjerenja i time pomoći osiguravanju da svi troškovi</p>

	<p>koje snose krajnji korisnici budu razumni. Ovim izmjenama i dopunama Zakona postavljaju se temelji za daljnje uređenje ovih pitanja kroz podzakonske propise kojima će se ova pitanja detaljno razraditi.</p> <p>Osim toga, ovim izmjenama i dopunama Zakona uvažava se i Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (dalje u tekstu: Direktiva 2018/2001) te se osigurava tranzicija postojećih toplinskih sustava u visokoučinkovite toplinske sustave s visokim udjelom toplinske energije proizvedene iz obnovljivih izvora.</p>	
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja.	
	S obzirom da se radi o sadržaju koji se uređuje zakonom, nenormativna rješenja nisu primjenjiva. Druga normativna rješenja nisu moguća osim izmjene i dopune zakona u dijelu koji uređuje Zakon o tržištu toplinske energije.	
3.4.	Izvor podataka:	
	Zakon o tržištu toplinske energije („Narodne novine“ br. 80/13, 14/14)	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	<p>Posebni cilj:</p> <p>Ovim izmjenama i dopunama Zakona Republika Hrvatska unaprjeđuje svoj zakonodavni okvir s ciljem postizanja ciljeva obnovljivih izvora energije u grijanju i hlađenju te ciljeva energetske učinkovitosti postavljenih u Integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu, koji je usvojen sukladno Uredbi (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, i Direktivi (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL 231, 20/09/2023, p. 1–111), Direktivi 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21. 12. 2018.) i Direktivi (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023).</p>	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na gospodarstvo.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Učinci na održivi razvoj s obzirom da se jasnije određuju ciljevi vezani sa energetsom učinkovitošću i uporabom obnovljivih izvora energije.	Adresati su jedinice lokalne samouprave i energetske subjekti koji imaju jasne kriterije koje temeljem koji se provode ciljevi vezani sa energetsom učinkovitošću i uporabom obnovljivih izvora energije.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:

	Nisu utvrđeni učinci na ljudska prava.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	Postupci ponašanja gospodarskih subjekata će bit definirani sa primjenom propisa	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	
	<p>Učinci na održivi razvoj su pozitivni s obzirom da se jasnije određuju ciljevi vezani sa energetsom učinkovitošću i uporabom obnovljivih izvora energije.</p> <p>Jedinice lokalne samouprave dužne su prilikom izrade dokumenata prostornog uređenja odrediti da je, za nove zgrade/građevine ili prilikom rekonstrukcije postojeće zgrade/građevine sukladno propisima iz područja gradnje, investitor dužan za potrebe grijanja napraviti analizu priključenja na postojeći centralni ili zatvoreni toplinski sustav i analizu grijanja za samostalni toplinski sustav. Jedinice lokalne samouprave s više od 35 000 stanovnika moraju izraditi planove za grijanje i hlađenje na način i pod uvjetima određenim u propisima kojima se uređuje energetska učinkovitost.</p> <p>Ovime se postiže jasnoća u prostornom planiranju i osigurava jednostavni i stabilniji razvoj jedinca lokalne samouprave na održivi način, a ujedno gospodarstvo može bolje planirati svoje aktivnosti na određenom području.</p>	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	Nisu utvrđeni niti učinci niti adresati na područje socijalne skrbi.	
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:	
	Nisu utvrđeni niti učinci niti adresati na području zaštite ljudskih prava.	
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:	
	Nisu utvrđeni niti učinci niti adresati na drugim područjima.	
5.6.	Izvor podataka:	
	<p>Godišnje izvješće Energija u Hrvatskoj za 2020. godinu, Energija u Hrvatskoj za 2021. godinu, Energija u Hrvatskoj za 2022. godinu, Energija u Hrvatskoj za 2023. godinu te Godišnje izvješće Hrvatske energetske regulatorne agencije poglavlje toplinska energija za godine 2020., 2021., 2022. i 2023. godinu</p>	
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE	
6.1.	<p>Savjetovanje: Savjetovanja s javnošću provedeno je na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu toplinske energije u razdoblju od 20. prosinca 2024. do 19. siječnja 2025. godine. Na Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa savjetovanje s javnošću provedeno je u razdoblju od 20. veljače do 6. ožujka 2025., u trajanju od 15 dana.</p> <p>Tijekom savjetovanja na Nacrt prijedloga zakona zaprimljeno je ukupno 64. komentara, a na Obrazac iskaza jedan komentar.</p>	
6.2.	<p>Konzultacije: Obrazac iskaza je dostavljen Uredu za zakonodavstvo.</p>	

7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	<p>Pozitivni učinci: Očekuje se ispravak negativne prakse u primjeni zakona i ispravlja se nedostaci u primjeni EU zakonodavstva. Donošenjem jasnih pravila će se uskladiti tad gospodarskih subjekata i krajnji korisnici će imati sigurniju opskrbu, ravnopravni status i jasnu informaciju o potrošnji . Povezivanje akcijskog plana energetske učinkovitosti jedinica lokalne samouprave sa ostalim planskim dokumentima.</p>	<p>Negativni učinci: Jedinice lokalne uprave će tijekom izrade prostornih planova imati obveze vezane sa primjenom mjera energetske učinkovitosti na svom području kroz planiranje sustava grijanja i hlađenja na području. Ovdje je potrebno naglasit da obaveza prema propisima koji uređuju područje energetske učinkovitosti je donošenje akcijskih planova energetske učinkovitosti te se ovime upravo postiže povezivanje akcijskog plana energetske učinkovitosti sa planovima prostornog uređenja na području jedinica lokane uprave.</p>
7.2.	<p>Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe: Očekuju se pretežito pozitivni učinci provedbom zakona.</p>	
8.	PRILOZI	
8.1	Dokumenti u prilogu:	
	-	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	<p>Potpis: ministar: Ante Šušnjar Datum: 10. ožujka 2025.</p>	

